

ПРЕДИСЛОВИЕ

Бесспорным фактом является то, что грамматика - это фундамент языка, а также самая важная составляющая, для тех, кто изучает его, как на начальном уровне, так и на продвинутом. Почти не возможно, выучить язык без знания грамматики. Но просто знать правила, этого не достаточно. Одним из очень сложных этапов при изучении языка, является применение грамматических правил в практике. Поэтому так полезны учебники с упражнениями, особенно для тех, кто изучает язык самостоятельно.

Главная цель данной книги, как раз помочь студентам преодолеть трудности при изучении турецкого языка.

Здесь использовано 15 видов упражнений, что помогает изучить темы со всех сторон. Почти во всех темах использован метод перевода (русский – турецкий, турецкий - русский). Это тоже сыграет большую роль, когда придет время применять грамматику в практике.

Ответы к заданиям, которые даны в конце учебника, помогут изучающим быстро и эффективно проверить свои знания.

Все примеры взяты из повседневной жизни и разных отраслей деятельности, что способствует быстрому и легкому усвоению тем и расширению лексического запаса.

В данном учебнике все темы идут параллельно, с темами учебника по грамматике. Это значит, что учебник можно использовать как практическое пособие к теоретическим. Что так же ускорит и облегчит процесс изучения языка. Все упражнения написаны на русском языке, к ним даются примеры для разъяснения упражнений.

На сегодняшний день существует множество различных учебных пособий по турецкому языку. Но мы надеемся, что среди этих учебников данная книга найдет свое предназначение.

Хочу поблагодарить студентов Московского государственного Социально-гуманитарного института факультета «Иностранных языков»: Егорову Лидию, Березникова Александра, Архипова Евгения и Гулиеву Элину за помощь в написании 22 темы.

Уважаемые читатели, свои предложения и вопросы, связанные с турецким языком вы можете присылать на данный электронный адрес [**eyupgenis@inbox.ru**](mailto:eyupgenis@inbox.ru).

Ждем ваших писем и желаем успехов!

ГЕНИШ Эйюп

к.и.н., доцент, филолог,
преподаватель турецкого языка и литературы

СОДЕРЖАНИЕ

1-ТУРЕЦКИЙ АЛФАВИТ (TÜRK ALFABESİ)

2-Аффиксы сказуемости в именном сказуемом

(Şahıs ekleri / ek-fiil)

3-Аффиксы принадлежности

(İyelik ekleri)

4-Аффикс множественного числа

(Çoğul eki)

5-Вопросительная частица

(Soru eki)

6-Отрицание в именном сказуемом отрицательная частица

(İsimlerde olumsuzluk / “değil” edati)

ФОНЕТИКА (SES BİLGİSİ)

7-Выпадение гласной буквы

(Ses düşmesi)

8-Гармония согласных

(Sessizlerin benzeşmesi)

9-Озвончение

(Ses yumuşaması)

10-Выпадение согласных

(Sessiz düşmesi)

11-Вставные буквы

(Kaynaştırma harfleri)

СЛОВА (KELİME, SÖZCÜK)

12-Отношения между словами

(Kelimelerde anlam ilişkisi)

ИМЕНА СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫЕ (İSİMLER / ADLAR)

ПАДЕЖИ ИМЁН СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫХ (İSMİN HALLERİ)

13-Дательный падеж

(Yönelme hâli, datif, yaklaşma, -e hâli)

14-Винительный падеж

(Belirtme hâli, akuzatif, yükleme, -i hâli)

15-Местный падеж

(Bulunma hâli, lokatif, kalma, -de hâli)

16-Исходный падеж

(Ayrılma hâli, ablatif, uzaklaşma, çıkma, -den hâli)

17-Творительный падеж

(Vasita hâli, instrumental, -le hâli)

18-Родительный падеж

(İlgi hâli, genitif, tamlayan, -in hâli)

19-Эквативный падеж

(Eşitlik hâli, ekvatif, -ce hâli)

20-Служебные имена

(Yer-yön isimleri)

21-Изафеты

(İsim tamlamaları)

22-Все падежи

(Bütün haller)

**ИМЕННЫЕ АФФИКСЫ, ПРИБАВЛЯЕМЫЕ К ИМЕНАМ
(YAPIM EKLERİ)**

23-(İsimden isim yapan yapım eki - ...-lık)

24-(İsimden isim yapan yapım eki - ...-cı)

25-(İsimden isim yapan yapım eki - ...-lı)

26-(İsimden isim yapan yapım eki - ...-sız)

27-(İsimden isim yapan yapım eki - ...-ce)

**АФФИКСЫ СКАЗУЕМОСТИ В ИМЕННОМ СКАЗУЕМОМ
(EK-FİİL)****28-Настоящее-будущее время именных сказуемых**

(Ek-fiilin geniş zamanı)

29-Прошедшее категорическое время именных сказуемых

(Ek-fiilin görülen geçmiş zamanı)

30-Прошедшее субъективное время именных сказуемых

(Ek-fiilin duyulan geçmiş zamanı)

31-Условно-желательное наклонение именных сказуемых
(Ek-fiilin şartı)

ИМЕНА ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ (SIFATLAR, ÖNADLAR)

32-Качественные прилагательные
(Niteleme sıfatları)

33-Относительные прилагательные
(Belgisiz sıfatlar)

ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ (SAYI SIFATLARI)

34-Количественные числительные
(Asıl sayı sıfatları)

35-Порядковые числительные
(Sıra sayı sıfatları)

36-Собирательные числительные и d-дроби
(Üleştirme sayı sıfatları ve Kesir sayı sıfatları)

37-Усиление значения прилагательных
(Pekiştirme sıfatları)

38-Степени сравнения имен прилагательных
(Sıfatlarda derecelendirme)

МЕСТОИМЕНИЕ (ZAMİRLER)

39-Возвратное местоимение
(Dönüşlülük zamiri)

40-Указательные местоимения
(İşaret zamirleri)

41-Неопределенные местоимения
(Belgisiz zamirler)

42-Сравнение «herkes- hepsi – bütün- her»

43-Вопросительные местоимения
(Soru zamirleri)

44-Аффикс принадлежности “-ki”
(İlgi zamiri)

НАРЕЧИЯ (ZARFLAR, BELİRTEÇLER)

45-Наречия
(Zarflar, belirteçler)

ГЛАГОЛЫ (FİLLER, EYLEMLER)**46-Инфинитив и корень глагола**

(Mastar fiil ve fiil kök)

47-Отрицание в глаголах

(Fiillerde olumsuzluk)

48-Настоящее продолженное время

(Şimdiki zaman)

49-Прошедшее категорическое время

(Görülen (bilinen, belirtili, -di'li) geçmiş zaman)

50-Будущее категорическое время

(Gelecek zaman)

51-Настоящее-будущее время

(Geniş zaman)

52-Прошедшее субъективное время

(Duyulan (-miş'li) geçmiş zaman)

53-Долженствовательное наклонение

(Gereklilik kipi)

Синонимичные формы долженствовательного наклонения:**54-** ...-mak zorunda**55-** ...-ması lazım**56-** ...-ması gerek**57-** ...-masına gerek yok (yoktu / yokmuş)**58-** ...malı / -mak zorunda / -ması lazım / -ması gerek**59-** ...-ması gerekmek**60-** ...-mak zorunda kalmak / ...-ması icap etmek**61-** ...-mak zorunda kalmamak & ...-masına gerek kalmamak**62-Желательное наклонение**

(İstek kipi)

63-Условно-желательное наклонение

(Dilek-şart kipi)

64-Повелительное наклонение

(Emir kipi)

СЛОЖНЫЕ ВРЕМЕНА ГЛАГОЛОВ**(BİRLEŞİK ZAMANLI FİLLER)****65-Определенный имперфект**

(Şimdiki zamanın hikayesi)

66-Будущее-прошедшее время

(Gelecek zamanın hikayesi)

67-Неопределенный имперфект

(Geniş zamanın hikayesi)

68-Давнопрошедшее время ii

(Duyulan (miş'li) geçmiş zamanın hikayesi)

69-Прошедшее время долженствовательного наклонения

(Gereklilik kipinin hikayesi)

Синонимичные формы долженствовательного наклонения:**70-** ...-mak zorundaydı**71-** ...-ması lazımdı**72-Прошедшее время условно-желательного наклонения**

(Dilek-şart kipinin hikayesi)

73-Настоящее продолженное время субъективной модальности

(Şimdiki zamanın rivayeti)

74-Будущее категорическое время субъективной модальности

(Gelecek zamanın rivayeti)

75-Настоящее-будущее время субъективной модальности

(Geniş zamanın rivayeti)

76-Долженствовательное наклонение субъективной модальности

(Gereklilik kipinin rivayeti)

Синонимичные формы долженствовательного наклонения:**77-** ...-mak zorundaymış**78-** ...-ması lazımmış**79-Условно-желательное наклонение субъективной модальности**

(Dilek-şart kipinin rivayeti)

80-Настоящее продолженное время условной модальности

(Şimdiki zamanın şartı)

81-Будущее категорическое время условной модальности

(Gelecek zamanın şartı)

82-Настоящее-будущее время условной модальности

(Geniş zamanın şartı)

83-Прошедшее субъективное время условной модальности

(Duyulan (miş'li) geçmiş zamanın şartı)

84-Прошедшее категорическое время условной модальности

(Görülen (bilinen, belirtili, -di'li) geçmiş zamanın şartı)

85-Форма возможности

(Yeterlik fiili)

86-Форма быстроты

(Tezlik fiili)

ЗАЛОГИ (SATI BAKIMINDAN FİLLER)**87-Страдательный залог**

(Edilgen fiil)

88-Возвратный залог

(Dönüşlü fiil)

89-Взаимный залог

(İşteş fiil)

90-Понудительный залог

(Ettirgen & oldurgan* fiil)

91-Все залого (страдательный-возвратный-взаимный-понудительный)

(Edilgen-dönüşlü-işteş-ettirgen fiiller)

ГЛАГОЛНЫЕ ФОРМЫ (FİLİMSİLER)**92- ...-ma (существительное – образованное от глагола)****93- ...-ış (существительное – образованное от глагола)****94- ...-mak istemek (хотеть что-то сделать)****95- ...-mayı (глагольное имя в вин. падеже)****96- ...-maya (глагольное имя в дат. падеже)****97- ...-maktan (глагольное имя в исх. падеже)****98- ...-mayı / -maya / -maktan / -makta / -makla****99- ...-masını (глагольное имя в вин. падеже)****100- ...-masına (глагольное имя в дат. падеже)****101- ...-masından (глагольное имя в исх. падеже)****102- ...-masını / -masına / -masında / -masından / -masıyla / -masının / -ması****103- ...-diğini (глагольное имя в вин. падеже)****104- ...-diğina (глагольное имя в дат. падеже)****105- ...-diğından (глагольное имя в исх. падеже)****106- ...-diğini / -diğina / -diğından****107- ...-acağıni (глагольное имя в вин. падеже)****108- ...-acağına (глагольное имя в дат. падеже)****109- ...-acağından (глагольное имя в исх. падеже)****110- ...-acağıni / -acağına / -acağından****111- ...-mayı / ...-masını / ...-diğini / ...-acağıni****112- ...-ıp ...-madığını (...-madığına /...-madığından) &****...-ıp ...-mayacağıni (...-mayacağına /...-mayacağından) (неопределенные придаточные предложения)****113- ...-an (...-ющий – действительное причастие)****114- ...-dık (который – страдательное причастие в наст. / прош. вр.)****115- ...-acak (который – будущее время)**

- 116- ...-ır (...-в – деепр. пр. вр. сов. вида)
 117- ...-madan (не ...-в – деепр. пр. вр. сов. вида)
 118- ...-madan (şart) (деепричастие (условие)
 119- ...-arak (...-а ...-а) (деепричастие наст. вр.)
 120- ...-madan önce (до того, как (перед тем как)
 121- ...-ana kadar (...-ıncaya kadar) (пока)
 122- ...-ken (когда)
 123- ...-dığı zaman (...-dığıında, ...-dığı sırada) (когда)
 124- ...-acağı zaman (когда- будущее время)
 125- ...-ınca (когда)
 126- ...-ar ...-maz (...-dığı gibi) (как только)
 127- ...-diğından beri (...-alı) (с тех пор, как)
 128- ...-dikça (чем ... тем ...)
 129- ...-diği halde (хотя)
 130- ...-masına rağmen (несмотря на то, что)
 131- ...-dıktan sonra (после того, как)
 132- ...-acağı yerde (вместо того, чтобы)
 133- ...-mak için (чтобы)
 134- ...-ması için (чтобы)
 135- ...-dığı için (-diğından dolayı / -diğından ötürü / -diğından)
 (из-за того, что-прошедшее время)
 136- ...-acağı için (-acağından dolayı / -acağından ötürü / -acağından) (потому
 что-будущее время)

СЛУЖЕБНЫЕ СЛОВА (EDATLAR, SON ÇEKİM EDATLARI)

- 137-Послелог
 (Edatlar, ilgeçler)
 138- Союзы и частицы
 (Bağlaçlar)
 139- Междометия
 (Ünlemler)

ПРЕДЛОЖЕНИЕ (CÜMLE)

- 140-Несогласованность подлежащего и сказуемого
 (Özne-yüklem uyumsuzluğu)

1-ТУРЕЦКИЙ АЛФАВИТ

(Türk Alfabesi)

1-Напишите турецкий алфавит заглавными буквами.

.....

2-Напишите турецкий алфавит маленькими буквами.

.....

3-Напишите только гласные.

.....

4-Напишите только согласные.

.....

5-Напишите турецкий алфавит с транскрипцией.

A – a .....

B – be .....

C – ce .....

.....

.....

6-В ниже данной таблице согласные отметьте красным кругом, а согласные синим.

E R T Y U I O P Ğ Ü

A S D F G H J K Ş İ

L Z C V B N M Ö Ç

7-В ниже данной таблице отметьте буквы турецкого алфавита.

Á	E	R	Ş	T	Y	Đ	U	W	I	O	Ü	P	Ğ	Đ
Ü	Q	A	S	F	D	F	Ж	G	H	İ	J	Д	К	L
Ř	Ş	К	İ	Ä	Z	X	Х	Т	С	V	Й	В	Ĝ	Г
Ī	Ъ	N	Ä	M	Э	Ö	Љ	Ç	ÿ	Н	Æ	Ä	X	Y

8-Ниже данные слова напишите маленькими буквами.

<i>MERHABA</i>	<u><i>merhaba</i></u>	ADINIZ	.....
NASILSINIZ	.....	KİTAP	.....
LÜTFEN	.....	TEŞEKKÜR	.....
ÜNİVERSİTE	.....	AFFEDERSİN	.....
TANIŞMAK	.....	SOYADINIZ	.....

9-Ниже данные слова напишите заглавными буквами.

<i>nerelisiniz</i>	<u><i>NERELİSİNİZ</i></u>	milliyetin	.....
mesleğinin	.....	öğrenciyim	.....
günaydın	.....	okumak	.....
ütülemek	.....	çıkabilmek	.....
mühendis	.....	korkutmak	.....

10-Впишите подходящие буквы в пропущенные места.

A, B, ..., Ç, D, E, ..., G, ..., H, I, ..., J, K, ..., M, ..., O, Ö, ..., ..., S, ..., T, ..., ..., V, ..., Z.

11-Ниже данные имена напишите турецкими буквами.

<i>Виктор</i>	<u><i>Viktor</i></u>	Анна	.....	Татьяна	.....
Марина	.....	Оксана	.....	Елена	.....
Александр	.....	Валерий	.....	Егор	.....
Екатерина	.....	Юрий	.....	Ксения	.....

12-Ниже данные слова напишите русскими буквами.

<i>defter</i>	<u><i>defter</i></u>	kitap	.....
kalem	.....	sınıf	.....
okul	.....	araba	.....
anlamak	.....	konuşmak	.....

**2-АФФИКСЫ СКАЗУЕМОСТИ
В ИМЕННОМ СКАЗУЕМОМ
(Şahıs Ekleri / Ek-fil)**

1-Допишите аффиксы личных местоимений.

Ben	Alman.....	öğretmen.....	doktor.....	üzgün.....
Sen	Alman.....	öğretmen.....	doktor.....	üzgün.....
O	Alman.....	öğretmen.....	doktor.....	üzgün.....
Biz	Alman.....	öğretmen.....	doktor.....	üzgün.....
Siz	Alman.....	öğretmen.....	doktor.....	üzgün.....
Onlar	Alman.....	öğretmen.....	doktor.....	üzgün.....

2-Допишите аффиксы личных местоимений.

Ben	kısa.....	dişçi.....	futbolcu.....	yüzücü.....
Sen	kısa.....	dişçi.....	futbolcu.....	yüzücü.....
O	kısa.....	dişçi.....	futbolcu.....	yüzücü.....
Biz	kısa.....	dişçi.....	futbolcu.....	yüzücü.....
Siz	kısa.....	dişçi.....	futbolcu.....	yüzücü.....
Onlar	kısa.....	dişçi.....	futbolcu.....	yüzücü.....

3-Допишите аффиксы личных местоимений.

Ben	yargıç.....	sert.....	Rus.....	Türk.....
Sen	yargıç.....	sert.....	Rus.....	Türk.....
O	yargıç.....	sert.....	Rus.....	Türk.....
Biz	yargıç.....	sert.....	Rus.....	Türk.....
Siz	yargıç.....	sert.....	Rus.....	Türk.....
Onlar	yargıç.....	sert.....	Rus.....	Türk.....

4-Допишите аффиксы личных местоимений.

Ben	kıskanç.....	genç.....	çocuk.....	büyük.....
Sen	kıskanç.....	genç.....	çocuk.....	büyük.....
O	kıskanç.....	genç.....	çocuk.....	büyük.....
Biz	kıskanç.....	genç.....	çocuk.....	büyük.....
Siz	kıskanç.....	genç.....	çocuk.....	büyük.....
Onlar	kıskanç.....	genç.....	çocuk.....	büyük.....

5-Соедините по парам личные местоимения с подходящими словами.

1-Ben	a) İtalyanız	7-Ben	g) Parisli
2-Sen	b) cesurlar	8-Sen	h) fakirim
3-O	c) hastayım	9-O	i) açsınız
4-Biz	d) uzunsunuz	10-Biz	j) Bulgarlar
5-Siz	e) müdürsün	11-Siz	k) polisiz
6-Onlar	f) İstanbullu	12-Onlar	l) yorgunsun

6-Сделайте перевод, соблюдая написание аффиксов личных местоимений.

Я	архитектор	маленький	испанец	из Лондона
Ben	.....	.....	.....	.....
Ты	инженер	худой	японец	из Парижа
Sen	.....	.....	.....	.....
Он	певец	толстый	англичанин	из Токио
O	.....	.....	.....	.....
Мы	пилоты	красивые	венгры	из Мадрида
Biz	.....	.....	.....	.....
Вы	водители	спокойные	арабы	из Берлина
Siz	.....	.....	.....	.....
Они	ученики	чистые	татары	из Пекина
Onlar	.....	.....	.....	.....

7-Допишите подходящее личное местоимение.

<i>Sen</i>	öğretmensin	.....	memnunar
.....	İstanbuluyuz	.....	avukatsın
.....	ressamım	.....	evli
.....	uzun	.....	İngilizsiniz
.....	İtalyansınız	.....	Moskovalıyım
.....	sinirliler	.....	aççıyız

Заметка: .....

.....

.....

.....

.....

.....

3-АФФИКСЫ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ (İyelik Ekleri)

1-Допишите аффиксы личных местоимений.

Benim	ad.....	ev.....	okul.....	göz.....
Senin	ad.....	ev.....	okul.....	göz.....
Onun	ad.....	ev.....	okul.....	göz.....
Bizim	ad.....	ev.....	okul.....	göz.....
Sizin	ad.....	ev.....	okul.....	göz.....
Onların	ad.....	ev.....	okul.....	göz.....

2-Допишите аффиксы личных местоимений.

Benim	araba.....	keci.....	banyo.....	ütü.....
Senin	araba.....	keci.....	banyo.....	ütü.....
Onun	araba.....	keci.....	banyo.....	ütü.....
Bizim	araba.....	keci.....	banyo.....	ütü.....
Sizin	araba.....	keci.....	banyo.....	ütü.....
Onların	araba.....	keci.....	banyo.....	ütü.....

3-Допишите аффиксы личных местоимений.

Benim saat.....	Senin harf.....	Onun hayal.....
-----------------	-----------------	-----------------

4-Допишите аффиксы личных местоимений.

Benim kitap.....	Benim sokak.....
Senin kağıt.....	Senin renk.....
Onun hesap.....	Onun araç.....
Bizim uçak.....	Bizim borç.....
Sizin bıçak.....	Sizin vücut.....
Onların kilit.....	Onların önlük.....
Benim gömlek.....	Benim yatak.....
Senin yurt.....	Senin düdük.....
Onların ağaç.....	Onların dudak.....

5-Допишите аффиксы личных местоимений.

Benim hap.....	Benim işaret.....
Senin grup.....	Senin tişört.....
Onun hayat.....	Onun saç.....

Bizim kravat.....	Bizim suç.....
Sizin surat.....	Sizin bilet.....
Onların ceket.....	Onların memleket.....
Benim top.....	Benim pasaport.....
Senin ip.....	Senin bot.....

6-Допишите аффиксы личных местоимений.

Benim boyun.....	Benim alın.....
Senin resim.....	Senin şehir.....
Onun burun.....	Onun akıl.....
Bizim beyin.....	Bizim omuz.....
Sizin karın.....	Sizin oğul.....
Onların ağız.....	Onların göğüs.....

7-Сделайте перевод.

Мои тетради	→ .....
Твои сумки	→ .....
Его рубашки	→ .....
Наши руки	→ .....
Ваши столы	→ .....
Их двери	→ .....

8-Допишите подходящие притяжательные местоимения.

Bizim	sınıfımız	.....	arkadaşım
.....	bilgisayarı	.....	şarkıları
.....	kardeşleri	.....	öğrencimiz
.....	okulunuz	.....	ayakkabısı
.....	babam	.....	kemeriniz
.....	paran	.....	duvarın

Заметка: .....

.....

.....

.....

.....

.....

4-АФФИКС МНОЖЕСТВЕННОГО ЧИСЛА**(Coğul Eki)**

1-К ниже данным словам допишите подходящие аффиксы множественного числа.

araba.....	ev.....	okul.....	kitap.....	çanta.....
defter.....	kalem.....	kapı.....	masa.....	film.....

2-Допишите подходящие аффиксы множественного числа.

saat.....	harf.....	kalp.....	sembol.....	misal.....
seyahat.....	santral.....		hayal.....	rol.....

3-Допишите к личным именам подходящие аффиксы множественного числа.

Kemal.....	Bilal.....	Meral.....	Hilal.....
------------	------------	------------	------------

4-Сделайте перевод.

уроки →	столы → .....
стулья →	слова → .....
друзья →	моря → .....
времена →	дети → .....

5-Сделайте перевод.

makaslar →	gözlükler → .....
paralar →	üzümler → .....
kiyafetler →	sevgiler → .....

6-Сделайте перевод.

5 книг →	41 стол → .....
26 стульев →	35 дверей → .....
784 окна →	9 глаз → .....
80 городов →	6247 домов → .....

5-ВОПРОСИТЕЛЬНАЯ ЧАСТИЦА (Soru Eki)

1-Впишите подходящие вопросительные частицы.

Bu duvar	?	Bu okul	?
Bu kapı	?	Bu banyo	?
Bu kalem	?	Bu gül	?
Bu pencere	?	Bu ütü	?
Bu şehir	?	Bu göl	?

2-Впишите подходящие вопросительные частицы.

Bu park	?	Bu taş	?
Bu süt	?	Bu sınıf	?
Bu ağaç	?	Bu kitap	?
Bu polis	?	Bu top	?

3-Впишите подходящие вопросительные частицы.

Bu Ayşe	?	Bu Ahmet	?
Bu Tarık	?	Bu Fatih	?

4-Впишите подходящие вопросительные частицы.

Bu kedi	?	Bu kuş	?
Bu köpek	?	Bu balık	?

5-Впишите подходящие вопросительные частицы.

Ben öğrenci	?	Ben doktor	?
Sen öğrenci	?	Sen doktor	?
O öğrenci	?	O doktor	?
Biz öğrenci	?	Biz doktor	?
Siz öğrenci	?	Siz doktor	?
Onlar öğrenci	?	Onlar doktor	?

6-Впишите подходящие вопросительные частицы.

Ben öğretmen	?	Onlar memnun	?
Sen İstanbullu	?	Sen avukat	?
Biz uzun	?	Biz İngiliz	?

Siz İtalyan ..... ?   Siz Moskovalı ..... ?

7-Сделайте перевод.

Ты сильный? → .....   Вы из Измира? → .....
Они французы? → .....   Мы учителя? → .....

8-Соедините по парам.

1-Ben doktor	a) musun?
2-Sen Pilot	b) musunuz?
3-O İstanbullu	c) -lar mı?
4-Biz mutlu	d) mu?
5-Siz yolcu	e) muyuz?
6-Onlar sporcu	f) muyum?

→

9-Исправьте ошибки в предложениях.

Ben gençmisin? → .....
Sen üzgün müyüz? → .....
O İngiliz miler? → .....
Biz Ankaralıyım mı? → .....
Siz şoförsünüz müsüz? → .....
Onlar öğretmen meyim? → .....

10-Напишите к данным предложениям вопросительные.

Evet, bu ev eski. → *Bu ev eski mi?*

Evet, bu adam yaşlı. → .....

Evet, bu soru zor. → .....

Evet, bu çocuk güçlü. → .....

Заметка: .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6-ОТРИЦАНИЕ В ИМЕННОМ СКАЗУЕМОМ**Отрицательная частица « değil »
(İsimlerde Olumsuzluk / “Değil” Edati)****1-Образуйте отрицание с помощью частицы “değil”.**

<i>Hayır, bu duvar <u>değil</u>.</i>	Hayır, bu okul .....
Hayır, bu araba	Hayır, bu kutu .....
Hayır, bu fırın	Hayır, bu yol .....
Hayır, bu kapı	Hayır, bu banyo .....
Hayır, bu kalem	Hayır, bu gül .....
Hayır, bu pencere	Hayır, bu ütü .....
Hayır, bu şehir	Hayır, bu göl .....
Hayır, bu deniz	Hayır, bu ön .....

2-Образуйте отрицание с помощью частицы “değil”.

<i>Hayır, bu park <u>değil</u>.</i>	Hayır, bu taş .....
Hayır, bu süt	Hayır, bu sınıf .....
Hayır, bu ağaç	Hayır, bu kitap .....
Hayır, bu polis	Hayır, bu top .....

3-Образуйте отрицание с помощью частицы “değil”.

Hayır, bu Ayşe	Hayır, bu Ahmet .....
Hayır, bu Tarık	Hayır, bu Fatih .....

4-Образуйте отрицание с помощью частицы “değil”.

Hayır, bu kedi	Hayır, bu kuş .....
Hayır, bu köpek	Hayır, bu balık .....

5-Образуйте отрицание с помощью частицы “değil”.

Ben öğrenci	Ben doktor .....
Sen öğrenci	Sen doktor .....
O öğrenci	O doktor .....
Biz öğrenci	Biz doktor .....
Siz öğrenci	Siz doktor .....
Onlar öğrenci	Onlar doktor .....

6-Объединяя слова в пары, образуйте отрицательные предложения.

1-Ben doktor	a) değilsin
2-Sen aşçı	b) değilsiniz
3-O pilot	c) değiller
4-Biz Ankaralı	d) değil
5-Siz İspanyol	e) değiliz
6-Onlar zengin	f) değilim

7-Исправьте ошибки в предложениях.

Ben değilim genç	→ .....
Sen üzgündeğiliz	→ .....
O İngilizler değil	→ .....
Biz İstanbullu değil um	→ .....
Siz pilotsunuz değilsiniz	→ .....
Onlar değil öğretmensin	→ .....

8-Из данных предложений образуйте отрицательные.

Evet, bu ev eski.	↔ Hayır, bu ev eski .....
Evet, bu adam yaşlı.	↔ Hayır, ...
Evet, bu soru zor.	↔ Hayır, ...
Evet, bu çocuk güçlü.	↔ Hayır, ...

9-Сделайте перевод.

Ты не толстый	→ .....
Вы не архитекторы	→ .....
Они не из Омска	→ .....
Мы не немцы	→ .....
Разве я не богатый?	→ .....

Заметка: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ФОНЕТИКА (Ses Bilgisi)

7-ВЫПАДЕНИЕ ГЛАСНОЙ БУКВЫ (Ses Düşmesi)

1-Допишите аффиксы личных местоимений.

	<u>İsim</u>		<u>Fikir</u>
Benim	.....	Benim	.....
Senin	.....	Senin	.....
Onun	.....	Onun	.....
Bizim	.....	Bizim	.....
Sizin	.....	Sizin	.....
Onların	.....	Onların	.....

2-Подчеркните неправильно написанные слова.

Benim kolum,	Senin ağızın,	Onun omzu,
Bizim boyumuz,	Onların alınları,	Benim boyunum,
Senin resimin,	Onun şehiri,	Onların emrleri,
Benim burnum,	Senin akılın	Onun oğulu

3-Раскройте скобки и допишите аффиксы принадлежности.

Benim (beyin)	.....	Senin (ömür)	.....
Onun (okul)	.....	Bizim (göğüs)	.....
Sizin (karın)	.....	Onların (keyif)	.....
Benim (oyun)	.....	Senin (topuk)	.....
Onun (zehir)	.....	Bizim (bahis)	.....
Sizin (nehir)	.....	Onların (şekil)	.....
Benim (metin)	.....	Senin (durum)	.....

4-Сделайте перевод.

Мой лоб	.....	Твой живот	.....
Его шея	.....	Наш сын	.....
Ваш город	.....	Их рисунок	.....
Мой рот	.....	Твой нос	.....
Его ум	.....	Наше плечо	.....
Ваш приказ	.....	Их мозг	.....
Моя грудь	.....	Наша река	.....

**8-ГАРМОНИЯ СОГЛАСНЫХ
(Sessizlerin Benzeşmesi)**

1-Напишите твердые согласные.

.....

2-К данным словам допишите подходящие аффиксы (“-de, -da, -te, -ta”).

bahçe.....	sınıf.....	okul.....	ağaç.....	yurt.....
sepet.....	kitap.....	otobüs.....	sokak.....	baş.....

3-К данным словам допишите подходящие аффиксы (“-den, -dan, -ten, -tan”).

defter.....	dolap.....	doktor.....	duvar.....	düğün.....
timsah.....	saat.....	uçak.....	taç.....	tabak.....

4-К данным словам допишите подходящие аффиксы (“-ce, -ca, -çe, -ça”).

İngiliz.....	Türk.....	Sırp.....	Çin.....	Özbek.....
Rus.....	Alman.....	Fransız.....	Arap.....	Fars.....

5-К данным словам допишите подходящие аффиксы (“-ci, -cı, -cu, -cü, -çi, -çı, -çu, -çü”).

kitap.....	çift.....	fırın.....	inşaat.....	elektrik....
eczacı.....	boya.....	hukuk.....	tamir.....	iş.....

6-Какие из данных аффиксов употреблены не верно: “-de (-da, -te, -ta), -den (-dan, -ten, -tan), -ce (-ca, -çe, -ça), -ci (-cı, -cu, -cü, -çi, -çı, -çu, -çü), -cik (-cık, -cuk, -cük, -çık, -çık, -çuk, -çük)”.

kulak <u>dan</u>	fransız <u>ca</u>	kulak <u>çık</u>	durak <u>da</u>	saat <u>ci</u>
aş <u>çı</u>	saç <u>da</u>	gözlük <u>cü</u>	katt <u>an</u>	kitap <u>cık</u>
kırgız <u>ca</u>	semt <u>de</u>	market <u>den</u>	yunan <u>ca</u>	spor <u>cu</u>
arnavut <u>ça</u>	past <u>acı</u>	diş <u>ci</u>	park <u>da</u>	badem <u>çik</u>

9-ОЗВОНЧЕНИЕ (Ses Yumuşaması)

1-Напишите твердые согласные, которые смягчаются.

.....

2-К ниже данным словам допишите аффиксы личных местоимений.

	<u><i>Kıtap</i></u>			<u><i>Bayrak</i></u>
Benim	.....		Benim	.....
Senin	.....		Senin	.....
Onun	.....		Onun	.....
Bizim	.....		Bizim	.....
Sizin	.....		Sizin	.....
Onların	.....		Onların	.....

3-В каких словах смягчаются твердые.

mektup	borç	kağıt	dost	çiçek
çocuk	park	genç	türk	büyük
ağaç	halk	cevap	saç	çok

4-Напишите слова в 3-ем лице единственного числа.

<i>kulak</i>	→	<u><i>onun kulağı</i></u>	uçak	→	.....
yatak	→	.....	ayak	→	.....
parmak	→	.....	renk	→	.....
ahenk	→	.....	cenk	→	.....
denk	→	.....	çelenk	→	.....

5-Употребите в дательном падеже.

	Ahmet	Tarık	Aytaç	Serap
Пишется:	.....	.....	.....	.....
Читается:	.....	.....	.....	.....

6-В каких словах смягчается последняя согласная.

1-dut, 2-kaç?, 3-grup, 4-kat, 5-borç, 6-aç, 7-kök, 8-saç, 9-süt, 10-yurt,
11-kalp, 12-suç, 13-at, 14-yok, 15-tat, 16-kent, 17-dört, 18-şart, 19-uç,
20-kart, 21-cep, 22-üç, 23-genç, 24-çöp, 25-tok

Смягчается

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

Не смягчается

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

7-В каких словах смягчается последняя согласная.

1-ameliyat, 2-avukat, 3-fiyat, 4-kanat, 5-hayat, 6-bilet, 7-millet, 8-devlet, 9-işaret, 10-adet, 11-bulut, 12-kilit, 13-vücut, 14-hesap, 15-seber, 16-sokak, 17-sevinç, 18-birkaç, 19-sanat, 20-market

Смягчается

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

Не смягчается

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

8-Образуйте настоящее время. В каких корнях происходят изменения.

akıtmak	→ akıt + ıyor	→	.....
gitmek	→ git + iyor	→	.....
tepmek	→ tep + iyor	→	.....
etmek	→ et + iyor	→	.....
bırakmak	→ bırak + ıyor	→	.....
tatmak	→ tat + ıyor	→	.....
açmak	→ aç + ıyor	→	.....
zannetmek	→ zannet + iyor	→	.....

Заметка: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10-ВЫПАДЕНИЕ СОГЛАСНЫХ (Sessiz Düşmesi)

1-Сделайте перевод.

af.....	hak.....	ret.....
sır.....	hâl.....	his.....
zan.....	şık.....	

2-Допишите аффиксы личных местоимений.

Hak

Sır

Benim	Benim .....
Senin	Senin .....
Onun	Onun .....
Bizim	Bizim .....
Sizin	Sizin .....
Onların	Onların .....

3-Сделайте перевод.

affetmek	zannetmek .....
hissetmek	reddetmek .....
hak etmek	halletmek .....

4-При добавлении уменьшительных частиц “-cık, -cık, -cuk, -cük, -cık, -cık, -cık, -cık, -cük”, как изменится написание слова.

küçük + cük →	minik + cık → .....
ufak + cık →	sıcak + cık → .....
alçak + cık →	

5-К данным словам напишите транскрипцию.

Пишется

Читается

Пишется

Читается

çift →	serbest → .....
üstgeçit →	rastgele → .....
çiftçi →	

11-ВСТАВНЫЕ БУКВЫ
(Kavnaştırma Harfleri)

1-Впишите правильный ответ.

- a) Чаще всего между гласной основы и гласной аффикса вставляется буква “.....”.
- b) После аффиксов принадлежности третьего лица единственного и множественного числа перед любым аффиксом вставляется буква “.....”.
- c) Буква “.....” вставляется перед аффиксом принадлежности третьего лица единственного числа после основы, заканчивающейся на гласную.
- d) Буква “.....” используется в собирательных числительных.

2-Впишите подходящую соединительную букву.

Ben İstanbullu.....um	Biz Moskovalı.....ız
Ben dişçi.....im	Biz yüzücü.....üz
Ben kısa.....ım	Biz evli.....iz
Ben evde.....im	Biz okulda.....ız

3-Ниже данные слова напишите с частицами слитно.

yakışıklı idi → <u>yakışıklıydı</u>	evli iken → .....
hasta idi →	kötü imiş → .....
gemi ile →	mutlu ise → .....

4-Впишите подходящую соединительную букву.

Ali'nin evi.....e gittik.
Ahmet'in bilgisayarını.....ı gördün mü?
Hayvanat bahçesi.....de fil yoktu.
Kedi yatak odası.....dan çıktı.

5-При употреблении дательного падежа какая используется соединительная буква.

Yatak odası.....a	Sınıfın köşesi.....e
Onun kutusu.....a	Ali'nin ütüsü.....e
Komşularımızın arabaları.....a	Öğrencilerin defterleri.....e

СЛОВА (Kelime, Sözcük)

12-ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ СЛОВАМИ (Kelimelerde Anlam İlişkisi)

1- Напишите синонимы к данным словам.

sene →	yoksul → .....
misafir →	sınav → .....
anlam →	beyaz → .....
siyah →	al → .....

2-Переведите ниже данные слова.

большой →	маленький → .....
горячий →	холодный → .....
далекий →	близкий → .....
длинный →	короткий → .....
молодой →	старый → .....
новый →	старый → .....
толстый →	худой → .....
хороший →	плохой → .....
трудный →	простой → .....
чистый →	грязный → .....

3-Напишите близкие слова по смыслу.

göndermek →	bıkmak → .....
dilemek →	aldatmak → .....
izlemek →	küsmek → .....

4-Сделайте перевод (омонимы).

gül → 1	2 .....
yüz → 1	2 .....
yaz → 1	2 .....
dolu → 1	2 .....
fiş → 1	2 .....

ИМЕНА СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫЕ (İsimler / Adlar)

ПАДЕЖИ ИМЁН СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫХ (İsmin Halleri)

13-ДАТЕЛЬНЫЙ ПАДЕЖ

(Yönelme hâli, datif, yaklaşma, -e hâli)

1-Употребите данные слова в дательном падеже.

duvar.....	çadır.....	yol.....	havuz.....
ev.....	vitrin.....	göl.....	gül.....
araba.....	kapı.....	banyo.....	kuyu.....
dere.....	keçi.....	ütü.....	sürü.....
9a) kitap.....	sokak.....	ağaç.....	kağıt.....
9b) hayat.....	halk.....	hap.....	saç.....
7) şehir.....	resim.....	isim.....	nehir.....
10) sır.....	tıp.....	hak.....	zam.....

2-Сделайте перевод.

Я помогаю...

другу.....	студенту.....	врачу.....
учителю.....	повару.....	собаке.....

3-Сделайте перевод.

Я помогаю...

друзьям.....	студентам.....
детям.....	преподавателям.....

4-Допишите подходящие аффиксы принадлежности и дательного падежа.

Benim duvar- <i>ım-a</i>	Benim yatak.....
Senin okul.....	Senin hak.....
Bizim kitap.....	Onun banyo.....
Sizin şehir.....	Sizin kapı.....
Onların sokak.....	Onların sınıf.....
Benim yatak odası.....	Benim ana okulu.....

5-Сделайте перевод.**Я помогаю...**

моим друзьям.....	твоим студентам.....
его детям.....	нашим преподавателям.....

6-Раскройте скобки. Впишите данные слова в пропуски.

1-Babam her sabah ..... gidiyor. (iş) → Babam her sabah işe gidiyor.

- 2-Dün Ahmet ..... geldi. (biz)
- 3-Çocuklar pencereden ..... bakıyor. (dışarı)
- 4-Kimse benim ..... girmesin. (oda)
- 5-Kitapları ..... koy. (dolap)
- 6-Daha sonra ..... bindik. (taksi)
- 7-Ben bu konuyu ..... anlatmıştım. (siz)
- 8-Bu konuda Ahmet ..... çok kızıyor. (sen)
- 9-Yaşlı bir ..... sorduk. (adam)
- 10-Ben senin kitabını ..... verdim. (o)
- 11-Ben senin hiçbir ..... inanmıyorum. (söz)
- 12-Bunu sakın ..... söyleme. (Mustafa)
- 13-Bizim müdür de ..... izin vermedi. (ben)
- 14-Ben haftasonları ..... yardım ediyorum. (baba)
- 15-Annem ..... çok bağırdı. (kardeş)
- 16-Orhan ..... aşık olmuş. (Ayşe)
- 17-Yarın ..... mektup yazacağım. (dede)
- 18-Şu kitapları ..... götür. (kütüphane)
- 19-Arkadaşları ..... hiç güvenmiyorlar. (Tarkan)
- 20-Saat dörtte ..... başladık. (maç)
- 21-Ben ..... söz verdim. (anne)
- 22-Sen her zaman ..... engel oluyorsun. (arkadaşlar)
- 23- Bırak istediğini yapsın. Sen ..... karışma. (o)
- 24-Hepimiz bu ..... çok sevindik. (haber)
- 25-Bütün sınıf bu ..... çok üzüldük. (olay)
- 26-Dün ..... yeni bir telefon aldım. (abla)

7-Сделайте перевод.

- 1-Ахмет подходит к столу. → .....
- 2-Али даёт Мехмету карандаш. → .....
- 3-Эрол дарит Серкану книгу. → .....
- 4-Серап пишет подруге письмо. → .....

- 5-Бурак звонит брату. → .....
- 6-Кемаль всегда помогает отцу. → .....

8-Сделайте перевод.

- 1-Он работал до самого утра. → .....
- 2-По мнению Османа, это очень дорого. → .....
- 3-Гёкхан плывёт к берегу. → .....
- 4-Несмотря на дождь, он вышел на улицу. → .....
- 5-Что ты хочешь за эту ручку? → .....
- 6-Этот дом принадлежит Фатиху. → .....

9-Впишите подходящие слова.

(*kadar, göre, doğru, rağmen, karşılık, dair, ait*)

- 1-Ben bu olay ..... hiçbir şey bilmiyorum.
- 2-Soğuk ..... içeri girmedim, kapıda bekledi.
- 3-Bu evlerin hepsi amca .....
- 4-Mustafa akşam ..... ders çalıştı.
- 5-O eski tablo ..... benim bilgisayarımı istiyor.
- 6-Hava durumu ..... yarın yağmur yağacak.
- 7-Bütün gün uyudum, akşam ..... uyandım.

10-Сделайте перевод.

мне.....	нам.....
тебе.....	вам.....
ему.....	им.....

11-Сделайте перевод.

- 1-Асым подарил **мне** книгу. → .....
- 2-Он **тебе** помогает? → .....
- 3-Я **ему** не верю. → .....
- 4-Он всегда помогает **нам**. → .....
- 5-Я не **вам** говорю. → .....
- 6-Я **им** вчера давал. → .....

12-Сделайте перевод.

- 1-Я **этому** (человеку) не верю. → .....

14-ВИНИТЕЛЬНЫЙ ПАДЕЖ
(Belirtme hâli, akuzatif, yükleme, -i hâli)

1-Употребите данные слова в форме винительного падежа.

duvar.....	çadır.....	yol.....	havuz.....
ev.....	vitrin.....	göl.....	gül.....
araba.....	kapı.....	banyo.....	kuyu.....
dere.....	keci.....	ütü.....	sürü.....
9a) kitap.....	sokak.....	ağaç.....	kağıt.....
9b) hayat.....	halk.....	hap.....	saç.....
7) şehir.....	resim.....	isim.....	nehir.....
10) sır.....	tip.....	hak.....	zam.....

2-Сделайте перевод.

Я вижу...

друга.....	мужчину.....	врача.....
учителя.....	повара.....	собаку.....

3-Сделайте перевод.

Я вижу...

друзей.....	студентов.....
столы.....	мужчин.....

4-Допишите подходящие аффиксы принадлежности, а также аффиксы винительного падежа

Benim duvar- ım-ı	Benim yatak.....
Senin okul.....	Senin hak.....
Onun çanta.....	Onun ev.....
Bizim kitap.....	Bizim banyo.....
Sizin şehir.....	Sizin kapı.....
Onların sokak.....	Onların sınıf.....
Benim yatak odası.....	Benim ana okulu.....

5-Сделайте перевод.

Я вижу...

моих друзей.....	твоих студентов.....
ваши окна.....	наших преподавателей.....

6-Раскройте скобки и впишите данные слова в пропуски.

1-Ben ..... çok seviyorum. (anne) → Ben annemi çok seviyorum.

- 2-Dün yolda ..... gördüm. (öğretmen)
 3-Pazar günü ..... tamir edeceğim. (araba)
 4-Yatak odasının ..... kapatır mısın? (kapı)
 5-Mutfağın ..... açar mısın? (pencere)
 6-Yemekten önce ..... yıkamalısın. (eller)
 7-Cumartesi günü ..... temizle. (oda)
 8-Öğretmen henüz (bizim) ..... kontrol etmemiş. (ödevler)
 9-Yarın demir ..... boyayacağım. (kapı)
 10-Geçen hafta ..... ziyaret ettim. (babaanne)
 11-Ben ..... çok özledim. (anne)
 12-Ben de yarım saat bu ..... aradım. (kalem)
 13-O da ilk önce ..... tanıyamadı. (ben)
 14-Faruk annesinin ..... hiç dinlemiyor. (söz)
 15-Ben de bu ..... anlamadım. (konu)
 16-Öğleden sonra ..... sildik. (yerler)
 17-Ben ..... hatırlamıyorum. (dede)
 18-Ben ..... evde unuttum. (defter)
 19-Hakan ..... düğüne çağırdı. (biz)
 20-Daha sonra hepimiz ..... tebrik ettik. (Fatih)
 21-Hadi git ..... uyandır. (baba)
 22- Dün ..... bir saat bekledik. (sen)
 23-Ben ..... iki gün önce süpürdüm. (salon)
 24-Ben şu ..... istiyorum. (telefon)
 25-Dedem her akşam ..... sular. (bahçe)
 26-Ben ..... daha önce uyardım. (siz)
 27-Levent bizim ..... aldattı. (hep)

7-Сделайте перевод.

меня.....(в.п.) нас.....(в.п.)
 тебя.....(в.п.) вас.....(в.п.)
 его.....(в.п.) их.....(в.п.)

8-Сделайте перевод.

- 1-Асым **меня** видел. → .....
- 2-Он **тебя** не знает. → .....
- 3-Я **его** узнал. → .....

15-МЕСТНЫЙ ПАДЕЖ
(Bulunma hâli, lokatif, kalma, -de hâli)

1-Допишите аффиксы местного падежа.

duvar.....	çadır.....	yol.....	havuz.....
ev.....	vitrin.....	göl.....	gül.....
araba.....	kapı.....	banyo.....	kuyu.....
dere.....	keci.....	ütü.....	sürü.....
sınıf.....	tas.....	hayat.....	uçak.....
ağaç.....	baş.....	külah.....	kitap.....
lif.....	kafes.....	sepet.....	çiçek.....
süzgeç.....	güneş.....	ip.....	üç.....

2-Сделайте перевод.

дома.....	в сумке.....	на доске.....
у окна.....	за столом.....	по улице.....
при входе.....	в лесу.....	на почте.....

3-Сделайте перевод.

Я дома.....	Ты у окна.....	Он за столом.....
Мы у входа.....	Вы в лесу.....	Они на почте.....

4-Сделайте перевод.

в домах.....	в сумках.....	на столах.....
на окнах.....	в вазах.....	на полках.....

5-Сделайте перевод.

в вашем доме.....	в нашей комнате.....
в твоём классе.....	в его городе.....
в их школе.....	на моей фабрике.....

6-Сделайте перевод.

1-Я в вашем доме.....	2-Ты в нашей комнате.....
3-Он в твоём классе.....	4-Мы в его городе.....
5-Вы в их школе.....	6-Они на моей фабрике.....

7-Сделайте перевод.

в спальне.....
 в гостиной.....
 в зоопарке.....

в детском саду.....
 в детской комнате.....
 в учительской.....

8-Сделайте перевод.

в моей спальне.....
 в твоей гостиной.....
 в вашем зоопарке.....

в нашем детском саду.....
 в его детской комнате.....
 в их учительской.....

9-Сделайте перевод.

1-Ты в моей спальне.....
 3-Я в твоей гостиной.....
 5-Он в вашем зоопарке.....

2-Вы в нашем детском саду...
 4-Они в его детской комнате..
 6-Я в их учительской.....

10-Допишите подходящие аффиксы принадлежности, а также аффиксы местного падежа.

Benim duvar-*ım-da*
 Senin okul.....
 Onun çanta.....
 Bizim kitap.....
 Sizin şehir.....
 Onların sokak.....
 Bizim yatak odası.....
 Senin hayvanat bahçesi.....

Benim yatak.....
 Senin hak.....
 Onun ev.....
 Bizim banyo.....
 Sizin kapı.....
 Onların sınıf.....
 Benim ana okulu.....
 Sizin misafir odası.....

11-Сделайте перевод.

у меня.....
 у тебя.....
 у него.....
 у этого.....
 у этих.....

у нас.....
 у вас.....
 у них.....
 у того.....
 у тех.....

16-ИСХОДНЫЙ ПАДЕЖ
(Ayrılma hâli, ablatif, uzaklaşma, çıkma, -den hâli)

1-Допишите аффиксы исходного падежа.

duvar.....	çadır.....	yol.....	havuz.....
ev.....	vitrin.....	göl.....	gül.....
araba.....	kapı.....	banyo.....	kuyu.....
dere.....	kedi.....	ütü.....	sürü.....
sınıf.....	tas.....	hayat.....	uçak.....
ağaç.....	baş.....	külâh.....	kitap.....
lif.....	kafes.....	sepet.....	çiçek.....
süzgeç.....	güneş.....	ip.....	üç.....

2-Сделайте перевод.

из дома.....	из сумки.....	с доски.....
от окна.....	со стола.....	с улицы.....
из-за границы.....	от дождя.....	через окно.....

3-Сделайте перевод.

из домов.....	из сумок.....	со столов.....
от друзей.....	с улиц.....	через окна.....

4-Сделайте перевод.

Я смотрю...

из моего окна.....	из твоего окна.....
из его окна.....	из нашего окна.....
из вашего окна.....	из их окна.....

5-Сделайте перевод.

Я получил много писем...

от моих друзей.....	от твоих студентов.....
---------------------	-------------------------

6-Сделайте перевод.

из спальни.....	из детского сада.....
из гостиной.....	из детской комнаты.....
из зоопарка.....	из учительской.....

7-Сделайте перевод.

из моей спальни.....	из нашего детского сада.....
из твоей гостиной.....	из его детской комнаты.....
из вашего зоопарка.....	из их учительской.....

8-Допишите подходящие аффиксы принадлежности, а также аффиксы исходного падежа.

Benim duvar- <i>ım-dan</i>	Benim yatak.....
Senin okul.....	Senin hak.....
Onun çanta.....	Onun ev.....
Bizim kitap.....	Bizim banyo.....
Sizin şehir.....	Sizin kapı.....
Onların sokak.....	Onların sınıf.....
Bizim yatak odası.....	Benim ana okulu.....
Senin hayvanat bahçesi.....	Sizin misafir odası.....

9-Сделайте перевод.

от меня.....	от нас.....
от тебя.....	от вас.....
от него.....	от них.....
от этого.....	от того.....
от этих.....	от тех.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Перед матчем немного отдохни. → .....
- 2-Из-за Акифа мы сидели допоздна. → .....
- 3-Кроме турецкого он еще три языка знает. → .....
- 4-После концерта мы пошли домой. → .....
- 5-Он с двух лет играет на гитаре. → .....

11-Впишите подходящие слова.

(*beri, sonra, başka, dolayı, önce, hariç*)

- 1-Gürültü ..... uyuyamıyorum.
- 2-Biz ..... herkese söylemiş.
- 3-Sabah ..... bahçede çalışıyor.
- 4-Yemek ..... tatlı yemez.

- 5-Evde ekmeğ ..... hiçbir şey yok.
 6-Toplantı ..... tiyatroya gideceğiz.

12-Сделайте перевод.

- 1-Мне очень нравится красный цвет. → .....
 2-Мне надоела зима. → .....
 3-Он вышел из комнаты. → .....
 4-Я это купил в магазине. → .....
 5-Я этого человека боюсь. → .....
 6-Я иду с работы. → .....
 7-Мы пришли из школы. → .....
 8-Вор влез через окно. → .....
 9-Он встал из-за стола. → .....
 10-Я узнал у Кадира дорогу. → .....
 11-Кошка прячется от дождя. → .....
 12-Мужчина спустился с крыши. → .....
 13-С улицы доносится музыка. → .....
 14-Он убирает книги со стола. → .....
 15-Держитесь левой стороны. → .....
 16-Мы получили письмо от него. → .....
 17-Мальчик дрожал от холода. → .....
 18-Она позвонила из дома. → .....
 19-Я ненавижу пробки. → .....

13-Раскройте скобки. Данные слова употребите в форме исходного падежа.

- 1-Saat beşte ..... çıktım. (fabrika) → Saat beşte fabrikadan çıktım.
 2-Babam dün ..... geldi. (İzmir)
 3-Ben de ..... korkarım. (yılan)
 4-Sabah saat altıda ..... indik. (uçak)
 5-Bu ..... hiç hoşlanmıyorum. (adam)
 6-Bu gömleği şu ..... aldım. (dükkan)
 7-Babam da bu ..... nefret eder. (şarkı)
 8-Soğuk ..... bıktım. (hava)
 9-Saat yedide ..... kalktık. (sofra)
 10-Çocuklar ..... bakıyorlar. (pencere)
 11-Dün ..... de borç istedi. (ben)
 12-Babam bunu ..... getirdi. (Almanya)
 13-Ben bu ..... çok sıkıldım. (film)
 14-Bence sen bu ..... vaz geç. (düşünce)

17-ТВОРИТЕЛЬНЫЙ ПАДЕЖ
(Vasıta hâli, instrumental, -le hâli)

1-Допишите аффиксы творительного падежа.

duvar.....	çadır.....	yol.....	havuz.....
ev.....	vitrin.....	göl.....	gül.....
araba.....	kapı.....	banyo.....	kuyu.....
dere.....	keci.....	ütü.....	sürü.....
sınıf.....	tas.....	hayat.....	uçak.....
ağaç.....	baş.....	külah.....	kitap.....
lif.....	kafes.....	sepet.....	çiçek.....
süzgeç.....	güneş.....	ip.....	güç.....

2-Сделайте перевод.

Я разговариваю...

с другом.....	с мужчиной.....
с врачом.....	с учителем.....
с поваром.....	со студентом.....

3-Сделайте перевод.

Я разговариваю...

с друзьями.....	с мужчинами.....
с врачами.....	с учителями.....
с поварами.....	со студентами.....

4-Сделайте перевод.

Я разговариваю...

с моим другом.....	с твоим братом.....
с его врачом.....	с нашим учителем.....
с вашим поваром.....	с их студентом.....

5-Допишите подходящие аффиксы принадлежности, а также аффиксы творительного падежа.

Benim duvar- <i>ım-la</i>	Benim yatak.....
Senin okul.....	Senin hak.....
Onun çanta.....	Onun ev.....
Bizim kitap.....	Bizim banyo.....
Sizin şehir.....	Sizin kapı.....

Onların sokak.....	Onların sınıf.....
Bizim yatak odası.....	Benim ana okulu.....
Senin hayvanat bahçesi.....	Sizin misafir odası.....

6-Сделайте перевод.

со мной.....	с нами.....
с тобой.....	с вами.....
с ним.....	с ними.....
с этим.....	с тем.....
с этими.....	с теми.....

7-Сделайте перевод.

- 1-Он **со мной** здоровается. → .....
- 2-Я не разговариваю **с тобой**. → .....
- 3-Мы **с ним** договорились. → .....
- 4-Ты **с нами** не играешь. → .....
- 5-Я **с вами** не пойду. → .....
- 6-Он **с ними** гуляет. → .....

8-Сделайте перевод.

- 1-Я **с этим** (человеком) не разговариваю. → .....
- 2-Я **с тем** (человеком) тоже не разговариваю. → .....
- 3-Я тоже **с этими** (людми) не разговариваю. → .....
- 4-Я **с теми** (людми) тоже не разговариваю. → .....

9-Сделайте перевод.

- 1-Я пишу карандашом. → .....
- 2-Мы едим на машине. → .....
- 3-Я горжусь сыном. → .....
- 4-Тарык всегда разговаривает тихим голосом. → .....
- 5-Ты с папой приехал? → .....
- 6-Зрители смотрели с интересом. → .....
- 7-Я помыл руки с мылом. → .....
- 8-Она вышла замуж за Ферди. → .....

18-РОДИТЕЛЬНЫЙ ПАДЕЖ
(İlgi hâli, genitif, tamlayan, -in hâli)

1-Допишите аффиксы родительного падежа.

duvar.....	çadır.....	yol.....	havuz.....
ev.....	vitrin.....	göl.....	gül.....
araba.....	kapı.....	banyo.....	kuyu.....
dere.....	kedi.....	ütü.....	sürü.....
sınıf.....	tas.....	hayat.....	uçak.....
ağaç.....	baş.....	külah.....	kitap.....
lif.....	kafes.....	sepet.....	çiçek.....

2-Допишите подходящие аффиксы принадлежности, а так же аффиксы родительного падежа.

duvar.....	boy.....	çadır.....	renk.....
yol.....	kenar.....	havuz.....	dip.....
ev.....	bahçe.....	vitrin.....	cam.....
göl.....	uzunluk.....	gül.....	koku.....
araba.....	teker.....	kapı.....	kol.....
kedi.....	yavru.....	ütü.....	kablo.....
sınıf.....	tahta.....	uçak.....	kanat.....

3-Допишите подходящие аффиксы принадлежности, а так же аффиксы родительного падежа.

benim duvar.....	boy.....	senin çadır.....	renk.....
onun yol.....	kenar.....	bizim havuz.....	dip.....
sizin ev.....	bahçe.....	onların vitrin.....	cam.....
benim göl.....	uzunluk.....	senin gül.....	koku.....
onun araba.....	teker.....	bizim kapı.....	kol.....
sizin kedi.....	yavru.....	onların ütü.....	kablo.....
benim sınıf.....	tahta.....	senin uçak.....	kanat.....
onun ağaç.....	yaprak.....	bizim köpek.....	kulübe.....
sizin kalem.....	uç.....	onların oda.....	cam.....

4-Сделайте перевод.

1-Komşunun köpeği.....	2-Evin çatısı.....
3-Babamın kardeşi.....	3-Kardeşimin arkadaşı.....
5-Cengiz'in topu.....	4-Annemin çantası.....

7-Yazarın eseri.....

5-Arabanın tekeri.....

5-Сделайте перевод.

1-Шапка отца..... 2-Мамина комната.....

3-Машина учителя..... 4-Дом друга.....

5-Деревья леса..... 6-Дверь холодильника.....

7-Дно озера..... 8-Ручка Виктора.....

6- Впишите подходящие слова.*(için, gibi, kadar, hakkında, yüzünden)*

1-Biz..... yaş pasta almış.

2-O..... maç kaybettik.

3-Sen..... çalışkan insan görmedim.

4-Sen..... kimse kötü konuşmuyor.

5-Siz..... pilot olmak istiyorum.

7-Сделайте перевод.

ради вас..... про него..... из-за тебя..... как я.....

8-Сделайте перевод.

мой..... наш.....

твой..... ваш.....

его..... их.....

Чей?

ЭТОГО..... ТОГО.....

ЭТИХ..... ТЕХ.....

Заметка:..........
.....
.....
.....
.....
.....
.....

19-ЭКВАТИВНЫЙ ПАДЕЖ **(Eşitlik hâli, ekvatif, -ce hâli)**

1-Допишите аффиксы эквативного падежа.

aile.....	sınıf.....	millet.....	insan.....
gizli.....	iri.....	şişman.....	yaşlı.....
güzel.....	iyi.....	hızlı.....	kısa.....
büyük.....	sessiz.....	kardeş.....	yavaş.....
çocuk.....	deli.....	açık.....	boy.....
yaş.....	makam.....	kolay.....	dost.....

2-Сделайте перевод.

по-моему.....	по нашему.....
по-твоему.....	по-вашему.....
по его (мнению).....	по их (мнению).....

3-Сделайте перевод.

- 1-Bence camı Serdar kırdı. → .....
- 2-Dün ailece pikniğe gittik. → .....
- 3-Burada oturun, kardeşçe oynayın. → .....
- 4-Bazen çocukça hareketler yapıyor. → .....
- 5-Ne istiyorsan açıkça söyleyebilirsin. → .....
- 6-Gizlice benim odama girmiş. → .....
- 7-Sessizce beni dinlediler. → .....
- 8-Yavaşça odasına girdim. → .....
- 9-Kapı kolayca açıldı. → .....

4-Сделайте перевод.

- 1-Мы должны вести себя по-человечески. → .....
- 2-У него были безумные мысли. → .....
- 3-Ростом он немного выше нас. → .....
- 4-По возрасту я его старше. → .....

Заметка: .....

.....

.....

.....

20-СЛУЖЕБНЫЕ ИМЕНА (Yer-Yön İsimleri)

1-Сделайте перевод.

Где?

около.....	вокруг.....
рядом.....	позади.....
напротив.....	посреди.....
под.....	над.....
перед.....	между.....
возле.....	внутри.....
снаружи.....	слева.....
справа.....	

Откуда?

снаружи.....	слева.....
справа.....	сбоку.....
сзади.....	спереди.....
мимо.....	из-за.....
из-под.....	сквозь.....
изнутри.....	сверху.....

Куда?

внутрь.....	налево.....
направо.....	под (стол).....
на (стол).....	за (шкаф).....

2-Сделайте перевод.

1-около дома.....	2-вокруг зоопарка.....
3-рядом со школой.....	4-позади дерева.....
5-напротив почты.....	6-посреди площади.....
7-под диваном.....	8-над шкафом.....
9-перед классом.....	10-между домами.....
11-возле больницы.....	12-снаружи комнаты.....

3-Сделайте перевод.

1-слева от магазина.....	2-справа от машины.....
3-мимо университета.....	4-из-за дерева.....
5-из-под стола.....	6-сквозь тучи.....

7-из коробки.....
9-за дверь.....

8-на книги.....
10-под кресло.....

4-Сделайте перевод.

1-около моего дома → .....
2-вокруг твоего зоопарка → .....
3-рядом с его школой → .....
4-напротив нашей почты → .....
5-под вашим диваном → .....
6-над их шкафом → .....

5-Сделайте перевод.

1-слева от моего магазина → .....
2-мимо твоего университета → .....
3-из-под его стола → .....
4-из нашей коробки → .....
5-из-за вашего дома → .....
6-под мое кресло → .....
7-на твои книги → .....
8-за нашу дверь → .....

6-Сделайте перевод.

1-Я перед твоим классом → .....
2-Ты возле нашей больницы → .....
3-Он внутри моего здания → .....
4-Мы за вашим домом → .....
5-Вы под его крышей → .....
6-Они около моего университета → .....

7-Сделайте перевод.

1-около спальни → .....
2-вокруг детского сада → .....
3-рядом с гостиной → .....
4-напротив детской комнаты → .....
5-перед зоопарком → .....
6-за учительской → .....

8-Сделайте перевод.

- 1-Я около спальни → .....
- 2-Ты перед детским садом → .....
- 3-Он рядом с больницей → .....
- 4-Мы напротив детской комнаты → .....
- 5-Вы перед зоопарком → .....
- 6-Они за учительской → .....

9-Сделайте перевод.

- 1-Я около твоей спальни → .....
- 2-Ты перед моим детским садом → .....
- 3-Он рядом с нашей больницей → .....
- 4-Мы напротив их детской комнаты → .....
- 5-Вы перед его зоопарком → .....
- 6-Они за вашей учительской → .....

10-Сделайте перевод.

1-sandalyenin altında.....	2-kitabın üstünde.....
3-duvarın arkasında.....	4-arabanın önünde.....
5-sınıfın içinde.....	6-okulun dışında.....
7-evin yanında.....	8-odanın ortasında.....
9-durağın karşısında.....	10-dolapla duvarın arasında.....
11-masanın etrafında.....	12-odanın köşesinde.....
13-kapının kenarında.....	14-marketin sağında.....

11-Сделайте перевод.

- 1-Dün evin önünü temizledik.** → .....
- 2-Masanın altını da süpür. → .....
- 3-Dolabın üstünü boyamadık. → .....
- 4-Buzdolabının arkasını çizmişler. → .....
- 5-Melek domatesin içini seviyor. → .....

- 6-Yatağın altına hiçbir şey koyma.** → .....
- 7-Masanın üstüne oturma. → .....
- 8-Dolabın arkasına bakmadık. → .....
- 9-Evin önüne biraz çiçek dikelim. → .....

- 10-Kedi dolabın üstünden yere atlıyor. → .....
 11-Bu otobüs okulun önünden geçiyor. → .....
 12-Otobüsün arkasından koştum ama yetişemedim. → .....
 13-Elbiseleri valizin içinden çıkar. → .....

12-Сделайте перевод.

- 1-Он спрыгивает со стола на пол. → .....
 2-Мальчик прошел мимо магазина. → .....
 3-Кошка выглядывает из-под стола. → .....
 4-Из-за высоких домов показалось солнце. → .....
 5-Ребёнок спрятался под стол. → .....
 6-Поставь коробку на шкаф. → .....
 7-Сельман повесил пальто за дверь. → .....
 8-Книга упала между шкафом и стеной. → .....
 9-Убери под столом. → .....
 10-Давайте пропылесосим перед дверью. → .....
 11-Они красят дом снаружи. → .....

13-Сделайте перевод.

1-около меня.....	2-вокруг нас.....
3-рядом с тобой.....	4-сзади вас.....
5-напротив них.....	6-возле него.....
7-под нами.....	8-над вами.....
9-передо мной.....	10-между ними.....
11-мимо тебя.....	12-из-за него.....

14-Сделайте перевод.

- 1-Annesi çocuğun üstünü örttü. → .....
 2-Çok karanlık, önümü göremiyorum. → .....
 3-Sen benim yanıma otur. → .....
 4-Birden önümüze bir köpek çıktı. → .....
 5-Yanımda hiç bozuk para yok. → .....
 6-Aramızda para toplayalım. → .....

21-ИЗАФЕТЫ (İsim Tamlamaları)

1-С помощью подходящих аффиксов образуйте изафеты.

Arkadaş..... kardeş..... → *Arkadaşın kardeşi*
 Otobüs..... cam..... Bilgisayar..... ekran.....
 Saat..... kordon..... Masa..... üst.....
 Televizyon..... kumanda..... Sınıf..... duvar.....
 Hastane..... koridor..... Ev..... çatı.....

2-С помощью подходящих аффиксов образуйте изафеты.

Ali'..... cüzdan..... Erol'..... ayakkabı.....
 Fatih'..... abla..... Kerim'..... okul.....
 Meryem'..... elbise..... Betül'..... kalem.....

3-С помощью подходящих аффиксов образуйте изафеты.

Dolap..... renk..... Sokak..... uç.....
 Araç..... sahip..... Kitap..... kapak.....
 Yatak..... ayak..... Ahmet'..... kağıt.....

4-С помощью подходящих аффиксов образуйте изафеты.

Yolcu otobüs..... Tren bilet.....
 Elma ağaç..... Vişne reçel.....
 Ders kitap..... Müzik okul.....
 Çocuk gömlek..... Türk yemek.....
 Güneş gözlük..... Bulaşık makine.....

5-С помощью подходящих аффиксов образуйте изафеты.

Öğretmen... masa... üst... kirli. → *Öğretmenin masasının üstü kirli.*
 1-Benim abi..... arkadaş..... kardeş..... çok akıllı.
 2-Okul..... kütüphane..... kitaplar..... eski.
 3-Sizin ev..... balkon..... cam..... açık.
 4-Osman..... baba..... dükkan..... çok güzel.

6-Сделайте перевод.

1-Дверь класса → .....

- 2-Стол учителя → .....
- 3-Ключ от машины → .....
- 4-Рубашка брата → .....
- 5-Цвет стен → .....

7-Сделайте перевод.

- 1-Дверь моей машины → .....
- 2-Цвет твоего шкафа → .....
- 3-Сад нашей школы → .....
- 4-Крыша вашего дома → .....
- 5-Страницы их книг → .....

8-Сделайте перевод.

- 1-Ayşe'nin elbisesi → .....
- 2-Öğretmenin çantası → .....
- 3-Öğrencinin kitabı → .....
- 4-Karının kolu → .....
- 5-Babamın arabası → .....

9-Сделайте перевод.

- 1-Турецкий язык → .....
- 2-Домашние тапочки → .....
- 3-Русская баня → .....
- 4-Персики из Бурсы → .....
- 5-Учитель математики → .....
- 6-Домохозяйка → .....
- 7-Площадь Таксим → .....
- 8-Мужской туалет → .....
- 9-Детский врач → .....
- 10-Народная песня → .....

10-Сделайте перевод.

- 1-Misafir odası → .....
- 2-Ayakkabı fırçası → .....
- 3-Bulgar biberi → .....
- 4-İzmir üzümü → .....
- 5-Zafer parkı → .....

11-Сделайте перевод.

- 1-спальня → .....
- 2-ужин → .....
- 3-учительская → .....
- 4-зоопарк → .....

12-Сделайте перевод.

- 1-Моя спальня → .....
- 2-Твой ужин → .....
- 3-Наш зоопарк → .....
- 4-Ваш детский сад → .....

13-Сделайте перевод.

- 1-Ручка двери машины Али → .....
- 2-Ключ двери класса → .....
- 3-Балкон дома Ахмета → .....
- 4-Дочь папиного друга → .....
- 5-Страницы нашей книги → .....

14-Сделайте перевод.

- 1-Железный мост → .....
- 2-Холодный ветер → .....
- 3-Высокая гора → .....
- 4-Старый дом → .....
- 5-Сильный человек → .....

15-Образуйте с помощью подходящих аффиксов изафеты.

- Çay + kaşık → Çay kaşığı
- 1-Bilgisayar + masa → .....
- 2-Spor + ayakkabı → .....
- 3-Elbise + dolap → .....
- 4-Öğle + yemek → .....
- 5-Fotoğraf + makine → .....
- 6-Diş + fırça → .....
- 7-Futbol + top → .....
- 8-Ayakkabı + boya → .....

22-ВСЕ ПАДЕЖИ
(Bütün Haller)

1-Сделайте перевод.

- 1-Ben de yarınki imtihanı düşünüyorum. → .....
- 2-Dün kitaplarımı arkadaşımın evinde unuttum. → .....
- 3-Almanya'daki arkadaşıma mektup yazıyorum. → .....
- 4-Geçen hafta sınıfça pikniğe gittik. → .....
- 5-Levent derste her zaman bana bakıyor. → .....
- 6-Odaya yaşlı fakat çok şişman bir adam girdi. → .....
- 7-Ben bu vazoyu nereye koyayım? → .....
- 8-Her sabah aynı otobüse biniyorum. → .....
- 9-Sen bize bir fıkra anlat. → .....
- 10-Öğretmen hergün bize kızıyor. → .....
- 11-Ben bu konuyu babama soracağım. → .....
- 12-Sen bu sözlüğü Adil'e ver. → .....
- 13-Ben de bu çocuğa inanmıyorum. → .....
- 14-Ben size kaç defa söyledim. → .....
- 15-O hiçbir zaman bize yardım etmez. → .....
- 16-Babam bana da çok bağırdı. → .....
- 17-Tahir Selma'ya aşık olmuş. → .....
- 18-Ben her ay annen mektup yazıyorum. → .....
- 19-Babam bizi hayvanat bahçesine götürecektir. → .....
- 20-Sınıfta hiç kimse ona güvenmiyor. → .....
- 21-Akşam saat altıda maça başladık. → .....
- 22-Sen bana kaç defa söz verdin? → .....
- 23-Sen geliyorsun ve her zaman bana engel oluyorsun. → .....
- 24-Sen bir daha benim işime karışma. → .....
- 25-Hepimiz bu habere çok sevindik. → .....
- 26-Herkes bu olaya çok üzüldü. → .....
- 27-Sen bu kitabı kütüphaneden mi aldın? → .....
- 28-Biz onu parkta gördük. → .....
- 29-Bu haftasonu arabasını tamir edecek. → .....
- 30-Sen neredesin? Herkes seni arıyor. → .....
- 31-Zeki, annen seni çağırıyor. → .....
- 32-Dün biz arkadaşlarla partiden arabayla döndük. → .....
- 33-Dün yedi kişi hastaneden taburcu oldular. → .....
- 34-Ahmet iki yıl önce başkentten köye taşındı. → .....
- 35-Komşum köpek kokusundan iğrenir. → .....
- 36-Arkadaşım film boyunca korkudan titredi. → .....
- 37-O enstitüden müzeye bisikletle gitti. → .....

- 38-Bir ay önce arkadaşlarla uçaktan paraşütle atladık. → .....
- 39-Geçen hafta bir kamyon köprüden nehre düştü. → .....
- 40-Yarın çocukları ana okuluna ben götüreceğim. → .....
- 41-Sen bu mektubu kitaplıktan mı aldın? → .....
- 42-Babam yağmurlu havadan nefret eder. → .....
- 43-Biz senin bu bitmeyen kavgalarından usandık artık. → .....
- 44-Her zaman dersten sonra öğretmenimden ek ders istiyorum. → .....
- 45-Saşa evinden çok ilginç bir resim getirdi. → .....
- 46-Neden dün akşam hiç kimse onunla konuşmadı? → .....
- 47-O ailesiyle küçük bir köyde yaşıyor. → .....
- 48-Sen halıyı elektrik süpürgesiyle mi temizledin? → .....
- 49-Döşemeyi yeni fırçalarla mı boyayacağız.? → .....
- 50-Geçen gün mağazada arkadaşımın kız kardeşi ile karşılaştım. → ..
- 51-Bu yıl tatilde çok ilginç bir adamla tanıştım. → .....
- 52-Siz dün Ali'yle tartıştınız mı? → .....
- 53-Halit dün marketin önünde bir adamla kavga etti. → .....
- 54-Biz onları stadyumda çok bekledik. → .....
- 55-Ben yıllar önce bu fabrikada çalıştım. → .....
- 56-Ablam bahçede köpekle oynuyor. → .....
- 57-Krizden sonra ülkede fiyatlar düştü. → .....
- 58-Benim kedim ara sıra pencerenin önünde yatıyor. → .....
- 59-Ben Moskova'nın en ünlü üniversitesinde okudum. → .....
- 60-Biz bütün gece plajda gezdik. → .....
- 61-Bu şarkının bestecisi 1955'te doğmuş. → .....
- 62-Ben İstanbul'a temmuzda geldim. → .....
- 63-Her sabah dokuzda onları uyandırıyorum. → .....
- 64-Dün onlar sınıflarını süpürdüler. → .....
- 65-Dün öğretmen yine Vedat'ı uyardı. → .....
- 66-Dedem her gün bahçedeki çiçekleri suluyor. → .....
- 67-Mehmet sık sık arkadaşlarını aldatıyor. → .....

2-Сделайте перевод.

- 1-Он думает о завтрашнем матче. → .....
- 2-Мы вчера долго говорили о машинах. → .....
- 3-Мы прошли через лес. → .....
- 4-Он поднялся на пятый этаж. → .....
- 5-Она вышла из комнаты. → .....
- 6-Я смотрю на машину. → .....
- 7-Завтра я пойду к врачу. → .....
- 8-Мурат всегда пишет карандашом. → .....
- 9-Левент всегда говорит тихим голосом. → .....

- 10-Он вешает пиджак за дверь. → .....
- 11-Он берет книгу со стола. → .....
- 12-Я вчера приехал из-за границы. → .....
- 13-В субботу пришел к нам Ремзи. → .....
- 14-Дети играют в игру. → .....
- 15-Ты попал в цель. → .....
- 16-Я смотрю в бинокль. → .....
- 17-Девушка пришла в летнем платье. → .....
- 18-Я родился 12-ого мая. → .....
- 19-Мама купила себе туфли на высоких каблуках. → .....
- 20-Я женат на его сестре. → .....
- 21-Мы поедем на машине. → .....
- 22-Я прочитал книгу за неделю. → .....
- 23-Она вышла за муж за писателя. → .....
- 24-Огромное спасибо за помощь. → .....
- 25-Мальчик пошел за хлебом. → .....
- 26-Он поет под гитару. → .....
- 27-Вы смеялись над ним. → .....
- 28-Я чемодан оставил при входе. → .....
- 29-Я поздравляю вас с новым годом. → .....
- 30-Девушка с длинными волосами смотрит на нас. → .....
- 31-Я работаю с самого утра. → .....
- 32-Я купил таблетки от простуды. → .....
- 33-Я поздравляю вас от имени нашего класса. → .....
- 34-Он купил ручки по 1 лире. → .....
- 35-Подмети в комнате, доченька. → .....
- 36-Мама, я поливаю цветы каждый день. → .....
- 37-Зачем ты постоянно обманываешь родителей? → .....
- 38-Он положил твой кошелек в карман. → .....
- 39-Мы с другом сели в первую маршрутку. → .....
- 40-Она злится на тебя. → .....
- 41-Студенты спросили дорогу у пожилого человека. → .....
- 42-Я не верю ни одному твоему слову. → .....
- 43-Он рассказал нам ужасную историю. → .....
- 44-Не кричи на меня. → .....
- 45-Этот автор написал свыше 30-ти книг. → .....
- 46-Он не играет больше в азартные игры. → .....
- 47-Все родители гордятся успехами своих детей. → .....
- 48-Я покрашу забор в синий цвет. → .....
- 49-Мой папа разве не договорился насчет экскурсии? → .....
- 50-Ты помирилась со своим братом? → .....
- 51-Старшеклассники долго насмеялись над Рахми. → .....

**23-ИМЕННЫЕ АФФИКСЫ, ПРИБАВЛЯЕМЫЕ К ИМЕНАМ
(İsimden İsim Yararı Yarım Eki - ...-LIK)**

1-Переведите данные слова. Употребите их с именными аффиксами “-lık (-lik, -luk, -lük)”. Переведите полученные слова.

	<u>Rusça</u>	<u>Yarım ekli</u>	<u>Rusça</u>
<i>Kitap</i> →	<i>книга</i> →	<i>kitaplık</i> →	<i>книжный шкаф</i>
Tuz →	.....	.....	.....
Şeker →	.....	.....	.....
Ayakkabı →	.....	.....	.....
Kalem →	.....	.....	.....
Göz →	.....	.....	.....
Söz →	.....	.....	.....
Kulak →	.....	.....	.....
Anahtar →	.....	.....	.....
Gelin →	.....	.....	.....
Gün →	.....	.....	.....
Yaz →	.....	.....	.....
Buz →	.....	.....	.....
Yağmur →	.....	.....	.....
Çöp →	.....	.....	.....
Mezar →	.....	.....	.....
Balıkçı →	.....	.....	.....
Doktor →	.....	.....	.....
Aç →	.....	.....	.....
Dost →	.....	.....	.....
Zor →	.....	.....	.....
Güzel →	.....	.....	.....
Genç →	.....	.....	.....
Yolcu →	.....	.....	.....
Hasta →	.....	.....	.....
Gece →	.....	.....	.....
İnsan →	.....	.....	.....

Заметка: .....

.....

.....

.....

**24-ИМЕННЫЕ АФФИКСЫ, ПРИБАВЛЯЕМЫЕ К ИМЕНАМ
(İsimden İsim Yapan Yapım Eki - ...-CI)**

1-Переведите данные слова. Употребите их с именными аффиксами “-cı (-ci, -cu, -cü, -çi, -çî, -çü, -çü)”. Переведите полученные слова.

	<u>Rusça</u>	<u>Yapım ekli</u>	<u>Rusça</u>
Av →	<i>охота</i> →	<i>авcı</i> →	<i>охотник</i>
Aş →	.....	.....	.....
Diş →	.....	.....	.....
Boya →	.....	.....	.....
İş →	.....	.....	.....
Tamir →	.....	.....	.....
Spor →	.....	.....	.....
Sanat →	.....	.....	.....
Oyun →	.....	.....	.....
Balık →	.....	.....	.....
Yarışma →	.....	.....	.....
Ziyaret →	.....	.....	.....
Hizmet →	.....	.....	.....
Şarkı →	.....	.....	.....
Yalan →	.....	.....	.....
Şaka →	.....	.....	.....
Dedikodu →	.....	.....	.....
Uyku →	.....	.....	.....
Gazete →	.....	.....	.....
Muhasebe →	.....	.....	.....
Posta →	.....	.....	.....
Ecza →	.....	.....	.....
Maden →	.....	.....	.....
Temsil →	.....	.....	.....
Temizlik →	.....	.....	.....
Elektrik →	.....	.....	.....
İnat →	.....	.....	.....

Заметка:.....
.....
.....
.....

**25-ИМЕННЫЕ АФФИКСЫ, ПРИБАВЛЯЕМЫЕ К ИМЕНАМ
(İsimden İsim Yapan Yapım Eki - ...-LI)**

1-Переведите данные слова. Употребите их с именными аффиксами “-lı (-li, -lu, -lü)”. Переведите полученные слова.

	<u>Rusça</u>	<u>Yapım ekli</u>	<u>Rusça</u>
<i>Tuz</i> →	<i>соль</i> →	<i>tuzlu</i> →	<i>соленый</i>
Şeker →	.....	.....	.....
Su →	.....	.....	.....
Süt →	.....	.....	.....
Tat →	.....	.....	.....
Akıl →	.....	.....	.....
Terbiye →	.....	.....	.....
Ev →	.....	.....	.....
Nişan →	.....	.....	.....
Yağmur →	.....	.....	.....
Tecrübe →	.....	.....	.....
Dikkat →	.....	.....	.....
Bilgi →	.....	.....	.....
Renk →	.....	.....	.....
Kir →	.....	.....	.....
Hız →	.....	.....	.....
Köy →	.....	.....	.....
Afrika →	.....	.....	.....
Gönül →	.....	.....	.....
Yetenek →	.....	.....	.....
Güç →	.....	.....	.....
Merak →	.....	.....	.....
Namus →	.....	.....	.....
Emek →	.....	.....	.....
Yaş →	.....	.....	.....
Neşe →	.....	.....	.....
Sinir →	.....	.....	.....

Заметка: .....

.....

.....

.....

26-ИМЕННЫЕ АФФИКСЫ, ПРИБАВЛЯЕМЫЕ К ИМЕНАМ (İsimden İsim Yapan Yarım Eki - ...-SIZ)

1-Переведите данные слова. Употребите их с именными аффиксами “-siz (-siz, -suz, -süz)”. Переведите полученные слова.

	<u>Rusça</u>	<u>Yarım ekli</u>	<u>Rusça</u>
<i>Tuz</i> →	<i>соль</i> →	<i>tuzsuz</i> →	<i>несоленый</i>
Renk →	.....	.....	.....
Dil →	.....	.....	.....
İş →	.....	.....	.....
Dikkat →	.....	.....	.....
Karar →	.....	.....	.....
Kalp →	.....	.....	.....
Merhamet →	.....	.....	.....
Can →	.....	.....	.....
Terbiye →	.....	.....	.....
Şeker →	.....	.....	.....
Tat →	.....	.....	.....
Sayı →	.....	.....	.....
Suç →	.....	.....	.....
Son →	.....	.....	.....
Ses →	.....	.....	.....
Hava →	.....	.....	.....
Karşılık →	.....	.....	.....
Zarar →	.....	.....	.....
Çare →	.....	.....	.....
Kimse →	.....	.....	.....
Kanun →	.....	.....	.....
Rahat →	.....	.....	.....
Hata →	.....	.....	.....
Su →	.....	.....	.....
Düzen →	.....	.....	.....
Duygu →	.....	.....	.....

Заметка:.....
.....
.....
.....

**27-ИМЕННЫЕ АФФИКСЫ, ПРИБАВЛЯЕМЫЕ К ИМЕНАМ
(İsimden İsim Yapan Yarıım Eki - ...-CE)**

1-Переведите данные слова. Употребите их с именными аффиксами “-ce (-ca, -çe, -ça)”. Переведите полученные слова.

	<u>Rusça</u>	<u>Национальность</u>	<u>Язык</u>	<u>Rusça</u>
<i>Türkiye</i> →	<i>Турция</i> →	<i>Türk</i> →	<i>Türkçe</i> →	<i>Турецкий</i>
Rusya →	.....	.....	.....	.....
İngiltere →	.....	.....	.....	.....
Almanya →	.....	.....	.....	.....
Fransa →	.....	.....	.....	.....
İtalya →	.....	.....	.....	.....
S. Arabistan →	.....	.....	.....	.....
Yunanistan →	.....	.....	.....	.....
İran →	.....	.....	.....	.....
Bulgaristan →	.....	.....	.....	.....
Çin →	.....	.....	.....	.....
Ermenistan →	.....	.....	.....	.....
Japonya →	.....	.....	.....	.....
Gürcistan →	.....	.....	.....	.....
Moğolistan →	.....	.....	.....	.....
Kazakistan →	.....	.....	.....	.....
Özbekistan →	.....	.....	.....	.....
Tataristan →	.....	.....	.....	.....
Romanya →	.....	.....	.....	.....
Kırgızistan →	.....	.....	.....	.....
İspanya →	.....	.....	.....	.....
Hindistan →	.....	.....	.....	.....
Sırbistan →	.....	.....	.....	.....
Macaristan →	.....	.....	.....	.....
Ukrayna →	.....	.....	.....	.....
Finlandiya →	.....	.....	.....	.....
Azerbaycan →	.....	.....	.....	.....

Заметка: .....

.....

.....

.....

АФФИКСЫ СКАЗУЕМОСТИ В ИМЕННОМ СКАЗУЕМОМ
28-Настоящее-будущее время именных сказуемых
(Ek-filin Geniş Zamanı)

1-Допишите аффиксы личных местоимений.

Ben	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Sen	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
O	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Biz	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Siz	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Onlar	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....

2-Допишите аффиксы личных местоимений.

Ben	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Sen	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
O	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Biz	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Siz	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Onlar	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....

3-Допишите аффиксы личных местоимений.

Ben	kıskanç.....	Ben	çabuk.....
Sen	küçük.....	Sen	yüksek.....
O	çocuk.....	O	alçak.....
Biz	genç.....	Biz	uzak.....
Siz	diñç.....	Siz	sert.....
Onlar	büyük.....	Onlar	korkak.....

4-Допишите подходящее личное местоимение.

Sen	çirkinsin	.....	mühendisler
.....	tembeliz	.....	bekarsın
.....	kasabım	.....	neşeli

5-Соедините по парам личные местоимения с подходящими словами.

1-Ben	↘	a) Ukraynalıyız	7-Ben	g) Ankaralı
2-Sen		b) kuvvetliler	8-Sen	h) ufağım
3-O		c) sakinim	9-O	i) kederlisiniz

4-Biz	d) temizsiniz	10-Biz	j) Ermeniyiz
5-Siz	e) sevimlisin	11-Siz	k) sporcular
6-Onlar	f) sevinçli	12-Onlar	l) yavaştın

6-Сделайте перевод соблюдая написание аффиксов личных местоимений.

Я	повар	большой	итальянец	из Стамбула
Ben	.....	.....	.....	.....
Ты	швея	старый	китаец	из Москвы
Sen	.....	.....	.....	.....
Он	пожарный	сильный	американец	из Антали
O	.....	.....	.....	.....
Мы	медсестры	умные	турки	из Афины
Biz	.....	.....	.....	.....
Вы	шофёр	длинный	русский	из Софии
Siz	.....	.....	.....	.....
Они	секретари	молодые	греки	из Бухареста
Onlar	.....	.....	.....	.....
Я	студент	слабый	африканец	из Костромы
Ben	.....	.....	.....	.....
Ты	маляр	плохой	индус	из Киева
Sen	.....	.....	.....	.....

7-Образуйте отрицание форму.

1-Ben <i>şişman</i> <u>değilim.</u>	7-Ben futbolcu .....
2-Sen öğretmen	8-Sen yüzücü .....
3-O doktor	9-O kıskanç .....
4-Biz üzgün	10-Biz genç .....
5-Siz kısa	12-Siz çocuk .....
6-Onlar dişçi	13-Onlar büyük .....

8-Завершите данные предложения, образуя форму положительного вопроса.

1-Ben şişman miyim?

2-Sen öğretmen .....

3-O doktor .....

4-Biz üzgün .....

5-Siz kısa .....

6-Onlar dişçi .....

7-Ben futbolcu .....

8-Sen yüzücü .....

9-O kıskanç .....

10-Biz genç .....

12-Siz çocuk .....

13-Onlar büyük .....

9-Завершите данные предложения, образуя форму отрицательного вопроса.

1-Ben şişman değil miyim?

2-Sen öğretmen .....

3-O doktor .....

4-Biz üzgün .....

5-Siz kısa .....

6-Onlar dişçi .....

7-Ben futbolcu .....

8-Sen yüzücü .....

9-O kıskanç .....

10-Biz genç .....

11-Siz çocuk .....

12-Onlar büyük .....

10-Сделайте перевод.

1-Moskova kışları çok soğuktur. →.....

2-Benim abim uzun boylu. →.....

3-Sen çok tembel bir öğrencisin. →.....

4-Bu aktör Fransız. →.....

5-Senin baban dişçi değil mi? →.....

6-Biz de Moskovalı değiliz. →.....

7-Sence Yakup iyi bir futbolcu mu?→.....

11-Сделайте перевод.

1-Я сегодня очень болен.

2- Какая профессия у твоей мамы?

3-Моя мама из Стамбула, папа из Анкары.

4-Ученики сегодня очень тихие.

5-Ты из-за чего так расстроился?

6-Страший брат Юнуса очень умен.

АФФИКСЫ СКАЗУЕМОСТИ В ИМЕННОМ СКАЗУЕМОМ

**29-Прошедшее категорическое время именных сказуемых
(Ek-filin Görülen Geçmiş Zamanı)**

1-Допишите аффиксы прошедшего категорического времени.

Ben	ihtiyar <u>đım</u>	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Sen	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
O	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Biz	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Siz	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Onlar	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....

2- Допишите аффиксы прошедшего категорического времени.

Ben	hastay <u>đım</u>	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Sen	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
O	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Biz	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Siz	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Onlar	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....

3- Допишите аффиксы прошедшего категорического времени.

Ben	kıskanç <u>đım</u>	genç.....	çocuk.....
Sen	korkak.....	dinç.....	uzak.....
O	ufak.....	ürkek.....	zarif.....
Biz	aç.....	büyük.....	sadık.....
Siz	tok.....	yavaş.....	ilginç.....
Onlar	küçük.....	dağmık.....	hassas.....

**4-Напишите аффиксы прошедшего категорического времени
раздельно.**

1-Ben şışman ığım.

2-Sen öğretmen .....

3-O doktor .....

4-Biz üzgün .....

5-Siz kısa .....

6-Onlar dişçi .....

7-Ben futbolcu .....

8-Sen yüzücü .....

9-O kıskanç .....

10-Biz genç .....

11-Siz çocuk .....

12-Onlar büyük .....

5-Допишите подходящее личное местоимение.

Biz	çirkindik	.....	çabuktunuz
.....	tembeldim	.....	bekardık
.....	büyükünüz	.....	neşeliydiler
.....	uzaktılar	.....	ihtiyardım
.....	kısaydın	.....	doktordu
.....	sinirliydi	.....	aşçıydın

6-Соедините по парам личные местоимения с подходящими словами.

1-Ben	a) korkaktınız	7-Onlar	g) küçüktü
2-Biz	b) kuvvetliydiler	8-O	h) ufaktım
3-Onlar	c) sakindim	9-Ben	i) kederliydiniz
4-Sen	d) temizdik	10-Sen	j) çocuktuk
5-O	e) sevimliydin	11-Siz	k) sporcuydular
6-Siz	f) sevinçliydi	12-Biz	l) yavaştın

7-Сделайте перевод соблюдая написание аффиксов личных местоимений.

1-Я был повором.	→ Ben .....
2-Ты была швей.	→ Sen .....
3-Он был пожарным.	→ O .....
4-Мы были медсестрами.	→ Biz .....
5-Вы были шофёрами.	→ Siz .....
6-Они были секретарями.	→ Onlar .....
7-Я не был большим.	→ Ben .....
8-Ты не была старой.	→ Sen .....
9-Он не был сильным.	→ O .....
10-Мы были умными?	→ Biz .....
11-Вы были высокими?	→ Siz .....
12-Они были молодыми?	→ Onlar .....
13-Разве я не был слабым?	→ Ben.....
14-Разве ты не был плохим?	→ Sen.....
15-Разве он не был студентом?	→ O.....

8-Образуйте отрицание форму.

1-Ben şişman <u>değildim.</u>	7-Ben futbolcu .....
2-Sen öğretmen	8-Sen yüzücü .....
3-O doktor	9-O kıskanç .....

4-Biz üzgün	10-Biz genç .....
5-Siz kısa	12-Siz çocuk .....
6-Onlar dışçı	13-Onlar büyük .....

9-Завершите данные предложения, образуя форму положительного вопроса.

1-Ben şişman <u>miydım?</u>	7-Ben futbolcu .....
2-Sen öğretmen	8-Sen yüzücü .....
3-O doktor	9-O kıskanç .....
4-Biz üzgün	10-Biz genç .....
5-Siz kısa	12-Siz çocuk .....
6-Onlar dışçı	13-Onlar büyük .....

10-Завершите данные предложения, образуя форму отрицательного вопроса.

1-Ben şişman <u>değil miydım?</u>	7-Ben futbolcu .....
2-Sen öğretmen	8-Sen yüzücü .....
3-O doktor	9-O kıskanç .....
4-Biz üzgün	10-Biz genç .....
5-Siz kısa	12-Siz çocuk .....
6-Onlar dışçı	13-Onlar büyük .....

11-Сделайте перевод.

- 1-Dün hava yağmurluydu. →.....
- 2-Geçen hafta çok hastaydım. →.....
- 3-Gökhan üç yıl önce bekardı. →.....
- 4-Yazın arkadaşlarla Antalya'daydık. →.....
- 5-O zaman sen beş yaşındaydın. →.....
- 6-Benim babam da öğretmendi. →.....
- 7-Sabahleyin evdeydi, şimdi nerede bilmiyorum. →.....
- 8-Dün akşam amcamlar bizdeydi. →.....

12-Сделайте перевод.

- 1-В 1975 г. мне было 5 лет. →.....
- 2-Во вторник погода была ветреная. →.....
- 3-Позавчера он был очень грустным. →.....
- 4-Вчера я была у них. →.....
- 5-На каникулах я был в Стамбуле. →.....

АФФИКСЫ СКАЗУЕМОСТИ В ИМЕННОМ СКАЗУЕМОМ
30-Прошедшее субъективное время именных сказуемых
(Ek-filin Duyulan Geçmiş Zamanı)

1-Допишите к данным словам аффиксы прошедшего субъективного времени именных сказуемых.

Ben	ihtiyar <u><i>mışım</i></u>	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Sen	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
O	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Biz	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Siz	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Onlar	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....

2- Допишите к данным словам аффиксы прошедшего субъективного времени именных сказуемых.

Ben	hastay <u><i>mışım</i></u>	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Sen	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
O	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Biz	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Siz	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Onlar	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....

3- Допишите к данным словам аффиксы прошедшего субъективного времени именных сказуемых.

Ben	kıskanç <u><i>mışım</i></u>	genç.....	çocuk.....
Sen	korkak.....	dinç.....	uzak.....
O	ufak.....	ürkek.....	zarif.....
Biz	aç.....	büyük.....	sadık.....
Siz	tok.....	yavaş.....	ilginç.....
Onlar	küçük.....	dağmık.....	hassas.....

4-Напишите аффиксы прошедшего субъективного времени именных сказуемых отдельно.

1-Ben şişman <u>imişim.</u>	7-Ben futbolcu .....
2-Sen öğretmen	8-Sen yüzücü .....
3-O doktor	9-O kıskanç .....
4-Biz üzgün	10-Biz genç .....
5-Siz kısa	11-Siz çocuk .....

6-Onlar dışçı .....

12-Onlar büyük .....

5-Допишите подходящее личное местоимение.

<i>Siz</i>	çirkinmişsiniz	.....	çabukmuşsun
.....	tembelmişim	.....	bekarmışlar
.....	büyükmüş	.....	neşeliymişim
.....	uzakmışlar	.....	ihtiyarmışız
.....	kısaymışız	.....	doktormuşsunuz
.....	sinirliymişsin	.....	aşçıymış

6-Соедините по парам личные местоимения с подходящими словами.

1-Ben	a) korkakmışsın	7-Biz	g) küçükmüş
2-Sen	b) kuvvetliymişiz	8-Siz	h) ufakmışım
3-O	c) sakinmişim	9-Onlar	i) evliymişsiniz
4-Biz	d) temizmişsiniz	10-Sen	j) çocukmuşuz
5-Siz	e) sevimliymişler	11-O	k) sporcuymuşlar
6-Onlar	f) sevinçliymiş	12-Ben	l) yavaşımışsın

7-Сделайте перевод.

1-Я, говорят, был повором.	→ Ben .....
2-Ты, говорят, была швейей.	→ Sen .....
3-Он, говорят, был пожарным.	→ O .....
4-Мы, говорят, были медсестрами.	→ Biz .....
5-Вы, говорят, были шофёрами.	→ Siz .....
6-Они, говорят, были секретарями.	→ Onlar .....
7-Я, говорят, не был большим.	→ Ben .....
8-Ты, говорят, не была старой.	→ Sen .....
9-Он, говорят, не был сильным.	→ O .....
10-Мы, говорят, были умными?	→ Biz .....
11-Вы, говорят, были высокими?	→ Siz .....
12-Они, говорят, были молодими?	→ Onlar .....
13-Разве я не был слабым?	→ Ben.....
14-Разве ты был не плохим?	→ Sen.....
15-Разве я не был студентом?	→ Ben.....

8-Образуйте отрицание форму.

<i>1-Ben şişman değilmişim.</i>	7-Ben futbolcu .....
2-Sen öğretmen	8-Sen yüzücü .....

3-O doktor	9-O kıskanç .....
4-Biz üzgün	10-Biz genç .....
5-Siz kısa	11-Siz çocuk .....
6-Onlar dışçı	12-Onlar büyük .....

9-Завершите данные предложения, образуя форму положительного вопроса.

<i>1-Ben şişman <u>miymişim?</u></i>	7-Ben futbolcu .....
2-Sen öğretmen	8-Sen yüzücü .....
3-O doktor	9-O kıskanç .....
4-Biz üzgün	10-Biz genç .....
5-Siz kısa	11-Siz çocuk .....
6-Onlar dışçı	12-Onlar büyük .....

10-Завершите данные предложения, образуя форму отрицательного вопроса.

<i>1-Ben şişman <u>değil miymişim?</u></i>	7-Ben futbolcu .....
2-Sen öğretmen	8-Sen yüzücü .....
3-O doktor	9-O kıskanç .....
4-Biz üzgün	10-Biz genç .....
5-Siz kısa	11-Siz çocuk .....
6-Onlar dışçı	12-Onlar büyük .....

11-Сделайте перевод.

- 1-Pazar günü hava bulutluymuş. →.....
- 2-Geçen hafta çok sinirliymiş. →.....
- 3-Akif üç yıl önce bekarmış. →.....
- 4-Haziranda arkadaşlarıyla Antalya'daymış. →.....
- 5-O zaman ben beş yaşındaymışım. →.....
- 6-Onun annesi de mimarmış. →.....
- 7-Akşam evdeymiş, çok geç gelmiş. →.....
- 8-Senin abin de bizdeymiş. →.....

12-Сделайте перевод.

- 1-В 1973 г., говорят, ему было 8 лет. →.....
- 2-В пятницу, говорят, погода была ветреная. →.....
- 3-Позавчера, говорят, он был очень радостным. →.....
- 4-Вчера, говорят, ты была у него. →.....

АФФИКСЫ СКАЗУЕМОСТИ В ИМЕННОМ СКАЗУЕМОМ**31-Условно-желательное наклонение именных сказуемых
(Ek-filin Şart Kipi)**

1-Допишите аффиксы условно-желательного наклонения именных сказуемых.

Ben	ihtiyar <u>sam</u>	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Sen	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
O	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Biz	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Siz	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....
Onlar	ihtiyar.....	güzel.....	yorgun.....	üzgün.....

2-Допишите аффиксы условно-желательного наклонения именных сказуемых.

Ben	hastay <u>sam</u>	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Sen	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
O	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Biz	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Siz	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....
Onlar	hasta.....	iyi.....	mutlu.....	kötü.....

3-Допишите аффиксы условно-желательного наклонения именных сказуемых.

Ben	kıskanç <u>sam</u>	genç.....	çocuk.....
Sen	korkak.....	dinç.....	uzak.....
O	ufak.....	ürkek.....	zarif.....
Biz	aç.....	büyük.....	sadık.....
Siz	tok.....	yavaş.....	ilginç.....
Onlar	küçük.....	dağmık.....	hassas.....

4-Напишите аффиксы условно-желательного наклонения именных сказуемых отдельно.

1-Ben <i>şişman</i> <u>isem</u>	4-Biz üzgün .....
2-Sen öğretmen	5-Siz kısa .....
3-O doktor	6-Onlar dışı .....

5-Допишите подходящее личное местоимение.

O	çirkinse	.....	çabuksalar
.....	tembelsen	.....	bekarsak
.....	büyüksek	.....	neşeliyse
.....	uzaksanız	.....	ihtiyarsanız
.....	kısaysalar	.....	doktorsam
.....	sinirliysen	.....	aşçıysan

6-Соедините по парам личные местоимения с подходящими словами.

1-Onlar	a) korkaksak	7-Biz	g) küçüksem
2-Biz	b) kuvvetliysen	8-O	h) ufaksanız
3-O	c) sakinseler	9-Onlar	i) evliyse
4-Ben	d) temizseniz	10-Sen	j) çocuksalor
5-Siz	e) sevimliyse	11-Siz	k) sporcuysan
6-Sen	f) sevinçliysen	12-Ben	l) yavaşsak

7-Сделайте перевод соблюдая написание аффиксов личных местоимений.

1-Если я повор...	→ Ben .....
2-Если ты швея...	→ Sen .....
3-Если он пожарный...	→ O .....
4-Если мы медсестры...	→ Biz .....
5-Если вы шофёры...	→ Siz .....
6-Если они секретари...	→ Onlar .....
7-Если я большой...	→ Ben .....
8-Если ты старый...	→ Sen .....
9-Если он сильный...	→ O .....
10-Если мы умные...	→ Biz .....
11-Если вы высокие...	→ Siz .....
12-Если они молодые...	→ Onlar .....
13-Если я не слабый...	→ Ben.....
14-Если ты не плохой...	→ Sen.....
15-Если я не студент?	→ Ben.....

8-Образуйте отрицание форму.

1-Ben şişman değilsem.	7-Ben futbolcu .....
2-Sen öğretmen	8-Sen yüzücü .....
3-O doktor	9-O kıskanç .....

4-Biz üzgün	10-Biz genç .....
5-Siz kısa	11-Siz çocuk .....
6-Onlar dışçı	12-Onlar büyük .....

9-Завершите данные предложения, образуя форму положительного вопроса.

<i>1-Ben şişmansam <u>mi</u>?</i>	7-Ben futbolcu .....
2-Sen öğretmen	8-Sen yüzücü .....
3-O doktor	9-O kıskanç .....
4-Biz üzgün	10-Biz genç .....
5-Siz kısa	11-Siz çocuk .....
6-Onlar dışçı	12-Onlar büyük .....

10-Завершите данные предложения, образуя форму отрицательного вопроса.

<i>1-Ben şişman <u>değilsem mi</u>?</i>	7-Ben futbolcu .....
2-Sen öğretmen	8-Sen yüzücü .....
3-O doktor	9-O kıskanç .....
4-Biz üzgün	10-Biz genç .....
5-Siz kısa	11-Siz çocuk .....
6-Onlar dışçı	12-Onlar büyük .....

11-Сделайте перевод.

- 1-Açsan yemek yiyelim. →.....
- 2-Yaşı küçükse oraya giremez. →.....
- 3-Bekarsan orada çalışamazsın. →.....
- 4-Boyu kısaysa takıma almazlar. →.....
- 5-Hava yağmurluysa dışarı çıkma. →.....
- 6-Dışarısı soğuksa montunu giy. →.....
- 7-Annesi evde değilse kim ona yemek verecek. →.....
- 8-Eğer sinirliyse hiçbir şey sorma. →.....
- 9-Kutudaki kitaplar seninse buraya koyabilirsin. →.....

12-Сделайте перевод.

- 1-Если Айдын сыт, то он ничего не будет есть.
- 2-Если магазин открыт, купи мне шоколад.
- 3-Если ему 17 лет, он не сможет получить права.
- 4-Если твой телефон сломался, ты можешь воспользоваться моим.

- 5-Если помидоры мягкие, не покупай.
- 6-Если комната маленькая, поставь шкаф в коридор.
- 7-Если ты болен, давай сходим к врачу.
- 8-Если дорого, мы не сможем купить.
- 9-Если эта рубашка тебе мала, давайте дам большую.
- 10-Если вилки грязные, можешь есть ложкой.
- 11-Если фляга полная, наполни ведро.
- 12-Если он ленивый, то он не сможет сдать этот экзамен.

13-Сделайте перевод.

- 1-Dersin yoksa sinemaya gidelim. →.....
- 2-Paran yoksa borç verebilirim. →.....
- 3-İşin varsa yarın gideriz. →.....
- 4-Defterin yoksa nasıl yazacaksın? →.....
- 5-Pasaportun varsa problem olmaz. →.....
- 6-Sevim annesi yoksa yemek yemez. →.....
- 7-Odada kimse yoksa içeri girme. →.....
- 8-Fazla kalemin varsa verir misin? →.....

14-Сделайте перевод.

- 1-Если у него нет зубов, как он будет есть?
- 2-Если в зале нет места, давай вытащим на балкон.
- 3-Если у тебя есть время, я хочу поговорить с тобой.
- 4-Если есть 8 штук, то нам достаточно.
- 5-А если у мужчины совсем нет денег?
- 6-Если есть лишний пакет, мне тоже возьми.
- 7-Если у него нет паспоррта, то он не сможет выйти из-за границы.
- 8-Если у него гости, то мы не зайдем.

Заметка: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ИМЕНА ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ (Sıfatlar, Önadlar)

32-КАЧЕСТВЕННЫЕ ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ (Niteleme Sıfatları)

1-Сделайте перевод.

Качественный	гостеприимный.....
важный	стеснительный .....
терпеливый	серьезный .....
балабол	волшебный .....
круглый	кислый .....
гордый	приятный .....
симпатичный (о мужчине).....	смешной .....
неуклюжий	непослушный .....
пунктуальный	мошенник .....
встревоженный	милый .....
разбитый	острый(о предмете) .....
внимательный	воспитанный .....
ядовитый	взволнованный .....

2-Сделайте перевод.

korkunç	ünlü .....
sade	derin .....
tehlikeli	kabiliyetli .....
çizgili	kızgın .....
gürültülü	renkli .....
sadık	emniyetli .....
rahat	ilginç .....
tuhaf	iyi kalpli .....
lezzetli	samimi .....
kurnaz	sessiz .....
kârlı	tecrübeli .....
şımarık	meraklı .....
dalgın	alçak gönüllü .....
inatçı	bencil .....

3-Допишите к данным словам синонимы.

kuvvetli = ...	yaşlı = ...
akıllı = ...	neşeli = ...
çabuk = ...	kederli = ...
kibar = ...	kabiliyetli = ...

4-Допишите к данным словам антонимы.

cömert ↔	güzel ↔ .....
taze ↔	iri ↔ .....
üzgün ↔	ıslak ↔ .....
yorgun ↔	genç ↔ .....
düzenli ↔	yeni ↔ .....
tanıdık ↔	dolu ↔ .....
düz ↔	çalışkan ↔ .....
tok ↔	tatlı ↔ .....
parlak ↔	cesur ↔ .....
şişman ↔	büyük ↔ .....
fakir ↔	evli ↔ .....
kötümser ↔	dar ↔ .....
yavaş ↔	temiz ↔ .....
güçlü ↔	farklı ↔ .....
ağır ↔	iyi ↔ .....

5-Допишите к данным словам антонимы.

слабый ↔ <u>güçlü</u>	суровый ↔ .....
быстрый ↔	короткий ↔ .....
печальный ↔	умный ↔ .....
трудный ↔	холодный ↔ .....
далекий ↔	дорогой ↔ .....
вежливый ↔	вредный ↔ .....
гнилой ↔	искусственный ↔ .....
открытый ↔	спелый ↔ .....
низкий ↔	домашний ↔ .....

Заметка: .....

.....

.....

.....

ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ (Sayı Sıfatları)**34-КОЛИЧЕСТВЕННЫЕ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ
(Asıl Sayı Sıfatları)****1-Напишите произношение данных числительных.**

0 ..... 1 ..... 2 ..... 3 ..... 4.....
 5 ..... 6 ..... 7 ..... 8 ..... 9 ..... 10 .....

11 ..... 12 ..... 13 ..... 14..... 15.....
 16 ..... 17 ..... 18 ..... 19..... 20 .....

10 ..... 20 ..... 30 ..... 40..... 50 .....

60 ..... 70 ..... 80 ..... 90..... 100 .....

21 ..... 22 ..... 32 ..... 43..... 54 .....

65 ..... 76 ..... 87 ..... 98..... 99 .....

100 ..... 200 ..... 300 ..... 400 ..... 500 .....

600 ..... 700 ..... 800 ..... 900 ..... 1000 .....

2000 ..... 3000 ..... 4000 .....

5000 ..... 6000 ..... 7000 .....

8000 ..... 9000 ..... 10.000 .....

20.000 ..... 30.000 ..... 40.000 .....

50.000 ..... 60.000 ..... 70.000 .....

80.000 ..... 90.000 ..... 100.000 .....

200.000 ..... 300.000 ..... 400.000 .....

500.000 ..... 600.000 ..... 700.000 .....

800.000 ..... 900.000 ..... 1.000.000 .....

2.000.000 ..... 4.000.000.000 .....

1.000.000.000 ..... 5.000.000.000 .....

1.000.000.000.000 ..... 8.000.000.000.000 .....

2-Напишите произношение данных числительных.

1) 32.896 : .....

2) 541.789 : .....

**35-ПОРЯДКОВЫЕ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ
(Sıra Sayı Sıfatları)**

1-Напишите произношение данных числительных.

- 1. = ...   2. = ...   3. = ...
- 4. = ...   5. = ...   6. = ...
- 7. = ...   8. = ...   9. = ...
- 20. = ...   50. = ...   100. = ...

2-Сделайте перевод.

- 1-18-ый .....   2-75-ый .....
- 3-56-ой .....   4-39-ый .....
- 5-43-ий .....   6-92-ой .....

3-Сделайте перевод.

- 1-первый.....   2-последний.....
- 3-средний.....   4-который (по порядку).....

4-Сделайте перевод.

- 1-5-ый этаж.....   2-6-ой урок.....
- 3-2-ой класс.....   4-3-ий месяц.....
- 5-5-ый день.....   6-7-ой год.....
- 7-4-ый участник.....   8-8-ой ученик.....
- 9-9-ый вопрос.....   10-20-ое упражнение.....
- 11-32-ая тема.....   12-46-ой ряд.....

5-Сделайте перевод.

- 1-Мы живем на 4-ом этаже.
- 2-Мой брат ходит во 2-ой класс.
- 3-Я поел после 3-его урока.
- 4-Как зовут 5-ого участника?

Заметка: .....

36-СОБИРАТЕЛЬНЫЕ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ (Üleştirme Sayı Sıfatları)

И

D-ДРОБИ

(Kesir Sayı Sıfatları)

1-Сделайте перевод.

1) по 2 человека.....	2) по 4 дня.....
3) по 3 месяца.....	4) по 1-ому яблоку.....
5) по 9 лет.....	6) по 7 часов.....
7) по 8 недель.....	8) по 5 ночей.....

2-Данные дроби напишите прописью.

1/8..... 4/6..... 2/3..... 5/10.....

3-Данные дроби напишите цифрами.

dörtte bir..... yedide üç..... beşte iki.....

4-Данные проценты напишите турецкими прописью на турецком языке.

% 8..... % 50..... % 90..... % 100.....

5-Сделайте перевод.

1) 5%.....	2) 95% успеха.....
3) 10%-ая гарантия.....	4) 1% возможности.....
5) весь день.....	6) пол часа.....
7) четверть хлеба.....	8) 2.5 кг.....

6-Сделайте перевод.

Двойняшки..... тройня..... четверня..... пятерня.....

Заметка:.....
.....
.....
.....

37-УСИЛЕНИЕ ЗНАЧЕНИЯ ПРИЛАГАТЕЛЬНЫХ (Pekleştirme Sıfatları)

1-Ниже данные слова переведите на русский язык. Образуйте усиление значения прилагательных.

<u>sivri</u> →	<u>острый</u> →	<u>sipsivri</u>
beyaz →	.....→	.....
sarı →	.....→	.....
temiz →	.....→	.....
mavi →	.....→	.....
kuru →	.....→	.....
sıcak →	.....→	.....
uzun →	.....→	.....
mor →	.....→	.....
açık →	.....→	.....
yeşil →	.....→	.....
yeni →	.....→	.....
koca →	.....→	.....
ince →	.....→	.....
boş →	.....→	.....
kırmızı →	.....→	.....
yuvarlak →	.....→	.....
başka →	.....→	.....
dar →	.....→	.....
katı →	.....→	.....
düz →	.....→	.....
karanlık →	.....→	.....
doğru →	.....→	.....
siyah →	.....→	.....
taze →	.....→	.....
bütün →	.....→	.....
dik →	.....→	.....
kara →	.....→	.....
pembe →	.....→	.....
sıkı →	.....→	.....

Заметка: .....

.....

.....

.....

**38-СТЕПЕНИ СРАВНЕНИЯ ИМЕН ПРИЛАГАТЕЛЬНЫХ
(Sıfatlarda Derecelendirme)****1-Сделайте перевод.**

1-Седат толстый ученик. → .....

2-Ферхат более толстый ученик. → .....

3-Солмаз самый толстый ученик. → .....

4-Юджель ленивый работник → .....

5-Сельма более ленивый работник → .....

6-Шахин самый ленивый работник. → .....

7-Это сложный вопрос → .....

8-Это весьма сложный вопрос → .....

9-Это очень-очень сложный вопрос. → .....

10-Кезбан высокий спортсмен. → .....

11-Дерья весьма высокая спортсменка. → .....

12-Нермин очень высокая спортсменка. → .....

13-Мустафа богатый бизнесмен → .....

14-Сулейман тоже богатый бизнесмен. → .....

15-Но Мустафа более богатый бизнесмен, чем Сулейман. → .....

16-Мой дедушка пожилой человек. → .....

17-Моя бабушка тоже пожилая. → .....

18-Но мой дедушка старше бабушки. → .....

19-Тахсин старательный ученик. → .....

20-Исмаил тоже старательный ученик. → .....

21-Но Давут необыкновенно старательный ученик. → .....

22-Явуз опытный переводчик. → .....

23-Халиль тоже опытный переводчик → .....

24-Но Камиль необычайно опытный переводчик. → .....

Заметка: .....

.....

.....

.....

МЕСТОИМЕНИЕ (Zamirler)

39-ВОЗВРАТНОЕ МЕСТОИМЕНИЕ (Dönüşlülük Zamiri)

1-Сделайте перевод.

- 1-Этот стол я сделал сам. →.....
- 2-Туда ты сам сможешь пойти. →.....
- 3-Оставь, пусть все задачи решает сам. →.....
- 4-Приглашения мы можем сами приготовить. →.....
- 5-Если захотите, спросите его об этом сами. →.....
- 6-Мы не приглашали, они сами пришли. →.....
- 7-Я себе купил эту ручку. →.....
- 8-Найди себе другой стул. →.....
- 9-Он себе совсем не доверяет. →.....
- 10-Вы сами себе вредите. →.....
- 11-Ему самому от себя нет пользы →.....
- 12-Больной спустя 2 часа пришел в себя. →.....
- 13-Иногда я очень злюсь на себя. →.....
- 14-Береги себя .....
- 15-Сегодня я себя плохо чувствую. →.....
- 16-По-моему, он только себя обманывает. →.....
- 17-Вы должны сами развиваться. →.....
- 18-Ты только о себе думаешь. →.....
- 19-Иногда я себя ненавижу. →.....
- 20-Он о себе вообще не говорил →.....
- 21-Иногда я себя боюсь. →.....
- 22-Они поделили деньги между собой. →.....
- 23-Потом вы договоритесь между собой. →.....
- 24-Левент говорит сам с собой. →.....
- 25-Ты сам себе вредишь. →.....
- 26-У меня есть собственный дом. →.....**
- 27-У тебя есть собственная машина? →.....
- 28-У него нет собственной комнаты. →.....
- 29-У нас есть своя фирма. →.....
- 30-У вас есть ваши книги? →.....
- 31-У них есть своя школа →.....

2-Допишите (к возвратным местоимениям) аффиксы падежей и личных местоимений.

	<u>Основной падеж</u>	<u>В. падеж</u>	<u>Д. падеж</u>	<u>Местный падеж</u>
Ben	kendi.....	kendi.....	kendi.....	kendi.....
Sen	kendi.....	kendi.....	kendi.....	kendi.....
O	kendi.....	kendi.....	kendi.....	kendi.....
Biz	kendi.....	kendi.....	kendi.....	kendi.....
Siz	kendi.....	kendi.....	kendi.....	kendi.....
Onlar	kendi.....	kendi.....	kendi.....	kendi.....

	<u>Исх. падеж</u>	<u>Т. падеж</u>	<u>Р. падеж</u>	<u>Эквативный п.</u>
Ben	kendi.....	kendi.....	kendi.....	kendi.....
Sen	kendi.....	kendi.....	kendi.....	kendi.....
O	kendi.....	kendi.....	kendi.....	kendi.....
Biz	kendi.....	kendi.....	kendi.....	kendi.....
Siz	kendi.....	kendi.....	kendi.....	kendi.....
Onlar	kendi.....	kendi.....	kendi.....	kendi.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Казым работает у себя дома. →.....
- 2-Он поставил коробку около себя. →.....
- 3-Дилек сняла с себя пальто. →.....
- 4-Мехмет положил книгу перед собой. →.....
- 5-У меня с собой нет денег. →.....
- 6-Я люблю свою сестру. →.....
- 7-Я ищю свои очки. →.....
- 8-Назым встретил своего друга. →.....
- 9-Снег идёт с самого утра. →.....
- 10-Я хочу увидеть самого директора. →.....
- 11-Он сам лично пришел к нам. →.....
- 12-Я всё рассказал ему самому. →.....

Заметка: .....

.....

.....

.....

40-УКАЗАТЕЛЬНЫЕ МЕСТОИМЕНИЯ (İşaret Zamirleri)

1-Допишите аффиксы в соответствии с указанными падежами.

<u>Основной п.</u>	<u>В. падеж</u>	<u>Д. падеж</u>	<u>Местный п.</u>
Bu	bu.....	bu.....	bu.....
Şu	şu.....	şu.....	şu.....
O	o.....	o.....	o.....
Bunlar	bunlar.....	bunlar.....	bunlar.....
Şunlar	şunlar.....	şunlar.....	şunlar.....
Onlar	onlar.....	onlar.....	onlar.....

<u>Исх. падеж</u>	<u>Т. падеж</u>	<u>Р. падеж</u>	<u>Эквативный п.</u>
bu.....	bu.....	bu.....	bu.....
şu.....	şu.....	şu.....	şu.....
o.....	o.....	o.....	o.....
bunlar.....	bunlar.....	bunlar.....	bunlar.....
şunlar.....	şunlar.....	şunlar.....	şunlar.....
onlar.....	onlar.....	onlar.....	onlar.....

2-Сделайте перевод.

1-как это.....	2-для этого.....
3-об этом.....	4-по сравнению с этим.....
5-кроме этого.....	6-вместе с этим.....
7-несмотря на это.....	8-перед этим.....
9-после этого.....	10-из-за этого.....

3-Сделайте перевод.

1-Кто здесь сейчас уберет? →.....
2-Вы их сюда положите. →.....
3-Больше здесь не проходите. →.....
4-Ты здесь меня подожди. →.....
5-Я больше с этим не играю. →.....

41-НЕОПРЕДЕЛЕННЫЕ МЕСТОИМЕНИЯ
(Belgisiz Zamirler)

1-Сделайте перевод.

çoğu	hepsi	bazısı .....
her biri.....	herkes.....	başkası.....

2-Сделайте перевод.

1-несколько из.....	несколько из нас.....	несколько из вас.....
2-многие.....	многие из нас.....	многие из вас.....
3-все.....	все из вас.....	все из нас.....
4-ни один.....	ни один из нас.....	ни один из вас.....
5-каждый.....	каждый из нас.....	каждый из вас.....
6-некоторые из.....	некоторые из нас.....	некоторые из них.....
некоторые из вас.....	некоторые из них.....	кто-то из нас.....
7-кто-то.....	кто-то из нас.....	кто-то из них.....
кто-т из вас.....	кто-то из них.....	

3-Сделайте перевод.

1-никого.....	ничего.....
2-никому.....	ничему.....
3-никого (в.п.).....	ничто (в.п.).....
4-ни с кем.....	ни с чем.....
5-не у кого.....	не у чего.....
6-ни от кого.....	ни от чего.....
7-никуда.....	нигде.....
8-ниоткуда.....	никогда.....
9-кого-то.....	чего-то.....
10-кому-то.....	чему-то.....
11-кого-то (в.п.).....	что-то (в.п.).....
12-с кем-то.....	с чем-то.....
13-у кого-то.....	от чего-то.....
14-от кого-то.....	где-то.....
15-куда-то.....	когда-то.....
16-откуда-то.....	как-то.....

4-Сделайте перевод.

- 1-кого-либо..... чего-либо.....
 2-кому-либо..... чему-либо.....
 3-кого-либо (в.п.)..... что-либо (в.п.).....
 4-с кем-либо..... с чем-либо.....
 5-у кого-либо..... от кого-либо.....
 6-когда-либо..... куда-либо.....
 7-где-либо..... откуда-либо.....

5-Сделайте перевод.

- 1-Все ученики очень успешны. →.....
 2-Вчера тебе кто-то звонил. →.....
 3-Несколько работников вчера не пришли на работу. →.....
 4-Об этом кроме тебя, вообще никто не знает. →.....
 5-Некоторые друзья думают, что я очень богат. →.....
 6-Говорят, дом полностью сгорел. →.....
 7-Говорят, часть книг намочила. →.....
 8-Позавчера все о тебе спрашивали. →.....
 9-Если ты так сделаешь, тебе никто не поверит. →.....
 10-Никто из студентов не сделал домашнее задание. →.....
 11-Большенство персонала отсутствовало на собрании. →.....

6-Сделайте перевод.

- 1-Akşam birisi geldi, seni sordu. →.....
 2-Kitapların çoğu yeniydi. →.....
 3-Çocukların hepsi bizi çok seviyor. →.....
 4-Kimse beni kandıramaz. →.....
 5-Öğrencilerin bazıları ev ödevini yapmıyor. →.....
 6-Doktorların birçoğu bunu bilmez. →.....
 7-İşçilerin hiçbiri beni dinlemiyor. →.....
 8-Artık hiçkimse bana inanmıyor. →.....
 9-Burada herkes beni tanır. →.....
 10-Eşyaların bir kısmı kaybolmuş. →.....

7-Сделайте перевод.

Двое	мы трое.....	нас четверо .....
Вам двоим.....	третий.....	с нами четырьмя.....
У нас двоих.....	трое из вас.....	четырьмя.....

42-СРАВНЕНИЕ «HERKES- HEPSİ – BÜTÜN- HER»

1-Сделайте перевод.

- 1-У каждого есть машина.....
- 2-Весь класс по экзамену получил «два». (bütün) →.....
- 3- Весь класс по экзамену получил «два». (hepsi) →.....
- 4-Каждое воскресенье приходит к нам. →.....
- 5-Все в воскресенье приходят к нам. →.....
- 6-Вся молодежь должна заниматься спортом. →.....
- 7-Студенты очень умные. Все сдали экзамен. →.....
- 8-Каждый гражданин должен выполнить свой гражданский долг. →...
- 9-Все должны помогать сиротам. →.....
- 10-Все мои рубашки грязные. (bütün) →.....
- 11-Все мои рубашки грязные. (hepsi) →.....
- 12-Он звонит каждый час и спрашивает тебя. →.....
- 13-Он ни с кем не разговаривает, всех избегает. →.....
- 14-Все это мое. (bütün) →.....
- 15-Все это мое. (hepsi) →.....
- 16-Он задает вопросы каждый урок.....
- 17-Вечером все смотрели телевизор. →.....
- 18-Весь день она смотрела телевизор. →.....
- 19-Все дети смотрели телевизор. →.....
- 20-Каждый день он смотрел телевизор. →.....
- 21-Угура знают все. →.....
- 22-Все студенты знают Угура. (bütün) →.....
- 23-Все студенты знают Угура. (hepsi) →.....
- 24-Каждый ученик знает Угура. →.....
- 25-Каждый занят своими делами.....
- 26-Он все выходные сидел дома. →.....
- 27-Все книги порваны. (hepsi) →.....
- 28-Ты всегда так делаешь. →.....
- 29-Всю ночь шел дождь. →.....
- 30-Везде были цветы. →.....
- 31-Он съел целый арбуз. →.....
- 32-Зимой все одевают пальто. →.....

Заметка:.....
 .....
 .....
 .....

43-ВОПРОСИТЕЛЬНЫЕ МЕСТОИМЕНИЯ (Soru Zamirleri)

1-Сделайте перевод.

что.....	кто.....	который из.....
кого.....	чему.....	кому.....
куда.....	где.....	у кого.....
откуда.....	от кого.....	чей.....

2-Сделайте перевод.

Который из.....	который из нас.....
который из вас.....	какой из них.....
Сколько из.....	сколько из нас.....
сколько из вас.....	за сколько.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Где ты проживаешь? →.....
- 2-Кому вы дали книгу? →.....
- 3-Кого он здесь знает? →.....
- 4-Откуда они знают об этом? →.....
- 5-Кто из вас разбил стакан? →.....
- 6-Сколько из студентов получили хорошую оценку по этому экзамену?
- 7-Чей папа доктор? →.....
- 8-Куда мы идем завтра вечером? →.....

4-Сделайте перевод.

- 1-Kimde fazla kalem var? →.....
- 2-Sen bu gömleği nereden aldın? →.....
- 3-Siz kimden bahsediyorsunuz? →.....
- 4-Yavuz kiminle tanışmış? →.....
- 5-Hanginiz bu soruyu doğru yaptı? →.....
- 6-Yeni arabasını kaç a almış? →.....
- 7-Bu sandalyeleri nereye koyalım? →.....
- 8-Toplantıda kimler vardı? →.....

Заметка:.....
 .....
 .....

44-АФФИКС ПРИНАДЛЕЖНОСТИ “-Kİ” (İlgi Zamiri)

1-Допишите аффикс принадлежности.

Senin bilgisayarın çok pahalı. Onunki ucuz.

1-Benim arabanın tekerlekleri büyük. ....küçük. (sen)

2-Bizim dolabın kapağı kırık. .... sağlam. (siz)

3-Onların çocukları yaramaz. .... uslu. (biz)

2-Допишите аффикс принадлежности.

1-Yatak odasının duvar kağıtları eski. Salon..... yeni.

2-Masanın ayakları demir. Vitrin..... plastik.

3-Televizyonun kumandası kaliteli. Video..... çok kalitesiz.

3-Допишите аффикс принадлежности.

1-Halil'in saçları uzun. Murat..... kısa.

2-Eyüp'ün babası zengin. Erol..... fakir.

3-Zekeriya'nın evi geniş. Rıdvan..... dar.

4-Раскройте скобки. Данные слова употребите с аффиксом принадлежности.

Benimki çok ağır. (paket) → Benim paketlerim çok ağır.

1-Seninki yuvarlak. (masa) → ..... yuvarlak.

2-Bizimkiler çok terbiyeli. (çocuk) → ..... çok terbiyeli.

3-Sizinki bozuk mu? (televizyon) → ..... bozuk mu?

5-Допишите аффикс принадлежности.

Herkes benim gömleğimi beğendi. → Herkes benimkini beğendi.

1-Ben senin çayaına şeker koydum. → Ben ..... şeker koydum.

2-Biz de onun köpeğinden korktuk. → Biz de ..... korktuk.

3-Kimse bizim çocukla oynamıyor. → Kimse ..... oynamıyor.

4-Sizin arabanın kliması yok. → ..... kliması yok.

Заметка: .....

.....

.....

НАРЕЧИЯ (Zarflar, Belirteçler)

45-НАРЕЧИЯ (Zarflar, Belirteçler)

1-Сделайте перевод.

1-бегом.....	пешком.....	с радостью.....
2-тайно.....	редко.....	часто.....
3-несомненно.....	никогда.....	совсем.....
4-Будь что будет.....	точно.....	обязательно.....
5-больше.....	снова.....	заново.....
6-возможно.....	наверно.....	примерно.....
7-приблизительно.....	чуть не.....	по одному.....
8-вчера.....	сегодня.....	завтра.....
9-позавчера.....	сейчас.....	ночь.....
10-день.....	вечер.....	утро.....
11-полдень.....	на следующей неделе.....	прошлая неделя
12-недавно.....	долгое время.....	рано или поздно
13-рано.....	вечером.....	утром.....
14-ночью.....	в обед.....	пока что.....
15-уже.....	потом.....	летом.....
16-зимой.....	по утрам.....	по вечерам.....
17-по ночам.....	раньше.....	потом.....
18-время от времени.....	постоянно.....	пока еще.....
19-до сих пор.....	сразу.....	раньше.....
20-раньше.....	издавна.....	немедленно.....
21-наконец.....	после полудня.....	вперед.....
22-назад.....	вниз.....	вверх.....
23-внутри.....	снаружи.....	самый.....
24-еще.....	весьма.....	очень.....
25-мало.....	немного.....	слишком.....

2-Сделайте перевод.

1-şüphesiz.....	demin.....	mutlaka.....	hâlen.....
2-herhalde.....	hemen hemen.....	az kaldı.....	geçen gün.....
3-şu anda.....	bazen.....	evvela.....	muhakkak.....

3-Сделайте перевод.

- 1-На работу я хожу пешком. →.....
- 2-Мы очень редко ходим в кино. →.....
- 3-Ты очень часто ешь. →.....
- 4-Я никогда туда не хожу. →.....
- 5-Ты вообще не пьешь воду? →.....
- 6-Махмут точно приезжает завтра. →.....
- 7-Чтобы я тебя больше тыт не видел. →.....
- 8-Я опять опоздал на работу во вторник. →.....
- 9-Так не пойдет, пиши заново→.....
- 10-Наверно тебе даст. →.....
- 11-Возможно он переедет в Стамбул. →.....
- 12-Мы не виделись около 8-ми лет. →.....
- 13-Мы ждем его приблизительно 2 часа. →.....
- 14-Мальчик был очень голоден. Он съел почти 2 булки хлеба...
- 15-Всех принимают по одному. →.....
- 16-На днях я заходил к Аднан. →.....
- 17-Он встает каждую ночь в 3 часа. →.....
- 18-На следующей неделе мы поедем на рыбалку. →.....
- 19-На прошлой неделе почему ты не пришел? →.....
- 20-Недавно мы тоже о тебе говорили. →.....
- 21-После того случая мы долгое время не виделись→.....
- 22-По утрам я встаю рано. →.....
- 23-Утром я не завтракал. →.....
- 24-Пока что пиши этой ручкой. →.....
- 25-Я уже там не работаю. →.....
- 26-На каникулах летом съездим в Анталию? →.....
- 27-Зимой у нас тут бывает очень холодно. →.....
- 28-Мой папа тоже бегаёт по утрам. →.....
- 29-Раньше я тоже думал как ты. →.....
- 30-Иногда по вечерам мы выходим на улицу. →.....
- 31-Мой папа пока еще не пришел. →.....
- 32-Ты все еще на той фабрике работаешь? →.....
- 33-Бегом собери вещи, мы уезжаем. →.....
- 34-Раньше времена он не делал домашние задания.→.....

4-Сделайте перевод.

- 1-Ben de onu çoktan görmedim. →.....
- 2-Nihayet seninle görüşebildik. →.....
- 3-Öğleden sonra çok önemli bir işim vardı. →.....

ГЛАГОЛЫ (Fiiller, Eylemler)

46-ИНФИНИТИВ И КОРЕНЬ ГЛАГОЛА (Mastar Fiil ve Fiil Kök)

1-Сделайте перевод.

делать.....	работать.....	гулять.....
знать.....	спросить.....	находить.....
смотреть.....	смеяться.....	кушать.....
понимать.....	ждать.....	узнавать (кого-то).....
устаревать.....	читать.....	ходить.....

2-Найдите корни глаголов.

anlamak	tanışmak	istemek .....
gelmek	sevmek	yazmak .....
vermek	silmeK	oturmak .....
açmak	kapatmak	konuşmak .....
girmek	çıkmaK	kalkmak .....

3-Напишите данные глаголы в форме инфинитива.

tekrar et	seyret .....
söyle	bak .....
oyna	iç .....
anlat	uyu .....
affet	öğren .....

4-Сделайте перевод.

1-göstermek	2-ekmek .....
3-çomak	4-emek .....
5-sevinmek	6-yemek .....
7-damak	8-hamak .....
9-parmak	10-kaymak .....
11-getirmek	12-tokmak .....

47-ОТРИЦАНИЕ В ГЛАГОЛАХ
(Fiillerde Olumsuzluk)

1-Сделайте перевод.

1-не читать.....	2-не ходить.....
3-не брать.....	4-не помогать.....
5-не говорить.....	6-не лежать.....
7-не смеяться.....	8-не гулять.....
9-не приносить.....	10-не изучать.....

2-Напишите данные глаголы в отрицательной форме

<i>görüşmek</i> → <i>görüŝmemek</i>	memnun olmak .....
teşekkür etmek	özür dilemek .....
susmak	yaŝamak .....
durmak	götürmek .....
başlamak	bitmek .....

3-С помощью частиц “-ma, -me” образуйте глаголы в отрицательной форме.

sev.....	tekrar et.....	seyret.....	
uğraŝ.....	söyle.....	bak.....	
kes.....	oyna.....	iç.....	
ağla.....	anlat.....	uyu.....	te-
mizle.....	affet.....	öğren.....	

4-Образуйте инфинитив.

<i>yapmatak</i> → <i>yapmak</i>	bulmamak .....
çalışmamak	görmemek .....
gezmemek	gülmemek .....
bilmemek	yememek.....
sormamak	anlamamak.....

Заметка: .....

.....

.....

.....

.....

48-НАСТОЯЩЕЕ ПРОДОЛЖЕННОЕ ВРЕМЯ
(Şimdiki Zaman)

1-Образуйте глаголы 3-его лица, настоящего продолженного времени.

1)

taşımak →	<i>taşıyor</i>	erimek → .....
kaşımak →		incimek → .....
uyumak →		büyümeğe → .....
soğumak →		çürümek → .....

2)

ağlamak →	karşılamağa → .....
avlamak →	açıklamağa → .....
tuzlamak →	zorlamağa → .....
suçlamağa →	toplamağa → .....

3)

denemek →	temizlemek → .....
terlemek →	istemek → .....
yüklemek →	önlemek → .....
süslemek →	ödemek → .....

4)

almak →	kırmak → .....
atmak →	sıkmak → .....
vermek →	girmek → .....
gelmek →	silmek → .....
kovmak →	duymak → .....
koşmak →	susmak → .....
gülmek →	çözmek → .....
düşünmek →	dövmek → .....

5)

gitmek →	etmek → .....
hissetmek →	seyretmek → .....
reddetmek →	zannetmek → .....

6)

yemek →	demek → .....
---------------	---------------

2-Образуйте глаголы настоящего продолженного времени, соблюдая правила аффиксов личных местоимений.

	<u>Bakmak</u>	<u>Gitmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Oynamak

Söylemek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Я читаю книгу. →.....
- 2-Вы пишете письмо. →.....
- 3-Ты слушаешь музыку. →.....
- 4-Они пьют чай. →.....
- 5-Мы готовимся к урокам. →.....
- 6-Они ждут автобус. →.....
- 7-Я смотрю телевизор. →.....
- 8-Мы покупаем новую машину.....
- 9-Ты играешь в футбол. →.....
- 10-Через 10 минут урок заканчивается→.....
- 11-Вы учите турецкий язык. →.....
- 12-Они преподают английский. →.....
- 13-Сейчас идет снег. →.....
- 14-Моя кошка спит. →.....
- 15-В воскресенье мы отдыхаем. →.....

4-Образуйте от данных глаголов отрицание в форме 3-его лица, настоящего продолженного времени.

taşımak →	erimek → .....
uyumak →	büyümek → .....
ağlamak →	karşılamak → .....
tuzlamak →	zorlamak → .....
terlemek →	istemek → .....
yüklemek →	önlemek → .....
almak →	kırmak → .....
atmak →	sıkmak → .....

vermek →	girmek → .....
kovmak →	duymak → .....
gülmek →	çözmek → .....
gitmek →	etmek → .....
hissetmek →	seyretmek → .....
yemek →	demek → .....

5-Образуйте форму отрицательного настоящего продолженного времени.

	<u><i>Yapmak</i></u>	<u><i>Gelmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u><i>Okumak</i></u>	<u><i>Yüzmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-Образуйте от данных глаголов положительный вопрос в форме 3-его лица настоящего продолженного времени

taşımak →	erimek → .....
uyumak →	büyümek → .....
ağlamak →	karşılama → .....
tuzlamak →	zorlamak → .....
terlemek →	istemek → .....
yüklemek →	önlemek → .....
almak →	kırmak → .....
atmak →	sıkmak → .....
vermek →	girmek → .....
kovmak →	duymak → .....
gülmek →	çözmek → .....
gitmek →	etmek → .....
hissetmek →	seyretmek → .....
yemek →	demek → .....

7-Образуйте положительный вопрос в форме настоящего продолженного времени

	<u><i>Almak</i></u>	<u><i>Gezmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u><i>Uyumak</i></u>	<u><i>Yürümek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-Образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, настоящего продолженного времени.

taşımak →	erimek → .....
uyumak →	büyümeğe → .....
ağlamak →	karşılamağa → .....
tuzlamak →	zorlamağa → .....
terlemek →	istemeğe → .....
yüklemek →	önlemeğe → .....
almak →	kırmağa → .....
atmak →	sıkmağa → .....
vermek →	girmeğe → .....
kovmak →	duymağa → .....
gülmek →	çözmeğe → .....
gitmek →	etmeğe → .....
hissetmek →	seyretmeğe → .....
yemek →	demek → .....

9-Образуйте отрицательный вопрос в форме настоящего времени.

	<u><i>Kalmak</i></u>	<u><i>Beklemek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Oturmak**Görmek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Впишите подходящее личное местоимение.

1-..... kitap okuyorum.	7-..... futbol oynuyorsun.
2-..... mektup yazıyorsunuz.	8-..... Türkçe öğreniyor.
3-..... müzik dinliyorsun.	9-..... niçin ağlıyorlar?
4-..... çay içiyorlar.	10-..... giyiniyorsunuz.
5-..... ders çalışıyoruz.	11-..... dinleniyorum.
6-..... otobüs bekliyor.	12-..... hatırlıyoruz.

11-Впишите подходящее личное местоимение.

1-Ben yatıyor.....	7-Biz mektup gönderiyor.....
2-Siz beni seviyor.....	8-Ben yemek yiyor.....
3-Sen çorap giyiyor.....	9-Siz çiçek satıyor.....
4-Onlar taksiye biniyor.....	10-Sen yere basıyor.....
5-Biz eğleniyor.....	11-O bizi görüyor.....
6-O parkta geziyor.....	12-Onlar erken kalkıyor.....

12-Отвѣтьте на данные вопросы, придерживаясь следующего образца образцу.

Sen Türkçe biliyor musun?

Evet, ben Türkçe biliyorum.

Hayır, ben Türkçe bilmiyorum.

1-Sen yemekten önce ellerini yıkıyor musun?

Evet, ...

Hayır, ...

2-Siz okula gidiyor musunuz?

Evet, ...

Hayır, ...

3-O da mı sizinle geliyor?

Evet, ...

Hayır, ...

4-Onlar bu fabrikada mı çalışıyorlar?

Evet, ...

Hayır, ...

13-Данные предложения напишите в отрицательной форме.

Ben eve gidiyorum. → ***Ben eve gitmiyorum.***

Sen ders çalışıyorsun. → .....

Biz yemek yiyoruz. → .....

Onlar uyumuyorlar. → .....

Siz konuşmuyorsunuz. → .....

O bize gelmiyor. → .....

14-Составьте предложения соблюдая правила.

Ben / kahvaltı yapmak / şimdi / evde

Ben şimdi evde kahvaltı yapıyorum.

1-O / oynamak / top / dışarıda / akşamları

.....

2-Biz / pazar günü / gitmek / arkadaşlarla / sinemaya

.....

3-Siz / televizyon / sabahları / seyretmemek

.....

4-Sen / neden / yardım etmemek / babana / ?

.....

15-Составьте вопросы к ниже данным предложениям.

Sen kitap okuyor musun?

Evet, ben kitap okuyorum.

1-.....?

Evet, ben dişlerimi fırçalıyorum.

2-.....?

Evet, biz ödevlerimizi zamanında yapıyoruz.

3-.....?

Evet, ben de doktor olmak istiyorum.

4-.....?

Evet, biz erken yatıyoruz.

16-Сделайте перевод.

1-Мой старший брат продает компьютер. →.....

2-Я вообще не пользуюсь лекарствами. ....

3-Ты не носишь галстук? →.....

4-Дни проходят очень быстро. →.....

5-Уже неделю нет воды. →.....

6-Мой папа каждый год сажает 2 дерева. →.....

7-Этот автобус не останавливается здесь? →.....

8-Погода меняется каждый день. →.....

9-Ты водишь машину? →.....

10-Вы ловите здесь рыбу? →.....

11-Эта лампа постоянно горит. →.....

12-Этот нож не режет. →.....

13-Солнце сегодня не сияет. →.....

14-Твоя машина часто ломается? →.....

15-Осенью не похолодает? →.....

16-Погода очень холодная. Мои руки трескаются. →.....

17-Сделайте перевод.

1-Ben yemek yapıyorum. →.....

2-Siz çamaşır yıkamıyorsunuz. →.....

3-Sen antreman yapıyor musun? →.....

4-Onlar sigara içmiyorlar mı? →.....

5-Biz balık tutuyoruz. →.....

6-Они вообще не потеют. ....

7-Sen kahvaltı hazırlıyor musun? →.....

8-Siz öğle yemeği yiyorsunuz. →.....

9-Biz yeni ofis kiralamıyoruz. →.....

10-Yazın meyve ucuzluyor mu? →.....

11-Benim ayakkabım kirlenmiyor. →.....

12-Biz de yaşlanıyor muyuz? →.....

13-Hasta iyileşmiyor mu? →.....

14-Bu kapı neden kapanmıyor? →.....

15-Bu pencere de açılmıyor. →.....

49-ПРОШЕДШЕЕ КАТЕГОРИЧЕСКОЕ ВРЕМЯ
(Görülen (Bilinen, Belirtili, -Di'li) Geçmiş Zaman)

1-Образуйте форму 3-его лица, прошедшего категорического времени.

- 1)
 almak → *aldı* ağlamak → .....
 kırmak → ..... taşımak → .....
- 2)
 vermek → ..... temizlemek → .....
 girmek → ..... erimek → .....
- 3)
 koymak → ..... solmak → .....
 sunmak → ..... uyumak → .....
- 4)
 çözmek → ..... dövmek → .....
 yüzmek → ..... büyümek → .....
- 5)
 satmak → ..... yakmak → .....
 karışmak → ..... çıkmak → .....
- 6)
 kesmek → ..... çekmek → .....
 pişmek → ..... içmek → .....
- 7)
 susmak → ..... uçmak → .....
 koşmak → ..... kopmak → .....
- 8)
 dökmek → ..... ölçmek → .....
 düşmek → ..... dövüşmek → .....
- 9)
 gitmek → ..... etmek → .....
 hissetmek → ..... seyretmek → .....
 reddetmek → ..... zannetmek → .....
- 10)
 yemek → ..... demek → .....

2-Образуйте форму прошедшего категорического времени.

	<u>Anlamak</u>	<u>Gelmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Okumak**Görmek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод

- 1-Я позавтракал. →.....
- 2-Вы купили книгу. →.....
- 3-Ты спел песню. →.....
- 4-Они поели. →.....
- 5-Мы сделали уроки. →.....
- 6-Вчера они играли в футбол. →.....
- 7-Я прочитал стих. →.....
- 8-Мы посмотрели телевизор. →.....
- 9-Ты выпил кофе. →.....
- 10-Он написал письмо. →.....
- 11-Вы ждали автобус. →.....
- 12-Они играли на гитаре. →.....
- 13-Я нашел деньги. →.....
- 14-Я лег в 5 часов. →.....
- 15-В воскресенье я встал очень поздно. →.....

4-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица прошлого категорического времени.

almak →	ağlamak → .....
kırmak →	taşımak → .....
vermek →	temizlemek → .....
girmek →	erimek → .....
koymak →	solmak → .....
sunmak →	uyumak → .....
çözmek →	dövmek → .....
yüzmek →	büyümeek → .....
satmak →	yakmak → .....

karışmak →	çıkmaq → .....
kesmek →	çekmek → .....
pişmek →	uçmak → .....
koşmak →	kopmak → .....
dökmek →	ölçmek → .....

5-От данных глаголов образуйте форму прошлого категорического времени.

	<u>Yapmak</u>	<u>Gitmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u>Okumak</u>	<u>Görmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица прошедшего категорического времени.

almak →	ağlamak → .....
kırmak →	taşımak → .....
vermek →	temizlemek → .....
girmek →	erimek → .....
koymak →	solmak → .....
sunmak →	uyumak → .....
çözmek →	dövmek → .....
yüzmek →	büyümeğe → .....
satmak →	yakmak → .....
karışmak →	çıkmaq → .....
kesmek →	çekmek → .....
pişmek →	uçmak → .....
koşmak →	kopmak → .....
dökmek →	ölçmek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме прошедшего категорического времени. .

	<u><i>Yazmak</i></u>	<u><i>Bilmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u><i>Koşmak</i></u>	<u><i>Yürümek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица прошедшего категорического времени.

almak →	ağlamak → .....
kırmak →	taşımak → .....
vermek →	temizlemek → .....
girmek →	erimek → .....
koymak →	solmak → .....
sunmak →	uyumak → .....
çözmek →	dövmek → .....
yüzmek →	büyümek → .....
satmak →	yakmak → .....
karişmak →	çıkılmak → .....
kesmek →	çekmek → .....
pişmek →	uçmak → .....
koşmak →	kopmak → .....
dökmek →	ölçmek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме прошедшего категорического времени..

	<u><i>Almak</i></u>	<u><i>Silmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Oturmak

Üzölmek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Впишите подходящее личное местоимение.

1-..... kitap okudular.	7-..... futbol oynadı.
2-..... mektup yazdı.	8-..... Türkçe öğrendin.
3-..... müzik dinledim.	9-..... çok ağladım.
4-..... çay içtik.	10-..... giyindik.
5-..... ders çalıştın.	11-..... dinlendiler.
6-..... otobüs beklediniz.	12-..... hatırladımız.

11-Впишите подходящее личное местоимение.

1-Ben yattı.....	7-Biz mektup gönderdi.....
2-Siz beni üzdü.....	8-Ben yemek yedi.....
3-Sen çorap giydi.....	9-Siz çiçek sattı.....
4-Onlar taksiye bindi.....	10-Sen yere bastı.....
5-Biz eğlendi.....	11-O bizi gördü.....
6-O parkta gezdi.....	12-Onlar erken kalktı .....

12-Отвeтье на данные вопросы, придерживаясь следующего образца образцу.

Sen dün onu gördün mü?

Evet, ben dün onu gördüm.
Hayır, ben dün onu görmedim.

- 1-O seni ziyarete geldi mi?
 Evet, ...
 Hayır, ...

2-Siz bana mı güldünüz?

Evet, ...

Hayır, ...

3-Sen soruların hepsini cevapladın mı?

Evet, ...

Hayır, ...

4-Onlar bulaşıkları yıkadılar mı?

Evet, ...

Hayır, ...

13-Данные предложения напишите в отрицательной форме.

Ben işe gittim.* → *Ben işe götmedim.

Sen beni anlamadın. → .....

Biz çay içtik. → .....

Onlar konuştuılar. → .....

Siz tahtayı silmediniz. → .....

O dışarı çıktı. → .....

14-Составьте предложения соблюдая правила.

Ben / görmek / dün / otobüste / Hasan'ı

Ben dün otobüste Hasan'ı gördüm.

1-O / sormak / öğretmene / soru / dersten sonra

.....

2-Biz / pazar günü / gitmek / piknik / ailece

.....

3-Siz / kitapları / koymak / dolaba / mu?

.....

4-Sen / gitmemek / niçin / arkadaşlarınla / tiyatroya / ?

.....

15-Составьте вопросы к ниже данным предложениям.

Sen ellerini yıkadın mı?

Evet, ben ellerimi yıkadım.

1-.....?

Evet, ben Kadir'le oynadım.

2-.....?

Evet, biz seni çok bekledik.

3-.....?

Evet, ben kahvaltı yaptım.

4-.....?

Evet, ben dün çok üşüdüm.

16-Сделайте перевод.

- 1-Он почистил зубы. →.....
- 2-Я не помыл руки. →.....
- 3-Ты вытер доску? →.....
- 4-Вы не ходили в кино? →.....
- 5-Я вообще с места не двигался→.....
- 6-Вы не починили компьютер? →.....
- 7-Ты тоже видел его? →.....
- 8-Вчера мы тоже встретились по дороге.→.....
- 9-Ты отправил приглашение Бюлент? →.....
- 10-Вы почему не сделали домашние задание? →.....
- 11-Мы тоже украсили весь класс. →.....
- 12-Разве Явуз не два месяца назад женился? →.....
- 13-Я вообще не сомневаюсь в Зафере. →.....
- 14-Я не закрыл дверь. →.....
- 15-После работы я зашла в магазин. →.....
- 16-Мы тебя вообще не видели. →.....

17-Сделайте перевод.

- 1-Ben seni tam bir saat bekledim. →.....
- 2-Bugün yeşil gömleğini giydi.→.....
- 3-Sen hala yatmadın mı? →.....
- 4-Galiba o sizi anlamadı. →.....
- 5-Biz Ercan'a haber verdik mi? →.....
- 6-Onlar henüz kahvaltı yapmadılar. →.....
- 7-Sen ondan para istemedin mi? →.....
- 8-Siz onunla tanıştınız mı? →.....
- 9-Siz niçin bulaşıkları yıkamadınız? →.....
- 10-Yakup bize izin vermedi. →.....
- 11-Ben de köpekten çok korktum. →.....
- 12-Biz ona hiç yardım etmedik. →.....
- 13-Siz şiiri ezberlemediniz mi? →.....
- 14-Sen niçin ona sormadın? →.....
- 15-Ders boyunca hiç susmadı. →.....

50-БУДУЩЕЕ КАТЕГОРИЧЕСКОЕ ВРЕМЯ
(Gelecek Zaman)

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица будущего категорического времени.

1)

satmak →	<i>satacak</i>	yakmak →	.....
almak →	.....	atmak →	.....
kırmak →	.....	sıkmak →	.....
karışmak →	.....	bıkmak →	.....
koymak →	.....	solmak →	.....
kovmak →	.....	koşmak →	.....
durmak →	.....	vurmak →	.....

2)

ağlamak →	.....	anlamak →	.....
taşımak →	.....	kaşımak →	.....
uyumak →	.....	soğumak →	.....

3)

vermek →	.....	gelmek →	.....
sevmek →	.....	gezmek →	.....
girmek →	.....	silmek →	.....
bilmek →	.....	binmek →	.....
dökmek →	.....	dövmek →	.....
görmek →	.....	çözmek →	.....
gülmek →	.....	düşmek →	.....

4)

denemek →	.....	temizlemek →	.....
erimek →	.....	incimek →	.....
büyümek →	.....	çürümek →	.....

5)

gitmek →	.....	etmek →	.....
hissetmek →	.....	seyretmek →	.....
reddetmek →	.....	zannetmek →	.....

6)

yemek →	.....	demek →	.....
---------	-------	---------	-------

2-От данных глаголов образуйте форму будущего категорического времени, соблюдая правила употребления аффиксов личных местоимений

	<u>Anlamak</u>	<u>Sevmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Bulmak</u>	<u>YürümeK</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Я буду делать уроки. →.....
- 2-Вы будете готовить. →.....
- 3-Ты будешь читать. →.....
- 4-Они будут играть в футбол. →.....
- 5-Мы немного спустя помоем грязную посуду. →.....
- 6-Они будут пить кофе. →.....
- 7-Я буду слушать музыку. →.....
- 8-Мы будем смотреть фильм. →.....
- 9-Ты напишешь письмо. →.....
- 10-Он сыграет на скрипке. →.....
- 11-Вы купите новую машину. →.....
- 12-Спустя 1 час фильм закончится. →.....
- 13-Я буду учить итальянский. →.....
- 14-Завтра пойдет снег. →.....
- 15-Я тоже буду петь. →.....
- 16-Мы будем есть в 5 часов. →.....

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица будущего категорического времени.

almak →	atmak → .....
kırmak →	sıkmak → .....
koymak →	durmak → .....
ağlamak →	anlamak → .....
taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak → .....
vermek →	gelmek → .....
girmek →	silmek → .....

dökmek →	gülmek → .....
erimek →	incimek → .....
büyümek →	çürümek → .....
gitmek →	etmek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме будущего категорического времени, соблюдая правила употребления аффиксов личных местоимений..

	<u>Yazmak</u>	<u>Bilmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u>Okumak</u>	<u>Görmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица будущего категорического времени.

almak →	atmak → .....
kırmak →	sıkılmak → .....
koymak →	durmak → .....
ağlamak →	anlamak → .....
taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak → .....
vermek →	gelmek → .....
girmek →	silmek → .....
dökmek →	gülmek → .....
denemek →	temizlemek → .....
erimek →	incimek → .....
büyümek →	çürümek → .....
gitmek →	etmek → .....
yemek →	demek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме будущего категорического времени.

	<u><i>Yapmak</i></u>	<u><i>Gezmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u><i>Okumak</i></u>	<u><i>Yürümek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица будущего категорического времени.

almak →	atmak → .....
kırmak →	sıkmak → .....
koymak →	durmak → .....
ağlamak →	anlamak → .....
taşımak →	kaçımak → .....
uyumak →	soğumak → .....
vermek →	gelmek → .....
girmek →	silmek → .....
dökmek →	gülmek → .....
denemek →	temizlemek → .....
erimek →	incimek → .....
büyümek →	çürümek → .....
gitmek →	etmek → .....
yemek →	demek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме будущего категорического времени.

	<u><i>Almak</i></u>	<u><i>Silmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Uyumak**Büyüme**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Впишите подходящее личное местоимение.

1-..... kitap okuyacaklar.	7-..... futbol oynayacağım.
2-..... mektup yazacaksınız.	8-..... Türkçe öğrenecekler.
3-..... müzik dinleyeceğiz.	9-..... niçin gideceksin?
4-..... çay içecek.	10-.....bunu giyeceksiniz.
5-..... ders çalışacaksın.	11-..... dinleneceğiz.
6-..... otobüs bekleyeceğim.	12-.....seni anlayacak.

11-Впишите подходящее личное местоимение.

1-Ben yatacak.....	7-Biz mektup gönderecek.....
2-Siz beni dövecek.....	8-Ben yemek yiyecek.....
3-Sen çorap giyecek.....	9-Siz çiçek satacak.....
4-Onlar taksiye binecek.....	10-Sen ona verecek.....
5-Biz öğlenecek.....	11-O bizi görmeyecek.....
6-O parkta gezecek.....	12-Onlar erken kalkacak.....

12-Отвѣтьѣ на данные вопросы, придерживаясь следующего образца образцу.

Sen yarın antremana gidecek misin?
Evet, ben yarın antremana gideceğim.
Hayır, ben yarın antremana gitmeyeceğim.

- 1-O bizimle gelecek mi?
 Evet, ...
 Hayır, ...

2-Sen babana yardım edecek misin?

Evet, ...

Hayır, ...

3-Onlar kendileri mi taşıyacaklar?

Evet, ...

Hayır, ...

4-Siz mi ailesine haber vereceksiniz?

Evet, ...

Hayır, ...

13-Данные предложения напишите в отрицательной форме.

Ben ofise gideceğim. → Ben ofise gitmeyeceğim.

Sen burada kalacaksın. → .....

Biz onunla konuşacağız. → .....

Onlar Veysel'e söylemeyecekler. → .....

Siz dışarıda bekleyeceksiniz. → .....

O kendi çözecek. → .....

14-Составьте предложения соблюдая правила.

Ben / cumartesi / tamir etmek / arabamı / günü

Ben cumartesi günü arabamı tamir edeceğim.

1-Babam / getirmek / bana / İstanbul'dan / oyuncak

.....

2-Ben / kardeşim / okuldan sonra / ve / yardım edecek / babama

.....

3-Siz / kazanmak / yarışmayı / bu / bence

.....

4-Bu / Antalya'ya / tatile / ben / yaz / gitmemek

.....

15-Составьте вопросы к ниже данным предложениям.

Sen bizimle alış verişe geleceek misin?

Evet, ben sizinle alış verişe geleceğim.

1-.....?

Evet, ben de akşam orada olacağım.

2-.....?

Evet, biz konserde gitar çalacağız.

3-.....?

Evet, ben üniversiteyi bu yıl bitireceğim.

4-.....?

Evet, sabahleyin ben onu karşılayacağım.

16-Сделайте перевод.

1-Он не пойдет завтра в школу. →.....

2-Я с ним больше играть не буду. →.....

3-Ты не будешь ремонтировать велосипед? →.....

4-Вы сегодня рано ляжете? →.....

5-Я вечером не выйду на улицу. →.....

6-Вы не будете участвовать в соревнованиях. →.....

7-Завтра я буду петь на концерте. →.....

8-Больше я не буду читать эту газету. →.....

9-Вы не будете красить эту дверь? →.....

10-По-моему Орхан нас не поймет. →.....

11-После урока позвоним Ирфану. →.....

12-Фильм начинается в 8 часов? →.....

13-Он попросит у нас денег? →.....

14-Он тебе позвонит?.....

15-В воскресенье мы познакомимся с его семьей. →.....

16-Завтра я немного отдохну. →.....

17-Сделайте перевод.

1-Akşam güzel bir film seyredeceğiz. →.....

2-Yarın kardeşimi okula ben götüreceğim. →.....

3-Arkadaşlar bu habere çok sevinecekler. →.....

4-Orada yeni bir dil öğrenecek. →.....

5-Bundan sonra bir daha kahve içmeyeceğim. →.....

6-Biz orada alışveriş yapacak mıyız? →.....

7-Salataya limon sıkmayacak mıyız? →.....

8-Arif de yarın taşınacak. →.....

9-Abim bu yaz evlenecek. →.....

10-Yerleri de silecek miyiz? →.....

11-Bu hafta odamı temizlemeyeceğim. →.....

12-Hesabı biz mi ödeyeceğiz? →.....

13-Kızım bu yıl okula başlayacak. →.....

14-Salı günü parkta buluşacağız. →.....

15-Senin bu sözlerini unutmayacağım. →.....

51-НАСТОЯЩЕЕ-БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ
(Geniş Zaman)

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица настоящего-будущего времени.

1)

ağlamak → *ağlar* taşımak → .....
 uyumak → ..... demek → .....
 erimek → ..... büyümek → .....

2)

satmak → ..... yakmak → .....
 kırmak → ..... sıkmak → .....
 koymak → ..... solmak → .....
 durmak → ..... vurmak → .....

3)

kesmek → ..... yetmek → .....
 girmek → ..... silmek → .....
 dökmek → ..... dövmek → .....
 gülmek → ..... düşmek → .....

4)

kullanmak → ..... dağıtmak → .....
 doyurmak → ..... göstermek → .....
 bildirmek → ..... öksürmek → .....

5)

almak → ..... kalmak → .....
 sanmak → ..... varmak → .....
 gelmek → ..... vermek → .....
 bilmek → ..... olmak → .....
 görmek → ..... ölmek → .....
 bulmak → ..... durmak → .....
 vurmak → ..... denmek → .....

6)

gitmek → ..... etmek → .....
 hissetmek → ..... seyretmek → .....
 reddetmek → ..... zannetmek → .....

2-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица настоящего-будущего времени..

Ben Anlamak ..... Sevmek .....

Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Bulmak**YürümeK**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Каждое утро я встаю в 7 часов. →.....
- 2-Перед сном я чищу зубы. →.....
- 3-После еды я мою руки. →.....
- 4-Зимой я ношу шапку. →.....
- 5-На каникулах я езжу в мое село. →.....
- 6-Летом я плаваю в море. →.....
- 7-По вечерам я читаю книгу →.....
- 8-По утрам я занимаюсь ходьбой. →.....
- 9-Мой старший брат все время помогает мне. →.....
- 10-Мы каждый год всей семьей приезжаем сюда. →.....
- 11-Он каждый день смотрит фильмы. →.....
- 12-Я очень хорошо плаваю. →.....
- 13-Фарук всегда слушается. →.....
- 14-Серпиль регулярно делает домашние задания. →.....
- 15-Эту тему знает Серпиль. →.....
- 16-Я ее хорошо знаю. →.....

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица настоящего-будущего времени.

ağlamak →	uyumak → .....
büyümeK →	demek → .....
satmak →	kırmak → .....
koymak →	durmak → .....
kesmek →	yetmek → .....
girmek →	silmek → .....

dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
kullanmak →	dağıtmak → .....
doymak →	göstermek → .....
bildirmek →	öksürmek → .....
almak →	gelmek → .....
görmek →	olmak → .....
gitmek →	etmek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме настоящего-будущего времени.

	<u><i>Yazmak</i></u>	<u><i>Bilmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u><i>Okumak</i></u>	<u><i>Görmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица настоящего-будущего времени.

ağlamak →	uyumak → .....
büyüme →	demek → .....
satmak →	kırmak → .....
koymak →	durmak → .....
kesmek →	yetmek → .....
girmek →	silme → .....
dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
kullanmak →	dağıtmak → .....
doymak →	göstermek → .....
bildirmek →	öksürmek → .....

almak → ..... gelmek → .....
 görmek → ..... olmak → .....
 gitmek → ..... etmek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме настоящего-будущего времени.

	<u><i>Yapmak</i></u>	<u><i>Gezmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u><i>Okumak</i></u>	<u><i>Yürümek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица настоящего-будущего времени.

ağlamak →	uyumak → .....
büyümek →	demek → .....
satmak →	kırmak → .....
koymak →	durmak → .....
kesmek →	yetmek → .....
girmek →	silmek → .....
dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
kullanmak →	dağıtmak → .....
doymak →	göstermek → .....
bildirmek →	öksürmek → .....
almak →	gelmek → .....
görmek →	olmak → .....
gitmek →	etmek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме настоящего-будущего времени.

	<u><i>Almak</i></u>	<u><i>Silmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u><i>Uyumak</i></u>	<u><i>Büyümek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Впишите подходящее личное местоимение.

1-..... kitap okursun.	7-..... futbol oynarsın.
2-..... mektup yazarsın.	8-..... Türkçe öğrenir.
3-..... müzik dinlerim.	9-..... gözlük takarım.
4-..... çay içeriz.	10-..... hızlı giyiniriz.
5-..... ders çalışırlar.	11-..... dinlenirsiniz.
6-..... otobüs bekler.	12-..... bizi hatırlarlar.

11-Впишите подходящее личное местоимение.

1-Ben yatar.....	7-Biz mektup gönderir.....
2-Siz beni sever.....	8-Ben yemek yer.....
3-Sen çorap giyer.....	9-Siz çiçek satar.....
4-Onlar taksiye biner.....	10-Sen onu tanır.....
5-Biz eğlenir.....	11-O bizi görür.....
6-O parkta gezer.....	12-Onlar erken kalkar.....

12-Ответьте на данные вопросы, придерживаясь следующего образца образцу.

Sen halk müziği dinler misin?
Evet, ben halk müziği dinlerim. Hayır, ben halk müziği dinlemem.

1-Sen yemekten önce ellerini yıkar mısın?

Evet, ... Hayır, ...

2-Siz gazete okur musunuz?

Evet, ... Hayır, ...

3-O sabahları kahvaltı yapar mı?

Evet, ... Hayır, ...

4-Onlar tatilde bize gelirler mi?

Evet, ... Hayır, ...

13-Данные предложения напишите в отрицательной форме.

Ben akşamları kitap okurum. → Ben akşamları kitap okumam.

Sen ders çalışırsın. → .....

Biz yemek yeriz. → .....

Onlar uyumazlar. → .....

Siz konuşursunuz. → .....

O bize gelmez. → .....

14-Составьте предложения соблюдая правила.

Ben / günleri / sirke / pazar / gitmek

Ben pazar günleri sirke giderim.

1-O / buluşmak / haftasonları / arkadaşlarıyla / lokantada

.....

2-Biz / aile / temizlik yapmak / bütün / evde

.....

3-Siz / pişirmek / özel yemek / bayramlarda / ?

.....

4-Annem / almak / bize / yılbaşında / hediye

.....

15-Составьте вопросы к ниже данным предложениям.

Sen dergi okur musun?

Evet, ben dergi okurum.

1-.....?

Evet, ben tiyatroya giderim.

2-.....?

Evet, biz akrabalarımızı ziyaret ederiz.

3-.....?

Evet, ben büyüklerime saygı gösteririm.

4-.....?

Evet, biz hiç kavga etmeyiz.

16-Сделайте перевод.

1-У меня с папой очень хорошее взаимопонимание. →.....

2-Я всегда слушаюсь маму и папу. →.....

3-Зимой у нас здесь выпадает очень много снега. →.....

4-На зимних каникулах он обычно ездит в Ерзурум. →.....

5-Мой старший брат никогда не врет. →.....

6-Ты оденешь этот свитер? →.....

7-Тут очень душно. Откроешь окно? →.....

8-Ты не обижаешься на такие шутки? →.....

9-Мой отец не курит. →.....

10-На красный свет не переходят. →.....

11-По-моему рыбу не едят с халвой. →.....

12-В свободное время я читаю книгу. →.....

13-У нас дома моет папа. →.....

14-Каждый год приблизительно 15 млн туристов приезжает. →...

15-Позовешь ко мне Джелаль? →.....

16-Потом он не рассердиться на нас? →.....

17-Сделайте перевод.

1-Sen karpuz sevmez misin? →.....

2-Bizim köpek sabah akşam havlar. →.....

3-Bence onun ailesi izin vermez. →.....

4-Hakan'a Duran Bey'in odasını gösterir misin? →.....

5-Annem hiç televizyon seyretmez. →.....

6-Ben de yaz kış her zaman terlerim. →.....

7-Kardeşim hiçbir sırnı benden saklamaz. →.....

8-Zafer, apartmanda, yolda her zaman selam verir. →.....

9-Akşam gelir, yemeğini yer, hemen yatar. →.....

10-Abim her Pazar odasını temizler. →.....

11-Benim babam da çok çabuk sinirlenir. →.....

12-Bunu da daha sonra kullanırız. →.....

13-Buraya koyma hemen tozlanır. →.....

14-Bu çocuk akıllanmaz. →.....

15-Üzülme, bir iki güne iyileşir. →.....

52-ПРОШЕДШЕЕ СУБЪЕКТИВНОЕ ВРЕМЯ
(Duyulan (-Miş'li) Geçmiş Zaman)

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица прошедшего-субъективного времени.

1)

satmak →	(o) <i>satmış</i>	yakmak → .....
almak →		atmak → .....
ağlamak →		anlamak → .....
kırmak →		sıkmak → .....
karışmak →		bıkmak → .....
taşımak →		kaşımak → .....
tanımak →		ağrımak → .....

2)

koymak →	solmak → .....
kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak → .....
susmak →	uçmak → .....
uyumak →	soğumak → .....
oturmak →	okumak → .....

3)

vermek →	gelmek → .....
sevmek →	gezmek → .....
denemek →	temizlemek → .....
girmek →	silmek → .....
bilmek →	binmek → .....
erimek →	incimek → .....
eskimek →	ekşimek → .....

4)

dökmek →	dövmek → .....
görmek →	çözmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
sürmek →	küsmek → .....
büyümek →	çürümek → .....
yürümek →	üşümek → .....

2-От данных глаголов образуйте форму прошедшего-субъективного времени, соблюдая правила употребления аффиксов личных местоимений.

	<u>Anlamak</u>	<u>Gelmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u>Okumak</u>	<u>Görmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Вчера он заночевал у друга. →.....
- 2-Утром по дороге они встретились. →.....
- 3-Говорят, заболел, и сейчас дома. →.....
- 4-Наверно, стекло тоже он разбил. →.....
- 5-Вдруг по дороге лопнуло колесо. →.....
- 6-Все мои рубашки погладила она →.....
- 7-Говорят, за один месяц она сбросила 8 килограмм →.....
- 8-Говорят, они купили новую машину →.....
- 9-Говорят, что я сломал пульт от телевизора. →.....
- 10-Говорят, он снимает квартиру рядом с фирмой. →.....
- 11-Говорят, он опять не пошел на работу во вторник. →.....
- 12-Говорят, Реджеп тоже женился 2 месяца назад. →.....
- 13-Говорят, он забрал свои вещи и ушел. →.....
- 14-Говорят, все книги он подарил Ойа →.....
- 15-Говорят, фильм начался пол часа назад. →.....

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица прошедшего-субъективного времени.

satmak →	yakmak → .....
ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkmak → .....
taşımak →	kaşımak → .....
kovmak →	koşmak → .....

durmak →	vurmak → .....
uyumak →	soğumak → .....
sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme → .....
eskimek →	ekşimek → .....
dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
büyüme →	çürümek → .....
yürümek →	üşümek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме прошедшего-субъективного времени.

	<u><i>Yapmak</i></u>	<u><i>Gitmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u><i>Okumak</i></u>	<u><i>Görmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица прошедшего-субъективного времени.

satmak →	yakmak → .....
ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkmak → .....
taşımak →	kaşımak → .....
kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak → .....
uyumak →	soğumak → .....
sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme → .....
eskimek →	ekşimek → .....

dökmek → ..... dövmeK → .....
 gülmek → ..... düşmek → .....
 büyümeK → ..... çürümeK → .....
 yürümeK → ..... üşümeK → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме прошедшего-субъективного времени.

	<u><i>Yazmak</i></u>	<u><i>Bilmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u><i>Koşmak</i></u>	<u><i>YürümeK</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица прошедшего-субъективного времени.

satmak → ..... yakmak → .....
 ağlamak → ..... anlamak → .....
 kırmak → ..... sıkmak → .....
 taşımak → ..... kaşımak → .....
 kovmak → ..... koşmak → .....
 durmak → ..... vurmak → .....
 uyumak → ..... soğumak → .....
 sevmek → ..... gezmek → .....
 girmek → ..... silmek → .....
 eskimeK → ..... ekşimeK → .....
 dökmek → ..... dövmeK → .....
 gülmek → ..... düşmek → .....
 büyümeK → ..... çürümeK → .....
 yürümeK → ..... üşümeK → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме прошедшего-субъективного времени.

	<u>Almak</u>	<u>Silmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u>Oturmak</u>	<u>Üzölmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Впишите подходящее личное местоимение.

1-..... kitap okumuşlar.	7-..... futbol oynamış.
2-..... mektup yazmış.	8-..... Türkçe öğrenmişsin.
3-..... müzik dinlemişim.	9-..... çok ağlamışım.
4-..... çay içmişiz.	10-..... giyinmişiz.
5-..... ders çalışmışsın.	11-..... dinlenmişsiniz.
6-..... otobüs beklemişsiniz.	12-..... hatırlamışlar.

11-Впишите подходящее личное местоимение.

1-Ben yatmış.....	7-Biz mektup göndermiş.....
2-Siz beni üzmüş.....	8-Ben yemek yemiş.....
3-Sen çorap giymiş.....	9-Siz çiçek satmış.....
4-Onlar taksiye binmiş.....	10-Sen yere basmış.....
5-Biz eğlenmiş.....	11-O bizi görmüş.....
6-O parkta gezmiş.....	12-Onlar erken kalkmış.....

12-Отвѣтьѐ на данные вопросы, придерживаясь следующего образца образцу.

***O dün okula gitmiş mi?
Evet, o dün okula gitmiş.***

Hayır, o dün okula gitmemiş.

1-Serkan ev ödevlerini yapmış mı?

Evet, ... Hayır, ...

2-Yahya'yı o mu dövmüş?

Evet, ... Hayır, ...

3-Onlar Hacer'i çağırmışlar mı?

Evet, ... Hayır, ...

4-Serap kitapları teslim etmiş mi?

Evet, ... Hayır, ...

13-Данные предложения напишите в отрицательной форме.

Ben ona kızmışım. → Ben ona kızmamışım.

Sen beni anlamamışsın. → .....

Biz onu dinlememişiz. → .....

Onlar konuşmuşlar. → .....

Siz tahtayı silmişsiniz. → .....

O dışarı çıkmış. → .....

14-Составьте предложения соблюдая правила.

Ben / çalmak / kalem / onun / masadaki

Ben onun masadaki kalemini çalmışım.

1-O / kitaplarını / vermek / Sultan'a / senin /

.....

2-Onlar / dersten / gitmek / lokantaya / sonra

.....

3-Siz / temizlememek / altını / dün / masanın

.....

4-Sen / kavga etmek / kardeşinle / yatak odasında

.....

15-Составьте вопросы к ниже данным предложениям.

O kitabı beğenmiş mi?

Evet, o kitabı beğenmiş.

1-.....?

Evet, onlar eşyaları toplamışlar.

2-.....?

Evet, o babasına sormuş.

3-.....?

Evet, onlar pazara gitmişler.

4-.....?

Evet, o bizim evde çantasını unutmuş.

16-Сделайте перевод.

1-Он не навещал своего дедушку? →.....

2-Разве я тебя туда отправил? →.....

3-Он не заметил книги, которые на шкафу. →.....

4-Папа Хюсейна передавал тебе привет. →.....

5-После вчерашнего собрания он заболел. →.....

6-Он опять не завтракал. →.....

7-Но говорят, и ты порвал его тетрадь. →.....

8-Он не спал до утра, говорят, вы беспокоили его. →.....

9-На базаре апельсины подешевели. →.....

10-Говорят, его вообще не тронули слова отца. →.....

11-Все тарелки для первых блюд потрескались. →.....

12-Кемаль служил? →.....

13-Говорят, Шейма все комнаты украшала одна. →.....

14-Говорят, два года назад он резко поправился.....

15-Она отправила подарок к празднику сыну в армию.....

16-Друзья пошли туда, но говорят, он не проявил к ним интереса.

17-Сделайте перевод.

1-Anayolda önündeki arabayı sollamış. →.....

2-Erol beni çağırmış ama ben duymamışım. →.....

3-Onu annesine ben mi şikayet etmişim? →.....

4-İstasyonda onları karşılamamış mı? →.....

5-Böyle güzel bir teklifi kabul etmemiş. →.....

6-Siz onunla vedalaşmamışsınız. →.....

7-İçeri girmiş önce herkesle tokalaşmış. →.....

8-Bakıyorum kitapların çoğalmış. →.....

9-Evden çıkmış ama kapıyı kapatmamış. →.....

10-Sabaha kadar horlamışsın. →.....

11-Güya biz ona hiç yardım etmemişiz. →.....

12-Onlar kavga etmiş ama Burak hiç karışmamış. →.....

13-Yeni gömleğini ve pantolonunu Bilal'e hediye etmiş. →.....

14-Köfteler iyice kızarmış mı? →.....

15-Parayı bankaya yatırmamış mı? →.....

53-ДОЛЖЕНСТВОВАТЕЛЬНОЕ НАКЛОНЕНИЕ
(Gereklilik Kipi)

**1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица
долженствительного наклонения.**

1)

satmak →	<i>satmalı</i>	yakmak → .....
almak →		atmak → .....
ağlamak →		anlamak → .....
başlamak →		atlamak → .....
kırmak →		sıkmak → .....
karışmak →		bıkmak → .....
taşımak →		kaşımak → .....
tanımak →		ağrımak → .....
koymak →		solmak → .....
kovmak →		koşmak → .....
durmak →		vurmak → .....
susmak →		uçmak → .....
uyumak →		soğumak → .....
oturmak →		okumak → .....

2)

vermek →	gelmek → .....
sevmek →	gezmek → .....
denemek →	temizlemek → .....
beklemek →	izlemek → .....
girmek →	silme → .....
bilmek →	binmek → .....
erimek →	incimek → .....
eskimek →	ekşimek → .....
dökmek →	dövmek → .....
görmek →	çözmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
sürmek →	küsmek → .....
büyüme →	çürümek → .....
yürümek →	üşümek → .....

**2-От данных глаголов образуйте форму должствительного
наклонения.**

Ben Yapmak ..... Gezmek .....

Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Gülmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Я должен закончить эту книгу сегодня. →.....
- 2-Завтра мне надо пойти к тете. →.....
- 3-Ему надо сделать домашнее задание до вечера. →.....
- 4-На выходных ей надо убрать комнату. →.....
- 5-Вам тоже надо помочь вашей маме. →.....
- 6-Сначала вам надо послушать его. →.....
- 7-Тебе надо одеть галстук. →.....
- 8-Тебе надо перевести этот текст. →.....
- 9-Нам надо объяснить эту тему ученикам. →.....
- 10-Нам надо показать детям их ошибки. →.....
- 11-Им надо очень хорошо подготовиться к экзамену. →.....
- 12-Они должны никогда не опаздывать на работу. →.....
- 13-Самое меньшее по экзамену Бетюль должна получить 4→....
- 14-Мы очень хорошо должны знать свой персонал→.....
- 15-Тебе надо очень внимательно вести машину в такую погоду.
- 16-Вам надо сообщить милиции об этом случае. →.....

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица должественного наклонения.

satmak → (o) <i>satmamalı</i>		
yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkamak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme →	eskimek → .....

ekşimек → ..... dökmек → ..... dövmек → .....
 gülmек → ..... düşmек → ..... büyümек → .....
 çürümек → ..... yürümек → ..... üşümек → .....

**5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме
 должествительного наклонения.**

	<u>Yazmak</u>	<u>Bilmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Olmak</u>	<u>Çözmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

**6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме
 3-его лица должествительного наклонения.**

satmak → (o) *satmalı mı?*
 yakmak → ..... ağlamak → ..... anlamak → .....
 kırmak → ..... sıkmak → ..... taşımak → .....
 kaşımak → ..... kovmak → ..... koşmak → .....
 durmak → ..... vurmak → ..... uyumak → .....
 soğumak → ..... sevmek → ..... gezmek → .....
 girmek → ..... silmek → ..... eskimек → .....
 ekşimек → ..... dökmек → ..... dövmек → .....
 gülmек → ..... düşmек → ..... büyümек → .....
 çürümек → ..... yürümек → ..... üşümек → .....

**7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме
 должествительного наклонения.**

	<u>Yatmak</u>	<u>Gitmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Koymak</u>	<u>Küsmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица должствительного наклонения.

satmak → (o) *satmamalı mı?*

yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıklamak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silmek →	eskimek → .....
ekşimek →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyümek → .....
çürümek →	yürümek →	üşümek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме должствительного наклонения.

	<u>Atmak</u>	<u>Çizmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Üzmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Завтра тебе несомненно тоже надо прийти. →.....
- 2-Об этом вы никому не должны говорить. →.....
- 3-Вы ничего не должны приклеивать на тетради. →.....
- 4-Мы тоже должны принять участие в собрании? →.....
- 5-Ты больше не должен курить. →.....
- 6-Вы должны слушаться взрослых. →.....
- 7-В воскресенье мне надо вывести на прогулу моего брата. ....
- 8-Ты вообще не должен расстраивать маму и папу. →.....
- 9-В таких ситуациях тебе не надо молчать. →.....
- 10-Что нам надо взять на пикник? →.....
- 11-Перед едой и после нам надо мыть руки. →.....
- 12-На красный свет ты должен стоять. →.....
- 13-Они должны получить разрешение у своих родителей. →.....
- 14-Я должен сделать все упражнения в книге. →.....
- 15-Ты не должен драться со своими друзьями. →.....
- 16-Мы должны не брать чужие вещи без разрешения.→.....

11-Сделайте перевод.

- 1-Bu soruları çözmeliyim. →.....
- 2-Bu kelimeleri cümle içinde kullanmalıyım. →.....
- 3-Karşıdan karşıya yeşil ışıkta geçmelisin. →.....
- 4-Yerlere çöp atmamalısın. →.....
- 5-Ev ödevlerini zamanında yapmalı. →.....
- 6-Hergün yeni kelimeler öğrenmeli. →.....
- 7-Çocuklar akşam erken yatmalılar. →.....
- 8-Televizyondaki her programı seyretmeliler. →.....
- 9-Çocukların fikirlerine değer vermeliyiz. →.....
- 10-Ben bugün erken çıkmalıyım. →.....
- 11-Bu toplantıya kesinlikle yetişmeliyim. →.....
- 12-Sen kardeşini korkutmamalısın. →.....
- 13-Gece yemek yememelisiniz. →.....
- 14-Ailenizi sık sık aramalısınız. →.....
- 15-Biz doğayı korumalıyız. →.....

**СИНОНИМИЧНЫЕ ФОРМЫ ДОЛЖЕНСТВОВАТЕЛЬНОГО
НАКЛОНЕНИЯ:**

54- ...-МАК ZORUNDA

1-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Ben	}	ders çalışmak	}	zorunda.....
Sen				zorunda.....
O				zorunda.....
Biz				zorunda.....
Siz				zorunda.....
Onlar				zorunda.....

2-Завершите ниже данные предложения, используя отрицательную форму.

Ben	}	ders çalışmak	}	zorunda .....
Sen				zorunda .....
O				zorunda .....
Biz				zorunda .....
Siz				zorunda .....
Onlar				zorunda .....

3-Завершите ниже данные предложения, используя форму положительного вопроса.

Ben	}	ders çalışmak	}	zorunda .....?
Sen				zorunda .....?
Biz				zorunda .....?
Siz				zorunda .....?
Onlar				zorunda .....?

4-Завершите ниже данные предложения, используя форму отрицательного вопроса.

Ben	}	ders çalışmak	}	zorunda ..... ?
Sen				zorunda ..... ?
Biz				zorunda ..... ?
Siz				zorunda ..... ?
Onlar				zorunda ..... ?

5-Сделайте перевод.

- 1-Я должен успеть сделать заказы к завтрашнему дню. →.....
- 2-Вы должны прислушиваться к словам вашего педагога. →.....
- 3-Мы все должны любить и защищать нашу родину. →.....
- 4-Мы должны отправить документы почтой. →.....
- 5-Я должен выиграть эти соревнования →.....
- 6-Вы должны узнать правду. →.....
- 7-Милиционеры должны поймать виновного. →.....
- 8-Мы должны раздать эти приглашения до следующей недели. →.....
- 9-Ты не должен ему помогать. →.....
- 10-Мы не должны приглашать всех на свадьбу →.....
- 11-Мы сейчас должны выполнить эту работу?→.....
- 12-Я не должен всем раздавать свой телефон. →.....
- 13-Он не обязан учить нас чему-то. →.....
- 14-Разве ты должен с ним дружить? →.....
- 15-До пяти часов я должен находиться в офисе. →.....
- 16-Вы должны привыкнуть к этому. →.....

6-Сделайте перевод.

- 1-Ben senin kitaplarını taşımak zorunda mıyım? →.....
- 2-Sen önce kontrol etmek zorundasın. →.....
- 3-Siz onun ödevlerini yapmak zorunda değilsiniz. →.....
- 4-Oraya otobüs gitmiyor. Taksiye binmek zorundayız. →.....
- 5-Biz onunla barışmak zorunda değiliz. →.....
- 6-Biz bunu yönetime bildirmek zorunda mıyız? →.....
- 7-Siz bizim teklifimizi kabul etmek zorundasınız. →.....
- 8-Onlara da davetiye göndermek zorundayız. →.....
- 9-Okulda izin vermiyorlar. Saçımı kestirmek zorundayım. →.....
- 10-Sen orada geceleme zorunda mısın? →.....
- 11-Zeynep'le görüşmek zorundayım. →.....
- 12-Sen Mustafa'yla paylaşmak zorunda değilsin. →.....
- 13-Ben ders programını yapmak zorunda değilim. →.....
- 14-Biz onu ikna etmek zorunda mıyız? →.....
- 15-Sen hergün ders kitabını getirmek zorundasın. →.....

Заметка: .....

.....

.....

.....

**СИНОНИМИЧНЫЕ ФОРМЫ ДОЛЖЕНСТВОВАТЕЛЬНОГО
НАКЛОНЕНИЯ:**

55- ...-MASI LAZIM

1-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Benim	ders çalış.....	} لازم
Senin	ders çalış.....	
Onun	ders çalış.....	
Bizim	ders çalış.....	
Sizin	ders çalış.....	
Onların	ders çalış.....	

2-Завершите ниже данные предложения, используя отрицательную форму.

Benim	çok ye.....	} لازم
Senin	çok ye.....	
Onun	çok ye.....	
Bizim	çok ye.....	
Sizin	çok ye.....	
Onların	çok ye.....	

3-Впишите подходящие аффиксы.

- 1-Onun, ödevlerini yap..... لازم.
- 2-Sizin orada bekle..... لازم.
- 3-Senin odanı topla..... لازم.
- 4-Bizim yemek hazırla..... لازم.
- 5-Benim yarın kütüphaneye git..... لازم.
- 6-Onların kitap oku..... لازم.

4-Впишите подходящие личные местоимения.

- 1-..... gitmemiz لازم.   2-..... uyuman لازم.
- 3-..... kalmanız لازم.   4-..... dinlenmem لازم.

5-Сделайте перевод.

- 1-Немного позже я должен позвонить Нермин. →.....
- 2-Вам надо встретить гостей у дверей. →.....

**СИНОНИМИЧНЫЕ ФОРМЫ ДОЛЖЕНСТВОВАТЕЛЬНОГО
НАКЛОНЕНИЯ:
56- ...-MASI GEREK**

1-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Benim	ders çalış.....	} gerek
Senin	ders çalış.....	
Onun	ders çalış.....	
Bizim	ders çalış.....	
Sizin	ders çalış.....	
Onların	ders çalış.....	

2-Завершите ниже данные предложения, используя отрицательную форму.

Benim	bağır.....	} gerek
Senin	bağır.....	
Onun	bağır.....	
Bizim	bağır.....	
Sizin	bağır.....	
Onların	bağır.....	

3-Впишите подходящие аффиксы.

- 1-Bizim bulaşıkları yıka..... gerek.
- 2-Onun, daha çok çalış..... gerek.
- 3-Sizin çalışkan ol..... gerek.
- 4-Onların uçakla git..... gerek.
- 5-Senin onunla konuş..... gerek.
- 6-Benim bunu ona söyle..... gerek.

4-Впишите подходящие личные местоимения.

1-..... göstermem gerek.	2-..... kaçmanız gerek.
3-..... sorman gerek.	4-..... gülmemiz gerek.

5-Сделайте перевод.

- 1-Здесь вы не должны говорить громко. →.....
- 2-После уроков я должен зайти к дедушке. →.....

**СИНОНИМИЧНЫЕ ФОРМЫ ДОЛЖЕНСТВОВАТЕЛЬНОГО
НАКЛОНЕНИЯ:**

57- ...-MASINA GEREK YOK (YOKTU / YOKMUŞ)

1-Допишите предложения.

Benim	toplantıya katıl.....	} gerek yok. (yoktu/yokmuş)
Senin	toplantıya katıl.....	
Onun	toplantıya katıl.....	
Bizim	toplantıya katıl.....	
Sizin	toplantıya katıl.....	
Onların	toplantıya katıl.....	

2-Допишите предложения.

- 1-Benim markete uğra..... gerek yok.
- 2-Senin onunla görüş..... gerek yok.
- 3-Onun bizi bekle..... gerek yoktu.
- 4-Bizim seninle gel..... gerek yoktu.
- 5-Sizin para öde..... gerek yokmuş.
- 6-Onların orada bulun..... gerek yokmuş.

3-Сделайте перевод.

- 1-Тебе не обязательно приезжать в Стамбул впустую. →.....
- 2-Вы необязаны были покупать такой дорогой подарок. →.....
- 3-Говорят, нам не обязательно сдавать экзамен еще раз. →.....
- 4-По-моему нам не обязательно его спрашивать. →.....
- 5-Мы не должны были так торопиться. →.....

4-Сделайте перевод.

- 1-Dilekçeyi yeniden yazmana gerek yokmuş. →.....
- 2-Çocuklara bağırmağa gerek yoktu. →.....
- 3-Pasaportumu değiştirmeme gerek yokmuş. →.....
- 4-Senin ondan izin almaya gerek yok. →.....
- 5-Çok yakın, arabaya binmemize gerek yok. →.....

Заметка:.....
 .....
 .....

58-MALI / -MAK ZORUNDA / -MASI LAZIM / -MASI GEREK

1-Перепешите ниже данные предложения, используя все синонимичные формы должествования.

1-Ben bugün kütüphaneye gitmeliyim.

a-Ben bugün kütüphaneye gitmek zorundayım.

b-Benim bugün kütüphaneye gitmem lazım.

c-Benim bugün kütüphaneye gitmem gerek.

2-Yarın sabah erken kalkmalıyım.

a-

b-

c-

3-Yarın kardeşimi okula götürmek zorundayım.

a-

b-

c-

4-Pazar günü babama yardım etmek zorundayım.

a-

b-

c-

5-Haftasonu odamı toplamam lazım.

a-

b-

c-

6-En kısa zamanda iyi bir iş bulmam lazım.

a-

b-

c-

7-Haftaya kadar bu kitabı bitirmem gerek.

a-

b-

c-

8-Yarım saat sonra orada olmam gerek.

a-

b-

c-

Заметка:.....

.....

.....

**СИНОНИМИЧНЫЕ ФОРМЫ ДОЛЖЕНСТВОВАТЕЛЬНОГО
НАКЛОНЕНИЯ:**

59-...-MASI GEREKMEK

1-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Benim	ders çalış.....	}	gerekiyor.
Senin	kitap oku.....		
Onun	yemek ye.....		
Bizim	uyu.....		
Sizin	dinlen.....		
Onların	odayı temizle.....		

2-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Onun	çok çalış.....	}	gerekir.
Senin	büyüklerine saygılı ol.....		
Onun	herkese örnek ol.....		
Senin	kardeşini koru.....		

3-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Benim	onunla görüş.....	}	gerekecek.
Senin	dişlerini fırçala.....		
Onun	bizi bekle.....		
Bizim	masaları sil.....		
Sizin	markete uğra.....		
Onların	şapka giy.....		

4-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Benim	para öde.....	}	gerekti.
Senin	erken yat.....		
Onun	erken kalk.....		
Bizim	evi topla.....		
Sizin	doktora git.....		
Onların	sus.....		

5-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Onun	oraya git	}	gerekmiş.
Onun	yeniden yaz.....		
Onun	ilaç iç.....		
Onun	geç saate kadar otur.....		
Onun	radyoyu tamir et.....		
Onun,	oğlunu okula götür.....		

6-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Benim	ders çalış.....	}	gerekebilir.
Senin	bunu yeniden yaz.....		
Onun	markete uğra.....		
Bizim	ona yardım et.....		
Sizin	biraz bekle.....		
Onların	para öde.....		

7-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Benim	dışarı çık.....	}	gerekirse	}	siz devam edersiniz.
Senin	para öde.....				ben borç veririm.
Onun	bekle.....				biz gideriz.
Bizim	kal.....				sen abime söylersin.
Sizin	bir şeyler imzala.....				beni ararsınız.
Onların	erken ayrıl.....				taksi çağırırız.

8-Допишите предложения.

Benim	ders çalış.....	}	gerekmiyor.
Senin	kitap oku.....		
Onun	yemek ye.....		
Bizim	uyu.....		
Sizin	dinlen.....		
Onların	odayı temizle.....		

9- Допишите предложения.

Bizim	onu bekle.....	}	gerekmez.
Senin	para öde.....		
Sizin	sınava gir.....		
Onun	yarışmaya katıl.....		
Bizim	de onunla görüş.....		
Sizin	oraya üye ol.....		

10- Допишите предложения.

Benim	onunla görüş.....	}	gerekmeyecek.
Senin	dişlerini fırçala.....		
Onun	bizi bekle.....		
Bizim	masaları sil.....		
Sizin	markete uğra.....		
Onların	şapka giy.....		

11- Допишите предложения.

Benim	para öde.....	}	gerekmedi.
Senin	erken yat.....		
Onun	erken kalk.....		
Bizim	evi topla.....		
Sizin	doktora git.....		
Onların	gecele.....		

12- Допишите предложения.

Onun	oraya git.....	}	gerekmemiş.
Onun	yeniden yaz.....		
Onun	ilaç iç.....		
Onun	geç saate kadar otur.....		
Onun	herşeyi açıkla.....		
Onun	kapıyı kilitle.....		
Onun	kendi odasını süsle.....		

13- Допишите предложения.

Benim	erken yat.....	} gerekmeyebilir.
Senin	erken kalk.....	
Onun	markete uğra.....	
Bizim	ona yardım et.....	
Sizin	biraz bekle.....	
Onların	para öde.....	

14-Допишите предложения.***Bundan sonra senin çalışman gerekmeyecek.***

- 1-Senin ondan özür dile..... gerekmiyor.
- 2-Böylece benim bir daha oraya git..... gerekmez.
- 3-Sizin alış verişe çık..... gerekmeyecek.
- 4-Toplantı iptal olmuş. Onun erken kalk..... gerekmeyecek.
- 5-Ev sahibiyile anlaştık. Taşın..... gerekmiyor.

15-Завершите ниже данные предложения, используя отрицательную форму.***Senin bu fabrikada çalışmaman gerekiyor.***

- 1-Onun yağlı yemekler ye..... gerekiyor.
- 2-Bizim çok fazla uyu..... gerekiyor.
- 3-Onların çok çalış..... gerekir.
- 4-Bizim sigara iç..... gerekir.
- 5-Senin para öde..... gerekir.
- 6-Sizin dışarı çık..... gerekiyor.
- 7-Sizin oraya üye ol..... gerekiyor.
- 8-Onun bizi beklet..... gerekir.
- 9-Sizin onların işlerine karış..... gerekir.
- 10-Senin bu gece hiç uyu..... gerekiyor.
- 11-Bizim buradan hiç ayrıl..... gerekecek.
- 12-Sizin yalnız dolaş..... gerekiyor.
- 13-Onların bu olayı duy..... gerekiyor.
- 14-Bizim ona yardım et..... gerekir.
- 15-Onların para öde..... gerekiyor.

16-Сделайте перевод.

- 1-Нам надо в саду посадить дерево. →.....
- 2-Это Вам надо спросить у директора. →.....

**СИНОНИМИЧНЫЕ ФОРМЫ ДОЛЖЕНСТВОВАТЕЛЬНОГО
НАКЛОНЕНИЯ:
60-...-МАК ZORUNDA KALMAK / ...-MASI İCAP ETMEK**

1-Сделайте перевод.

- 1-Потом мне приходится ждать ее.** →.....
 2-Нам пришлось оплатить такой же счет еще раз. →.....
 3-Ему пришлось тащить вещи на второй этаж в руках→.....
 4-Из-за него мне пришлось соврать. →.....
 5-Говорят, ему пришлось все рассказывать отцу. →.....
 6-Нам тоже приходится слушать его каждый день. →.....

2-Сделайте перевод.

- 1-Dükkanı erken kapatmak zorunda kaldık.
 2-En sonunda susmak zorunda kaldım.
 3-Her akşam onların tartışmalarını dinlemek zorunda kalıyoruz.
 4-Çamaşırları elimde yıkamak zorunda kaldım.
 5-Son paramı da onun için harcamak zorunda kaldım.

3-Сделайте перевод.

- 1-Немного позже мне необходимо было с ней увидеться.** →.....
 2-Мне необходимо было вместе с ними там подождать. →.....
 3-Мне необходимо было увидеться с персоналом. →.....
 4-Мне необходимо было зайти в больницу.→.....
 5-Нам необходимо будет его тоже пригласить. →.....
 6-Говорят, ему необходимо было там остаться. →.....

4-Сделайте перевод.

- 1-Tatilimi erken kesmem icap etti.
 2-İkinci bir sekreter almam icap etti.
 3-Ailesini de yanına alması icap etmiş.
 4-Birden Ankara'ya gitmesi icap etmiş.
 5-Necla'yı da götürmemiz icap edecek.

Заметка:.....
 .....
 .....
 .....

**СИНОНИМИЧНЫЕ ФОРМЫ ДОЛЖЕНСТВОВАТЕЛЬНОГО
НАКЛОНЕНИЯ:**

**61-...-МАК ZORUNDA KALMAMAK &
...-MASINA GEREK KALMAMAK**

1-Сделайте перевод.

- 1-Таким образом нам не придется его ждать.** →.....
 2-Тебе тоже не придется туда ехать. →.....
 3-Нам не придется переносить офис. →.....
 4-Тебе не придется заново платить. →.....
 5-Им тоже не приходится вставать рано утром. →.....
 6-Вам не придется еще раз заполнять бланк. →.....

2-Сделайте перевод.

- 1-Konuuyu babama açmak zorunda kalmayacağız.
 2-Boş yere para ödemek zorunda kalmazsın.
 3-Taksi tutmak zorunda kalmayız.
 4-O da her akşam bulaşık yıkamak zorunda kalmaz.
 5-Eşyaları tek başımıza taşımak zorunda kalmayız.

3-Сделайте перевод.

- 1-Нам уже нет необходимости туда ехать.** →.....
 2-Тебе уже нет необходимости просить у него долг. →.....
 3-У вас не будет необходимости покупать новые вещи. →.....
 4-У меня уже нет необходимости продавать квартиру. →.....
 5-Говорят, у него уже нет необходимости ехать в Измир. →.....

4-Сделайте перевод.

- 1-İzin istememize gerek kalmadı.
 2-Yarın Aydın'a uğramama gerek kalmadı.
 3-Ferhat'ın ona yardım etmesine gerek kalmamış.
 4-Böylece yeni kitap almamıza gerek kalmıyor.
 5-Orada iki saat beklememize gerek kalmayacak.

Заметка:.....
 .....
 .....
 .....

62-ЖЕЛАТЕЛЬНОЕ НАКЛОНЕНИЕ (İstek Kipi)

1-От данных глаголов образуйте форму 1-ого лица, единственного числа, желательного наклонения.

satmak →	(ben) <i>satayım</i>	yakmak →	.....
denemek →	.....	temizlemek →	.....
ağlamak →	.....	anlamak →	.....
beklemek →	.....	izlemek →	.....
kırmak →	.....	sıkmak →	.....
bilmek →	.....	binmek →	.....
taşımak →	.....	kaçımak →	.....
eskimek →	.....	ekşimek →	.....
koymak →	.....	solmak →	.....
görmek →	.....	çözmek →	.....
büyümek →	.....	çürümek →	.....
durmak →	.....	vurmak →	.....
yürümek →	.....	üşümek →	.....

2-От данных глаголов образуйте форму 1-ого лица, множественного числа, желательного наклонения.

vermek →	(biz) <i>verelim</i>	gelmek →	.....
almak →	.....	atmak →	.....
sevmek →	.....	gezmek →	.....
başlamak →	.....	atlamak →	.....
girmek →	.....	silmek →	.....
karışmak →	.....	bıkmak →	.....
erimek →	.....	incimek →	.....
tanımak →	.....	ağrımak →	.....
kovmak →	.....	koşmak →	.....
dökmek →	.....	dövmek →	.....
gülmek →	.....	düşmek →	.....
susmak →	.....	uçmak →	.....
sürmek →	.....	küsmek →	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Давайте поможем Айхан. →.....
- 2-Мне вытереть доску?.....
- 3-А я, давайте, помою фрукты. →.....

- 4-Омера тоже пригласим?→.....
 5-По-моему, давайте сходим в кино. →.....
 6-Давайте не добавим в салат уксус. →.....
 7-Давайте я сяду с Явузом. →.....
 8-Откроем немного окно?→.....
 9-Мне положить книги на место? →.....
 10-Давайте пойдем в гости к дяде. →.....
 11-Однако, давайте до поздна не будем сидеть. →.....
 12-Давайте немног посидим, затем сразу назад придем. →.....
 13-Очень поздно. В такой час давайе не беспокоить людей. →....
 14-Давайте в этом вечером останемся дома, посмотрим фильм→
 15-Мне принести вашу сумку?→.....
 16-Давайте не ждть на холоде, зайдем вовнутрь. →.....

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 1-ого лица, единственного числа, желательного наклонения.

almak → (ben) <i>almayayım</i>	ağlamak → .....
vermek →	temizlemek → .....
koymak →	solmak → .....
sunmak →	uyumak → .....
yüzmek →	büyümek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 1-ого лица, множественного числа, желательного наклонения.

almak → (biz) <i>almayalım</i>	ağlamak → .....
vermek →	temizlemek → .....
koymak →	solmak → .....
sunmak →	uyumak → .....
yüzmek →	büyümek → .....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форм 1-ого лица, единственного числа, желательного наклонения.

almak → (ben) <i>alayım mı?</i>	ağlamak → .....
vermek →	temizlemek → .....
koymak →	solmak → .....
sunmak →	uyumak → .....
yüzmek →	büyümek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 1-ого лица, множественного числа, желательного наклонения.

almak → (biz) <i>alalım mı?</i>	ağlamak → .....
vermek →	temizlemek → .....
koymak →	solmak → .....
sunmak →	uyumak → .....
üzmek →	büyümek → .....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 1-ого лица, единственного числа, желательного наклонения.

almak → (ben) <i>almayayım mı?</i>	ağlamak → .....
vermek →	temizlemek → .....
koymak →	solmak → .....
sunmak →	uyumak → .....
üzmek →	büyümek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 1-ого лица, множественного числа, желательного наклонения.

almak → (biz) <i>almayalım mı?</i>	ağlamak → .....
vermek →	temizlemek → .....
koymak →	solmak → .....
sunmak →	uyumak → .....
üzmek →	büyümek → .....

10-Сделайте перевод.

- 1-Давайте пригласим семьи с детьми в зал →.....
- 2-Давайте немного послушаем музыку? →.....
- 3-Благодарю, я чай не буду. →.....
- 4-Давайте спросим Эрдем, посмотрим что скажет. →.....
- 5-Давайте немного приведем в порядок книжную полку. →.....
- 6-Нам убрать в вашей комнате? →.....
- 7-Мне перемешать салат?.....
- 8-Что купить детям? →.....
- 9-Пронумеруем книги?.....
- 10-Мне дать ей ваш телефон? →.....
- 11-Давайте больше ничего не купим в том магазине. →.....
- 12-Давай я помою пол, ты вытри пыль. →.....
- 13-Давай в это воскресенье я отведу детей в зоопарк. →.....

63-УСЛОВНО-ЖЕЛАТЕЛЬНОЕ НАКЛОНЕНИЕ
(Dilek-Sart Kipi)

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, условно-желательного наклонения.

1)

satmak →	(o) <i>satsa</i>	yakmak → .....
almak →		atmak → .....
ağlamak →		anlamak → .....
başlamak →		atlamak → .....
kırmak →		sıkmak → .....
karışmak →		bıkmak → .....
taşımak →		kaşımak → .....
tanımak →		ağrımak → .....
koymak →		solmak → .....
kovmak →		koşmak → .....
durmak →		vurmak → .....
susmak →		uçmak → .....
uyumak →		soğumak → .....
oturmak →		okumak → .....

2)

vermek →	gelmek → .....
sevmek →	gezmek → .....
denemek →	temizlemek → .....
beklemek →	izlemek → .....
girmek →	silmek → .....
bilmek →	binmek → .....
erimek →	incimek → .....
eskimek →	ekşimek → .....
dökmek →	dövmek → .....
görmek →	çözmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
sürmek →	küsmek → .....
büyümek →	çürümek → .....
yürümek →	üşümek → .....

2-От данных глаголов образуйте форму условно-желательного наклонения.

	<u>Yapmak</u>		<u>Gezmek</u>
Ben	.....		.....

Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Beklemek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Если бы у меня были деньги я сразу бы купил машину.
- 2-Если бы чуть-чуть пошел дождь так жарко не было бы.
- 3-Если бы ребёнок начал ходить, мы каждый день выходили бы на улицу гулять.
- 4-Если бы он не ел сладкое, не был бы таким толстым.
- 5-Если бы это услышал мой папа, он очень разозлился бы на меня.
- 6-Если бы мама разрешила, я бы тоже с тобой пошел.
- 7-Если мы отправим приглашения почтой, то опоздаем бы.
- 8-Если мы позвоним, придет ли он?
- 9-Если я дам тебе деньги, ты мне тоже принесешь одну штуку?
- 10-(Как ты думаешь,) если мы поставим часы на шкаф, он сможет достать?
- 11-Если я куплю новый компьютер, то у меня не хватит денег.
- 12-Если бы вы арендовали машину, вышло бы дешевле.
- 13-Если ты с ним не попрощаешься, не прилично получится.
- 14-Если бы ты вовремя пил лекарства, такого бы не было.
- 15-Интересовался бы немного детми, другого я не хочу.
- 16-Навестил бы ты сегодня бабушку, он очень обрадуется.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, условно-желательного наклонения.

satmak →	(o) <i>satmasa</i>		
yakmak →	ağlamak →	anlamak →	
kırmak →	sıklamak →	taşımak →	
kaşımak →	kovmak →	koşmak →	
durmak →	vurmak →	uyumak →	

soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme →	eskimek → .....
ekşimek →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyüme → .....
çürümek →	yürümek →	üşümek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме условно-желательного наклонения.

	<u>Yazmak</u>	<u>Bilmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Dinlemek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форм 3-его лица, единственного числа, условно-желательного наклонения.

satmak →	(o) <i>satsa mı?</i>	
yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkmak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme →	eskimek → .....
ekşimek →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyüme → .....
çürümek →	yürümek →	üşümek → .....

7- От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме условно-желательного наклонения.

Yatmak

Gitmek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Tanımak**YürümeK**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, условно-желательного наклонения.

satmak →	(o) <i>satmasa mı?</i>	
yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıklamak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silmeK →	eskimeK → .....
ekşimeK →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyümeK → .....
çürümeK →	yürümeK →	üşümeK → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме условно-желательного наклонения.

Atmak**Çizmek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Okumak**ÜtülemeK**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Может быть мне деньги в банк положить?
- 2-(Как вы думаете) Может мы отменим собрание?
- 3-Не кричали бы вы на ребенка каждую минуту, он так бы не вел себя.
- 4-Закрыли бы эту дверь, зайдет через запасный вход.
- 5-Только бы сдать завтрашний экзамен, больше ничего не хочу.
- 6-Если бы он изредко убирал свою комнату, я бы так не злился.
- 7-Каждый день по два часа делал бы зарядку, обязательно выиграл бы эти соревнования.
- 8-Бросил бы он курить, так сильно не кашлял бы.
- 9-Ходил бы ты на уроки регулярно, сдал бы экзамены.
- 10-Ты бы поспал чуток, отдохнул бы.
- 11-Если тебе дам те книги, ты передашь Дилек?
- 12-Он тебе даст. Если я попрошу, мне не даст.
- 13-Если бы погода немного потеплела, мы пошли бы на пикник.
- 14-Если бы пошел снег, то не было бы так холодно.
- 15-Если бы я получил зарплату, поехал бы в отпуск.
- 16-Если не помажешь эту рану кремом, не заживет.

11-Сделайте перевод.

- 1-Anlatsam da beni dinlemez. →.....
- 2-Ben biliyorum, şimdi yatsa bir saat sonra kalkar. →.....
- 3-Biz teklif etsek kabul etmez. →.....
- 4-Bir kere canı yansa bir daha yapmaz. →.....
- 5-Acaba Erhan Bey'i de çağırırsak mı? →.....
- 6-Saati dokuza kursan da kalkmam. →.....
- 7-Hasta olsa dışarıda oyun oynamaz. →.....
- 8-Bu dükkan pahalı olsa kimse buradan alışveriş yapmaz. →.....
- 9-Davut'a sorsak bilir mi? →.....
- 10-Ben hayvanlardan korksam hayvanat bahçesinde çalışmam. →.....
- 11-Dilekçe yazsak kabul ederler mi? →.....
- 12-Babasına şikayet etsek faydası olur mu? →.....
- 13-Ben çocuklarımın geleceğini düşünmesem burada çalışmam. →.....
- 14-Camın önüne koysak aşağıya düşer. →.....
- 15-Hastaneye bu saatte gitsek bizi içeri almazlar. →.....

64-ПОВЕЛИТЕЛЬНОЕ НАКЛОНЕНИЕ (Emir Kipi)

1-От данных глаголов образуйте форму 2-ого лица, единственного числа, повелительного наклонения.

satmak →	(sen) <i>sat</i>	yakmak → .....
kırmak →		sıkmak → .....
taşımak →		kaşımak → .....
koymak →		solmak → .....
uyumak →		okumak → .....
vermek →		gelmek → .....
denemek →		temizlemek → .....
girmek →		silmek → .....
bilmek →		binmek → .....
erimek →		incimek → .....
sürmek →		küsmek → .....
büyümek →		çürümeğe → .....

2-От данных глаголов образуйте форму 2-ого лица, множественного числа, повелительного наклонения.

1)

almak →	(siz) <i>alın</i>	atmak → .....
ağlamak →		anlamak → .....
karışmak →		bıkmak → .....
tanımak →		ağrımak → .....
kovmak →		koşmak → .....
susmak →		uçmak → .....
oturmak →		soğumak → .....

2)

sevmek →	gezmek → .....
beklemek →	izlemek → .....
eskimek →	ekşimek → .....
dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	yürümek → .....

3-От данных глаголов образуйте форму повелительного наклонения.

	<u><i>Yapmak</i></u>	<u><i>Gezmek</i></u>
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Siz .....
 (Siz .....)
 Onlar .....

Okumak

Beklemek

Sen .....
 O .....
 Siz .....
 (Siz .....)
 Onlar .....

4-Сделайте перевод.

- 1-Зайди вовнутрь.
- 2-Выйдите на улицу.
- 3-Откройте ваши книги.
- 4-Закройте тетради.
- 5-Сядь на место.
- 6-Пусть вытрет доску.
- 7-Возьми свою ручку.
- 8-Иди сюда.
- 9-Скажи свой имя.
- 10-Напиши фамилию.
- 11-Пусть уберут комнату.
- 12-Помойте полы.
- 13-Послушайте меня.
- 14-Не курить.
- 15-Не сорить.
- 16-Не шумите.
- 17-Говорите тихо.
- 18-Откройте окно.

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 2-ого лица, множественного числа, повелительного наклонения.

satmak →	(siz) <i>satmayın</i>	yakmak →	.....
ağlamak →	.....	anlamak →	.....
kırmak →	.....	sıkmak →	.....
taşımak →	.....	kaşımak →	.....
kovmak →	.....	koşmak →	.....
durmak →	.....	vurmak →	.....
uyumak →	.....	soğumak →	.....

sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme → .....
eskimek →	ekşimek → .....
dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
büyüme →	çürümek → .....
yürümek →	üşümek → .....

6-От данных глаголов образуйте отрицание в форме повелительного наклонения.

	<u>Yazmak</u>	<u>Bilmek</u>
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Siz	.....	.....
(Siz	.....)	.....)
Onlar	.....	.....

	<u>Okumak</u>	<u>Dinlemek</u>
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Siz	.....	.....
(Siz	.....)	.....)
Onlar	.....	.....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, повелительного наклонения.

satmak →	(o) <i>satsın mı?</i>	yakmak → .....
ağlamak →		anlamak → .....
kırmak →		sıkmak → .....
taşımak →		kaşımak → .....
kovmak →		koşmak → .....
durmak →		vurmak → .....
uyumak →		soğumak → .....
sevmek →		gezmek → .....
girmek →		silme → .....
eskimek →		ekşimek → .....
dökmek →		dövmek → .....
gülmek →		düşmek → .....

büyümek → ..... çürümek → .....
 yürümek → ..... üşümek → .....
 yemek → ..... demek → .....

8-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форм 3-его лица, множественного числа, повелительного наклонения.

satmak → (onlar) *satsınlar mı?*

yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkmak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme →	eskimek → .....
ekşimek →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyüme → .....
çürümek →	yürümek →	üşümek → .....

9-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, повелительного наклонения.

satmak → (o) *satmasın mı?*

yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkmak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme →	eskimek → .....
ekşimek →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyüme → .....
çürümek →	yürümek →	üşümek → .....

10-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, множественного числа, повелительного наклонения.

satmak → (onlar) *satmasınlar mı?*

yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkmak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme →	eskimek → .....

ekşimек →	dökmек →	dövmек → .....
gülmек →	düşmек →	büyümек → .....
çürümек →	yürümек →	üşümек → .....

11-Сделайте перевод.

- 1-Посадите сюда дерево.
- 2-Померь температуру у больного.
- 3-Сообщите об этом ученикам.
- 4-Не показывай эту фотографию никому.
- 5-Пусть не пугает детей.
- 6-Не одевайте галстук.
- 7-Пусть не кладет сюда книгу.
- 8-Пусть не слушают этот жанр музыки.
- 9-Завтра ему принести книги?
- 10-Им тоже покрасить двери?
- 11-Плавайте внимательно.
- 12-Уберите свою комнату.
- 13-Переведите эти слова на русский язык.
- 14-Не выходи на улицу без спроса.
- 15-Заведи часы на восемь.
- 16-Прочитайте ниже данные текст.

12-Сделайте перевод.

- 1-Yarın pazara gidin. →.....
- 2-Bu şiiri ezberleyin. →.....
- 3-Bir daha ona borç vermeyin. →.....
- 4-Yemekten sonra ellerini yıka. →.....
- 5-Günde iki defa dişlerini fırçala. →.....
- 6-Annenize ve babanıza saygılı davranın. →.....
- 7-Çocuklara kitapları dağıtmasın mı? →.....
- 8-Murat yarın bizimle gelsin mi? →.....
- 9-Arabayı Salih sürsün. →.....
- 10-Bilgisayara dokunmayın. →.....
- 11-Bu soruyu Musa'ya sorun. →.....
- 12-Şoförle konuşmayın. →.....
- 13-Bir daha buraya gelmesinler. →.....
- 14-Bu akşam erken yat. →.....
- 15-Çorapsız yerlere basma. →.....

**СЛОЖНЫЕ ВРЕМЕНА ГЛАГОЛОВ (Birleşik Zamanlı Fiiller)
65-ОПРЕДЕЛЕННЫЙ ИМПЕРФЕКТ
(Şimdiki Zamanın Hikayesi)**

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, определенного имперфекта.

1)

taşımak →	<i>taşıyordu</i>	erimek → .....
kaşımak →		incimek → .....
uyumak →		büyümeğe → .....
soğumak →		çürümek → .....

2)

ağlamak →	karşılamağa → .....
avlamak →	açıklamağa → .....
tuzlamak →	zorlamağa → .....
suçlamağa →	toplamağa → .....

3)

denemek →	temizlemek → .....
terlemek →	istemek → .....
yüklemek →	önlemek → .....
süslemek →	ödemek → .....

4)

almak →	kırmak → .....
atmak →	sıkmak → .....
vermek →	girmek → .....
gelmek →	silmeğe → .....
kovmak →	duymak → .....
koşmak →	susmak → .....
gülmek →	çözmek → .....
düşünmek →	dövmek → .....

5)

gitmek →	etmek → .....
hissetmek →	seyretmek → .....

6)

yemek →	demek → .....
---------------	---------------

2-От данных глаголов образуйте форму определенного имперфекта.

	<u>Bakmak</u>	<u>Gitmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Oynamak**Söylemek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Я очень красиво рисовал.
- 2-Вы мыли посуду.
- 3-Ты очень хорошо танцевал.
- 4-Они очень хорошо готовили.
- 5-Мы все вместе играли.
- 6-Они смотрели это фильм каждый месяц.
- 7-Я много слушал этот радио канал.
- 8-Мы покупали каждый сезон новую одежду.
- 9-Он слишком много читал книг.
- 10-Тогда я очень много ел.
- 11-Вы изучали Турецкий?
- 12-На этих курсах очень хорошо преподается иностранный язык.
- 13-Даже весной на Москву сыпался снег.
- 14-По выходным я очень рано засыпал.
- 15-В тот день вместе с мамой мы наводили чистоту.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, определенного имперфекта.

taşımak →	(o) <i>taşımıyordu</i>	
erimek →	uyumak →	büyümek → .....
ağlamak →	karşılama →	tuzlamak → .....
zorlamak →	terlemek →	istemek → .....
yüklemek →	önlemek →	almak → .....
kırmak →	atmak →	sıkmak → .....
vermek →	girmek →	kovmak → .....
duymak →	gülmek →	çözmek → .....

gitmek → ..... etmek → ..... hissetmek → .....
 seyretmek → ..... yemek → ..... demek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме определенного имперфекта.

	<u><i>Yapmak</i></u>	<u><i>Gelmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u><i>Okumak</i></u>	<u><i>Yüzmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, определенного имперфекта.

taşımak → (o) *taşıyor muydu?*
 erimek → ..... uyumak → ..... büyümek → .....
 ağlamak → ..... karşılamak → ..... tuzlamak → .....
 zorlamak → ..... terlemek → ..... istemek → .....
 yüklemek → ..... önlemek → ..... almak → .....
 kırmak → ..... atmak → ..... sıkmak → .....
 vermek → ..... girmek → ..... kovmak → .....
 duymak → ..... gülmek → ..... çözmek → .....
 gitmek → ..... etmek → ..... hissetmek → .....
 seyretmek → ..... yemek → ..... demek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме определенного имперфекта.

	<u><i>Almak</i></u>	<u><i>Gezmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Uyumak</u>	<u>YürümeK</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, определенного имперфекта.

taşımak → (o) ***taşımıyor muydu?***

erimek →	uyumak →	büyümeK → .....
ağlamak →	karşılamaK →	tuzlamaK → .....
zorlamak →	terlemeK →	istemeK → .....
yüklemek →	önlemeK →	almaK → .....
kırmaK →	atmaK →	sıkmaK → .....
vermeK →	girmeK →	kovmaK → .....
duymaK →	gölmeK →	çözmeK → .....
gitmeK →	etmeK →	hissetmeK → .....
seyretmeK →	yemeK →	demek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме определенного имперфекта.

	<u>KalmaK</u>	<u>BeklemeK</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>OturmaK</u>	<u>GörmeK</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Айлин думал продать недавно купленную им машину.
- 2-Когда я болел, я ненавидал принимать лекарства.
- 3-Ты не любил носить галстук?
- 4-В этом городе жизнь стояла на месте.
- 5-Из-за того, что уже 2ой день у меня болел зуб, я не мог есть.
- 6-Каждое воскресенье я ходил с отцом на рыбалку.
- 7-Каждый день я ходил в школу пешком.
- 8-Педагог постоянно упрекал этого студента.
- 9-Вы жили в Москве?
- 10-Они очень скучали на уроке у этого преподавателя.
- 11-Эти ученики не делали домашнее задание вовремя.
- 12-Ты не гладила его одежду всегда?
- 13-Когда он пришел, я мыла посуду.
- 14-Моя старая машина очень часто ломалась.
- 15-В тот вечер, когда была вечеринка, я готовился к завтрашнему экзамену.
- 16-Когда произошла авария, пассажиры ждали автобус на остановке.

11-Сделайте перевод.

- 1-Ona annesi çok güzel yemekler yapıyordu.→.....
- 2-O çok yalan söylediği için ondan hoşlanmıyordum.→.....
- 3-Siz daha ferah bir eve taşınmayı düşünmüyor muydunuz? →.....
- 4-İlkokuldayken o genellikle arka sıralarda oturuyordu.→.....
- 5-Babam çok çalıştığı için onu sadece hafta sonları görüyorduk.→.....
- 6-Geçen yıl canım sıkıldığında hep bu şarkıyı dinliyordum.→.....
- 7-Onun kahvaltısını her sabah ben hazırlıyordum. →.....
- 8-Öğle yemeklerimizi her gün o lokantada yiyorduk.→.....
- 9-Küçükken karanlıktan çok korkuyordum.→.....
- 10-Lise yıllarımda her hafta sinemaya gidiyorduk →.....
- 11-Onunla bir daha karşılaşmak istemiyordu. → .....
- 12-Ben geldiğimde o hala uyuyordu.→.....
- 13-Bu bölümün bu kadar zor olduğunu bilmiyor muydun?→.....
- 14-Onun bu sınavı vereceğini tahmin etmiyordum→.....
- 15-Geçen yaz benim de o şehre gittiğimi bilmiyor muydun? →.....

Заметка: .....

.....

.....

.....

66-БУДУЩЕЕ-ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ
(Gelecek Zamann Hikavesi)

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, будущего-прошедшего времени.

1)

satmak →	(o) <i>satacaktı</i>	yakmak → .....
almak →		atmak → .....
kırmak →		sıkmak → .....
karışmak →		bıkmak → .....
koymak →		solmak → .....
kovmak →		koşmak → .....
durmak →		vurmak → .....

2)

ağlamak →	anlamak → .....
taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak → .....

3)

vermek →	gelmek → .....
sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silmek → .....
bilmek →	binmek → .....
dökmek →	dövmek → .....
görmek →	çözmek → .....
gülmek →	düşmek → .....

4)

denemek →	temizlemek → .....
erimek →	incimek → .....
büyümek →	çürümek → .....

5)

gitmek →	etmek → .....
hissetmek →	seyretmek → .....
reddetmek →	zannetmek → .....

6)

yemek →	demek → .....
---------------	---------------

2-От данных глаголов образуйте форму будущего-прошедшего времени.

	<u>Anlamak</u>		<u>Sevmek</u>
Ben	.....		.....

Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Bulmak

YürümeK

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Помнишь, ты собирался идти на вечеринку?
- 2-Ты собирался не принимать его на работу.
- 3-В прошлом году я собирался изучать турецкий.
- 4-На выходных я собирался убрать в доме.
- 5-Когда я смотрел тот фильм, я чуть не заплакал.
- 6-Я тоже собирался готовиться к экзамену.
- 7-Серкан вчера собирался сходить к врачу. Сходил?
- 8-Почему ты дома? Ты разве не собирался сходить в музей?
- 9-Разве вы не собирались провести этот праздник за городом?
- 10-Мама не хотела разрешать, но папа уговорил.
- 11-Орхан собирался покупать новую машину, но его уволили с работы.
- 12-Помнишь, ты собирался сегодня прийти домой пораньше.
- 13-Разве ты не собирался сегодня навестить Месут?
- 14-Разве ты не собирался поговорить с папой об этой проблеме?
- 15-Я не собирался идти с вами, но Дерья настояла.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, будущего-прошедшего времени.

almak → (o) <i>almayacaktı</i>		
atmak →	kırmak →	sıkmak → .....
koymak →	durmak →	ağlamak → .....
anlamak →	taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak →	vermek → .....
gelmek →	girmek →	silmeK → .....
dökmek →	gülmek →	denemek → .....

temizlemek →	erimek →	incimek → .....
büyümeek →	çürümek →	gitmek → .....
etmek →	yemek →	demek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме будущего-прошедшего времени.

	<u>Yazmak</u>	<u>Bilmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u>Okumak</u>	<u>Görmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, будущего-прошедшего времени.

almak → (o) <i>alacak mıydı?</i>		
atmak →	kırmak →	sıkmak → .....
koymak →	durmak →	ağlamak → .....
anlamak →	taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak →	vermek → .....
gelmek →	girmek →	silmeek → .....
dökmek →	gülmek →	denemek → .....
temizlemek →	erimek →	incimek → .....
büyümeek →	çürümek →	gitmek → .....
etmek →	yemek →	demek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме будущего-прошедшего времени.

	<u>Yapmak</u>	<u>Gezmek</u>
Ben	.....	.....

Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Okumak

YürümeK

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, будущего-прошедшего времени.

almak → (o) <i>almayacak mıydı?</i>		
atmak →	kırmak →	sıklamak → .....
koymak →	durmak →	ağlamak → .....
anlamak →	taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak →	vermek → .....
gelmek →	girmek →	silmek → .....
dökmek →	gülmek →	denemek → .....
temizlemek →	erimek →	incimek → .....
büyümeK →	çürümeK →	görmek → .....
etmek →	yemek →	demek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме будущего-прошедшего времени.

Almak

Silmek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Uyumak

BüyümeK

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....

Siz .....
 Onlar .....

10-Сделайте перевод.

- 1-Сегодня я собирался прийти к тебе, но у меня появились дела.
- 2-Я не хотел верить его словам, но он поклялся.
- 3-Помнишь, ты обещал никогда не оставлять меня одну?
- 4-Разве Сезен сегодня ночью не собиралась рано лечь?
- 5-Помнишь, ты не собирался так поздно выходить на улицу?
- 6-Ты разве не собирался участвовать в этих соревнованиях?
- 7-Разве ты не встречался с Хюсейном сегодня?
- 8-Помнишь, ты не собирался приглашать Фатму на этот банкет?
- 9-В прошлом месяце разве ты не собирался отдать машину в ремонт?
- 10-Разве Зейнеп в этом году не будет выпускаться?
- 11-Разве ты не собирался простить Сезера?
- 12-Разве Сема не собиралась выйти замуж за этого мужчину?
- 13-Разве ты не собирался больше не ругаться со своими друзьями?
- 14-Мелек собиралась продать дом в Стамбуле. Продала?
- 15-Разве ты не собирался после работы сделать покупки?
- 16-Ты не должен был верить Фуркану в этой ситуации.

11-Сделайте перевод.

- 1-Deniz'le bu kadar samimi olmayacaktın. →.....
- 2-Ona hiç borç vermeyecektim ama çok yalvardı.→.....
- 3-Akşam yemeğini annemle yiyecektim ama toplantım çıktı.→.....
- 4-Halil ne zaman hastaneden taburcu olacaktı?→.....
- 5-Bu yemeğe bu kadar tuz koymaycaktın. →.....
- 6-Ona herşeyi açıklayacaktım ama beni dinlemedi. →.....
- 7-Yelizler yeni bir daireye taşınmayacaklar mıydı?→.....
- 8-Bugün ev işlerini bitirecektim ama misafirler geldi.→.....
- 9-Tahir'in oraya gitmesine izin vermeyecektin. →.....
- 10-O ödevini zamanında yapacaktı.→.....
- 11-Öğretmeninle tartışmayacaktın. → .....
- 12-Bu hafta evi boyatacaktık ama boyacı bulamadık.→.....
- 13-Beni bunu yapmaya zorlamayacaktın. →.....
- 14-O dosyaları bilgisayara kaydedecektim ama bulamıyorum. →.....
- 15-Öğrencilerle film seyredecektik ama elektirikler kesildi.→.....

67-НЕОПРЕДЕЛЕННЫЙ ИМПЕРФЕКТ
(Geniş Zamanın Hikayesi)

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, неопределенного имперфекта.

1)

ağlamak → (o) *ağlardı* taşımak → .....
 uyumak → ..... demek → .....
 erimek → ..... büyümek → .....

2)

satmak → ..... yakmak → .....
 kırmak → ..... sıkmak → .....
 koymak → ..... solmak → .....
 durmak → ..... vurmak → .....

3)

kesmek → ..... yetmek → .....
 girmek → ..... silmek → .....
 dökmek → ..... dövmek → .....
 gülmek → ..... düşmek → .....

4)

kullanmak → ..... dağıtmak → .....
 doyurmak → ..... göstermek → .....
 bildirmek → ..... öksürmek → .....

5)

almak → ..... kalmak → .....
 sanmak → ..... varmak → .....
 gelmek → ..... vermek → .....
 bilmek → ..... olmak → .....
 görmek → ..... ölmek → .....
 bulmak → ..... durmak → .....
 vurmak → ..... denmek → .....

6)

gitmek → ..... etmek → .....
 hissetmek → ..... seyretmek → .....
 reddetmek → ..... zannetmek → .....

2-От данных глаголов образуйте форму неопределенного имперфекта.

	<u>Anlamak</u>	<u>Sevmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Bulmak</u>	<u>YürümeK</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Мой папа каждую неделю водил нас на пикник.
- 2-Он звонил мне раз в месяц.
- 3-Мой друг никогда не расставался со своей кошкой.
- 4-По вечерам он пил кофе с молоком.
- 5- Мой дедушка никогда не ел хлеб с маслом.
- 6-Мой старший брат каждое утро мыл голову.
- 7-Когда я был молодым я тоже играл в футбол.
- 8-Я тоже не любил урок химии.
- 9-Мой папа не разрешал нам выходить на улицу по вечерам.
- 10-Серкан каждую неделю звонил маме.
- 11-Моя мама тоже очень много читала книг.
- 12-Когда Эрол был маленький, он носил часы на правой руке.
- 13-Серап очень боялся собак.
- 14-Мой друг никому не давал шпаргалки.
- 15-Когда моя мама уходила на работу, то оставляла нас у соседей.
- 16-Бурак ругался с каждым.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, неопределенного имперфекта.

ağlamak → (o) <i>ağlamazdı</i>		
uyumak →	büyümeK →	demek → .....
satmak →	kırmak →	koymak → .....
durmak →	kesmek →	yetmek → .....
girmek →	silmeK →	dökmek → .....
dövmek →	gülmek →	düşmek → .....
kullanmak →	dağıtmak →	doyurmak → .....
göstermek →	bildirmek →	öksürmek → .....

almak → ..... gelmek → ..... görmek → .....
 olmak → ..... gitmek → ..... etmek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме неопределенного имперфекта.

	<u><i>Yazmak</i></u>	<u><i>Bilmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u><i>Okumak</i></u>	<u><i>Görmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, неопределенного имперфекта.

ağlamak → (o) *ağlar mıydı?*
 uyumak → ..... büyümek → ..... demek → .....
 satmak → ..... kırmak → ..... koymak → .....
 durmak → ..... kesmek → ..... yetmek → .....
 girmek → ..... silmek → ..... dökmek → .....
 dövmek → ..... gülmek → ..... düşmek → .....
 kullanmak → ..... dağıtmak → ..... doyurmak → .....
 göstermek → ..... bildirmek → ..... öksürmek → .....
 almak → ..... gelmek → ..... görmek → .....
 olmak → ..... gitmek → ..... etmek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме неопределенного имперфекта.

	<u><i>Yapmak</i></u>	<u><i>Gezmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....

Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Yürümek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, неопределенного имперфекта.

ağlamak → (o) ***ağlamaz mıydı?***

uyumak →	büyümeğe →	demek → .....
satmak →	kırmak →	koymak → .....
durmak →	kesmek →	yetmek → .....
girmek →	silmeğe →	dökmek → .....
dövmek →	gülmek →	düşmek → .....
kullanmak →	dağıtmak →	doyurmak → .....
göstermek →	bildirmek →	öksürmek → .....
almak →	gelmeğe →	görmek → .....
olmak →	gitmek →	etmek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме неопределенного имперфекта.

	<u>Almak</u>	<u>Silmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Uyumak</u>	<u>Büyümek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Каждую пятницу мы ходили с папой в кино.
- 2-Если бы я был на твоем месте, я не продавал бы этот дом.
- 3-Когда Айхан был маленьким, он вообще не ел рыбу.
- 4-Когда я ходил в начальную школу я засыпал ни свет ни заря.
- 5-Мы не могли гулять летом до поздна.
- 6-Если бы я знал, что он тоже будет здесь, я бы не принимал участие в этом банкете.
- 7-Когда я была маленькой, я сильно ругалась с братом.
- 8-Раньше, он писал мне письма каждый месяц.
- 9-Чем тебе нравилось заниматься в свободное время?
- 10-Когда я учился в лицее, мы кажый месяц с друзьями ходили на рыбалку.
- 11-Когда я училась в начальной школе, математику я вообще не понимала.
- 12-Если бы я знала, что он такой человек, не вышла бы за него замуж.
- 13-Такого от него я не ожидал.
- 14-Когда я был маленьким, моя семья постоянно сравнивала меня с моими друзьями.
- 15-Когда я был холостым, мне очень нравилось прогуливаться одному.
- 16-Если бы ты был на моем месте, что бы ты сделал?

11-Сделайте перевод.

- 1-Eğer düzenli beslenseydin bu kadar sık hasta olmazdım. →.....
- 2-Bu hatayı ben yapmış olsaydım özür dilerdim. →.....
- 3-Gençliğimde çok az uyurdum. →.....
- 4-Eskiden uçakla seyahat etmekten korkardım. →.....
- 5-Benim yerimde olsaydın ona borç verir miydin? →.....
- 6-O küçükken hiç kahvaltı yapmazdı. →.....
- 7-Ben böyle olmasını ister miydim? →.....
- 8-Her akşam bize çikolata getirirdi. →.....
- 9-Vaktinde gelmeyeceğini bilseydim onu hiç davet etmezdim. →.....
- 10-Yakup oraya gitmek için benden izin alırdı ama bu sefer almadı.
- 11-Burak hiç bu kadar geç kalmazdı. Bir şey mi oldu acaba? →.....
- 12-O yıllarda sık sık elektrikler kesilirdi. →.....
- 13-Bizim zamanımızda büyüklerin sözü dinlenirdi. →.....
- 14-Sedat burada olsaydı ziyaretime gelirdi. →.....
- 15-Eskiden olsa susardım. Ama artık susmayacağım. →.....

68-ДАВНОПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ II
(Duyulan (Miş'li) Geçmiş Zamanın Hikayesi)

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, давнопрошедшего времени.

1)

satmak →	(o) <i>satmıştı</i>	yakmak → .....
almak →		atmak → .....
ağlamak →		anlamak → .....
kırmak →		sıkmak → .....
karışmak →		bıkmak → .....
taşımak →		kaşımak → .....
tanımak →		ağrımak → .....

2)

koymak →	solmak → .....
kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak → .....
susmak →	uçmak → .....
uyumak →	soğumak → .....
oturmak →	okumak → .....

3)

vermek →	gelmek → .....
sevmek →	gezmek → .....
denemek →	temizlemek → .....
girmek →	silmek → .....
bilmek →	binmek → .....
erimek →	incimek → .....
eskimek →	ekşimek → .....

4)

dökmek →	dövmek → .....
görmek →	çözmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
sürmek →	küsmek → .....
büyümek →	çürümek → .....
yürümek →	üşümek → .....

2-От данных глаголов образуйте форму давнопрошедшего времени.

	<u>Anlamak</u>	<u>Gelmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Görmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Тогда (помню) папа купил нам игрушечного робота.
- 2-Помнишь (тогда), когда я пришел, она ушла.
- 3-Помнишь, я дал ключи Бетюль.
- 4-Я же рассказывал вам эту тему раньше.
- 5-Педагог (тогда) не поверил в то, что мы рассказали.
- 6-Помнишь, ты мне обещал.
- 7-Помниться, ты в соревнованиях стал первым, не так ли?
- 8-Раньше Шейма не видела такого компьютера.
- 9-Тогда (помниться), он забыл взять с собой бумажник.
- 10-Помниться, последний раз я видел его в институте.
- 11-Вы были с ней знакомы (тогда)?
- 12-Помните, вы (тогда) нам об этом не сказали.
- 13-Раньше я не получала никогда столько хороших подарков.
- 14-(помню) я очень хотел, но ты мне не разрешала.
- 15-Раньше я никогда не видел такой арбуз.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, давнопрошедшего времени.

satmak → (o) <i>satmamıştı</i>		
yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıklamak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silmek →	eskimek → .....
ekşimek →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyümek → .....
çürümek →	yürümek →	üşümek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме давнопрошедшего времени.

	<u><i>Yapmak</i></u>	<u><i>Gitmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u><i>Okumak</i></u>	<u><i>Görmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, давнопрошедшего времени.

satmak → (o) <i>satmış mıydı?</i>		
yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıklamak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme →	eskimek → .....
ekşimek →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyümek → .....
çürümek →	yürümek →	üşümek → .....

7- От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме давнопрошедшего времени.

	<u><i>Yazmak</i></u>	<u><i>Bilmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u>Koşmak</u>	<u>YürümeK</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, давнопрошедшего времени.

satmak → (o) *satmamış mıydı?*

yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkmak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silmeK →	eskimeK → .....
ekşimeK →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyümek → .....
çürümek →	yürümek →	üşümek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицание в форме давнопрошедшего времени.

	<u>Almak</u>	<u>Silmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u>Oturmak</u>	<u>Üzülmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Ты смотрел раньше этот фильм?
- 2-Помнишь, я сказала тебе, чтобы ты не ходила с ним гулять.
- 3-(Помню, тогда) на годовщину свадьбы он купил мне кольцо с камнем.
- 4-Разве ты не сделал домашнее задание?
- 5-Он не понравился мне с первого взгляда.
- 6-Разве ты еще в прошлом месяце не поменял телефон?
- 7-Вот тогда я не смог понять эти поступки Левента.
- 8-Я же тебе говорил больше так не делай.
- 9-Помню, мы познакомились с ним в институте.
- 10-Помнишь, ты обещал вернуть мне долг.
- 11- (помнись)В том году я все лето лечился в больнице.
- 12-Мы не видели Явуза, после того как он женился.
- 13-Я (тогда) думал, что это сделал Зафер
- 14-Разве вы не видели новую машину, которую я купил?
- 15-Я никогда столько не развлекался в своей жизни.
- 16-Раньше я никогда не сталкивался с такой ситуацией.

11-Сделайте перевод.

- 1-Ben senin bunu yapmana izin vermiş miydim?→.....
- 2-Sonunda Halil'e doğruları anlatmaya karar vermişti.→.....
- 3-Ben bunu sana daha önce söylememiş miydim?→.....
- 4-İlhan dün derse gelmemiş miydi?→.....
- 5-Biz Kenan'ı düğüne davet etmemiştik.→.....
- 6-Aç mısın? Biraz önce birlikte kahvaltı yapmamış mıydık?→.....
- 7-Hastalıktan çok zayıflamıştı. →.....
- 8-O tartışmada ona çok kırılmıştım.→.....
- 9-Evi daha yeni temizlemiştim. Yine kirlenmiş.→.....
- 10-Maaşların ay sonunda verileceğini söylemişlerdi.→.....
- 11-Biraz önce arayıp ona müsait olmadığını söylemiştim.→.....
- 12-Onun da buraya geldiğini duyunca çok şaşırılmıştım.→.....
- 13-Küçükken ben de bir kere kaybolmuşum.→.....
- 14-Okan bu işe girerken bana hiç birşey söylememişti.→.....
- 15-O haberi duyunca günlerce ağlamıştı.→.....

Заметка: .....

.....

.....

.....

**69-ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ ДОЛЖЕСТВОВАТЕЛЬНОГО
НАКЛОНЕНИЯ
(Gereklilik Kipinin Hikayesi)**

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, прошедшего времени должествовательного наклонения.

1)

satmak →	(o) <i>satmalıydı</i>	yakmak → .....
almak →		atmak → .....
ağlamak →		anlamak → .....
başlamak →		atlamak → .....
kırmak →		sıkmak → .....
karışmak →		bıkmak → .....
taşımak →		kaşımak → .....
tanımak →		ağrımak → .....
koymak →		solmak → .....
kovmak →		koşmak → .....
durmak →		vurmak → .....
susmak →		uçmak → .....
uyumak →		soğumak → .....
oturmak →		okumak → .....

2)

vermek →	gelmek → .....
sevmek →	gezmek → .....
denemek →	temizlemek → .....
girmek →	silmek → .....
bilmek →	binmek → .....
erimek →	incimek → .....
eskimek →	ekşimek → .....
dökmek →	dövmek → .....
görmek →	çözmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
sürmek →	küsmek → .....
büyümek →	çürümek → .....
yürümek →	üşümek → .....

2-От данных глаголов образуйте форму прошедшего времени должествовательного наклонения.

	<u>Yartrak</u>	<u>Gezmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Okumak**Gülmek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-По-моему, тебе не надо было продавать ту машину.
- 2-Вам надо было перевести все книги.
- 3-Сначала ты должен был оповестить нас.
- 4-Ты должен был сделать домашнее задание вовремя.
- 5-Чтобы сдать экзамен, тебе надо было набрать свыше 70-ти баллов.
- 6-Вечером ты должен был лечь рано.
- 7-Ты не должен был говорить об этом никому.
- 8-Ты не должен был давать ему в долг.
- 9-Ты должен был стоять на красный свет.
- 10-Ты должен был догадаться, что он так поступит
- 11-Вы не должны были списывать на экзамене.
- 12-Ты не должен был класть туда свою сумку.
- 13-Ты должен был попытаться хотя бы один раз.
- 14-Ты не должен был выбрасывать старые тетради.
- 15-Мы не должны были принимать участие в собрании.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, прошедшего времени действительного наклонения.

satmak → (o) *satmamalıydı*

yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkma →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme →	eskimek → .....

ekşimек → ..... dökmек → ..... dövmек → .....
 gülmек → ..... düşmек → ..... büyüмек → .....
 çürümек → ..... yürümек → ..... üşümек → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме прошедшего времени должствительного наклонения.

	<u><i>Yazmak</i></u>	<u><i>Bilmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u><i>Olmak</i></u>	<u><i>Çözmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, прошедшего времени должствительного наклонения.

satmak → (o) *satmalı mıydı?*
 yakmak → ..... ağlamak → ..... anlamak → .....
 kırmak → ..... sıkmak → ..... taşımak → .....
 kaşımak → ..... kovmak → ..... koşmak → .....
 durmak → ..... vurmak → ..... uyumak → .....
 soğumak → ..... sevmek → ..... gezmek → .....
 girmek → ..... silmek → ..... eskimек → .....
 ekşimек → ..... dökmек → ..... dövmек → .....
 gülmек → ..... düşmек → ..... büyüмек → .....
 çürümек → ..... yürümек → ..... üşümек → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме прошедшего времени должствительного наклонения.

	<u><i>Yatmak</i></u>	<u><i>Gitmek</i></u>
Ben	.....	.....

Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Koymak**Küsmek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, прошедшего времени должствительного наклонения.

satmak → (o) *satmamalı mıydı?*

yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkamak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silmek →	eskimek → .....
ekşimek →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyümek → .....
çürümek →	yürümek →	üşümek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме прошедшего времени должствительного наклонения.

Atmak**Cizmek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Okumak**Üzmek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-По-моему, Селиму надо было продать старую машину.
- 2-Ханде не надо было плакать перед учителем.
- 3-Что бы не было, Али не должен был ругаться.
- 4-Долго не ждав, Хюсейн должен был пойти к врачу.
- 5-Время позднее, а мне, на самом деле, надо было лечь рано.
- 6-Сегодня мне надо было отнести эти часы в ремонт, но у меня совсем небыло времени.
- 7-Сегодня Гюль надо было убрать в доме, но у нее не получилось.
- 8-Мне надо было еще раньше начать готовиться к экзаменам.
- 9-Тебе не надо было приглашать Серкана на свадьбу.
- 10-Тебе надо было вовремя сделать домашнее задание.
- 11-В последние дни его жизни, мы не должны были оставлять его в одиночестве.
- 12-Мне надо было соглашаться на предложение этой фирмы?
- 13-Я должен был догадаться, что эту работу сделал Зафер.
- 14-По-твоему, я не должен был говорить Омеру об этом?
- 15-Меня не должны были обмануть по этом поводу.
- 16-Мне не надо было вообще встречаться с Хаканом.

11-Сделайте перевод.

- 1-Annemi böyle küçük şeyler yüzüne üzmemeliydin. →.....
- 2-Borcunu zamanında ödemeliydin. →.....
- 3-Anlaşmanın şartlarını önceden konuşmalıydınız. →.....
- 4-Katılımcıların hepsine davetiye göndermeliydiniz. →.....
- 5-Bence öğrencileri önceden uyarmalıydınız. →.....
- 6-Bu saatte onu rahatsız etmemeliydiniz. →.....
- 7-Bu üç konuyu iyi öğrenmeliydiniz. →.....
- 8-Parayı iki gün önce bankaya yatırmalıydınız. →.....
- 9-Bu kadar çok çikolata yememeliydin. →.....
- 10-Yeliz'in şehir dışına çıkmasına izin vermemeli miydim?→.....
- 11-Bu konuyu Erhan'ın yanında açmamalıydın → .....
- 12-Eda'ya bu zor günlerinde borç vermeli miydim?→.....
- 13-Bence o kitabı sınavdan önce okumalıydın. →.....
- 14-Bu soruyu Cengiz'e hiç sormamalıydın.→.....
- 15-Sence Aylin o tartışma esnasında susmalı mıydı?→.....

**СИНОНИМИЧНЫЕ ФОРМЫ ДОЛЖЕНСТВОВАТЕЛЬНОГО
НАКЛОНЕНИЯ:
70-...-МАК ZORUNDAYDI**

1-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Ben	}	ders çalışmak	}	zorundaydı.....
Sen				zorundaydı.....
O				zorundaydı.....
Biz				zorundaydı.....
Siz				zorundaydı.....
Onlar				zorundaydı.....

2-Завершите ниже данные предложения, используя отрицательную форму.

Ben	}	ders çalışmak	}	zorunda .....
Sen				zorunda .....
O				zorunda .....
Biz				zorunda .....
Siz				zorunda .....
Onlar				zorunda .....

3- Сделайте перевод.

- 1-Мы не должны были туда ходить.
- 2-Я должен был сдать этот экзамен.
- 3-Тогда я должен был продать машину.
- 4-Тогда я должен был навестить бабушку.
- 5-Утром я должен был отвести брата в школу.

4- Сделайте перевод.

- 1-Sen oraya gitmek zorunda mıydın? →.....
- 2-Onu da davet etmek zorundaydık. →.....
- 3-Onun sorularına cevap vermek zorunda değildiniz. →.....
- 4-Bu kitabı bugün teslim etmek zorundaydım. →.....
- 5-O bizi beklemek zorunda değildi. →.....

**СИНОНИМИЧНЫЕ ФОРМЫ ДОЛЖЕНСТВОВАТЕЛЬНОГО
НАКЛОНЕНИЯ:
71-...-MASI LAZIMDI**

1-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Benim	ders çalış.....	}	lazımdı
Senin	ders çalış.....		
Onun	ders çalış.....		
Bizim	ders çalış.....		
Sizin	ders çalış.....		
Onların	ders çalış.....		

2-Завершите ниже данные предложения, используя отрицательную форму.

Benim	ders çalış.....	}	lazımdı.
Senin	ders çalış.....		
Onun	ders çalış.....		
Bizim	ders çalış.....		
Sizin	ders çalış.....		
Onların	ders çalış.....		

3- Сделайте перевод.

- 1-Ты должен был не говорить ему об этом.
- 2-Прежде чем взять, ты должен был спросить.
- 3-Ты должен был привести ребенка сюда.
- 4-Вы должны были присутствовать на вчерашнем собрании.
- 5-Сегодня я должен был оплатить кредит.

4- Сделайте перевод.

- 1-Senin, kardeşine yardım etmen lazımdı. →.....
- 2-O çocukla arkadaşlık etmemen lazımdı. →.....
- 3-Ondan borç para istememen lazımdı. →.....
- 4-Kırmızı ışıkta durmanız lazımdı. →.....
- 5-Daha önce doktora gitmen lazımdı. →.....

72-ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ УСЛОВНО-ЖЕЛАТЕЛЬНОГО НАКЛОНЕНИЯ

(Dilek-Şart Kipinin Hikayesi)

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, прошедшего времени условно-желательного наклонения.

1)

satmak →	(o) <i>satsaydı</i>	yakmak →	.....
almak →	.....	atmak →	.....
ağlamak →	.....	anlamak →	.....
başlamak →	.....	atlamak →	.....
kırmak →	.....	sıkmak →	.....
karışmak →	.....	bıkmak →	.....
taşımak →	.....	kaşımak →	.....
tanımak →	.....	ağrımak →	.....
koymak →	.....	solmak →	.....
kovmak →	.....	koşmak →	.....
durmak →	.....	vurmak →	.....
susmak →	.....	uçmak →	.....
uyumak →	.....	soğumak →	.....
oturmak →	.....	okumak →	.....

2)

vermek →	.....	gelmek →	.....
sevmek →	.....	gezmek →	.....
denemek →	.....	temizlemek →	.....
girmek →	.....	silmek →	.....
bilmek →	.....	binmek →	.....
erimek →	.....	incimek →	.....
eskimek →	.....	ekşimek →	.....
dökmek →	.....	dövmek →	.....
görmek →	.....	çözmek →	.....
gülmek →	.....	düşmek →	.....
sürmek →	.....	küsmek →	.....
büyümek →	.....	çürümek →	.....
yürümek →	.....	üşümek →	.....

2-От данных глаголов образуйте форму прошедшего времени условно-желательного наклонения.

Yarın

Gezmek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Beklemek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Если бы ты встал еще немного раньше, ты бы не опоздал на урок.
- 2-Если бы ты готовился к экзаменам как полагается, ты бы их сдал.
- 3-Лучше бы ты не приходила на пикник с Айдыном.
- 4-(Как ты думаешь) Наверно надо было нам взять с собой что-нибудь из еды?
- 5-Если бы Бурак говорил правду, я бы с ним не спорил.
- 6-Как ты думаешь, наверно не надо было звать Лейлу на вечеринку?
- 7-Ах, если бы Айше тоже была здесь...
- 8-Если бы она не увлеклась телефонным разговором, еда бы на плите не сгорела.
- 9-По-моему, если бы он услышал эту новость, он бы сразу приехал.
- 10-Если бы ты смотрел внимательно, ты бы заметил.
- 11-Если бы я старался, я бы точно сдал экзамен.
- 12-Если бы он не заболел, он бы тоже приехал.
- 13-Если бы он знал английский, его бы взяли на работу.
- 14-Если бы сделали надбавку к зарплате, я бы не уволился оттуда.
- 15-Если бы у меня завтра не было дел, я бы тебе помог.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, прошедшего времени условно-желательного наклонения.

satmak → (o) <i>satmasaydı</i>		
yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkmak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....

girmek →	silmek →	eskimek → .....
ekşimek →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyümek → .....
çürümek →	yürümek →	üşümek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме прошедшего времени условно-желательного наклонения.

	<u>Yazmak</u>	<u>Bilmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Dinlemek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, прошедшего времени условно-желательного наклонения.

satmak →	(o) <i>satsa mıydı?</i>	
yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıklamak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silmek →	eskimek → .....
ekşimek →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyümek → .....
çürümek →	yürümek →	üşümek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме прошедшего времени условно-желательного наклонения.

Yatmak

Gitmek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Tanımak

YürümeK

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, прошедшего времени условно-желательного наклонения.

satmak → (o) *satmasa mıydı?*

yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıklamak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silmeK →	eskimeK → .....
ekşimeK →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyümeK → .....
çürümeK →	yürümeK →	üşümeK → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме прошедшего времени условно-желательного наклонения.

Atmak

Çizmek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Okumak

ÜtülemeK

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Если бы погода была солнечной, мы бы пошли на пикник.
- 2-Лучше бы ты не врал начальнику.
- 3-Если бы Хакан знал английский, он нашел бы работу получше.
- 4-Если бы Реджеп тогда продал дом, сейчас бы сожалел.
- 5-Если бы я не ел в таких количествах, я бы не поправился.
- 6-Если бы он приходил на работу вовремя, его бы не уволили.
- 7-Если бы Омер встал еще раньше, он не пропустил бы автобус.
- 8-Если бы Айше начала готовиться раньше, она бы сдала экзамен.
- 9-Если бы ты отправил Бюленту приглашение, он бы пришел на свадьбу.
- 10-Если бы ты даже сказал правду Айлин, она бы все равно не поверила.
- 11-Если бы ты не забыл запереть дверь, воры бы не влезли
- 12-Наверно, Явуза тоже надо было бы позвать на вечеринку?
- 13-Если бы ты не забыл взять зонтик, ты бы так не промок.
- 14-Если бы ты говорил тихо, Казым не услышал бы, что мы говорили о нем.
- 15-Если бы ты предпредил Седу один раз, она больше бы так не поступала.
- 16-Лучше бы я не доверял ей и не делился бы с ней секретами.

11-Сделайте перевод.

- 1-Beni bir saat bekletmeseydin toplantıya gecikmezdim. →.....
- 2-Bu havalarda daha sıkı giyseydin hasta olmazdın.→.....
- 3-Halil daha erken yatsaydı uyuya kalmazdı.→.....
- 4-Keşke beni biraz anlasaydı. O zaman herşey daha farklı olurdu. →.....
- 5-Acaba Hakan'a haber vermese miydik?→.....
- 6-Kahvaltını sıkı yapsaydın tansiyonun düşmezdi.→.....
- 7-Melek'in bu kadar üstüne gitmeseydin seninle tartışmazdı.→.....
- 8-Düzenli spor yapsaydın bu kadar çok sağlık problemin olmazdı.→.....
- 9-Bunu babası söyleseydi hemen yapardı.→.....
- 10-Annem izin verseydi ben de muhakkak gelirdim.→.....
- 11-Efe karanlıktan korkmasaydı onu evde yalnız bırakırdım.→.....
- 12-Arabayı bu kadar hızlı sürmeseydin kaza yapmazdın.→.....
- 13-Keşke onu hiç tanımamış olsaydım.→.....
- 14-Hakan ailesinin sözünü dinleseydi bunlar başına gelmezdi.→.....
- 15-Böyle bir soru sormasaydın sana kızmazdı. →.....

**73-НАСТОЯЩЕЕ ПРОДОЛЖЕННОЕ ВРЕМЯ СУБЪЕКТИВНОЙ
МОДАЛЬНОСТИ
(Şimdiki Zamann Rivayeti)**

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, настоящего продолженного времени субъективной модальности.

1)

taşımak → (o) <i>taşıyormuş</i>	erimek → .....
kaşımak →	incimek → .....
uyumak →	büyümeğe → .....
soğumak →	çürümek → .....

2)

ağlamak →	karşılamağa → .....
avlamak →	açıklamağa → .....
tuzlamak →	zorlamağa → .....
suçlamağa →	toplamağa → .....

3)

denemek →	temizlemeğe → .....
terlemeğe →	istemeğe → .....
yüklemeğe →	önlemeğe → .....
süslemeğe →	ödeмеğe → .....

4)

almak →	kırmak → .....
vermek →	girmek → .....
gelmek →	silmeğe → .....
kovmak →	duymak → .....
koşmak →	susmak → .....
gülmek →	çözmeğe → .....
düşünmek →	dövmeğe → .....

5)

gitmek →	etmek → .....
hissetmek →	seyretmek → .....
reddetmek →	zannetmek → .....

6)

yemek →	demek → .....
---------------	---------------

2-От данных глаголов образуйте форму настоящего продолженного времени субъективной модальности.

	<u>Bakmak</u>		<u>Gitmek</u>
Ben	.....		.....

Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Oynamak</u>	<u>Söylemek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Говорят, он каждый день встает в 5 часов.
- 2- Говорят, он никогда не делает домашнее задание
- 3- Говорят, он занимался по 6 часов в день.
- 4- Говорят, ты знаешь где Ахмет.
- 5- Оказывается, Али тоже не видит далеко.
- 6-Оказывается, никто не знает, что Ведат не смог сдать экзамен.
- 7- Говорят, он работает управляющим в крупной компании.
- 8- Говорят, Дениз за один присест съел 2 булки хлеба.
- 9- Говорят, каждое лето он работает в Анталии.
- 10- Говорят, вы все время его раздражаете.
- 11-Оказывается, в классе я больше всех я говорил.
- 12- Говорят, Хюсейн продает новую машину.
- 13-Но оказывается, Хасан не умеет пользоваться компьютером
- 14-Оказывается, Хакан знает, что стекло разбил Эрхан.
- 15- Говорят, он каждое утро бегают по 2 часа.
- 16-Говорят, что он постоянно в классе дерется с друзьями.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, настоящего продолженного времени субъективной модальности.

taşımak → (o) *taşımıyormuş*

erimek →	uyumak →	büyümek → .....
ağlamak →	karşılmak →	tuzlamak → .....
zorlamak →	terlemek →	istemek → .....
yüklemek →	önlemek →	almak → .....
kırmak →	atmak →	sıklamak → .....

vermek →	girmek →	kovmak → .....
duymak →	gülmek →	çözmek → .....
gitmek →	etmek →	hissetmek → .....
seyretmek →	yemek →	demek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме настоящего продолженного времени субъективной модальности.

	<u><i>Yapmak</i></u>	<u><i>Gelmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u><i>Okumak</i></u>	<u><i>Yüzmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, настоящего продолженного времени субъективной модальности.

taşımak → (o) <i>taşıyor muymuş?</i>		
erimek →	uyumak →	büyümek → .....
ağlamak →	karşılama →	tuzlamak → .....
zorlamak →	terlemek →	istemek → .....
yüklemek →	önlemek →	almak → .....
kırmak →	atmak →	sıkmak → .....
vermek →	girmek →	kovmak → .....
duymak →	gülmek →	çözmek → .....
gitmek →	etmek →	hissetmek → .....
seyretmek →	yemek →	demek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме настоящего продолженного времени субъективной модальности.

	<u>Almak</u>	<u>Gezmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Uyumak</u>	<u>Yürümek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, настоящего продолженного времени субъективной модальности.

taşımak → (o) <i>taşıyor muymuş?</i>		
erimek →	uyumak →	büyümek → .....
ağlamak →	karşılama →	tuzlamak → .....
zorlamak →	terlemek →	istemek → .....
yüklemek →	önlemek →	almak → .....
kırmak →	atmak →	sıkmak → .....
vermek →	girmek →	kovmak → .....
duymak →	gülmek →	çözmek → .....
gitmek →	etmek →	hissetmek → .....
seyretmek →	yemek →	demek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме настоящего продолженного времени субъективной модальности.

	<u>Kalmak</u>	<u>Beklemek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Oturmak</u>	<u>Görmek</u>
Ben	.....	.....

Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1- Говорят, Реджеп уже не работает в той фирме.
- 2-Как я слышал, Энес никогда не готовится к урокам.
- 3- Говорят, когда Джерен вырастит, он хочет быть врачом.
- 4-Фатих все еще ругается с начальником?
- 5- Говорят, уже неделю в Анкаре небыло воды.
- 6- Говорят, Гюркан завтра уезжает за границу.
- 7-Мачеха к Джанану относится плохо?
- 8- Говорят, Кенан никогда не прислушивается к своему отцу.
- 9-Левент каждую ночь приходит домой поздно?
- 10- Говорят, они каждое лето на ездят в Анталию на отдых
- 11- Говорят, ребенок Налан очень часто болеет.
- 12- Говорят, Осман продает новую квартиру, которую он купил.
- 13- Говорят, машина Елифа часто ломается.
- 14- Говорят, даже в мае в Москве идет снег.
- 15-(Ты не в курсе?) Он все так же много гуляет?
- 16- Говорят, Перихан в детстве много врал.

11Сделайте перевод.

- 1-Reyhan çok güzel yemekler pişiriyormuş. →.....
- 2-Taner bu aralar öğretmenlerini çok kızdırıyormuş. →.....
- 3-Hülya Ahmet'le uzun bir süredir görüşmüyormuş. →.....
- 4-Burhan artık sigara içmiyormuş. →.....
- 5-Gülây hergün okuldan eve yürüyerek gidiyormuş. →.....
- 6-Meryem'ler yarın bize yemeğe gelmiyorlar mıymış? →.....
- 7-Aydın'a hergün annesi kahvaltı hazırlıyormuş. →.....
- 8-Baban eskisi gibi çok yemiyormuş. →.....
- 9-O ofisi Erkan'lar kiralyormuş. →.....
- 10-Dilek bu aralar çok erken uyuyormuş. →.....
- 11-Gönül İstanbul'daki hastanede tedavi görüyormuş. → .....
- 12-İki haftadır ailesiyle görüşmüyormuş. →.....
- 13-Emrah'ın baş ağrıları günden güne artıyormuş. →.....
- 14-Selin doktorun verdiği ilaçları vaktinde almıyormuş. →.....
- 15-Annen senin benimle görüşmeni istemiyormuş. →.....

**74-БУДУЩЕЕ КАТЕГОРИЧЕСКОЕ ВРЕМЯ СУБЪЕКТИВНОЙ
МОДАЛЬНОСТИ
(Gelecek Zamanın Rivayeti)**

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, будущего категорического времени субъективной модальности.

1)

satmak → (o) <i>satacakmış</i>	yakmak → .....
almak →	atmak → .....
kırmak →	sıkmak → .....
karışmak →	bıkmak → .....
koymak →	solmak → .....
kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak → .....

2)

ağlamak →	anlamak → .....
taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak → .....

3)

vermek →	gelmek → .....
girmek →	silmek → .....
bilmek →	binmek → .....
dökmek →	dövmek → .....
görmek →	çözmek → .....
gülmek →	düşmek → .....

4)

denemek →	temizlemek → .....
erimek →	incimek → .....
büyümek →	çürümek → .....

5)

gitmek →	etmek → .....
hissetmek →	seyretmek → .....
reddetmek →	zannetmek → .....

6)

yemek →	demek → .....
---------------	---------------

2-От данных глаголов образуйте форму будущего категорического времени субъективной модальности.

	<u>Anlamak</u>	<u>Sevmek</u>
Ben	.....	.....

Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Bulmak

YürümeK

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Говорят, Ерхан собирался переезжать в Стамбул.
- 2-Говорят, Кемаль собирался бросить школу.
- 3-Говорят, Джюньет с семьей собиралась идти на пикник.
- 4-Говорят, он на меня обиделся. Больше к нам не хочет приходить.
- 5-Говорят, он хочет принести книги завтра.
- 6-Говорят, Дженет не собирается идти с нами в субботу.
- 7-Говорят, эту программу покажут еще раз.
- 8-Говорят, Фатих тоже собирался покупать машину.
- 9-Говорят, он собирался бросить курить после нового года.
- 10-Папа собирался продавать нашу старую квартиру.
- 11-Говорят, здесь собираются открыть большой торговый центр.
- 12-Оказывается, преподаватель не собирался задавать вопросы по первой теме.
- 13-Говорят, он очень разозлился. Больше не собирается давать нам в долг.
- 14-Говорят, они собираются уволить приблизительно 200 человек.
- 15-Говорят, Кенан собирался поменять место работы.
- 16-Говорят, после понедельника похолодает.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, будущего категорического времени субъективной модальности.

almak → (o) <i>almayacakmış</i>		
atmak →	kırmak →	sıkmak → .....
koymak →	durmak →	ağlamak → .....
anlamak →	taşımak →	kaşımak → .....

uyumak →	soğumak →	vermek → .....
gelmek →	girmek →	silmek → .....
dökmek →	gülmek →	denemek → .....
temizlemek →	erimek →	incimek → .....
büyümek →	çürümek →	gitmek → .....
etmek →	yemek →	demek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме будущего категорического времени субъективной модальности.

	<u>Yazmak</u>	<u>Bilmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Görmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, будущего категорического времени субъективной модальности.

almak → (o) <i>alacak mıymış?</i>		
atmak →	kırmak →	sıkmak → .....
koymak →	durmak →	ağlamak → .....
anlamak →	taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak →	vermek → .....
gelmek →	girmek →	silmek → .....
dökmek →	gülmek →	denemek → .....
temizlemek →	erimek →	incimek → .....
büyümek →	çürümek →	gitmek → .....
etmek →	yemek →	demek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме будущего категорического времени субъективной модальности.

	<u>Yapmak</u>	<u>Gezmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Yürümek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, будущего категорического времени субъективной модальности.

almak → (o) <i>almayacak mıymış?</i>		
atmak →	kırmak →	sıkmak → .....
koymak →	durmak →	ağlamak → .....
anlamak →	taşımak →	kaçımak → .....
uyumak →	soğumak →	vermek → .....
gelmek →	girmek →	silmeek → .....
dökmek →	gülmek →	denemek → .....
temizlemek →	erimek →	incimek → .....
büyümeek →	çürümek →	gitmek → .....
etmek →	yemek →	demek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме будущего категорического времени субъективной модальности.

	<u>Almak</u>	<u>Silmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Uyumak</u>	<u>Büyümek</u>
Ben	.....	.....

Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Говрят, Алтан больше не хочет со мной разговаривать.
- 2-Говрят, Перихан сегодня не собирается идти в школу.
- 3-Говрят, Лейла в следующем году выпускается из университета.
- 4-Оказывается, бабушка сегодня собралась ложиться в больницу.
- 5-Говрят, Метин не собирался присутствовать на этом собрании.
- 6- Говрят, они собрались покупать новый дом.
- 7-Говрят, преподаватель не собирался проводить второй экзамен.
- 8-Говрят, семья Назана хотела отправить его вместе с тетей.
- 9-Говрят, Орхан собирался бросить курить.
- 10-Он пообещал. Больше не будет обманывать.
- 11-Говрят, Омер собирался этим летом жениться
- 12-Говрят, угловой магазин собираются закрыть.
- 13-Говрят, он собирался отметить свой день рождения с друзьями за границей.
- 14-Говрят, Энеш собирался увольняться.
- 15-Говрят, Рейхан немного опоздает.

11-Сделайте перевод.

- 1-Erkan kendisine özel hoca tutacakmış.→.....
- 2-Burhan işi bırakacakmış.→.....
- 3-Serhat yurttan ayrılacakmış.→.....
- 4-Eda seninle bir daha konuşmayacakmış.→.....
- 5-Aylin'ler başka bir şehre taşınacaklarmış.→.....
- 6-Orhan beni annesiyle tanıştıracakmış.→.....
- 7-Bugün toplantı olmayacak mıymış?→.....
- 8-Bu ayakkabıları bir daha giymeyecekmış.→.....
- 9-Annesi düğüne gelmeyecekmış.→.....
- 10-Timur Selim'den borç isteyecekmış.→.....
- 11-Filmi akşam yemeğinden sonra izleyecekmışiz.→.....
- 12-Otelde tatil için rezervasyonlar bir ay sonra başlayacakmış.→.....
- 13-Belkıs ilaç tedavisine başlayacakmış.→.....
- 14-Bu şairin yakında yeni kitabı çıkacakmış.→.....
- 15-Matematik sınavı çok zor olacakmış.→.....

**75-НАСТОЯЩЕЕ-БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ СУБЪЕКТИВНОЙ
МОДАЛЬНОСТИ
(Geniş Zamanın Rivayeti)**

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, настоящего-будущего времени субъективной модальности.

1)

ağlamak → (o) *ağlarmış* taşımak → .....
uyumak → ..... demek → .....
erimek → ..... büyümek → .....

2)

satmak → ..... yakmak → .....
kırmak → ..... sıkmak → .....
koymak → ..... solmak → .....
durmak → ..... vurmak → .....

3)

kesmek → ..... yetmek → .....
girmek → ..... silmek → .....
dökmek → ..... dövmek → .....
gülmek → ..... düşmek → .....

4)

kullanmak → ..... dağıtmak → .....
doyurmak → ..... göstermek → .....
bildirmek → ..... öksürmek → .....

5)

almak → ..... kalmak → .....
sanmak → ..... varmak → .....
gelmek → ..... vermek → .....
görmek → ..... ölmek → .....
bulmak → ..... durmak → .....
vurmak → ..... denmek → .....

6)

gitmek → ..... etmek → .....
hissetmek → ..... seyretmek → .....
reddetmek → ..... zannetmek → .....

2-От данных глаголов образуйте форму настоящего-будущего времени субъективной модальности.

	<u>Anlamak</u>	<u>Sevmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Bulmak</u>	<u>YürümeK</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Говорят, по утрам дедушка вставал очень рано.
- 2-Говорят, по вечерам после шести он совсем ничего не ест.
- 3-Говорят, он со всеми очень хорошо ладил.
- 4-Говорят, они ни с кем не ругался, никого не расстраивал
- 5-Говорят, в свободное время он читает много книг.
- 6-Говорят, он очень любил детей, играл с ними.
- 7-Говорят, он тратил половину своей пенсии на детей.
- 8-Говорят, он очень любил гостей, каждый день кого-то приглашал.
- 9-Говорят, он каждое утро выходил на прогулку.
- 10-Говорят, он очень следил за питанием.
- 11-Говорят, он очень любил плавать, а ходил он плавать по выходным.
- 12-Говорят, дедушка вел дневник, он записывал в нем каждый прожитый день.
- 13-Говорят, обожал рассказывать воспоминания о военной службе.
- 14-Говорят, друзья его очень любили и уважали.
- 15-Говорят, на каждый праздник он ездил в село, навещал своих друзей.
- 16-Говорят, он очень любил проводить время в саду.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, настоящего-будущего времени субъективной модальности.

ağlamak → (o) <i>ağlamazmış</i>	büyümeK →	demek → .....
uyumak →	kırmak →	koymak → .....
satmak →	kesmek →	yetmek → .....
durmak →	silmeK →	dökmek → .....
girmek →	gülmek →	düşmek → .....
dövmek →		

kullanmak →	dağıtmak →	doyurmak → .....
göstermek →	bildirmek →	öksürmek → .....
almak →	gelmek →	görmek → .....
olmak →	gitmek →	etmek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме настоящего-будущего времени субъективной модальности.

	<u>Yazmak</u>	<u>Bilmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Görmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, настоящего-будущего времени субъективной модальности.

ağlamak → (o) <i>ağlar mıymış?</i>		
uyumak →	büyümek →	demek → .....
satmak →	kırmak →	koymak → .....
durmak →	kesmek →	yetmek → .....
girmek →	silmek →	dökmek → .....
dövmek →	gülmek →	düşmek → .....
kullanmak →	dağıtmak →	doyurmak → .....
göstermek →	bildirmek →	öksürmek → .....
almak →	gelmek →	görmek → .....
olmak →	gitmek →	etmek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме настоящего-будущего времени субъективной модальности.

Yapmak

Gezmek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Okumak**YürümeK**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, настоящего-будущего времени субъективной модальности.

ağlamak → (o) *ağlamaz mıymış?*

uyumak →	büyümeK →	demek → .....
satmak →	kırmak →	koymak → .....
durmak →	kesmek →	yetmek → .....
girmek →	silmeK →	dökmek → .....
dövmek →	gülmek →	düşmek → .....
kullanmak →	dağıtmak →	doyurmak → .....
göstermek →	bildirmek →	öksürmek → .....
almak →	gelmek →	görmek → .....
olmak →	gitmek →	etmek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме настоящего-будущего времени субъективной модальности.

Almak**SilmeK**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Uyumak**BüyümeK**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Говорят, когда я был ребенком, я очень мало спал.
- 2-Говорят, когда Джерен учился в начальной школе, он никогда не готовился к урокам.
- 3-Говорят, раньше в этом городе проживало 2 миллиона человек.
- 4-Говорят, когда я был младенцем, я очень много плакал.
- 5-Говорят, у этого педагога были очень сложные экзамены.
- 6-Говорят, когда он был ребенком, он часто ругался.
- 7-Говорят, раньше я вообще не мог решать математические задачи.
- 8-Чагатай всегда настаивает на своем.
- 9-Говорят, когда он учился в лицее он играл в футбол.
- 10-Говорят, мой дедушка никогда не относился к своим детям строго.
- 11-Когда он был холост, он никогда не готовил?
- 12-Говорят, раньше Явуз ел еще больше.
- 13-Говорят, когда я была ребенком, я ничего не боялась.
- 14-Говорят, Селма со всеми очень быстро находит общий язык.
- 15-Говорят, раньше они ходили на пикник каждые выходные.
- 16-Говорят, в молодости этот художник вообще не занимался спортом.

11-Сделайте перевод.

- 1-Eskiden bu gölde insanlar yüzermiş. →.....
- 2-Çocukken çok konuşmazmışım.→.....
- 3-Küçükken eşyalarımı kimseyle paylaşmazmışım.→.....
- 4-Çocukluğunda kimseyle kavga etmezmiş.....
- 5-O cimri adam hiç kimseye borç vermezmiş.→.....
- 6-O evlenmeden önce hiç kahvaltı yapmazmış. →.....
- 7-Sen ondan para istemedin mi? →.....
- 8-O üniversitedeyken kimseyle tartışmazmış.→.....
- 9-Babaannem halamın geç saate kadar gezmesine izin vermezmiş. →.....
- 10-Babam gençliğinde hiç sigara içmezmiş.→.....
- 11-Küçükken köpeklerden hiç korkmazmışım. → .....
- 12-Çocukken her gece dokuzda uyurmuşum.→.....
- 13-Hatice hiç kola içmez miymiş?→.....
- 14-Babam anneme hiç yardım etmezmiş.→.....
- 15-Çocukken dedemin yanında hiç konuşmazmışım.→.....

**76-ДОЛЖЕСТВОВАТЕЛЬНОЕ НАКЛОНЕНИЕ СУБЪЕКТИВНОЙ
МОДАЛЬНОСТИ
(Gereklilik Kipinin Rivayeti)**

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, должествовательного наклонения субъективной модальности.

1)

- satmak → (o) *satmalymış* yakmak → .....
- almak → ..... atmak → .....
- ağlamak → ..... anlamak → .....
- başlamak → ..... atlamak → .....
- kırmak → ..... sıkmak → .....
- karışmak → ..... bıkmaq → .....
- taşımak → ..... kaşımak → .....
- tanımak → ..... ağrımak → .....
- koymak → ..... solmak → .....
- kovmak → ..... koşmak → .....
- durmak → ..... vurmak → .....
- susmak → ..... uçmak → .....
- uyumak → ..... soğumak → .....
- oturmak → ..... okumak → .....

2)

- vermek → ..... gelmek → .....
- sevmek → ..... gezmek → .....
- denemek → ..... temizlemek → .....
- girmek → ..... silmek → .....
- bilmek → ..... binmek → .....
- erimek → ..... incimek → .....
- eskimek → ..... ekşimek → .....
- dökmek → ..... dövmek → .....
- görmek → ..... çözmek → .....
- gülmek → ..... düşmek → .....
- sürmek → ..... küsmek → .....
- büyümeк → ..... çürümek → .....
- yürümek → ..... üşümek → .....

2-От данных глаголов образуйте форму должествовательного наклонения субъективной модальности.

	<u>Yapmak</u>	<u>Gezmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Gülmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод

- 1-Говорят, завтра ему надо навестить бабушку.
- 2-Говорят, он должен доставить заказ на выходные.
- 3-Говорят, ему надо подготовиться к завтрашнему экзамену.
- 4-Говорят, сначала он должен закончить домашнее задание.
- 5-Говорят, он не должен выходить на улицу в позднее время.
- 6-Говорят, он должен прийти домой вовремя и вовремя лечь.
- 7-Он говорит, что не должен разговаривать с незнакомыми людьми.
- 8-Оказывается, перед едой я не должен есть сладкое.
- 9-Говорят, он должен отвести маму к врачу утром.
- 10-Говорят, он должен положить деньги в банк до выходных.
- 11-Оказывается, я не должен слушать этот жанр музыки.
- 12-Говорят, чтобы сдать экзамен, я должен подать документы.
- 13-Оказывается, я не должен идти туда еще раз.
- 14-Оказывается, в воскресенье я должен встретиться с Джейдет.
- 15-Он говорит, что сегодня должен помочь маме по дому.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, должствительного наклонения субъективной модальности.

satmak → (o) <i>satmamalıymış</i>		
yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkmak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme →	eskimek → .....
ekşimek →	dökmek →	dövmek → .....

gülmek → ..... düşmek → ..... büyümek → .....
 çürümek → ..... yürümek → ..... üşümek → .....

**5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме
 должествительного наклонения субъективной модальности.**

	<u>Yazmak</u>	<u>Bilmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Olmak</u>	<u>Cözmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

**6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме
 3-его лица, единственного числа, должествительного наклонения
 субъективной модальности.**

satmak → (o) *satmalı mıymış?*
 yakmak → ..... ağlamak → ..... anlamak → .....
 kırmak → ..... sıkmak → ..... taşımak → .....
 kaşımak → ..... kovmak → ..... koşmak → .....
 durmak → ..... vurmak → ..... uyumak → .....
 soğumak → ..... sevmek → ..... gezmek → .....
 girmek → ..... silmek → ..... eskimek → .....
 ekşimek → ..... dökmek → ..... dövmek → .....
 gülmek → ..... düşmek → ..... büyümek → .....
 çürümek → ..... yürümek → ..... üşümek → .....

**7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме
 должествительного наклонения субъективной модальности.**

	<u>Yatmak</u>	<u>Gitmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Koymak

Küsmek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, должствительного наклонения субъективной модальности.

satmak → (o) <i>satmamalı mıymış?</i>		
yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıklamak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silmek →	eskimek → .....
ekşimek →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyümek → .....
çürümek →	yürümek →	üşümek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме должствительного наклонения субъективной модальности.

Atmak

Çizmek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Okumak

Üzmek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....

Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Говорят, эти лекарства я должен принимать 3 раза в день.
- 2-Он говорит, что Тургай должен прийти вовремя на уроки.
- 3-Оказывается, по отношению ко взрослым я должен быть более уважительным.
- 4-Говорят, Джансу не должна больше встречаться с Бурханом.
- 5-Он говорит, что мама не должна была сильно утруждать себя в эти дни.
- 6-Говорят, я не должен был помогать братьям с домашним заданием.
- 7-Оказывается, регулярно каждый месяц я должен проходить обследование.
- 8-Говорят, после этого, самое малое, я должен выпивить два литра воды.
- 9-Говорят, чтобы поступить в университет, я должен сдать этот экзамен.
- 10-Оказывается, результаты экзамена я должен объявить сегодня.
- 11-Говорят, я не должен прощать Эрсин.
- 12-Говорят, я не должен больше говорить ему об этом.
- 13-Она говорит, что Ибрахим не должен одеваться так легко.
- 14-Оказывается, на завтрашнем собрании я тоже должен присутствовать.
- 15-Говорят, я должен оплатить счет до пяти часов.

11-Сделайте перевод.

- 1-Bir daha onu bu kadar bekletmemeliymişim. → .....
- 2-Gülay'dan ben özür dilemeliymişim. → .....
- 3-Bir daha sırlarımı Sevtap'la paylaşmamalıymişim. → .....
- 4-Hafta sonuna kadar tüm evi temizlemeliymişim. → .....
- 5-Onun konsere gitmesine izin vermemeliymişim. → .....
- 6-Bu işi akşam altıya kadar bitirmeliymişim. → .....
- 7-Bu sınavdan geçmek için en az seksen almalıymişim. → .....
- 8-O dosyaları USB silmeden önce bilgisayara kaydetmeliymişim. → .....
- 9-Bu konuları her akşam evde tekrar etmeliymişim. → .....
- 10-Bir daha böyle birşey yaparsa onu müdüre şikayet etmeliymişim.
- 11-Süheyla'ya bir daha şaka yapmamalıymişim. → .....
- 12-O tartışma esnasında ben susmalıymişim. → .....
- 13-Cumaya kadar kitapları kütühaneye teslim etmeliymişim. → .....
- 14-Bundan sonra yağlı yememeliymişim. → .....
- 15-Deniz'e bu kadar çok harçlık vermemeliymişim. → .....
- 16-En kısa zamanda ameliyat olmalıymişim. → .....

**СИНОНИМИЧНЫЕ ФОРМЫ ДОЛЖЕНСТВОВАТЕЛЬНОГО
НАКЛОНЕНИЯ:
77-...-MAK ZORUNDAYMIŞ**

1-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Ben	}	ders çalışmak	}	zorundaymış.....
Sen				zorundaymış.....
O				zorundaymış.....
Biz				zorundaymış.....
Siz				zorundaymış.....
Onlar				zorundaymış.....

2-Завершите ниже данные предложения, используя отрицательную форму.

Ben	}	ders çalışmak	}	zorunda .....
Sen				zorunda .....
O				zorunda .....
Biz				zorunda .....
Siz				zorunda .....
Onlar				zorunda .....

3- Сделайте перевод.

- 1-Оказывается, завтра я должен отвести брата в школу.
- 2-Он сказал, сегодня он должен уйти пораньше.
- 3-Говорят, он должен доставить заказы завтра.
- 4-Говорят, сначала он должен спросить разрешения у своей семьи.
- 5-Говорят, я не должен приходить на экзамен.

4- Сделайте перевод.

- 1-Haftasonu kardeşine bakmak zorundaymış. → .....
- 2-Yarın bankaya gitmek zorundaymış. → .....
- 3-Bu kitabın hepsini tercüme etmek zorundaymışsınız. → .....
- 4-Biz toplantıya katılmak zorunda değilmışsınız. → .....
- 5-Yarın saat beşte orada olmak zorundaymış. → .....

**СИНОНИМИЧНЫЕ ФОРМЫ ДОЛЖЕНСТВОВАТЕЛЬНОГО
НАКЛОНЕНИЯ:
78-...-MASI LAZIMMIŞ**

1-Завершите ниже данные предложения, используя положительную форму.

Benim	ders çalış.....	}	lazımmış
Senin	ders çalış.....		
Onun	ders çalış.....		
Bizim	ders çalış.....		
Sizin	ders çalış.....		
Onların	ders çalış.....		

2-Завершите ниже данные предложения, используя отрицательную форму.

Benim	ders çalış.....	}	lazımmış.
Senin	ders çalış.....		
Onun	ders çalış.....		
Bizim	ders çalış.....		
Sizin	ders çalış.....		
Onların	ders çalış.....		

3- Сделайте перевод.

- 1- Говорят, ему скоро надо менять паспорт.
- 2- Говорят, ему надо готовиться к экзамену.
- 3- Говорят, после этого он не должен есть жирную пищу.
- 4- Оказывается, он должен привести перевод завтра.
- 5- Говорят, он должен встретить ее на перроне.

4- Сделайте перевод.

- 1- Yarın doktora gitmesi lazımmış. → .....
- 2- Sigarayı bırakması lazımmış. → .....
- 3- Toplantıdan sonra bizimle görüşmesi lazımmış. → .....
- 4- Sabah Ankara'da olması lazımmış. → .....
- 5- Akşam altı uçağına yetişmesi lazımmış. → .....

**79-УСЛОВНО-ЖЕЛАТЕЛЬНОЕ НАКЛОНЕНИЕ СУБЪЕКТИВНОЙ
МОДАЛЬНОСТИ
(Dilek-Şart Kipinin Rivayeti)**

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, условно-желательного наклонения субъективной модальности.

1)

satmak →	(o) <i>satsaymış</i>	yakmak → .....
almak →		atmak → .....
ağlamak →		anlamak → .....
başlamak →		atlamak → .....
kırmak →		sıkmak → .....
karışmak →		bıkmak → .....
taşımak →		kaşımak → .....
tanımak →		ağrımak → .....
koymak →		solmak → .....
kovmak →		koşmak → .....
durmak →		vurmak → .....
susmak →		uçmak → .....
uyumak →		soğumak → .....
oturmak →		okumak → .....

2)

vermek →	gelmek → .....
sevmek →	gezmek → .....
denemek →	temizlemek → .....
girmek →	silmek → .....
bilmek →	binmek → .....
erimek →	incimek → .....
eskimek →	ekşimek → .....
dökmek →	dövmek → .....
görmek →	çözmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
sürmek →	küsmek → .....
büyümek →	çürümek → .....
yürümek →	üşümek → .....

2-От данных глаголов образуйте форму условно-желательного наклонения субъективной модальности.

Yapmak

Gezmek

Ben

.....

.....

Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Okumak**Beklemek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

1-Если бы я готовился, я бы сдал экзамен.(я это понял это после того как...)

2-Если бы я прислушивался к тебе, я бы тоже мог там работать. (я это понял...)

3-Если бы он продал машину раньше, получил бы большую прибыль.

4-Если бы я тогда купил ту квартиру, то сейчас бы я смог ее продать за любую цену.

5-Если бы я вовремя изучал английский, я бы тоже мог быть директором.

6-Если бы мы начали рано, к вечеру бы закончили.

7-Если бы я не пропустил с экзамена, я бы обязательно прошел собеседование.

8-Если бы мы стояли на красный свет, он бы нас не остановил.

9-Если бы мы раньше открыли здесь лавку, гораздо бычтрее бы расширились.

10-Если бы я раньше показался врачу, быстрее бы выздоровел.

11-Если бы самолет немного раньше взлетел, аварии бы не было.

12-Если бы я рано ушел, зря бы там не ждал.

13-Если бы я поставил цветы на кухне, они бы не завяли.

14-Если бы я вовремя оплатил счет, воду бы не отключили.

15-Если бы мы дали надбавку, которую он просил, он бы не ушел с работы.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, условно-желательного наклонения субъективной модальности.

satmak → (o) <i>satmasaymış</i>	yakmak → .....
ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkmak → .....
taşımak →	kaşımak → .....
kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak → .....
uyumak →	soğumak → .....
sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silmek → .....
eskimek →	ekşimek → .....
dökmek →	dövmeğ → .....
gölmek →	düşmek → .....
büyümeğ →	çürümeğ → .....
yürümeğ →	üşümeğ → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме условно-желательного наклонения субъективной модальности.

Yazmak

Bilmek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Okumak

Dinlemek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, условно-желательного наклонения субъективной модальности.

satmak → (o) <i>satsa mıymış?</i>	yakmak → .....
ağlamak →	anlamak → .....

kırmak →	sıklamak → .....
taşımak →	kaşımak → .....
kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak → .....
uyumak →	soğumak → .....
sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme → .....
eskimek →	ekşimek → .....
dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
büyüme →	çürümek → .....
yürümek →	üşümek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме условно-желательного наклонения субъективной модальности.

Yatmak**Gitmek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Tanımak**Yürümek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, условно-желательного наклонения субъективной модальности.

satmak → (o) <i>satmasa mıymış?</i>	yakmak → .....
ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıklamak → .....
taşımak →	kaşımak → .....

kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak → .....
uyumak →	soğumak → .....
sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme → .....
eskimek →	ekşimek → .....
dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
büyüme →	çürümek → .....
yürümek →	üşümek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме условно-желательного наклонения субъективной модальности.

Atmak**Çizmek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Okumak**Ütülemek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

1-Если бы мы сели на такси, то успели бы на поезд.

2-Если бы я решил две задачи, я сдал экзамен.

3-Говорят, если бы он так много не выпивал, сейчас бы не был настолько больным.

4-Говорят, если бы я подал документы на ту работу, меня бы взяли.

5-Было бы хорошо, если бы по этому поводу я не огорчил маму так сильно.

6-Если бы он пришел на собрание вовремя, он знал бы принятые решения.

**80-НАСТОЯЩЕЕ ПРОДОЛЖЕННОЕ ВРЕМЯ УСЛОВНОЙ
МОДАЛЬНОСТИ
(Şimdiki Zamanın Şartı)**

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, настоящего продолженного времени условной модальности.

1)

taşımak →	<i>taşıyorsa</i>	erimek → .....
kaşımak →		incimek → .....
uyumak →		büyümeğe → .....
soğumak →		çürümek → .....

2)

ağlamak →	karşılmak → .....
avlamak →	açıklamak → .....
tuzlamak →	zorlamak → .....
suçlamak →	toplamak → .....

3)

denemek →	temizlemek → .....
terlemek →	istemek → .....
yüklemek →	önmek → .....
süslemek →	ödemek → .....

4)

almak →	kırmak → .....
atmak →	sıkmak → .....
vermek →	girmek → .....
gelmek →	silmek → .....
kovmak →	duymak → .....
gülmek →	çözmek → .....
düşünmek →	dövmek → .....

5)

gitmek →	etmek → .....
hissetmek →	seyretmek → .....
reddetmek →	zannetmek → .....

6)

yemek →	demek → .....
---------------	---------------

2-От данных глаголов образуйте форму настоящего продолженного времени условной модальности.

	<u>Bakmak</u>	<u>Gitmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Dynamak</u>	<u>Söylemek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Если ты умеешь, иди сделай.
- 2-Если он спит, не беспокой его.
- 3-Если ты не видишь далеко, ты должен носить очки.
- 4-Если ты не делаешь домашнее задание, давай я сообщу твоей семье.
- 5-Если дерево не плодоносит, давай срубим его.
- 6-Если младенец плачет без остановки, значит у него что-то болит.
- 7-Если ты не пользуешься старым компьютером, давай отдадим его Хайдар.
- 8-Если ты помнишь, я тебе говорил, что он вернется.
- 9-Если тебя кто-то к этому принуждает, скажи нам.
- 10-Если он прячет глаза, когда говорит, значит он врет.
- 11-Эта марка была очень красивой. Если ты собираешь, можешь взять.
- 12-Если фильтр не очищает воду как раньше, его надо поменять.
- 13-Если ты очень часто потеешь, покажись врачу.
- 14-Если он не хочет, пусть не делает. Мы никого не заставляем.
- 15-Если он не умеет есть сам, то кто-нибудь ему должен помочь.
- 16-Если ты не берешь, я отдаю Нихат.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, настоящего продолженного времени условной модальности.

taşımak →	(o) <i>taşımıyorsa</i>	
erimek →	uyumak →	büyümek → .....
ağlamak →	karşılama →	tuzlamak → .....
zorlamak →	terlemek →	istemek → .....
yüklemek →	önlemek →	almak → .....
kırmak →	atmak →	sıkmak → .....
vermek →	girmek →	kovmak → .....

duymak →	gülmek →	çözmek → .....
gitmek →	etmek →	hissetmek → .....
seyretmek →	yemek →	demek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме настоящего продолженного времени условной модальности.

	<u>Yapmak</u>	<u>Gelmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u>Okumak</u>	<u>Yüzmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, настоящего продолженного времени условной модальности.

taşımak → (o) *taşıyorsa mı?*

erimek →	uyumak →	büyümek → .....
ağlamak →	karşılama →	tuzlamak → .....
zorlamak →	terlemek →	istemek → .....
yüklemek →	önlemek →	almak → .....
kırmak →	atmak →	sıkmak → .....
vermek →	girmek →	kovmak → .....
duymak →	gülmek →	çözmek → .....
gitmek →	etmek →	hissetmek → .....
seyretmek →	yemek →	demek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме настоящего продолженного времени условной модальности.

	<u>Almak</u>	<u>Gezmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Uyumak</u>	<u>Yürümek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, настоящего продолженного времени условной модальности.

taşımak → (o) <i>taşımıyorsa mı?</i>		
erimek →	uyumak →	büyümek → .....
ağlamak →	karşılama →	tuzlamak → .....
zorlamak →	terlemek →	istemek → .....
yüklemek →	önlemek →	almak → .....
kırmak →	atmak →	sıkmak → .....
vermek →	girmek →	kovmak → .....
duymak →	gülmek →	çözmek → .....
gitmek →	etmek →	hissetmek → .....
seyretmek →	yemek →	demek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме настоящего продолженного времени условной модальности.

	<u>Kalmak</u>	<u>Beklemek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Oturmak</u>	<u>Görmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....

Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Если он не отвечает, значит он занят.
- 2-Если Салих не улыбается, значит у него проблемы.
- 3-Если т мне не веришь, спроси Севда.
- 4-Если ты хочешь быть великим человеком, ты должен много трудиться.
- 5-Если ты понимаешь о чем говорят, это тоже большой успех.
- 6-Если ты сам не можешь бросить курить, тогда тебе надо лечиться.
- 7-Если они не разговаривают, значит они опять обиделись.
- 8-Если он взял твою игрушку и не отдает, ты тоже скажи его отцу.
- 9-Если вы выгоняете, я уйду. И больше не приду.
- 10-Если он может решать такие задачи так быстро, должно быть он очень умен.
- 11-Если он принимает наше предложение, пусть приходит. И давайте сразу подпишем договор.
- 12-Если она не чувствует себя хорошо, пусть идет домой.
- 13-Если вы не смотрите телевизор, выключите. Пусть не работает зря.
- 14-Если ты не можешь есть, не заставляй себя, брось.
- 15-Если я не заблуждаюсь, в самом конце (тогда) Галатасарай стала чемпионом.
- 16-Если ты не знаешь, молчи, не вмешивайся.

11-Сделайте перевод.

- 1-Annen çağırıyorsa gitmelisin. → .....
- 2-Eğer çalışıyorsa yenisini almaya gerek yok. → .....
- 3-Birinci soruyu cevaplayamıyorsan ikinciye geç. → .....
- 4-İstiyorsan bu gece burda kalalım. Yarın gideriz. → .....
- 5-Eğer dondurma hemen erimiyorsa kaliteli demektir. → .....
- 6-Eğer yemeği sen ısmarlıyorsan gelirim. → .....
- 7-Ailesi izin vermiyorsa biz karışmayalım. → .....
- 8-Eğer kendisi sağlığına dikkat etmiyorsa biz ne yapabiliriz. → .....
- 9-İngilizce bilmiyorsa onu o işe almazlar. → .....
- 10-Eğer sana acı dokunuyorsa sen bunu yeme. → .....
- 11-Geleceğini biraz düşünüyorsan kendine iyi bir iş bulursun. → .....
- 12-Eğer kullanmıyorsan eski çantanı bana ver. → .....
- 13-Eğer üşümüyorsan kazağımı çıkarabilirsin. → .....
- 14-Yanlış hatırlamıyorsam 250 lira vermiştim. → .....
- 15-Yağmur yağıyorsa gidemeyiz. → .....

**81-БУДУЩЕЕ КАТЕГОРИЧЕСКОЕ ВРЕМЯ УСЛОВНОЙ
МОДАЛЬНОСТИ
(Gelecek Zamanın Şartı)**

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, будущего категорического времени условной модальности.

1)

satmak →	(o) <i>satacaksa</i>	yakmak → .....
almak →		atmak → .....
kırmak →		sıkmak → .....
karışmak →		bıkmak → .....
koymak →		solmak → .....
kovmak →		koşmak → .....
durmak →		vurmak → .....

2)

ağlamak →	anlamak → .....
taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak → .....

3)

vermek →	gelmek → .....
sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silmek → .....
bilmek →	binmek → .....
dökmek →	dövmek → .....
görmek →	çözmek → .....
gülmek →	düşmek → .....

4)

denemek →	temizlemek → .....
erimek →	incimek → .....
büyümek →	çürümek → .....

5)

gitmek →	etmek → .....
hissetmek →	seyretmek → .....

6)

yemek →	demek → .....

2-От данных глаголов образуйте форму будущего категорического времени условной модальности.

	<u>Anlamak</u>	<u>Sevmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Bulmak</u>	<u>YürümeK</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Если он не будет продавать машину, пока что может воспользоваться моим гаражом.
- 2-Если он будет принимать участие в интервью, то он также должен изучить английский.
- 3-Если он поедит в Эрзурум, пусть отвезет всю зимнюю одежду.
- 4-Если он будет покупать новую машину, то на этот раз пусть покупает с автоматической коробкой передач.
- 5-Если он будет выбрасывать журналы, давайте мы заберем.
- 6-Али просит займы. Если он отдаст вовремя, тогда давайте займем.
- 7-Суат тоже хочет поехать. Если никуда не будет вмешиваться, может поехать.
- 8-Я тебя вообще не понимаю. Если ты не будешь пользоваться, зачем купил?
- 9-Если ты там не останешься, то не обязательно брать с собой вещи.
- 10-Он похож на один очень интересный фильм. Если ты будешь смотреть, можешь купить.
- 11-Если ты будешь спать, иди в комнату, ложись на пол.
- 12-Если ты не замерзнешь, тогда можешь не одевать свитер.
- 13-Давай подарим Эрджану велосипед, если ты больше не будешь кататься.
- 14-Если я поеду, тогда ятоже должен купить билет.
- 15-Зачем мы едим, если не посетим исторические места?

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, будущего категорического времени условной модальности.

almak → (o) *almayacaksa*
 atmak → ..... kırmak → ..... sıkmak → .....

koymak →	durmak →	ağlamak → .....
anlamak →	taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak →	vermek → .....
gelmek →	girmek →	silmek → .....
dökmek →	gülmek →	denemek → .....
temizlemek →	erimek →	incimek → .....
büyümek →	çürümek →	gitmek → .....
etmek →	yemek →	demek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме будущего категорического времени условной модальности.

	<u><i>Yazmak</i></u>	<u><i>Bilmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

	<u><i>Okumak</i></u>	<u><i>Görmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, будущего категорического времени условной модальности.

	almak → (o) <i>alacaksa mı?</i>	
atmak →	kırmak →	sıkmak → .....
koymak →	durmak →	ağlamak → .....
anlamak →	taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak →	vermek → .....
gelmek →	girmek →	silmek → .....
dökmek →	gülmek →	denemek → .....
temizlemek →	erimek →	incimek → .....
büyümek →	çürümek →	gitmek → .....
etmek →	yemek →	demek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме будущего категорического времени условной модальности.

	<u>Yapmak</u>	<u>Gezmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Yürümek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, будущего категорического времени условной модальности.

almak → (o) *almayacaksa mı?*

atmak →	kırmak →	sıklamak → .....
koymak →	durmak →	ağlamak → .....
anlamak →	taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak →	vermek → .....
gelmek →	girmek →	silme → .....
dökmek →	gülmek →	denemek → .....
temizlemek →	erimek →	incimek → .....
büyüme →	çürümek →	gitmek → .....
etmek →	yemek →	demek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме будущего категорического времени условной модальности.

	<u>Almak</u>	<u>Silmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Uyumak</u>	<u>Büyümek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Давай я не буду готовить, если ты не придешь вечером.
- 2-Если ты здесь будешь читать, можешь взять.
- 3-Если ты не будешь носить это платье, не покупай.
- 4-Если вы придете, дайте знать заранее.
- 5-Если тебя не будет на банкете, скажи, я тоже не приду.
- 6-Если он будет продавать машину, давайте мы купим
- 7-Если ты встанешь рано, не забудь завести его часы.
- 8-Если ты меня не отвезешь, ты тоже не пойдешь.
- 9-Если она не верит тебе, не рассказывай ей.
- 10-Если ты опять будешь обвинять её, тогда вообще не начинай разговор.
- 11-Если ты пойдешь навещать Эмре, я могу пойти с тобой.
- 12-Если ты будешь так ругаться, я тебе вообще ничего не буду рассказывать.
- 13-Если Юнус не придет, давайте не будем просто так ждать
- 14-Если ты сейчас будешь мыть посуду, давай помогу.
- 15-Сообщи учителю, если ты не придешь на урок.

11-Сделайте перевод.

- 1-Eğer televizyon seyretmeyeceksen boşu boşuna açma. → .....
- 2-Eğer orada ders çalışmayacaksan gitme. → .....
- 3-Meyve yiyeceksen söyle alayım. → .....
- 4-Dışarı çıkacaksan markete de uğra. → .....
- 5-Şahin'i çağırmayacaksan Aysel'i de çağırma. → .....
- 6-Ona her şeyi anlatacaksan tepkisine de hazırlıklı ol. → .....
- 7-Sabah erken kalkacaksan erkenden yat. → .....
- 8-Bu gömleği giyeceksen ütüleyeyim. → .....
- 9-Eğer gideceksek hediye almak lazım. → .....
- 10-Bu işi beceremeyeceksen hiç başlama. → .....
- 11-Eğer okumayacaksan bir işe gir, çalış. → .....
- 12-Eğer yatırım yapacaksanız tam zamanı. → .....
- 13-Arabanı satacaksan söyle müşteri bulalım. → .....
- 14-Eğer yemek yiyeceksen sofrayı hazırlayalım. → .....
- 15-Bu maaşa çalışacaksa gelsin. → .....
- 16-Eve götürüne kadar erimeyecekse alalım. → .....

**82-НАСТОЯЩЕЕ-БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ УСЛОВНОЙ
МОДАЛЬНОСТИ
(Geniş Zamanın Sartı)**

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, настоящего-будущего времени условной модальности.

1)

ağlamak → (o) *ağlarsa* taşımak → .....

uyumak → ..... demek → .....

erimek → ..... büyümek → .....

2)

satmak → ..... yakmak → .....

kırmak → ..... sıkmak → .....

koymak → ..... solmak → .....

durmak → ..... vurmak → .....

3)

kesmek → ..... yetmek → .....

girmek → ..... silmek → .....

dökmek → ..... dövmek → .....

gülmek → ..... düşmek → .....

4)

kullanmak → ..... dağıtmak → .....

doymak → ..... göstermek → .....

5)

almak → ..... kalmak → .....

sanmak → ..... varmak → .....

gelmek → ..... vermek → .....

bilmek → ..... olmak → .....

görmek → ..... ölmek → .....

bulmak → ..... durmak → .....

vurmak → ..... denmek → .....

6)

gitmek → ..... etmek → .....

hissetmek → ..... seyretmek → .....

reddetmek → ..... zannetmek → .....

2-От данных глаголов образуйте форму настоящего-будущего времени условной модальности.

	<u>Anlamak</u>	<u>Sevmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Bulmak</u>	<u>YürümeK</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Если вы будите шуметь, ребенок проснеться.
- 2-Если будет дождь, мы не сможем пойти на пикник.
- 3-Если я не выздоровлю на этой неделе, я не смогу участвовать в соревнованиях.
- 4-Если я закончу эту книгу, я сдам экзамен.
- 5-Если ты будешь много говорить по телефону, ты можешь заболеть.
- 6-Если папа это услышит, он очень разозлится на меня.
- 7-Если в этом году я выпущусь, папа купит мне машину.
- 8-Если вы поедите в Конью, обязательно поприсутствуйте на фестивале Мевляны.
- 9-Если вы будете так медленно писать, вы до завтрашнего дня не закончите.
- 10-Если ты ляжешь рано, рано встанешь.
- 11-Если ребенок проснется раньше времени, начнет пакать.
- 12-Если ты не положишь еду в холодильник, она испортится.
- 13-Если ты не будешь есть, ты не вырастишь.
- 14-Если ты сейчас продашь машину, ты понесешь убытки.
- 15-Если ты разобьешь вазу, мама очень разозлится на тебя.
- 16-Если ты положишь сюда, то упадет и разобьется.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, настоящего-будущего времени условной модальности.

ağlamak → (o) <i>ağlamazsa</i>		
uyumak →	büyümek →	demek → .....
satmak →	kırmak →	koymak → .....
durmak →	kesmek →	yetmek → .....

girmek →	silmek →	dökmek → .....
dövmek →	gülmek →	düşmek → .....
kullanmak →	dağıtmak →	doyurmak → .....
göstermek →	bildirmek →	öksürmek → .....
almak →	gelmek →	görmek → .....
olmak →	gitmek →	etmek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме настоящего-будущего времени условной модальности.

	<u>Yazmak</u>	<u>Bilmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Görmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, настоящего-будущего времени условной модальности.

ağlamak → (o) ağlarsa mı?		
uyumak →	büyümek →	demek → .....
satmak →	kırmak →	koymak → .....
durmak →	kesmek →	yetmek → .....
girmek →	silmek →	dökmek → .....
dövmek →	gülmek →	düşmek → .....
kullanmak →	dağıtmak →	doyurmak → .....
göstermek →	bildirmek →	öksürmek → .....
almak →	gelmek →	görmek → .....
olmak →	gitmek →	etmek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме настоящего-будущего времени условной модальности.

	<u>Yapmak</u>	<u>Gezmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>YürümeK</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, настоящего-будущего времени условной модальности.

ağlamak → (o) *ağlamazsa mı?*

uyumak →	büyümeK →	demek → .....
satmak →	kırmak →	koymak → .....
durmak →	kesmek →	yetmek → .....
girmek →	silmeK →	dökmek → .....
dövmek →	gülmek →	düşmek → .....
kullanmak →	dağıtmak →	doyurmak → .....
göstermek →	bildirmek →	öksürmek → .....
almak →	gelmek →	görmek → .....
olmak →	gitmek →	etmek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме настоящего-будущего времени условной модальности.

	<u>Almak</u>	<u>Silmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Uyumak</u>	<u>BüyümeK</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Если ты еще когда-нибудь не придешь на работу, тебя уволят.
- 2-Если Ахсен будет так поступать, я больше не буду с ним говорить.
- 3-Если начальник разрешит, я уйду в отпуск.
- 4-Если я сдам этот экзамен, я получу права.
- 5-Ты заболеешь, если выйдешь на улицу без курки.
- 6-Если ты не будешь регулярно готовиться к урокам, ты не сможешь сдать экзамен.
- 7-Если я рано не лягу, рано не смогу встать.
- 8-Если ты не будешь стоять на красный свет, тебя оштрафует милиция.
- 9-Будь внимателен, если много нальешь, прольется.
- 10-Если ты будешь ругаться с братом, я тоже с тобой не буду играть.
- 11-Если ты воспользуешься кремом для рук, сразу пройдет.
- 12-Если ты не прислушаешься к маме, она тоже огорчится.
- 13-Если вы не будите правильно питаться, вы заболеете.
- 14-Если увидишь Салиха, передавай привет.
- 15-Если ты не будешь внимателен к правилам дорожного движения, попадешь в аварию.
- 16-Если я сяду в автобус, я опоздаю на работу.

11-Сделайте перевод.

- 1-Acıkırsan dolapta yemek var. Isıtır, yersin. →.....
- 2-Televizyonu yakından seyredersen gözlerin bozulur. →.....
- 3-Bu düğmeye basarsan çalışır. →.....
- 4-Taksiye binersek daha hızlı gideriz. →.....
- 5-Eğer babam izin vermezse gelemem. →.....
- 6-Kumanda bozulursa televizyon çalışmaz. →.....
- 7-Ödevlerini bitirmezsen dışarı çıkamazsın. →.....
- 8-Eğer şimdi yola çıkarsanız akşama orada olursunuz. →.....
- 9-Poşetleri yere koyarsan kirlenir. →.....
- 10-Faturaları gününde ödemezsem ceza keserler. →.....
- 11-Annen bu yaptıklarını görürse sana çok kızar. →.....
- 12-Yağmurun altında beklersen ıslanır, hasta olursun. →.....
- 13-Acele ederseniz yetişebiliriz. →.....
- 14-Bu maçı kazanırsak şampiyon oluruz. →.....
- 15-Eğer beğenmezse değiştiririz. →.....

83-ПРОШЕДШЕЕ СУБЪЕКТИВНОЕ ВРЕМЯ УСЛОВНОЙ МОДАЛЬНОСТИ

(Duyulan (Miş'li) Geçmiş Zamanın Sarti)

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, прошедшего субъективного времени условной модальности.

1)

satmak →	(o) <i>satmışsa</i>	yakmak → .....
almak →		atmak → .....
ağlamak →		anlamak → .....
kırmak →		sıkmak → .....
karışmak →		bıkmak → .....
tanımak →		ağrımak → .....

2)

koymak →		solmak → .....
kovmak →		koşmak → .....
durmak →		vurmak → .....
susmak →		uçmak → .....
uyumak →		soğumak → .....
oturmak →		okumak → .....

3)

vermek →		gelmek → .....
sevmek →		gezmek → .....
denemek →		temizlemek → .....
girmek →		silmek → .....
bilmek →		binmek → .....
erimek →		incimek → .....
eskimek →		ekşimek → .....

4)

dökmek →		dövmek → .....
görmek →		çözmek → .....
gülmek →		düşmek → .....
sürmek →		küsmek → .....
büyümek →		çürümek → .....
yürümek →		üşümek → .....

2-От данных глаголов образуйте форму прошедшего субъективного времени условной модальности

	<u>Anlamak</u>	<u>Gelmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Görmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Ничего не остается делать, если он уже продал.
- 2-Если он не еще не выбросил, он даст мне.
- 3-Если он уже купил билеты, то мы не сможем их сдать.
- 4-Если Эмре уже поел, пусть зайдет ко мне на пять минут.
- 5-Если он не понял о чем говорилось, это значит, что он не знает турецкий.
- 6-Если он сломал, тогда он и будет платить.
- 7-Если Тамер не понял, то остальные вообще не поймут.
- 8-Ребята устали. Ладно, если устали, пусть немного отдохнут.
- 9-Если еда не испортилась, то нет необходимости готовить
- 10-Если он на самом деле он украл, то могут выгнать из школы.
- 11-Если он солгал, то они его не простят.
- 12-Если он еще не закончил есть, то для него шоколада нет
- 13-Если молодежь договорилась, то нам остается только поддержать их.
- 14-Если он не подготовился очень хорошо, то он не сможет сдать экзамен.
- 15-Если пальто износилось, давай купим новое.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, прошедшего субъективного времени условной модальности.

satmak → (o) <i>satmamışsa</i>		
yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıkmak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silme →	eskimek → .....

ekşimek → ..... dökmek → ..... dövmek → .....
 gülmek → ..... düşmek → ..... büyümek → .....
 çürümek → ..... yürümek → ..... üşümek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме прошедшего субъективного времени условной модальности

	<u><i>Yapmak</i></u>	<u><i>Gitmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u><i>Okumak</i></u>	<u><i>Görmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, прошедшего субъективного времени условной модальности.

satmak → (o) *satmışsa mı?*
 yakmak → ..... ağlamak → ..... anlamak → .....
 kırmak → ..... sıkmak → ..... taşımak → .....
 kaşımak → ..... kovmak → ..... koşmak → .....
 durmak → ..... vurmak → ..... uyumak → .....
 soğumak → ..... sevmek → ..... gezmek → .....
 girmek → ..... silmek → ..... eskimek → .....
 ekşimek → ..... dökmek → ..... dövmek → .....
 gülmek → ..... düşmek → ..... büyümek → .....
 çürümek → ..... yürümek → ..... üşümek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме прошедшего субъективного времени условной модальности.

	<u><i>Yazmak</i></u>	<u><i>Bilmek</i></u>
Ben	.....	.....

Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Koşmak

Yürümek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, прошедшего субъективного времени условной модальности

satmak → (o) *satmamışsa mı?*

yakmak →	ağlamak →	anlamak → .....
kırmak →	sıklamak →	taşımak → .....
kaşımak →	kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak →	uyumak → .....
soğumak →	sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silmek →	eskimek → .....
ekşimek →	dökmek →	dövmek → .....
gülmek →	düşmek →	büyümek → .....
çürümek →	yürümek →	üşümek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме прошедшего субъективного времени условной модальности.

Almak

Silmek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Oturmak

Üzülmek

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Если он закончил свои дела, то может пойти с нами.
- 2-Если это сказал Реджеп, то я не буду больше с ним разговаривать.
- 3-Если Нур не сделала домашнее задание, то ей нельзя идти гулять.
- 4-Если Явуз не смог сдать экзамен, то мы вообще не сдадим
- 5-Если Бурак нашел билет, то может приехать сегодня ночью.
- 6-Если Серап не полюбила свою работу, то она не сможет быть успешной.
- 7-Если они не пригласили на этот прием Айше, то она может очень обидеться.
- 8-Если друзья Севды купили ей в качестве подарка часы, которые она хотела, то она очень обрадуется.
- 9-Если Зехра добралась до своего города, тогда почему до сих пор не позвонила?
- 10-Если Дилек не поела на работе, то она придет голодная.
- 11-Если он не оделся тепло, то мог простудиться.
- 12-Если Эфе полюбил своего учителя, то он будет хорошо учиться.
- 13-Если еда испортилась, то можешь ее выбросить.
- 14- Если юбка не поглажена, то одевай брюки.
- 15-Они жили в том зеленом подъезде. Если, конечно, не переехали.

11-Сделайте перевод.

- 1-Eğer mesajımızı almamışsa haberi yoktur. →.....
- 2-Ömer eğer faturaları ödememişse ceza gelir. →.....
- 3-Eğer Selim almışsa getirir, kaybolmaz. →.....
- 4-Eğer camı Dilaver kırmışsa parasını da o öder. →.....
- 5-Ender beni aramışsa ulaşamamıştır. →.....
- 6-Sevda eğer otobüse binmişse trafiğe takılmıştır. →.....
- 7-Ortalıktaki eşyalarını toplamışsa odası düzenlidir. →.....
- 8-Eğer borçlarını bitirmişse tatile gidebilir. →.....
- 9-Tartışmayı Semih başlatmışsa o özür dilemeli. →.....
- 10-Şenay olanları öğremişse her an arayabilir. →.....
- 11-Selçuk'un morali bozulmuşsa kimse onu düzeltemez. →.....
- 12-Hakan acıklmışsa birşeyler hazırlayabilirim. →.....
- 13-Eğer yatmamışsa çağır, gelsin. →.....
- 14-Eğer henüz işten gelmemişse biraz bekleriz →.....
- 15-Eğer Kader'i küstürmüşsen bir daha seninle zor barışır. →.....

84-ПРОШЕДШЕЕ КАТЕГОРИЧЕСКОЕ ВРЕМЯ УСЛОВНОЙ МОДАЛЬНОСТИ

(Görülen (Bilinen, Belirtili, -Di'li) Geçmiş Zamanın Şartı)

1-От данных глаголов образуйте форму 3-его лица, единственного числа, прошедшего категорического времени условной модальности.

1)

almak → (o) *aldıysa* ağlamak → .....

kırmak → ..... taşımak → .....

2)

vermek → ..... temizlemek → .....

girmek → ..... erimek → .....

3)

koymak → ..... solmak → .....

sunmak → ..... uyumak → .....

4)

çözmek → ..... dövmek → .....

yüzmek → ..... büyümek → .....

5)

satmak → ..... yakmak → .....

karışmak → ..... çıkmak → .....

6)

kesmek → ..... çekmek → .....

pişmek → ..... içmek → .....

7)

susmak → ..... uçmak → .....

koşmak → ..... kopmak → .....

8)

dökmek → ..... ölçmek → .....

düşmek → ..... dövüşmek → .....

9)

gitmek → ..... etmek → .....

hissetmek → ..... seyretmek → .....

10)

yemek → ..... demek → .....

2-От данных глаголов образуйте форму прошедшего категорического времени условной модальности.

	<u>Anlamak</u>	<u>Gelmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Görmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Если он купил новую машину, пусть отдаст нам старую.
- 2-Кто разбил, тот и заплатит.
- 3-Если ты прочитал, вернешь мою книгу?
- 4-Если ты знаешь где он, скажи.
- 5-Если Явуз не разрешил, значит есть какая-то причина.
- 6-Если вы уже поели, давайте пойдем.
- 7-Если ты не ел, давай мы накроем стол.
- 8-Если ты пожил в холодильник, ничего не случится.
- 9-Если ты не смог решить проблемы, пусть твой отец поможет.
- 10-Если ты обидел мама пока меня небыло, то для тебя подарка нет.
- 11-Если Тарык не выкинул старые книги, то отдаст нам.
- 12-Если он до вечера не нашел билет, он не успеет.
- 13-Если он не смог сдать экзамен, он не сможет пройти собеседование.
- 14-Если я не выкинул, тогда должно быть где-то здесь.
- 15-Если ты не смотрел с самого начала, ты не поймешь.

4-От данных глаголов образуйте отрицание в форме 3-его лица, единственного числа, прошедшего категорического времени условной модальности.

almak → (o) *almadıysa*

ağlamak →	kırmak →	taşımak → .....
vermek →	temizlemek →	girmek → .....
erimek →	koymak →	solmak → .....
sunmak →	uyumak →	çözmek → .....
dövmek →	yüzmek →	büyüme → .....
satmak →	yakmak →	karışmak → .....
çıkılmak →	kesmek →	çekmek → .....

pişmek → ..... uçmak → ..... koşmak → .....
 kopmak → ..... dökmek → ..... ölçmek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицание в форме прошедшего категорического времени условной модальности.

	<u><i>Yapmak</i></u>	<u><i>Gitmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u><i>Okumak</i></u>	<u><i>Görmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, прошедшего категорического времени условной модальности.

almak → (o) *aldıysa mı?*
 ağlamak → ..... kırmak → ..... taşımak → .....
 vermek → ..... temizlemek → ..... girmek → .....
 erimek → ..... koymak → ..... solmak → .....
 sunmak → ..... uyumak → ..... çözmek → .....
 dövmek → ..... yüzmek → ..... büyümek → .....
 satmak → ..... yakmak → ..... karışmak → .....
 çıkmak → ..... kesmek → ..... çekmek → .....
 pişmek → ..... uçmak → ..... koşmak → .....
 kopmak → ..... dökmek → ..... ölçmek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме прошедшего категорического времени условной модальности.

	<u><i>Yazmak</i></u>	<u><i>Bilmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Koşmak**Yürümek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме 3-его лица, единственного числа, прошедшего категорического времени условной модальности.

almak → (o) *almadıysa mı?*

ağlamak →	kırmak →	taşımak → .....
vermek →	temizlemek →	girmek → .....
erimek →	koymak →	solmak → .....
sunmak →	uyumak →	çözmek → .....
dövmek →	yüzmek →	büyümek → .....
satmak →	yakmak →	karişmak → .....
çıkılmak →	kesmek →	çekmek → .....
pişmek →	uçmak →	koşmak → .....
kopmak →	dökmek →	ölçmek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме прошедшего категорического времени условной модальности.

Almak**Silmek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

Oturmak**Üzölmek**

Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Если тебе понравилось, можешь взять.
- 2-Если Омер не оплатил счета, тогда придет штраф.
- 3-Если вы оставили Селин одну дома, она может испугаться.
- 4-Если стекло разбил Дилявер, пусть он и оплачивает.
- 5-Наверняка, если Эндер звонил, он не смог дозвониться.
- 6-Если Севда села в автобус, то попадет в пробку.
- 7-Наверно, если вокруг он собрал вещи, комната в порядке.
- 8-Если он раздал долги, он точно поедит в отпуск.
- 9-Если вы заправили салат лимоном, я не буду есть.
- 10-Если Шенай узнала о происшедшем, она в любое время может сюда прийти.
- 11-Если Камиль пообещал, он сделает.
- 12-Если ты проголодался, я могу что-нибудь приготовить.
- 13-Если ты не положил еду в холодильник, она испортиться.
- 14-Если ты оплатил, придет в течении двух дней.
- 15-Если ты поставил на медленный огонь, то ничего не произойдет.

11-Сделайте перевод.

- 1-Ödevini bitirmediyse dışarı çıkamazsın. →.....
- 2-Esra yurt dışından döndüyse hemen ziyaretine gidelim. →.....
- 3-Seni hala işten atmadılarsa bence şükret. →.....
- 4-Eğer evde canın sıkıldıysa dışarı çıkalım. →.....
- 5-Bu yemeği beğenmediysen başka birşeyler hazırlayayım. →.....
- 6-Hüseyin'den hala özür dilemediysen çok ayıp etmişsin. →.....
- 7-Annene buraya geldiğini söylemediysen merak edebilir. →.....
- 8-Kitabı bitirdiyse bana da verir misin? →.....
- 9-Eğer bu sınavı çok iyi çalışmadıysan iyi bir sonuç bekleme. →.....
- 10-O çiçeği iyi sulamadıysan solmuştur. →.....
- 11-Ekmekler bayatladıysa atma. Kuşlara verelim. →.....
- 12-O sözü sen söylediyse çok ayıp ettin. →.....
- 13-Anlamadıysanız bir daha anlatayım. →.....
- 14-Sandalyede rahatsız olduysan koltuğa otur. →.....
- 15-Acıktıysanız yemeğimizi hemen yiyebiliriz. →.....
- 16-İşini bitirdiyse hadi çıkalım. →.....

85-ФОРМА ВОЗМОЖНОСТИ

(Yeterlik Fili)

1-От данных глаголов образуйте форму возможности 3-его лица, единственного числа, настоящего-будущего времени.

1)

satmak →	(o) <i>satabilir</i>	yakmak → .....
almak →		atmak → .....
kırmak →		sıkmak → .....
karışmak →		bıkmak → .....
koymak →		solmak → .....
kovmak →		koşmak → .....
durmak →		vurmak → .....

2)

ağlamak →	anlamak → .....
taşımak →	kaçımak → .....
uyumak →	soğumak → .....

3)

vermek →	gelmek → .....
sevmek →	gezmek → .....
girmek →	silmek → .....
bilmek →	binmek → .....
dökmek →	dövmek → .....
görmek →	çözmek → .....
gülmek →	düşmek → .....

4)

denemek →	temizlemek → .....
erimek →	incimek → .....
büyüme →	çürüme → .....

5)

gitmek →	etmek → .....
hissetmek →	seyretmek → .....
reddetmek →	zannetmek → .....

6)

yemek →	demek → .....
---------------	---------------

2-От данных глаголов образуйте форму возможности настоящего-будущего времени.

	<u>Anlamak</u>	<u>Sevmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Bulmak</u>	<u>Yürümek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Я могу поднять 50 кг одной рукой.
- 2-Я могу прочитать эту книгу за пол часа.
- 3-Ты можешь решить эту проблему?
- 4-Иса может спрыгнуть отсюда.
- 5-Харун может залезть на это дерево.
- 6-Во втором семестре по субботам, может быть, у нас будут занятия.
- 7-В воскресенье мы можем сходить на концерт.
- 8-Мой старший брат на этих летних каникулах может к нам приедет.
- 9-Они могут перенести собрание на следующую неделю.
- 10-В пятницу я могу быть очень занят.
- 11-Я тоже могу присутствовать на собрании?
- 12-Ибрахим тоже может пойти с нами?
- 13-Я могу одолжить словарь?
- 14-Мы можем сегодня выйти немного раньше?
- 15-Я могу сесть сюда?

4-От данных глаголов образуйте отрицательную форму возможности 3-его лица, единственного числа, настоящего-будущего времени.

almak → (o) <i>almaz</i>	atmak → .....
kırmak →	sıkmak → .....
koymak →	durmak → .....
ağlamak →	anlamak → .....
taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak → .....

vermek →	gelmek → .....
girmek →	silmek → .....
dökmek →	gülmek → .....
denemek →	temizlemek → .....
erimek →	incimek → .....
büyümek →	çürümek → .....
gitmek →	etmek → .....
yemek →	demek → .....

5-От данных глаголов образуйте отрицательную форму возможности настоящего-будущего времени.

	<u>Yazmak</u>	<u>Bilmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>Görmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме возможности 3-его лица, единственного числа, настоящего-будущего времени.

almak → (o) <i>alabilir mi?</i>	atmak → .....
kırmak →	sıkmak → .....
koymak →	durmak → .....
ağlamak →	anlamak → .....
taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak → .....
vermek →	gelmek → .....
girmek →	silmek → .....
dökmek →	gülmek → .....
denemek →	temizlemek → .....
erimek →	incimek → .....

büyümek → ..... çürümek → .....
 gitmek → ..... etmek → .....
 yemek → ..... demek → .....

7-От данных глаголов образуйте положительный вопрос в форме возможности настоящего-будущего времени.

	<u>Yapmak</u>	<u>Gezmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Okumak</u>	<u>YürümeK</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос в форме возможности 3-его лица, единственного числа, настоящего-будущего времени.

almak → (o) <i>alamaz mı?</i>	atmak → .....
kırmak →	sıkmak → .....
koymak →	durmak → .....
ağlamak →	anlamak → .....
taşımak →	kaşımak → .....
uyumak →	soğumak → .....
vermek →	gelmek → .....
girmek →	silmeK → .....
dökmek →	gülmek → .....
denemek →	temizlemek → .....
erimek →	incimek → .....
büyümeK →	çürümeK → .....
gitmek →	etmek → .....
yemek →	demek → .....

9-От данных глаголов образуйте отрицательный вопрос форме возможности настоящего-будущего времени.

	<u><i>Almak</i></u>	<u><i>Silmek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u><i>Uyumak</i></u>	<u><i>Büyümek</i></u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

10-Сделайте перевод.

- 1-Ты можешь нарисовать мой портрет?
- 2-Я могу найти твою ручку.
- 3-Дженгиз сможет справиться с это работой?
- 4-Вы можете выиграть эти соревнования.
- 5-Ты можешь перевести этот текст на русский язык?
- 6-Только ты можешь уговорить Ариф.
- 7-Мой старший брат может в одиночку съесть этот торт.
- 8-Он может как вы танцевать?
- 9-Говорят, машина утонула в озере. По-твоему, они смогут её достать?
- 10-Вместо йогурта мы можем использовать сметану.

11-Сделайте перевод.

- 1-Я могу ночью храпеть.
- 2-Ты можешь забыть, отдай брату.
- 3-Мы можем прийти поздно ночью.
- 4-В школах могут быть каникулы.
- 5-В этом году может быть холодно.
- 6-Я все еще не решил. Но вы можете остаться дома.
- 7-Завтра мы можем пойти на пикник.
- 8-На экзамене может возникнуть эта проблема.
- 9-Утром у него было собрание. Сегодня он может не прийти.

12-Сделайте перевод.

- 1-Я могу задать вам отдельный вопрос?
- 2-Мы можем оставить наши сумки здесь?
- 3-На улице очень холодно. Мы можем подождать здесь немного?
- 4-Я могу сегодня уйти пораньше?
- 5-Мои друзья могут сегодня остаться у меня?
- 6-Я могу пойти с ними в театр?
- 7-Я могу взять еще немного сладкого?
- 8-Ты можешь передать те книги Зелихе?
- 9-Ты можешь после работы зайти в магазин?

13-Сделайте перевод.

- 1-Arif iki günde bütün evi boyayabilir. →.....
- 2-Kardeşim iki yaşında ama yüze kadar sayabilir. →.....
- 3-Zeki bir yudumda iki litre su içebilir. →.....
- 4-Bu köpek çok akıllı. Her türlü eşyayı on dakikada bulabilir. →.....
- 5-Emre elleriyle bu arabayı durdurabilir. →.....
- 6-Siz ne kadar derine dalabilirsiniz? →.....
- 7-Hedefi buradan vurabilir misin? →.....
- 8-Bu kıyıda o kıyıya kadar yüzebilir misin? →.....
- 9-Eksi otuz derecede denize girebilir misin? →.....
- 10-Bu çuvalı sırtında taşıyabilir misin? →.....

14-Сделайте перевод.

- 1-Bugün erken yatabilirim. →.....
- 2-İzinsiz gitmeyin. Babam kızabilir. →.....
- 3-Polis size bir sürü soru sorabilir. →.....
- 4-Bu gölde on kiloluk balık bile tutabilirsiniz →.....
- 5-Yarın yağmur yağabilir. →.....
- 6-Bu yıl tatilde Uludağ'a gidebiliriz. →.....
- 7-Yarışmayı sen de kazanabilirsin. →.....
- 8-Biz seninle anlaşabiliriz. →.....
- 9-Birinizi iki günlüğüne Ankara'ya gönderebiliriz. →.....

15-Сделайте перевод.

- 1-Bu sefer saçlarımı çok kısa kestirebilir miyim?→.....
- 2-Siparişleri salıya kadar bitirebilir misiniz? →.....
- 3-Bugün müdür beye sorabilir misin? →.....

- 4-Bilgisayarını kullanabilir miyim? →.....
 5-Biz Erkan'la dışarı çıkabilir miyiz? →.....
 6-Alo, Tarkan'la görüşebilir miyim? →.....
 7-Kitaplara adımızı yazabilir miyiz? →.....
 8-Seninle biraz konuşabilir miyiz? →.....
 9-Biz başlayabilir miyiz? →.....

16-Сделайте перевод.

- 1-Я не умею говорить на китайском языке.
 2-Ильяс не может победить Сельмана.
 3-Кадир не умеет водить автобус.
 4-Ты не сможешь выучить этот язык.
 5-Вы не сможете разобрать мой подчерк.
 6-В такую погоду самолеты не могут взлететь.
 7-Ты не сможешь их поймать.
 8-Левент не умеет играть на фортепиано.
 9-Бироль не может быть врачом.
 10-Я не могу спать в темноте.

17-Сделайте перевод.

- 1-С утра я могу не проснуться.
 2-В субботу я могу не отвести детей в парк.
 3-На этих выходных мы можем не прийти к вам.
 4-Я могу завтра не принести твою книгу, которая у меня.
 5-Я могу не закончить домашнее задание к вечеру.
 6-Я могу не надуть этот шар как твой отец.
 7-Я буду очень занят. Могу не зайти к Галипу.
 8-Погода дождливая. Мы можем завтра не пойти на пикник.
 9-Он может не выздороветь в короткий срок.

18-Сделайте перевод .

- 1-Я могу завтра не приходиться?
 2-Школьных каникул может не быть.
 3- Я могу не пойти с вами в воскресенье.
 4- Уфуку этот галстук может не понравиться.
 5- Они могут не разрешить всем нам.
 6-Еще долгое время может не потеплеть.
 7- Они могут тебя не взять вовнутрь.
 8- Арзу может не есть острое.

9- Ильхан может меня не приглашать.

19-Сделайте перевод.

- 1-Said bu şiiri ezberleyemez. →.....
- 2-Ben sabahları erken kalkamam. →.....
- 3-Recep'e güvenemeyiz. →.....
- 4-Ben sana Rusça öğretemem. →.....
- 5-Bu bu havada dışarı çıkamam. →.....
- 6-Yakup hasta. Sizinle gelemem. →.....
- 7-Sen şimdi onu hiç tanıyamazsın. →.....
- 8-Burası çok yüksek. Ben buradan atlayamam. →.....
- 9-Bu saatte açık dükkan bulamayız. →.....
- 10-Ben bu gömleği sana veremem. →.....

20-Сделайте перевод.

- 1-Siparişleri yarına yetiştiremeyebilir. →.....
- 2-Durmuş adresi bulamayabilir. →.....
- 3-Ben bu yemeğin hepsini yiyemeyebilirim. →.....
- 4-Bundan sonra bir daha yürüyemeyebilir. →.....
- 5-Sen benim arabayı süremeyebilirsin. →.....
- 6-İlk başta beni hatırlayamayabilir. →.....
- 7- Bu yıl tatilde eve gidemeyebilirim. →.....
- 8-Polis hırsızı yakalayamayabilir. →.....
- 9-Feridun bu yıl üniversiteyi bitiremeyebilir. →.....

21-Сделайте перевод.

- 1-Şevket yeni geldi. Ümit'i tanımayabilir. →.....
- 2-Seni bir daha görmek istemeyebilir. →.....
- 3-Bize randevu vermeyebilir. →.....
- 4-Sınavdan sonra bize izin vermeyebilir. →.....
- 5-Kıracı bu ay evi boşaltmayabilir. →.....
- 6-Teklifimizi kabul etmeyebilirsiniz. →.....
- 7-Yarın kravat takmayabilirsiniz. →.....
- 8-Halit'in uykusu çok ağır. Bizi duymayabilir. →.....
- 9-Bu akşam erken yatmayabilir miyim? →.....

22-От данных глаголов образуйте форму возможности настоящего продолженного времени.

	<i>Anlamak (olumlu)</i>	<i>Dinlemek (olumsuz)</i>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<i>Ağlamak (olumlu soru)</i>	<i>Söylemek (olumsuz soru)</i>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

23-Сделайте перевод.

1-Я не могу прочитать папино письмо.

2-Я не вижу издалека.

3-Я тоже не могу есть баклажаны.

4-Ты умеешь писать на арабском, а твой брат нет.

5-Я стесняюсь, ничего не хочу.

6-Я не могу говорить ей некоторые вещи.

7-В эти дни мы очень заняты. Мы вообще не можем с тобой поговорить.

8-Он уже сам умеет готовить.

9-По утрам, я не могу вставать рано (к сожалению).

10-Мне совсем не стыдно за те дни.

11-В будни я не могу завтракать (к сожалению).

24-От данных глаголов образуйте положительную форму возможности будущего категорического времени.

	<i>Aramak (olumlu)</i>	<i>Yemek (olumsuz)</i>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<i>Yapmak (olumlu soru)</i>	<i>Sevmek (olumsuz soru)</i>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....

О	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

25-Сделайте перевод.

- 1-Я не смогу больше есть это(к сожалению).
- 2-Я не смогу больше выносить такие (его)слова
- 3-Ложись рано. Иначе не сможешь встать утром.
- 4-После этого ты не сможешь списывать.
- 5-Мы не сможем видеть друг друга долгое время.
- 6-Они больше не смогут меня обманывать.
- 7-Теперь я тоже смогу играть в футбол.
- 8-Мы не сможем добраться туда вовремя.
- 9-Из-за этого собрания мы не сможем поехать на завтрашний концерт.
- 10-Мы больше не сможем с тобой увидеться?
- 11-Я не смогу этим вечером выйти на улицу?

26-От данных глаголов образуйте положительную форму возможности прошедшего категорического времени.

	<i>Almak (olumlu)</i>	<i>Gelmek (olumsuz)</i>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
О	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<i>Bakmak (olumlu soru)</i>	<i>Bitirmek (olumsuz soru)</i>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
О	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

27-Сделайте перевод.

- 1-Я тоже мог бы решить эту задачу.
- 2-Вы могли бы раньше сообщить.
- 3-Я тебе не говорил об этом раньше.

- 4-По-твоему, я мог бы выиграть соревнования?
 5-Ты не мог выиграть те соревнования.
 6-Мы могли бы еще немного посидеть.
 7-Упаси Боже, тебе могло бы отрезать руку!
 8-Я не мог оставить Жале там одну.
 9-Ты мог бы ее уговорить?
 10-Ты мог бы продать машину подороже.
 11-Зачем вы выкинули? Я мог бы отремонтировать ту игрушку.

28-От данных глаголов образуйте положительную форму возможности прошедшего субъективного времени.

	<i>Anlamak (olumlu)</i>	<i>Beklemek (olumsuz)</i>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<i>Uyumak (olumlu soru)</i>	<i>Yürüme (olumsuz soru)</i>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

29-Сделайте перевод

- 1-(Мама говорит) Возможно, мама приедет к нам завтра.
 2-Во вторник было много дел (он говорит.) Он не может к нам зайти.
 3-Спроси-ка, сможет ли он завтра отвезти детей в школу?
 4-Говорят, он нашел новую работу. Возможно, переедет отсюда (он говорит).
 5-Говорят, он поранил руки. Он не может помыть посуду (он говорит).
 6- Оказывается, завтра экзамен. Поэтому он не может вам помочь. (он говорит).
 7-(Он говорит) У него нет вообще свободного времени. Поэтому он не может обучать тебя итальянскому языку.
 8-Говорят, он не дает свой компьютер никому.
 9-Говорят, он очень чувствительный. В любой момент может сломаться.
 10-Оказывается, он не сможет сказать нам, потому что пообещал другу.

86-ФОРМА БЫСТРОТЫ**(Tezlik Fiili)****1-Образуйте форму быстроты.****1)**

satmak →	<i>satıvermek</i>	yakmak → .....
almak →		atmak → .....
ağlamak →		anlamak → .....
kırmak →		sıkmak → .....
karışmak →		bıkmak → .....
tanımak →		ağrımak → .....

2)

koymak →	solmak → .....
kovmak →	koşmak → .....
durmak →	vurmak → .....
susmak →	uçmak → .....
uyumak →	soğumak → .....
oturmak →	okumak → .....

3)

vermek →	gelmek → .....
sevmek →	gezmek → .....
denemek →	temizlemek → .....
girmek →	silme → .....
bilmek →	binmek → .....
erimek →	incimek → .....
eskimek →	eksimek → .....

4)

dökmek →	dövmek → .....
görmek →	çözmek → .....
gülmek →	düşmek → .....
sürmek →	küsmek → .....
büyümek →	çürümek → .....
yürümek →	üşümek → .....

5)

gitmek →	seyretmek → .....
----------------	-------------------

2-Образуйте положительную форму быстроты настоящего продолженного времени.

	<u>Anlamak</u>	<u>Beklemek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

3-От данных глаголов образуйте положительную форму быстроты будущего категорического времени.

	<u>Anlatmak</u>	<u>Bilmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

4- От данных глаголов образуйте положительную форму быстроты настоящего - будущего времени.

	<u>Almak</u>	<u>Bulmak</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

5-От данных глаголов образуйте положительную форму быстроты прошедшего категорического времени.

	<u>Yapmak</u>	<u>Gezmek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

6-От данных глаголов образуйте положительную форму быстроты прошедшего субъективного времени.

	<u>Tanımak</u>	<u>Dinlemek</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

7-От данных глаголов образуйте положительную форму быстроты повелительного наклонения.

	<u>Ağlamak</u>	<u>Yürümek</u>
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

8-От данных глаголов образуйте положительную форму быстроты желательного наклонения.

	<u>Almak (şimdiki zaman)</u>	<u>Gelmek (gelecek zaman)</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Bakmak (geniş zaman)</u>	<u>Bitirmek (görülen geçmiş zaman)</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....
Biz	.....	.....
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....
	<u>Uyumak (duyulan geçmiş zaman)</u>	<u>Yürümek (emir kipi)</u>
Ben	.....	.....
Sen	.....	.....
O	.....	.....

Biz	.....	_____
Siz	.....	.....
Onlar	.....	.....

9-Сделайте перевод.

- 1-Помойте-ка пол.
- 2-Положи-ка книги в шкаф.
- 3-После еды сразу же пусть отнесет это дяде.
- 4-Говорят, он все задачи решил за пол часа.
- 5-Мой компьютер сломался. Дядя починил его за 5 минут (легко и быстро)
- 6-Купишь-ка нам 2 булки хлеба в магазине?
- 7-В тот день он не уделил нам даже пол часа.
- 8-Он иногда меня вообще не слушает (жалоба).
- 9-Ты тоже можешь не одевать тот галстук.
- 10-Подержи-ка немного мою сумку.
- 11-Спроси-ка там у кого-нибудь его адрес.
- 12-Заполните вот тот бланк.
- 13-Они тоже сюда больше пусть никогда не приходят
- 14-Мы ждали там ровно час. А он нас даже чаем не угостил.
- 15-Скажи-ка друзьям, завтра уеду в Измир.
- 16-Отвезете меня завтра в Аэропорт Кемяля Ататюрка.

10-Сделайте перевод.

- 1-Yeni kitap getirmişler mi, soruverirsin. →.....
- 2-Sen de onu bir daha aramayiverirsin. →.....
- 3-Kapıları siler, mobilyaların tozunu alıverirsiniz. →.....
- 4-Sabah bizi otobüs terminalinde karşılayıvermedi. →.....
- 5-Yarın sabah Cennet'e uğrayıverir misin? →.....
- 6-Salı günü Vedat'ı okula götürüverir misin? →.....
- 7-Bir sabah bile kahvaltı hazırlayıvermedi. →.....
- 8-Bir gömleğimi yıkayıvermedi. →.....
- 9-Bazen birden hastalanıveriyor. →.....
- 10-İki ay sonra da evleniverirsiniz. →.....
- 11-O günden sonra bir daha beni kucaklamayıverdi. →.....
- 12-İki yıldır ailesini bir kere arayıvermemiş. →.....
- 13-Bülent bu gece de eve gitmeyiversin. →.....
- 14-Kimse duymaz, kulağına söyleyiverirsin. →.....
- 15-Yemekten sonra masaları siliverir misin? →.....

ЗАЛОГИ (Çatı Bakımından Fiiller)
87-СТРАДАТЕЛЬНЫЙ ЗАЛОГ
(Edilgen Fiil)

1-От данных глаголов образуйте форму страдательного залога. Переведите полученные глаголы.

<i>Yapmak</i>	→	<i>yapılmak (yap-ıl-mak)</i>	→	<i>быть сделанным</i>
Dövmek	→	.....	→	.....
Kırmak	→	.....	→	.....
Görmek	→	.....	→	.....
Yenmek	→	.....	→	.....
Eğmek	→	.....	→	.....
Kesmek	→	.....	→	.....
Yatmak	→	.....	→	.....
Bozmak	→	.....	→	.....
Satmak	→	.....	→	.....
Atmak	→	.....	→	.....
Vermek	→	.....	→	.....
Yazmak	→	.....	→	.....
Basmak	→	.....	→	.....
Soymak	→	.....	→	.....
Vurmak	→	.....	→	.....
Sevmek	→	.....	→	.....
Görmek	→	.....	→	.....
Dökmek	→	.....	→	.....
Övmek	→	.....	→	.....
Giymek	→	.....	→	.....
Gezmek	→	.....	→	.....
Tutmak	→	.....	→	.....
Sıkmak	→	.....	→	.....
Binmek	→	.....	→	.....
Çizmek	→	.....	→	.....
Gitmek	→	.....	→	.....
Kapatmak	→	.....	→	.....
Duymak	→	.....	→	.....

2-От данных глаголов образуйте форму страдательного залога. Переведите полученные глаголы.

Başlamak → *başlanmak (başla-n-mak)* → *начинаться*
İslamak → ..... → .....

Beklemek	→	.....	→	.....
Oynamak	→	.....	→	.....
Ütölemek	→	.....	→	.....
Doğramak	→	.....	→	.....
Bilmek	→	.....	→	.....
Dolamak	→	.....	→	.....
Ayarlamak	→	.....	→	.....
Suçlamak	→	.....	→	.....
Denemek	→	.....	→	.....
Azarlamak	→	.....	→	.....
Düzenlemek	→	.....	→	.....
Sevmek	→	.....	→	.....
Hatırlamak	→	.....	→	.....
Hesaplamak	→	.....	→	.....
İzlemek	→	.....	→	.....
Kaplamak	→	.....	→	.....
Karalamak	→	.....	→	.....
Karşılmak	→	.....	→	.....
Katlamak	→	.....	→	.....
Ödemek	→	.....	→	.....
Kutlamak	→	.....	→	.....
Yakalamak	→	.....	→	.....
Planlamak	→	.....	→	.....
Hazırlamak	→	.....	→	.....
Sallamak	→	.....	→	.....
Sürümek	→	.....	→	.....
Taşımak	→	.....	→	.....
Bağlamak	→	.....	→	.....
Dinlemek	→	.....	→	.....
Yaralamak	→	.....	→	.....
Harcamak	→	.....	→	.....

3-От данных глаголов образуйте форму страдательного залога. Переведите полученные глаголы.

<i>Silmek</i>	→	<i>Sililmek (sil-in-mek)</i>	→	<i>стираться</i>
Bilmek	→	.....	→	.....
Almak	→	.....	→	.....
Bulmak	→	.....	→	.....
Gelmek	→	.....	→	.....
Delmek	→	.....	→	.....
Çalmak	→	.....	→	.....

Bölmek	→	.....	→	.....
Kalmak	→	.....	→	.....
Gülmek	→	.....	→	.....
Olmak	→	.....	→	.....
Dalmak	→	.....	→	.....
Salmak	→	.....	→	.....
Yolmak	→	.....	→	.....
Ölmek	→	.....	→	.....

4-Сделайте перевод.

- 1-Bu saray 1578 yılında yapılmış. →.....
- 2-Salonun camı kırıldı. →.....
- 3-Bizim televizyon yine bozuldu. →.....
- 4-Almak istediğim gömlek satılmış. →.....
- 5-Bu kitap 1852'de yazılmış. →.....
- 6-Şirketimiz on yıl önce kuruldu. →.....
- 7-Dün çantam çalındı. →.....
- 8-Bardakdaki su üstüme döküldü. →.....
- 9-Burada sigara içilmez. →.....
- 10-Bu kelime şimdi her yerde kullanılıyor. →.....
- 11-Ceketin yırtılmış. →.....
- 12-Paket delindi, herşey yere döküldü. →.....
- 13-Salataya limon sıkıldı mı? →.....
- 14-O otobüslere binilmez, çok tehlikeli. →.....
- 15-Mobilyaların cilası çizilmiş. →.....

5-Сделайте перевод.

- 1-Тут слышно все что говорят в соседней квартире.
- 2-Земля мокрая. Мои носки промокли.
- 3-Тебе даже сказать ничего нельзя.
- 4-В эту игру не играют в двоим.
- 5-Купленная тобой новая рубашка совсем не выглаживается.
- 6-Картофель почищен, порезан. Все готово.
- 7-Все заранее спланировано.
- 8-Айхан обвиняется в воровстве.
- 9-Очень приятно, когда не забывают, помнят.
- 10-За 5 минут земля покрылась снегом.
- 11-Премьер-министр был принят с большим торжеством
- 12-Рубашки не сложены, повешены на вешалку.
- 13- Ни один из счетов не оплачен.

88-ВОЗВРАТНЫЙ ЗАЛОГ (Dönüslü Fiil)

1-Ниже данные глаголы напишите в форме возвратного залога. Переведите полученные глаголы.

Sevmek → *sevinmek (sev-in-mek)* → *обрадоваться*

Açmak	→	.....	→	.....
Yazmak	→	.....	→	.....
Katmak	→	.....	→	.....
Sıklamak	→	.....	→	.....
Eğmek	→	.....	→	.....
Kurmak	→	.....	→	.....
Dökmek	→	.....	→	.....
Tutmak	→	.....	→	.....
Görmek	→	.....	→	.....
Övmek	→	.....	→	.....
Giymek	→	.....	→	.....
Soymak	→	.....	→	.....
Gezmek	→	.....	→	.....
Dövmek	→	.....	→	.....
Bulmak	→	.....	→	.....
Almak	→	.....	→	.....
Silmek	→	.....	→	.....
Yıkamak	→	.....	→	.....
Kaşımak	→	.....	→	.....
Dilemek	→	.....	→	.....
Aramak	→	.....	→	.....
Tıkamak	→	.....	→	.....
Taramak	→	.....	→	.....
Boyamak	→	.....	→	.....
Korumak	→	.....	→	.....
Söylemek	→	.....	→	.....
Süslemek	→	.....	→	.....
Mırıldamak	→	.....	→	.....
Sürmek	→	.....	→	.....

2-Ниже данные глаголы напишите в форме возвратного залога и переведите их.

<u>действительный</u>		<u>страдательный</u>		<u>возвратный залог</u>
Açmak	→	.....	→	.....
Eğmek	→	.....	→	.....
Kurmak	→	.....	→	.....
Atmak	→	.....	→	.....
Yazmak	→	.....	→	.....
Dökmek	→	.....	→	.....
Ayrırmak	→	.....	→	.....
Sıkmak	→	.....	→	.....
Katmak	→	.....	→	.....

Сравните:**3-Сделайте перевод. (возвратный)**

- 1-Hiç arkadaşı yok. Kimseye açılmıyor. →.....
- 2-Yeni bir kursa yazıldım. →.....
- 3-Dün konferansta çok sıkıldım. →.....
- 4-Rüstem eşinden ayrılmış. →.....
- 5-Bugün önemli bir toplantıya katılacağım. →.....
- 6-Yunus kalemi almak için hemen ileri atıldı. →.....
- 7-Koltuğa kurulmuş televizyon seyrediyordu. →.....

4-Сделайте перевод. (страдательный)

- 1-Kilit bozulmuş. Kapı açılmıyor. →.....
- 2-Bu mektup sana yazılmış. →.....
- 3-Çamaşırlar iyice sıkılmamış. →.....
- 4-Bütün okullarda bunun için özel bir köşe ayrılmış. →.....
- 5-Çorbaya çok fazla tuz katılmış. →.....
- 6-Uğur yine işten atılmış. →.....
- 7-Saat altıya kurulmuş. →.....

5-Ниже данные глаголы напишите в форме возвратного залога и переведите их.

<u>действительный</u>		<u>страдательный</u>		<u>возвратный залог</u>
Sevmek	→	.....	→	.....
Görmek	→	.....	→	.....
Dövmek	→	.....	→	.....

Övmek →	.....	→	.....
Giymek →	.....	→	.....
Gezmek →	.....	→	.....
Tutmak →	.....	→	.....
Soymak →	.....	→	.....
Bakmak →	.....	→	.....
Geçmek →	.....	→	.....
Çekmek →	.....	→	.....
Kaçmak →	.....	→	.....
Germek →	.....	→	.....
Sürmek →	.....	→	.....

Сравните:**6-Сделайте перевод. (возвратный)**

- 1-Turgut'u görünce çok sevindim. →.....
- 2-Çok hızlı giyindim. →.....
- 3-Önce etrafına bakındı, sonra içeri girdi. →.....
- 4-Herşey çok pahalı. Zor geçiniyoruz. →.....
- 5-Çekinme, içeri gel. Yabancı yok. →.....

7-Сделайте перевод. (страдательный)

- 1-Hint filmleri buralarda çok seviliyor. →.....
- 2-Kumaş pantolonun altına spor ayakkabı giyilmez. →.....
- 3-Yaşlı adama son günlerinde hiç bakılmadı. →.....
- 4-Kırmızı ışıkta geçilmez. →.....
- 5-Bu film 25 yıl önce çekilmiş. →.....

8-Сделайте перевод.

- 1-Осман ни с кем не делиться. Он очень замкнутый.
- 2-Не лезь куда не поподя. Будь рассудительнее.
- 3-Он хочет записать на курсы каратэ.
- 4-Я не буду присутствовать на завтрашнем собрании.
- 5-Ферит ушел из дома. Живет у одного своего друга.
- 6-Ему не нравятся такие разговоры.
- 7-Вчера на экзамене все провалились.
- 8-Я не прогибаюсь не под кого.
- 9-Я очень обрадовался этой новости.
- 10-Держись за перила, иначе упадешь.

89-ВЗАИМНЫЙ ЗАЛОГ (İstes Fiil)

1-Ниже данные глаголы напишите в форме взаимного залога. Переведите полученные глаголы.

Yazmak → *yazışmak (yaz-ış-mak)* → *переписываться*

Görmek	→	→ .....
Selamlamak	→	→ .....
Dövmek	→	→ .....
Vurmak	→	→ .....
Atmak	→	→ .....
Bakmak	→	→ .....
Kucaklamak	→	→ .....
Çekmek	→	→ .....
Bulmak	→	→ .....
Anlamak	→	→ .....
Çarpmak	→	→ .....
İtmek	→	→ .....
Küsmek	→	→ .....
Karşılama	→	→ .....
Tanımak	→	→ .....
Bozmak	→	→ .....
Ödemek	→	→ .....
Yenmek	→	→ .....
Kaçmak	→	→ .....
Bölmek	→	→ .....
Gülmek	→	→ .....
Ağlamak	→	→ .....
Koşmak	→	→ .....
Uçmak	→	→ .....
Beklemek	→	→ .....
Ötmek	→	→ .....
Vağırma	→	→ .....
Dolmak	→	→ .....
Kesmek	→	→ .....

2-Сделайте перевод.

1-Я постоянно переписываюсь с Лейлой.

2-Вчера после уроков мы немного поругались с Шевкетом.

- 3-Долгое время мы переглядывались. В конце-концов я его вспомнила.
- 4-Перед университетом столкнулись два такси.
- 5-Я тоже хочу познакомиться с ней.
- 6-Автобус был забит. Все толкались.
- 7-Мы соревновались с Ирдиш по АРМ-реслингу, но сыграли в ничью.
- 8-Из-за того что она так сказала, папа потом поругал меня.
- 9-Мы встретились в кино в воскресенье.
- 10-Я виделся с ней. Завтра заскочу к ней.
- 11-Вчера в школе Ведат с Джевлет подрались.
- 12-Ты был должен мне 50 лир. Значит мы в расчете.
- 13-Ученики бегают по коридору.
- 14-В один момент все собрались в моей комнате.
- 15-Мы поделили оставшиеся деньги между нами.
- 16- Вчера по дороге мы случайно встретились.

3-Сделайте перевод.

- 1-İki arkadaşı iki yıla yakın yazıştılar. →.....
- 2-Annemle babam uzun süre bakiştılar. →.....
- 3-Geçen gün yine abimle atıştık. →.....
- 4-Üç öğrenci koridorda koşarken çarpışmışlar. →.....
- 5-Nihayet Bülent'in babasıyla tanıştık. →.....
- 6-İnsanlar içeri girebilmek için itişiyorlar. →.....
- 7-Ozaman otobüs durağında buluşuruz. →.....
- 8-Biz de yıllardır görüşmedik. →.....
- 9-Dün komşunun çocukları yine dövüşmüşler. →.....
- 10-Geçen gün sen de bana vurmıştın. Şimdi ödeştik. →.....
- 11-Salı günü pazarda Nihat'la karşılaştık. →.....
- 12-Çocuklar oyuncakları bölüştüler. →.....
- 13-Öğrenciler koridorda bağrışıyorlar. →.....
- 14-İki takım bir türlü yenilemedi. →.....
- 15-O gece sabaha kadar dertleştik. →.....

4-Сделайте перевод.

1-Savaşmak →	2-Barışmak → .....
3-Konuşmak →	4-Yarışmak → .....

5-Сделайте перевод.

- 1-Две страны 5 лет воевали.
- 2-Об этом завтра поговорим.

90-ПОНУДИТЕЛЬНЫЙ ЗАЛОГ
(Ettirgen & Oldurgan* Fiil)

1-От данных глаголов образуйте форму повелительного залога. Переведите.

<i>Bilmek</i>	→ <i>bildirmek (bil-dir-mek)</i>	→ <i>сообщать</i>
Yazmak	→	→ .....
Bulmak	→	→ .....
Gülmek	→	→ .....
Yapmak	→	→ .....
Susmak	→	→ .....
Küsmek	→	→ .....
Ölmek	→	→ .....
Yemek	→	→ .....
Açmak	→	→ .....
Asmak	→	→ .....
Yakmak	→	→ .....
Dönmek	→	→ .....
Sormak	→	→ .....
Saymak	→	→ .....
İnmek	→	→ .....
Alışmak	→	→ .....
Bakmak	→	→ .....
Barışmak	→	→ .....
Bıkmak	→	→ .....
Donmak	→	→ .....
Çalışmak	→	→ .....
Dokunmak	→	→ .....
Dolaşmak	→	→ .....
Gezmek	→	→ .....
Durmak	→	→ .....
Giymek	→	→ .....
İnanmak	→	→ .....
Kızmak	→	→ .....
Tanışmak	→	→ .....

2-От данных глаголов образуйте форму повелительного залога. Переведите.

<i>Uyumak</i>	→ <i>uyutmak (uyu-t-mak)</i>	→ <i>усыплять</i>
Okumak	→	→ .....

Aramak	→	.....	→	.....
Bağırmaq	→	.....	→	.....
Çağırmaq	→	.....	→	.....
Üşümek	→	.....	→	.....
Kızarmak	→	.....	→	.....
Yürümek	→	.....	→	.....
Söylemek	→	.....	→	.....
Acımaq	→	.....	→	.....
Uzamak	→	.....	→	.....
Düzelmek	→	.....	→	.....
Yükselmek	→	.....	→	.....
Azalmak	→	.....	→	.....
Sürmek	→	.....	→	.....
Anlamak	→	.....	→	.....
Ağlamak	→	.....	→	.....
Soğumak	→	.....	→	.....
Ağrımaq	→	.....	→	.....
Büyümek	→	.....	→	.....
Dinlemek	→	.....	→	.....
Düzenlemek	→	.....	→	.....
Hatırlamak	→	.....	→	.....
Hazırlamak	→	.....	→	.....
İstemek	→	.....	→	.....
Kaplamak	→	.....	→	.....
Kaynamak	→	.....	→	.....
Oynamak	→	.....	→	.....
Parçalamak	→	.....	→	.....
Parlamak	→	.....	→	.....
Temizlemek	→	.....	→	.....
Toplamak	→	.....	→	.....
Fırçalamak	→	.....	→	.....

3-От данных глаголов образуйте форму повелительного залога. Переведите.

Yatmak → *yatırmak (yat-ır-mak)* → *укладывать*

Uçmak	→	.....	→	.....
Geçmek	→	.....	→	.....
İçmek	→	.....	→	.....
Duymak	→	.....	→	.....
Doymak	→	.....	→	.....

Düşmek	→	.....	→	.....
Kopmak	→	.....	→	.....
Çıkmak	→	.....	→	.....
Kaçmak	→	.....	→	.....
Pişmek	→	.....	→	.....
Bitmek	→	.....	→	.....
Batmak	→	.....	→	.....
Şaşmak	→	.....	→	.....
Doğmak	→	.....	→	.....
Taşmak	→	.....	→	.....
Şişmek	→	.....	→	.....
Kızmak	→	.....	→	.....

4-От данных глаголов образуйте форму повелительного залога. Переведите.

1-Gelmek	→	.....	→	.....
2-Gitmek	→	.....	→	.....
3-Kalkmak	→	.....	→	.....
4-Görmek	→	.....	→	.....

5-От данных глаголов образуйте форму повелительного залога. Переведите.

1-Ulaşmak	→	.....	→	.....
2-Yutmak	→	.....	→	.....
3-Korkmak	→	.....	→	.....
4-Damlamak	→	.....	→	.....
5-Ürkmek	→	.....	→	.....
6-Göçmek	→	.....	→	.....

6-Сделайте перевод.

- 1-Вчера было очень холодно. Я немного замерз.
- 2-Мама в комнате. Укладывает брата.
- 3-Мама пожарила нам котлеты.
- 4-Не доводи брата до слез. Дай ему что он хочет.
- 5-Прошлой ночью старший брат меня очень напугал.
- 6-Не лей воду впустую. Помыв руки, сразу выключай.
- 7-Не пытайся зря, ты меня не обманешь!
- 8-Милиционер нас не остановил.
- 9-Лев убил детеныша оленя.

- 10-Метин очень смешной человек. Он нас очень рассмешил.
- 11-Педагог попросил детей помолчать.
- 12-Говорят, Омюр на прошлой неделе опоздал на поезд.
- 13-Эльмас рано укладывает своих детей.
- 14-Говорят, американцы потопили 3 японских корабля.
- 15-Оказывается, моя сестра очень хорошо готовит.
- 16-Я тоже только что закончил домашнее задание.
- 17-Вчера с друзьями мы пустили воздушного змея.
- 18-Мама кормит брата.
- 19-Идя по дороге, я обронил свой бумажник.
- 20-Рейхан сорвала цветы в саду.
- 21-Тарык принес нам шоколад.
- 22-Папа отвел нас в зоопарк.
- 23-Разбудите меня в 7 часов.
- 24-Он показал мне свой детский портрет.
- 25- Говорят, он заставил Ясин написать заявление.
- 26-Вы сообщили об этом случае в милицию?
- 27-Этот дворец был построен по заказу Мехмета II.
- 28- Смотрю, в этот раз ты подстриг волосы очень коротко.
- 29-Он забронировал нам место в ресторане.
- 30-Ты прищемил мне руку.
- 31-Ты можешь передать мне вон ту ручку?
- 32-В пятницу мы привели комнату в порядок.
- 33-Сегодня преподаватель объяснил новую тему.
- 34-Завтра сможешь мне напомнить, мне надо позвонить Орхану?

7-Сделайте перевод.

- 1-Ödevini abisine yaptırmış. →.....
- 2-Dün sınıfta herkesi güldürmüş. →.....
- 3-Teröristler iki polisi öldürmüş. →.....
- 4-Ablam çocuğuna yemek yediriyor. →.....
- 5-Şoför bizi yanlış yerde indirdi. →.....
- 6-Atıf'la Fuat'ı barıştırdım. →.....
- 7-Bu adamın bu hareketleri beni bıktırdı. →.....
- 8-Sabah arabayı çalıştıramamış. →.....
- 9-Akşamları köpeğimi dolaştırıyorum. →.....
- 10-Müdür bize fabrikayı gezdirdi. →.....
- 11-Annem kardeşimi giydiriyor. →.....
- 12-Mustafa'nın sözleri beni çok kızdırdı. →.....
- 13-Abim beni arkadaşlarıyla tanıştırdı. →.....
- 14-Senin sözlerin onu çok utandırdı. →.....

91-ВСЕ ЗАЛОГИ
(СТРАДАТЕЛЬНЫЙ-ВОЗВРАТНЫЙ-ВЗАИМНЫЙ-
ПОНУДИТЕЛЬНЫЙ)
(Edilgen-Dönüslü-İsteş-Ettirgen Fiiller)

1-В зависимости от употребления аффиксов определите формы залогов данных глаголов.

Bozulmak	Sevinmek	Tanışmak	Bitirmek
.....	.....	.....	.....
Öldürtmek	Kırılmak	Açılmak (insan)	Buluşmak
.....	.....	.....	.....
Okutmak	Anlaşmak	Övünmek	Yapılmak
.....	.....	.....	.....
Bildirmek	Giyinmek	Atışmak	İslanmak
.....	.....	.....	.....
Geçinmek	Çarpışmak	Avlanmak	Buldurmak
.....	.....	.....	.....
Ödeşmek	Vurulmak	Aratmak	Çekinmek
.....	.....	.....	.....
Kesilmek	İçirmek	Sürünmek	İtişmek
.....	.....	.....	.....

2-Сделайте перевод.

1-Yazmak	Yazılmak	Yazışmak	Yazdırmak
.....	.....	.....	.....
2-Soymak	Soyulmak	Soyunmak	Soydurmak
.....	.....	.....	.....
3-Dövmek	Dövülmek	Dövünmek	Dövüşmek
.....	.....	.....	.....
4-Görmek	Görülmek	Görünmek	Görüşmek
.....	.....	.....	.....
5-Tutmak	Tutulmak	Tutunmak	Tutturmak
.....	.....	.....	.....
6-Bakmak	Bakılmak	Bakınmak	Bakışmak
.....	.....	.....	.....

Заметка: .....

.....

.....

.....

ГЛАГОЛНЫЕ ФОРМЫ (Fiilimsiler):
92-...-МА
 (существительное – образованное от глагола)

1-От данных глаголов образуйте отглагольное существительное с помощью аффикса «-та».

satmak →	<i>satma</i>	okumak →	.....
vermek →	.....	gelmek →	.....
dökmek →	.....	dövmek →	.....
büyümek →	.....	çürümek →	.....
uyumak →	.....	soğumak →	.....
almak →	.....	atmak →	.....
ağlamak →	.....	anlamak →	.....
kırmak →	.....	sıkmak →	.....
karışmak →	.....	bıkmak →	.....
tanımak →	.....	ağrımak →	.....
koymak →	.....	solmak →	.....
kovmak →	.....	koşmak →	.....
durmak →	.....	vurmak →	.....

2-Сделайте перевод.

1-okuma →	.....	2-yazma →	.....
3-dinleme →	.....	4-konuşma →	.....
5-bekleme →	.....	6-dinlenme →	.....
7-yürüme →	.....	8-gezme →	.....
9-susma →	.....	10-kalkma →	.....

3-Сделайте перевод.

1-черчение →	.....	2-посадка →	.....
3-высадка →	.....	4-включение →	.....
5-отключение →	.....	6-спасение →	.....
7-упоминание →	.....	8-договор →	.....
9-изучение →	.....	10-умножение →	.....

4-Сделайте перевод.

1-açma →	.....	2-işleme →	.....
3-alıştırma →	.....	4-işletme →	.....
5-asma →	.....	6-kavurma →	.....

93-...-İŞ
(существительное – образованное от глагола)

1-Сделайте перевод.

- 1-anlayış → ..... 2-buluş → .....
- 3-gösteriş → ..... 4-dikiş → .....
- 5-düşüş → ..... 6-gidiş → .....
- 7-satış → ..... 8-görüş → .....
- 9-geliş → ..... 10-dövüş → .....
- 11-bakış → ..... 12-çıkış → .....
- 13-geçiş → ..... 14-kalkış → .....

2-Сделайте перевод.

- 1-закрытие → ..... 2-полет → .....
- 3-открыие → ..... 4-прибытие → .....
- 5-внешний вид → ..... 6-удар → .....
- 7-покупка → ..... 8-бросок → .....
- 9-бег → ..... 10-вход → .....

3-Сделайте перевод

- 1-Erkan 'ın şiir okuyuşunu hiç beğenmedim. →.....
- 2-Şu adamın yürüyüşüne bak. →.....
- 3-Orhan 'ın bakışları beni rahatsız etti. →.....
- 4-Seni yeni dükkanımızın açılışına davet ediyorum. →.....
- 5-İş çıkışında buluşuruz. →.....

4-Сделайте перевод.

- 1-Ты знаешь время отправление поезда?
- 2-Это что за улыбка!
- 3-Ты должен с пониманием относиться к младшему брату.
- 4-По внешнему виду заметно, ребенок очень болен.
- 5-Каждое утро я наблюдаю за рассветом.

Заметка:.....
.....
.....
.....
.....

94-...-МАК İSTEMEK
(хотеть что-то сделать)

1-Составьте предложения, соблюдая правила.

Ben / müzik dinlemek / istemek → *Ben müzik dinlemek istiyorum.*

1-Sen / top oynamak / istemek → .....

2-Ben/ ders çalışmak / istemek → .....

3-Sen / film izlemek / istemek → .....

4-Biz / dışarıda gezmek / istemek → .....

5-Onlar / uçağa binmek / istemek → .....

2-Впишите в пропуски подходящие глаголы.

(*okumak, seyretmek, gitmek, içmek, temizlemek, yatmak*)

Ben erken yatmak istemiyorum.

1-Ben televizyon ..... istiyorum.

2-Biz kahve ..... istiyoruz.

3-O kitap ..... istiyor.

4-Ben sinemaya ..... istiyorum.

5-O odasını ..... istemiyor.

3-Сделайте перевод.

1-Yarın arkadaşlarla pikniğe gitmek istiyoruz. →.....

2-Bir daha onunla görüşmek istemiyorum. →.....

3-Sen kendin buraya gelmek istedin. →.....

4-Neden anneni dinlemek istemiyorsun? →.....

5-Ben ona borç vermek istemiyorum. →.....

4-Сделайте перевод.

1-Он не хочет делиться своими игрушками с братом.

2-Я пригласил ее, но она не захотела приходить.

3-Он не хочет вставать рано по выходным.

4-У него какое-то горе, но он не хочет говорить.

Заметка: .....

.....
.....
.....
.....
.....

95-...-МАҪИ

(глагольное имя в вин. падеже)

1-Составьте предложения, соблюдая правила.

Ben müzik dinliyorum. + Ben bunu seviyorum. → *Ben müzik dinlemeyi seviyorum.*

Ben satranç oynamıyorum. / Ben bunu bilmiyorum. → .....

Ben televizyon seyredeceğim. / Ben bunu düşünüyorum. → .....

Ben yüzüyorum. / Ben bunu öğreniyorum. → .....

Ben çok yemek yemiyorum. / Ben bunu bıraktım. → .....

2-Впишите в пропуски подходящие глаголы.

Ben televizyon seyret*meyi* seviyorum.

Sinan Nihat’a futbol oyna..... öğretiyor.

Sen kapıyı çal..... unuttun.

O kitap oku..... bitirdi.

O benimle evlen..... kabul etti.

Tatilde Antalya’ya git..... planlıyorum.

3-Сделайте перевод.

1-Ben de paten yapmayı bilmiyorum. →.....

2-Aygün bizimle sinemaya gelmeyi kabul etti. →.....

3-Sen mi film seyretmeyi önerdin? →.....

4-Biz bu yıl Amerika’ya gitmeyi düşünüyoruz. →.....

5-Akın boş boş konuşmayı sevmez. →.....

4-Сделайте перевод.

1-Я тоже пробовал кататься, но не сумел.

2-Врачи тоже советуют заниматься спортом.

3-Альпер за 1 день научился кататься на коньках.

4-Я не могу есть этими палочками.

5-Кто тебя научил так играть в баскетбол?

Заметка: .....

.....
.....
.....
.....
.....

96-...-MAYA
(глагольное имя в дат. падеже)

1-Составьте предложения, соблюдая правила.

Ben müzik dinliyorum. + Ben buna bayılıyorum. → *Ben müzik dinlemeye ba-
yılıyorum.*

Ben sigarayı bırakıyorum. / Ben buna karar verdim. → .....

Saat beşte kitap okuyorum. / Ben buna başladım. → .....

Abim ekmek alacak. / O gitti. / → .....

Ben Türkçe öğreniyorum. / Ben buna çalışıyorum. → .....

2-Впишите в пропуски подходящие глаголы.

Ben televizyon seyretmeye bayılıyorum.

Arkadaşlarımı çay iç..... çağırdım.

Sabah erken kalk..... alıştım.

Onun yanında konuş..... utaniyorum.

İki saattir şu soruyu çöz..... uğraşıyorum.

Babam bizi parka götür..... söz verdi.

3-Сделайте перевод.

1-Alpaslan bir yaşında konuşmaya başlamış. →.....

2-Bundan sonra oraya gitmemeye karar verdim. →.....

3-Yarın arkadaşlarla yüzmeye gideceğiz. →.....

4-Ödevlerimi bitirmeye çalışıyorum. →.....

5-Ben de size yardım etmeye geldim. →.....

4-Сделайте перевод.

1-Я стесняюсь кушать рядом с кем-то незнакомым.

2-Я решил бросить курить.

3-Я всегда стараюсь ей помогать.

4-Вчера мы ходили посмотреть на младенца Айлин.

5-Он привык есть левой рукой.

Заметка: .....

.....
.....
.....
.....

97-...-МАКТАН
(глагольное имя в исх. падеже)

1-Составьте предложения, соблюдая правила.

Ben müzik dinliyorum. + Ben bundan hoşlanıyorum. → **Ben müzik dinlemekten hoşlanıyorum.**

Ben televizyon seyretmiyorum. / Ben bundan nefret ediyorum. → .....

Cumartesileri işe gidiyorum. / Ben bundan bıktım. → .....

Sabahları yürüyorum. / Ben bundan zevk alıyorum. → .....

Bunu ona söyleyeceğim. / Ben bundan korkuyorum. → .....

2-Впишите в пропуски подходящие глаголы.

Ben televizyon seyretmekten hoşlanıyorum.

Dün üç saat evlen..... bahsettik.

Her gün aynı yemeği ye..... sıkıldım.

İş yerimi değiştirdim..... vazgeçtim.

Devamlı aynı şeyleri anlat..... yoruldum.

İş bulama..... şikayet ediyor.

3-Сделайте перевод.

1-İnsanların arkasından konuşmaktan hoşlanmam. →.....

2-Aile sırlarını açmaktan nefret ederim. →.....

3-Her gün aynı işi yapmaktan bıktım. →.....

4-Vaktimi çocuklarla geçirmekten zevk alıyorum. →.....

5-Benimle göz göze gelmekten kaçınıyor. →.....

4-Сделайте перевод.

1-Я тоже очень боюсь садиться в самолет.

2-Именно так мы спаслись от похода туда.

3-Я передумал участвовать в завтрашней конференции.

4-Мне не нравится перекусывать что-нибудь перед едой.

5-Я ненавижу говорить что-либо два раза.

Заметка: .....
.....
.....
.....
.....

98-...-МАҪИ / -МАҪА / -МАҚТАН / -МАҚТА / -МАҚЛА**1-Сделайте перевод.**

- 1-Думаю завтра попросить у шефа надбавку.
- 2-Асуман решил уволиться с работы.
- 3-Я тоже не умею плавать.
- 4-Мне не нравится ждать людей.
- 5-Из-за раны во рту мне затрудняюсь есть.
- 6-Я стараюсь не расстраивать маму.
- 7-Вчера мы устали тебя ждать.
- 8-Ты совершил ошибку, отказавшись от того предложения.
- 9-Я вообще не разбираюсь в приготовлении еды.
- 10-Я вообще не люблю смотреть матчи.
- 11-Тогда мы можем продолжить играть.
- 12-Я сделал ошибку, взяв его на работу.
- 13-Атилла передумал продавать свою машину.
- 14-Мы забыли позвать Арзуру.
- 15-Ты ничего не получишь, жалуясь на него
- 16-Мы думаем пойти на пикник в воскресенье.
- 17-Мы решили пожениться.
- 18-После операции ему тяжело ходить.
- 19-Мне больше не нравится готовить еду.
- 20-Работая по часу в день ты не сможешь закончить эту работу.
- 21-Анур пошел позвать Айшегюль.
- 22-Он вышел на трибуну и начал рассказывать жизненные истории.
- 23-Мы тоже с трудом понимаем его подчёрк.
- 24-Я устал ждать автобус по утрам.
- 25-Я очень люблю прогуливаться вечерами по набережной.
- 26-И я тебе пытаюсь это объяснить.
- 27-Ты очень правильно поступил, выучив этот язык.
- 28-Азиз передумал продавать свою машину.
- 29-Я забыл позвонить маме сегодня.
- 30-Тебе не стыдно так разговаривать со взрослыми?
- 31-Я забыл принести твою книгу.
- 32-Я тоже думал позвонить тебе вечером.

Заметка: .....

.....

.....

.....

.....

99-...-MASINI
(глагольное имя в вин. падеже)

1- Впишите в пропуски подходящие глаголы.

Babam	}	benim ders çalış.....	}	istiyor.
		senin ders çalış.....		
		onun ders çalış.....		
		bizim ders çalış.....		
		sizin ders çalış.....		
		onların ders çalış.....		

2-Впишите в пропуски подходящие глаголы.

Babam	}	benim daha çok yemek ye.....	}	istiyor.
		senin daha çok yemek ye.....		
		onun daha çok yemek ye.....		
		bizim daha çok yemek ye.....		
		sizin daha çok yemek ye.....		
		onların daha çok yemek ye.....		

3-Образуйте отрицание в форме глагольного имени в винительном падеже.

Babam	}	benim sigara iç.....	}	istiyor.
		senin sigara iç.....		
		onun sigara iç.....		
		bizim sigara iç.....		
		sizin sigara iç.....		
		onların sigara iç.....		

4-Составьте предложения, соблюдая правила.

Ben istiyorum. + Sen doktor ol. → **Ben senin doktor olmanı istiyorum.**

Bahadır rica etti. + Ben yardım edeyim. → .....

Doktor tavsiye etti. + Ben sigarayı bırakayım. → .....

Annem söyledi. + Bulaşıkları sen yıka. → .....

100-...-MASINA
(глагольное имя в дат. падеже)

1-Впишите в пропуски подходящие глаголы.

Babam	}	benim	dışarı çık.....	}	izin verdi.
		senin	dışarı çık.....		
		onun	dışarı çık.....		
		bizim	dışarı çık.....		
		sizin	dışarı çık.....		
		onların	dışarı çık.....		

2-Впишите в пропуски подходящие глаголы.

Babam	}	benim	az yemek ye.....	}	alıştı.
		senin	az yemek ye.....		
		onun	az yemek ye.....		
		bizim	az yemek ye.....		
		sizin	az yemek ye.....		
		onların	az yemek ye.....		

3-Образуйте отрицание в форме глагольного имени в дательном падеже.

Babam	}	benim	kahvaltı yap.....	}	çok kızıyor.
		senin	kahvaltı yap.....		
		onun	kahvaltı yap.....		
		bizim	kahvaltı yap.....		
		sizin	kahvaltı yap.....		
		onların	kahvaltı yap.....		

4-Составьте предложения, соблюдая правила.

Annem izin vermiyor. + Ben televizyon seyrediyim. → **Annem benim televizyon seyretmeme izin vermiyor.**

Sen erken geldin. + Ben şaşırdım. → .....

Ben geç kaldım. + Öğretmen kızdı. → .....

101-...-MASINDAN
(глагольное имя в исх. падеже)

1-Впишите в пропуски подходящие глаголы.

Babam	}	benim	geç yat.....	}	hiç hoşlanmıyor.
		senin	geç yat.....		
		onun	geç yat.....		
		bizim	geç yat.....		
		sizin	geç yat.....		
		onların	geç yat.....		

2-Впишите в пропуски подходящие глаголы.

Babam	}	benim	gece eve geç gel.....	}	hoşlanmıyor.
		senin	gece eve geç gel.....		
		onun	gece eve geç gel.....		
		bizim	gece eve geç gel.....		
		sizin	gece eve geç gel.....		
		onların	gece eve geç gel.....		

3-Образуйте отрицание в форме глагольного имени в исходном падеже.

Babam	}	benim	sözümde dur.....	}	nefret ediyor.
		senin	sözümde dur.....		
		onun	sözümde dur.....		
		bizim	sözümde dur.....		
		sizin	sözümde dur.....		
		onların	sözümde dur.....		

4-Составьте предложения, соблюдая правила.

Ben böyle giyiniyorum. + Babam bundan hoşlanmıyor. → ***Babam benim böyle giyinmemden hoşlanmıyor.***

Ben yemek seçiyorum. + Annem bundan nefret ediyor. → .....

**102-...-MASINI / -MASINA / -MASINDA / -MASINDAN / -MASIYLA /
-MASININ / -MASI**

1-Сделайте перевод.

- 1-Хорошо, что вы позвали Догана.
- 2-Только из-за тебя мы проиграли на соревнованиях .
- 3-Мой дядя гордиться, что его сын врач.
- 4-Мне кажется, тебе стоит показаться врачу.
- 5-Я ненавижу, что он не считает меня парвым.
- 6-Я уже привык, что он везде вмешивается.
- 7-Я не хочу, что бы Дуйгу еще к нам приходил.
- 8-В этом году команда всех порадовала тем, что стала чемпионом.
- 9-Ты знаешь почему Эбру ушел из школы?
- 10-Какое имеет отношение к этому увольнение Эдже?
- 11-Я могу подождать вас тут?
- 12-Я уже устал от твоей ругани.
- 13-Он обиделся, что я кричал на него.
- 14-Педагог хочет, чтобы мы перевели все книги.
- 15-Должна быть причина, тому что он такой злой.
- 16-Я жду, чтобы вы убрали комнату.
- 17-Этот случай не имеет никакого отношения к твоему опозданию.
- 18-Я же говорил, чтобы он больше не делал.
- 19-Я боюсь, что он болен серьезно.
- 20-Мама разрешила, чтобы друзья остались сегодня ночью у нас.
- 21-Будет лучше, если вы спросите у Экрема. Он специалист именно в этой области.
- 22-Я уже привык, что он все делает без разрешения.
- 23-Нет смысла здесь просто так ждать.
- 24-Я очень злюсь, что Элиф все комментирует.
- 25-Начальник хочет, чтобы я поработал здесь еще год.
- 26-Мне совсем не нравится, что он так пристально смотрит на меня.
- 27-Папа помог мне отремонтировать велосипед.
- 28-Меня раздражает, что Эмель смеется со всего.
- 29-Я не хочу, чтобы Гонджа это слышала.
- 30-Невозможно, чтобы он выиграл эти соревнования.
- 31-Брат очень помог мне подготовиться к экзамену.

Заметка:.....
 .....
 .....

103-...-DİĞİNİ
(глагольное имя в вин. падеже)

1-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Babam	}	benim	geç yat.....	}	biliyor.
		senin	geç yat.....		
		onun	geç yat.....		
		bizim	geç yat.....		
		sizin	geç yat.....		
		onların	geç yat.....		

2-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Babam	}	benim	gece eve geç gel.....	}	biliyor.
		senin	gece eve geç gel.....		
		onun	gece eve geç gel.....		
		bizim	gece eve geç gel.....		
		sizin	gece eve geç gel.....		
		onların	gece eve geç gel.....		

3-Образуйте отрицательную форму глагольного имени.

Babam	}	benim	onu tanı.....	}	düşünüyor.
		senin	onu tanı.....		
		onun	onu tanı.....		
		bizim	onu tanı.....		
		sizin	onu tanı.....		
		onların	onu tanı.....		

4-Составьте предложения, соблюдая правила.

Ben biliyorum. + Ali geldi. → **Ben Ali'nin geldiğini biliyorum.**

Ben duydum. + O evlenmiş. → .....

Ben gördüm. + O çaldı. → .....

104-...-DIĞINA
(глагольное имя в дат. падеже)

1-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Babam	}	benim erken yat.....	}	inanmıyor.
		senin erken yat.....		
		onun erken yat.....		
		bizim erken yat.....		
		sizin erken yat.....		
		onların erken yat.....		

2-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Babam	}	benim gece eve erken gel.....	}	inanmıyor.
		senin gece eve erken gel.....		
		onun gece eve erken gel.....		
		bizim gece eve erken gel.....		
		sizin gece eve erken gel.....		
		onların gece eve erken gel.....		

3-Образуйте отрицательную форму глагольного имени.

Babam	}	benim sigara iç.....	}	inanmıyor.
		senin sigara iç.....		
		onun sigara iç.....		
		bizim sigara iç.....		
		sizin sigara iç.....		
		onların sigara iç.....		

4-Составьте предложения, соблюдая правила.

Ben inanmıyorum. + Bunu o yaptı. → *Ben bunu onun yaptığına inanıyorum.*

Ben üzüldüm. + Sen gelmedin. → .....

Ben sevindim. + O kabul etti.. → .....

105-...-DIĞINDAN
(глагольное имя в исх. падеже)

1-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Babam	}	benim	uyu.....	}	emindi.
		senin	uyu.....		
		onun	uyu.....		
		bizim	uyu.....		
		sizin	uyu.....		
		onların	uyu.....		

2-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Babam	}	benim	gece eve erken gel.....	}	emindi.
		senin	gece eve erken gel.....		
		onun	gece eve erken gel.....		
		bizim	gece eve erken gel.....		
		sizin	gece eve erken gel.....		
		onların	gece eve erken gel.....		

3-Образуйте отрицательную форму глагольного имени.

Babam	}	benim	sigara iç.....	}	emindi.
		senin	sigara iç.....		
		onun	sigara iç.....		
		bizim	sigara iç.....		
		sizin	sigara iç.....		
		onların	sigara iç.....		

4-Составьте предложения, соблюдая правила.

Ben eminim. + O bunu bilmiyor. → **Ben onun bunu bilmediğinden eminim.**

Benim haberim yok. + O gitmiş. → .....

Ben bıktım. + O herşeye karışıyor. → .....

106-...-DIĞINI / -DIĞINA / -DIĞINDAN**1-Сделайте перевод.**

- 1-Он не верит, что я купил новую машину.
- 2-Я тоже не могу понять, как ты поднялся туда?
- 3-Я не думаю, что Гизэм знает об этом.
- 4-Я очень обрадовался, что Эрсина выписывают.
- 5-Я иду встречаться с друзьями.
- 6-Гюльсюм сказала, что наша фирма переживает тяжелые дни.
- 7-Ты знаешь, что Гёкай 2 месяца был без работы?
- 8-Было понятно, что ты взволнован.
- 9-Я забыла, что ты не ел салат.
- 10-Я уверен, что ссоры провоцирует Гюрбюз.
- 11-Я не могу поверить, что он нас обманул.
- 12-Я не думаю, что она туда придет.
- 13-Ты слышал, что ограбили центральный банк?
- 14-Ты слышал, что Гюльтен попала в аварию?
- 15-Я не думаю, что Гёкхан работает по субботам.
- 16-Я не в курсе, что Гюлер заболела.
- 17-Я очень рад, что вы помирились с Гюляй.
- 18-Я никогда не видел, чтобы они ругались.
- 19-Я очень сожалел, что рассказал Гёкчай свою тайну.
- 20-Я не понимаю, что ты хочешь сказать.
- 21-Я очень расстроился, что его уволили с работы.
- 22-Я вообще не слышал, что телефон звонил.
- 23-Мы знаем, что он ни с кем не находит общий язык.
- 24-Ты узнал, что он работал два года в Берлине.
- 25-Я уверен, что они встречаются тайно.
- 26-Сначала я не понял, что он списывает.
- 27-Я не могу поверить, что Гюрсой настолько похудел.
- 28-Я не знал, что ты брат Гюрола.
- 29-Я ей сказал, что Гюльназ выходит замуж.
- 30-Ахмет говорил мне, что Гюльназ открыла свое дело.
- 31-Я не думаю, что он так сказал.
- 32-Я никогда не видел, чтобы он готовился к урокам.

Заметка: .....

.....

.....

.....

107-...-ACAĞINI
(глагольное имя в вин. падеже)

1-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Babam	}	benim	geç yat.....	}	biliyor.
		senin	geç yat.....		
		onun	geç yat.....		
		bizim	geç yat.....		
		sizin	geç yat.....		
		onların	geç yat.....		

2-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Babam	}	benim	gece eve geç gel.....	}	biliyor.
		senin	gece eve geç gel.....		
		onun	gece eve geç gel.....		
		bizim	gece eve geç gel.....		
		sizin	gece eve geç gel.....		
		onların	gece eve geç gel.....		

3-Образуйте отрицательную форму глагольного имени.

Babam	}	benim	onu beğen.....	}	düşünüyor.
		senin	onu beğen.....		
		onun	onu beğen.....		
		bizim	onu beğen.....		
		sizin	onu beğen		
		onların	onu beğen.....		

4-Составьте предложения, соблюдая правила.

Ben bilmiyordum. + Onun kızı olacak. → ***Ben onun kızını olacağını bilmiyordum.***

Ben tahmin ettim. + Onlar gelmeyecek. → .....

108-...-ACAĞINA
(глагольное имя в дат. падеже)

1-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Babam	}	benim erken yat..... senin erken yat..... onun erken yat..... bizim erken yat..... sizin erken yat..... onların erken yat.....	}	inanmıyor.
-------	---	---	---	------------

2-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Babam	}	benim gece eve erken gel..... senin gece eve erken gel..... onun gece eve erken gel..... bizim gece eve erken gel..... sizin gece eve erken gel..... onların gece eve erken gel.....	}	inanmıyor.
-------	---	---	---	------------

3-Образуйте отрицательную форму глагольного имени.

Babam	}	benim sigara iç..... senin sigara iç..... onun sigara iç..... bizim sigara iç..... sizin sigara iç..... onların sigara iç.....	}	inanmıyor.
-------	---	---	---	------------

4-Составьте предложения, соблюдая правила.

Ben inanmıyorum + O sözünü tutacak. → **Ben onun sözünü tutacağına inanmıyorum.**

Ben sevindim. + O bu gece bizde kalacak.. → .....

Biz üzüldük. + O yarışmaya devam edemeyecek.. → .....

109-...-ACAĞINDAN
(глагольное имя в исх. падеже)

1-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Babam	}	benim	erken yat.....	}	emindi.
		senin	erken yat.....		
		onun	erken yat.....		
		bizim	erken yat.....		
		sizin	erken yat.....		
		onların	erken yat.....		

2-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Babam	}	benim	gece eve erken gel.....	}	emindi.
		senin	gece eve erken gel.....		
		onun	gece eve erken gel.....		
		bizim	gece eve erken gel.....		
		sizin	gece eve erken gel.....		
		onların	gece eve erken gel.....		

3-Образуйте отрицательную форму глагольного имени.

Babam	}	benim	sigara iç.....	}	emindi.
		senin	sigara iç.....		
		onun	sigara iç.....		
		bizim	sigara iç.....		
		sizin	sigara iç.....		
		onların	sigara iç.....		

4-Составьте предложения, соблюдая правила.

Ben eminim. + O bunu anlayışla karşılayacak. → ***Ben onun bunu anlayışla karşılayacağından eminim.***

Ben korkuyorum. + Gamze bizi kandırarak. → .....

110-...-ACAĞINI / -ACAĞINA / -ACAĞINDAN**1-Сделайте перевод.**

- 1-Я думал, что ты пригостишь кушать.
- 2-Мы верим, что там он будет очень успешным.
- 3-Я не думаю, что ему понравится этот фильм.
- 4- Я догадывался, что ты не сможешь сдать экзамен.
- 5-Я расстраиваюсь, что он не сможет увидеть те дни.
- 6-Я позже узнал, что ты тоже будешь там.
- 7-Она верит, что однажды он будет успешным человеком.
- 8-В начале я не понял, что он попросит в долг.
- 9-Я уверен, что Хаджер не сможет оплатить свой долг.
- 10-Все знают, что в этом году олимпиада будет в Канаде.
- 11-Я боюсь, что Халдун не захочет мириться со мной.
- 12-Я слышал, что место вашей работы закроется.
- 13-Она пообещала, что больше не будет сплетничать.
- 14-Я не думаю, что они пустят нас внутрь.
- 15-Я надеюсь, что кто-нибудь из них нас встретит.
- 16-Я не ждал, что он задаст такой вопрос.
- 17-Я сразу понял, что Халдун не сможет с ней ужиться.
- 18-Я сомневаюсь, что Халис поможет нам.
- 19-Мы уверены, что лучше всего эту работу сделаешь ты.
- 20-Я знал, что Халит не сможет справиться с этой работой.
- 21-Он знает, что я не буду злиться на такие вещи.
- 22-Он расстраивается, что упустит такой шанс.
- 23-Мальчик очень болен. Я не думаю, что микстура пойдет ему на пользу.
- 24-Я уверен, что скоро он здесь привыкнет.
- 25-Я знал, что он закроет шкаф.
- 26-Я не верю, что Халиль нас обманет.
- 27-Я слышал, что здесь откроется большой торговый центр.
- 28-Я не думаю, что они нас будут ждать.
- 29-Помнишь, он сказал, что не будет присутствовать на собрании.
- 30-Я не думал, что Халук настолько сильно разозлится.
- 31-Я надеюсь, что потом он нас не забудет.
- 32-Я не уверен, что он скажет другим.

Заметка: .....

.....

.....

.....

111-...-MAYI / ...-MASINI / ...-DIĞINI / ...-ACAĞINI**1-Сделайте перевод.**

- 1-Я вам говорил, что он очень строгий.
- 2-Я думал, что он пошел туда встретиться с Нанде.
- 3-Я знал, что он не разрешит нам воспользоваться его комнатой.
- 4-Я не помню, чтобы разрешал тебе гулять.
- 5-Я уверен, он не слышал, что Ахмет попал в аварию.
- 6-Почему вы думаете что мы не сможем перевести этот текст?
- 7-Я рассказал им, как они должны сделать.
- 8-Я всегда забываю, что ты умеешь читать по-арабски.
- 9-Я очень рад, что ты выздоровил за такое короткое время
- 10-Я не могу поверить, что он препятствовал тому, чтобы ты стал директором.
- 11-Он сказал, что думает купить мне новую машину.
- 12-Ты хочешь, чтобы я ушел?
- 13-Я не думаю, что он знает о том, что я встречаюсь с Харул.
- 14-Я слышал, ты не разрешаешь, чтобы твои студенты списывали.
- 15-Я не думаю, что она согласиться встретиться с тобой.
- 16-Я понял, что он не сможет доиграть так как он хромал.
- 17-Мы тоже только что узнали, что Хамит бросит институт.
- 18-Они сказали, что выделили для нас специальную комнату.
- 19-Я хочу быть уверен, что ты больше не будешь курить.
- 20-Мама не разрешает Хамди есть шоколад.
- 21-Вы должны были предупредить заранее, что приедите рано.
- 22-Все думают, что он очень жалный.
- 23-Он не сообщил родителям, что поедит гулять в Стамбул на зимние каникулы.
- 24-Я думал, что вы отгадаете этот подарок Хайдару.
- 25-Я уверен, что они не знают эту тему.
- 26-Мы стараемся узнать друг друга поближе.
- 27-Я не помню, что мама говорила, чтобы я убрал комнату.
- 28-Я знал, что вы не оставите меня одного.
- 29-Я не думаю, что он знает с чем он там столкнется.
- 30-Я понял, что мы не сможем закончить эту книгу без тебя.
- 31-Мы ждали его целый час, пока он соберется.
- 32-Я слышал, что он не принял наше предложение.

Заметка:.....
 .....
 .....

112-...-IP ...-MADIĞINI (...-MADIĞINA /...-MADIĞINDAN) & ...-IP ...-MAYACAĞINI (...-MAYACAĞINA /...-MAYACAĞINDAN)
(неопределенные придаточные предложения)

1-Составьте предложения, соблюдая правила .

Ben bilmiyorum. + Ali geldi mi, gelmedi mi. → *Ben Ali'nin gelip gelmediğini bilmiyorum.*

Benim haberim yok. + Hayri askere gitti mi, gitmedi mi? → .....

Mahkeme karar verecek. + O suçlu mu, değil mi? → .....

Doktorlar araştırıyorlar. + Hilal kanser mi değil mi? → .....

Ben bilmiyorum. + O, toplantıya katılacak mı, katılmayacak mı? → ..

2-Впишите подходящие аффиксы.

Ben karıyı kilitle..... kilitle..... hatırlamıyorum.

O parçanın oraya uy..... uyma..... bakmak lazım.

Annem senin akşam yemeği ye..... yeme..... soruyor.

Hidayet'in Hikmet'le görüş..... görüşme..... kimse bilmiyor.

Hülya'nın yarışmaya devam et..... etme..... komisyon karar verecek.

3-Сделайте перевод.

1-Onun bitirip bitirmediğini bilmiyorum. →.....

2-Ben ona Ali'yi görüp görmediğini sordum. →.....

3-Hüseyin'in onu tanıyıp tanımadığını öğrenmemiz lazım. →.....

4-Bu filmi daha önce seyredip seyretmediğimi hatırlamıyorum. →.....

5-İbrahim'in onunla buluşup buluşmayacağından haberim yok. →.....

4-Сделайте перевод.

1-Я забыл, солил я салат или нет.

2-Проверь, Ирдис сделал домашнее задание или нет.

3-Ты в курсе, Илсах продал машину или нет?

4-Позвони Илькерузнай пойдет он завтра с нами или нет.

5-Я не понял, понравился ей мой подарок или нет.

Заметка: .....

.....
 .....
 .....

113-...-AN**(...-ющий – действительное причастие)****1-Допишите аффикс действительного причастия «-an».**

- 1-Ders çalış..... öğrenci.   2-Yemek ye..... adamlar.
 3-Sokakta koş..... çocuklar.   4-Gitar çal..... genç.
 5-Müzik dinle..... kız.   6-Alış veriş yap..... insanlar.
 7-Gölün üstünde uç..... kuşlar.   8-Kapının önünde dur..... araba.
 9-Hergün erken gel..... temizlikçi.   10-Kitap oku..... delikanlı.

2-Объедините данные предложения в одно с помощью аффикса действительного причастия.

- Bu bir işçi. + O fabrikada çalışıyor. → *Bu fabrikada çalışan bir işçi.*
 Şu çocuk kitap okuyor. + O çok akıllı. → .....
 Şu adam konuşuyor. O İpek'in babası. + → .....
 Bizi araba solladı.+ O araba kırmızıydı. → .....
 Uçak saat yedide kalktı. + O uçak henüz inmedi. → .....
 Yemekler kaldı. + Onları buzdolabına koy. → .....

3-Сделайте перевод.

- 1-Programı hazırlayan herkese teşekkür ediyorum. →.....
 2-Çok çabuk sinirlenen insanlarla çalışmak zor. →.....
 3-Senin geçen yıl evlenen kardeşin şimdi nerede çalışıyor. →.....
 4-İyileşen hastalarımız iki gün sonra taburcu oluyor. →.....
 5-Seninle beraber başlayanların hepsi mezun oldu. →.....

4-Сделайте перевод.

- 1-Тому кто переведет это предложение я поставлю 5.
 2-Люди родившиеся в этом месяце, говорят, бывают очень щедрыми.
 3-Курящие люди быстрее стареют.
 4-Среди вас есть те кто знают Ису?
 5-Горящее здание было историческим памятником.

Заметка: .....
 .....
 .....
 .....

114-...-DİK

(который – страдательное причастие в наст. / прош. вр.)

1-Впишите аффикс страдательного причастия “-dık”, соблюдая правила употребления аффиксов принадлежности.

1-Benim getir..... çanta.	2-Senin al..... gömlek.
3-Onun oku..... kitap.	4-Bizim yaz..... mektup.
5-Sizin yaşa..... şehir.	6-Onların bil..... konu.
7-Benim tak..... kravat.	8-Senin kullan..... ilaç.
9-Onun dik..... ağaç.	10-Bizim tanı..... adam.

2-Впишите аффикс страдательного причастия “-dık”, соблюдая правила употребления аффиксов принадлежности. Ben hediye verdim. + Ali o hediyeyi almadı. → *Ali benim verdiğim hediyeyi almadi.*

Ben paraları sakladım. + İrfan o paraları bulmuş. → .....

Sen dün bir gömlek giydin. + Ben onu çok beğendim. → .....

Sen bana bir resim gösterdin. + O resim çok güzeldi. → .....

Ağaçları keseceğiz. + O ağaçları buraya koyacağız. → .....

Siz masayı sildiniz. + Ben o masayı bir daha sildim. → .....

3-Сделайте перевод.

1-Daha sonra tuttuğumuz balıkları yaşlı bir teyzeye verdik. →.....

2-Senin çektiğin fotoğrafları çok beğendiler. →.....

3-Yarın saat beşte iki gün önce bulduğumuz yerde buluşalım. →.....

4-Ayşe'nin kızarttıkları çok iyi pişmemiş. →.....

4-Сделайте перевод.

1-Все знали вопрос который я задал.

2-Этикетка, которую вы приклеили порвалась.

3-В итоге, фильм, который мы смотрели, в восьми номинациях взял награды.

4-Он знает все песни, которые только что появились.

5-Эта моя самая любимая песня.

Заметка:.....

.....

.....

115-...-АСАК
(который – будущее время)

1-Впишите аффикс причастия “-acak”, соблюдая правила употребления аффиксов принадлежности.

1-Benim getir..... çanta.	2-Senin al..... gömlek.
3-Onun oku..... kitap.	4-Bizim yaz..... mektup.
5-Sizin yaşa..... şehir.	6-Onların öğren..... konu.
7-Benim tak..... kravat.	8-Senin kullan..... ilaç.
9-Onun dik..... ağaç.	10-Bizim güven..... adam.

2-Впишите аффикс причастия “-acak”, соблюдая правила употребления аффиксов принадлежности.

- Ben yemek yapacağım. + O yemek etli. → *Benim yapacağım yemek etli.*
 Yarın öğrencilere soru soracağım. + O soruları hazırlıyorum. → .....
 Davetiyeleri postaya vereceğiz. + O davetiyeleri buraya koy. → .....
 Marketten alışveriş yapacağız. + O markete geldik. → .....
 Biz odada kalacağız. + O odalar tek kişilik. → .....
 Ben evleneceğim. + O kişinin zengin olmasını istemiyorum. → .....

3-Сделайте перевод.

- 1-Giymeyeceğin gömleklerini ayır, ihtiyacı olan birine verelim. →...
 2-İşe alacağımız personel en az iki dil bilmeli. →.....
 3-Şimdi gezeceğimiz tünel 1895'te yapılmış. →.....
 4-Kullanacağımız malzemelerin taze olmasına dikkat edin. →.....
 5-Alacağım arabanın otomatik vites olması lazım. →.....

4-Сделайте перевод.

- 1-У меня нет друзей, с которыми я смогу поделиться своим горем.
 2-Вещи, которые я возьму с собой, положу в этот чемодан.
 3-Напишите и дайте мне вопросы, которые будете задавать.
 4-Помощь, которая будет оказана, пойдет на обучение детей.

Заметка: .....
 .....
 .....
 .....

116-...-IP**(...-в – деепр. пр. вр. сов. вида)**

1-Данные предложения соедините с помощью аффикса деепричастия прошедшего времени совершенного вида «-ip»

Çantasını aldı ve gitti. → *Çantasını alıp gitti.*

Ödevlerini yaptı ve yattı. → .....

Kahvaltısını yaptı ve çıktı. → .....

Verir misin? Bakacağım ve geri vereceğim. → .....

Bütün eşyalarını toplamış ve dolaba koymuş. → .....

Ofise gidiyorum. Şu evrakları bırakacağım ve geleceğim. → .....

2-Сделайте перевод.

1-Dersten çıkıp sinemaya gittik. →.....

2-Fotograflara bakıp ağlamaya başladı. →.....

3-Dilekçeyi imzalayıp bana verdi. →.....

4-Yemeğini alıp odasına geçti. →.....

5-Taksiye binip gitti. →.....

6-Gitar çalıp şarkı söyledik. →.....

7-Ellerini yıkayıp sofraya oturdu. →.....

8-Kollarını sıvayıp yemek yapmaya başladı. →.....

9-Sebzeleri iyice yıkayıp haşlıyorsun. →.....

3-Сделайте перевод.

1-Он ест сливы и выбрасывает косточки на землю.

2-Открыв окно, он выбросил ручку на улицу.

3-Он закрыл входную дверь и ушел.

4-Он каждый день звонил маме и просил денег.

5-Мы зашли в магазин и что-то там купили.

6-Он помое посуду и придет.

7-Подождите 5 минут, возьму пальто и иду.

8-Я заполнил банк и отдал служащему, который был там.

9-Припарковав машину перед домом, мы поднялись на пятый этаж.

Заметка: .....

.....

.....

.....

117-...-MADAN**(не ...-в – деепр. пр. вр. сов. вида)**

1-Объедините данные предложения с помощью аффикса деепричастия прошедшего времени совершенного вида “-madan”.

Eşyalarını almadı ve öylece gitti. → *Eşyalarını almadan gitti.*

Sabah kahvaltı yapmadım ve öylece evden çıktım. → .....

Daha dilekçemi okumadı ve öylece hayır dedi. → .....

Ben sözümü bitirmedim ve öylece beni dışarı çıkardılar. → .....

Ali bana borcunu ödemedi ve öylece gitti. → .....

Balığ kızırtmıyorlar ve öylece çiğ çiğ yiyorlar. → .....

2-Сделайте перевод.

1-Dün akşam bulaşıkları yıkamadan yattım. → .....

2-İsmail pijamalarını giymeden uyumuş. → .....

3-Dün gece kapıyı kilitlemeden yatmışız. → .....

4-Hiç hazırlanmadan yarışmayı kazanmış. → .....

5-Bütün gün dinlenmeden çalıştık. → .....

6-Kağan gömleklerini ütölemeyen giyiyor. → .....

7-Annesinden izin almadan gelmiş. → .....

8-Ödevlerini yapmadan sokağa çıkmış. → .....

9-Bugün kravatını takmadan işe gitmiş. → .....

3-Сделайте перевод.

1-Мужчнa говорил совсем без остановки.

2-Верблюды могут прожить 40 дней совсем не пив воды.

3-Не выключив телевизор, я вышел из дома.

4-Мы ушли, не попрощавшись с Жале.

5-Не заходя домой, я сначала пришел к тебе.

6-Даже не пользовавшись новым компьютером, я подарил его Камилю.

7-Он пригласил гостей домой, не предупредив меня.

8-Он сел за стол, не помыв руки.

9-Дедушка вышел на улицу не приняв лекарство.

Заметка: .....

.....

.....

.....

118-...-MADAN (şart)
(деепричастие (условие))

1-Объедините данные предложения с помощью аффикса деепричастия (условие) “-madan”.

- (Önce) duş alırım, yoksa uyuyamam. = *Duş almadan uyuyamam.*
- (Önce) yemeğini bitir yoksa (aç karna) hiçbir yere gidemezsin. → ....
- (Önce) ellerini yıka yoksa (o şekilde) sofraya oturma. → .....
- Atkını ve şapkanı al yoksa (onlarsız) dışarı çıkma. → .....
- Yarışmanın sonucunu öğren yoksa gelme. → .....
- (Önce) belgeyi iyice oku yoksa imzalama. → .....

2-Сделайте перевод.

- 1-Ақşамлары сүтүнү ічмеден yatmaz. →.....
- 2-Ödevlerini bitirmeden televizyon seyredemezsin. →.....
- 3-Odanı toplamadan oyun oynamana izin vermiyorum. →.....
- 4-Anneme babama sormadan bir şey diyemem. →.....
- 5-Gerekli belgeleri toplamadan başvuru yapamazsın. →.....
- 6-Özel ders almadan gitar çalmayı öğrenemezsin. →.....
- 7-Meyveleri üç defa yıkamadan yemem. →.....
- 8-İlaçlarını içmeden iyileşemezsin. →.....
- 9-Doğm gününe hediye almadan gidilmez. →.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Пока кроссворд не разгадаю, не дам тебе газету.
- 2-Не увидев своими глазами, не поверю.
- 3-Я никуда не хожу не взяв деньги.
- 4-Я не могу пойти не спросив разрешения у мамы.
- 5-Ты не можешь войти внутрь, не показав удостоверение личности.
- 6-Не втерев крем, руки не станут лучше.
- 7-Не поговорив с ним, мы не сможем узнать правду.
- 8-Некоторые фрукты нельзя есть не почистив.
- 9-Пока не загорится зеленый свет, мы не можем перейти на другую сторону.

Заметка: .....

119-...-ARAK (...-A ...-A)
(деепричастие наст. вр.)

1-Соедините данные предложения с помощью аффикса деепричастия настоящего времени «-arak».

Şarkı söylüyor ve yürüyor. = *Şarkı söyleyerek yürüyor.*

Ağladı ve odadan çıktı. → .....

Bu çocuk bağırıyor ve konuşuyor. → .....

Konuyu kitaba bakıyor ve anlatıyor. → .....

Bu kelimeleri yaz (o zaman) öğrenirsin. → .....

Burada bekliyoruz ve zaman kaybediyoruz. → .....

2-Сделайте перевод.

1-Diyet yaparak zayıflayamazsın. →.....

2-Yatarak iyileşemezsin, doktora gitmelisin. →.....

3-Bu problemi ancak onunla konuşarak çözebiliriz. →.....

4-Ben suyu oturarak içtim. →.....

5-Babam gülerек odama girdi. →.....

6-Sadece çok çalışarak başarılı olabilirsin. →.....

7-Çok özür dilerim, bilerek yapmadım. →.....

8-Sen kitabı anlayarak okumuyorsun. →.....

9-Geçimini dilencilik yaparak sağlıyor. →.....

3-Сделайте перевод.

1-Некоторые люди едят бананы жарив.

2-Я тоже отдыхаю, слушая музыку.

3-Кайхан разговаривает заикаясь.

4-Лежа книги не читают.

5-Маленький мальчик шел хромя.

6-Не ешь чавкая.

7-Я нехотя уступил ему очередь.

8-Подбежав ко мне, она повисла на моей шее.

9-Мы оба ушли оттуда грустными.

4- Объедините данные предложения с помощью аффикса деепричастия настоящего времени «-a -a».

Şarkı söylüyor ve yürüyor. = *Şarkı söyleye söyleye yürüyor.*

Ağladı ve odadan çıktı. → .....

120-...-MADAN ÖNCE
(до того, как (перед тем как))

1-Объедините данные предложения с помощью аффикса “madan önce”

- Önce yemek yedik sonra trene bindik. = *Trene binmeden önce yemek yedik.*
 Önce ellerini yıka sonra sofraya otur. → .....
 Önce kapıyı çal sonra içeri gir. → .....
 Önce termometreye bakıyorum sonra dışarı çıkıyorum. → .....
 Önce ilaçlarımı içiyorum sonra yatıyorum. → .....
 Önce gözlüğümü takıyorum sonra kitap okmaya başlıyorum. → .....

2-Сделайте перевод.

- 1-Gitmeden önce şu belgeleri Kemal’e verir misin? →.....
 2-Buraya gelmeden üç gün önce Kenan’la görüştük. →.....
 3-Almadan önce sormalıydın. İzinsiz hiçbir şey alınmaz. →.....
 4-Arabayı satmadan önce iyi bir bakımdan geçirmeliyim. →.....
 5-Onunla tanışmadan önce ben de senin gibi düşünüyordum. →.....
 6-Otobüse binmeden önce yemek yemiştım. →.....
 7-Bu ilacı kullanmadan önce çok acım vardı. →.....
 8-Gitmeden önce bütün kitaplarını bana hediye etti. →.....
 9-Hediyeyi almadan önce aramızda para topladık. →.....

3-Сделайте перевод.

- 1-Прежде чем отправляться в путь, сообщите. Давайте, я вас встречу.
 2-До того как я познакомилась с Казым, я никогда не ходила на оперу.
 3-До того как переехать сюда, мы 2 года жили в Измире.
 4-Прежде чем одеть новую одежду, которую мы купили, нам надо ее постирать.
 5-Прежде чем выйти из дома, я закрыла все окна.
 6-Прежде чем пройти основную тему, я хочу кое-что спросить.
 7-Прежде чем подписать документ, прочти хорошенько.
 8-Прежде чем занимать это, ты должен подумать.

Заметка: .....
 .....
 .....
 .....
 .....

121-...-ANA KADAR (...-INCAAYA KADAR)
(пока)

1-Объедините данные предложения с помощью аффикса “-ana kadar”.

O saat beşte geldi. O zamana kadar kapıda bekledik. = *O gelene kadar kapıda bekledik. ≈ O gelinceye kadar (yani tam saat beşe kadar) kapıda bekledik.*

Araba alacağız. O zamana kadar yürüyerek gidip geleceğiz. → .....

Boya kuruyacak. O zamana kadar buraya girmeyin. → .....

Misafirler gelecek. O zamana kadar yemeklere dokunmayın. → .....

Baban işini bitirecek. O zamana kadar onu rahatsız etmeyin. → .....

Ben gidip geleceğim. O zamana kadar odayı toplayın. → .....

2-Сделайте перевод.

1-Ben taburcu olana kadar başımda bekledi. →.....

2-Çorba koyulaşana kadar karıştıracaksın. →.....

3-İyice kızarana kadar fırında dursun. →.....

4-Yaz gelene kadar biz soğuktan donacağız. →.....

5-Biz otobüse binene kadar yanımızdan ayrılmadı. →.....

6-Şirket iflas edene kadar muhasebesine ben baktım. →.....

7-Yağmur bitene kadar dükkanda bekledim. →.....

8-Tren hareket edene kadar orada sohbet ettik. →.....

3-Сделайте перевод.

1-Пока мы начнем, ты уже сходишь и вернешься.

2-Пока она мыла посуду, он один играл в зале.

3-Пока ты закончишь домашнее задание, я накрою стол.

4-Пока ты меня не простишь, я никуда не пойду.

5-Пока ты собираешь чемодан, я побреюсь.

6-Пока я одеваю ребенка, а ты выкини мусор.

7-Пока я переодевалась, он сел на машину и уехал

8-Я вернусь до тех пор, пока не закончится фильм.

Заметка: .....

.....

.....

.....

.....

122-...-KEN
(когда)

1-Объедините данные предложения с помощью аффикса “-ken”

Dün futbol oynadım. O sırada cüzdanımı kaybettim. = *Dün futbol oynarken cüzdanımı kaybettim.*

Domates doğradım. O sırada elimi kestim. → .....

Antreman yaptım. O sırada belimi incittim. → .....

Dolabı taşıdım. O sırada gömleğimi kirlettim. → .....

Odayı topladım. O sırada masanın altında para buldum. → .....

Eve gidiyordum. O sırada yolda Ali'yi gördüm. → .....

2-Сделайте перевод.

1-Ders çalışırken müzik dinlemem. →.....

2-Araba kullanırken gözlüklerimi takarım. →.....

3-Köksal yemek yerken devamlı konuşur. →.....

4-Dışarı çıkarken şemsiyemi her zaman yanıma alırım. →.....

5-Televizyon seyrederken birşeyler atıştırmayı severim. →.....

6-Ben gazetemi kahvaltı yaparken okurum. →.....

7-Her akşam yatarken dişlerimi fırçalarım. →.....

8-Ben kışım bile yürürken terlerim. →.....

9-Bir arabayı sollarken hem önüne hem aynaya bak. →.....

3-Сделайте перевод.

1-Мы встретились с Кубилай, когда выходили из магазина.

2-Когда мы готовились к олимпиаде, в день занимались по 5 часов.

3-Мой папа тоже, когда готовит, всегда поет.

4-Как раз когда выходила из дома, мне пришло на ум.

5-Когда я оттуда уезжала, очень плакала.

6-Когда я говорю, не перебивай меня.

7-Когда я спускался с лестницы, я упал.

8-Когда будешь идти, купи три булки хлеба.

9-Я порезался, когда брился.

Заметка: .....

.....

.....

.....

123-...-DIĞI ZAMAN (...-DIĞINDA, ...-DIĞI SIRADA)
(когда)

1-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Ben	gel.....	} zaman	} Ahmet uyuyordu.
Sen	gel.....		
O	gel.....		
Biz	gel.....		
Siz	gel.....		
Onlar	gel.....		

2-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Ben	uyan.....	} zaman	} Ahmet evde değildi.
Sen	uyan.....		
O	uyan.....		
Biz	uyan.....		
Siz	uyan.....		
Onlar	uyan.....		

3-Образуйте отрицательную форму глагольного имени.

Ben	gel.....	} zaman	} annem çok üzülüyor.
Sen	gel.....		
O	gel.....		
Biz	gel.....		
Siz	gel.....		
Onlar	gel.....		

4-Объедините данные предложения с помощью аффикса “-dığı zaman”.

Ben eve geldim. O zaman Ahmet uyuyordu. = *Ben eve geldiğim zaman Ahmet uyuyordu.* = *Ben eve geldiğimde Ahmet uyuyordu.* ≈ *Ben eve geldiğim sırada Ahmet uyuyordu.*

124-...-ACAĞI ZAMAN
(когда- будущее время)

1-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Ben	git.....	} zaman	}	Ahmet geldi.
Sen	git.....			
O	git.....			
Biz	git.....			
Siz	git.....			
Onlar	git.....			

2-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Ben	konuş.....	} zaman	}	mikrafon bozuldu.
Sen	konuş.....			
O	konuş.....			
Biz	konuş.....			
Siz	konuş.....			
Onlar	konuş.....			

3-Образуйте отрицательную форму глагольного имени.

Ben	git.....	} zaman	}	Ahmet'e haber veriyorum.
Sen	git.....			
O	git.....			
Biz	git.....			
Siz	git.....			
Onlar	git.....			

4-Объедините данные предложения с помощью аффикса “-acağı zaman”.

Ben geleceğim. O zaman size haber veririm. = ***Ben geleceğim zaman size haber veririm.***

Tam televizyonu açacağım. O anda elektrikler gitti. → .....

125-...-INCA
(когда)

1-Объедините данные предложения с помощью аффикса “ınca”.

Baban gelecek. O zaman beni arasın. = *Baban gelince beni arasın.*

Gazeteyi oku. Sonra yerine koyarsın. → .....

Maşımı alacağım. O zaman ben ısmarlarım. → .....

Olayı duydum. Sonra hemen geldim. → .....

Beni gördü. Sonra ağlamaya başladı. → .....

Çikolata verdim. Sonra çok mutlu oldu. → .....

2-Сделайте перевод.

1-Bu mektubu okuyunca beni daha iyi anlayacaksın. →.....

2-Sen bağırınca ben de korktum. →.....

3-Onu birden karşımda görünce çok heyecanlandım. →.....

4-Gömlükleri ütöleyince dolaba asarsın. →.....

5-İşin bitince bana uğra. →.....

6-Çikolata yiyince vücudum kaşınıyor. →.....

7-O bana vurunca ben de ona vurdum. →.....

8-Yemeği hazırlayınca beni çağırırsınız. →.....

9-Duvar kağıtlarını değiştirmeye çok güzel oldu. →.....

10-Onun hasta olduğunu öğrenince hemen geldim. →.....

3-Сделайте перевод.

1-Я забыл что буду говорить, когда волновался на сцене.

2-Латиф теряет контроль, когда нервничает.

3-Сев в машину, я вспомнила про сумку.

4-Когда ты поправишься, мы все вместе пойдем на пикник.

5-Услышав мой голос по телефону, она сильно заплакала.

6-Ты поймешь меня, когда начнешь работать.

7-Летом тут очень красиво.

8-Когда погода потеплела, снег начал таять.

9-Поняв, что он поступил не правильно, он пришел и извинился.

Заметка: .....

.....

.....

.....

126-...-AR ...-MAZ (...-DIĞI GİBİ)
(как только)

1- Соедините данные предложения с помощью аффикса “-ar -maz”.

Ödevlerini yaptı ve hemen yaptı. = *Ödevlerini yapar yapmaz yaptı.* = *Ödevlerini yaptığı gibi yaptı.*

Beni gördü ve hemen kaçtı. → .....

Yemeğini yedi ve hemen dışarı çıktı. → .....

Annesi odadan çıktı ve çocuk hemen ağlamaya başladı. → .....

Dersler bitti ve o hemen eve gitti. → .....

Haberi duydum ve hemen geldim. → .....

2-Сделайте перевод.

1-Önündeki arabayı sollar sollamaz arabasının frenleri patlamış →....

2-Valizini toplar toplamaz çıktı gitti. →.....

3-Hırsız, köpek havlar havlamaz kaçtı gitti. →.....

4-Biraz bekle. İşimi bitirir bitirmez gideriz. →.....

5-Eve gelir gelmez seni aradım. →.....

6-Sen iyileşir iyileşmez maça gideriz. →.....

7-Öğretmen sınıftan çıkar çıkmaz herkes bağırmaya başladı. →.....

8-Beni görür görmez boynuma sarıldı. →.....

3-Сделайте перевод.

1-Как только все увидели фотографию, засмеялись.

2-Как только я приехал в Анкару, я ему сразу позвонил.

3-Как только она вышла из машины, она упала в обморок.

4-Как только я получу зарплату, первым делом верну тебе долг.

5-Как только школа закроется, мы поедем в Стамбул на каникулы.

6-Как только я вошел внутрь, я почувствовал запах.

7-Как только я продам эту машину, куплю новую.

8-Как только грабители услышали звук сирены, сразу скрылись с места преступления.

9-Вчера я очень устал. Как только лег, сразу уснул.

Заметка:.....

.....

.....

127-...-DIĞINDAN BERİ (-...ALI)
(с тех пор, как)

1-Объедините ниже данные предложения с помощью аффикса “-diğından beri”.

Üniversiteden mezun oldu. O günden beri onu hiç görmedim. = *Üniversiteden mezun olduğundan beri onu hiç görmedim.*

Üniversiteden mezun olalı onu hiç görmedim.

İstanbul'a gitti. O günden beri hiç aramadı. → .....

O geldi. O andan beri odasından çıkmadı. → .....

Köpeği öldü. O günden beri kimseyle konuşmuyor. → .....

Müdür oldu. O günden beri bize uğramıyor. → .....

Ben askerden geldim. O günden beri burada çalışıyorum. → .....

2-Сделайте перевод.

1-Bu çocuk sen gittiğinden beri ağlıyor. → .....

2-Ben işten geldiğimden beri kavga ediyorsunuz. → .....

3-Çalışmaya başladığımdan beri hiç borç almadım. → .....

4-Pencereleri değiştirdiğimizden beri kışın üşümüyoruz. → .....

5-Yazıcıyı aldığımdan beri bir kere bile kullanmadım. → .....

6-Boşandıklarından beri birbirleriyle konuşmuyorlar. → .....

7-Buradan taşındığından beri hiç aramadı. → .....

8-Mezun olduğumdan beri iş arıyorum. → .....

3-Сделайте перевод.

1-Я поправился с тех пор, как начал принимать это лекарство.

2-Я не разговариваю с ним с тех пор, как он пожаловался начальнику.

3-С тех пор, как я бросил курить, я вообще не кашляю.

4-С тех пор, как сгорел наш дом, мы живем в арендованном.

5-С тех пор, как я приехал сюда, я ни разу не ходил на Красную площадь.

6-С утра, как он встал, он хочет пойти гулять в парк.

7-С тех пор, как мы посмотрели документальный фильм, мы не едим колбасу.

8-С тех пор, как он меня обманул, я не доверяю ему.

Заметка: .....

.....

.....

128-...-DİKÇA
(чем ... тем ...)

1-Объедините ниже данные предложения с помощью аффикса “-dikça”.

Meyve yiyorum, kilo alıyorum + Meyve yiyorum, kilo alıyorum... = *Meyve yedikçe kilo alıyorum.*

Onun günlüğünü okuyorum. + Onu daha iyi tanıyorum. → .....

Spor yapıyorum. + Zayıflıyorum. → .....

Soru çözüyorum. + Konuyu daha iyi anlıyorum. → .....

Telefonla konuşuyorum. + Başım ağrıyor. → .....

Enflasyon yükseliyor. + Herşey pahalalanıyor. → .....

2-Сделайте перевод.

1-Bu şarkıyı dinledikçe mutlu oluyorum. →.....

2-Köpek havladıkça ben daha çok korkuyordum. →.....

3-Ben o gün acıktıkça karnımın ağrısı artıyordu. →.....

4-O borç istedikçe ben veriyordum. →.....

5-Canım sıkıldıkça bu lokantaya gelirim. →.....

6-Annem bağırdıkça ben daha çok ağlıyordum. →.....

7-Fiyatlar ucuzladıkça müşteriler çoğalıyordu. →.....

8-Uçağa yaklaştıkça korkum artıyordu. →.....

9-Onu gördükçe o günü hatırlıyorum. →.....

3-Сделайте перевод.

1-Когда дедушка постарел, он год за годом терял память.

2-Я больше начинал волноваться, когда приближался к дому.

3-Той ночью, я еще сильнее начинал бояться, когда гость храпел.

4-Каждый раз он добавлял мне в тарелку, когда я съедал.

5-Этот цветок подрастает, каждый раз, когда его поливают.

6-Бедный ребенок пока ждал, вспотел.

7-Когда похолодало, листья деревьев опали.

8-Пока готовилась еда, ее запах разносился по всюду.

9- Мама худела каждый раз, когда садилась на диету.

Заметка:.....

.....

.....

129-...-DIĞI HALDE
(хотя)

1-Объедините ниже данные предложения с помощью аффикса “-dığı halde”.

Hergün spor yapıyorum fakat zayıflayamıyorum. = *Hergün spor yaptığım halde zayıflayamıyorum.*

Kitabı beş defa okudum ama anlamadım. → .....

Üç tabak yemek yedim ama doymadım. → .....

Gece çok geç geldim ama babam kızmadı. → .....

Akşam erken yattım ama sabah erken kalkamadım. → .....

Çok çalıştım ama sınavı veremedim. → .....

2-Сделайте перевод.

1-Çok az yemek yediğim halde her gün kilo alıyorum. →.....

2-İlaç içtiğim halde başımın ağrısı geçmedi. →.....

3-Aynı konuyu üç defa anlattığım halde yine anlamadı. →.....

4-Hiç koşmadığı halde hemen terliyor. →.....

5-Kahvaltı yapmadığım halde akşama kadar acıkmıyorum. →.....

6-Bugün hiç çalışmadığım halde çok yoruldum. →.....

7-İki gündür uyumadığım halde kendimi dinç hissediyorum. →.....

8-Bu yıl enflasyon düştüğü halde fiyatlar ucuzlamadı. →.....

9-Kırmızı ışık yandığı halde araba durmadı. →.....

3-Сделайте перевод.

1-Мой дедушка продолжает работать, хотя он и пожилой.

2-Она сегодня не пришла, хотя и пообещала мне вчера.

3-Он ездит на работу на автобусе, хотя у него и есть машина.

4-Хотя он и слышал, что я болею, он не пришел меня навестить.

5-Погода сегодня очень холодная. Я мерзну, хотя и одел пальто.

6-Он гуляет в футболке, хотя погода и прохладная.

7-Я не вижу далеко, хотя и ношу очки.

8-Он меня не послушал, хотя я его предупредила.

Заметка: .....

.....

.....

.....

130-...-MASINA RAĞMEN
(несмотря на то, что)

1-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Ben	rica et.....	} rağmen	} Ahmet kabul etmedi.
Sen	rica et.....		
O	rica et.....		
Biz	rica et.....		
Siz	rica et.....		
Onlar	rica et.....		

2-Образуйте положительную форму глагольного имени.

Ben	sor.....	} rağmen	} cevap vermedi.
Sen	sor.....		
O	sor.....		
Biz	sor.....		
Siz	sor.....		
Onlar	sor.....		

3-Образуйте отрицательную форму глагольного имени.

Ben	konuş.....	} rağmen	} öğretmen dışarı çıkardı.
Sen	konuş.....		
O	konuş.....		
Biz	konuş.....		
Siz	konuş.....		
Onlar	konuş.....		

4-Объедините ниже данные предложения с помощью аффикса “-masına rağmen”.

Hergün spor yapıyorum fakat zayıflayamıyorum. = *Hergün spor yapmaya rağmen zayıflayamıyorum.*

Kitabı beş defa okudum ama anlamadım. → .....

131.-...-DİKTAN SONRA
(после того, как)

1-Объедините ниже данные предложения с помощью аффикса “-diktan sonra”.

Okuldan çıktık sonra sinemaya gittik. = *Okuldan çıktıktan sonra sinemaya gittik.*

Yemeği yedim sonra yattım. → .....

Ödevlerimi bitirdim sonra dışarı çıktım. → .....

Gemiden indik sonra taksiye bindik. → .....

Kitabı okudum sonra Ali'ye verdim. → .....

Dişlerimi fırçalıyorum sonra hiçbir şey yemiyorum. → .....

2-Сделайте перевод.

1-İstanbul'a taşındıktan sonra bir daha görüşmedik. →.....

2-Köyden geldikten sonra çok ciddi hastalandı. →.....

3-Üniversiteyi bitirdikten sonra babamın yanında işe başladım. →.....

4-Uçak havalandıktan yarım saat sonra düşmüş. →.....

5-Araba aldıktan sonra bir daha hiç otobüse binmedim. →.....

6-Kitapları numaraladıktan sonra bu rafa koyun. →.....

7-Gömlekleri yıkayacağım. Kuruduktan sonra da ütüleyeceğim. →.....

8-Evlendikten sonra çok şişmanladı. →.....

9-Fabrikadan çıktıktan sonra kendi işimi açtım. →.....

3-Сделайте перевод.

1-После того, как напишем пригласительные, отнесем их на почту.

2-После того, как помоем полы, можем разместить вещи.

3-После того, как замкну дверь, я кладу ключи под половику.

4-После того, как сгорел дом, мы долгое время жили в съемном.

5-После того, как его брат уехал за границу, он очень замкнулся в себе.

6-После того, как он вышел из больницы, он поехал к себе в село.

7-Он испытывал большие трудности, после того, как разорился.

8-Она больше не вышла замуж, после того, как развелась.

Заметка: .....

.....

.....

.....

132-...-ACAĞI YERDE
(вместо того, чтобы)

1-Объедините ниже данные предложения с помощью аффикса “-acağı yerde”.

Sedat yemek yemiyor. + Bunun yerine film seyrediyor. = *Sedat yemek yiyeceği yerde film seyrediyor.*

Ali ders çalışmıyor. + Bunun yerine futbol oynuyor. → .....

Erol kitap okumuyor. + Bunun yerine parkta geziyor. → .....

Serkan erken yatmalı. + Bunun yerine geç saatlere kadar oturuyor. → .....

Veli sınava hazırlanmalı. + Bunun yerine roman okuyor. → .....

Suat eski borcunu ödemeli. + Bunun yerine yeni borç istiyor. → .....

2-Сделайте перевод.

1-Salataya tuz atacağım yerde çorbaya atmışım. → .....

2-45 numaralı otobüse bineceği yerde 54 numaralıya binmiş. → .....

3-Çürük dişi çekeceği yerde sağlam dişi çekmiş. → .....

4-Kalın giyineceği yerde tişörtle geziyor. → .....

5-Parasını biriktireceği yerde her şeye harcıyor. → .....

6-Bana teşekkür edeceği yerde bağırıp kızdı. → .....

7-Havalar ısınacağı yerde hergün biraz daha soğuyor. → .....

8-Yaz geldi, sebze ucuzlayacağı yerde pahalalanıyor. → .....

9-Şirketin geliri artacağı yerde zarara gidiyormuş. → .....

3-Сделайте перевод.

1-Вместо того, чтобы стать чемпионом, наша команда в этом году, стала самой последней.

2-Вместо того, чтобы помочь братьям, он сказал мне больше не приходите.

3-Уходя, вместо того, чтобы сказать “hoşça kalın” он говорит “güle güle”.

4-Говорят, вместо того, чтобы прийти на программу в костюме, он пришел в тренировочном костюме.

5-Вместо того, чтобы задать этот вопрос преподавателю, ты спрашиваешь меня.

6-Вместо того, чтобы дружить с Али, ты дружишь с Вели.

7-Вместо того, чтобы пригласить их сюда, мы приглашаем вас туда.

8-Вместо того, чтобы делать домашнее задание, он слушает музыку.

133-...-МАК İÇİN
(чтобы)

1-Составьте предложения, соблюдая правила.

Biz yemek yiyeceğiz. + Bunun için lokantaya gittik. → ***Biz yemek yemek için lokantaya gittik.***

Ahmet'i göreceğim. + Bunun için Ankara'ya gittim. → .....

Sınava hazırlanacağım. + Bunun için kitap aldım. → .....

İngilizce öğreneceğim. + Bunun için kursa gideceğim. → .....

Maçları seyredeceğim. + Bunun için özel anten aldım. → .....

Traş olacağım. + Bunun için yeni bir makine aldım. → .....

2-Сделайте перевод.

1-Türk yemekleri yemek için bu lokantaya geliriz. →.....

2-Yarına hazırlık yapmak için markete uğradık. →.....

3-Dışarıya bakmak için pencereyi açmış. →.....

4-Araba almak için para biriktiriyorum. →.....

5-Polis hırsız yakalamak için araştırma başlattı. →.....

6-Okula gitmemek için hasta numarası yapıyor. →.....

7-Çimlere basmamak için kenardan yürüyün. →.....

8-Misafirleri karşılamak için tren istasyonuna gitti. →.....

9-Annesini hastaneye götürmek için izin aldı. →.....

3-Сделайте перевод.

1-Какие только магазины я не обошел, чтобы найти эту рубашку.

2-Он схитрил, чтобы выиграть соревнования.

3-Я взял в долг у папы, чтобы смочь купить эту квартиру.

4-Мы потратили много денег, чтобы украсить офис

5-Я одел пальто, чтобы не змерзнуть.

6-Чтобы не опоздать, я встал на час раньше.

7-Я даже не пошел на пикник, чтобы не встретиться с ним.

8-Я еле себя сдержал, чтобы не засмеяться.

9-Он соврал, чтобы не возвращать мне долг.

Заметка: .....

.....

.....

.....

134-...-MASI İÇİN
(чтобы)

1-Составьте предложения, соблюдая правила.

Sen okuyacaksın. + Bunun için ben yeni kitap aldım. → *Senin okuman için yeni kitap aldım.*

Sen sınavları vereceksin. + Bunun için biz özel öğretmen tuttuk. → ..

O araba alacak. + Bunun için ben borç para verdim. → .....

Kimse duymasın. + Bunun için alçak sesle konuşuyordum. → .....

O İngilizce öğrenecek. + Bunun için biz onu Amerika'ya gönderdik. →

O, üniversiteyi bırakmasın. + Bunun için ben çok yalvardım. →.....

2-Сделайте перевод.

1-Hemen bitmemesi için bu kremi az az kullanıyorum. →.....

2-Annemin görmemesi için sakladım. →.....

3-Ben ona alışveriş yapması için 50 lira vermişim. →.....

4-Çocukların dokunmaması için dolabın üstüne koydum. →.....

5-Dışarı çıkması için kapıyı üstüne kilitledim. →.....

6-Beni o işe almaları için İngilizce sınavını geçmem gerekiyor. →.....

7-Yarışa katılabilmesi için yirmi kilo vermesi gerekiyor. →.....

8-Gerçekleri anlatmamam için beni tehdit ediyor. →.....

9-Çanak anteni ayarlaması için tamirci çağırdık. →.....

3-Сделайте перевод.

1-Чтобы утром встать в нужное время, он должен рано лечь вечером.

2-Давайте организуем пикник, чтобы студенты познакомились.

3-Они поставили этот знак, чтобы машины тут не обгоняли.

4-Я иду туда ночью, чтобы никто меня не заметил.

5-Я отдал приглашения Эркану, чтобы он написал адреса.

6-У двери поставили охрану, чтобы посторонние не могли зайти в здание.

7-Я положил фрукты в холодильник, чтобы они не испортились.

8-Я не вывожу детей на улицу, чтобы они не заболели.

9-Врачи делают все, чтобы он скорее поправился.

Заметка: .....

.....
.....
.....

135-...-DIĞI İÇİN
(-DIĞINDAN DOLAYI / -DIĞINDAN ÖTÜRÜ / -DIĞINDAN)
(из-за того, что-прошедшее время)

1-Составьте предложения, соблюдая правила.

Ben hastalandım. + Bunun için okula gidemedim. → ***Ben hastalandığım için okula gidemedim.***

Çok yağmur yağıyordu. + Bunun için gelemedim. → .....

Gece geç yattım. + Bunun için işe geç kaldım. → .....

Bizi görmedi. Bunun için bize selam vermedi. → .....

Ödevini yapmamış. + Bunun için bir verdim. → .....

Kahvaltı yapmadım. + Bunun için başım ağrıyor. → .....

2-Сделайте перевод.

1-İki aydır okula gitmediğim için bu dönem sınavları veremem. →....

2-Eşyalarımı yerine koymadığım için annem çok kızdı. →.....

3-Son zamanlar çok çalıştığı için iyice zayıfladı. →.....

4-Daha önce hiç iş tecrübesi olmadığı için işe almadılar. →.....

5-Akşam saati kurmadığım için sabah kalkamadım. →.....

6-Öğretmen kitabımı evde unuttuğum için çok kızdı. →.....

7-Araba eski olduğu için devamlı arıza yapıyor. →.....

8-Ütüm olmadığı için gömlekleri ütileyemedim. →.....

3-Сделайте перевод.

1-Мы передумали есть, так как уже поздно.

2-Я купил шланг, чтобы поливать деревья в саду.

3-Чтобы похудеть, она постоянно сидит на диете.

4-Водитель такси не справился с управление, из-за того, что он был пьян.

5-Вечером я лег спать рано, так как вчера очень устал.

6-Его куда-то не берут на работу, из-за того, что у него нет диплома.

7-Мы сильно влезли в долги, из-за того, что купили новую квартиру.

8-Из-за того, что сильно волновался на сцене, он забыл стихотворение.

9-Я опоздал на работу, потому что была сильная пробка.

Заметка: .....

.....

.....

.....

136-...-ACAĞI İÇİN
(-ACAĞINDAN DOLAYI / -ACAĞINDAN ÖTÜRÜ / -ACAĞINDAN)
(потому что-будущее время)

1-Составьте предложения, соблюдая правила.

İlk defa uçağa bineceğim. + Bunun için çok heyecanlıyım. → ***Ben ilk defa uçağa bineceğim için çok heyecanlıyım.***

Akşama misafirler gelecek. + Bunun için hazırlık yapmalıyım. → .....

O dedesini görecek. + Bunun için çok seviniyor. → .....

Yemeğe para vermeyeceğiz. + Bunun için 50 lira bize yeter. → .....

Bu işi iki saate bitiremeyiz. + Bunun için yarına bırakalım. → .....

Halit bize borç vermez. + Bunun için sana geldik. → .....

2-Сделайте перевод.

1-Annemler ay sonuna kadar gelmeyeceği için bize gelebilirsiniz.....

2-İçeri almayacakları için bizim oraya gitmemizin bir manası yok. →

3-Türkçe yazılanları anlamayacağı için Rusça yazalım. →.....

4-İki haftadan önce gitmeyeceği için şimdi postaya vermeliyiz. →.....

5-Bu konuyu o anlatamayacağı için bana verdiler. →.....

6-O, bu toplantıya katılmayacağı için ben de gitmiyorum. →.....

7-Bana inanmayacağı için ona gerçekleri anlatmıyorum. →.....

8-Yarın o saatte işte olacağım için size karşılayamayacağım. →.....

3-Сделайте перевод.

1-Из-за того, что он не согласится встретиться с нами, мы написали ему письмо.

2-Я не смогу заехать к тебе, так как из Анкары поеду в Стамбул.

3-Так как меня не будет 2-ого мая, ты поедешь сам.

4-Он не сможет участвовать в соревнованиях, так как не поправится за неделю.

5-Так как после пяти пробок становится меньше, мы доберемся за пол часа.

6-Он занимается весь день, потому что 10-ого марта ему сдавать экзамен.

7-Давайте сегодня обговорим детали, так как с ним мы встретимся потом.

8-Он закрывает даже магазин, потому что переезжает.

9-Он очень расстраивается, из-за того, что он не сможет принимать участие в соревнованиях.

СЛУЖЕБНЫЕ СЛОВА (Edatlar, Son Çekim Edatları)

137-ПОСЛЕЛОГИ (Edatlar, İlgeçler)

1-İLE (С)

1-Сделайте перевод.

- 1-Okula otobüsle gidiyor. →.....
 2-Ben kurşun kalemle yazmayı seviyorum. →.....
 3-Ahmet'le kavga etmiş. →.....
 4-Pilav çatalla yenmez. →.....

2-Сделайте перевод.

- 1-Он пытается срубить огромное дерево топором.
 2-Он пришел на концерт со старшим братом.
 3-Все с большим волнением ожидали результата.
 4-Мой отец гордится мною.

2-GİBİ (Как)

1-Сделайте перевод.

- 1-Ben senin gibi yapamam. →.....
 2-Abim balık gibi yüzüyor. →.....
 3-Aynı gül gibi kokuyor. →.....
 4-Çocuk tavşan gibi zıplıyor. →.....

2-Сделайте перевод.

- 1- Ваш дом как гостиница. Всегда полон.
 2- Журнал сделали как книгу.
 3- Всем участникам подарили что-то на подобии брелка.
 4- Я проголодался как волк.

3-KADAR (До)**1-Сделайте перевод.**

1-Sabaha kadar sohbet ettik. →.....

2-Ana caddeye kadar yürüyorum. →.....

2-Сделайте перевод.

1-До мая мне надо закончить это дело.

2-Мы бежали из школы до дома.

4-İÇİN (Для, ради)**1-Сделайте перевод.**

1-Senin için herşeyi yaparım. →.....

2-Öğrenciler için indirimli bilet veriyorlar. →.....

2-Сделайте перевод.

1-Я куплю новый шкаф для старых книг.

2-Нам надо приготовить для гостей.

5-GÖRE (по)**1-Сделайте перевод.**

1-Bana göre bu elbise hiç güzel değil. →.....

2-Gazetelere göre şoför suçlu. →.....

2-Сделайте перевод.

1-По расписанию второй урок математика.

2-По мнению тренера, Салих должен уйти в этом году.

6-BAŞKA (кромe)**1-Сделайте перевод.**

1-Senden başka herkes oradaydı. →.....

2-Abim meyveden başka hiçbir şey yemez. →.....

2-Сделайте перевод.

1-Эту работу никто не сможет сделать, кроме Эрoла.

2-Он не знает другие языки, кроме своего родного.

7-RAĞMEN (не смотря на)**1-Сделайте перевод.**

1-Yağan yağmura rağmen gezmeye devam ettik. →.....

2-Havalar ısındı. Buna rağmen paltosunu çıkarmıyor. →.....

2-Сделайте перевод.

1-Не смотря на то, что у него плохой подчерк, мы смогли прочитать его дневник.

2-Старик, не смотря на возраст, двигался как молодой.

8-DOLAYI (Yüzünden) (из-за)**1-Сделайте перевод.**

1-Soğuktan ellerim çatladı. →.....

2-Yarışmayı kaybetti. Bundan dolayı çok üzgün. →.....

2-Сделайте перевод.

1-Из-за тебя нас не впустили.

2-Мы опоздали из-за пробки.

9-BERİ (С тех пор)**1-Сделайте перевод.**

1-Sabahtan beri televizyon seyrediyor. →.....

2-On iki yaşından beri onu görmedim. →.....

2-Сделайте перевод.

1-Я пью чай без сахара с детства.

2-С февраля месяца я работаю на этой фабрике.

10-ÖNCE (Evvel) (До того как)**1-Сделайте перевод.**

1-Yemekten önce meyve yemem. →.....

2-Toplantıdan önce biraz konuştuk. →.....

2-Сделайте перевод.

1-Оказывается, Кемаль пришел раньше меня.

2-Перед матчем мы сходили в ресторан.

11-SONRA (После)**1-Сделайте перевод.**

1-Öğleden sonra sinemaya gideceğiz. →.....

2-Derslerden sonra kütüphaneye uğradım. →.....

2-Сделайте перевод.

1-Давай пойдем на рынок после завтрака.

2-После концерта мы пришли домой.

Заметка: .....

.....

.....

.....

138-СОЮЗЫ И ЧАСТИЦЫ

(Bağlaçlar)**1-Сделайте перевод.**

1-ve.....	ile.....	ama.....
2-fakat.....	yalnız.....	ancak.....
3-veya.....	ya da.....	bile.....
4- de.....	ise.....	hem de.....
5-üstelik.....	hatta.....	ayrıca.....
6- belki.....	ne var ki.....	ne yazık ki.....
7- hiç olmazsa.....	hiç değilse.....	hiç yoksa.....
8- oysa (-ki).....	hâlbuki.....	çünkü.....
9-madem(-ki).....	yoksa.....	nasıl ki.....
10- kısacası.....	demek ki.....	açıkçası.....
11-öyleyse.....	yani.....	o hâlde.....
12- anlaşılıyor ki.....	meğer(-se).....	dahi.....
13- acaba.....	galiba.....	herhâlde.....
14- zaten.....	bari.....	bilhassa.....
15- özellikle.....	gerçi.....	her ne kadar.....
16- yeter ki.....	şayet.....	eğer.....
17- âdeta.....	sanki.....	güya.....
18-nitekim.....	aksi hâlde.....	aksi takdirde.....
19-böylece.....	dolayısıyla.....	

2-Сделайте перевод.

- 1-Или пойдешь со мной, или останешься дома. (ya .. ya da)
- 2-Али и домашнее задание не делает, и разговаривает во время урока. (hem .. hem)
- 3-Он он слушает ни меня, ни маму. (ne .. ne de)
- 4-Он иногда вообще не разговаривает, а иногда вообще не молчит. (bazen .. bazen de)
- 5-И Ахмет, и Али очень воспитанные. (olsun .. olsun)
- 6-И Али, и я делаем для него все. (gerek .. gerek)
- 7-Если хочешь есть мороженное, если хочешь торт. (ister .. ister)
- 8-Что белый, что зеленый для меня не имеет значения. (ha .. ha)
- 9-Некоторые любят разговаривать, а некоторые молчать. (kimi .. kimi)

3-Сделайте перевод.

- 1-Acaba konuştuğlarımızı anlıyor mu? →.....

- 2-Ben zaten gelemem. →.....
- 3-Özellikle cuma günleri geç kalıyor. →.....
- 4-Ben gelirdim yalnız yarın önemli bir görüşmem var. →.....
- 5-Haftaya erteleyelim ya da iptal edelim. →.....
- 6-Oğuz yarışmayı kaybetmiş. Hatta sonuncu olmuş. →.....
- 7-Yahya hiç değilse ödevlerini yapıyor. →.....
- 8-Sınavı veremedim. Halbuki çok iyi hazırlanmıştım. →.....
- 9-Bir daha kardeşine vurma. Yoksa babana söylerim. →.....
- 10-Demek ki parayı da o çalmış. →.....
- 11-Yarın doktora gideceğim. Yani yarın olmayacağım. →.....
- 12-Galiba işten ayrılmayı düşünüyor. →.....
- 13-Bari Burak'ı çağırırsaydınız, o size yardım ederdi. →.....
- 14-Şayet yarın ben gelmezsem toplantıyı sen yaparsın. →.....
- 15-Arabası bozulmuş. Bana bağıyor. Sanki ben suçluyum. →.....

4-Сделайте перевод.

- 1-Главное, ты принимай предложение. Я готов на все.
- 2-Завтра в университете конференция. Из-за этого занятий не будет.
- 3-Даже ты не сможешь решить эту задачу.
- 4-Он купил новую машину. Так еще и BMW.
- 5-Кемаль был очень умным ребенком. К сожалению, он бросил школу.
- 6-Хюсейн не ест мясо. Потому что он вегетарианец.
- 7-По правде говоря, я вообще не доверяю Серап.
- 8-Может Тахсин даст нам в долг.
- 9-Наверно, он не узнал нас.
- 10-Эта тема очень важная. Особенно сложные времена.
- 11-Если начнется, дождь, мы не сможем пойти.
- 12-У меня нет много денег, но у меня очень много друзей.
- 13-Али не делает домашнее задание. К тому же еще разговаривает во время урока.
- 14-Джем обманул меня. А я ему так доверял.
- 15-А если ты не собирался делать, зачем ты обещал?
- 16-Короче, я больше туда не пойду.

Заметка:.....
 .....
 .....
 .....
 .....

139-МЕЖДОМЕТИЯ (Ünlemler)

1-Сделайте перевод данных междометий.

1-a →	aaa → .....
2-aman →	ay → .....
3-ah →	aha → .....
4-e (eee) →	eh → .....
5- ey →	eyvah → .....
6- ha →	haaa → .....
7- hah →	hani → .....
8-hayhay →	hayret → .....
9-hey →	hı → .....
10-hışt (pişt) →	hop → .....
11-hoppala →	o (ooo) → .....
12-of →	oh (ooh) → .....
13-öf →	sakın → .....
14-tu →	tuh (tüh be) → .....
15-üf (üff) →	vah vah (vah) → .....
16-vay →	ya → .....
17-yaşa →	yahu → .....
18-yo (yooo) →	yok canım → .....
19-yok (yok yok) →	yuh → .....
20-aferin →	bravo → .....
21-elbette →	efendim → .....
22-evet →	hayır → .....
23-haydi (hadi) →	peki → .....
24-yazık →	yaşasın → .....

2-Сделайте перевод.

- 1-Молодец, очень хорошо сделал домашнее задание.
- 2-Ура-а! Завтра идем к бабушке.
- 3-Странно, Берк тоже не смог сдать экзамен.
- 4-Ты же говорил, что не поедешь с нами?

3-Сделайте перевод.

- 1-Tablolara sakın elinizi sürmeyin. →.....
- 2-Aman, dikkat et, düşmesin. →.....
- 3-Aaa, dayım gelmiş. →.....

ПРЕДЛОЖЕНИЕ (Cümle)

140-НЕСОГЛАСОВАННОСТЬ ПОДЛЕЖАЩЕГО И СКАЗУЕМОГО

(Özne-Yüklem Uyumsuzluğu)

1-Исправьте ошибки.

1-Pazar günü piknikte kimse bana yardım etti. → .....

2-Hasan ne konuşmuyor ne yemek yemiyor. → .....

3-Kadir, Ali bir de ben burada kalıyorum. → .....

4-Benle o yemek yemedim. → .....

5-Sen ve Selim mi gidiyorsun? → .....

6-Siz de onlar da Davut'a yalan söylemişler. → .....

7-Köpekler sabaha kadar havladılar. → .....

8-Bizim kediler salonda oynuyorlar. → .....

9-Buzdolabındaki bütün domatesler çürümüşler. → .....

10-Evdeki bütün çiçekler kurumuşlar. → .....

11-Heyecandan ellerim titriyorlar. → .....

12-Artık kulaklarım çok iyi duymuyorlar. → .....

13-Hava o kadar sıcaktı ki bütün ormanlar yanıyorlardı. → .....

14-Sınıfların hepsi yeniden boyandılar. → .....

15-Bugün hiç işlerim yok. → .....

16-İki hafta önce çok param vardılar. → .....

17-Birçok öğrencim beni aradılar. → .....

18-O gün çok işim vardılar. → .....

19-Birden maskeli üç adam içeri girdiler. → .....

20-Beş öğrenci sınavı veremediler. → .....

Заметка: .....

.....

.....

ОТВЕТЫ
К ЗАДАНИЯМ
(Cevap Anahtarı)

ОТВЕТЫ К ЗАДАНИЯМ (CEVAR ANAHTARI)

- 1.1. A, B, C, Ç, D, E, F, G, Ğ, H, I, İ, J, K, L, M, N, O, Ö, P, R, S, Ş, T, U, Ü, V, Y, Z.
 1.2. a, b, c, ç, d, e, f, g, ğ, h, ı, i, j, k, l, m, n, o, ö, p, r, s, ş, t, u, ü, v, y, z.
 1.3. a, e, ı, i, o, u, ö, ü.
 1.4. b, c, ç, d, f, g, ğ, h, j, k, l, m, n, p, r, s, ş, t, v, y, z.
 1.5. A, B-be, C-ce, Ç-çe, D-de, E, F-fe, G-ge, Ğ-yumuşak “g”, H-he, I, İ, J-je, K-ke, L-le, M-me, N-ne, O, Ö, P-pe, R-re, S-se, Ş-şe, T-te, U, Ü, V-ve, Y-ye, Z-ze.
 1.6. Sesli harfler: a, e, ı, i, o, u, ö, ü; sessiz harfler: b, c, ç, d, f, g, ğ, h, j, k, l, m, n, p, r, s, ş, t, v, y, z.
 1.7. A, B, C, Ç, D, E, F, G, Ğ, H, I, İ, J, K, L, M, N, O, Ö, P, R, S, Ş, T, U, Ü, V, Y, Z.
 1.8. merhaba, adınız, nasılsınız, kitap, lütfen, teşekkürü, üniversite, affedersin, tanışmak, soyadınız.
 1.9. nerelisiniz, milliyetiniz, mesleğinizin, öğrenciyim, günaydın, okumak, ütülemek, çıkabilmek, mühendis, korkutmak.
 1.10. C, F, Ğ, İ, L, N, P, R, Ş, U, Ü, Y.
 1.11. Viktor, Anna, Tatyana, Marina, Oksana, Yelena, Aleksandr, Valeriy, Yegor, Yekaterina, Yuriy, Kseniya.
 1.12. дефтер, китап, калем, сыныф, окул, араба, анламак, конушмак.
 1.13. бендже, элма, джевап, кемер, джам, экмек, гедже, оул, дез’р, да, гез, бөрек, дёнмек, гюль, гюрюльтю, гёноль, юмурта, йорган, емек, ятак.
 1.14. рюзгяр, бекяр, лязым, халá, дюккян, мешгуль, махкумь, бильлур, реклям, тарихи.
 1.15. âdet: обычай – adet: штучка; hâlâ: до сих пор – hala: тетя; kâr: прибыль – kar: снег; âmâ: слепой – ama: но.
- 2.1. Ben Almanım, sen Almansın, o Alman, biz Almanız, siz Almansınız, onlar Almanlar; ben öğretmenim, sen öğretmensin, o öğretmen, biz öğretmeniz, siz öğretmensiniz, onlar öğretmenler; ben doktorum, sen doktorsun, o doktor, biz doktoruz, siz doktorsunuz, onlar doktorlar; ben üzgünüm, sen üzgünsün, o üzgün, biz üzgünüz, siz üzgünsünüz, onlar üzgünler.
- 2.2. Ben kısayım, sen kısasin, o kısa, biz kısayız, siz kısasınız, onlar kısalar; ben dışçıyım, sen dışçısın, o dışçı, biz dışçıyız, siz dışçısınız, onlar dışçılar; ben futbolcuym, sen futbolcusun, o futbolcu, biz futbolcuymuz, siz futbolcusunuz, onlar futbolcular; ben yüzücüyüm, sen yüzücüsün, o yüzücü, biz yüzücüyüz, siz yüzücüsünüz, onlar yüzücüler.
- 2.3. Ben yargıcım, sen yargıçsın, o yargıç, biz yargıcız, siz yargıçsınız, onlar yargıçlar; ben sertim, sen sertsin, o sert, biz sertiz, siz sertsiniz, onlar sertler; ben Rusum, sen Russun, o Rus, biz Rusuz, siz Russunuz, onlar Ruslar; ben Türküm, sen Türksün, o Türk, biz Türküz, siz Türksünüz, onlar Türkler.
- 2.4. Ben kıskancım, sen kıskançsın, o kıskanç, biz kıskancız, siz kıskanösiniz, onlar kıskançlar; ben gençim, sen gençsin, o genç, biz genciz, siz gençsiniz, onlar gençler; ben büyüğüm, sen büyüğün, o büyük, biz büyüğüz, siz büyüğünüz, onlar büyüklər.
- 2.5. Ben hastayım, sen müdürsün, o İstanbullu, biz İtalyaniz, siz uzunsunuz, onlar cesurlar; ben fakirim, sen yorgunsun, o Parisli, biz polisiz, siz açsınız, onlar Bulgarlar.
- 2.6. Ben mimarım, sen mühendissin, o şarkıcı, biz pilotuz, siz şoförsünüz, onlar öğrenciler; ben küçüğüm, sen zayıfsın, o şişman, biz, güzeliz, siz sakinsiniz, onlar temizler; ben İspanyolum, sen Japonsun, o İngiliz, biz Macarız, siz Arapsınız, onlar Tatarlar; ben Londralıyım, sen Parislisin, o Tokyolu, biz Madridliyiz, siz Berlinlisiniz, onlar Pekinliler.
- 2.7. Sen öğretmensin, biz İstanbulluyuz, ben ressamım, o uzun, siz İtalyansınız, onlar sinirliiler; onlar memurlar, sen avukatısın, o evli, siz İngilizsiniz, ben Moskovalıyım, biz aççıyız.
- 3.1. Benim adım, senin adın, onun adı, bizim adımız, sizin adınız, onların adları; benim evim, senin evin, onun evin, bizim evimiz, sizin eviniz, onların evleri; benim okulum, senin okulun, onun okulu, bizim okulumuz, sizin okulunuz, onların okulları; benim gözüm, senin gözün, onun gözü, bizim gözümüz, sizin gözünüz, onların gözleri.

- 3.2. Benim arabam, senin araban, onun arabası, bizim arabamız, sizin arabanız, onların arabaları; benim kedim, senin kedin, onun kedisi, bizim kedimiz, sizin kediniz, onların kedileri; benim banyom, senin banyon, onun banyosu, bizim banyomuz, sizin banyonuz, onların banyoları; benim ütüm, senin ütün, onun ütüsü, bizim ütümüz, sizin ütünüz, onların ütüleri.
- 3.3. Benim saatim, senin harfin, onun hayali.
- 3.4. Benim kitabım, senin kağıdın, onun hesabı, bizim uçağımız, sizin bıçağımız, onların kilitleri, benim gömleğim, senin yurdun, onların ağaçları; benim sokağım, senin rengin, onun aracı, bizim borcumuz, sizin vücudunuz, onların önlükleri, benim yatağım, senin düdüğün, onların dudakları.
- 3.5. Benim hapım, senin grubun, onun hayatı, bizim kravatımız, sizin suratınız, onların ceketleri, benim topum, senin ipin; benim işaretim, senin tişörtün, onun saçı, bizim suçumuz, sizin bile-tiniz, onların memleketleri, benim pasaportum, senin botun.
- 3.6. Benim boynum, senin resmin, onun burnu, bizim beynimiz, sizin karnınız, onların ağızları; benim alnım, senin şehrin, onun akli, bizim omzumuz, sizin oğlunuz, onların göğüsleri.
- 3.7. Benim defterlerim, senin çantaların, onun gömlekleri, bizim kalemlerimiz, sizin masalarınız, onların kapıları.
- 3.8. Bizim sınıfımız, onun bilgisayar, onların kardeşleri, sizin okulunuz, benim babam, senin paran; benim arkadaşım, onların şarkıları, bizim öğrencimiz, onun ayakkabısı, sizin kemeriniz, onun duvarı.
- 4.1. Arabalar, evler, okullar, kitaplar, çantalar, defterler, kalemler, kapılar, masalar, filmler.
- 4.2. Saatler, harfler, kalpler, semboller, misaller, seyahatler, santraller, hayaller, roller.
- 4.3. Kemal'ler, Bilal'ler, Meral'ler, Hilal'ler.
- 4.4. Dersler, masalar, sandalyeler, kelimeler, arkadaşlar, denizler, zamanlar, çocuklar.
- 4.5. Ножницы, деньги, одежда, очки, виноград, любовь
- 4.6. 5 kitap, 41 masa, 26 sandalye, 35 kapı, 784 pencere, 9 göz, 80 şehir, 6247 ev.
- 4.7. Yarın Ali'ler gidiyor. Amcamlar bize geldiler. Ahmet Beyler gelmedi. Dinçler bugün parkta.
- 4.8. Bende biraz para var. Bugün çok dersim var. Birkaç saat sonra gideceğiz. Birçok insan buradan alışveriş yapıyor. Evde az ekmek kaldı. Çok az kişi bu konuyu biliyor.
- 4.9. Elektrikler (gitti) kesildi. Havalar soğudu. Sular (gitti) kesildi. İyi günler.
- 4.10. Benim defterlerim eski. Senin kalemlerin çok güzel. Onun evleri büyük. Bizim öğretmenlerimiz çok iyi. Sizin kitaplarınız kırmızı. Onların masaları yeni.
- 5.1. Bu duvar mı? Bu okul mu? Bu kapı mı? Bu banyo mu? Bu kalem mi? Bu gül mü? Bu pencere mi? Bu ütü mü? Bu şehir mi? Bu göl mü?
- 5.2. Bu park mı? Bu taş mı? Bu süt mü? Bu sınıf mı? Bu ağaç mı? Bu kitap mı? Bu polis mi? Bu top mu?
- 5.3. Bu Ayşe mi? Bu Ahmet mi? Bu Tarık mı? Bu Fatih mi?
- 5.4. Bu kedi mi? Bu kuş mu? Bu köpek mi? Bu balık mı?
- 5.5. Ben öğrenci miyim? Sen öğrenci misin? O öğrenci mi? Biz öğrenci miyiz? Siz öğrenci misiniz? Onlar öğrenciler mi? Ben doktor muyum? Sen doktor musun? O doktor mu? Biz doktor muyuz? Siz doktor musunuz? Onlar doktorlar mı?
- 5.6. Ben öğretmen miyim? Onlar memnunlar mı? Sen İstanbullu musun? Sen avukat mısın? Biz uzun muyuz? Biz İngiliz miyiz? Siz İtalyan mısınız? Siz Moskovalı mısınız?
- 5.7. Sen güçlü müsün? Siz İzmirli misiniz? Onlar Fransızlar mı? Biz öğretmen miyiz?
- 5.8. Ben doktor muyum? Sen pilot musun? O İstanbullu mu? Biz mutlu muyuz? Siz yolcu musunuz? Onlar sporcular mı?
- 5.9. Ben genç miyim? Sen üzgün müsün? O İngiliz mi? Biz Ankaralı mıyız? Siz şoför müsünüz? Onlar öğretmenler mi?
- 5.10. Bu ev eski mi? Bu adam yaşlı mı? Bu soru zor mu? Bu çocuk güçlü mü?
- 6.1. Hayır, bu duvar değil, okul değil, araba değil, kutu değil, fırın değil, yol değil, kapı değil, banyo değil, kalem değil, gül değil, pencere değil, ütü değil, şehir değil, göl değil, deniz değil, ön değil.
- 6.2. Hayır, bu park değil, taş değil, süt değil, sınıf değil, ağaç değil, kitap değil, polis değil, top değil.

- 6.3. Hayır, bu Ayşe değil, Ahmet değil, Tarık değil, Fatih değil.
- 6.4. Hayır bu kedi değil, bu kuş değil, bu köpek değil, bu balık değil.
- 6.5. Ben öğrenci değilim. Sen öğrenci değilsin. O öğrenci değil. Biz öğrenci değiliz. Siz öğrenci değilsiniz. Onlar öğrenci değil. Ben doktor değilim, sen doktor değilsin. O doktor değil. Biz doktor değiliz. Siz doktor değilsiniz. Onlar doktor değil.
- 6.6. Ben doktor değilim. Sen aşçı değilsin. O pilot değil. Biz Ankaralı değiliz. Siz İspanyol değilsiniz. Onlar zengin değil.
- 6.7. Ben genç değilim. Sen üzgün değilsin. O İngiliz değil. Biz İstanbullu değiliz. Siz pilot değilsiniz. Onlar öğretmen değil.
- 6.8. Hayır, bu ev eski değil, bu adam yaşlı değil, bu soru zor değil, bu çocuk güçlü değil.
- 6.9. Sen şişman değilsin. Siz mimar değilsiniz. Onlar Omsklu değil. Biz Alman değiliz. Ben zengin değil miyim?
- 7.1. Benim ismim, senin ismin, onun ismi, bizim ismimiz, sizin isminiz, onların isimleri; benim fikrim, senin fikrin, onun fikri, bizim fikrimiz, sizin fikriniz, onların fikirleri.
- 7.2. Senin ağzın, benim boynum, senin resmin, onun şehri, onların emirleri, senin aklın, onun oğlu.
- 7.3. Benim beynim, senin ömrün, onun okulun, bizim göğsümüz, sizin karnınız, onların keyifleri, benim oyunum, senin topuğun, onun zehri, bizim bahsimiz, sizin nehriniz, onların şekilleri, benim metnim, senin durumum.
- 7.4. Benim alnım, senin karnın, onun boynu, bizim oğlum, sizin şehriniz, onların resimleri, benim ağzım, senin burnun, onun akli, bizim omzumuz, sizin emriniz, onların beyinleri, benim göğsüm, bizim nehrimiz.
- 8.1. f, s, t, k, ç, ş, h, p.
- 8.2. Bahçede, sınıfta, okulda, ağaç, yurttta, sepette, kitapta, otobüste, sokakta, başta.
- 8.3. Defterde, dolapta, doktorda, duvarda, düğünde, timsahta, saatte, uçakta, taçta, tabakta.
- 8.4. İngilizce, Türkçe, Sırpça, Çince, Özbekçe, Rusça, Almanca, Fransızca, Arapça, Farsça.
- 8.5. Kitapçı, çiftçi, fırıncı, inşaatçı, elektrikçi, eczacı, boyacı, hukukçu, tamirci, işçi.
- 8.6. Kulaktan, Fransızca, kulakçık, durakta, saatçi, saçta, gözlükçü, kitapçık, kırgızca, semtte, marketten, dışı, parkta, bademcik.
- 9.1. k, p, ç, t.
- 9.2. Benim kitabım, senin kitabın, onun kitabı, bizim kitabımız, sizin kitabınız, onların kitapları; benim bayrağım, senin bayrağın, onun bayrağı, bizim bayrağımız, sizin bayrağınız, onların bayrakları.
- 9.3. Mektup, kağıt, çiçek, çocuk, genç, büyük, ağaç, cevap, çok.
- 9.4. Onun kulağı, uçağı, yatağı, ayağı, parmağı, rengi, ahengi, cengi, dengi, çelengi.
- 9.5. Yazılır: Ahmet'e, Tarık'a, Aytaç'a, Serap'a. Okunur: Ahmede, Tariğa, Aytaca, Seraba.
- 9.6. Yumuşayanlar: grup, yurt, kalp, tat, dört, uç, cep, genç. Yumuşamayanlar: dut, kaç, kat, borç, aç, kök, saç, süt, suç, at, yok, kent, şart, kart, üç, çöp, tok.
- 9.7. Yumuşayanlar: kanat, adet, kilit, vücut, hesap, sebep, sokak, sevinç; Yumuşamayanlar: ameliyat, avukat, fiyat, hayat, bilet, millet, devlet, işaret, bulut, birkaç, sanat, market.
- 9.8. Gidiyor, ediyor, tadiyor, zannediyor.
- 10.1. Прощение, секрет, мнение, право, обстоятельство, выбор, отрицание, чувство.
- 10.2. Benim hakkım, senin hakkın, onun hakkı, bizim hakkımız, sizin hakkınız, onların hakları; benim sırrım, senin sırrın, onun sırrı, bizim sırrımız, sizin sırrınız, onların sırları.
- 10.3. Прощать, чувствовать, быть правым, полагать, отказываться, решать.
- 10.4. Küçük, minicik, ufak, sıcaık, alcaık.
- 10.5. Çifçi, serbes, üsgeçit, rasgele.
- 11.1. a) -y, b) -n, c) -s, d) -ş.
- 11.2. Ben İstanbulluyum, biz Moskovalıyız, ben dışıyım, biz yüzüçüyüz, ben kısayım, biz evliyiz, ben evdeyim, biz okuldayız.
- 11.3. Yakışıklıydı, evliyken, hastaydı, kötüymüş, gemiyle, mutluysa.
- 11.4. Evine, bilgisayarını, bahçesinde, odasından.

- 11.5.** Yatak odasına, sınıfın köşesine, onun kutusuna, Ali'nin ütüsüne, komşularımızın arabalarına, öğrencilerin defterlerine.
- 11.6.** Sinemaya, kalemini, çantası, ikişer, odasını, kalemini çantasına, ödevlerini, elleri.
- 11.7.** Doğru: yedişer, telefonunuz, yirmişer, nenenizle, kaleminle.
- 11.8.** Evliydi, arabasındakiler, penceresinden, sandalyeye, gözleriyle, babasının, kırk altışar, gülültüsü, öğrencisine, kapılarını.
- 12.1.** Sene-yıl, yoksul-fakir, misafir-konuk, sınav-ımtihan, anlam-mana, beyaz-ak, siyah-kara, al-kırmızı.
- 12.2.** Büyük-küçük, sıcak-soğuk, uzak-yakın, uzun-kısa, genç-yaşlı, yeni-eski, şişman-zayıf, iyi-kötü, zor-kolay, temiz-kirli.
- 12.3.** Göndermek-yollamak, bıkmak-usanmak, dilemek-istemek, aldatmak-kandırmak, izlemek-bakmak, küsmek-darılmak-gücenmek, kırılmak.
- 12.4.** Gül: 1-роза, 2-смейся; yüz: 1-лицо, 2-плавай; yaz: 1-лето, 2-пиши; dolu: 1-полный, 2-гроза; fiş: 1-кассовый чек, 2-вилка (электрич.).
- 13.1.** Duvara, çadıra, yola, havuza, eve, vitrine, göle, güle, arabaya, kapıya, banyoya, kuyuya, dereye, kediyeye, ütüye, sürüye, kitaba, sokağa, ağaca, kağıda, hayata, halka, hapa, saça, şehre, resme, isme, nehre, sırta, tıbbı, hakka, zamma.
- 13.2.** Ben arkadaşına, öğrenciyeye, doktora, öğretmene, aşçıya, köpeğe yardım ediyorum.
- 13.3.** Ben arkadaşlara, öğrencilere, çocuklara, öğretmenlere yardım ediyorum.
- 13.4.** Benim duvarıma, senin okuluna, bizim kitabımıza, sizin şehrinize, onların sokaklarına, benim yatak odama; benim yatağıma, senin hakkına, onun banyosuna, sizin kapınıza, onların sınıflarına, benim ana okuluma.
- 13.5.** Ben arkadaşlarıma, senin öğrencilerine, onun çocuklarına, bizim öğretmenlerimize yardım ediyorum.
- 13.6.** 2-bize, 3-dışarıya, 4-odama, 5-dolaba, 6-taksiye, 7-size, 8-sana, 9-adama, 10-ona, 11-sözüne, 12-Mustafa'ya, 13-bana, 14-babama, 15-kardeşime, 16-Ayşe'ye, 17-dedeme, 18-kütüphaneye, 19-Tarkan'a, 20-maça, 21-anneme, 22-arkadaşlarına, 23-ona, 24-haber, 25-olaya, 26-ablama.
- 13.7.** 1-Ahmet masaya yaklaşıyor. 2-Ali Mehmet'e kurşun kalem veriyor. 3-Erol Serkan'a kitap hediye ediyor. 4-Serap kız arkadaşına mektup yazıyor. 5-Burak kardeşine telefon ediyor. 6-Kemal her zaman babasına yardım ediyor.
- 13.8.** 1-O, sabaha kadar çalıştı. 2-Osman'a göre bu çok pahalıymış. 3-Gökhan kıyıya doğru yüzüyor. 4-Yağmura rağmen dışarı çıktı. 5-Bu kaleme karşılık ne istiyorsun? 6-Bu ev Fatih'e ait.
- 13.9.** 1-dair, 2-rağmen, 3-ait, 4-kadar, 5-karşı, 6-göre, 7-doğru.
- 13.10.** Bana, sana, ona, bize, size, onlara.
- 13.11.** 1-Asım bana kitap hediye etti. 2-O sana yardım ediyor. 3-Ben ona inanmıyorum. 4-O her zaman bize yardım ediyor. 5-Ben size demiyorum. 6-Ben onlara dün verdim.
- 13.12.** 1-Ben buna inanmıyorum. 2-Ben ona da inanmıyorum. 3-Ben de bunlara inanmıyorum. 4-Ben onlara da inanmıyorum.
- 13.13.** 1-Kitabı masaya koy. 2-Ben Moskova'ya gidiyorum. 3-Ben dükkana gidiyorum. 4-Ben tabloya bakıyorum. 5-Elma yere düştü. 6-Ben doktora gidiyorum. 7-Biz sonra beşinci kata çıktık. 8-O koltuğa oturdu. 9-Ferhat babasına benziyor. 10-Yemek (akşam yemeği) hazır. Sofraya oturun. 11-Sonra biz hepimiz arabaya bindik. 12-Ben de on iki liraya aldım. 13-Sabaha (sabaha doğru) İstanbul'a varırız. 14-Öğretmen Ozan'a anlattı ama o anlamadı. 15-O Kerim'e anlattı. 16-O Emrah'a bağırdı. 17-Ben hedefi vurdum. 18-Toplantı yarına alındı.
- 14.1.** Duvarı, çadırı, yolu, havuzu, evi, vitrini, gölü, gülü, arabayı, kapıyı, banyoyu, kuyuyu, dereyi, kediyi, ütüyü, sürüyü, kitabı, sokağı, ağacı, kağıdı, hayatı, halkı, hapi, saç, şehri, resmi, ismi, nehri, sırrı, tıbbı, hakkı, zammı.
- 14.2.** Ben arkadaşını, adamı, doktora, öğretmeni, aşçıyı, köpeği görüyorum.
- 14.3.** Ben arkadaşları, öğrencileri, masaları, adamları görüyorum.
- 14.4.** Benim duvarımı, senin okulunu, onun çantasını, bizim kitabımızı, sizin şehrinizi, onların sokaklarını, benim yatak odamı; benim yatağıma, senin hakkını, onun evini, bizim banyomuzu, sizin kapınızı, onların sınıflarını, benim ana okuluma.

- 14.5. Ben arkadaşlarımı, senin öğrencilerini, sizin pencerelerinizi, bizim öğretmenlerimizi görüyorum.
- 14.6. 2-öğretmeni, 3-arabayı, 4-kapısını, 5-penceresini, 6-ellerini, 7-odayı, 8-ödevlerimizi, 9-kapıyı, 10-babaannemi, 11-annemi, 12-kalemi, 13-beni, 14-sözünü, 15-konuyu, 16-yerleri, 17-dedemi, 18-defteri, 19-bizi, 20-Fatih'i, 21-babanı, 22-seni, 23-salonu, 24-telefonu, 25-bahçeyi, 26-sizi, 27-hepimizi.
- 14.7. Beni, seni, onu, bizi, sizi, onları.
- 14.8. 1-Asım beni gördü. 2-O seni tanımıyor. 3-Ben onu tanıdım. 4-O bizi duymuyor. 5-Ben sizi dinliyorum. 6-Ben onları sevmiyorum.
- 14.9. 1-Ben bunu tanımıyorum. 2-Ben onu da tanımıyorum. 3-Ben de bunları tanımıyorum. 4-Ben onları da tanımıyorum.
- 14.10. 1-Ben her zaman kardeşimi koruyorum. 2-Biz öğretmeni duymuyoruz. 3-Kadir çantayı götürülecek. 4-Said'i annesi giydiriyor. 5-Yavuz hedefi vurdu. 6-O şimdi meşgul, tabloyu asıyor. 7-Siz Nermin'i tanıyor musunuz? 8-Siz burada kimi bekliyorsunuz? 9-Ben Akif'i anlamıyorum. 10-Sen Selim'i hatırlıyor musun? 11-Kenan defterini unuttu. 12-Ben Fuat'ı da davet ettim.
- 15.1. Duvarda, çadırda, yolda, havuzda, evde, vitrinde, gölde, gülde, arabada, kapıda, banyoda, kuyuda, derede, kedide, ütüde, sürüde, sınıfta, tasta, hayatta, uçakta, ağaçta, başta, külahta, kipta, lifte, kafeste, sepette, çiçekte, süzgeçte, güneşte, ipten, üçten.
- 15.2. Evde, çantada, tahtada, pencerede, sofrada, sokakta, girişte, ormanda, postanede.
- 15.3. Ben evdeyim, sen penceredesin, o sofrada, biz girişteyiz, siz ormandasınız, onlar postaneler.
- 15.4. Evlerde, çantalarda, masalarda, pencerelerde, vazolarda, raflarda.
- 15.5. Sizin evinizde, bizim odada, senin sınıfında, onun şehrinde, onların okullarında, benim fabrikamda.
- 15.6. 1-Ben sizin evinizdeyim. 2-Sen bizim odamızdasın. 3-O senin sınıfında. 4-Biz onun şehrindeyiz. 5-Siz onların okulundasınız. 6-Onlar benim fabrikamdalar.
- 15.7. Yatak odasında, ana okulunda, misafir odasında, çocuk odasında, hayvanat bahçesinde, öğretmenler odasında.
- 15.8. Benim yatak odamda, bizim ana okulumuzda, senin misafir odanda, onun çocuk odasında, sizin hayvanat bahçenizde, onların öğretmenler odasında (öğretmen odalarında).
- 15.9. 1-Sen benim yatak odamdasın. 2-Siz bizim ana okulumuzdasınız. 3-Ben senin misafir odadayım. 4-Onlar onun çocuk odasındalar. 5-O bizim hayvanat bahçemizde. 6-Ben onların öğretmenler odasındayım.
- 15.10. Benim duvarımda, senin okulunda, onun çantasında, bizim kitabımızda, sizin şehrinizde, onların sokaklarında, bizim yatak odamızda, senin hayvanat bahçende; benim yatağında, senin hakkında, onun evinde, bizim banyomuzda, sizin kapınızda, onların sınıflarında, benim ana okulumda, sizin misafir odanızda.
- 15.11. Bende, sende, onda, bizde, sizde, onlarda; bunda, onda, bunlarda, onlarda.
- 15.12. 2-durakta, 3-fabrikada, 4-dışarıda, 5-yerde, 6-havaalanına, 7-salonda, 8-parkta, 9-şubatta, 10-Ankara'da.
- 15.13. 1-Ben evde akşam yemeği yemiyorum. 2-Kitaplar masada duruyor. 3-Çiçekler vazoda duruyor. 4-O fabrikada çalışıyor. 5-Ben Moskova'da yaşıyorum. 6-O sofrada oturuyor. 7-Sen temmuzda geldin. 8-O kapıda duruyor. 9-Girişte bekçi duruyor. 10-O odada geziyor. 11-Otobüs yolda gidiyor.
- 16.1. Duvardan, çadırdan, yoldan, havuzdan, evden, vitrinden, gölden, gülden, arabadan, kapıdan, banyodan, kuyudan, dereden, kediden, ütüden, sürüden, sınıftan, tastan, hayattan, uçaktan, ağaçtan, baştan, külahtan, kitaptan, liften, kafesten, sepetten, çiçekten, süzgeçten, güneşten, ipten, üçten.
- 16.2. Evden, çantadan, tahtadan, pencereden, masadan, sokaktan, yurtdışından, yağmurdan, pencereden.
- 16.3. Evlerden, çantalardan, masalardan, arkadaşlardan, sokaklardan, pencerelerden.

- 16.4. Ben (kendi) pencereden, senin pencereden, onun penceresinden, bizim pencereimizden, sizin pencerenizden, onların pencerelerinden bakıyorum.
- 16.5. Ben arkadaşlarımdan, senin öğrencilerinden çok mektup aldım.
- 16.6. Yatak odasından, ana okulundan, misafir odasından, çocuk odasından, hayvanat bahçesinden, öğretmenler odasından.
- 16.7. Benim yatak odamdan, bizim ana okulumuzdan, senin misafir odandan, onun çocuk odasından, sizin hayvanat bahçenizden, onların öğretmenler odasından (öğretmen odalarından).
- 16.8. Benim duvarımdan, senin okulundan, onun çantasından, bizim kitabımızdan, sizin şehrinizden, onların sokaklarından, bizim yatak odamızdan, senin hayvanat bahçenden; benim yatağımdan, senin hakkından, onun evinden, bizim banyomuzdan, sizin kapınızdan, onların sınıflarından, benim ana okulumdan, sizin misafir odanızdan.
- 16.9. Benden, senden, ondan, bizden, sizden, onlardan; bundan, ondan, bunlardan, onlardan.
- 16.10. 1-Maçtan önce biraz dinlen. 2-Akıf'ten dolayı geç saate kadar oturduk. 3-Türkçe'den başka üç dil biliyor. 4-Konserden sonra eve gittik. 5-O iki yaşından beri gitar çalıyor.
- 16.11. 1-dolayı, 2-hariç, 3-beri, 4-önce, 5-başka, 6-sonra.
- 16.12. 1-Ben kırmızı renkten çok hoşlanıyorum. 2-Ben kıştan bıktım. 3-O odadan çıktı. 4-Ben bunu mağazadan aldım. 5-Ben bu adamdan korkuyorum. 6-Ben işten geliyorum. 7-Biz okuldan geldik. 8-Hırsız pencereden girmiş. 9-O masadan kalktı. 10-Ben yolu Kadir'den öğrendim. 11-Kedi yağmurdan saklanıyor. 12-Adam çatıdan indi. 13-Sokaktan müzik (sesleri) geliyor. 14-O, kitapları masadan (alıyor) kaldırıyor. 15-Soldan gidiniz. 16-Biz ondan mektup aldık. 17-Çocuk soğuktan titredi. 18-O evden telefon etmiş. 19-Trafikten nefret ediyorum.
- 16.13. 2-İzmir'den, 3-yılandan, 4-uçaktan, 5-adamdan, 6-dükkandan, 7-şarkıdan, 8-havadan, 9-sofradan, 10-pencereden, 11-benden, 12-Almanya'dan, 13-filminden, 14-düşünceden, 15-kitaptan, 16-Ferdi'den, 17-olaydan, 18-senden, 19-herkesten, 20-pencereden, 21-eşinden, 22-gürültüden, 23-çelikten, 24-açlıktan, 25-dünden, 26-hapisten, 27-Bursa'dan, 28-soğuktan, 29-Konya'dan, 30-Arif'ten, 31-duvardan, 32-balkondan.
- 17.1. Duvarla, çadırla, yolla, havuzla, evle, vitrinle, gölle, gülle, arabayla, kapıyla, banyoyla, kuyuyla, dereyle, kediyile, ütüyle, sürüyle, sınıfla, tasla, hayatla, uçakla, ağaçla, başla, külahla, kitapla, lifle, kafesle, sepetle, çiçekle, süzgeçle, güneşle, iple, üçle.
- 17.2. Ben arkadaşımınla, adamınla, doktorla, öğretmenle, açıcıyla, öğrenciyle konuşuyorum.
- 17.3. Ben arkadaşlarla, adamlarla, doktorlarla, öğretmenlerle, açıcılarla, öğrencilerle konuşuyorum.
- 17.4. Ben arkadaşımınla, senin kardeşinle, onun doktoruyla, bizim öğretmenimizle, sizin açıcınızla, onların öğrencileriyle konuşuyorum.
- 17.5. Benim duvarımınla, senin okulunla, onun çantasıyla, bizim kitabımızla, sizin şehrinizle, onların sokaklarıyla, benim yatak odamınla, senin hayvanat bahçenle; benim yatağımla, senin hakkınla, onun eviyle, bizim banyomuzla, sizin kapınızla, onların sınıflarıyla, benim ana okulumla, sizin misafir odanızla.
- 17.6. Benimle, seninle, onunla, bizimle, sizinle, onlarla; bununla, onunla, bunlarla, onlarla.
- 17.7. 1-O benimle selamlaşıyor. 2-Ben onunla konuşmuyorum. 3-Biz onunla anlaştık. 4-Sen benimle oynamıyorsun. 5-Ben sizinle gitmeyeceğim. 6-O onlarla geziyor.
- 17.8. 1-Ben bununla konuşmuyorum. 2-Ben onunla da konuşmuyorum. 3-Ben de bununla konuşmuyorum. 4-Ben onlarla da konuşmuyorum.
- 17.9. 1-Ben kurşun kalemle yazıyorum. 2-Biz arabayla gidiyoruz. 3-Ben oğlumla gurur duyuyorum. 4-Tarık her zaman alçak sesle konuşuyor. 5-Sen babanla mı geldin? 6-Seyirciler ilgiyle izlediler. 7-Ben ellerimi sabunla yıkadım. 8-O Ferdi'yle evlendi.
- 17.10. 2-kurşun kalemle, 3-bezle, 4-kediyile, 5-onunla, 6-bizimle, 7-bıçakla, 8-kalemle, 9-sabunla, 10-misafirlerle, 11-işle, 12-Emre'yle, 13-Emrah'la, 14-ev sahibiyile, 15-Ercanla, 16-bizimle, 17-Selma'yla, 18-onunla, 19-arkadaşlarıyla, 20-kimle.
- 18.1. Duvarın, çadırın, yolun, havuzun, evin, vitrinin, gölün, gültün, arabanın, kapının, banyonun, kuyunun, derenin, kedinin, ütünün, sürünün, sınıfın, tasın, hayatın, uçağın, ağacın, başın, külahın, kitabın, lifin, kafesin, sepetin, çiçeğin.

- 18.2. Duvarın boyu, çadırın rengi, yolun kenarı, havuzun dibi, evin bahçesi, vitrinin camı, gölün uzunluğu, gülün kokusu, arabanın tekeri, kapının kolu, kedinin yavrusu, ütünün kablo-su, sınıfın tahtası, uçağın kanadı.
- 18.3. Benim duvarımın boyu, senin çadırının rengi, onun yolunun kenarı, bizim havuzumuzun dibi, senin evinin bahçesi, onların vitrinlerinin camı, benim gölümün uzunluğu, senin gülünün kokusu, onun arabasının tekeri, bizim kapımızın kolu, sizin kedinizin yavrusu, onların ütülerinin kablosu, benim sınıfımın tahtası, senin uçağının kanadı, onun ağacının yaprağı, bizim kö-peğimizin kulübesi, sizin kaleminizin ucu, onların odalarının camı.
- 18.4. Собака твоего соседа, брат моего папы, мяч Дженгиза, произведение писателя, крыша дома, друг моего брата, мамина сумка, колесо машины.
- 18.5. 1-Babamın şapkası. 2-Annemin odası. 3-Öğretmenin arabası. 4-Arkadaşın evi. 5-Ormanın ağaçları. 6-Buzdolabın kapısı. 7-Gölün dibi. 8-Viktor'un kalemi.
- 18.6. 1-Bizim için, 2-Onun yüzünden, 3-Senin kadar, 4-Senin hakkında, 5-Sizin gibi.
- 18.7. Sizin için, onun hakkında, senin yüzünden, benim gibi.
- 18.8. Benim, senin, onun, bizim, sizin, onların; bunun, onun, bunların, onların.
- 19.1. Ailece, sınıfça, milletçe, insanca, gizlice, irice, şişmanca, yaşlıca, güzelce, iyice, hızlıca, kısaca, büyükçe, sessizce, kardeşçe, yavaşça, çocukça, delice, açıkça, boyca, yaşca, makamca, kolayca, dostça.
- 19.2. Bece, sence, ona göre, bizce, sizce, onlara göre.
- 19.3. 1-По-моему стекло разбил Сердар. 2- Вчера всей семьей мы ходили на пикник. 3- Садитесь здесь, играйте дружно. 4- Иногда он ведет себя как ребенок. 5- Все что захочешь, можешь говорить открыто. 6- Он тайно проник в мою комнату. 7- Он слушал меня молча. 8- Она медленно вошла в свою комнату. 9- Дверь открылась легко.
- 19.4. 1-Biz insanca hareket etmeliyiz. 2-Onun delice fikirleri vardı. 3-Boyca o bizden biraz uzun. 4-Yaşça ben ondan büyüğüm.
- 20.1. Yanında, etrafında, yanında, arkasında, karşısında, ortasında, altında, üstünde, önünde, arasında, yanında, içinde, dışında, solunda, sağında.
Dışından, solundan, sağından, yanından, arkasından, önünden, önünden, arkasından, altından, arasından, içinden, üstünden.
İçine, soluna, sağına, altına, üstüne, arkasına.
- 20.2. 1-evin yanında, 2-hayvanat bahçesinin etrafında, 3-okulun yanında, 4-ağacın arkasında, 5-postanenin karşısında, 6-meydanın ortasında, 7-yatağın altında, 8-dolabın üstünde, 9-sınıfın önünde, 10-evlerin arasında, 11-hastanenin yanında, 12-odanın dışında.
- 20.3. 1-dükkanın solunda, 2-arabanın sağında, 3-üniversitenin önünden, 4-ağacın arkasından, 5-masanın altından, 6-kara bulutların arasından, 7-kutunun içinden, 8-kitabın üstüne, 9-kapının arkasına, 10-koltuğun altına.
- 20.4. 1-benim evimin yanında, 2-Senin hayvanat bahçenin etrafında, 3-onun okulunun yanında, 4-bizim postanemizin karşısında, 5-sizin kanepenizin altında, 6-onların dolaplarının üstünde.
- 20.5. 1-benim dükkanımın solunda, 2-senin üniversitenin önünden, 3-onun masasının altından, 4-bizim kutunun içinden, 5-sizin evinizin arkasından, 6-benim koltuğumun altına, 7-senin kitaplarının üstüne, 8-sizin kapının arkasına.
- 20.6. 1-Ben senin sınıfının önüdeyim. 2-Sen bizim hastanenin yanındasın. 3-O benim binamın içinde. 4-Biz sizin evinizin arkasındayız. 5-Siz onun çatısının altındasınız. 6-Onlar benim üniversitemin yanındalar.
- 20.7. 1-Yatak odasının yanında, 2-ana okulunun etrafında, 3-hastanenin yanında, 4-çocuk odasının karşısında, 5-hayvanat bahçesinin önünde, 6-öğretmenler odasının arkasında.
- 20.8. 1-Ben yatak odasının yanındayım. 2-Sen ana okulunun önüdesin. 3-O, hastanenin yanında. 4-Biz çocuk odasının karşındayız. 5-Siz hayvanat bahçesinin önüdesiniz. 6-Onlar öğretmenler odasının arkasındalar.
- 20.9. 1-Ben senin yatak odanın yanındayım. 2-Sen benim ana okulunun önüdesin. 3-O, bizim hastanemizin yanında. 4-Biz onların çocuk odalarının karşındayız. 5-Siz onun hayvanat bahçesinin önüdesiniz. 6-Onlar bizim öğretmenler odamızın arkasındalar.

- 20.10.** 1-Под стулом. 2- На книге. 3- За стеной. 4-Перед машиной. 5- В классе. 6- За пределами школы. 7- Рядом с домом. 8- По середине комнаты. 9- Напротив остановки. 10- Между шкафом и стеной. 11- Вокруг стола. 12- В углу комнаты. 13- На краю двери. 14- Справа от магазина.
- 20.11.** 1.-Вчера мы убрали перед домом. 2- Под столом тоже подмети. 3- Мы не покрасили шкаф сверху. 4- Они поцарапали холодильник с задней стороны. 5- Мелек любит мякоть помидора. 6- Под кровать вообще ничего не клади. 7- Не садись на стол. 8- Мы не посмотрели за шкафом. 9- Давай посадим немного цветов перед домом. 10- Кошка спрыгивает со шкафа на пол. 11- Этот автобус проезжает мимо школы. 12- Я бежал за автобусом, но догнать не смог. 13- Достань вещи из чемодана.
- 20.12.** 1-O masadan yere atiyor. 2-Çocuk dükkanın önünden geçti. 3-Kedi masanın altından bakıyor. 4-Yüksek dağların arkasından güneş göründü. 5-Çocuk masanın altına saklandı. 6-Kutuyu dolabın üstüne koy. 7-Selman paltosunu kapının arkasına astı. 8-Kitap duvarla dolap arasına düştü. 9-Masanın altını temizle. 10-Haydi, kapının önünü süpürelim. 11-Evin dışını boyuyorlar.
- 20.13.** 1-benim yanımda, 2-bizim etrafımızda, 3-senin yanında, 4-sizin arkanızda, 5-onların karşısında, 6-onun yanında, 7-bizim altımızda, 8-sizin üstünüzde, 9-benim önümde, 10-onların arasında, 11-senin önünden, 12-onun yüzünden.
- 20.14.** 1-Mama uкрывла ребенка. 2- Очень темно, не вижу перед собой. 3- Ты содись рядом со мной. 4- Вдруг перед нами появилась собака. 5- У меня с собой вообще нет мелочи. 6- Давайте соберем деньги. 7- Один из нас говорит не правду. 8- Он прошел мимо и не узнал нас.
- 20.15.** 1-Önüne bak. 2-Arkamdan gel. 3-Senin yüzünden kaybettik. 4-Altımızda (bizim alt katta) pilot yaşıyor. 5-Önümden geçti, beni tanımadı. 6-Benim yanıma otur. 7-Bu aramızda kalacak. 8-Sizin yerinize ben gideceğim. 9-Sizin sayenizde biz kazandık. 10-O yanına para aldı mı?
- 21.1.** Otobüsün camı, bilgisayarın ekranı, saatin kordonu, masanın üstü, televizyonun kumandası, sınıfın duvarı, hastanenin koridoru, evin çatısı.
- 21.2.** Ali'nin cüzdanı, Erol'un ayakkabısı, Fatih'in ablası, Kerim'in okulu, Meryem'in elbisesi, Betül'ün kalemi.
- 21.3.** Dolabın rengi, sokağın ucu, aracın sahibi, kitabın kapağı, yatağın ayağı, Ahmet'in kağıdı.
- 21.4.** Yolcu otobüsü, tren bileti, elma ağacı, vişne reçeli, ders kitabı, müzik okulu, çocuk gömleği, Türk yemeği, güneş gözlüğü, bulaşık makinesi.
- 21.5.** Benim abimin arkadaşının kardeşi çok akıllı. Okulun kütüphanesinin kitapları eski. Sizin evin balkonunun camı açık. Osman'ın babasının dükkanı çok güzel.
- 21.6.** 1-sınıfın kapısı, 2-öğretmenin masası, 3-arabanın anahtarı, 4-kardeşimin gömleği, 5-duvarın rengi.
- 21.7.** 1-benim arabamın kapısı, 2-senin dolabının rengi, 3-bizim okulumuzun bahçesi, 4-sizin evinizin çatısı, 5-onların kitaplarının sayfaları.
- 21.8.** 1- Платье Айше. 2- Сумка учителя. 3- Книга ученика. 4- Ручка двери. 5- Папина машина.
- 21.9.** 1-Türk dili, 2-ev terliği, 3-Rus hamamı, 4-Bursa şefitalisi, 5-matematik öğretmeni, 6-ev hanımı, 7-Taksim meydanı, 8-erkekler tuvaleti, 9-çocuk doktoru, 10-halk türküsü.
- 21.10.** 1- Гостинная. 2- Обувная щетка. 3- Болгарский перец. 4- Измирский изюм. 5- Парк победы.
- 21.11.** 1-yatak odası, 2-akşam yemeği, 3-öğretmenler odası, 4-hayvanat bahçesi.
- 21.12.** 1-benim yatak odam, 2-senin akşam yemeğin, 3-onun hayvanat bahçesi, 4-sizin ana okulunuz.
- 21.13.** 1-Ali'nin arabasının rengi, 2-sınıfın kapısının anahtarı, 3-Ahmet'in evinin balkonu, 4-babamın arkadaşının kızı, 5-bizim kitabımızın sayfaları.
- 21.14.** 1-demir köprü, 2-soğuk rüzgar, 3-yüksek dağ, 4-eski ev, 5-güçlü adam.
- 21.15.** 1-bilgisayar masası, 2-spor ayakkabısı, 3-elbise dolabı, 4-öğle yemeği, 5-fotoğraf makinesi, 6-diş fırçası, 7-futbol topu, 8-ayakkabı boyası.

- 21.16.** 1-senin bebek araban, 2-onun turnak makası, 3-bizim ekmek bıçağımız, 4-sizin bulaşık sabununuz, 5-onların yemek odaları.
- 21.17.** 1-pasta tabağı, 2-sırt çantası, 3-at arabası, 4-kol saati, 5-düğün davetiyesi, 6-tıp fakültesi, 7-yemek tarifi, 8-giriş kapısı, 9-su bardağı, 10-süt şişesi.
- 21.18.** Şarkı sözü, masa örtüsü, el kremi, elma ağacı, kol düğmesi, otobüs bileti.
- 22.1.** 1- Я тоже думаю о завтрашнем экзамене. 2- Вчера у своего друга дома я забыл книги. 3- Я пишу письмо своему другу, который в Германии. 4- На прошлой неделе мы ходили на пикник всем классом. 5- На уроке Левент все время смотрит на меня. 6- В комнату вошел пожилой но очень толстый мужчина. 7- Куда мне положить эту вазу? 8- Каждое утро я сажусь в один и тот же автобус. 9- Расскажи нам анекдот. 10- Учитель каждый день ругает нас. 11- Я об этом спрошу своего папу. 12- Дай этот словарь Адилю. 13- Я тоже не верю этому мальчику. 14- Я вам сколько раз говорил. 15- Он нам никогда не помогает. 16- Папа на меня тоже очень сильно кричал. 17- Тахир влюбился в Сельму. 18- Я каждый месяц пишу маме письмо. 19- Папа отвел нас в зоопарк. 20- В классе никто ему не доверяет. 21- В шесть часов вечера мы начали матч. 22- Сколько раз ты мне обещал? 23- Ты приходишь и все время мне мешаешь. 24- Больше не вмешивайся в мои дела. 25- Мы все обрадовались этой новости. 26- Всех огорчил этот случай. 27- Ты в библиотеке взял эту книгу? 28- Мы увидели ее в парке. 29- На этих выходных он будет ремонтировать свою машину. 30- Ты где? Тебя все ищут. 31- Зеки, тебя зовет твоя мама. 32- Вчера с вечеринки с друзьями мы вернулись на машине. 33- Вчера семь человек выписали из больницы. 34- Два года назад Ахмет из столицы переехал в село. 35- Мой сосед брезгует запаха собаки. 36- В течение фильма мой друг трясся от страха. 37- Из института в музей он поехал на велосипеде. 38- Месяц назад мы с друзьями прыгали с парашютом. 39- На прошлой неделе с моста в реку упал грузовик. 40- Я завтра отведу детей в детский сад. 41- Ты это письмо на книжной полке взял? 42- Мой отец ненавидит дождливую погоду. 43- Мы уже устали от твоих нескончаемых скандалов. 44- Каждый день после занятий, он просит преподавателя позаниматься с ним дополнительно. 45- Саша принес интересный рисунок из дома. 46- Почему вчера вечером с ним никто не разговаривал? 47- Он живет со своей семьей в селе. 48- Ты ковер пропылесосил? 49- Паркет будем красить новой шеткой? 50- Вчера в магазине я встретила с младшей сестрой моей подруги. 51- В этом году в отпуске я познакомилась с одним очень интересным человеком. 52- Вчера вы поспорили с Али? 53- Вчера перед магазином Халил поругался с каким-то мужчиной. 54- Мы долго ждали их на стадионе. 55- Много лет назад я работал на этой фабрике. 56- Моя старшая сестра играет с собакой в саду. 57- После кризиса в стране упали цены. 58- Моя кошка время от времени лежит у окна. 59- Я учился в самом известном московском университете. 60- Всю ночь мы гуляли по пляжу. 61- Композитор этой песни родился в 1955 году. 62- Я приехал в Стамбул в июле. 63- Я бужу их каждое утро в девять часов. 64- Вчера они поделили в своем классе. 65- Вчера преподаватель вновь предупредил Ведат. 66- Каждый день мой дедушка поливает цветы в саду. 67- Мехмет часто обманывает своих друзей.
- 22.2.** 1-O yarınki maçı düşünüyor. 2-Dün akşam uzun süre arabalardan bahsettik. 3-Biz ormandan geçtik. 4-O beşinci kata çıktı. 5-O, odadan çıktı. 6-Ben arabaya bakıyorum. 7-Ben yarın doktora gideceğim. 8-Murat her zaman kurşun kalemle yazar. 9-Levent her zaman alçak sesle konuşur. 10-O ceketini kapının arkasına asıyor. 11-O, masadan kitap alıyor. 12-Ben dün yurtdışından geldim. 13-Cumartesi günü Remzi bize geldi. 14-Çocuklar oyun oynuyorlar. 15-Sen hedefi vurdun. 16-Ben dürbüne bakıyorum. 17-Kız yazlık elbiseye geldi. 18-Ben 12 mayısta doğdum. 19-Annem kendine yüksek topuklu ayakkabı aldı. 20-Ben onun kız kardeşiyle evliyim. 21-Biz arabayla gideceğiz. 22-Ben kitabı bir haftada okudum. 23-O bir yazarla evlendi. 24-Yardımlarımız için çok teşekkür ederim. 25-Çocuk ekmeğe gitti. 26-O gitar eşliğinde şarkı söylüyor. 27-Siz onunla dalga geçtiniz. 28-Ben valizi girişte bıraktım. 29-Ben sizin yeni yılınızı kutluyorum. (Yeni yılınız kutlu olsun.) 30-Uzun saçlı kız bize bakıyor. 31-Ben sabahtan beri çalışıyorum. 32-Soğuk algınlığı için hap aldım. 33-Bütün sınıfımız adına sizi tebrik edi-

yorum. 34-O, kalemleri birer liraya almış. 35-Odayı süpür kızım. 36-Anne, ben çiçekleri hergün suluyorum. 37-Niçin devamlı annebabamı aldatıyorsun? 38-O senin cüzdanımı cebine koydu. 39-Biz arkadaşla ilk minibüse bindik. 40-O sana çok kızıyor. 41-Öğrenciler ihtiyar adama yolu sordular. 42-Ben senin hiçbir sözüne inanmıyorum. 43-O bize korkunç bir olay anlattı. 44-Bana bağırma. 45-Bu yazar otuzdan fazla kitap yazmış. 46-O artık kumar oynamıyor. 47-bütün annababalar çocuklarıyla gurur duyarlar. 48-Ben çiti maviye boyayacağım. 49-Babam geziyle ilgili anlaşmadı mı? 50-Sen kardeşinle barıştın mı? 51-Üst sınıflar uzun süre Rahmi'yle dalga geçtiler. 52-Babam televizyonu tamir etti. 53-Ben bu filmi geçen hafta seyrettim. 54- Hırsız kalabalığa karıştı. 55-Şemsiyenizi alın, yağmur yağacak. 56-Mehmet uzun süre anahtarlarını aradı. 57-Arkadaşım beni balığa (balık tutmaya) çağırdı. 58-Eşimin kardeşi geçen sefer şemsiyesini bizde unuttu. 59-İhtiyar, geçliğini hatırladı. 60-Dün komşum plajda bayıldı. 61-Yarın nemden hemen tren istasyonuna gideceğiz. 62-Biz üç gün önce Roma'dan ayrıldık. 63-Abim beni odadan kovdu. 64-Yeğenim acıdan bağırarak ağlıyor. 65-Bu ev bana dedemden kaldı. 66-Bu filmde hırsız polisten kaçıyor. 67-Kız tahtadan kelimeleri sildi. 68-Ben mobilyaların tozunu aldım. 69-Çocuklar yolda oynamayın! 70-Ben arkadaşlarımla sık sık sahilde geziyorum.

- 23.1.** Kitap – книга – kitaplık – книжный шкаф, tuz – соль – tuzluk - солонка, şeker – сахар – şekerlik - сахарница, ayakkabı – обувь – ayakkabılık - полка для обуви, kalem – ручка – kalemlik - пенал, göz – глаза – gözlük - очки, söz – слово – sözlük - словарь, kulak – ухо - kulaklık - наушники, anahtar – ключи – anahtarlık - брелок, gelin – невеста – gelinlik - свадебное платье, gün – день – günlük - дневник, yaz – лето – yazlık - летний, buz – лед - buzluk - ледница, yağmur – дождь – yağmurluk - плащ, çöp – мусор – çöplük - свалка, mezar – могила – mezarlık - кладбище, balıkçı – рыбак – balıkçılık - рыбачество, doktor – врач - doktorluk - профессия врача, aç – голодный – açlık - голод, dost – друг – dostluk - дружба, zor – трудный – zorluk - трудность, güzel – красивый – güzellik - красота, genç – молодой – gençlik - молодость, yolcu – пассажир – yolculuk - путешествие, hasta – больной – hastalık - болезнь, gece – ночь – gecelik - ночная рубашка, insan – человек – insanlık - человечество.
- 24.1.** Av – охота – avcı – охотник, aş – еда – aşçı - повар, diş – зуб – dişçi - стоматолог, boya – краска – boyacı – маляр, iş – работа – işçi - рабочий, tamir – ремонт – tamirci - ремонтный мастер, spor – спорт – sporcu - спортсмен, sanat – искусство – sanatçı - деятель искусства, oyun – игра – oyuncu - игрок, balık – рыба – balıkçı - рыбак, yarışma – соревнования - yarışması - участник соревнований, ziyaret – визит - ziyaretçi - посетитель, hizmet – обслуживание – hizmetçi - слуга, şarkı – песня – şarkıcı - певец, yalan – ложь – yalancı - обманщик, şaka – шутка – şakacı - шутник, dedikodu – сплетни - dedikoducu - сплетник, çuğu – сон – uykucu - соня, gazete – газета – gazeteci - журналист, muhasebe – бухгалтерия - muhasebeci - бухгалтер, posta – почта – postacı - почтальон, ecza – лекарство – eczacı - фармацевт, maden – рудник – madenci - шахтер, temsil – представительство – temsilci - представитель, temizlik – чистота – temizlikçi - уборщик, elektrik – электричество – elektrikçi - электрик, inat – упрямство – inatçı - упрямый.
- 25.1.** Tuz – соль – tuzlu – соленый, şeker – сахар – şekerli - сладкий, su – вода – sulu - сочный, süt – молоко - sütü - молочный, tat – вкус – tatlı - вкусный, akıl – ум - akıllı - умный, terbiye – воспитание – terbiyeli - воспитанный, ev – дом – evli - женатый, nişan – помолвка – nişanlı - обрученный, yağmur – дождь – yağmurlu - дождливый, tecrübe – опыт – tecrübeli - опытный, dikkat – внимание – dikkatli - внимательный, bilgi – знание – bilgili - знающий, renk – цвет – renkli - цветной, kir – грязь – kirli - грязный, hız – скорость – hızlı - быстрый, köy – село – köylü - крестьянин, Afrika – африка – Afrikalı - африканец, gönül – душа - gönüllü - добровольный, yetenek – талант – yetenekli - талантливый, güç – сила – güçlü - сильный, merak – интерес – meraklı - любопытный, namus – честь – namuslu - порядочный, emek - труд – emekli - пенсионер, yaş – возраст – yaşlı - пожилой, neşe – радость – neşeli - радостный, sinir – нерв – sinirli - нервный.

- 26.1.** Tuz – соль – tuzsuz – несоленый, renk – цвет – renksiz – бесцветный, dil – язык – dilsiz – немой, iş – работа – işsiz – безработный, dikkat – внимание – dikkatsiz – невнимательный, karar – решение – kararsiz – нерешительный, kalp – сердце – kalpsiz – бессердечный, merhamet – милость – merhametsiz – безжалостный, can – душа – cansiz – неодушевленный, terbiye – воспитание – terbiyesiz – невоспитанный, şeker – сахар – şekersiz – не сладкий, tat – вкус – tatsiz – безвкусный, sayı – число – sayısiz – неисчисляемый, suç – вина – suçsuz – невиновный, son – конец – sonsuz – бесконечный, ses – голос – sessiz – тихий, hava – воздух – havasiz – душный, karşılık – взаимность – karşılıksiz – безвозмездный, zarar – вред – zararsiz – безвредный, çare – выход – çaresiz – безвыходный, kimse – кто-то – kimsesiz – одинокий, kanun – закон – kanunsuz – не законный, rahat – удобный – rahatsız – беспокойный, hata – ошибка – hatasiz – безошибочный, su – вода – susuz – безводный, düzen – порядок – düzensiz – не регулярный, duyu – чувство – duygusuz – безчувственный.
- 27.1.** Türkiye – Турция – Türk – Türkçe – Турецкий, Rusya – Россия – Rus – Rusça – Русский, İngiltere – Англия – İngiliz – İngilizce – английский, Almanya – Германия – Alman – немец – Almanca – немецкий, Fransa – Франция – Fransız – француз – Fransızca – французский, İtalya – Италия – İtalya – итальянец – İtalyanca – итальянский, S. Arabistan – Саудовская Аравия – Arap – араб – Arapça – арабский, Yunanistan – Греция – Yunan – грек – Yunanca – греческий, İran – Иран – İranlı – иранец – Farsça – персидский, Bulgaristan – Болгария – Bulgar – болгар – Bulgarca – болгарский, Çin – Китай – Çinli – китаец – Çince – китайский, Ermenistan – Армения – Ermenistanlı – армянин – Ermenice – армянский, Japonya – Япония – Japon – японец – Japonca – японский, Gürcistan – Грузия – Gürcü – грузин – Gürcüce – грузинский, Moğolistan – Монголия – Moğol – монгол – Moğolca – монгольский, Kazakistan – Казахстан – Kazak – казах – Kazakça – казахский, Özbekistan – Узбекистан – Özbek – узбек – Özbekçe – узбекский, Tataristan – Татарстан – Tatar – татар – Tatarca – татарский, Romanya – Румыния – Romen – румын, Romence – румынский, Kırgızistan – Киргизия – Kırgız – киргиз – Kırgızca – киргизский, İspanya – Испания – İspanyol – испанец – İspanyolca – испанский, Hindistan – Индия – Hintli – индиец – Urduca – урду, Sırbistan – Сербия – Sırp – серб – Sırpça – сербский, Macaristan – Венгрия – Macar – венгр – Macarca – венгерский, Ukrayna – Украина – Ukraynalı – украинец – Ukraynaca – украинский, Finlandiya – Финляндия – Fin – финн – Fince – финский, Azerbaycan – Азербайджан – Azeri – азербайджанец – Azerice – азербайджанский.
- 28.1.** Ben ihtiyarım, sen ihtiyarsın, o ihtiyar, biz ihtiyarız, siz ihtiyarsınız, onlar ihtiyarlar; ben güzelim, sen güzelsin, o güzel, biz güzeliz, siz güzelsiniz, onlar güzeller; ben yorgunum, sen yorgunsun, o yorgun, biz yorgunuz, siz yorgunsunuz, onlar yorgunlar; ben üzgünüm, sen üzgünsün, o üzgün, biz üzgünüz, siz üzgünsünüz, onlar üzgünler.
- 28.2.** Ben hastayım, sen hastasın, o hasta, biz hastayız, siz hastasınız, onlar hastalar; ben iyiyim, sen iyisin, o iyi, biz iyiyiz, siz iyisiniz, onlar iyiler; ben mutluym, sen mutlusun, o mutlu, biz mutluyuz, siz mutlusunuz, onlar mutlular; ben kötüyüm, sen kötüsün, o kötü, biz kötüyüz, siz kötüsünüz, onlar kötüler.
- 28.3.** Ben kısıkcım, sen küçüksün, o çocuk, biz genciz, siz dinçsiniz, onlar büyükler; ben çağüğüm, sen yükseksin, o alçak, biz uzağız, siz sertsiniz, onlar korkaklar.
- 28.4.** Sen çirkinsin, biz tembeliz, ben kasabım, onlar mühendisler, sen bekarsın, o neşeli.
- 28.5.** Ben sakinim, sen sevimlisin, o sevinçli, biz Ukraynalıyız, siz temizsiniz, onlar kuvvetliler; ben ufağım, sen yavaşsın, o Ankaralı, biz Ermeniyiz, siz kederlisiniz, onlar sporcular.
- 28.6.** Ben aççıyım, sen terzisin, o itfaiyeci, biz hemşireyiz, siz şoförsünüz, onlar sekreterler, ben öğrenciyim, sen boyacısın; ben büyüğüm, sen yaşlısın, o güçlü, biz akıllıyız, siz uzunsunuz, onlar gençler, ben zayıfım, sen kötüsün; ben İtalyanım, sen Çinlisin, o Amerikalı, biz Türküz, siz Russunuz, onlar Yunanlar, ben Afrikalıyım, sen Hintlisin; ben İstanbulluyum, sen Moskovalısın, o Antalyalı, biz Atinalıyız, siz Sofyalısınız, onlar Bükreşliler, ben Kostromalıyım, sen Kiyevlisin.

- 28.7. 1-değilim, 2-değilsin, 3-değil, 4-değiliz, 5-değilsiniz, 6-değiller; 7-değilim, 8-değilsin, 9-değil, 10-değiliz, 11-değilsiniz, 12-değiller.
- 28.8. 1-mıyım, 2-mısın, 3-mı, 4-mıyız, 5-mısınız, 6-dişçiler mi? 7-mıyım, 8-mısın, 9-mı, 10-mıyız, 11-mısınız, 12-büyüklükler mi?
- 28.9. 1-değil miyim, 2-değil misin, 3-değil mi, 4-değil miyiz, 5-değil misiniz, 6-değiller mi; 7-değil miyim, 8-değil misin, 9-değil mi, 10-değil miyiz, 11-değil misiniz, 12-değiller mi.
- 28.10. 1- Московские зимы очень холодные. 2- Мой старший брат высокого роста. 3- Ты очень ленивый ученик. 4- Этот актер француз. 5- Твой отец стоматолог, не так ли? 6- Мы тоже не москвичи. 7- По-твоему Якуп хороший футболист?
- 28.11. 1-Ben bugün çok hastayım. 2-Senin annenin mesleği ne? 3-Benim annem İstanbullu, babam Ankaralı. 4-Öğrenciler bugün çok sessizler. 5-Sen neden böyle üzgünsün? 6-Yunus'un abisi çok akıllı biri.
- 29.1. Ben ihtiyardım, sen ihtiyardın, o ihtiyardı, biz ihtiyardık, siz ihtiyardınız, onlar ihtiyardılar; ben güzeldim, sen güzeldin, o güzeldi, biz güzeldik, siz güzeldiniz, onlar güzeldiler; ben yorgundum, sen yorgundun, o yorgundu, biz yorgunduk, siz yorgundunuz, onlar yorgundular; ben üzgündüm, sen üzgündün, o üzgündü, biz üzgündük, siz üzgündünüz, onlar üzgündüler.
- 29.2. Ben hastaydım, sen hastaydın, o hastaydı, biz hastaydık, siz hastaydınız, onlar hastaydılar; ben iyiydim, sen iyiydin, o iyiydi, biz iyiydik, siz iyiydiniz, onlar iyiydiler; ben mutluydum, sen mutluydun, o mutluydu, biz mutluyduk, siz mutluydunuz, onlar mutluydular; ben kötüydüm, sen kötüydün, o kötüydü, biz kötüydük, siz kötüydünüz, onlar kötüydüler.
- 29.3. Ben kıskançtım, sen korkaktın, o ufaktı, biz açtık, siz tokunuz, onlar küçüktüler; ben gençtim, sen dinçtin, o ürkekti, biz büyüktük, siz yavaştıınız, onlar dağınıktılar; ben çocuktum, sen uzaktın, o zarıftı, biz sadıktık, siz ilginçtiniz, onlar hassastılar.
- 29.4. 1-idim, 2-idin, 3-idi, 4-idik, 5-idiniz, 6-idiler; 7-idim, 8-idin, 9-idi, 10-idik, 11-idiniz, 12-idiler.
- 29.5. Biz çirkindik, ben tembeldim, siz büyüktünüz, onlar uzaktılar, sen kısaydın, o sınırlıydı; siz çabuktunuz, biz bekardık, onlar neşeliydiler, ben ihtiyardım, o doktordu, sen aççıydın.
- 29.6. Ben sakindim, biz temizdik, onlar kuvvetliyidiler, sen sevimliydin, o sevinçliydi, siz korkaktınız; onlar sporcuydular, o küçüktü, ben ufaktım, sen yavaştıın, siz kederliyidiniz, biz çocuktuk.
- 29.7. 1-Ben aççıydım, 2-sen terziydin, 3-o itfaiyeciydi, 4-biz hemşireyidik, 5-siz şofördünüz, 6-onlar sekreterlerdi, 7-ben büyük değildim, 8-sen genç değildin, 9-o güçlü değildi, 10-biz akıllı mıydık? 11-siz uzun muydunuz? 12-onlar genç miydiler? 13-ben zayıf değil miydim? 14-sen kötü değil miydin? 15-o öğrenci değil miydi?
- 29.8. 1-ben şişman değildim, 2-sen öğretmen değildin, 3-o doktor değildi, 4-biz üzgün değildik, 5-siz kısa değildiniz, 6-onlar dişçi değillerdi; 7-ben futbolcu değildim, 8-sen yüzücü değildin, 9-o kıskanç değildi, 10-biz genç değildik, 11-siz çocuk değildiniz, 12-onlar büyük değillerdi.
- 29.9. 1-ben şişman mıydım? 2-sen öğretmen miydin? 3-o doktor muydu? 4-biz üzgün müydük? 5-siz kısa mıydınız? 6-onlar dişçiler miydi? 7-ben futbolcu muydum? 8-sen yüzücü müydün? 9-o kıskanç mıydı? 10-biz genç miydik? 11-siz çocuk muydunuz? 12-onlar büyükler miydi?
- 29.10. 1-ben şişman değil miydim? 2-sen öğretmen değil miydin? 3-o doktor değil miydi? 4-biz üzgün değil miydik? 5-siz kısa değil miydiniz? 6-onlar dişçi değiller mi? 7-ben futbolcu değil miydim? 8-sen yüzücü değil miydin? 9-o kıskanç değil miydi? 10-biz genç değil miydik? 11-siz çocuk değil miydiniz? 12-onlar büyük değiller miydi?
- 29.11. 1- Вчера погода была дождливой. 2- На прошлой неделе я очень был болен. 3- Три года назад Гёкхан был холостым. 4- Летом с друзьями мы были в Анталии. 5- Тогда тебе было 5 лет. 6- Мой папа тоже был педагогом. 7- Утром он был дома, где он сейчас я не знаю. 8- Вчера вечером мой дядя был у нас.
- 29.12. 1-1975'te ben beş yaşındaydım. 2-Salı günü hava rüzgarlıydı. 3-Geçen gün o çok üzgündü. 4-Ben dün onlardaydım. 5-Tatilde İstanbul'daydım. 6-Pele çok ünlü bir futbolcuydı. 7-Ben işteydim.

- 29.13.** 1-В тот день у меня с собой не было денег. 2- Вчера тебя единственного не было. 3- Мы тоже были на вчерашнем собрании. 4- На выходных у меня не было совсем свободного времени. 5- В классе был только Левент.
- 29.14.** 1-Dün üç dersimiz vardı. 2-Biz orada (yoktuk) değildik. 3-Niye dün sen yoktun? 4-O gün param yoktu. 5-Dolapta sadece gömlekler vardı.
- 30.1.** Ben ihtiyarımışım, sen ihtiyarımışın, o ihtiyarımış, biz ihtiyarımışız, siz ihtiyarımışsınız, onlar ihtiyarımışlar; ben güzelmişim, sen güzelmişsin, o güzelmiş, biz güzelmişiz, siz güzelmişsiniz, onlar güzelmişler; ben yorgunmuşum, sen yorgunmuşsun, o yorgunmuş, biz yorgunmuşuz, siz yorgunmuşsunuz, onlar yorgunmuşlar; ben üzgünmüşüm, sen üzgünmüşsün, o üzgünmüş, biz üzgünmüşüz, siz üzgünmüşsünüz, onlar üzgünmüşler.
- 30.2.** Ben hastaymışım, sen hastaymışın, o hastaymış, biz hastaymışız, siz hastaymışsınız, onlar hastaymışlar; ben iyiymişim, sen iyiymişsin, o iyiymiş, biz iyiymişiz, siz iyiymişsiniz, onlar iyiymişler; ben mutluymuşum, sen mutluymuşsun, o mutluymuş, biz mutluymuşuz, siz mutluymuşsunuz, onlar mutluymuşlar; ben kötüyümüştüm, sen kötüyümüştün, o kötüyümüştü, biz kötüyümüştük, siz kötüyümüştünüz, onlar kötüyümüştüler.
- 30.3.** Ben kıskançmışım, sen korkakmışın, o ufakmış, biz açmışız, siz tokmuşsunuz, onlar küçükmüşler; ben gençmişim, sen dinçmişin, o ürkekmiş, biz büyükmüşüz, siz yavaşmışsınız, onlar dağınıkmişler; ben çocukmuşum, sen uzakmışın, o zarıfmiş, biz sadıkmışız, siz ilginçmişsiniz, onlar hassasmışlar.
- 30.4.** 1-imişim, 2-imişsin, 3-imiş, 4-imişiz, 5-imişsiniz, 6-imişler, 7-imişim, 8-imişsin, 9-imişiz, 10-imişiz, 11-imişsiniz, 12-imişler.
- 30.5.** Siz çirkinmişsiniz, ben tembelmışim, o büyümüş, onlar uzakmışlar, biz kısaymışız, sen sinirliymişsin; sen çabukmuşsun, onlar bekarmışlar, ben neşeliymişim, biz ihtiyarımışız, siz doktormuşsunuz, o açmışım.
- 30.6.** Ben sakinmişim, sen korkakmışın, o sevinçliymiş, biz kuvvetliymişiz, siz temizmişsiniz, onlar sevimliymişler; biz çocukmuşuz, siz evliymişsiniz, onlar sporcuymuşlar, sen yavaşmışsın, o küçükmüş, ben ufakmışım.
- 30.7.** 1-Ben açmışım, 2-sen terziymişin, 3-o iftayıeciymiş.4-biz hemşireymişiz, 5-siz şoförmüşsünüz, 6-onlar sekretermişler, 7-ben büyük değilmişim, 8-sen yaşlı değilmişin, 9-o güçlü değilmiş, 10-biz akıllı miymişiz? 11-siz uzun muymuşsunuz? 12-onlar genç miymişler? 13-ben zayıf değil miymişim, 14-sen kötü değil miymişin? 15-ben öğrenci değil miymişim?
- 30.8.** 1-Ben şişman değilmişim, 2-sen öğretmen değilmişin, 3-o doktor değilmiş, 4-biz üzgün değilmişiz, 5-siz kısa değilmişsiniz, 6-onlar dışçı değilmişler, 7-ben futbolcu değilmişim, 8-sen yüzücü değilmişin, 9-o kiskanç değilmiş, 10-biz genç değilmişiz, 11-siz çocuk değilmişsiniz, 12-onlar büyük değilmişler.
- 30.9.** 1-ben şişman miymişim? 2-sen öğretmen miymişin? 3-o doktor muymuş? 4-biz üzgün müymüşüz? 5-siz kısa miymişsiniz? 6-onlar dışçiler miymiş? 7-ben futbolcu muymuşum? 8-sen yüzücü müymüşsün? 9-o kiskanç miymiş? 10-biz genç miymişiz? 11-siz çocuk muymuşsunuz? 12-onlar büyükler miymiş?
- 30.10.** 1-ben şişman değil miymişim? 2-sen öğretmen değil miymişin? 3-o doktor değil miymiş? 4-biz üzgün değil miymişiz? 5-siz kısa değil miymişsiniz? 6-onlar dışçı değil miymiş? 7-ben futbolcu değil miymişim? 8-sen yüzücü değil miymişin? 9-o kiskanç değil miymiş? 10-biz genç değil miymişiz? 11-siz çocuk değil miymişsiniz? 12-onlar büyük değil miymiş?
- 30.11.** 1- Говорят, в воскресенье погода была облачной. 2- Говорят, на прошлой неделе он очень нервничал. 3- Оказывается, три года назад Акиф был холостым. 4- Говорят, в июне он был в Анталии с друзьями. 5- Говорят, тогда мне было 5 лет. 6- Оказывается, его мама тоже была архитектором. 7- Говорят, вечером он был дома, очень поздно пришел. 8- Говорят, твой старший брат тоже был у нас.
- 30.12.** 1-1973'te ben 8 yaşındaymışım. 2-Cuma günü hava rüzgarlıymış. 3-Geçen gün çok neşeliymiş. 4-Dün sen ondaymışın. 5-Siz tatilde İstanbul'daymışsınız. 6-Pele çok ünlü bir futbolcuymuş. 7-O isteymiş.
- 30.13.** 1- Говорят, в тот день у него кармане вообще не было денег. 2- Говорят, на собрании не было тебя единственного. 3- Говорят, в его холодильнике были только фрукты. 4-

- Говорят, на днях у нее совсем не было свободного времени. 5- Говорят, завтра у него много работы.
- 30.14.** 1-Bugün bizim üç dersimiz varmış. 2-Siz de orada (yokmuşsunuz) değilmişsiniz. 3-Onun arkadaşı yokmuş. 4-O gün senin paran yokmuş. 5-Dolapta hiçbir şey yokmuş.
- 31.1.** Ben ihtiyarsam, sen ihtiyarsan, o ihtiyarsa, biz ihtiyarsak, siz ihtiyarsanız, onlar ihtiyarsalar; ben güzelsem, sen güzelsen, o güzelse, biz güzelsek, siz güzelseniz, onlar güzelseler; ben yorgunsam, sen yorgunsan, o yorgunsa, biz yorgunsak, siz yorgunsanız, onlar yorgunsalar; ben üzgünsem, sen üzgünsen, o üzgünse, biz üzgünsek, siz üzgünseniz, onlar üzgünseler.
- 31.2.** Ben hastaysam, sen hastaysan, o hastaysa, biz hastaysak, siz hastaysanız, onlar hastaysalar; ben iyiysen, sen iyiysen, o iyiysen, biz iyiyseniz, siz iyiyseniz, onlar iyiyseniz; ben mutluyusam, sen mutluyusan, o mutluyusa, biz mutluyusak, siz mutluyusanız, onlar mutluyusalar; ben kötüysem, sen kötüyösen, o kötüyöse, biz kötüyösek, siz kötüyöseniz, onlar kötüyöselor.
- 31.3.** Ben kıskançsam, sen korkaksan, o ufaksa, biz açsak, siz toksanız, onlar küçükseler; ben gençsem, sen dinçsen, o ürkekse, biz büyüksek, siz yavaşsanız, onlar dağımsalar; ben çocuksam, sen uzaksan, o zarifse, biz sadıksak, siz ilginçseniz, onlar hassassalar.
- 31.4.** 1-isem, 2-isen, 3-ise, 4-isek, 5-iseniz, 6-iseler.
- 31.5.** O çirkinse, sen tembelsen, biz büyüksek, siz uzaksanız, onlar kısaysalar, ben sinirliysen; onlar çabuksalar, biz bekarsak, o neşeleyse, siz ihtiyarsınız, ben doktorsam, sen aççıysan.
- 31.6.** Onlar sakinseler, biz korkaksak, o sevimliyse, ben sevinçliysen, siz temizseniz, sen kuvvetliysen; biz yavaşsak, o evliyse, onlar çocuksalar, sen sporcuysan, siz ufaksanız, ben küçüksen.
- 31.7.** 1-Eğer ben aççıysam, 2-eğer sen terziysen, 3-eğer o itfaiyeciyse, 4-eğer biz hemşireysen, 5-eğer siz şoförseniz, 6-eğer onlar sekreterlerse, 7-eğer ben büyüksem, 8-eğer sen yaşlıysan, 9-eğer o zayıfsa, 10-eğer siz akıllıysanız, 11-eğer siz uzunsanız, 12-eğer onlar gençlerse, 13-eğer ben zayıf değilsem, 14-eğer sen kötü değilsen, 15-eğer ben öğrenci değilsem mi?
- 31.8.** 1-Ben şişman değilsem, 2-sen öğretmen değilsen, 3-o doktor değilse, 4-biz üzgün değilsek, 5-siz kısa değilseniz, 6-onlar dışçı değilse, 7-ben futbolcu değilsem, 8-sen yüzücü değilsen, 9-o kıskanç değilse, 10-biz genç değilsek, 11-siz çocuk değilseniz, 12-onlar büyük değilse.
- 31.9.** 1-ben şişmansam mı? 2-sen öğretmensen mi? 3-o doktora mı? 4-biz üzgünsek mi? 5-siz kısaysanız mı? 6-onlar dışçıseler mi? 7-ben futbolcuysam mı? 8-sen yüzücüyösen mi? 9-o kıskançsa mı? 10-biz gençsek mi? 11-siz çocuksanız mı? 12-onlar büyükseler mi?
- 31.10.** 1-ben şişman değilsem mi? 2-sen öğretmen değilsen mi? 3-o doktor değilse mi? 4-biz üzgün değilsek mi? 5-siz kısa değilseniz mi? 6-onlar dışçı değilse mi? 7-ben futbolcu değilsem mi? 8-sen yüzücü değilsen mi? 9-o kıskanç değilse mi? 10-biz genç değilsek mi? 11-siz çocuk değilseniz mi? 12-onlar büyük değilse mi?
- 31.11.** 1- Если ты голоден, давай поедим. 2- Если его возраст мал, он не может туда входить. 3- Если ты холостой, то ты не можешь там работать. 4- Если рост маленький, то в команду не возьмут. 5- Если погода дождливая, не выходи на улицу. 6- Если на улице холодно, одень куртку. 7- Если его мамы нет дома, кто его покормит? 8- Если он нервный, то ничего не спрашивай. 9- Если книги в коробке твои, можешь положить их сюда.
- 31.12.** 1-Aydın toksa hiçbir şey yemez. 2-Market açıksa bana çikolata al. 3-17 yaşındaysa ehliyet alamaz. 4-Telefonu bozuksa benimkini kullan. 5-Domatesler yumuşaksa alma. 6-Eğer oda küçüğe dolabı koridora koy. 7-Hastaysan doktora gidelim. 8-Eğer pahalıysa alamayız. 9-Bu gömlek darsa büyüğünü vereyim. 10-Çatallar kirliyse kaşıkla iyeyebiliriz. 11-Eğer bidonlar doluysa kovaya doldur. 12-Eğer tembelse bu sınavı veremez.
- 31.13.** Если у тебя нет урока, давай сходим в кино. 2- Если у тебя нет денег, я могу дать в долг. 3- Если у тебя есть дела, мы придем завтра. 4- Если у тебя нет тетради, как ты будешь писать? 5- Если у тебя есть паспорт, то не проблем не будет. 6- Если нет мамы, то Севим не будет есть. 7- Если в комнате никого нет, не заходи внутрь. 8- Если у тебя есть лишняя ручка, можешь дать мне?
- 31.14.** 1-Dışleri yoksa nasıl yemek yiyor? 2-Solonda yer yoksa balkona çıkaralım. 3-Vaktin varsa seninle konuşmak istiyorum. 4-Eğer sekiz tane varsa bize yeter. 5-Ya adamın hiç parası yok-

- sa? 6-Eğer fazla paket varsa bana da alırsın. 7-Eğer pasaportu yoksa yurtdışına çıkamaz. 8-Misafirleri varsa içeri girmeyiz.
- 32.1.** Kaliteli, misafirperver, önemli, utangaç, sabırlı, ciddi, geveze, sihirlî, yuvarlak, ekşi, gururlu, hoş, yakışıklı, komik, sakar, yaramaz, dakik, sahteکار, endişeli, sevimli, kırık, keskin, dik-katli, terbiyeli, zehirli, hevesanlı.
- 32.2.** Страшный, известный, скромный, глубокий, опасный, способный, полосатый, злой, шумный, цветной, преданный, надежный, удобный, интересный, странный, добрый, вкусный, искренний, хитрый, молчаливый, выгодный, опытный, избалованный, любопытный, рассеянный, скромный, упрямый, эгоист.
- 32.3.** Kuvvetli-güçlü, yaşlı-ihtiyar, akıllı-zeki, neşeli-mutlu, çabuk-hızlı, kederli-üzgün, kibar-nazik, kabiliyetli-becerikli-yetenekli.
- 32.4.** Cömert ↔ cimri, güzel ↔ çirkin, taze ↔ bayat, iri ↔ ufak, üzgün ↔ mutlu, ıslak ↔ kuru, yorgun ↔ dinç, genç ↔ yaşlı, düzenli ↔ dağınık, yeni ↔ eski, tanıdık ↔ yabancı, dolu ↔ boş, düz ↔ eğri, çalışkan ↔ tembel, tok ↔ aç, tatlı ↔ acı, parlak ↔ mat, cesur ↔ korkak, şişman ↔ zayıf, büyük ↔ küçük, fakir ↔ zengin, evli ↔ bekar, kötümser ↔ iyimser, dar ↔ geniş, yavaş ↔ hızlı, temiz ↔ kirli, güçlü ↔ (güçsüz) zayıf, farklı ↔ aynı, ağır ↔ hafif, iyi ↔ kötü.
- 32.5.** Sert ↔ hızlı ↔ kısa ↔ üzgün ↔ умный ↔ geri zekalı, zor ↔ soğuk ↔ uzak ↔ pahalı ↔ kibar ↔ zararlı ↔ çürük ↔ suni ↔ açık ↔ ham ↔ alçak ↔ evcil ↔
- 33.1.** Другой, несколько, довольно много, мало, много, некоторые, целый, немного, весь, каждый, ни один, какой-нибудь, некоторые, некоторые, многие, многие, слишком, и тому подобное.
- 33.2.** 1-başka, 2-birkaç, 3-bütün, 4-biraz, 5-hiçbir, 6-çoğu.
- 33.3.** 1-fazla, 2-tüm, 3-her, 4-çok, 5-bazı, 6-fazla.
- 34.1.** 0-sıfır, 1-bir, 2-iki, 3-üç, 4-dört, 5-beş, 6-altı, 7-yedi, 8-sekiz, 9-dokuz, 10-on; 11-on bir, 12-on iki, 13-on üç, 14-on dört, 15-on beş, 16-on altı, 17-on yedi, 18-on sekiz, 19-on dokuz, 20-yirmi; 10-on, 20-yirmi, 30-otuz, 40-kırk, 50-elli, 60-altmış, 70-yetmiş, 80-seksen, 90-doksan, 100-yüz; 21-yirmi bir, 22-yirmi iki, 32-otuz iki, 43-kırk üç, 54-elli dört, 65-altmış, 76-yetmiş altı, 87-seksen yedi, 98-doksan sekiz, 99-doksan dokuz; 100-yüz, 200-iki yüz, 300-üç yüz, 400-dört yüz, 500-beş yüz, 600-altı yüz, 700-yedi yüz, 800-sekiz yüz, 900-dokuz yüz, 1000-bin; 2000-iki bin, 3000-üç bin, 4000-dört bin, 5000-beş bin, 6000-altı bin, 7000-yedi bin, 8000-sekiz bin, 9000-dokuz bin, 10000-on bin; 20.000-yirmi bin, 30000-otuz bin, 40000-kırk bin, 50000-elli bin, 60000-altmış bin, 70000-yetmiş bin, 80000-seksen bin, 90000-doksan bin, 100000-yüz bin; 200.000-iki yüz bin, 300000-üç yüz bin, 400000-dört yüz bin, 500000-beş yüz bin, 600000-altı yüz bin, 700000-yedi yüz bin, 800000-sekiz yüz bin, 900000-dokuz yüz bin, 1000000-bir milyon; 2.000.000-iki milyon, 4.000.000.000-dört milyar, 1.000.000.000-bir milyar, 5.000.000.000-beş milyar, 1.000.000.000.000-bir trilyon, 8.000.000.000.000-sekiz trilyon.
- 34.2.** 1-Otuz iki bin sekiz yüz doksan altı. 2-Beş yüz kırk bir bin yedi yüz seksen dokuz. 3-Dört milyon dokuz yüz yirmi beş bin sekiz yüz otuz altı. 4-Altmış dokuz milyon altı yüz on dokuz bin iki yüz elli yedi. 5-Yedi yüz elli beş milyon dört yüz otuz sekiz bin dokuz yüz altmış yedi. 6-Sekiz milyar dört yüz on milyon altı yüz yetmiş beş bin yüz elli dokuz. 7-Doksan üç milyar üç yüz on dokuz milyon iki yüz altmış bir bin dört yüz seksen beş.
- 34.3.** 1) 89.442, 2) 792.316, 3) 6.137.583, 4) 59.255.978, 5) 470.642.105.
- 34.4.** 1 saat, 2 kitap, 8 yıl, 7 ay, 6 hafta, 5 gün, 28 öğrenci, 11 ders, 68 mm ip, 4 cm kablo, 9 metre kumaş, 15 km yol, 3 kilo domates, 7 litre yağ.
- 1-Ali Baba ve kırk haramiler, 2-Yedi cüceler, 3-Üç silahşörlер, 4-80 günde dünya turu, 5-Balonla beş hafta.
- 1-Ben 2 Şubat 1975'te doğdum, 2-Bugün ayın on sekizi, 3-Ben 6 Haziran'da gideceğim.
- 35.1.** 1-birinci, 2.-ikinci, 3.-üçüncü, 4.-dördüncü, 5.-beşinci, 6.-altıncı, 7.-yedinci, 8.-sekizinci, 9.-dokuzuncu, 20.-yirincinci, 50.-ellinci, 100.-yüzüncü.

- 35.2. 1-on sekizinci, 2-yetmiş beşinci, 3-elli altıncı, 4-otuz dokuzuncu, 5-kırk üçüncü, 6-doksan ikinci.
- 35.3. 1-ilk, 2-sonuncu, 3-ortanca, 4-kaçınıcı.
- 35.4. 1-beşinci kat, 2-altıncı ders, 3-ikinci sınıf, 4-üçüncü ay, 5-birinci gün, 6-yedinci yıl, 7-dördüncü yarışmacı, 8-sekizinci öğrenci, 9-dokuzuncu soru, 10-yirminci alıştırma, 11-otuz ikinci konu, 12-kırk altıncı sıra.
- 35.5. 1-Biz dördüncü katta oturuyoruz. 2-Kardeşim ikinci sınıfa gidiyor. 3-Üçüncü dersten sonra yemek yedim. 4-Beşinci yarışmacının adı ne?
- 36.1. 1-İkişer kişi, 2-dörder gün, 3-üçer ay, 4-birer elma, 5-dokuzar yıl, 6-yedişer saat, 7-sekizer hafta, 8-beşer gece.
- 36.2. 1/8-sekizde bir, 4/6-altıda dört, 2/3-üçte iki, 5/10-onda beş.
- 36.3. Dörtte bir-1/4, yedide üç-3/7, beşte iki-2/5.
- 36.4. %8-yüzde sekiz, %50-yüzde elli, %90-yüzde doksan, %100-yüzde yüz.
- 36.5. 1-yüzde beş faize, 2-yüzde doksan beş başarı, 3-yüzde yüz garanti, 4-yüzde bir ihtimal, 5-tam gün, 6-yarım saat, 7-çeyrek ekmek, 8-iki buçuk kilo.
- 36.6. İkişer, üçüz, dördüz, beşiz.
- 37.1. Sivri → острый → sipsivri, beyaz → белый → bembeyaz, sarı → желтый → sarı, temiz → чистый → tertemiz, mavi → голубой → masmavi, kuru → сухой → kupkuru, sıcak → горячий → sınımsıcak, uzun → длинный → uruzun, mor → фиолетовый → mosmor, açık → открытый → araçık, yeşil → зеленый → yemyeşil, yeni → новый → yer-yeni, kosa → громадный → koskosa, ince → тонкий → ipince, boş → пустой → bomboş, kırmızı → красный → kırkırmızı, yuvarlak → круглый → yusuyuvarlak, başka → другой → bambaşka, dar → узкий → dapdar, katı → твердый → kaskatı, düz → гладкий → dümdüz, karanlık → темный → kapkaranlık, doğru → прямой → dosdoğru, siyah → черный → simsiyah, taze → свежий → taptaze, bütün → целый → büsbütün, dik → вертикальный → dimdik, kara → черный → kapkara, pembe → розовый → respembe, sıkı → тесный → sınımsıkı.
- 38.1. 1-Sedat şişman bir öğrenci. 2-Ferhat daha şişman bir öğrenci. 3-Solmaz en şişman öğrenci. 4-Yücel tembel bir işçi. 5-Selma daha tembel bir işçi. 6-Şahin en tembel işçi. 7-Bu zor bir soru. 8-Şu pek zor bir soru. 9-O çok çok zor bir soru. 10-Kezban uzun bir sporcu. 11-Derya pek uzun bir sporcu. 12-Nermin çok uzun bir sporcu. 13-Mustafa zengin bir iş adamı. 14-Süleyman da zengin bir iş adamı. 15-Ama Mustafa, Süleyman'dan daha zengin bir iş adamı. 16-Dedem yaşlı bir insan. 17-Nenem de yaşlı bir insan. 18-Ama dedem, nenemden daha yaşlı. 19-Tahsin çalışkan bir öğrenci. 20-İsmail de çalışkan bir öğrenci. 21-Ama Davut olağanüstü çalışkan bir öğrenci. 22-Yavuz tecrübeli bir tercüman. 23-Halil de tecrübeli bir tercüman. 24-Ama Kamil olağanüstü tecrübeli bir tercüman.
- 39.1. 1-Bu masayı kendim yaptım. 2-Sen oraya kendin gidebilirsin. 3-Bırak, bütün soruları kendisi çözün. 4-Davetiyeleri kendimiz hazırlayabiliriz. 5-İsterseniz bunu ona kendiniz sorabilirsiniz. 6-Biz davet etmedik, kendileri geldiler. 7-Ben bu kalemi kendime aldım. 8-Sen kendine başka bir sandalye bul. 9-O kendine hiç güvenmiyor. 10-Siz kendinize zarar veriyorsunuz. 11-Onun kendisine faydası yok. 12-Hasta iki saat sonra kendine geldi. 13-Bazen kendime çok kızıyorum. 14-Kendine iyi bak. 15-Bugün kendimi kötü hissediyorum. 16-Bence o sadece kendini kandırıyor. 17-Kendinizi geliştirmelisiniz. 18-Sen sadece kendini düşünürsün. 19-Bazen kendimden nefret ediyorum. 20-O kendinden hiç bahsetmez. 21-Bazen kendimden korkuyorum. 22-Parayı kendi aralarında paylaşmışlar. 23-Daha sonra kendi aranızda anlaşırınsınız. 24-Levent kendi kendine konuşuyor. 25-Sen kendi kendine zarar veriyorsun. 26-Benim kendi evim var. 27-Senin kendi araban var mı? 28-Onun kendi odası yok. 29-Bizim kendi şirketimiz var. 30-Sizin kendi kitabınız var mı? 31-Onların kendi okulu var.
- 39.2. 1-Ben kendim, sen kendin, o kendisi (kendini), biz kendimiz, siz kendiniz, onlar kendileri; 2-Ben kendimi, sen kendini, o kendisini (kendini), biz kendimizi, siz kendinizi, onlar kendilerini; 3-Ben kendime, sen kendine, o kendisine (kendine), biz kendimize, siz kendinize, onlar kendilerine;

- 4-Ben kendimde, sen kendinde, o kendisinde (kendinde), biz kendimizde, siz kendinizde, onlar kendilerinde;
 5-Ben kendimden, sen kendinden, o kendisinden (kendinden), biz kendimizden, siz kendinizden, onlar kendilerinden;
 6-Ben kendimle, sen kendinle, o kendisiyle (kendiyile), biz kendimizle, siz kendinizle, onlar kendileriyle;
 7-Ben kendimin, sen kendinin, o kendisinin (kendinin), biz kendimizin, siz kendinizin, onlar kendilerinin;
 8-Ben kendimce, sen kendince, o kendince, biz kendimizce, siz kendinizce, onlar kendilerince;
- 39.3.** 1-Kazım evinde çalışıyor. 2-O kutuyu yanına koydu. 3-Dilek paltosunu çıkardı. 4-Mehmet kitabı önüne koydu. 5-Yanımda param yok. 6-Ben kızkardeşimi seviyorum. 7-Ben gözlüklerimi arıyorum. 8-Nazım arkadaşıyla karşılaştı. 9-Sabahtan beri kar yağıyor. 10-Ben müdürün kendisini görmek istiyorum. 11-O bizzat kendisi bize geldi. 12-Ben herşeyi onun kendisine söyledim.
- 40.1.** 1-Bunu, şunu, onu, bunları, şunları, onları; 2-Buna, şuna, ona, bunlara, şunlara, onlara; 3-Bunda, şunda, onda, bunlarda, şunlarda, onlarda; 4-Bundan, şundan, ondan, bunlardan, şunlardan, onlardan; 5-Bununla, şununla, onunla, bunlarla, şunlarla, onlarla; 6-Bunun, şunun, onun, bunların, şunların, onların; 7-Bunca, şunca, onca, bunlarca, şunlarca, onlarca.
- 40.2.** 1-bunun gibi, 2-bunun için, 3-bunun hakkında, 4-buna göre, 5-bundan başka, 6-bununla beraber, 7-buna rağmen, 8-bundan önce, 9-bundan sonra, 10-bundan dolayı.
- 40.3.** 1-Şimdi burayı kim temizleyecek? 2-Siz onları buraya koyun. 3-Bir daha buradan geçmeyin. 4-Sen beni burada bekle. 5-Ben bir daha bununla oynamam.
- 41.1.** 1- многие 2- все 3- некоторые 4- каждый из них 5- все 6- другой
- 41.2.** 1-birkaçı, birkaçımız, birkaçınız; 2-çoğu, çoğumuz, çoğunuz; 3-hepsi, hepimiz, hepiniz; 4-hiçbiri, hiçbirimiz, hiçbiriniz; 5-herbiri, herbirimiz, herbiriniz; 6-bazısı, bazımız, bazınız, bazıları; 7-biri, birimiz, biriniz, birileri.
- 41.3.** 1-Hiç kimse, hiçbir şey, 2-hiç kimseye, hiçbir şeye, 3-hiç kimseyi, hiçbir şeyi, 4-hiç kimseyle, hiçbir şeyle, 5-hiç kimsede, hiçbir şeyde, 6-hiç kimseden, hiçbir şeyden, 7-hiçbir yere, hiçbir yerde, 8-hiçbir yerden, hiçbir zaman, 9-birisi, bir şey, 10-birisine, bir şeye, 11-birisini, bir şeyi, 11-birisiyle, bir şeyle, 12-birisinde, bir şeyden, 13-birisinden, bir yerde, 14-bir yere, bir zamanlar, 15-bir yerden, bir şekilde (nasılsa).
- 41.4.** 1-Herhangi birisi, herhangi bir şey, 2-herhangi birisine, herhangi bir şeye, 3-herhangi birisini, herhangi bir şeyi, 4-herhangi birisiyle, herhangi bir şeyle, 5-herhangi birisinde, herhangi birisinden, 6-herhangi bir zaman, herhangi bir yere, 7-herhangi bir yerde, herhangi bir yerden.
- 41.5.** 1-Öğrencilerin hepsi çok başarılı. 2-Dün seni biri aradı. 3-İşçilerin birkaçı dün işe gelmedi. 4-Bu konuyu senden başka hiçkimse bilmiyor. 5-Arkadaşların bazıları beni çok zengin zannediyor. 6-Evin tamamı yanmış. 7-Kitabın bir kısmı ıslanmış. 8-Geçen gün herkes seni soruyordu. 9-Eğer böyle yaparsan kimse sana inanmaz. 10-Öğrencilerin hiçbirisi ödevini yapmamış. 11-Personelin çoğu toplantıda yoktu.
- 41.6.** 1- Вечером кто-то пришел, спросил о тебе. 2- Большая часть книг была новой. 3- Все дети нас очень любят. 4- Никто меня не может обмануть. 5- Некоторые ученики не делают домашнее задание. 6- Большинство докторов об этом не знают. 7- Никто из рабочих меня не слушает. 8- Мне уже вообще никто не верит. 9- Здесь все меня знают. 10- Часть вещей потерялась.
- 41.7.** İkisi, üçümüz, dördünüz, ikimizde, üçünüzde, dördümüzde.
- 41.8.** 1-hepsini, hepsine, hepsinde, hepsinden, hepsiyle, hepsinin; 2-bazımızı, bazımıza, bazıımızda, 3-hiçbirimizde, hiçbirimizle, hiçbirimizin; 4-çoğunuzu, çoğunuza, çoğunuzda, çoğunuzdan, çoğunuzla, çoğunuzun.
- 41.9.** 1-Ben bu çocukların hepsini tanıyorum. 2-Ben bu ikisine kitap verdim. 3-Bizim çoğumuzun sözlüğü yok. 4-Kitapları verdik fakat hiçbirinden para almadık. 5-Sadece birisinde bilgi-

- sayar yok. 6-O herkesle konuşmaz. 7-Hepimizin ailesi bu fabrikada çalışıyor. 8-Birkaçımıza saat hediye ettiler.
- 41.10.** 1-Одного из рабочих давайте отправим туда. 2- Я тоже всему персоналу не доверяю. 3- У большинства студентов есть машины. 4- Юнус никому не навредит. 5- У нас ни у кого нет братьев. 6- Я вчера поговорил с большинством. 7- Часть книг давайте положим туда. 8- Мы собрали денег с каждого члена.
- 42.1.** 1-Herkesin arabası var. 2-Bütün sınıf sınavdan iki aldı. 3-Sınıfın hepsi sınavdan iki aldı. 4-Her Pazar bize gelir. 5-Herkes Pazar günü bize gelir. 6-Bütün gençler spor yapmalı. 7-Öğrenciler çok akıllılar. Hepsi sınavı geçtiler. 8-Her vatandaşa vatandaşlık görevini yapmalı. 9-Herkes kimsesiz çocuklara yardım etmeli. 10-Bütün gömleklerim kirli. 11-Gömleklerimin hepsi kirli. 12-Her saat telefon ediyor ve seni soruyor. 13-Kimseyle konuşmuyor, herkesten kaçıyor. 14-Bütün bunlar benim. 15-Bunların hepsi benim. 16-Her ders soru sorar. 17-Akşam herkes televizyon seyretti. 18-Bütün gün televizyon seyretti. 19-Çocukların hepsi televizyon seyretti. 20-Her gün televizyon seyretti. 21-Herkes Uğur'u tanıır. 22-Bütün öğrenciler Uğur'u tanıır. 23-Öğrencilerin hepsi Uğur'u tanıır. 24-Her öğrenci Uğur'u tanıır. 25-Herkes kendi işiyle meşgul. 26-Bütün hafta sonu evde oturdu. 27-Kitapların hepsini yırtmış. 28-Sen her zaman böyle yapıyorsun. 29-Bütün gece yağmur yağdı. 30-Her yerde çiçekçiler vardı. 31-Bütün bir karpuzu yedi. 32-Kışın herkes palto giyiyor.
- 43.1.** Ne, kim, neyi, kimi, neye, nereye, nerede, kimde, nereden, kimden, kimin.
- 43.2.** Hangisi, hangimiz, hanginiz, hangileri, kaç, kaçımız, kaçınız, kaç.
- 43.3.** 1-Sen nerede oturuyorsun? 2-Siz kitabı kime verdiniz? 3-O burada kimi tanıyor? 4-Onlar bu konuyu nereden biliyorlar? 5-Hanginiz bardağı kırdı? 6-Öğrencilerin kaç bu sınavdan iyi not aldı. 7-Kimin babası doktor? 8-Yarın akşam nereye gidiyorsunuz?
- 43.4.** 1-U кого есть лишняя ручка? 2- Где ты купил эту рубашку? 3- О ком вы говорите? 4- С кем знаком Явуз? 5- Кто из вас правильно решил эту задачу? 6- Почему купил новую машину? 7- Куда поставил эти стулья? 8- Кто был на собрании?
- 44.1.** 1-Seninki, 2- sizinki, 3-bizimki.
- 44.2.** 1-Salonunki, 2-vitrininki, 3-videonunki.
- 44.3.** 1-Murat'inki, 2-Erol'un ki, 3-Rıdvan'inki.
- 44.4.** 1-Senin masan, 2-bizim çocuklar, 3-sizin televizyonunuz.
- 44.5.** 1-Seninkine, 2-onunkinden, 3-bizimkiyle, 4-sizinkinin.
- 45.1.** 1-Koşarak, yürüyerek, sevinçle, 2-gizlice, seyrek, sık, 3-elbette, asla, hiç, 4-ne olursa olsun, kesin, kesinlikle, 5-bir daha, yine, yeniden, 6-belki, galiba, aşağı yukarı, 7-yaklaşık, neredeyse, teker teker, 8-dün, bugün, yarın, 9-önceki gün, şimdi, gece, 10-gündüz, akşam, sabah, 11-öğle, haftaya, geçen hafta, 12-az önce, uzun süre, ergeç, 13-erken, akşamleyin, sabahleyin, 14-geceleyin, öğleleyin, şimdilik, 15-artık, sonra, yazın, 16-kışın, sabahları, akşamları, 17-geceleri, önceden, sonradan, 18-ara sıra, daima, henüz, 19-hâlâ, hemen, önceleri, 20-eskiden, çoktan, derhal, 21-nihayet, öğleden sonra, ileri, 22-geri, aşağı, yukarı, 23-içeri, dışarı, en, 24-daha, pek, çok, 25-az, biraz, fazla.
- 45.2.** 1- несомненно, только что, обязательно, до сих пор. 2- по-видимому, почти, чуть не, на днях. 3- в данный момент, иногда, прежде всего, непременно.
- 45.3.** 1-Ben işe yürüyerek gidiyorum. 2-Biz çok seyrek sinemaya gidiyoruz. 3-Sen çok sık yemek yiyorsun. 4-Ben asla oraya gitmem. 5-Sen hiç su içmiyor musun? 6-Mahmut yarın kesin geliyormüş. 7-Bir daha seni burada görmeyeyim. 8-Salı günü yine işe geç kaldım. 9-Bu olmamış, yeniden yaz. 10-Belki sana verir. 11-Galiba İstanbul'a taşınıyor. 12-Aşağı yukarı sekiz yıldır görüşmüyoruz. 13-Yaklaşık iki saatir onu bekliyoruz. 14-Çocuk çok açmış. Neredeyse iki ekmeğe yedi. 15-Herkesi içeri teker teker alıyorlar. 16-Geçen gün Adnan'a uğradım. 17-Her gece saat üçte kalkıyor. 18-Haftaya balık tutmaya gideceğiz. 19-Geçen hafta sen niye gelmedin? 20-Az önce biz de senden bahsediyorduk. 21-O olaydan sonra uzun süre hiç görüşmedik. 22-Sabahları erken kalkıyorum. 23-Sabahleyin kahvaltı yapmadım. 24-Şimdilik sen bu kalemle yaz. 25-Artık orada çalışmıyorum. 26-Yazın tatilde Antalya'ya gidelim mi? 27-Kışın bizim buralar çok soğuk olur. 28-Babam da sabahları koşuyor. 29-Önceden ben de senin gibi düşünüyordum. 30-Ara sıra akşamları dışarı çıkıyoruz. 31-Babam henüz gelmedi. 32-

- Sen hâlâ o fabrikada mı çalışıyorsun? 33-Hemen eşyalarını topla, gidiyoruz. 34-Eskiden ödevlerini yapmazdın.
- 45.4.** 1- Я тоже давно его не видел. 2- Наконец-то мы смогли с тобой встретиться. 3- После обеда у меня было очень важное дело. 4- Мы обязательно ждем вас к нам тоже. 5- Ты все еще не сделал домашнее задание? 6- Наверно, больше он не будет общаться со мной. 7- Почти каждый день мы ходили навещать его. 8- Я тоже чуть не опоздал на поезд. 9- Позавчера мы ходили с ней в кино. 10- Сейчас я очень занят, давай потом посмотрим. 11- Иногда я тебя не понимаю. 12- Он точно сейчас спит. 13- Он опять не смог сдать экзамен. 14- Может быть, у мальчика проблемы. 15- Наверно, вчера он поругался с отцом. 16- Приблизительно 6 месяцев он был без работы. 17- Позавчера мы встретились по дороге. 18- На следующей неделе он поедет по работе в Стамбул. 19- На прошлой неделе он уехал в Измир. 20- Недавно он опять звонил мне. 21- Пока нет никаких сдвигов. 22- Я уже не курю. 23- Летом я поеду навещать маму. 24-По утрам я вожу его в школу. 25- Зимой мы ездили в Эрзурум кататься на лыжах. 26- Если бы ты заранее сообщил, мы бы приготовились. 27- Я тоже узнал позже. 28- Мы редко смотрим телевизор. 29- Он пока не ходит в школу. 30- Он все еще спит. 31- Немедленно сообщи маме. 32- раньше он не был таким толстым. 33- Наконец-то у меня тоже будет компьютер. 34- После обеда мы встретимся в офисе.
- 46.1.** Yarmak, çalışmak, gezmek, bilmek, sormak, bulmak, görmek, gülmek, yemek, anlamak, beklemek, tanımak, eskimek, okumak, yürümek.
- 46.2.** Anlamak, tanımak, istemek, gelmek, sevmek, yazmak, vermek, silmek, oturmak, açmak, kapatmak, konuşmak, girmek, çıkmak, kalkmak.
- 46.3.** Tekrar etmek, seyretmek, söylemek, bakmak, oynamak, içmek, anlatmak, uyumak, affetmek, öğrenmek.
- 46.4.** 1- показывать 2- хлеб 3- палка 4- труд 5- радоваться 6- кушать, еда 7- небо 8-гамак 9-палец 10- скользить, сметана 11-принести 12- деревянный молоток.
- 47.1.** 1-Okumamak, 2-gitmemek, 3-almamak, 4-yardım etmemek, 5-söylememek, 6-yatmamak, 7-gülmek, 8-gezmek, 9-getirmemek, 10-öğrenmemek.
- 47.2.** Memnun olmamak, teşekkür etmemek, özür dilememek, susmamak, yaşamamak, durmamak, götürmemek, başlamamak, bitmemek.
- 47.3.** Sevme, tekrar etme, seyretme, uğraşma, söyleme, bakma, kesme, oynama, içme, ağlama, anlatma, uyuma, temizleme, affetme, öğrenme.
- 47.4.** Bulmak, çalışmak, görmek, gezmek, gülmek, bilmek, yemek, sormak, anlamak.
- 48.1.** 1-O taşıyor, eriyor, kaşıyor, inciyor, uyuyor, büyüyor, soğuyor, çürüyor. 2-ağlıyor, karşılıyor, avlıyor, açıklıyor, tuzluyor, zorluyor, suçluyor, topluyor. 3-deniyor, temizliyor, terliyor, istiyor, yüklüyor, önlüyor, süslüyor, ödüyor. 4-alıyor, kırıyor, atıyor, sıkıyor, veriyor, giriyor, geliyor, siliyor, kovuyor, duyuyor, koşuyor, susuyor, gülüyor, çözüyor, düşünüyor, dövüyor. 5-gidiyor, ediyor, hissediyor, seyrediyor, reddediyor, zannediyor. 6-yiyor, diyor.
- 48.2.** Ben bakıyorum, sen bakıyorsun, o bakıyor, biz bakıyoruz, siz bakıyorsunuz, onlar bakıyorlar; ben gidiyorum, sen gidiyorsun, o gidiyor, biz gidiyoruz, siz gidiyorsunuz, onlar gidiyorlar; ben oynuyorum, sen oynuyorsun, o oynuyor, biz oynuyoruz, siz oynuyorsunuz, onlar oynuyorlar; ben söylüyorum, sen söylüyorsun, o söylüyor, biz söylüyoruz, siz söylüyorsunuz, onlar söylüyorlar.
- 48.3.** 1-Ben kitap okuyorum. 2-Siz mektup yazıyorsunuz. 3-Sen müzik dinliyorsun. 4-Onlar çay içiyorlar. 5-Biz ders çalışıyoruz. 6-Onlar otobüs bekliyorlar. 7-Ben televizyon seyrediyorum. 8-Biz yeni araba alıyoruz. 9-Sen futbol oynuyorsun. 10-On dakika sonra ders bitiyor. 11-Siz Türkçe öğreniyorsunuz. 12-Onlar İngilizce öğretiyorlar. 13-Şimdi kar yağıyor. 14-Benim kedim uyuyor. 15-Pazar günü biz dinleniyoruz.
- 48.4.** O taşımıyor, erimiyor, uyumuyor, büyümüyor, ağlamıyor, karşılamıyor, tuzlamıyor, zorlamıyor, terlemiyor, istemiyor, yüklemiyor, önlemiyor, almıyor, kırıyor, atmıyor, sıkıyor, vermiyor, girmiyor, kovmuyor, duymuyor, gülmüyor, çözmüyor, gitmiyor, etmiyor, hissetmiyor, seyretmiyor, yemiyor, demiyor.

- 48.5.** Ben yapmıyorum, sen yapmıyorsun, o yapmıyor, biz yapmıyoruz, siz yapmıyorsunuz, onlar yapmıyorlar; ben gelmiyorum, sen gelmiyorsun, o gelmiyor, biz gelmiyoruz, siz gelmiyorsunuz, onlar gelmiyorlar; ben okumuyorum, sen okumuyorsun, o okumuyor, biz okumuyoruz, siz okumuyorsunuz, onlar okumuyorlar; ben yüzmüyorum, sen yüzmüyorsun, o yüzmüyor, biz yüzmüyoruz, siz yüzmüyorsunuz, onlar yüzmüyorlar.
- 48.6.** O taşıyor mu? eriyor mu? uyuyor mu? büyüyor mu? ağlıyor mu? karşılıyor mu? tuzluyor mu? zorluyor mu? terliyor mu? istiyor mu? yüklüyor mu? önlüyor mu? alıyor mu? kırıyor mu? atıyor mu? sıkıyor mu? veriyor mu? giriyor mu? kovuyor mu? duyuyor mu? güllüyor mu? çözüyor mu? gidiyor mu? ediyor mu? hissediyor mu? seyrediyor mu? yiyor mu? diyor mu?
- 48.7.** Ben alıyor muyum? sen alıyor musun? o alıyor mu? biz alıyor muyuz? siz alıyor musunuz? onlar alıyorlar mı? Ben geziyor muyum? sen geziyor musun? o geziyor mu? biz geziyor muyuz? siz geziyor musunuz? onlar geziyorlar mı? Ben uyuyor muyum? sen uyuyor musun? o uyuyor mu? biz uyuyor muyuz? siz uyuyor musunuz? onlar uyuyorlar mı? Ben yürüyor muyum? sen yürüyor musun? o yürüyor mu? biz yürüyor muyuz? siz yürüyor musunuz? onlar yürüyorlar mı?
- 48.8.** O taşıyor mu? erimiyor mu? uyumuyor mu? büyümüyor mu? ağlamıyor mu? karşılamıyor mu? tuzlamıyor mu? zorlamıyor mu? terlemiyor mu? istemiyor mu? yüklemiyor mu? önlemiyor mu? almıyor mu? kırmıyor mu? atmıyor mu? sıkıyor mu? vermiyor mu? girmiyor mu? kovmuyor mu? duymuyor mu? gülmüyor mu? çözmüyor mu? gitmiyor mu? etmiyor mu? hissetmiyor mu? seyretmiyor mu? yemiyor mu? demiyor mu?
- 48.9.** Ben kalmıyor muyum? sen kalmıyor musun? o kalmıyor mu? biz kalmıyor muyuz? siz kalmıyor musunuz? onlar kalmıyorlar mı? Ben beklemiyor muyum? sen beklemiyor musun? o beklemiyor mu? biz beklemiyor muyuz? siz beklemiyor musunuz? onlar beklemiyorlar mı? Ben oturmuyor muyum? sen oturmuyor musun? o oturmuyor mu? biz oturmuyor muyuz? siz oturmuyor musunuz? onlar oturmuyorlar mı? Ben görmüyor muyum? sen görmüyor musun? o görmüyor mu? biz görmüyor muyuz? siz görmüyor musunuz? onlar görmüyorlar mı?
- 48.10.** 1-Ben, 2-siz, 3-sen, 4-onlar, 5-biz, 6-o; 7-sen, 8-o, 9-onlar, 10-siz, 11-ben, 12-biz.
- 48.11.** 1-um, 2-sunuz, 3-sun, 4-lar, 5-uz, 6- ---; 7-uz, 8-um, 9-sunuz, 10-sun, 11- ---, 12-lar.
- 48.12.** 1-Evet, ben yemekten önce ellerimi yıkıyorum. Hayır, ben yemekten önce ellerimi yıkamıyorum. 2-Evet, ben okula gidiyorum. Hayır, ben okula gitmiyorum. 3-Evet, o da bizimle geliyor. Hayır, o da bizimle gelmiyor. 4-Evet, onlar bu fabrikada çalışıyorlar. Hayır, onlar bu fabrikada çalışmıyorlar.
- 48.13.** Sen ders çalışmıyorsun. Biz yemek yemiyoruz. Onlar uyuyorlar. Siz konuşuyorsunuz. O bize geliyor.
- 48.14.** 1-O akşamları dışarıda top oynuyor. 2-Biz Pazar günü arkadaşlarla sinemaya gidiyoruz. 3-Siz sabahları televizyon seyrediyorsunuz. 4-Sen neden babana yardım etmiyorsun?
- 48.15.** 1-Sen dişlerini fırçalıyor musun? 2-Siz ödevlerinizi zamanında yapıyor musunuz? 3-Sen de doktor olmak istiyor musun? 4-Siz erken yatıyor musunuz?
- 48.16.** 1-Abim bilgisayar satıyor. 2-Ben hiç ilaç kullanmıyorum. 3-Sen kravat takmıyor musun? 4-Günler çok hızlı geçiyor. 5-Bir haftadır sular akıyor. 6-Babam da her yıl iki ağaç diyor. 7-Bu otobüs burada durmuyor mu? 8-Hergün hava değişiyor. 9-Sen araba sürüyor musun? 10-Siz burada balık tutuyor musunuz? 11-Bu lambalar devamlı yanıyor. 12-Bu bıçak kesmiyor. 13-Bugün güneş parlamıyor. 14-Arabam sık bozuluyor mu? 15-Sonbaharda havalar soğumuyor mu? 16-Hava çok soğuk. Ellerim çatıyor.
- 48.17.** 1- Я готовлю кушать. 2- Вы не стираете грязные вещи. 3- Ты делаешь зарядку? 4- Они не курят? 5- Мы ловим рыбу. 6- 7- Ты готовишь завтрак? 8- Вы обедаете. 9- Мы не снимаем новый офис. 10- Летом фрукты дешевлеют? 11- Моя обувь не пачкается. 12- Мы тоже стареем? 13- Больной не выздоравливает? 14- Почему эта дверь не закрывается? 15- Это окно тоже не открывается.
- 49.1.** 1-O aldı, ağladı, kırdı, taşıdı; 2-verdi, temizledi, girdi, eridi; 3-koydu, soldu, sundu, uyudu; 4-çözdü, dövdü, yüzdü, büyüdü; 5-sattı, yaktı, karıştı, çıktı; 6-kesti, çekti, pişti, içti; 7-sustu, uçtu, koştı, koptu; 8-döktü, ölçtü, düştü, dövdüştü; 9-gitti, etti, hissetti, seyretti, reddetti, zannetti; 10-yedi, dedi.

- 49.2.** Ben anladım, sen anladın, o anladı, biz anladık, siz anladınız, onlar anladılar; Ben geldim, sen geldin, o geldi, biz geldik, siz geldiniz, onlar geldiler; Ben okudum, sen okudun, o okudu, biz okuduk, siz okudunuz, onlar okudular; ben gördüm, sen gördün, o gördü, biz gördük, siz gördünüz, onlar gördüler.
- 49.3.** 1-Ben kahvaltı yaptım. 2-Siz kitap aldınız. 3-Sen şarkı söyledin. 4-Onlar yemek yediler. 5-Biz ders çalıştık. 6-Onlar dün futbol oynadılar. 7-Ben şiir okudum. 8-Biz televizyon seyrettik. 9-Sen kahve içtin. 10-O mektup yazdı. 11-Siz otobüs beklediniz. 12-Onlar gitar çaldılar. 13-Ben para buldum. 14-Ben saat beşte yattım. 15-Pazar günü çok geç kalktık.
- 49.4.** O almadı, ağlamadı, kırmadı, taşımadı, vermedi, temizlemedi, girmedi, erimedi, koymadı, solmadı, sunmadı, uyumadı, çözmedi, dövmedi, yüzmedi, büyümedi, satmadı, yakmadı, karışmadı, çıkmadı, kesmedi, çekmedi, pişmedi, uçmadı, koşmadı, kopmadı, dökmeydi, ölçmedi.
- 49.5.** Ben yapmadım, sen yapmadın, o yapmadı, biz yapmadık, siz yapmadınız, onlar yapmadılar; Ben gitmedim, sen gitmedin, o gitmedi, biz gitmedik, siz gitmediniz, onlar gitmediler; Ben okumadım, sen okumadın, o okumadı, biz okumadık, siz okumadınız, onlar okumadılar; Ben görmedim, sen görmedin, o görmedi, biz görmedik, siz görmediniz, onlar görmediler.
- 49.6.** O aldı mı? ağladı mı? kırdı mı? taşıdı mı? verdi mi? temizledi mi? girdi mi? eridi mi? koydu mu? soldu mu? sundu mu? uyudu mu? çözdü mü? dövdü mü? yüzdü mü? büyüdü mü? sattı mı? yaktı mı? karıştı mı? çıktı mı? kesti mi? çektı mi? pişti mi? uçtu mu? koştu mu? koptu mu? döktü mü? ölçtü mü?
- 49.7.** Ben yazdım mı? yazdın mı? o yazdı mı? biz yazdık mı? siz yazdınız mı? onlar yazdılar mı? Ben bildim mi? sen bildin mi? o bildi mi? biz bildik mi? siz bildiniz mi? onlar bildiler mi? Ben koştum mu? sen koştun mu? o koştu mu? biz koştuk mu? siz koştunuz mu? onlar koştular mı? Ben yürüdüm mü? sen yürüdün mü? o yürüdü mü? biz yürüdük mü? siz yürüdünüz mü? onlar yürüdüler mi?
- 49.8.** O almadı mı? ağlamadı mı? kırmadı mı? taşımadı mı? vermedi mi? temizlemedi mi? girmedi mi? erimedi mi? koymadı mu? solmadı mı? sunmadı mı? uyumadı mı? çözmedi mi? dövmedi mi? yüzmedi mi? büyümedi mi? satmadı mı? yakmadı mı? karışmadı mı? çıkmadı mı? kesmedi mi? çekmedi mi? pişmedi mi? uçmadı mı? koşmadı mı? kopmadı mı? dökmeydi mi? ölçmedi mi?
- 49.9.** Ben almadım mı? sen almadın mı? o almadı mı? biz almadık mı? siz almadınız mı? onlar almadılar mı? Ben silmedim mi? sen silmedin mi? o silmedi mi? biz silmedik mi? siz silmediniz mi? onlar silmediler mi? Ben oturdum mu? sen oturmadın mı? o oturmadı mı? biz oturmadık mı? siz oturmadınız mı? onlar oturmadılar mı? Ben üzülmüdüm mü? sen üzülmüdü mü? o üzülmüdü mü? biz üzülmüdü mü? siz üzülmüdü mü? onlar üzüldüler mi?
- 49.10.** 1-onlar, 2-o, 3-ben, 4-biz, 5-sen, 6-siz; 7-o, 8-sen, 9-ben, 10-biz, 11-lar, 12-siz.
- 49.11.** 1-m, 2-nüz, 3-n, 4-ler, 5-k, 6- ---; 7-k, 8-m, 9-nız, 10-n, 11----, 12-lar.
- 49.12.** 1-Evet, o beni ziyarete geldi. Hayır, o beni ziyarete gelmedi. 2-Evet, biz sana güldük. Hayır, biz sana gülmedik. 3-Evet, ben soruların hepsini cevapladım. Hayır, ben soruların hepsini cevaplamadım. 4-Evet, onlar bulaşıkları yıkadılar. Hayır, onlar bulaşıkları yıkamadılar.
- 49.13.** Sen beni anladın. Biz çay içmedik. Onlar konuşmadılar. Siz tahtayı sildiniz. O dışarı çıkmadı.
- 49.14.** 1-O, dersten sonra öğretmene soru sordu. 2-Biz Pazar günü ailece pikniğe gittik. 3-Siz kitapları dolaba koydunuz mu? 4-Sen niçin arkadaşlarınla tiyatroya gitmiyorsun?
- 49.15.** 1-Sen Kadir'le oynadın mı? 2-Siz beni çok beklediniz mi? 3-Sen kahvaltı yaptın mı? 4-Sen dün çok üşüdün mü?
- 49.16.** 1-O dişlerini fırçaladı. 2-Ben ellerimi yıkamadım. 3-Sen tahtayı sildin mi? 4-Siz sinemaya gitmediniz mi? 5-Ben yerimden hiç kalkmadım. 6-Siz bilgisayarını tamir etmediniz mi? 7-Sen de onu gördün mü? 8-Biz de dün yolda karşılaştık. 9-Sen Bülent'e davetiye gönderdin mi? 10-Siz ödevlerinizi niye yapmadınız? 11-Biz de bütün sınıfı süsledik. 12-Yavuz iki yıl önce evlenmedi mi? 13-Ben Zafer'den hiç şüphelenmedim. 14-Ben kapıyı kapatmadım. 15-İşten sonra markete uğradım. 16-Biz seni hiç görmedik.
- 49.17.** 1- Я тебя целый час ждал. 2- Сегодня он одел зеленую рубашку. 3- Ты все еще не ложился? 4- Наверно, он вас не понял. 5- Мы сообщили Эрджану? 6- Они пока что не

- делали завтрак. 7- Ты у него не попросил денег? 8- Вы с ним познакомились? 9- Почему вы не помыли грязную посуду? 10- Якуп нам не разрешил. 11- Я тоже очень испугался собаки. 12- Мы ей вообще не помогли. 13- Вы не выучили стихотворение? 14- Почему ты ее не спросил? 15- В течение урока он вообще не молчал.
- 50.1.** 1-O satacak, yakacak, alacak, atacak, kıracak, sıkacak, karışacak, bıkaçacak, koyacak, solacak, kovacak, koşacak, duracak, vuracak; 2-ağlayacak, anlayacak, taşıyacak, kaşıyacak, uyuyacak, soğuyacak; 3-verecek, gelecek, sevecek, gezecek, girecek, silecek, bilecek, binecek, dönecek, dövecek, görecek, çözecek, gülecek, düşecek; 4-deneyecek, temizleyecek, eriyecek, inciyecek, büyüyecek, çürüyecek; 5-gidecek, edecek, hissedecek, seyredecek, reddedecek, zannedecek; 6-yiyecek, diyecek.
- 50.2.** Ben anlayacağım, sen anlayacaksın, o anlayacak, biz anlayacağız, siz anlayacaksınız, onlar anlayacaklar; Ben seveceğim, sen seveceksin, o sevecek, biz seveceğiz, siz seveceksiniz, onlar sevecekler; Ben bulacağım, sen bulacaksın, o bulacak, biz bulacağız, siz bulacaksınız, onlar bulacaklar; Ben yürüyeceğim, sen yürüyeceksin, o yürüyecek, biz yürüyeceğiz, siz yürüyeceksiniz, onlar yürüyecekler.
- 50.3.** 1-Ben ders çalışacağım. 2-Siz yemek yapacaksınız. 3-Sen kitap okuyacaksın. 4-Onlar futbol oynayacaklar. 5-Biz biraz sonra bulaşık yıkayacağız. 6-Onlar kahve içecekler. 7-Ben müzik dinleyeceğim. 8-Biz film seyredeceğiz. 9-Sen mektup yazacaksın. 10-O keman çalacak. 11-Siz yeni araba alacaksınız. 12-Bir saat sonra film bitecek. 13-Ben İtalyanca öğreneceğim. 14-Yarın kar yağacak. 15-Ben de şarkı söyleyeceğim. 16-Saat beşte yemek yiyeceğiz.
- 50.4.** O almayacak, atmayacak, kırmayacak, sıkmayacak, koymayacak, durmayacak, ağlamayacak, anlamayacak, taşımayacak, kaşımayacak, uyumayacak, soğumayacak, vermeyecek, gelmeyecek, girmeyecek, silmeyecek, dökmeyecek, gülmeyecek, erimeyecek, incimeyecek, büyüyecek, çürümeyecek, gitmeyecek, etmeyecek, yemeyecek, demeyecek.
- 50.5.** Ben yazmayacağım, sen yazmayacaksın, o yazmayacak, biz yazmayacağız, siz yazmayacaksınız, onlar yazmayacaklar; Ben bilmeyeceğim, sen bilmeyeceksin, o bilmeyecek, biz bilmeyeceğiz, siz bilmeyeceksiniz, onlar bilmeyecekler; Ben okumayacağım, sen okumayacaksın, o okumayacak, biz okumayacağız, siz okumayacaksınız, onlar okumayacaklar; Ben görmeyeceğim, sen görmeyeceksin, o görmeyecek, biz görmeyecek, siz görmeyeceksiniz, onlar görmeyecekler.
- 50.6.** O alacak mı? atacak mı? kıracak mı? sıkacak mı? koyacak mı? duracak mı? ağlayacak mı? anlayacak mı? taşıyacak mı? kaşıyacak mı? uyuyacak mı? soğuyacak mı? verecek mi? gelecek mi? girecek mi? silecek mi? dönecek mi? gülecek mi? deneyecek mi? temizleyecek mi? eriyecek mi? inciyecek mi? büyüyecek mi? çürüyecek mi? gidecek mi? edecek mi? yiyecek mi? diyecek mi?
- 50.7.** Ben yapacak mıyım? sen yapacak mısın? o yapacak mı? biz yapacak mıyız? siz yapacak mısınız? onlar yapacaklar mı? Ben gezecek miyim? sen gezecek misin? o gezecek mi? biz gezecek miyiz? siz gezecek misiniz? onlar gezecekler mi? Ben okuyacak mıyım? sen okuyacak mısın? o okuyacak mı? biz okuyacak mıyız? siz okuyacak mısınız? onlar okuyacaklar mı? Ben yürüyecek miyim? sen yürüyecek misin? o yürüyecek mi? biz yürüyecek miyiz? siz yürüyecek misiniz? onlar yürüyecekler mi?
- 50.8.** O almayacak mı? atmayacak mı? kırmayacak mı? sıkmayacak mı? koymayacak mı? durmayacak mı? ağlamayacak mı? anlamayacak mı? taşımayacak mı? kaşımayacak mı? uyumayacak mı? soğumayacak mı? vermeyecek mi? gelmeyecek mi? girmeyecek mi? silmeyecek mi? dökmeyecek mi? gülmeyecek mi? denemeyecek mi? temizlemeyecek mi? erimeyecek mi? incimeyecek mi? büyüyecek mi? çürümeyecek mi? gitmeyecek mi? etmeyecek mi? yemeyecek mi? demeyecek mi?
- 50.9.** Ben almayacak mıyım? sen almayacak mısın? o almayacak mı? biz almayacak mıyız? siz almayacak mısınız? onlar almayacaklar mı? Ben silmeyecek miyim? sen silmeyecek misin? o silmeyecek mi? biz silmeyecek miyiz? siz silmeyecek misiniz? onlar silmeyecekler mi? Ben uyumayacak mıyım? sen uyumayacak mısın? o uyumayacak mı? biz uyumayacak mıyız? siz uyumayacak mısınız? onlar uyumayacaklar mı? Ben büyüyecek miyim? sen büyüyecek

misin? o büyüyecek mi? biz büyüyecek miyiz? siz büyüyecek misiniz? onlar büyüyecekler mi?

- 50.10.** 1-onlar, 2-siz, 3-biz, 4-o, 5-sen, 6-ben; 7-ben, 8-onlar, 9-sen, 10-siz, 11-biz, 12-o.
- 50.11.** 1-yatacağım, 2-siniz, 3-sen, 4-ler, 5-eğleneceğiz, 6- ---; 7-göndereceğiz, 8-yiyeceğim, 9-sınız, 10-sin, 11- ---, 12-lar.
- 50.12.** 1-Evet, o bizimle gelecek. Hayır, o bizimle gelmeyecek. 2-Evet, ben babama yardım edeceğim. Hayır, ben babama yardım etmeyeceğim. 3-Evet, onlar kendileri taşıyacaklar. Hayır, onlar kendileri taşımayacaklar. 4-Evet, biz ailesine haber vereceğiz. Hayır, biz ailesine haber vermeyeceğiz.
- 50.13.** Sen burada kalmayacaksın. Biz onunla konuşmayacağız. Onlar Veysel'e söyleyecekler. Siz dışarıda beklemeyeceksiniz. O kendi çözmeyecek.
- 50.14.** 1-Babam bana İstanbul'dan oyuncak getirecek. 2-Ben ve kardeşim okuldan sonra babama yardım edeceğiz. 3-Bence bu yarışmayı siz kazanacaksınız. 4-Bu yaz tatile Antalya'ya gitmeyeceğim.
- 50.15.** 1-Sen de akşam orada olacak mısın? 2-Siz konserde gitar çalacak mısınız? 3-Sen üniversiteyi bu yıl bitirecek misin? 4-Sabahleyin sen onu karşılayacak mısın?
- 50.16.** 1-O yarın okula gitmeyecek. 2-Ben bir daha onunla oynamayacağım. 3-Sen bisikleti tamir etmeyecek misin? 4-Siz bugün erken mi yatacaksınız? 5-Ben akşam dışarı çıkmayacağım. 6-Siz yarışmaya katılmayacaksınız. 7-Yarın konserde şakı söyleyeceğim. 8-Bir daha bu gazeteyi okumayacağım. 9-Siz bu duvarı boyamayacak mısınız? 10-Bence Orhan bizi anlamayacak. 11-Dersten sonra İrfan'ı arayacağız. 12-Film saat sekizde mi başlayacak? 13-Bizden para isteyecek mi? 14-O size telefon edecek mi? 15-Pazar günü ailesiyle tanışacağız. 16-Yarın biraz dinleneceğim.
- 50.17.** 1- Вечером мы будем смотреть хороший фильм. 2- Завтра брата я отведу в школу. 3- Друзья очень обрадуются этой новости. 4- Там он будет изучать новый язык. 5- Я не буду больше пить кофе. 6- Мы сделаем там покупки? 7- Мы не будем заправлять салат лимоном? 8- Ариф тоже завтра переедет. 9- Мой старший брат этим летом пожениться. 10- Нам и полы мыть? 11- На этой неделе я не буду убирать свою комнату. 12- Мы оплатим счет? 13- Моя дочь в этом году пойдет в школу. 14- Во вторник мы встретимся в парке. 15- Я не забуду эти твои слова.
- 51.1.** 1-O ağlar, taşır, uyur, der, erir, büyür; 2-satar, yakar, kırar, sıkır, koyar, solar, durur, vurur; 3-keser, yeter, girer, siler, döker, döver, güler, düşer; 4-kullanır, dağıtır, doyurur, gösterir, bildirir, öksürür; 5-alır, kalır, sanır, varır, gelir, verir, bilir, olur, görür, ölür, bulur, durur, vurur, denir; 6-gider, eder, hisseder, seyredir, reddeder, zanneder.
- 51.2.** Ben anlarım, sen anlarsın, o anlar, biz anlarız, siz anlarsınız, onlar anlarlar; Ben severim, sen seversin, o sever, biz severiz, siz seversiniz, onlar severler; Ben bulurum, sen bulursun, o bulur, biz buluruz, siz bulursunuz, onlar bulurlar; ben yürürüm, sen yürürsün, o yürür, biz yürürüz, siz yürürsünüz, onlar yürürler.
- 51.3.** 1-Her sabah saat yedide kalkırım. 2-Uykudan önce dişlerimi fırçalarım. 3-Yemekten sonra ellerimi yıkarım. 4-Kışın şapka giyerim. 5-Tatillerde köyüme giderim. 6-Yazları denizde yüzerim. 7-Akşamları kitap okurum. 8-Sabahları yürüyüş yaparım. 9-Abim her zaman bana yardım eder. 10-Biz her yıl ailece buraya geliriz. 11-O her gün film seyredir. 12-Ben çok iyi yüzerim. 13-Faruk her zaman sözümü dinler. 14-Serpil ödevlerini düzenli yapar. 15-Bu konuyu Serpil bilir. 16-Ben onu iyi tanırım.
- 51.4.** O ağlamaz, uyumaz, büyümaz, demez, satmaz, kırmaz, koymaz, durmaz, kesmez, yetmez, girmez, silmez, dökmaz, dövmez, gülmaz, düşmez, kullanmaz, dağıtmaz, doyurmaz, göstermez, bildirmez, öksürmez, almaz, gelmez, görmez, olmaz, gitmez, etmez.
- 51.5.** Ben yazmam, sen yazmazsın, o yazmaz, biz yazmayız, siz yazmazsınız, onlar yazmazlar; Ben bilmem, sen bilmezsin, o bilmez, biz bilmeyiz, siz bilmezsiniz, onlar bilmezler; Ben okumam, sen okumazsın, o okumaz, biz okumayız, siz okumazsınız, onlar okumazlar; Ben görmem, sen görmezsin, o görmez, biz görmeyiz, siz görmezsiniz, onlar görmezler.
- 51.6.** O ağlar mı? uyur mu? büyür mü? der mi? satar mı? kırar mı? koyar mı? durur mu? keser mi? yeter mi? girer mi? siler mi? döker mi? döver mi? güler mi? düşer mi? kullanır mı? dağı-

- tır mı? doyurur mu? gösterir mi? bildirir mi? öksürür mü? alır mı? gelir mi? görür mü? olur mu? gider mi? eder mi?
- 51.7.** Ben yapar mıyım? sen yapar mısın? o yapar mı? biz yapar mıyız? siz yapar mısınız? onlar yaparlar mı? Ben gezer miyim? sen gezer misin? o gezer mi? biz gezer miyiz? siz gezer misiniz? onlar gezerler mi? Ben okur muyum? sen okur musun? o okur mu? biz okur muyuz? siz okur musunuz? onlar okurlar mı? Ben yürür müyüm? sen yürür müsün? o yürür mü? biz yürür müyüz? siz yürür müsünüz? onlar yürürler mi?
- 51.8.** O ağlamaz mı? uyumaz mı? büyümez mi? demez mi? satmaz mı? kırmaz mı? koymaz mı? durmaz mı? kesmez mi? yetmez mi? girmez mi? silmez mi? dökmez mi? dövmez mi? gülmez mi? düşmez mi? kullanmaz mı? dağıtmaz mı? doyuramaz mı? göstermez mi? bildirmez mi? öksürmez mi? almaz mı? gelmez mi? görmez mi? olmaz mı? gitmez mi? etmez mi?
- 51.9.** Ben almaz mıyım? sen almaz mısın? o almaz mı? biz almaz mıyız? siz almaz mısınız? onlar almazlar mı? Ben silmez miyim? sen silmez misin? o silmez mi? biz silmez miyiz? siz silmez misiniz? onlar silmezler mi? Ben uyumaz mıyım? sen uyumaz mısın? o uyumaz mı? biz uyumaz mıyız? siz uyumaz mısınız? onlar uyumazlar mı? Ben büyümez miyim? sen büyümez misin? o büyümez mi? biz büyümez miyiz? siz büyümez mısınız? onlar büyümezler mi?
- 51.10.** 1-siz, 2-sen, 3-ben, 4-biz, 5-onlar, 6-o; 7-sen, 8-o, 9-ben, 10-biz, 11-siz, 12-onlar.
- 51.11.** 1-im, 2-sinin, 3-sin, 4-ler, 5-iz, 6- ---; 7-iz, 8-im, 9-sınız, 10-sın, 11- ---, lar.
- 51.12.** 1-Evet, ben yemekten önce ellerimi yıkarım. Hayır, ben yemekten önce ellerimi yıkamam. 2-Evet, ben gazete okurum. Hayır, ben gazete okumam. 3-Evet, o sabahları kahvaltı yapar. Hayır, o sabahları kahvaltı yapmaz. 4-Evet, onlar tatilde bize gelirler. Hayır, onlar tatilde bize gelmezler.
- 51.13.** Sen ders çalışmazsın. Biz yemek yemeyiz. Onlar uyurlar. Siz konuşmazsınız. O bize gelir.
- 51.14.** 1-O, haftasonları arkadaşlarıyla lokantada buluşur. 2-Biz bütün aile evde temizlik yaparız. 3-Siz bayramlarda özel yemek pişirir misiniz? 4-Annem yılbaşında bize hediye alır.
- 51.15.** 1-Sen tiyatroya gider misin? 2-Siz akrabalarınızı ziyaret eder misiniz? 3-Sen büyüklerine saygı gösterir misin? 4-Siz hiç kavga etmez misiniz?
- 51.16.** 1-Ben babamla çok iyi anlaşırım. 2-Ben annemin ve babamın sözü her zaman dinlerim. 3-Bizim buralara kışın çok kar yağar. 4-Kış tatilinde genelde Erzurum'a gider. 5-Abim hiçbir zaman yalan söylemez. 6-Sen bu kazağı giyer misin? 7-İçerisi çok havasız. Pencereyi açar mısın? 8-Sen böyle şakalara kızmaz mısın? 9-Benim babam sigara içmez. 10-Kırmızı ışıkta geçilmez. 11-Bence balıkla helva yenmez. 12-Boş zamanlarımda kitap okurum. 13-Bizim evde bulaşıkları babam yıkar. 14-Her yıl yaklaşık 15 milyon turist gelir. 15-Bana Celal'i çağırır mısın? 16-Daha sonra bize kızmaz mı?
- 51.17.** 1- Ты не любишь арбузы? 2- Наша собака лаят целыми днями. 3- По-моему его семья не разрешит. 4- Ты покажешь комнату Дуран Бейа Хакану? 5- Моя мама вообще не смотрит телевизор. 6- Я тоже круглый год потею. 7- Мой брат не скрывает от меня никаких секретов. 8- Зафер всегда здоровается и вполдезде, и на улице. 9- Приходит вечером, ест и сразу ложиться. 10- Мой страшный брат каждое воскресенье убирает свою комнату. 11- Мой папа тоже очень быстро выходит из себя. 12- А этим мы потом воспользуемся. 13- Сюда не клади, сразу покроется пылью. 14- Этот ребенок не умнеет. 15- Не расстраивайся, через несколько дней поправится.
- 52.1.** 1-O satmış, yakmış, almış, atmış, ağlamış, anlamış, kırmış, sıkmış, karışmış, bıkmış, taşımış, kaşımış, tanımış, ağrımış; 2-koymuş, solmuş, kovmuş, koşmuş, durmuş, vurmuş, susmuş, uçmuş, uyumuş, soğumuş, oturmuş, okumuş; 3-vermiş, gelmiş, sevmiş, gezmiş, denemiş, temizlemiş, girmiş, silmiş, binmiş, erimiş, incimiş, eskimiş, ekşimiş; 4-dökmüş, dövmüş, görmüş, çözmüş, gülmüş, düşmüş, sürmüş, küsmüş, büyümüş, çürümüş, yürümüş, üşümüş.
- 52.2.** Ben anlamışım, sen anlamışsın, o anlamış, biz anlamışız, siz anlamışsınız, onlar anlamışlar; Ben gelmişim, sen gelmişsin, o gelmiş, biz gelmişiz, siz gelmişsiniz, onlar gelmişler; Ben okumuşum, sen okumuşsun, o okumuş, biz okumuşuz, siz okumuşsunuz, onlar okumuşlar. Ben görmüşüm, sen görmüşsün, o görmüş, biz görmüşüz, siz görmüşsünüz, onlar görmüşler.

- 52.3. 1-Dün arkadaşında gecelemiş. 2-Sabah yolda karşılaşmışlar. 3-Hastalanmış, evdeymiş. 4-Galiba camı da o kırmış. 5-Yolda birden tekeri patlamış. 6-Gömlüklerimin hepsini ütülemiş. 7-Bir ayda sekiz kilo vermiş. 8-Yeni bir araba almışlar. 9-Televizyonun kumandasını ben bozmuşum. 10-Fabrikanın yanında bir daire kiralamış. 11-Salı günü yine işe gitmemiş. 12-Recep de iki ay önce evlenmiş. 13-Eşyalarını almış, gitmiş. 14-Bütün kitaplarını Oya'ya hediye etmiş. 15-Film yarım saat önce başlamış.
- 52.4. O satmamış, yakmamış, ağlamamış, anlamamış, kırmamış, sıkmamış, taşımamış, kaşımamış, kovmamış, koşmamış, durmamış, vurmamış, uyumamış, soğumamış, sevmemiş, gezmemiş, girmemiş, silmemiş, eskimemiş, ekşimemiş, dökmemiş, dövmemiş, gülmemiş, düşmemiş, büyümemiş, çürümemiş, yürümemiş, üşümemiş.
- 52.5. Ben yapmamışım, sen yapmamışsın, o yapmamış, biz yapmamışız, siz yapmamışsınız, onlar yapmamışlar; Ben gitmemişim, sen gitmemişsin, o gitmemiş, biz gitmemişiz, siz gitmemişsiniz, onlar gitmemişler; Ben okumamışım, sen okumamışsın, o okumamış, biz okumamışız, siz okumamışsınız, onlar okumamışlar; Ben görmemişim, sen görmemişsin, o görmemiş, biz görmemişiz, siz görmemişsiniz, onlar görmemişler.
- 52.6. O satmış mı? yakmış mı? ağlamış mı? anlamış mı? kırmış mı? sıkmış mı? taşımış mı? kaşımış mı? kovmuş mu? koşmuş mu? durmuş mu? vurmüş mu? uyumuş mu? soğumuş mu? sevmiş mi? gezmiş mi? girmiş mi? silmiş mi? eskimiş mi? ekşimiş mi? dökmüş mü? dövmüş mü? gülmüş mü? düşmüş mü? büyümüş mü? çürümüş mü? yürümüş mü? üşümüş mü?
- 52.7. Ben yazmış mıyım? sen yazmış mısın? o yazmış mı? biz yazmış mıyız? siz yazmış mısınız? onlar yazmışlar mı? Ben bilmiş miyim? sen bilmiş misin? o bilmiş mi? biz bilmiş miyiz? siz bilmiş misiniz? onlar bilmişler mi? Ben koşmuş muyum? sen koşmuş musun? o koşmuş mu? biz koşmuş muyuz? siz koşmuş musunuz? onlar koşmuşlar mı? Ben yürümüş müyüm? sen yürümüş müsün? o yürümüş mü? biz yürümüş müyüz? siz yürümüş müsünüz? onlar yürümüşler mi?
- 52.8. O satmamış mı? yakmamış mı? ağlamamış mı? anlamamış mı? kırmamış mı? sıkmamış mı? taşımamış mı? kaşımamış mı? kovmamış mı? koşmamış mı? durmamış mı? vurmamış mı? uyumamış mı? soğumamış mı? sevmemiş mi? gezmemiş mi? girmemiş mi? silmemiş mi? eskimemiş mi? ekşimemiş mi? dökmemiş mi? dövmemiş mi? gülmemiş mi? düşmemiş mi? büyümemiş mi? çürümemiş mi? yürümemiş mi? üşümemiş mi?
- 52.9. Ben almamış mıyım? sen almamış mısın? o almamış mı? biz almamış mıyız? siz almamış mısınız? onlar almamışlar mı? Ben silmemiş miyim? sen silmemiş misin? o silmemiş mi? biz silmemiş miyiz? siz silmemiş misiniz? onlar silmemişler mi? Ben oturmamış mıyım? sen oturmamış mısın? o oturmamış mı? biz oturmamış mıyız? siz oturmamış mısınız? onlar oturmamışlar mı? Ben üzülmemiş miyim? sen üzülmemiş misin? o üzülmemiş mi? biz üzülmemiş miyiz? siz üzülmemiş misiniz? onlar üzülmemişler mi?
- 52.10. 1-onlar, 2-o, 3-ben, 4-biz, 5-sen, 6-siz; 7-o, 8-sen, 9-ben, 10-biz, 11-siz, 12-onlar.
- 52.11. 1-im, 2-sünüz, 3-sin, 4-ler, 5-iz, 6- ----; 7-iz, 8-im, 9-sınız, 10-sın, 11- ---, 12-lar.
- 52.12. 1-Evet, Serkan ev ödevlerini yapmış. Hayır, Serkan ev ödevlerini yapmamış. 2-Evet, Yahya'ya o dövmüş. Hayır, Yahya'ya o dövmemiş. 3-Evet, onlar Hacer'i çağırmışlar. Hayır, onlar Hacer'i çağırmamışlar. 4-Evet, Serap kitapları tesli etmiş. Hayır, Serap kitapları teslim etmemiş.
- 52.13. Sen beni anlamışsın. Biz onu dinlemişiz. Onlar konuşmamışlar. Siz tahtayı silmemişsiniz. O dışarı çıkmamış.
- 52.14. 1-O senin kitaplarını Sultan'a vermiş. 2-Onlar dersten sonra lokantaya gitmişler. 3-Siz dün masanın altını temizlememişsiniz. 4-Sen kardeşinle yatak odasında kavga etmişsin.
- 52.15. 1-Onlar eşyaları toplamışlar mı? 2-O babasına sormuş mu? 3-Onlar pazara gitmişler mi? 4-O bizim evde çantasını unutmuş mu?
- 52.16. 1-Dedesini ziyarete gitmemiş mi? 2-Ben mi seni oraya göndermişim? 3-Dolabın üstündeki kitapları görmemiş. 4-Hüseyin'in babası sana selam söylemiş. 5-Dünkü toplantıdan sonra hastalanmış. 6-Yine kahvaltı yapmamış. 7-Ama sen de onun defterini yırtmışsın. 8-Sabah kadar uyumamış, adamı rahatsız etmişsiniz. 9-Pazarda portakal ucuzlamış. 10-Babasının sözleri onu hiç etkilememiş. 11-Çorba tabaklarının hepsi çatlamış. 12-Kemal askerliğini yapmış mı? 13-

- Bütün odaları Şeyma tek başına süslemiş. 14-İki yıl önce birden şişmanlamış. 15-Askerdeki oğluna bayram hediyesi göndermiş. 16-Arkadaşlar oraya gitmişler fakat o onlarla ilgilenmemiş.
- 52.17.** 1- Он обогнал машину которая, ехала по главной дороге. 2- Говорят, Эрол звонил мне, но я не услышал. 3- Разве я пожаловался его маме? 4- Разве он не встретил их на станции? 5- Он не принял такое хорошее предложение. 6- Говорят, вы не попрашались с ним. 7- Он сначала вошел внутрь и поздравовался со всеми. 8- Смотрю, у тебя книг стало больше. 9- Говорят, он вышел из дома, а дверь не закрыл. 10- Говорят, ты до утра храпел. 11- Говорят, якобы мы ему совсем не помогали. 12- Говорят они поругались, но Бурак вообще не вмешался. 13- Говорят, он подарил Биляль новую рубашку и брюки. 14- Котлеты хорошенько прожарились? 15- Разве он не положил деньги в банк?
- 53.1.** 1-O satmalı, yakmalı, almali, atmalı, ağlamalı, anlamalı, başlamalı, atlamalı, kırmalı, sıkmalı, karışmalı, bıkmalı, taşımali, kaşımali, tanımali, ağrımali, koymalı, solmalı, kovmalı, koşmalı, durmalı, vurmali, susmalı, uçmalı, uyumalı, soğumalı, oturmalı, okumalı; 2-ıvremeli, gelmeli, sevmeli, gezmeli, denemeli, temizlemeli, beklemeli, izlemeli, girmeli, silmeli, bilmeli, binmeli, erimeli, incimeli, eskimeli, ekşimeli, dökmeli, dövmeli, görmeli, çözmeli, gülmeli, düşmeli, sürmeli, küsmeli, büyümeli, çürümeli, yürümeli, üşümeli.
- 53.2.** Ben yapmalıyım, sen yapmalısın, o yapmalı, biz yapmalıyız, siz yapmalısınız, onlar yapmalılar; Ben gezmeliyim, sen gezmelisin, o gezmeli, biz gezmeliyiz, siz gezmelisiniz, onlar gezmeliler; Ben okumalıyım, sen okumalısın, o okumalı, biz okumalıyız, siz okumalısınız, onlar okumalılar; Ben gülmeliyim, sen gülmelisin, o gülmeli, biz gülmeliyiz, siz gülmelisiniz, onlar gülmeliler.
- 53.3.** 1-Bugün bu kitabı bitirmeliyim. 2-Yarın teyzeme uğramalıyım. 3-Akşama kadar ödevlerini yapmalı. 4-Haftasonu odasını toplamalı. 5-Siz de annenize yardım etmelisiniz. 6-Siz önce onu dinlemelisiniz. 7-Sen kravat takmalısın. 8-Sen bu metni tercüme etmelisin. 9-Öğrencilere bu konuyu anlatmalıyız. 10-Çocuklara yanlışlarını göstermeliyiz. 11-Sınava çok iyi hazırlanmalı. 12-Hiçbir zaman işe geç kalmamalı. 13-Betül sınavdan en az dört almalı. 14-Personelimizi çok iyi tanımalıyız. 15-Bu havada arabayı çok dikkatli kullanmalısın. 16-Siz bu olayı polise bildirmelisiniz.
- 53.4.** O satmamalı, yakmamalı, ağlamamalı, anlamamalı, kırmamalı, sıkmamalı, taşımamalı, kaşımamalı, kovmamalı, koşmamalı, durmamalı, vurmamalı, uyumamalı, soğumamalı, sevmemeli, gezmemeli, girmemeli, silmemeli, eskimemeli, ekşimemeli, dökmemeli, dövmemeli, gülmemeli, düşmemeli, büyümemeli, çürümemeli, yürümemeli, üşümemeli.
- 53.5.** Ben yazmamalıyım, sen yazmamalısın, o yazmamalı, biz yazmamalıyız, siz yazmamalısınız, onlar yazmamalılar; Ben bilmemeliyim, sen bilmemelisin, o bilmemeli, biz bilmemeliyiz, siz bilmemelisiniz, onlar bilmemeliler; Ben olmamalıyım, sen olmamalısın, o olmamalı, biz olmamalıyız, siz olmamalısınız, onlar olmamalılar; Ben çözmemeliyim, sen çözmemelisin, o çözmemeli, biz çözmemeliyiz, siz çözmemelisiniz, onlar çözmemeliler.
- 53.6.** O satmalı mı? yakmalı mı? ağlamalı mı? anlamalı mı? kırmalı mı? sıkmalı mı? taşımalı mı? kaşımalı mı? kovmalı mı? koşmalı mı? durmalı mı? vurmalı mı? uyumalı mı? soğumalı mı? sevmeli mi? gezmeli mi? girmeli mi? silmeli mi? eskimeli mi? ekşimeli mi? dökmeli mi? dövmeli mi? gülmeli mi? düşmeli mi? büyümeli mi? çürümeli mi? yürümeli mi? üşümeli mi?
- 53.7.** Ben yatmalı mıyım? sen yatmalı mısın?, o yatmalı mı? biz yatmalı mıyız, siz yatmalı mısınız? onlar yatmalı mı? Ben gitmeli miyim? sen gitmeli misin? o gitmeli mi? biz gitmeli miyiz? siz gitmeli misiniz? onlar gitmeliler mi? Ben koymalı mıyım? sen koymalı mısın? o koymalı mı? biz koymalı mıyız? siz koymalı mısınız? onlar koymalı mı? Ben küsmeli miyim? sen küsmeli misin? o küsmeli mi? biz küsmeli miyiz? siz küsmeli misiniz? onlar küsmeliler mi?
- 53.8.** O satmamalı mı? yakmamalı mı? ağlamamalı mı? anlamamalı mı? kırmamalı mı?, sıkmamalı mı? taşımamalı mı? kaşımamalı mı? kovmamalı mı? koşmamalı mı? durmamalı mı? vurmamalı mı? uyumamalı mı? soğumamalı mı? sevmemeli mi? gezmemeli mi? girmemeli mi? silmemeli mi? eskimemeli mi? ekşimemeli mi? dökmemeli mi? dövmemeli mi? gülmemeli mi? düşmemeli mi? büyümemeli mi? çürümemeli mi? yürümemeli mi? üşümemeli mi?

- 53.9.** Ben atmamalı mıyım?, sen atmamalı mısın? o atmamalı mı?, biz atmamalı mıyız? siz atmamalı mısınız? onlar atmamalılar mı? Ben çizmemeli miyim? sen çizmemeli misin? o çizmemeli mi? biz çizmemeli miyiz? siz çizmemeli misiniz? onlar çizmemeliler mi? Ben okumamalı mıyım? sen okumamalı mısın? o okumamalı mı? biz okumamalı mıyız? siz okumamalı mısınız? onlar okumamalılar mı? Ben üzmemeli miyim? sen üzmemeli misin? o üzmemeli mi? biz üzmemeli miyiz? siz üzmemeli misiniz? onlar üzmemeliler mi?
- 53.10.** 1-Yarın muhakkak sen de gelmelisin. 2-Bunu hiçkimseye söylememeliyiz. 3-Defterlerin üstüne hiçbir şey yapıştırmamalısınız. 4-Biz de toplantıya katılmamız mı? 5-Bir daha sigara içmemelisin. 6-Büyüklerin sözünü dinlemelisiniz. 7-Pazar günü kardeşimi gezdirmeliyim. 8-Anneni babanı hiç üzmemelisin. 9-Bu durumlarda susmamalısın. 10-Pikniğe neler getirmeliyiz? 11-Yemekten önce ve sonra ellerimizi yıkamalıyız. 12-Kırmızı ışıkta durmalısın. 13-Ailelerinden izin almalısın. 14-Kitaptaki bütün alıştırmaları yapmalıyım. 15-Sen arkadaşlarınla kavga etmemelisin. 16-Başkalarının eşyalarını izinsiz almamalıyız.
- 53.11.** 1-Я должен решить эти задачи 2- Я должен употребить эти слова в предложении. 3- Ты должен переходить дорогу на зеленый свет. 4-Ты не должен бросать мусор на землю. 5- Он должен делать домашнее задание вовремя. 6- Каждый день он должен учить новые слова. 7- Дети должны ложиться спать рано вечером.8- Они не должны смотреть все телевизионные программы. 9- Мы должны уважать мнение детей. 10-Сегодня мне надо выйти рано. 11- Я обязательно должен успеть на это собрание. 12- Ты не должен пугать своего младшего брата. 13- Вы не должны есть ночью. 14- Вы должны звонить своей семье очень часто. 15- Мы должны оберегать природу.
- 54.1.** Ben zorundayım, sen zorundasın, o zorunda, biz zorundayız, siz zorundasınız, onlar zorundalar.
- 54.2.** Ben zorunda değilim, sen zorunda değilsin, o zorunda değil, biz zorunda değiliz, siz zorunda değilsiniz, onlar zorunda değiller.
- 54.3.** Ben zorunda mıyım? sen zorunda mısın? o zorunda mı? biz zorunda mıyız? siz zorunda mısınız? onlar zorundalar mı?
- 54.4.** Ben zorunda değil miyim? sen zorunda değil misin? o zorunda değil mi? biz zorunda değil miyiz? siz zorunda değil misiniz? onlar zorunda değiller mi?
- 54.5.** 1-Siparişleri yarına yetiştirmek zorundayım. 2-Öğretmeninizin sözünü dinlemek zorundasınız. 3-Biz hepimiz vatanımızı sevmek ve korumak zorundayız. 4-Evrakları postayla göndermek zorundayız. 5-Ben bu yarışmayı kazanmak zorundayım. 6-Gerçeği öğrenmek zorundasınız. 7-Polisler suçluyu yakalamak zorundalar. 8-Haftaya kadar bu davetiyeleri dağıtmak zorundayız. 9-Sen ona yardım etmek zorunda değilsin. 10-Düğüne herkesi davet etmek zorunda değiliz. 11-Bu işi şimdi yapmak zorunda mıyız? 12-Ben telefonumu herkese vermek zorunda değilim. 13-O bize birşey öğretmek zorunda değil. 14-Sen onunla arkadaşlık yapmak zorunda mısın? 15-Saat beşe kadar ofiste bulunmak zorundayım. 16-Siz buna alışmak zorundasınız.
- 54.6.** 1- Я что, должен тащить твои книги? 2- Сначала ты должен проверить. 3- Вы не должны делать его домашнюю работу. 4- Автобус туда не идет. Мы должны сесть на такси. 5- Мы не обязаны с ним мириться. 6- Мы должны сообщить об этом руководству? 7- Вы должны принять наше предложение. 8-Им тоже мы должны отправить приглашение. 9-В школе не разрешают. Я должен подстричь волосы коротко. 10- Ты должен там переночевать? 11- Мне надо встретиться с Зейнеп. 12- Ты не обязан делиться с Мустафой. 13- Я не должен составлять расписание уроков.14- Мы должны его уговорить? 15- Ты должен каждый день приносить учебник.
- 55.1.** Benim ders çalışmam lazım, senin ders çalışman lazım, onun ders çalışması lazım, bizim ders çalışmamız lazım, sizin ders çalışmanız lazım, onların ders çalışmaları lazım.
- 55.2.** Benim çok yememem lazım, senin çok yememen lazım, onun çok yememesi lazım, bizim çok yemememiz lazım, sizin çok yememeniz lazım, onların çok yememeleri lazım.
- 55.3.** 1-yapması, 2-beklemeniz, 3-toplaman, 4-hazırlamamız, 5-gitmem, 6-okumaları.
- 55.4.** 1-Bizim, 2-senin, 3-sizin, 4-benim.

- 59.2. Çalışması, olman, olması, koruman.
- 59.3. Görüşmem, firçalaman, beklemeniz, silmemiz, uğramanız, giymeleri.
- 59.4. Ödemem, yatman, kalkması, toplamamız, gitmeniz, susmaları.
- 59.5. Gitmesi, yazması, içmesi, oturması, tamir etmesi, götürmesi.
- 59.6. Çalışmam, yazman, uğraması, yardım etmemiz, beklemeniz, ödemeleri.
- 59.7. Çıkman, ödemen, beklemesi, kalmamız, sizin imzalamanız, onların ayrılımları.
- 59.8. Ders çalışmam, okuman, yemesi, uyumamız, dinlenmeniz, temizlemeleri.
- 59.9. Beklememiz, ödemen, girmeniz, katılması, görüşmemiz, olmanız.
- 59.10. Görüşmem, firçalaman, beklemesi, silmemiz, uğramanız, giymeleri.
- 59.11. Ödemem, yatman, kalkması, toplamamız, gitmeniz, gecelemeleri.
- 59.12. Gitmesi, yazması, içmesi, oturması, açıklaması, kilitlemesi, süslemesi.
- 59.13. Yatmam, kalkman, uğraması, yardım etmemiz, sizin beklemeniz, onların ödemesi.
- 59.14. 1-Özür dilemen, 2-gitmem, 3-çıkmanız, 4-kalkması, 5-taşınmamız.
- 59.15. 1-yememem, 2-uyumamamız, 3-çalışmaları, 4-içmememiz, 5-ödememen, 6-çıkmanız, 7-olmamız, 8-bekletmemesi, 9-karışmamamız, 10-uyumaman, 11-ayrılmamız, 12-dolaşmamamız, 13-duymaması (duymamaları), 14-yardım etmemiz, 15-ödememesi (ödememeleri).
- 59.16. 1-Bizim bahçeye ağaç dikmemiz gerekiyor. 2-Bunu müdür beye sormanız gerekir. 3-Kendime yeni kıyafetler almam gerekiyor. 4-Annesini hastaneye götürmesi gerekmiş. 5-Onu da yanıma almamız gerekecek. 6-Aslında benim de kravat takmam gerekiyor. 7-Ozaman saati alta kurmamız gerekir. 8-Saat yediye kadar evi toplamamız gerekiyor. 9-Senin bu konuyu araştırman gerekiyor. 10-Her iki yere de başvurmamız gerekecek. 11-Bu durumu velilere bildirmemiz gerekiyor. 12-Ofisin yerini değiştirmem gerekebilir. 13-Senin öğretmenini eleştirmem gerekir. 14-Bizim bu sorunu bir an önce çözmemiz gerekiyor. 15-Sizin bu yarışmayı kazanmanız gerekiyor. 16-Bu festival için yeni kıyafetler almamız gerekecek.
- 59.17. 1- Ты должен вообще не есть шоколад. 2- Машину тоже нам надо будет продать. 3- Картофель почистить надо? 4- Нам надо будет сдать билеты обратно. 5- По-моему нам надо сказать ей правду. 6-Сначала вам надо заполнить эти бланки. 7- Говорят, о должен был отдать ей все свои деньги. 8- Нам надо исправить орфографические ошибки. 9- Он должен это не слышать. 10- Нам надо будет убрать оттуда табличку. 11- Нам надо познакомиться с тем человеком. 12- Нам надо будет поменять все обои. 13- Нам надо открывать магазин раньше. 14- Тебе еще раз с ней надо говорить. 15- Нам надо начинать с раннего утра.
- 60.1. 1-Sonra onu beklemek zorunda kalıyorum. 2-Aynı faturayı bir daha ödemek zorunda kaldık. 3-Eşyaları ikinci kata elinde çıkarmak zorunda kalmış. 4-Onun yüzünden yalan söylemek zorunda kaldım. 5-Herşeyi babasına anlatmak zorunda kalmış. 6-Biz de hergün onu dinlemek zorunda kalıyoruz.
- 60.2. 1- Нам пришлось закрыть магазин раньше. 2- В конце-концов мне пришлось замолчать. 3- Каждый вечер мы вынуждены слушать их споры. 4- Мне пришлось стирать грязные вещи руками. 5- Мне пришлось потратить на него последние деньги.
- 60.3. 1-Daha sonra onunla görüşmem icap etti. 2-Onlarla beraber orada beklemem icap etti. 3-Personelle görüşmem icap etti. 4-Hastaneye uğramam icap etti. 5-Onu da davet etmemiz icap edecek. 6-Orada kalması icap etmiş.
- 60.4. 1- Мне необходимо было прервать каникулы рано. 2- Мне необходимо было взять второго секретаря. 3- Говорят, ему необходимо было взять с собой свою семью. 4- Говорят, внезапно ему понадобилось уехать в Анкару. 5- Неджда тоже нам необходимо будет отвести.
- 61.1. 1-Böylece onu beklemek zorunda kalmayacağız. 2-Sen de oraya gitmek zorunda kalmazsın. 3-Ofisi taşımak zorunda kalmayız. 4-Yeniden para ödemek zorunda kalmayacaksın. 5-Onlar da sabah erken kalkmak zorunda kalmazlar. 6-Bir daha form doldurmak zorunda kalmazsınız.

- 61.2.** 1- Нам не придется объяснять это папе. 2- Вам не придется оплачивать напрасно. 3- Нам не придется ловить такси. 4- Ей так же не придется мыть посуду каждый вечер. 5- Нам не придется перевозить вещи в одиночку.
- 61.3.** 1-Artık oraya gitmemize gerek kalmadı. 2-Öndan borç istemene gerek kalmadı. 3-Yeni eşya almamıza gerek kalmayacak. 4-Daireyi satmama gerek kalmadı. 5-İzmir'e gitmesine gerek kalmamış.
- 61.4.** 1- У нас уже нет необходимости просить разрешения. 2- У меня уже нет необходимости заходить к Айдын. 3- Говорят, у Ферхата уже нет необходимости помогать ей. 4-Таким образом у нас уже нет необходимости покупать новые книги. 5- Там у нас не будет необходимости ждать 2 часа.
- 62.1.** Ben satauyım, yakayım, deneueyım, temizleyeyim, ağlayayım, anlayayım, bekleyeyim, izleyeyim, kırayım, sıkayım, bileyim, bineyim, taşıyayım, kaşıyayım, eskiyeyim, ekşiyeyim, koyayım, solayım, görevim, çözeyim, büyüyeyim, çürüyeyim, durayım, vurayım, yürüyeyim, üşüyeyim.
- 62.2.** Biz verelim, geelim, sevelim, gezelim, başlayalım, atlayalım, girelim, silelim, karışalım, bıkalım, eriyelim, inciyelim, tanıyalım, ağrıyalım, kovalım, koşalım, dökelim, dövelim, gülelim, düşelim, susalım, uçalım, sürelim, küselim.
- 62.3.** 1-Hadi, Ayhan'a yardım edelim. 2-Tahtayı sileyim mi? 3-Ben de meyveleri yıkayayım. 4-Ömer'i de davet edelim mi? 5-Bence sinemaya gidelim. 6-Salataya sirke koymayalım. 7-Yavuz'la ben oturayım. 8-Pencereyi biraz açalım mı? 9-Kitapları yerine koyayım mı? 10-Hadi, amcamlara misafirlığe gidelim. 11-Ama geç saate kadar oturmayalım. 12-Biraz oturalım sonra hemen geri geelim. 13-Çok geç oldu. Bu saatte insanları rahatsız etmeyelim. 14-Bu akşam evde kalalım, film seyredelim. 15-Çantanızı getireyim mi? 16-Soğukta beklemeyelim, içeri girelim.
- 62.4.** Ben almayayım, ağlamayayım, vermeyeyim, temizlemeyeyim, koymayayım, solmayayım, sunmayayım, uyumayayım, yüzmeyeyim, büyümeyeyim.
- 62.5.** Biz almayalım, ağlamayalım, vermeyelim, temizlemeyelim, koymayalım, solmayalım, sunmayalım, uyumayalım, yüzmeyelim, büyümeyelim.
- 62.6.** Ben alayım mı? Ağlayayım mı? Vereyim mi? Temizleyeyim mi? Koyayım mı? Solayım mı? Sunayım mı? Uyuyayım mı? Yüzeyim mi? Büyüyeyim mi?
- 62.7.** Biz alalım mı? Ağlayalım mı? Verelim mi? Temizleyelim mi? Koyalım mı? Solalım mı? Sunalım mı? Uyuyalım mı? Yüzelim mi? Büyüyelim mi?
- 62.8.** Ben almayayım mı? Ağlamayayım mı? Vermeyeyim mi? Temizlemeyeyim mi? Koymayayım mı? Solmayayım mı? Sunmayayım mı? Uyumayayım mı?
- 62.9.** Biz almayalım mı? Ağlamayalım mı? Vermeyelim mi? Temizlemeyelim mi? Koymayalım mı? Solmayalım mı? Sunmayalım mı? Uyumayalım mı? Yüzmeyelim mi? Büyümeyelim mi?
- 62.10.** 1-Çocuklu aileleri salona alalım. 2-Biraz müzik dinleyelim mi? 3-Teşekkür ederim ben çay almayayım. 4-Erdem'e soralım, bakalım o ne diyecek. 5-Kitaplığı biraz düzenleyelim. 6-Odanızı temizleyelim mi? 7-Salatayı karıştırayım mı? 8-Çocuklara ne alalım? 9-Kitaplara numara koyalım mı? 10-Ona sizin telefonunuzu vereyim mi? 11-Bundan sonra o dükkandan hiçbir şey almayalım. 12-Ben yerleri sileyim, sen tozları al. 13-Bu Pazar çocukları hayvanat bahçesine götürüeyim. 14-Bence biz bu arabayı satalım. 15-Bir daha Halil'i çağırmayalım. 16-Hemen ailesine haber verelim.
- 62.11.** 1- Ты проголодался? Мне накрыть стол? 2- Давайте этим вечером выйдем на улицу. 3- Камила не звать на пикник. 4- Давайте отведем гостей в музей. 5- Время пришло, давайте прощаться со всеми. 6- Давайте в субботу созвонимся, хорошо? 7- Давай поиграем после еды, хорошо? 8- Дай я поглажу твою рубашку. 9- Давайте спросим всех учеников. 10- Мне закрыть дверь? 11- Пожалуйста, давайте больше не поднимать эту тему. 12- Завтра ходим в цирк? 13- Не приклеить ли сюда тоже ценник. 14- Мне завтра одень галстук? 15- Мне купить к вечеру и торт тоже?
- 63.1.** 1-O satsa, yaksa, alsa, atsa, ağlasa, anlasa, başlasa, atlasa, kırsa, sıksa, karışsa, bıksa, taşısa, kaşısa, tanısa, ağrısa, koysa, solsa, kovsa, koşsa, dursa, vursa, sussa, uçsa, uyusa, soğusa, otursa, okusa; 2-verse, gelse, sevse, gezse, denese, temizlese, beklese, izlese, girse, silse, bil-

- se, binse, erise, incise, eskise, ekşise, dökse, dövse, görse, çöze, gülse, düşse, sürse, küsse, büyüse, çürüse, yürüse, üşüse.
- 63.2.** Ben yapşam, sen yapşan, o yapsa, biz yapsak, siz yapşanız, onlar yapşalar; Ben gezsem, sen gezsen, o gezse, biz gezsek, siz gezseniz, onlar gezseler; Ben okusam, sen okusan, o okusa, biz okusak, siz okusanız, onlar okusalar; Ben beklesem, sen beklesen, o beklese, biz beklesek, siz bekleseniz, onlar bekleseler.
- 63.3.** 1-Param olsa hemen bir araba alırım. 2-Biraz yağmur yağsa bu kadar sıcak olmaz. 3-Yürümeye başlasa her gün dışarı çıkar, gezeriz. 4-Tatlı yemese bu kadar şişmanlamaz. 5-Babam bunu duysa bana çok kızar. 6-Annem izin verse ben de sizinle gelirim. 7-Davetiyeleeri postayla göndersek geç kalırız. 8-Telefon etsek gelir mi acaba? 9-Parasını versem bana da bir tane getirir misin? 10-Saati dolabın üstüne koysak alabilir mi? 11-Yeni bir bilgisayar alsam param yetmez. 12-Arabayı kiralasanız daha ucuza gelir. 13-Eğer onunla vedalaşmasan ayıp olur. 14-İlaçlarını vaktinde içsen böyle olmaz. 15-Çocuklarla biraz ilgilense başka bir şey istemiyorum. 16-Bugün dedeni ziyaret etsen çok sevinir.
- 63.4.** 1-O satmasa, yakmasa, almasa, atmasa, ağlamasa, anlamasa, başlamasa, atlamasa, kırmasa, sıkmasa, karışmasa, bıkmasa, taşımaya, kaşımaya, tanımasa, ağrımasa, koymasaya, solmasaya, kovmasaya, koşmasaya, durmasaya, vurmasaya, susmasaya, uçmasaya, uyumasaya, soğumasaya, oturmasaya, okumasaya; 2- vermese, gelmese, sevmese, gezmese, denemese, temizlemese, bekleme, izleme, girmese, silmese, bilmese, binmese, erimese, incimese, eskimese, ekşimese, dökme, dövme, görme, çöme, gülme, düşme, sürme, küme, büyüme, çürüme, yürüme, üşüme.
- 63.5.** Ben yazmasam, sen yazmasan, o yazmasa, biz yazmasak, siz yazmasanız, onlar yazmasalar; Ben bilmesem, sen bilmesen, o bilmese, biz bilmesek, siz bilmeseniz, onlar bilmeseler; Ben okumasam, sen okumasın, o okumasaya, biz okumasak, siz okumasınız, onlar okumasalar; ben dinlemesem, sen dinlemesen, o dinlemese, biz dinlemesek, siz dinlemeseniz, onlar dinlemeseler.
- 63.6.** 1-O satsa mı? Yaksa mı? Ağlasa mı? Anlasa mı? Kırsa mı? Sıkça mı? Taşısaya mı? Kaşısaya mı? Kovsaya mı? Koşsaya mı? Dursa mı? Vursaya mı? Uyusa mı? Soğusa mı? Sevse mi? Gezse mi? Girse mi? Silse mi? Eskise mi? Ekşise mi? Dökse mi? Dövse mi? Gülse mi? Düşse mi? Büyüse mi? Çürüse mi? Yürüse mi? Üşüse mi?
- 63.7.** Ben yatsam mı? Sen yatsan mı? O yatsa mı? Biz yatsak mı? Siz yatsanız mı? Onlar yatsalar mı? Ben gitsem mi? Sen gitse mi? O gitse mi? Biz gitsek mi? Siz gitse mi? Onlar gitse mi? Ben tanışam mı? Sen tanışan mı? O tanışa mı? Biz tanışak mı? Siz tanışanız mı? Onlar tanışalar mı? Ben yürüsem mi? Sen yürüsen mi? O yürüse mi? Biz yürüsek mi? Siz yürüseniz mi? Onlar yürüseler mi?
- 63.8.** 1-O satmasaya mı? Yakmasaya mı? Ağlamasaya mı? Anlamasaya mı? Kırmaya mı? Sıkmasaya mı? Taşımaya mı? Kaşımaya mı? Kovmasaya mı? Koşmasaya mı? Durmasaya mı? Vurmasaya mı? Uyumasaya mı? Soğumasaya mı? Sevmeseye mi? Gezmeye mi? Girmeye mi? Silmeye mi? Eskimeseye mi? Ekşimeseye mi? Dökmeseye mi? Dövmeseye mi? Gülmeye mi? Düşmeseye mi? Büyümeseye mi? Çürümeseye mi? Yürümeseye mi? Üşümeseye mi?
- 63.9.** Ben atmasam mı? Sen atmasan mı? O atmasa mı? Biz atmasak mı? Siz atmasanız mı? Onlar atmasalar mı? Ben çizmesem mi? Sen çizmesen mi? O çizmese mi? Biz çizmesek mi? Siz çizmeseniz mi? Onlar çizmeseler mi? Ben ütülesem mi? Sen ütülemeden mi? O ütülemeden mi? Biz ütülemeden mi? Siz ütülemedeniz mi? Onlar ütülemedenler mi?
- 63.10.** 1-Parayı bankaya yatırsam mı? 2-Acaba toplantıyı iptal etmesek mi? 3-Siz çocuğa her dakika bağırmasanız o böyle davranmaz. 4-Bu kapıyı kapatsak arka kapıdan girer. 5-Yarınki sınavı kazansam başka birşey istemiyorum. 6-Arasıra odasını toplasaya bu kadar kızmam. 7-Hergün iki saat antreman yapşaya yarışmayı kesin kazanır. 8-Sigarayı bıraksaya bu kadar çok öksürmez. 9-Derslere düzenli gitse sınavları verirsin. 10-Biraz uyusan dinlenirsin. 11-Sana şu kitapları versem Dilek'e verir misin? 12-Sana verir. Ben istesem bana vermez. 13-Havalar biraz ısınasaya pikniğe gideriz. 14-Kar yağşaya çok soğuk olmaz. 15-Maaşımı alsam tatile çıkarım. 16-Bu yara krem sürmesen iyileşmez.

- 63.11.** 1- Если даже расскажу, он не послушает. 2- Я знаю, если сейчас ляжет, через час встанет. 3- Если предложим, он откажется. 4- Один раз если перенесет неприятности, больше так не поступит. 5- Может мы Эрхан Бея позовем? 6- Даже если заведу часы на девять, не смогу встать. 7- Если бы он болел, он не играл бы на улице. 8- Если этот магазин был бы дорогой, никто бы тут не делал покупки. 9- Если спросить Давута, как думаешь он знает? 10- Если бы я боялся животных, в зоопарке не работал бы. 11- (Как ты думаешь) Если напишем заявление, они согласятся? 12-(Как ты думаешь) Если пожалуемся его отцу, это поможет? 13- Если бы я не думал о будущем своих детей, я бы не работал здесь. 14- Если мы поставим перед окном, упадет вниз. 15- Если в это время мы пойдем в больницу, нас не примут.
- 64.1.** Sen sat, yak, kır, sık, taş, kaşı, koy, sol, uyu, oku, ver, gel, dene, temizle, gir, sil, bil, bin, eri, inci, sür, küs, büyü, çürü.
- 64.2.** 1-Siz alın, atın, ağlayın, anlayın, karışın, bıkın, tanıyın, ağrıyın, kovun, koşun, susun, uçun, oturun, soğuyun; 2-sevin, gezin, bekleyin, izleyin, eskiyin, ekşiyin, dökün, dövün, gülün, yürüyün.
- 64.3.** Sen yap, o yapsın, siz yapın (yapınız), onlar yapsınlar; Sen gez, o gezsın, siz gezin (geziniz), onlar gezsınler; sen oku, o okusun, siz okuyun (okuyunuz), onlar okusunlar; Sen bekle, o beklesin, siz bekleyin (bekleyiniz), onlar beklesinler.
- 64.4.** 1-İçeri girin. 2-Dışarı çıkın. 3-Kitabınızı açın. 4-Defterleri kapatın. 5-Yerine oturun. 6-Tahtayı silsin. 7-Kalemini al. 8-Buraya gel. 9-Adını söyle. 10-Soyadını yaz. 11-Odayı temizlesinler. 12-Yerleri siliniz. 13-Beni dinleyin. 14-Sigara içmeyin. 15-Yerleri kirlitemeyin. 16-Gürültü yapmayın. 17-Sessiz konuşun. 18-Pencereyi açın.
- 64.5.** Siz satmayın, yakmayın, ağlamayın, anlamayın, kırmayın, sıkmayın, taşımayın, kaşımayın, kovmayın, koşmayın, durmayın, vurmayın, uyumayın, soğumayın, sevmeyin, gezmeyin, girmeyin, silmeyin, eskimeyin, ekşimeyin, dökmeyin, dövmeyin, gülmeyin, düşmeyin, büyümeyin, çürümeyin, yürümeyin, üşümeyin.
- 64.6.** Sen yazma, o yazmasın, siz yazmayın (yazmayınız), onlar yazmasınlar; Sen bilme, o bilmesin, siz bilmeyin (bilmeyiniz), onlar bilmesinler; Sen okuma, o okumasın, siz okumayın (okumayınız), onlar okumasınlar; Sen dinleme, o dinlemesin, siz dinlemeyin (dinlemeyiniz), onlar dinlemesinler.
- 64.7.** O satсын mı? Yakсын mı? Ağласын mı? Anласын mı? Kırсын mı? Sıkсын mı? Taşсын mı? Kaşсын mı? Kovсын mı? Koşсын mı? Durсын mı? Vurсын mı? Uyuсын mı? Soğусын mı? Sevсын mı? Gezsын mı? Girsын mı? Silсын mı? Eskiсын mı? Ekşисын mı? Dökсүн mü? Dövсүн mü? Gülsүн mü? Düşсүн mü? Büyüsүн mü? Çürüsүн mü? Yürüsүн mü? Üşüsүн mü? Yesın mı? Desın mı?
- 64.8.** Onlar satсынlar mı? Yakсынlar mı? Ağласынlar mı? Anласынlar mı? Kırсынlar mı? Sıkсынlar mı? Taşсынlar mı? Kaşсынlar mı? Kovсынlar mı? Koşсынlar mı? Durсынlar mı? Vurсынlar mı? Uyuсынlar mı? Soğусынlar mı? Sevсынlar mı? Girsынlar mı? Silсынlar mı? Eskiсынlar mı? Ekşисынlar mı? Dökсүнler mi? Dövсүнler mi? Gülsүнler mi? Düşсүнler mi? Büyüsүнler mi? Çürüsүнler mi? Yürüsүнler mi? Üşüsүнler mi?
- 64.9.** O satmasını mı? Yakmasını mı? Ağlamasını mı? Anlamasını mı? Kırmasını mı? Sıkmasını mı? Taşımasını mı? Kaşımalarını mı? Kovmasını mı? Koşmasını mı? Durmasını mı? Vurmasını mı? Uyumasını mı? Soğumasını mı? Sevmesini mi? Gezmesini mi? Girmesini mi? Silmesini mi? Eskimesini mi? Ekşimesini mi? Dökmesini mi? Dövmesini mi? Gülmesini mi? Düşmesini mi? Büyümesini mi? Çürümesini mi? Yürümesini mi? Üşümesini mi? Yemesini mi? Demesini mi?
- 64.10.** Onlar satmasınılar mı? Yakmasınılar mı? Ağlamasınılar mı? Anlamasınılar mı? Kırmalarınılar mı? Sıkmasınılar mı? Taşımasınılar mı? Kaşımalarınılar mı? Kovmasınılar mı? Koşmasınılar mı? Durmasınılar mı? Vurmasınılar mı? Uyumasınılar mı? Soğumasınılar mı? Sevmesinilar mı? Girmesinilar mı? Silmesinilar mı? Eskimesinilar mı? Ekşimesinilar mı? Dökmesinilar mı? Dövmesinilar mı? Gülmesinilar mı? Düşmesinilar mı? Büyümesinilar mı? Çürümesinilar mı? Yürümesinilar mı? Üşümesinilar mı?
- 64.11.** 1-Buraya ağaç diki. 2-Hastanın ateşini ölç. 3-Bunu öğrencilere duyurun. 4-Bu fotoğrafı kimseye gösterme. 5-Çocukları korkutmasın. 6-Siz kravat takmayın. 7-Buraya kitap koyma-

- sın. 8-Bu tür müzikleri dinlemesinler. 9-Yarın kitapları getirsin mi? 10-Kapıları da boyasınlar mı? 11-Dikkatli yüzün. 12-Odanızı toplayın. 13-Bu kelimeleri Rusça'ya tercüme ediniz. 14-İzinsiz dışarı çıkma. 15-Saati sekize kur. 16-Aşağıdaki metni okuyunuz.
- 64.12.** 1-Идите завтра на базар. 2- Выучите этот стих. 3- Больше не давайте ему в долг. 4- После еды помой руки. 5- Чисть зубы два раза в день. 6- Относитесь уважительно к своей маме и своему папе. 7- Ему не раздавать книги детям? 8- Мурату иди завтра со мной? 9- Пусть Салих ведет машину. 10- Не трогайте компьютер. 11- Спросите этот вопрос у Мусы. 12- Не разговаривайте с шофером. 13- Пусть больше сюда не приходят. 14- Сегодня вечером ложись рано. 15- Не ходи по полу без носков.
- 65.1.** 1-O eriyordu, kaşıyordu, inciyordu, uyuyordu, büyüyordu, soğuyordu, çürüyordu. 2-ağlıyordu, karşılıyordu, avlıyordu, açıklıyordu, tuzluyordu, zorluyordu, suçluyordu, topluyordu. 3-deniyordu, temizliyordu, terliyordu, istiyordu, yüklüyordu, önlüyordu, süslüyordu, ödüyordu. 4-alıyordu, kırılıyordu, atıyordu, sıkıyordu, veriyordu, giriyordu, geliyordu, siliyordu, kovuyordu, duuyordu, koşuyordu, susuyordu, gülüyordu, çözüyordu, düşünüyordu, dövüyordu. 5-gidiyordu, ediyordu, hissediyordu, seyrediyordu, reddediordu, zannediyordu. 6-yiyordu, diyordu.
- 65.2.** Ben bakıyordum, sen bakıyordun, o bakıyordu, biz bakıyorduk, siz bakıyordunuz, onlar bakıyorlardı; ben gidiyordum, sen gidiyordun, o gidiyordu, biz gidiyorduk, siz gidiyordunuz, onlar gidiyorlardı; ben oynuyordum, sen oynuyordun, o oynuyordu, biz oynuyorduk, siz oynuyordunuz, onlar oynuyorlardı; ben söylüyordum, sen söylüyordun, o söylüyordu, biz söylüyorduk, siz söylüyordunuz, onlar söylüyorlardı.
- 65.3.** 1-Ben çok güzel resim çiziyordum. 2-Siz bulaşık yıkıyordunuz. 3-Sen çok iyi dans ediyordun. 4-Onlar çok güzel yemek yapıyorlardı. 5-Biz hep birlikte oyun oynuyorduk. 6-Onlar her ay bu filmi izliyorlardı. 7-Ben bu radyo kanalını çok dinliyordum. 8-Biz her mevsim yeni elbiseler alıyorduk. 9-O çok fazla kitap okuyordu. 10-O günlerde çok yemek yiyordum. 11-Siz Türkçe mi öğreniyordunuz? 12-Bu kursta çok iyi yabancı dil öğretiliyordu. 13-Moskova'ya baharda bile kar yağıyordu. 14-Haftasonları çok erken uyuyordum. 15-O gün annemle birlikte temizlik yapıyorduk.
- 65.4.** O taşımyordu, erimiyordu, uyumuyordu, büyümüyordu, ağlamıyordu, karşılamıyordu, tuzlamıyordu, zorlamıyordu, terlemiyordu, istemiyordu, yüklemiyordu, önlemiyordu, almıyordu, kırmıyordu, atmıyordu, sıkımyordu, vermiyordu, girmiyordu, kovmuyordu, duymuyordu, gülmüyordu, çözmüyordu, gitmiyordu, etmiyordu, hissetmiyordu, seyretmiyordu, yemiyordu, demiyordu.
- 65.5.** Ben yapmıyordum, sen yapmıyordun, o yapmıyordu, biz yapmıyorduk, siz yapmıyordunuz, onlar yapmıyorlardı; ben gelmiyordum, sen gelmiyordun, o gelmiyordu, biz gelmiyordük, siz gelmiyordünüz, onlar gelmiyorlardı; ben okumuyordum, sen okumuyordun, o okumuyordu, biz okumuyorduk, siz okumuyordunuz, onlar okumuyorlardı; ben yüzmüyordum, sen yüzmüyordun, o yüzmüyordu, biz yüzmüyordük, siz yüzmüyordünüz, onlar yüzmüyorlardı.
- 65.6.** Taşıyor muydu? eriyor muydu? uyuyor muydu? büyüyor muydu? ağlıyor muydu? karşılıyor muydu? tuzluyor muydu? zorluyor muydu? terliyor muydu? istiyor muydu? yüklüyor muydu? önlüyor muydu? alıyor muydu? kırıyor muydu? atıyor muydu? sıkıyor muydu? veriyor muydu? giriyor muydu? kovuyor muydu? duuyor muydu? gülüyor muydu? çözüyor muydu? gidiyor muydu? ediyor muydu? hissediyor muydu? seyrediyor muydu? yiyor muydu? diyor muydu?
- 65.7.** Ben alıyordum? sen alıyordun? o alıyordu? biz alıyorduk? siz alıyordunuz? onlar alıyorlar mıydı? Ben geziyor muydu? sen geziyor muydu? o geziyor muydu? biz geziyor muyduk? siz geziyor muydunuz? onlar geziyorlar mıydı? Ben uyuyor muydum? sen uyuyor muydun? o uyuyor muydu? biz uyuyor muyduk? siz uyuyor muydunuz? onlar uyuyorlar mıydı? Ben yürüyor muydum? sen yürüyor muydun? o yürüyor muydu? biz yürüyor muyduk? siz yürüyor muydunuz? onlar yürüyorlar mıydı?
- 65.8.** Taşımyor muydu? erimiyor muydu? uyumuyor muydu? büyümüyor muydu? ağlamıyor muydu? karşılamıyor muydu? tuzlamıyor muydu? zorlamıyor muydu? terlemiyor muydu? is-

- temiyor muydu? yüklemiyor muydu? önlemiyor muydu? almıyor muydu? kırmıyor muydu? atmıyor muydu? sıkılmıyor muydu? vermiyor muydu? girmiyor muydu? kovmuyor muydu? duymuyor muydu? gülmüyor muydu? çözmiyor muydu? gitmiyor muydu? etmiyor muydu? hissetmiyor muydu? seyretmiyor muydu? yemiyor muydu? demiyor muydu?
- 65.9.** Ben kalmıyor muydum? sen kalmıyor muydun? o kalmıyor muydu? biz kalmıyor muyduk? siz kalmıyor muydunuz? onlar kalmıyorlar mıydı? Ben beklemiyor muydum? sen beklemiyor muydun, o beklemiyor muydu? biz beklemiyor muyduk? siz beklemiyor muydunuz? onlar beklemiyorlar mıydı? Ben oturmuyor muydum? sen oturmuyor muydun? o oturmuyor muydu? biz oturmuyor muyduk? siz oturmuyor muydunuz? onlar oturmuyorlar mıydı? Ben görmüyor muydum? sen görmüyor muydun? o görmüyor muydu? biz görmüyor muyduk? siz görmüyor muydunuz? onlar görmüyorlar mıydı?
- 65.10.** 1-Aylin yeni aldığı arabayı satmayı düşünüyordu. 2-Hastayken ilaç almaktan nefret ediyordum. 3-Sen kravat takmayı sevmiyor muydun? 4-Bu şehirde günler hiç geçmiyordu. 5-İki gündür dişim ağrıdığı için yemek yiyemiyordum. 6-Her Pazar babamla balık tutmaya gidiyordum. 7-Her gün okula yürüyerek gidiyordum. 8-Öğretmen bu öğrenciyi sürekli azarlıyordu. 9-Siz Moskova’da mı yaşıyorsunuz? 10-Onlar bu öğretmenin dersinde çok sıkılıyorlardı. 11-Bu öğrenciler ödevlerini zamanında yapmıyorlardı. 12-Onun elbiselerini her zaman sen ütüleniyor muydun? 13-O geldiğinde ben bulaşık yıkıyordum. 14-Eski arabam çok sık bozuluyordu. 15-Partinin olduğu akşam ertesi günkü sınavıma çalışıyordum. 16-Kaza olduğu sırada yolcular durakta otobüs bekliyorlardı.
- 65.11.** 1- Мама очень хорошо готовила ему. 2- Он мне не нравился, потому что много обманывал. 3- Вы думали переехать в более просторный дом? 4- Когда он учился в начальной школе, обычно сидел на задних партах. 5- Мы видели папу только по выходным, потому что он много работал. 6- В прошлом году, когда мне становилось скучно, я слушал все эти песни. 7- Каждое утро я готовила ему завтрак. 8- Каждый день мы обедали в ресторане. 9- Когда я был маленьким, я очень боялся темноты. 10- В студенческие годы каждую неделю мы ходили в кино. 11- Он не хотел больше с ней встречаться. 12- Когда я пришла, он еще спал. 13- Ты что не знал, что эта специальность такая трудная. 14- Я догадывался, что он сдаст этот экзамен. 15- Ты не знал, что я тоже прошлым летом ездил в тот город.
- 66.1.** 1-O satacaktı, yakacaktı, alacaktı, atacaktı, kıracaktı, sıkacaktı, karışacaktı, bıyacaktı, koyacaktı, solacaktı, kovacaktı, koşacaktı, duracaktı, vuracaktı; 2-ağlayacaktı, anlayacaktı, taşıyacaktı, kaşıyacaktı, uyuyacaktı, soğuyacaktı; 3-verecekti, gelecekti, sevecekti, gezecekti, girecekti, silecekti, bilecekti, binecekti, dökecekti, dövecekti, görecekti, çözecekti, gülecekti, düşecekti; 4-deneyecekti, temizleyecekti, eriyecekti, inciyecekti, büyüyecekti, çürüyecekti; 5-gidecekti, edecekti, hissedecekti, seyredecekti, reddedecekti, zannedecekti; 6-yiyecekti, diyecekti.
- 66.2.** Ben anlayacaktım, sen anlayacaktın, o anlayacaktı, biz anlayacaktık, siz anlayacaktınız, onlar anlayacaklardı; Ben sevecektim, sen sevecektin, o sevecekti, biz sevecektik, siz sevecektiniz, onlar seveceklerdi; Ben bulacaktım, sen bulacaktın, o bulacaktı, biz bulacaktık, siz bulacaktınız, onlar bulacaklardı; Ben yürüyecektim, sen yürüyecektin, o yürüyecekti, biz yürüyecektik, siz yürüyecektiniz, onlar yürüyeceklerdi.
- 66.3.** 1-Hani sen partiye gelmeyecektin? 2-Onu işe almayacaktın. 3-Geçen yıl Türkçe öğrenecektim. 4-Hafta sonu evi temizleyecektim. 5-O filmde az daha ağlayacaktım. 6-Ben de sınava hazırlanacaktım. 7-Serkan dün doktora gidecekti. Gitti mi? 8-Neden evdesin? Müzeye gitmeyecek miydin? 9-Bu bayramı şehir dışında geçirmeyecek miydiniz? 10-Annem izin vermeyecekti ama babam ikna etti. 11-Orhan yeni bir araba alacaktı ama işten atıldı. 12-Hani eve bugün daha erken gelecektin. 13-Sen bugün Mesut’u ziyaret etmeyecek miydin? 14-Bu meseleyi babanla konuşmayacak mıydın? 15-Sizinle gelmeyecektim ama Derya ısrar etti.
- 66.4.** O almayacaktı, atmayacaktı, kırmayacaktı, sıkmayacaktı, koymayacaktı, durmayacaktı, ağlamayacaktı, anlamayacaktı, taşımayacaktı, kaşımayacaktı, uyumayacaktı, soğumayacaktı, vermeyecekti, gelmeyecekti, girmeyecekti, silmeyecekti, dökmeyecekti, gülmeyecekti, dene-

- meyecekti, temizlemeyecekti, erimeyecekti, incimeyecekti, büyümecekti, çürümeyecekti, gitmeyecekti, etmeyecekti, yemeyecekti, demeyecekti.
- 66.5.** Ben yazmayacaktım, sen yazmayacaktın, o yazmayacaktı, biz yazmayacaktık, siz yazmayacaktınız, onlar yazmayacaklardı; Ben bilmeyecektim, sen bilmeyecektin, o bilmeyecekti, biz bilmeyecektik, siz bilmeyecektiniz, onlar bilmeyeceklerdi; Ben okumayacaktım, sen okumayacaktın, o okumayacaktı, biz okumayacaktık, siz okumayacaktınız, onlar okumayacaklardı; Ben görmeyecektim, sen görmeyecektin, o görmeyecekti, biz görmeyecektik, siz görmeyecektiniz, onlar görmeyeceklerdi.
- 66.6.** O alacak mıydı? atacak mıydı? kıracak mıydı? sıkacak mıydı? koyacak mıydı? duracak mıydı? ağlayacak mıydı? anlayacak mıydı? taşıyacak mıydı? kaşıyacak mıydı? uyuyacak mıydı? soğuyacak mıydı? verecek miydi? gelecek miydi? girecek miydi? silecek miydi? dökecek miydi? gülecek miydi? deneyecek miydi? temizleyecek miydi? eriyecek miydi? inciyecek miydi? büyüyecek miydi? çürüyecek miydi? gidecek miydi? edecek miydi? yiyecek miydi? diyecek miydi?
- 66.7.** Ben yapacak mıydım? sen yapacak mıydın? o yapacak mıydı? biz yapacak mıydık? siz yapacak mıydınız? onlar yapacaklar mıydı? Ben gezecek miydim? sen gezecek miydin? o gezecek miydi? biz gezecek miydik? siz gezecek miydiniz? onlar gezecekler miydi? Ben okuyacak mıydım? sen okuyacak mıydın? o okuyacak mıydı? biz okuyacak mıydık? siz okuyacak mıydınız? onlar okuyacaklar mıydı? Ben yürüyecek miydim? sen yürüyecek miydin? o yürüyecek miydi? biz yürüyecek miydik? siz yürüyecek miydiniz? onlar yürüyecekler miydi?
- 66.8.** O almayacak mıydı? atmayacak mıydı? kırmayacak mıydı? sıkmayacak mıydı? koymayacak mıydı? durmayacak mıydı? ağlamayacak mıydı? anlamayacak mıydı? taşımayacak mıydı? kaşımayacak mıydı? uyumayacak mıydı? soğumayacak mıydı? vermeyecek miydi? gelmeyecek miydi? girmeyecek miydi? silmeyecek miydi? dökmeyecek miydi? gülmeyecek miydi? denemeyecek miydi? temizlemeyecek miydi? erimeyecek miydi? incimeyecek miydi? büyümecek miydi? çürümeyecek miydi? gitmeyecek miydi? etmeyecek miydi? yemeyecek miydi? demeyecek miydi?
- 66.9.** Ben almayacak mıydım? sen almayacak mıydın? o almayacak mıydı? biz almayacak mıydık? siz almayacak mıydınız? onlar almayacaklar mıydı? Ben silmeyecek miydim? sen silmeyecek miydin? o silmeyecek miydi? biz silmeyecek miydik? siz silmeyecek miydiniz? onlar silmeyecekler miydi? Ben uyumayacak mıydım? sen uyumayacak mıydın? o uyumayacak mıydı? biz uyumayacak mıydık? siz uyumayacak mıydınız? onlar uyumayacaklar mıydı? Ben büyümecek miydim? sen büyümecek miydin? o büyümecek miydi? biz büyümecek miydik? siz büyümecek miydiniz? onlar büyümecekler miydi?
- 66.10.** 1-Bugün sana gelecektim ama işim çıktı. 2-Söylediklerine inanmayacaktım ama yemin etti. 3-Hani beni hiç yalnız bırakmayacaktın? 4-Sezen bu gece erken yatmayacak mıydı? 5-Hani bu kadar geç saatte dışarı çıkmayacaktın? 6-Siz bu yarışmaya katılmayacak mıydınız? 7-Bugün Hüseyin'le buluşmayacak mıydın? 8-Hani Fatma'yı bu davete çağırmayacaktın? 9-Geçen ay arabanı tamir ettirmeyecek miydin? 10-Zeynep bu yıl enstitüden mezun olmayacak mıydı? 11-Hani Sezer'i affetmeyecektin? 12-Hani Sema bu adamla evlenmeyecekti? 13-Hani bir daha arkadaşlarıyla kavga etmeyecektin? 14-Melek İstanbul'daki evini satacaktı. Sattı mı? 15-İşten sonra alışveriş yapmayacak mıydın? 16-Bu olayda Furkan'a inanmayacaktın.
- 66.11.** 1- Тебе не надо было быть настолько искренним с Дениз. 2- Я не собирался давать ему в займы, но он сильно умолял. 3- Я собирался поужинать с мамой, но меня вызвали на собрание. 4- Когда Халиля собираются выписывать из больницы? 5- Тебе не надо было сыпать столько соли в еду. 6- Я собирался ей все рассказать, но она меня не слушала. 7- Разве Йелиз с семьей не собиралась переезжать в новую квартиру? 8- Я собирался сегодня закончить домашние дела, но пришли гости. 9- Ты хотел не разрешить, чтобы Тарих приходил сюда. 10- Он собирался сделать домашнее задание вовремя. 11- Ты хотел не спорить со своим учителем? 12- Мы хотели, чтобы на этой неделе покрасили дом, но не смогли найти маляра. 13- Ты не должен был заставлять меня сделать это. 14- Я хотел занести эти папки в компьютер, но не могу найти их. 15- Мы собирались с учениками посмотреть фильм, но отключили электричество.

- 67.1.** 1-O ağlardı, taşırđı, uyurdu, derdi, erirdi, büyürdü; 2-satardı, yakardı, kırardı, sıkardı, koyardı, solardı, dururdu, vururdu; 3-keserdi, yeterdi, girerdi, silerdi, dökerdi, döverdi, gülerdi, düşerdi; 4-kullanırđı, dağıtırđı, doyururdu, gösterirdi, bildirirdi, öksürürdü; 5-alırdı, kalırdı, sanırdı, varırdı, gelirdi, verirdi, bilirdi, olurdu, görürdü, ölürdü, bulurdu, dururdu, vururdu, denirdi; 6-giderdi, ederdi, hissederdi, seyrederdi, reddederdi, zannederdi.
- 67.2.** Ben anlardım, sen anlardın, o anlardı, biz anlardık, siz anlardınız, onlar anlarlardı; Ben severdim, sen severdin, o severdi, biz severdik, siz severdiniz, onlar severlerdi; Ben bulurdum, sen bulurdun, o bulurdu, biz bulurduk, siz bulurdunuz, onlar bulurlardı; ben yürürdüm, sen yürürdün, o yürürdü, biz yürürdk, siz yürürdünüz, onlar yürürlerdi.
- 67.3.** 1-Babam her hafta bizi pikniğe götürürdü. 2-Ayda bir defa beni arardı. 3-Arkadaşım kedisinden hiç ayrılmazdı. 4-Akşamları sütlü kahve içerdi. 5-Dedem hiç yağlı yemek yemezdi. 6-Abim her sabah saçlarını yıkarđı. 7-Gençken ben de futbol oynardım. 8-Ben de kimya dersini sevmezdim. 9-Babam akşamları dışarı çıkmama izin vermezdi. 10-Serkan her hafta annesine telefon ederdi. 11-Annem de çok kitap okurdu. 12-Küçükken Erol saati sağ koluna takardı. 13-Serap köpeklerden çok korkardı. 14-Arkadaşım kimseye kopya vermezdi. 15-Annem işe giderken bizi komşuya bırakırdı. 16-Burak herkesle kavgaya ederdi.
- 67.4.** O ağlamazdı, uyumazdı, büyümeydi, demezdi, satmazdı, kırmazdı, koymazdı, durmazdı, kesmezdi, yetmezdi, girmeydi, silmezdi, dökmezdi, dövmezdi, gülmezdi, düşmezdi, kullanmazdı, dağıtmazdı, doyuramazdı, göstermezdi, bildirmeydi, öksürmezdi, almazdı, gelmezdi, görmezdi, olmazdı, gitmezdi, etmezdi.
- 67.5.** Ben yazmazdım, sen yazmazdın, o yazmazdı, biz yazmazdık, siz yazmazdınız, onlar yazmazlardı; Ben bilmezdim, sen bilmezdin, o bilmezdi, biz bilmezdik, siz bilmezsiniz, onlar bilmezlerdi; Ben okumazdım, sen okumazdın, o okumazdı, biz okumazdık, siz okumazdınız, onlar okumazlardı; Ben görmezdim, sen görmezdin, o görmezdi, biz görmezdik, siz görmezsiniz, onlar görmezlerdi.
- 67.6.** O ağlar mıydı? uyur muydu? büyür müydü? der miydi? satar mıydı? kırar mıydı? koyar mıydı? durur muydu? keser miydi? yeter miydi? girer miydi? siler miydi? döker miydi? döver miydi? güler miydi? düşer miydi? kullanır mıydı? dağıtır mıydı? doyurur muydu? gösterir miydi? bildirir miydi? öksürür müydü? alır mıydı? gelir miydi? görür müydü? olur muydu? gider miydi? eder miydi?
- 67.7.** Ben yapar mıydım? sen yapar mıydın? o yapar mıydı? biz yapar mıydık? siz yapar mıydınız? onlar yaparlar mıydı? Ben gezer miydim? sen gezer miydin? o gezer miydi? biz gezer miydik? siz gezer miydiniz? onlar gezerler miydi? Ben okur muydum? sen okur muydun? o okur muydu? biz okur muyduk? siz okur muydunuz? onlar okurlar mıydı? Ben yürür müydüm? sen yürür müydün? o yürür müydü? biz yürür müydük? siz yürür müydünüz? onlar yürürler miydi?
- 67.8.** O ağlamaz mıydı? uyumaz mıydı? büyümey miydi? demez miydi? satmaz mıydı? kırmaz mıydı? koymaz mıydı? durmaz mıydı? kesmez miydi? yetmez miydi? girmey miydi? silmez miydi? dökmez miydi? dövmez miydi? gülmez miydi? düşmez miydi? kullanmaz mıydı? dağıtmaz mıydı? doyuramaz mıydı? göstermez miydi? bildirmey miydi? öksürmez miydi? almaz mıydı? gelmez miydi? görmez miydi? olmaz mıydı? gitmez miydi? etmez miydi?
- 67.9.** Ben almaz mıydım? sen almaz mıydın? o almaz mıydı? biz almaz mıydık? siz almaz mıydınız? onlar almazlar mıydı? Ben silmez miydim? sen silmez miydin? o silmez miydi? biz silmez miydik? siz silmez miydiniz? onlar silmezler miydi? Ben uyumaz mıydım? sen uyumaz mıydın? o uyumaz mıydı? biz uyumaz mıydık? siz uyumaz mıydınız? onlar uyumazlar mıydı? Ben büyümey miydim? sen büyümey miydin? o büyümey miydi? biz büyümey miydik? siz büyümey miydiniz? onlar büyümeyler miydi?
- 67.10.** 1-Her Cuma babamla sinemaya giderdik. 2-Ben senin yerinde olsaydım bu evi satmazdım. 3-Ayhan küçükken hiç balık yemezdi. 4-İlkokuldayken erkenden uyurdum. 5-Biz yazın geç saate kadar dolaşamazdık. 6-Onun da burada olacağını bilseydim ben davete katılmazdım. 7-Küçükken kardeşimle çok kavgaya ederdim. 8-Eskiden her ay bana mektup yazardı. 9-Boş zamanlarında ne yapmaktan hoşlanırdın? 10-Lisedeyken her ay arkadaşlarla balığa çıkardık. 11-İlkokuldayken matematikten hiç anlamazdım. 12-Eğer böyle bir insan olduğunu bilseydim

onunla evlenmezdim. 13-Ondan böyle bir şey beklemezdim. 14-Ailem beni küçükken arkadaşlarımla çok kıyaslardı. 15-Bekarken yalnız dolaşmaktan çok hoşlanırdım. 16-Benim yerimde olsaydın sen ne yapardın?

- 67.11.** 1- Eğer бы ты правильно питался, ты бы столько не болел. 2-Если бы я совершил эту ошибку, я бы извинился. 3- В молодости я очень мало спал. 4- Раньше я боялся путешествовать на самолете. 5- Если бы ты был на моем месте, ты бы дал ему в долг? 6- Когда он был маленьким, он никогда не завтракал. 7- Ты хотела бы, чтобы я был таким? 8- Он каждый вечер приносит нам шоколад. 9- Если бы я знал, что он не придет вовремя, я б его не пригласил. 10-Чтобы поехать туда, Якуп спрашивал у меня разрешения, но на этот раз не спросил. 11- Бурак никогда так не опаздывал. Что-то случилось, наверно? 12- В те года очень часто отключали электричество. 13- В наше время мы прислушивались к словам старших. 14- Если бы тут был Седат, он бы пришел меня навестить. 15- Если бы это было раньше, я бы молчал. Но теперь я не буду молчать.
- 68.1.** 1-O satmıştı, yakmıştı, almıştı, atmıştı, ağlamıştı, anlamıştı, kırmıştı, sıkmıştı, karışmıştı, bikmişti, taşımıştı, kaşımıştı, tanımıştı, ağrımıştı; 2-koymuştu, solmuştu, kovmuştu, koşmuştu, durmuştu, vurmuştu, susmuştu, uçmuştu, uyumuştu, soğumuştu, oturmuştu, okumuştun; 3-vermişti, gelmişti, sevmişti, gezmişti, denemişti, temizlemişti, girmişti, silmişti, bilmişti, binmişti, erimışti, incimışti, eskimışti, ekşimışti; 4-dökmüştü, dövmüştü, görmüştü, çözmüştü, gülmüştü, düşmüştü, sürmüştü, küsmüştü, büyümüştü, çürümüştü, yürümüştü, üşümüştü.
- 68.2.** Ben anlamıştım, sen anlamıştın, o anlamıştı, biz anlamıştık, siz anlamıştiniz, onlar anlamışlardı; Ben gelmiştim, sen gelmiştin, o gelmişti, biz gelmiştik, siz gelmiştiniz, onlar gelmişlerdi; Ben okumuştum, sen okumuştun, o okumuştun, biz okumuştuk, siz okumuştunuz, onlar okumuşlardı. Ben görmüştüm, sen görmüştün, o görmüştü, biz görmüştük, siz görmüştünüz, onlar görmüşlerdi.
- 68.3.** 1-Babam bize oyuncak bir robot almıştı. 2-Ben geldiğimde o gitmişti. 3-Ben anahtarı Betül'e vermiştim. 4-Ben daha önce bu konuyu size anlatmıştım. 5-Öğretmen anlattıklarımıza inanmamıştı. 6-Sen bana söz vermiştin. 7-Sen yarışmada birinci olmuşsun, değil mi? 8-Şeyma daha önce böyle bir bilgisayar görmemişti. 9-O gün cüzdanını yanına almayı unutmuştu. 10-Ben onu en son üniversitede görmüştüm. 11-Siz onunla tanışmış mıydınız? 12-Siz bize bunu söylememiştiniz. 13-Daha önce hiç bu kadar güzel bir hediye almamıştım. 14-Ben çok istemişim ama sen izin vermemiştin. 15-Daha önce hiç bu kadar büyük karpuz görmemiştim.
- 68.4.** O satmamıştı, yakmamıştı, ağlamamıştı, anlamamıştı, kırmamıştı, sıkmamıştı, taşımamıştı, kaşımamıştı, kovmamıştı, koşmamıştı, durmamıştı, vurmamıştı, uynamamıştı, soğumamıştı, sevmememiş, gezmemiş, girmemiş, silmemiş, eskimemiş, ekşimemiş, dökmemiş, dövmemiş, gülmemiş, düşmemiş, büyümemiş, çürümemiş, yürümemiş, üşümemiş.
- 68.5.** Ben yapmamıştım, sen yapmamıştın, o yapmamıştı, biz yapmamıştık, siz yapmamıştiniz, onlar yapmamışlardı; Ben gitmemiştim, sen gitmemiştin, o gitmemişti, biz gitmiştik, siz gitmiştiniz, onlar gitmişlerdi; Ben okumamıştım, sen okumamıştın, o okumamıştı, biz okumamıştık, siz okumamıştiniz, onlar okumamışlardı; Ben görmemişim, sen görmemişin, o görmemiş, biz görmemiştik, siz görmemiştiniz, onlar görmemişlerdi.
- 68.6.** O satmış mıydı? yakmış mıydı? ağlamış mıydı? anlamış mıydı? kırmış mıydı? sıkmış mıydı? taşımış mıydı? kaşımış mıydı? koşmuş mıydı? vurmuş mıydı? durmuş mıydı? soğumuş mıydı? sevmiş miydi? gezmiş miydi? girmiş miydi? silmiş miydi? eskimiş miydi? ekşimmiş miydi? dökmüş müydü? dövmüş müydü? gülmüş müydü? düşmüş müydü? büyümüş müydü? çürümüş müydü? yürümüş müydü? üşümüş müydü?
- 68.7.** Ben yazmış mıydım? sen yazmış mıydın? o yazmış mıydı? biz yazmış mıydık? siz yazmış mıydınız? onlar yazmışlar mıydı? Ben bilmiş miydim? sen bilmiş miydin? o bilmiş miydi? biz bilmiş miydik? siz bilmiş miydiniz? onlar bilmişler miydi? Ben koşmuş muydum? sen koşmuş muydun? o koşmuş muydu? biz koşmuş muyduk? siz koşmuş muydunuz? onlar koşmuşlar mıydı? Ben yürümüş müydüm? sen yürümüş müydün? o yürümüş müydü? biz yürümüş müydük? siz yürümüş müydünüz? onlar yürümüşler miydi?

- 68.8.** O satmamış mıydı? yakmamış mıydı? ağlamamış mıydı? anlamamış mıydı? kırmamış mıydı? sıkmamış mıydı? taşımamış mıydı? kaşımamış mıydı? kovmamış mıydı? koşmamış mıydı? durmamış mıydı? vurmamış mıydı? uyumamış mıydı? soğumamış mıydı? sevmemiş miydi? gezmemiş miydi? girmemiş miydi? silmemiş miydi? eskimemiş miydi? ekşimemiş miydi? dökmemiş miydi? dövmemiş miydi? gülmemiş miydi? düşmemiş miydi? büyümemiş miydi? çürümemiş miydi? yürümemiş miydi? üşümemiş miydi?
- 68.9.** Ben almamış mıydım? sen almamış mıydın? o almamış mıydı? biz almamış mıydık? siz almamış mıydınız? onlar almamışlar mıydı? Ben silmemiş miydım? sen silmemiş miydin? o silmemiş miydi? biz silmemiş miydik? siz silmemiş miydiniz? onlar silmemişler miydi? Ben oturmamış mıydım? sen oturmamış mıydın? o oturmamış mıydı? biz oturmamış mıydık? siz oturmamış mıydınız? onlar oturmamışlar mıydı? Ben üzülmemiş miydim? sen üzülmemiş miydin? o üzülmemiş miydi? biz üzülmemiş miydik? siz üzülmemiş miydiniz? onlar üzülmemişler miydi?
- 68.10.** 1-Bu filmi daha önce izlemiş miydin? 2-Onunla gezmemeni sana söylemişim. 3-Evlilik yıl dönümümüzde bana tek taş yüzük almıştı. 4-Sen ödevlerini bitirmemiş miydin? 5-İlk görüşümde ondan çok hoşlanmamıştım. 6-Daha geçen ay cep telefonunu yenilememiş miydin? 7-Levent'in bu tavırlarına daha önceleri anlam verememişim. 8-Bunu sana bir daha yapma demiştim. 9-Onunla enstitüde tanışmıştık. 10-Bana borç veceğine söz vermiştin. 11-O yıl bütün yaz hastanede tedavi görmüştüm. 12-Yavuz'u evlendikten sonra hiç görmemiştik. 13-Ben bunu Zafer'in yaptığını düşünmüştüm. 14-Yeni aldığım arabayı görmemiş miydiniz? 15-Hayatımda hiç bu kadar eğlenmemişim. 16-Daha önce böyle bir olayla hiç karşılaşmamıştım.
- 68.11.** 1- Разве я не разрешил, чтобы ты делал это? 2- В конце-концов я решил расказать всю правду Халиль. 3- Разве я тебе раньше этого не говорил? 4- Разве Ильхан вчера не пришел на урок? 5- Помнится, мы не пригласили Кенан на свадьбу. 6- Ты проголодался? Разве мы недавно не завтракали? 7- После болезни он очень исхудал. 8- Помню, когда мы спорили, я на него очень обиделась. 9- Я недавно убрала в доме. А он опять грязный. 10- Они сказали, что зарплату будут выдавать в конце месяца. 11- Недавно, позвонив ему, я сказал, что я занят. 12- Я очень удивился, когда услышал, что он тоже сюда пришел. 13- Когда я был маленьким, я тоже терялся один раз. 14- Когда пришел на эту работу, Окан ничего мне не говорил. 15- Когда он услышал эту новость, он днями плакал.
- 69.1.** 1-O satmalıydı, yakmalıydı, almalıydı, atmalıydı, ağlamalıydı, anlamalıydı, başlamalıydı, atlamalıydı, kırmalıydı, sıkmalıydı, karışmalıydı, bıkmalıydı, taşmalıydı, kaşmalıydı, tanımalıydı, ağrımalıydı, koymalıydı, solmalıydı, kovmalıydı, koşmalıydı, durmalıydı, vurmalıydı, susmalıydı, çemalıydı, uyumalıydı, soğumalıydı, oturmalıydı, okumalıydı; 2-vermeliydi, gelmeliydi, sevmeliydi, gezmeliydi, denemeliydi, temizlemeliydi, beklemeliydi, izlemeliydi, girmeliydi, silmeliydi, bilmeliydi, binnmeliydi, erimeliydi, incimeliydi, eskimeliydi, ekşimeliydi, dökmeliydi, dövmeliydi, görmeliydi, çözmeliydi, gülmeliydi, düşmeliydi, sürmeliydi, küsmeliydi, büyümeliydi, çürümeliydi, yürümeliydi, üşümeliydi.
- 69.2.** Ben yapmalıydım, sen yapmalıydın, o yapmalıydı, biz yapmalıydık, siz yapmalıydınız, onlar yapmalıydılar; Ben gezmeliydim, sen gezmeliydin, o gezmeliydi, biz gezmeliydik, siz gezmeliydiniz, onlar gezmeliydiler; Ben okumalıydım, sen okumalıydın, o okumalıydı, biz okumalıydık, siz okumalıydınız, onlar okumalıydılar; Ben gülmeliydim, sen gülmeliydin, o gülmeliydi, biz gülmeliydik, siz gülmeliydiniz, onlar gülmeliydiler.
- 69.3.** 1-Bence o arabayı satmamalıydın. 2-Bütün kitabı tercüme etmeliydiniz. 3-Önce bize haber vermeliydin. 4-Ödevlerini zamanında yapmalıydın. 5-Sınavı geçmek için yetmişin üzerinde not almalıydın. 6-Akşam erken yatmalıydın. 7-Bunu hiç kimseye söylememeliydin. 8-Ona borç vermemeliydin. 9-Kırmızı ışıktaki durmalıydın. 10-Sen onun böyle yapacağını tahmin etmeliydin. 11-Sınavda kopya çekmemeliydiniz. 12-Çantayı oraya koymamalıydın. 13-Hiç değilse bir kere denemeliydin. 14-Eski defterlerini atmamalıydın. 15-Biz o toplantıya katılmamalıydık.
- 69.4.** O satmamalıydı, yakmamalıydı, ağlamamalıydı, anlamamalıydı, kırmamalıydı, sıkmamalıydı, taşımamalıydı, kaşımamalıydı, kovmamalıydı, koşmamalıydı, durmamalıydı, vurmama-

- lydı, uyumamalıydı, soğumamalıydı, sevmemeliydi, gezmemeliydi, girmemeliydi, silmemeliydi, eskimemeliydi, ekşimemeliydi, dökmemeliydi, dövmemeliydi, gülmemeliydi, düşmemeliydi, büyümemeliydi, çürümemeliydi, yürümemeliydi, üşümemeliydi.
- 69.5.** Ben yazmamalıydım, sen yazmamalıydın, o yazmamalıydı, biz yazmamalıydık, siz yazmamalıydınız, onlar yazmamalıydılar; Ben bilmemeliydim, sen bilmemeliydin, o bilmemeliydi, biz bilmemeliydik, siz bilmemeliydiniz, onlar bilmemeliydiler; Ben olmamalıydım, sen olmamalıydın, o olmamalıydı, biz olmamalıydık, siz olmamalıydınız, onlar olmamalıydılar; Ben çözmemeliydim, sen çözmemeliydin, o çözmemeliydi, biz çözmemeliydik, siz çözmemeliydiniz, onlar çözmemeliydiler.
- 69.6.** O satmalı mıydı? yakmalı mıydı? ağlamalı mıydı? anlamalı mıydı? kırmalı mıydı? sıkmalı mıydı? taşmalı mıydı? kaşmalı mıydı? kovmalı mıydı? koşmalı mıydı? durmalı mıydı? vurmalı mıydı? uyumalı mıydı? soğumalı mıydı? sevmeli miydi? gezmeli miydi? girmeli miydi? silmeli miydi? eskimeli miydi? ekşimeli miydi? dökmeli miydi? dövmeli miydi? gülmeli miydi? düşmeli miydi? büyümeli miydi? çürümeli miydi? yürümeli miydi? üşümeli miydi?
- 69.7.** Ben yatmalı mıydım? sen yatmalı mıydın?, o yatmalı mıydı? biz yatmalı mıydık, siz yatmalı mıydınız? onlar yatmalı mıydılar? Ben gitmeli miydim? sen gitmeli miydin? o gitmeli miydi? biz gitmeli miydik? siz gitmeli miydiniz? onlar gitmeli miydiler? Ben koymalı mıydım? sen koymalı mıydın? o koymalı mıydı? biz koymalı mıydık? siz koymalı mıydınız? onlar koymalı mıydılar? Ben küsmeli miydim? sen küsmeli miydin? o küsmeli miydi? biz küsmeli miydik? siz küsmeli miydiniz? onlar küsmeli miydiler?
- 69.8.** O satmamalı mıydı? yakmamalı mıydı? ağlamamalı mıydı? anlamamalı mıydı? kırmamalı mıydı?, sıkmamalı mıydı? taşmamalı mıydı? kaşmamalı mıydı? kovmamalı mıydı? koşmamalı mıydı? durmamalı mıydı? vurmamalı mıydı? uyumamalı mıydı? soğumamalı mıydı? sevmemeli miydi? gezmemeli miydi? girmemeli miydi? silmemeli miydi? eskimemeli miydi? ekşimemeli miydi? dökmemeli miydi? dövmemeli miydi? gülmemeli miydi? düşmemeli miydi? büyümemeli miydi? çürümemeli miydi? yürümemeli miydi? üşümemeli miydi?
- 69.9.** Ben atmamalı mıydım?, sen atmamalı mıydın? o atmamalı mıydı?, biz atmamalı mıydık? siz atmamalı mıydınız? onlar atmamalı mıydılar? Ben çizmemeli miydim? sen çizmemeli miydin? o çizmemeli miydi? biz çizmemeli miydik? siz çizmemeli miydiniz? onlar çizmemeli miydiler? Ben okumamalı mıydım? sen okumamalı mıydın? o okumamalı mıydı? biz okumamalı mıydık? siz okumamalı mıydınız? onlar okumamalı mıydılar? Ben üzmemeli miydin? sen üzmemeli miydin? o üzmemeli miydi? biz üzmemeli miydik? siz üzmemeli miydiniz? onlar üzmemeli miydiler?
- 69.10.** 1-Bence Selim eski arabasını satmalıydı. 2-Hande öğretmenlerinin karşısında ağlamamalıydı. 3-Ali ne olursa olsun kavga etmemeliydi. 4-Hüseyin çok beklemeden doktora gitmeliydi. 5-Saat çok geç oldu halbuki erken yatmalıydım. 6-Bugün bu saati tamir ettirmeliydim ama hiç vakit bulamadım. 7-Gül bugün evi temizlemeliydi ama temizlemedi. 8-Finallere çalışmaya daha önceden başlamalıydım. 9-Serkan'ı düğününe davet etmemeliydin. 10-Ödevlerini zamanında yapmalıydım. 11-Son günlerinde onu yalnız bırakmamalıydık. 12-Bu şirketin iş teklifini kabul etmeli miydim? 13-Bu işi Zafer'in yaptığını anlamalıydım. 14-Sence Ömer'e bu konudan bahsetmemeli miydim? 15-Bu konuda bana yalan söylenmemeliydi. 16-Hakan'la hiç karşılaşmamalıydım.
- 69.11.** 1- Ты не должен был расстраивать свою маму по таким пустякам. 2- Ты должен был вовремя оплатить свой долг. 3- Вы должны были обсудить условия договора заранее. 4- Вы должны были отправить приглашения всем участникам. 5- По-моему, вы должны были заранее предупредить учеников. 6- Вы не должны были беспокоить его в это время. 7- Вы должны были хорошо выучить эти 3 темы. 8- Вы должны были положить деньги в банк два дня назад. 9- Ты не должен был есть столько шоколада. 10-Разве я не должен был разрешать Йелизу выезжать за город? 11- Ты не должен был говорить об этом при Эрхане. 12- Я должен был дать в займы Эде в тяжелые для нее дни? 13- По-моему, ты должен был прочитать эту книгу до экзамена. 14- Ты вообще не должен был

- adavat bu oturam Djenqizu. 15- Po- tvoemu, v moment spora Ajlin doljna byla molchat'?
- 70.1.** Ben zorundaydım, sen zorundaydın, o zorundaydı, biz zorundaydık, siz zorundaydınız, onlar zorundaydılar.
- 70.2.** Ben zorunda değildim, sen değildin, o değildi, biz değildik, siz değildiniz, onlar değillerdi.
- 70.3.** 1-Biz oraya gitmek zorunda değildik. 2-Ben bu sınavı geçmek zorundaydım. 3-O zaman arabayı satmak zorundaydım. 4-O gün dedemi ziyaret etmek zorundaydım. 5-Sabah kardeşimi okula götürmek zorundaydım.
- 70.4.** 1- Ты должен был туда пойти? 2- Мы должны были его тоже пригласить. 3- Вы не должны были отвечать на его вопросы. 4- Я должен был вернуть эту книгу сегодня. 5- Он не должен был нас ждать.
- 71.1.** Benim ders çalışmam lazımdı, senin ders çalışman lazımdı, onun ders çalışması lazımdı, bizim ders çalışmamız lazımdı, sizin ders çalışmanız lazımdı, onların ders çalışmaları lazımdı.
- 71.2.** Benim ders çalışmamam, senin çalışmaman, onun çalışmaması, b,z,m çalışmamamız, sizin çalışmamanız, onların çalışmaması lazımdı.
- 71.3.** 1-Senin bunu ona söylememen lazımdı. 2-Almadan önce sorman lazımdı. 3-Çocuğu buraya getirmemen lazımdı. 4-Dünkü toplantıya katılmanız lazımdı. 5-Bugün taksit ödemem lazımdı.
- 71.4.** 1- Ты должен был помочь брату. 2- Ты не должен был дружить с тем мальчиком. 3- Ты не должен был просить у него в долг. 4- Вы должны были остановиться на красный свет. 5- Ты должен был еще раньше пойти к врачу.
- 72.1.** 1-O satsaydı, yaksaydı, alsaydı, atsaydı, ağlasaydı, anlasaydı, başlasaydı, atlasaydı, kırsaydı, sıksaydı, karışsaydı, bıksaydı, taşısaydı, kaşısaydı, tanısaydı, ağrısaydı, koysaydı, solsaydı, kovsaydı, koşsaydı, dursaydı, vursaydı, sussaydı, uğsaydı, uyusaydı, soğusaydı, otursaydı, okusaydı; 2-verseydi, gelseydi, sevseydi, gezseydi, deneseydi, temizleseydi, bekleseydi, izleseydi, girseydi, silseydi, bilseydi, binseydi, eriseydi, inciseydi, eskiseydi, ekşiseydi, dökseydi, dövseydi, görseydi, çözseydi, gülseydi, düşseydi, sürseydi, küsseydi, büyüseydi, çürüseydi, yürüseydi, üşüseydi.
- 72.2.** Ben yapsaydım, sen yapsaydın, o yapsaydı, biz yapsaydık, siz yapsaydınız, onlar yapsalardı; Ben gezseydim, sen gezseydin, o gezseydi, biz gezseydik, siz gezseydiniz, onlar gezseydiler; Ben okusaydım, sen okusaydın, o okusaydı, biz okusaydık, siz okusaydınız, onlar okusaydılar; Ben bekleseydim, sen bekleseydin, o bekleseydi, biz bekleseydik, siz bekleseydiniz, onlar bekleseydiler.
- 72.3.** 1-Biraz daha erken kalksaydın dersine geç kalmazdın. 2-Sınavlarına düzenli çalışsaydın sınıfı geçerdin. 3-Keşke o pikniğe Aydın'la gitmeseydin. 4-Yanımıza yiyecek birşeyler alsa mıydık? 5-Burak doğruları söyleseydi onunla tartışmazdım. 6-Acaba Leyla'yı partiye çağırmasa mıydık? 7-şimdi Ayşe de burada olsaydı. 8-Telefonla konuşmaya dalmasaydı ocaaktaki yemek yanmazdı. 9-Bence bu haberi duysaydı hemen gelirdi. 10-Dikkatli baksaydın görürdün. 11-Çalışsaydım sınavı kesin verirdim. 12-Hastalanmasaydı o da gelecekti. 13-İngilizce bilseydi işe alırlardı. 14-Maaşıma zam yapsalardı ben oradan çıkmazdım. 15-Yarın işim olmasaydı ben sana yardım ederdim.
- 72.4.** 1-O satmasaydı, yakmasaydı, almasaydı, atmasaydı, ağlamasaydı, anlamasaydı, başlamasaydı, atlamasaydı, kırmasaydı, sıkmasaydı, karışmasaydı, bıkmasaydı, taşımasaydı, kaşımasaydı, tanımasaydı, ağrımasaydı, koymasaydı, solmasaydı, kovmasaydı, koşmasaydı, durmasaydı, vurmasaydı, susmasaydı, uğmasaydı, uyumasaydı, soğumasaydı, oturmasaydı, okumasaydı; 2-vermeseydi, gelmeseydi, sevmeseydi, gezmeseydi, denemeseydi, temizlemeseydi, bekleemeseydi, izlemeseydi, girmeseydi, silmeseydi, bilmeseydi, binmeseydi, erimeseydi, incimeseydi, eskimeseydi, ekşimeseydi, dökmeseydi, dövmeseydi, görmeseydi, çözmeydi, gülmeseydi, düşmeseydi, sürmeseydi, küsmeseydi, büyümeseydi, çürümeseydi, yürümeseydi, üşümeseydi.
- 72.5.** Ben yazmasaydım, sen yazmasaydın, o yazmasaydı, biz yazmasaydık, siz yazmasaydınız, onlar yazmasaydılar; Ben bilmeseydim, sen bilmeseydin, o bilmeseydi, biz bilmeseydik, siz bilmeseydiniz, onlar bilmeseydiler; Ben okumasaydım, sen okumasaydın, o okumasaydı, biz

- okumasaydık, siz okumasaydınız, onlar okumasaydılar; ben dinlemeseydim, sen dinlemeseydin, o dinlemeseydi, biz dinlemeseydik, siz dinlemeseydiniz, onlar dinlemeseydiler.
- 72.6.** 1-O satsa mıydı? Yaksa mıydı? Ağlasa mıydı? Anlasa mıydı? Kırsa mıydı? Sıkısa mıydı? Taşısasaydı? Kaşısasaydı? Kovsasaydı? Koşsasaydı? Dursasaydı? Vursasaydı? Uyusasaydı? Soğusasaydı? Sevsesaydı? Gezsesaydı? Girsesaydı? Silsesaydı? Eskisesaydı? Ekşisesaydı? Döksesaydı? Dövsesaydı? Gülsesaydı? Düşsesaydı? Büyüsesaydı? Çürüsesaydı? Yürüsesaydı? Üşüsesaydı?
- 72.7.** Ben yatsa mıydım? Sen yatsa mıydın? O yatsa mıydı? Biz yatsa mıydık? Siz yatsa mıydık? Onlar yatsa mıydılar? Ben gitse miydim? Sen gitse miydin? O gitse miydi? Biz gitse miydik? Siz gitse miydiniz? Onlar gitse miydiler? Ben tanısa mıydım? Sen tanısa mıydın? O tanısa mıydı? Biz tanısa mıydık? Siz tanısa mıydınız? Onlar tanısa mıydılar? Ben yürüse miydim? Sen yürüse miydin? O yürüse miydi? Biz yürüse miydik? Siz yürüse miydiniz? Onlar yürüse miydiler?
- 72.8.** 1-O satmasa mıydı? Yakmasa mıydı? Ağlamasa mıydı? Anlamasa mıydı? Kırmasa mıydı? Sıkmasa mıydı? Taşımasa mıydı? Kaşımasa mıydı? Kovmasa mıydı? Koşmasa mıydı? Durmasa mıydı? Vurmasa mıydı? Uyumasaydı? Soğumasaydı? Sevmeseydi? Gezmeseydi? Girmeseydi? Girmeseydi? Silmeseydi? Eskimeseydi? Ekşimeseydi? Dökmeseydi? Dövmeseydi? Gülmeseydi? Düşmeseydi? Büyümeseydi? Çürümeseydi? Yürümeseydi? Üşümeseydi?
- 72.9.** Ben atmasa mıydım? Sen atmasa mıydın? O atmasa mıydı? Biz atmasa mıydık? Siz atmasa mıydınız? Onlar atmasa mıydılar? Ben çizmeseydim? Sen çizmeseydin? O çizmeseydi? Biz çizmeseydik? Siz çizmeseydiniz? Onlar çizmeseydiler? Ben ütülemeseydim? Sen ütülemeseydin? O ütülemeseydi? Biz ütülemeseydik? Siz ütülemeseydiniz? Onlar ütülemeseydiler?
- 72.10.** 1-Hava güneşli olsaydı pikniğe giderdik. 2-Keşke patronuna yalan söylemeseydin. 3-Hakan İngilizce bilseydi daha iyi bir iş bulurdu. 4-Recep o zaman bu evi satsaydı şimdi pişman olurdu. 5-Bu kadar çok yemeseydim kilo almazdım. 6-İşine vaktinde gitseydi işten atılmazdı. 7-Ömer daha erken kalksaydı otobüsü kaçırmazdı. 8-Ayşe biraz daha çalışsaydı sınıfını geçerdii. 9-Bülent'e davetiye gönderseydin düğününe gelirdi. 10-Aylin'e doğruları da söyleseydin inanmazdı. 11-Kapıyı kilitlemeyi unutmasaydın hürsüz girmezdi. 12-Acabı partiye Yavuz'u da çağırırsaydıydık? 13-Şemsiyeni almayı unutmasaydın bu kadar ıslanmazdın. 14-Sessiz konuşsaydın Kazım hakkında konuşuklarımızı duymazdı. 15-Seda'yı bir kez uyarsaydık bir daha böyle yapmazdı. 16-Keşke ona güvenip sırlarımı paylaşmasaydım.
- 72.11.** 1- Если бы ты меня не заставил ждать, я бы не опоздал на собрание. 2- Если бы ты одевался теплее в такую погоду, ты бы не заболел. 3- Если бы Халиль лег раньше, он бы не проспал. 4- Если бы ты хоть немного меня понял. Все бы было по-другому. 5- Наверно, не надо было говорить Хакану. 6- Если бы ты завтракал плотно, давление бы не упало. 7- Если бы ты так не давил на Мелек, она бы с тобой не ругалась. 8- Если бы ты регулярно занимался спортом, у тебя бы не было столько много проблем со здоровьем. 9- Если бы ты сказал об этом папе, он бы сразу сделал. 10- Если бы мама разрешила, я бы тоже, несомненно, пришла. 11- Если бы Эфе не боялся темноты, я бы оставила его дома одного. 12- Если бы ты не водил машину так быстро, не попал бы в аварию. 13- Лучше бы я его не знал. 14- Если бы Хакан прислушивался к своей семье, этого бы с ним не произошло. 15- Если бы ты не задал такой вопрос, я бы не разозлился на тебя.
- 73.1.** 1-O eriyormuş, kaşıyormuş, inciormuş, uyuormuş, büyüormuş, soğuyormuş, çürüyormuş. 2-ağlıyormuş, karşıyormuş, avlıyormuş, açıklıyormuş, tuzluormuş, zorluormuş, suçluormuş, topluyormuş. 3-deniormuş, temizliormuş, terliormuş, istiormuş, yüklüyormuş, önlüyormuş, süslüyormuş, ödüyormuş. 4-alıyormuş, kırıyormuş, atıyormuş, sıkıyormuş, veriyormuş, giriormuş, geliormuş, siliormuş, kovuyormuş, duyuormuş, koşuyormuş, susuyormuş, gülüyormuş, çözüyormuş, düşünüyormuş, dövüyormuş. 5-gidiormuş, ediyormuş, hissediyormuş, seyrediyormuş, reddediormuş, zannediyormuş. 6-yiyormuş, diyormuş.

- 73.2.** Ben bakıyormuşum, sen bakıyormuşsun, o bakıyormuş, biz bakıyormuşuz, siz bakıyormuşsunuz, onlar bakıyorlarmış; ben gidiyormuşum, sen gidiyormuşsun, o gidiyormuş, biz gidiyormuşuz, siz gidiyormuşsunuz, onlar gidiyorlarmış; ben oynuyormuşum, sen oynuyormuşsun, o oynuyormuş, biz oynuyormuşuz, siz oynuyormuşsunuz, onlar oynuyorlarmış; ben söylüyormuşum, sen söylüyormuşsun, o söylüyormuş, biz söylüyormuşuz, siz söylüyormuşsunuz, onlar söylüyorlarmış.
- 73.3.** 1-Her gün saat beşte kalkıyormuş. 2-Ödevlerini hiç yapmıyormuş. 3-Günde altı saat ders çalışıyormuş. 4-Ahmet'in nerede olduğunu sen biliyormuşsun. 5-Ali de uzağı göremiyormuş. 6-Vedat'ın sınavı veremediğini kimse bilmiyormuş. 7-Büyük bir şirkette idareci olarak çalışıyormuş. 8-Deniz bir oturuşta iki ekmeği yiyormuş. 9-Yazları Antalya'da çalışıyormuş. 10-Siz her zaman onu kızdırıyormuşsunuz. 11-Sınıfta en çok ben konuşuyormuşum. 12-Hüseyin yeni arabasını satıyormuş. 13-Fakat Hasan bilgisayar kullanmayı bilmiyormuş. 14-Hakan camii Erhan'ın kıldığını biliyormuş. 15-Her sabah iki saat koşuyormuş. 16-Sınıfta durmadan arkadaşlarıyla kavga ediyormuş.
- 73.4.** O taşıymıyormuş, erimiyormuş, uyumuyormuş, büyümüyormuş, ağlamıyormuş, karşılamıyormuş, tuzlamıyormuş, zorlamıyormuş, terlemiyormuş, istemiyormuş, yüklemiyormuş, önlemiyormuş, almıyormuş, kırmıyormuş, atmıyormuş, sıkıyormuş, vermiyormuş, girmiyormuş, kovmuyormuş, duymuyormuş, gülmüyormuş, çözmüyormuş, gitmiyormuş, etmiyormuş, hissetmiyormuş, seyretilmiyormuş, yemiormuş, demiyormuş.
- 73.5.** Ben yapmıyormuşum, sen yapmıyormuşsun, o yapmıyormuş, biz yapmıyormuşuz, siz yapmıyormuşsunuz, onlar yapmıyorlarmış; ben gelmiyormuşum, sen gelmiyormuşsun, o gelmiyormuş, biz gelmiyormuşuz, siz gelmiyormuşsunuz, onlar gelmiyorlarmış; ben okumuyormuşum, sen okumuyormuşsun, o okumuyormuş, biz okumuyormuşuz, siz okumuyormuşsunuz, onlar okumuyorlarmış; ben yüzümüyormuşum, sen yüzümüyormuşsun, o yüzümüyormuş, biz yüzümüyormüşuz, siz yüzümüyormüşsunuz, onlar yüzümüyorlarmış.
- 73.6.** O taşıyor muymuş? eriyor muymuş? uyuyor muymuş? büyüyor muymuş? ağlıyor muymuş? karşılıyor muymuş? tuzluyor muymuş? zorluyor muymuş? terliyor muymuş? istiyor muymuş? yüklüyor muymuş? önlüyor muymuş? alıyor muymuş? kırıyor muymuş? atıyor muymuş? sıkıyor muymuş? veriyor muymuş? giriyor muymuş? kovuyor muymuş? duyuyor muymuş? gülüyor muymuş? çözüyor muymuş? gidiyor muymuş? ediyor muymuş? hissediyor muymuş? seyrediyor muymuş? yiyor muymuş? diyor muymuş?
- 73.7.** Ben alıyor muymuşum? sen alıyor muymuşsun? o alıyor muymuş? biz alıyor muymüşuz? siz alıyor muymüşsunuz? onlar alıyorlar mıymış? Ben geziyor muymuşum? sen geziyor muymüşsun? o geziyor muymüş? biz geziyor muymüşuz? siz geziyor muymüşsunuz? onlar geziyorlar mıymış? Ben uyuyor muymuşum? sen uyuyor muymüşsun? o uyuyor muymüş? biz uyuyor muymüşuz? siz uyuyor muymüşsunuz? onlar uyuyorlar mıymış? Ben yürüyor muymuşum? sen yürüyor muymüşsun? o yürüyor muymüş? biz yürüyor muymüşuz? siz yürüyor muymüşsunuz? onlar yürüyorlar mıymış?
- 73.8.** O taşıyor muymuş? eriyor muymuş? uyumuyor muymuş? büyümüyor muymuş? ağlamıyor muymuş? karşılamıyor muymuş? tuzlamıyor muymuş? zorlamıyor muymuş? terlemiyor muymuş? istemiyor muymuş? yüklemiyor muymuş? önlemiyor muymuş? almıyor muymuş? kırmıyor muymuş? atmıyor muymuş? sıkıyor muymuş? vermiyor muymuş? girmiyor muymuş? kovmuyor muymuş? duymuyor muymuş? gülmüyor muymuş? çözmüyor muymuş? gitmiyor muymuş? etmiyor muymuş? hissetmiyor muymuş? seyretilmiyor muymuş? yemiyor muymuş? demiyor muymuş?
- 73.9.** Ben kalmıyor muymuşum? sen kalmıyor muymüşsun? o kalmıyor muymüş? biz kalmıyor muymüşuz? siz kalmıyor muymüşsunuz? onlar kalmıyorlar mıymış? Ben beklemiyor muymuşum? sen beklemiyor muymüşsun, o beklemiyor muymüş? biz beklemiyor muymüşuz? siz beklemiyor muymüşsunuz? onlar beklemiyorlar mıymış? Ben oturmuyor muymuşum? sen oturmuyor muymüşsun? o oturmuyor muymüş? biz oturmuyor muymüşuz? siz oturmuyor muymüşsunuz? onlar oturmuyorlar mıymış? Ben görmüyor muymuşum? sen görmüyor muymüşsun? o görmüyor muymüş? biz görmüyor muymüşuz? siz görmüyor muymüşsunuz? onlar görmüyorlar mıymış?

- 73.10.** 1-Recep artık o şirkette çalışmıyormuş. 2-Duyduğuma göre Enes hiç ders çalışmıyormuş. 3-Ceren büyüünce doktor olmak istiyormuş. 4-Fatih hala patronuyla kavga ediyor muymuş? 5-Ankara’da bir haftadır sular aktıyormuş. 6-Gürkan yarın yurt dışına çıkıyormuş. 7-Üvey annesi Canan’a kötü mü davranıyormuş? 8-Kenan babasının sözünü hiç dinlemiyormuş. 9-Levent her gece eve geç mi geliyormuş? 10-Her yaz tatile Antaya’ya gidiyorlarmış. 11-Nalan’ın çocuğu çok sık hastalanıyormuş. 12-Osman yeni aldığı daireyi satıyormuş. 13-Elif’in arabası sık sık bozuluyormuş. 14-Moskova’ya mayısta dahi kar yağdıyormuş. 15-Eskisi gibi çok geziyor muymuş? 16-Perihan çocukluğunda çok yalan söylüyormuş.
- 73.11.** 1- Говорят, Рейхан очень хорошо готовит. 2- Говорят, Танер в такие моменты очень злит преподавателя. 3- Говорят, Хюля долгое время не виделась с Ахметом. 4- Говорят, Бурхан уже не курит. 5- Говорят, Гюляй каждый день из школы домой ходит пешком. 6- Мэрьям с семьей завтра к нам придут на ужин? 7-Говорят, каждый день мама готовит Айдын завтрак. 8- Говорят, твой отец как раньше много ест. 9- Говорят, Эркан с друзьями снимает тот офис. 10- Говорят, Дилек в последнее время очень рано засыпает. 11- Говорят, Гёнюль лечилась в Стамбульской больнице. 12- Говорят, он не виделся со своей семьей 2 недели. 13- Говорят, у Эрхана день за днем усиливаются головные боли. 14- Говорят, Селин не принимала вовремя лекарства, которые ей прописал врач. 15- Говорят, твоя мама не хочет, что бы ты со мной встречалась.
- 74.1.** 1-O satacakmış, yakacakmış, alacakmış, atacakmış, kıracakmış, sıkacakmış, karışacakmış, bıkaçacakmış, koyacakmış, solacakmış, kovacakmış, koşacakmış, duracakmış, vuracakmış; 2-ağlayacakmış, anlayacakmış, taşıyacakmış, kaşıyacakmış, uyuycakmış, soğuyacakmış; 3-verecekmiş, gelecekmış, sevecekmış, gezecekmış, girecekmış, silecekmış, bilecekmış, binecekmış, dökecekmış, dövecekmış, görecekmiş, çözecekmiş, gülecekmiş, düşecekmiş; 4-denecekmiş, temizleyecekmiş, eriyecekmiş, inciyecekmiş, büyüyecekmiş, çürüyecekmiş; 5-gidecekmiş, edecekmiş, hissedecekmiş, seyredecekmiş, reddedecekmiş, zannedecekmiş; 6-yiyecekmiş, diyecekmiş.
- 74.2.** Ben anlayacakmışım, sen anlayacakmışsın, o anlayacakmış, biz anlayacakmışız, siz anlayacakmışınız, onlar anlayacaklarmış; Ben sevecekmışım, sen sevecekmışsın, o sevecekmiş, biz sevecekmışız, siz sevecekmışınız, onlar seveceklermiş; Ben bulacakmışım, sen bulacakmışsın, o bulacakmış, biz bulacakmışız, siz bulacakmışınız, onlar bulacaklarmış; Ben yürüyecekmişim, sen yürüyecekmişsin, o yürüyecekmiş, biz yürüyecekmişiz, siz yürüyecekmişsiniz, onlar yürüyeceklermiş.
- 74.3.** 1-Erhan İstanbul’a taşınacakmış. 2-Kemal okulu bırakacakmış. 3-Cüneyt’ler yarın pikniğe gideceklermiş. 4-Bana küsmüş. Bir daha bize gelmeyecekmiş. 5-Kitapları yarın getirecekmiş. 6-Cennet Cumartesi günü bizimle gelemeyecekmiş. 7-Bu programı bir daha göstereceklermiş. 8-Fatih de araba alacakmış. 9-Yılbaşından sonra sigarayı bırakacakmış. 10-Babam bizim eski daireyi satacakmış. 11-Buraya büyük bir alışveriş merkezi açacaklarmış. 12-Öğretmen ilk kollarından soru sormayacakmış. 13-Çok kızmış, bir daha bize borç vermeyecekmiş. 14-Yaklaşık iki yüz kişiyi işten çıkaracaklarmış. 15-Kenan iş yerini değiştirecekmiş. 16-Pazartesinden sonra havalar soğuyacakmış.
- 74.4.** O almayacakmış, atmayacakmış, kırmayacakmış, sıkmayacakmış, koymayacakmış, durmayacakmış, ağlamayacakmış, anlamayacakmış, taşımayacakmış, kaşımayacakmış, uyuycakmış, soğumayacakmış, vermeyecekmiş, gelmeyecekmiş, girmeyecekmiş, silmeyecekmiş, dökmeyecekmiş, gülmeyecekmiş, denemeyecekmiş, temizlemeyecekmiş, erimeyecekmiş, incimeyecekmiş, büyümeyecekmiş, çürümeyecekmiş, gitmeyecekmiş, etmeyecekmiş, yemeyecekmiş, demeyecekmiş.
- 74.5.** Ben yazmayacakmışım, sen yazmayacakmışsın, o yazmayacakmış, biz yazmayacakmışız, siz yazmayacakmışınız, onlar yazmayacaklarmış; Ben bilmeyecekmişim, sen bilmeyecekmişsin, o bilmeyecekmiş, biz bilmeyecekmişiz, siz bilmeyecekmişsiniz, onlar bilmeyeceklermiş; Ben okumayacakmışım, sen okumayacakmışsın, o okumayacakmış, biz okumayacakmışız, siz okumayacakmışınız, onlar okumayacaklarmış; Ben görmeyecekmişim, sen görmeyecekmişsin, o görmeyecekmiş, biz görmeyecekmişiz, siz görmeyecekmişsiniz, onlar görmeyeceklermiş.

- 74.6.** O alacak mıymış? atacak mıymış? kıracak mıymış? sıkacak mıymış? koyacak mıymış? duracak mıymış? ağlayacak mıymış? anlayacak mıymış? taşıyacak mıymış? kaşıyacak mıymış? uyuyacak mıymış? soğuyacak mıymış? verecek miymiş? gelecek miymiş? girecek miymiş? silecek miymiş? dökecek miymiş? gülecek miymiş? deneyecek miymiş? temizleyecek miymiş? eriyecek miymiş? inciyecek miymiş? büyüyecek miymiş? çürüyecek miymiş? gidecek miymiş? edecek miymiş? yiyecek miymiş? diyecek miymiş?
- 74.7.** Ben yapacak mıymışım? sen yapacak mıymışsın? o yapacak mıymış? biz yapacak mıymışız? siz yapacak mıymışsınız? onlar yapacaklar mıymış? Ben gezecek miymişim? sen gezecek miymişsin? o gezecek miymiş? biz gezecek miymişiz? siz gezecek miymişsiniz? onlar gezecekler miymiş? Ben okuyacak mıymışım? sen okuyacak mıymışsın? o okuyacak mıymış? biz okuyacak mıymışız? siz okuyacak mıymışsınız? onlar okuyacaklar mıymış? Ben yürüyecek miymişim? sen yürüyecek miymişsin? o yürüyecek miymiş? biz yürüyecek miymişiz? siz yürüyecek miymişsiniz? onlar yürüyecekler miymiş?
- 74.8.** O almayacak mıymış? atmayacak mıymış? kırmayacak mıymış? sıkmayacak mıymış? koymayacak mıymış? durmayacak mıymış? ağlamayacak mıymış? anlamayacak mıymış? taşımayacak mıymış? kaşımayacak mıymış? uyumayacak mıymış? soğumayacak mıymış? vermeyecek miymiş? gelmeyecek miymiş? girmeyecek miymiş? silmeyecek miymiş? dökmeyecek miymiş? gülmeyecek miymiş? denemeyecek miymiş? temizlemeyecek miymiş? erimeyecek miymiş? incimeyecek miymiş? büyümeyecek miymiş? çürümeyecek miymiş? gitmeyecek miymiş? etmeyecek miymiş? yemeyecek miymiş? demeyecek miymiş?
- 74.9.** Ben almayacak mıymışım? sen almayacak mıymışsın? o almayacak mıymış? biz almayacak mıymışız? siz almayacak mıymışsınız? onlar almayacaklar mıymış? Ben silmeyecek miymişim? sen silmeyecek miymişsin? o silmeyecek miymiş? biz silmeyecek miymişiz? siz silmeyecek miymişsiniz? onlar silmeyecekler miymiş? Ben uyumayacak mıymışım? sen uyumayacak mıymışsın? o uyumayacak mıymış? biz uyumayacak mıymışız? siz uyumayacak mıymışsınız? onlar uyumayacaklar mıymış? Ben büyümeyecek miymişim? sen büyümeyecek miymişsin? o büyümeyecek miymiş? biz büyümeyecek miymişiz? siz büyümeyecek miymişsiniz? onlar büyümeyecekler miymiş?
- 74.10.** 1-Altan bir daha benimle konuşmayacakmış. 2-Perihan bugün okula gitmeyecekmiş. 3-Leyla üniversiteden gelecek yıl mezun olacakmış. 4-Babaannem bugün hastaneye yatacakmış. 5-Metin bu toplantıya katılmayacakmış. 6-Yeni bir ev daha alacaklarmış. 7-Öğretmen ikinci bir sınav yapmayacakmış. 8-Nazan'ı ailesi teyzesinin yanına gönderecekmiş. 9-Orhan sigarayı bırakacakmış. 10-Söz verdi. Bir daha yalan söylemeyecekmiş. 11-Ömer bu yaz evlenecekmiş. 12-Köşedeki market bu ay kapanacakmış. 13-Doğum gününü yurt dışında, arkadaşlarıyla kutlayacakmış. 14-Enes işten ayrılacakmış. 15-Reyhan biraz gecikecekmiş.
- 74.11.** 1- Говорят, Эركان собирался заниматься с частным преподавателем. 2- Говорят, Бурхан собирался бросить работу. 3- Говорят, Сертан собирался покинуть родину. 4- Говорят, Эда больше не хочет с тобой разговаривать. 5- Говорят, Айлин с семьей собралась переезжать в другой город. 6- Говорят, Орхан хочет познакомиться меня со своей мамой. 7- Разве сегодня не будет собрания? 8- Оказывается, он не больше хочет носить эту обувь. 9- Говорят, его мама не хочет идти на свадьбу. 10- Говорят, Тимур собирался попросить в долг у Селима. 11- Оказывается, мы собирались посмотреть фильм после ужина. 12- Говорят, что через месяц начнется бронирование мест для отдыха в отеле. 13-Говорят, Белкис собрался начать лечение лекарствами. 14- Говорят, что у этого поэта скоро выйдет новая книга. 15- Говорят, экзамен по математике будет очень сложный
- 75.1.** 1-O ağlarmış, taşırılmış, uyurmuş, dermiş, erirmiş, büyümüş; 2-satarmış, yakarmış, kırarmış, sıkarmış, koyarmış, solarmış, dururmuş, vururmuş; 3-kesermiş, yetermiş, girermiş, silermiş, dökermiş, dövermiş, gülermiş, düşermiş; 4-kullanılmış, dağıtmış, doyurmuş, göstermiş, bildirirmiş, öksürtürmüş; 5-alılmış, kalılmış, sanılmış, varılmış, gelirmiş, verirmiş, bilirmiş, olurmuş, görürmüş, ölmüş, bulurmuş, dururmuş, vururmuş, denirmiş; 6-gidermiş, edermiş, hissedermiş, seyredermiş, reddedermiş, zannedermiş.

- 75.2.** Ben anlarmışım, sen anlarmışsın, o anlarmış, biz anlarmışız, siz anlarmışsınız, onlar anlarmış; Ben severmişim, sen severmişsin, o severmiş, biz severmişiz, siz severmişsiniz, onlar severlermiş; Ben bulurmuşum, sen bulurmuşsun, o bulurmuş, biz bulurmuşuz, siz bulurmuşsunuz, onlar bulurlarmış; ben yürürmüşüm, sen yürürmüşsün, o yürürmüş, biz yürürmüşüz, siz yürürmüşsünüz, onlar yürürlermiş.
- 75.3.** 1-Dedem sabahları çok erken kalkarmış. 2-Akşamları altıdan sonra hiçbir şey yemezmiş. 3-Herkesle çok iyi geçinirmiş. 4-Kimseyle tartışmaz, kimseyi üzmezmiş. 5-Boş zamanlarında çok kitap okurmuş. 6-Çocukları çok sever, onlarla oynarmış. 7-Emekli maaşının yarısını çocuklara harcarmış. 8-Misafiri çok sever, hergün birilerini eve davet edermiş. 9-Her sabah yürüyüşe çıkarılmış. 10-Yediklerine çok dikkat edermiş. 11-Yüzmeyi çok sever, haftasonları yüzmeye gidermiş. 12-Dedem günlük tutar, hergün yaşadıklarını oraya yazarmış. 13-Askerlik anılarını anlatmaya bayılmış. 14-Arkadaşları onu çok sever ve sayarlarmış. 15-Her bayramda köyüne gider, eski arkadaşlarını ziyaret edermiş. 16-Bahçesinde vakit geçirmeyi çok sevmiş.
- 75.4.** O ağlamazmış, uyumazmış, büyümezmiş, demezmiş, satmazmış, kırmazmış, koymazmış, durmazmış, kesmezmiş, yetmezmiş, girmezmiş, silmezmiş, dökmezmiş, dövmezmiş, gülmezmiş, düşmezmiş, kullanmazmış, dağıtmazmış, doyurmazmış, göstermezmiş, bildirmezmiş, öksürmezmiş, almazmış, gelmezmiş, görmezmiş, olmazmış, gitmezmiş, etmezmiş.
- 75.5.** Ben yazmazmış, sen yazmazmışsın, o yazmazmış, biz yazmazmışız, siz yazmazmışsınız, onlar yazmazlarmış; Ben bilmezmişim, sen bilmezmişsin, o bilmezmiş, biz bilmezmişiz, siz bilmezmişsiniz, onlar bilmezlermiş; Ben okumazmışım, sen okumazmışsın, o okumazmış, biz okumazmışız, siz okumazmışsınız, onlar okumazlarmış; Ben görmezmişim, sen görmezmişsin, o görmezmiş, biz görmezmişiz, siz görmezmişsiniz, onlar görmezlermiş.
- 75.6.** O ağlar mıymış? uyur muymuş? büyür müymüş? der miymiş? satar mıymış? kirar mıymış? koyar mıymış? durur muymuş? keser miymiş? yeter miymiş? girer miymiş? siler miymiş? döker miymiş? döver miymiş? güler miymiş? düşer miymiş? kullanır mıymış? dağıtır mıymış? doyurur muymuş? gösterir miymiş? bildirir miymiş? öksürür müymüş? alır mıymış? gelir miymiş? görür müymüş? olur muymuş? gider miymiş? eder miymiş?
- 75.7.** Ben yapar mıymışım? sen yapar mıymışsın? o yapar mıymış? biz yapar mıymışız? siz yapar mıymışsınız? onlar yaparlar mıymış? Ben gezer miymişim? sen gezer miymişsin? o gezer miymiş? biz gezer miymişiz? siz gezer miymişsiniz? onlar gezerler miymiş? Ben okur muymuşum? sen okur muymuşsun? o okur muymuş? biz okur muymuşuz? siz okur muymuşsunuz? onlar okurlar mıymış? Ben yürür müymüşüm? sen yürür müymüşsün? o yürür müymüş? biz yürür müymüşüz? siz yürür müymüşsünüz? onlar yürürler miymiş?
- 75.8.** O ağlamaz mıymış? uyumaz mıymış? büyümez miymiş? demez miymiş? satmaz mıymış? kırmaz mıymış? koymaz mıymış? durmaz mıymış? kesmez miymiş? yetmez miymiş? girmez miymiş? silmez miymiş? dökmez miymiş? dövmez miymiş? gülmez miymiş? düşmez miymiş? kullanmaz mıymış? dağıtmaz mıymış? doyurmaz mıymış? göstermez miymiş? bildirmez miymiş? öksürmez miymiş? almaz mıymış? gelmez miymiş? görmez miymiş? olmaz mıymış? gitmez miymiş? etmez miymiş?
- 75.9.** Ben almaz mıymışım? sen almaz mıymışsın? o almaz mıymış? biz almaz mıymışız? siz almaz mıymışsınız? onlar almazlar mıymış? Ben silmez miymişim? sen silmez miymişsin? o silmez miymiş? biz silmez miymişiz? siz silmez miymişsiniz? onlar silmezler miymiş? Ben uyumaz mıymışım? sen uyumaz mıymışsın? o uyumaz mıymış? biz uyumaz mıymışız? siz uyumaz mıymışsınız? onlar uyumazlar mıymış? Ben büyümez miymişim? sen büyümez miymişsin? o büyümez miymiş? biz büyümez miymişiz? siz büyümez miymişsiniz? onlar büyümezler miymiş?
- 75.10.** 1-Çocukken çok az uyurmuşum. 2-Ceren ilkokuldayken hiç ders çalışmamış. 3-Eskiden bu şehirde iki milyon kişi yaşarmış. 4-Bebekken çok ağlarmışım. 5-Bu öğretmenin sınavları çok zor olurmuş. 6-Çocukken çok kavga edermiş. 7-Eskiden matematik sorularını hiç çözemedim. 8-Çağatay asla bildiğinden şaşmamış. 9-Lisedeyken futbol oynarmış. 10-Dedem çocuklarına hiç sert davranmamış. 11-Bekarken de hiç yemek yapmaz mıymış? 12-Yavuz eskiden daha çok yemek yermiş. 13-Çocukken hiç birşeyden korkmamışım. 14-Selma her-

- kesle çok çabuk samimi olurmuş. 15-Onlar eskiden her haftasonu pikniğe gidirmiş. 16-Bu sanatçı gençliğinde hiç spor yapmazmış.
- 75.11.** 1- Раньше в этом озере люди купались. 2- Говорят, когда я был ребенком, я много не разговаривал. 3- Говорят, когда я была маленькой, я ни с кем не делилась своими вещами. 4- Говорят, в детстве он ни с кем не ругался. 5- Говорят, он скупой человек, никому не дает в долг. 6- Говорят, до женитьбы, он никогда не завтракал. 7- Ты не попросил у него деньги? 8- Говорят, когда он учился в университете, он ни с кем не ругался. 9- Говорят, бабушка не разрешала тебе гулять до поздна. 10- Говорят, в молодости мой папа вообще не курил. 11- Говорят, когда я был маленьким, я вообще не боялся собак. 12- Говорят, когда я был ребенком, каждую ночь я засыпал в девять. 13- Хатидже совсем не пьет колу? 14- Говорят, папа никогда не помогал моей маме. 15- Говорят, когда я был ребенком, я никогда не говорил при дедушке.
- 76.1.** 1-O satmalımıŝ, yakmalımıŝ, almalıymıŝ, atmalıymıŝ, ađlamalıymıŝ, anlamalıymıŝ, baŝlamalıymıŝ, atlamalıymıŝ, kırmalıymıŝ, sıklalıymıŝ, karıŝmalıymıŝ, bıkmalıymıŝ, taŝımalıymıŝ, kaŝımalıymıŝ, tanımalıymıŝ, ađrımalıymıŝ, koymalıymıŝ, solmalıymıŝ, kovmalıymıŝ, koŝmalıymıŝ, durmalıymıŝ, vurmalıymıŝ, susmalıymıŝ, uđmalıymıŝ, uyumalıymıŝ, sođumalıymıŝ, oturmalıymıŝ, okumalıymıŝ; 2-vermeliymiŝ, gelmeliymiŝ, sevmeliymiŝ, gezmeliymiŝ, denemeliymiŝ, temizlemeliymiŝ, beklemeliymiŝ, izlemeliymiŝ, girmeliymiŝ, silmeliymiŝ, bilmeliymiŝ, binmeliymiŝ, erimeliymiŝ, incimeliymiŝ, eskimeliymiŝ, ekŝimeliymiŝ, dökmeliymiŝ, dövmelemiymiŝ, görmeliymiŝ, çözmeliymiŝ, gülmeliymiŝ, düŝmeliymiŝ, sürmeliymiŝ, küsmeliymiŝ, büyümeliymiŝ, çürümeliymiŝ, yürümeliymiŝ, üŝümeliymiŝ.
- 76.2.** Ben yapmalıymıŝım, sen yapmalıymıŝsın, o yapmalıymıŝ, biz yapmalıymıŝsınız, siz yapmalıymıŝsınız, onlar yapmalılarmıŝ; Ben gezmeliymiŝim, sen gezmeliymiŝsin, o gezmeliymiŝ, biz gezmeliymiŝsiz, siz gezmeliymiŝsiniz, onlar gezmelilermiŝ; Ben okumalıymıŝım, sen okumalıymıŝsın, o okumalıymıŝ, biz okumalıymıŝsınız, siz okumalıymıŝsınız, onlar okumalılarmıŝ; Ben gülmeliymiŝim, sen gülmeliymiŝsin, o gülmeliymiŝ, biz gülmeliymiŝsiz, siz gülmeliymiŝsiz, onlar gülmelilermiŝ.
- 76.3.** 1-Yarın dedesini ziyaret etmeliymiŝ. 2-Siparişleri haftasonuna yetiŝtirmeliymiŝ. 3-Yarınkı sınava hazırlanmalıymıŝ. 4-Önce ödevlerini bitirmeliymiŝ. 5-Gece geç saatte dışarı çıkmamalıymıŝım. 6-Eve vaktinde gelmeli ve vaktinde yatmalıymıŝım. 7-Tanımadığım insanlarla konuşmamalıymıŝım. 8-Yemekten önce tatlı şeyler yememeliymişim. 9-Sabah annesini doktora götürmeliymiŝ. 10-Haftasonuna kadar parayı bankaya yatırmalıymıŝ. 11-Bu tür müzikler dinlememeliymiŝim. 12-Sınava girebilmek için başvuru yapmalıymıŝım. 13-Bir daha oraya gitmemeliymiŝim. 14-Pazar günü Cevdet'le buluŝmalıymıŝ. 15-Bugün evde annesine yardım etmeliymiŝ.
- 76.4.** O satmamalıymış, yakmamalıymıŝ, ađlamamalıymıŝ, anlamamalıymıŝ, kırmamalıymıŝ, sıklamalıymıŝ, taŝımamalıymıŝ, kaŝımamalıymıŝ, kovmamalıymıŝ, koŝmamalıymıŝ, durmamalıymıŝ, vurmamalıymıŝ, uyumamalıymıŝ, sođumamalıymıŝ, sevmemeliymiŝ, gezmemeliymiŝ, girmemeliymiŝ, silmemeliymiŝ, eskimemeliymiŝ, ekŝimemeliymiŝ, dökmemeliymiŝ, dövmemeliymiŝ, gülmemeliymiŝ, düŝmemeliymiŝ, büyümemeliymiŝ, çürümemeliymiŝ, yürümemeliymiŝ, üŝümemeliymiŝ.
- 76.5.** Ben yazmamalıymıŝım, sen yazmamalıymıŝsın, o yazmamalıymıŝ, biz yazmamalıymıŝsınız, siz yazmamalıymıŝsınız, onlar yazmamalılarmıŝ; Ben bilmemeliymiŝim, sen bilmemeliymiŝsin, o bilmemeliymiŝ, biz bilmemeliymiŝsiz, siz bilmemeliymiŝsiniz, onlar bilmemelilermiŝ; Ben olmamalıymıŝım, sen olmamalıymıŝsın, o olmamalıymıŝ, biz olmamalıymıŝsınız, siz olmamalıymıŝsınız, onlar olmamalılarmıŝ; Ben çözmemeliymiŝim, sen çözmemeliymiŝsin, o çözmemeliymiŝ, biz çözmemeliymiŝsiz, siz çözmemeliymiŝsiniz, onlar çözmemelilermiŝ.
- 76.6.** O satmalı mıymış? yakmalı mıymış? ağlamalı mıymış? anlamalı mıymış? kırmalı mıymış? sıklmalı mıymış? taşımalı mıymış? kaşımalı mıymış? kovmalı mıymış? koşmalı mıymış? durmalı mıymış? vurmalı mıymış? uyumalı mıymış? soğumalı mıymış? sevmeli mıymış? gezmeli mıymış? girmeli mıymış? silmeli mıymış? eskimeli mıymış? ekşimeli mıymış? dökmelemiymiŝ? dövmelemiymiŝ? görmeli mıymış? gülmeli mıymış? düşmeli mıymış? büyümeli mıymış? çürümeli mıymış? yürümeli mıymış? üşümeli mıymış?

- 76.7.** Ben yatmalı mıymışım? sen yatmalı mıymışsın?, o yatmalı mıymış? biz yatmalı mıymışız, siz yatmalı mıymışsınız? onlar yatmalılar mıymış? Ben gitmeli miymişim? sen gitmeli miymişsin? o gitmeli miymiş? biz gitmeli miymişiz? siz gitmeli miymişsiniz? onlar gitmeliler miymiş? Ben koymalı mıymışım? sen koymalı mıymışsın? o koymalı mıymış? biz koymalı mıymışız? siz koymalı mıymışsınız? onlar koymalılar mıymış? Ben küsmeli miymişim? sen küsmeli miymişsin? o küsmeli miymiş? biz küsmeli miymişiz? siz küsmeli miymişsiniz? onlar küsmeliler miymiş?
- 76.8.** O satmamalı mıymış? yakmamalı mıymış? ağlamamalı mıymış? anlamamalı mıymış? kırmamalı mıymış?, sıkmamalı mıymış? taşımamalı mıymış? kaşımamalı mıymış? kovmamalı mıymış? koşmamalı mıymış? durmamalı mıymış? vurmamalı mıymış? uyumamalı mıymış? soğumamalı mıymış? sevmemeli miymiş? gezmemeli miymiş? girmemeli miymiş? silmemeli miymiş? eskimemeli miymiş? ekşimemeli miymiş? dökmemeli miymiş? dövmemeli miymiş? gülmemeli miymiş? düşmemeli miymiş? büyümemeli miymiş? çürümemeli miymiş? yürümemeli miymiş? üşümemeli miymiş?
- 76.9.** Ben atmamalı mıymışım?, sen atmamalı mıymışsın? o atmamalı mıymış?, biz atmamalı mıymışız? siz atmamalı mıymışsınız? onlar atmamalılar mıymış? Ben çizmemeli miymişim? sen çizmemeli miymişsin? o çizmemeli miymiş? biz çizmemeli miymişiz? siz çizmemeli miymişsiniz? onlar çizmemeliler miymiş? Ben okumamalı mıymışım? sen okumamalı mıymışsın? o okumamalı mıymış? biz okumamalı mıymışız? siz okumamalı mıymışsınız? onlar okumamalılar mıymış? Ben üzmemeli miymişim? sen üzmemeli miymişsin? o üzmemeli miymiş? biz üzmemeli miymişiz? siz üzmemeli miymişsiniz? onlar üzmemeliler miymiş?
- 76.10.** 1-Bu ilaçları günde üç kez almalyımışım. 2-Turgay derslerine vaktinde gitmeliymiş. 3-Büyüklerime karşı daha saygılı olmalıymişim. 4-Cansu bir daha Burhan'la görüşmemeliymiş. 5-Annem bu aralar kendini çok yormamalıymiş. 6-Kardeşlerime ödevlerinde yardım etmeliymişim. 7-Her ay düzenli olarak kontrole gitmeliymişim. 8-Bundan sonra günde en az iki litre su içmeliymişim. 9-Üniversiteye girmek için bu sınava geçmeliymişim. 10-Sınav sonuçlarını bugün açıklamalıymişim. 11-Ersin'i affetmemeliymişim. 12-Ona bir daha bu konudan bahsetmemeliymişim. 13-İbrahim bu kadar ince giymemeliymiş. 14-Yarınki toplantıya ben de katılmalıymişim. 15-Faturaları saat beşe kadar ödemeliymişim.
- 76.11.** 1- (Он говорит) Я больше не должен заставлять его ждать так долго. 2- Говорят, что я должен просить прощения у Гуляй. 3- Говорят, что я больше не должен делиться своими секретами с Серап. 4- Говорят, что я должен убрать в доме до конца недели. 5- Говорят, что я не должен был разрешать ему идти на концерт. 6- Говорят, что я должен закончить эту работу до 6-ти вечера. 7- Чтобы сдать этот экзамен, я должен получить не меньше 80-ти баллов. 8- Прежде чем удалять файлы с флешки, я должен сохранить их в компьютере. 9- Говорят, что я должен каждый вечер повторять эти темы. 10- Говорят, что, если он делает так еще раз, я должен жаловаться директору. 11- Говорят, что больше я не должен шутить с Сухейля. 12- Говорят, что во время спора, мне надо было молчать. 13- Говорят, что я должен сдать все книги в библиотеку до пятницы. 14- Говорят, что с этого момента, я не должен есть жирную пищу. 15- Говорят, что мне не надо было давать Денизу столько карманных денег. 16- Говорят, что мне надо оперироваться в самое ближайшее время.
- 77.1.** Ben zorundaymışım, sen zorundaymışsın, o zorundaymış, biz zorundaymışız, siz zorundaymışsınız, onlar zorundalmış.
- 77.2.** Ben zorunda değilmişim, sen değilmişsin, o değilmiş, biz değilmişiz, siz değilmişsiniz, onlar değilermiş.
- 77.3.** 1-Yarın kardeşini okula götürmek zorundaymış. 2-Bugün biraz erken çıkmak zorundaymış. 3-Siparişleri yarına yetiştirmek zorundaymış. 4-Önce ailesinden izin almak zorundaymış. 5-Ben sınava girmek zorunda değilmişim.
- 77.4.** 1- Она сказала, что на выходных я должен присмотреть за братом. 2- Он сказал, что завтра ему надо сходить в банк. 3- Говорят, мы должны перевести все эти книги. 4- Говорят, мы не должны присутствовать на собрании. 5- Он сказал, что я должна быть там завтра в 5 часов.

- 78.1.** Benim ders çalışmam lazımmış, senin ders çalışman lazımmış, onun ders çalışması lazımmış, bizim ders çalışmamız lazımmış, sizin ders çalışmanız lazımmış, onların ders çalışmaları lazımmış.
- 78.2.** Benim ders çalışmamam, senin çalışmaman, onun çalışmaması, bizim çalışmamamız, sizin çalışmamanız, onların çalışmamaları lazımmış.
- 78.3.** 1-En kısa zamanda pasaportunu değiştirmesi lazımmış. 2-Sınava hazırlanması lazımmış. 3-Bundan sonra yağlı yememesi lazımmış. 4-Tercümeyi yarına yetiştirmesi lazımmış. 5-Onu tren istasyonunda karşılamamız lazımmış.
- 78.4.** 1- Говорят. Завтра он должен пойти к врачу. 2- Говорят, он должен бросить курить. 3- Он сказал, что после собрания он должен встретиться со мной. 4- Оказывается, утром он должен быть в Анкаре. 5- Сказали, что вечером в шесть он должен успеть на самолет.
- 79.1.** 1-O satsaymış, yaksaymış, alsaymış, atsaymış, ağlasaymış, anlasmaymış, başlasaymış, atlasaymış, kırsaymış, sıksaymış, karışsaymış, bıksaymış, taşısaymış, kaşısaymış, tanısaymış, ağrısaymış, koysaymış, solsaymış, kovsaymış, koşsaymış, dursaymış, vursaymış, sussaymış, uçaşsaymış, uysaymış, soğusaymış, otursaymış, okusaymış; 2-verseymiş, gelseymiş, sevseymiş, gezseymiş, deneseymiş, temizleseymiş, bekleseymiş, izleseymiş, girseymiş, silseymiş, bilseymiş, binseymiş, eriseymiş, inciseymiş, eskiseymiş, ekşiseymiş, dökseymiş, dövseymiş, görseymiş, çözseymiş, gülseymiş, düşseymiş, sürseymiş, küseymiş, büyüseymiş, çürüseymiş, yürüseymiş, üşüseymiş.
- 79.2.** Ben yapşaymışım, sen yapşaymışsın, o yapşaymış, biz yapşaymışız, siz yapşaymışsınız, onlar yapşalarmış; Ben gezseymişim, sen gezseymişsin, o gezseymiş, biz gezseymişiz, siz gezseymişsiniz, onlar gezseleermiş; Ben okusaymışım, sen okusaymışsın, o okusaymış, biz okusaymışız, siz okusaymışsınız, onlar okusalarmış; Ben bekleseymişim, sen bekleseymişsin, o bekleseymiş, biz bekleseymişiz, siz bekleseymişsiniz, onlar bekleseleermiş.
- 79.3.** 1-Eğer çalışşaymışım sınavı verirmişim. 2-Senin sözünü dinleseymişim ben de o işe girebilirmişim. 3-Arabayı daha önce satsaymış çok kar edermiş. 4-O zaman o daireyi alsaymışım şimdi istediğim fiyatı satarım. 5-Zamanında İngilizce öğrenseymişim ben de müdür olabilebilirmişim. 6-Erken başlasaymışız akşama bitirmişiz. 7-Sınavı kaçırmasaymışım mülakatı kesin geçermişim. 8-Kırmızı şıkta dursaymışız bizi durdurmayacakmış. 9-Burada dükkamı daha önce açşaymışız çok daha hızlı büyürmüşüz. 10-Daha önce doktora görünseymişim daha hızlı iyileşirmişim. 11-Uçak biraz daha erken kalksaymış kaza olmayacakmış. 12-Erken gitseymişim boşuna orada bekleyecekmişim. 13-Çiçeği mutfığa koymasaymışız solmayacakmış. 14-Faturayı zamanında ödeyseymişim suyu kesmeyeceklermiş. 15-İsteddiği zammı verseymişiz iş-ten ayrılmayacakmış.
- 79.4.** 1-O satmasaymış, yakmasaymış, almasaymış, atmasaymış, ağlamasaymış, anlamasaymış, başlamasaymış, atlamasaymış, kırmayasaymış, sıkmasaymış, karışşamasaymış, bıkmayasaymış, taşşamasaymış, kaşışamasaymış, tanışşamasaymış, ağrışşamasaymış, koymasaymış, solmasaymış, kovşamasaymış, koşşamasaymış, durşşamasaymış, vurşşamasaymış, susşamasaymış, uçşşamasaymış, uyumşşamasaymış, soğuşşamasaymış, oturşşamasaymış, okumşşamasaymış; 2-vermeseymiş, gelmeseymiş, sevmeşseymiş, gezmeşseymiş, denemeşseymiş, temizlemeşseymiş, beklemeşseymiş, izlemeşseymiş, girmeşseymiş, silmeşseymiş, bilmeşseymiş, binmeşseymiş, erimeşseymiş, incimeşseymiş, eskimeşseymiş, ekşimeşseymiş, dökmeşseymiş, dövmeşseymiş, görmeşseymiş, çözmeşseymiş, gülmeşseymiş, düşmeşseymiş, sürmeşseymiş, küşmeşseymiş, büyümeşseymiş, çürümeşseymiş, yürümeşseymiş, üşüşseymiş.
- 79.5.** Ben yazmasaymışım, sen yazmasaymışsın, o yazmasaymış, biz yazmasaymışız, siz yazmasaymışsınız, onlar yazmasalarmış; Ben bilmeşseymişim, sen bilmeşseymişsin, o bilmeşseymiş, biz bilmeşseymişiz, siz bilmeşseymişsiniz, onlar bilmeşseleermiş; Ben okumasaymışım, sen okumasaymışsın, o okumasaymış, biz okumasaymışız, siz okumasaymışsınız, onlar okumasalarmış; ben dinlemeşseymişim, sen dinlemeşseymişsin, o dinlemeşseymiş, biz dinlemeşseymişiz, siz dinlemeşseymişsiniz, onlar dinlemeşseleermiş.
- 79.6.** 1-O satsa mıymış? Yaksa mıymış? Ağlasa mıymış? Anlasa mıymış? Kırsa mıymış? Sıkrsa mıymış? Taşsa mıymış? Kaşsa mıymış? Kovsa mıymış? Koşsa mıymış? Dursa mıymış?

- Vursa mıymış? Uyusa mıymış? Soğusa mıymış? Sevse mıymış? Gezse mıymış? Girse mıymış? Silse mıymış? Eskise mıymış? Ekşise mıymış? Dökse mıymış? Dövsese mıymış? Gülse mıymış? Düşse mıymış? Büyüse mıymış? Çürüse mıymış? Yürüse mıymış? Üşüse mıymış?
- 79.7.** Ben yatsa mıymışım? Sen yatsa mıymışın? O yatsa mıymış? Biz yatsa mıymışız? Siz yatsa mıymışınız? Onlar yatsalar mıymış? Ben gitse mıymışım? Sen gitse mıymışın? O gitse mıymış? Biz gitse mıymışız? Siz gitse mıymışınız? Onlar gitseler mıymış? Ben tanısa mıymışım? Sen tanısa mıymışın? O tanısa mıymış? Biz tanısa mıymışız? Siz tanısa mıymışınız? Onlar tanırsalar mıymış? Ben yürüse mıymışım? Sen yürüse mıymışın? O yürüse mıymış? Biz yürüse mıymışız? Siz yürüse mıymışınız? Onlar yürüeseler mıymış?
- 79.8.** 1-O satmasa mıymış? Yakmasa mıymış? Ağlamasa mıymış? Anlamasa mıymış? Kırmasa mıymış? Sıkmasa mıymış? Taşmasa mıymış? Kaşmasa mıymış? Kovmasa mıymış? Koşmasa mıymış? Durmasa mıymış? Vurmasa mıymış? Uyumasa mıymış? Soğuması mıymış? Sevmeseymiş? Gezmese miymiş? Girmese miymiş? Silmese miymiş? Eskimese miymiş? Ekşimese miymiş? Dökmese miymiş? Dövmese miymiş? Gülmese miymiş? Düşmese miymiş? Büyümeseymiş? Çürümeseymiş? Yürümeseymiş? Üşümeseymiş?
- 79.9.** Ben atmasa mıymışım? Sen atmasa mıymışın? O atmasa mıymış? Biz atmasa mıymışız? Siz atmasa mıymışınız? Onlar atmasalar mıymış? Ben çizmeseymişim? Sen çizmeseymişin? O çizmeseymiş? Biz çizmeseymişiz? Siz çizmeseymişiniz? Onlar çizmeseler miymiş? Ben ütülemedim? Sen ütülemedin? O ütülemedim? Biz ütülemedik? Siz ütülemediniz? Onlar ütülemediler miymiş?
- 79.10.** 1-Taksiye binseymişiz treni yetiştirmişiz. 2-İki soru daha yapmamışım sınavı geçirmişim. 3-Bu kadar çok içmeseymiş şu an bu kadar hasta olmazmış. 4-O işe başvursaymışım alınır mıymışım. 5-Keşke annemi bu konuda hiç üzmeseymişim. 6-Toplantıya vaktinde gelseymiş alınan kararları öğrenirmiş. 7-Geç saatlere kadar oturmasaymışız uykusuz kalmazmışız. 8-Sağlıksız beslenmeseymiş şimdi bu kadar hasta olmazmış. 9-Sınavlarına iyi çalışsaymış sınıfı geçermiş. 10-Eğer daha erken çıksaymışız otobüsü kaçırmazmışız. 11-Öğretmen test sorularını vermeseymiş hiç birimiz bu sınavdan geçemezmişiz. 12-Onlara biraz daha zaman tanırsalardı bile işi yine de bitiremezlermiş. 13-Keşke paramı bu kadar hızlı harcamasaymışım. 14-Keşke gerçekleri ona zamanında anlatsaymışız. 15-Keşke evini bu kadar ucuz satmasaymış.
- 79.11.** 1-Лучше бы я не ждал столько лет когда он изменится. 2- Погода очень холодная. Лучше бы я оделся теплее. 3- Если бы я не пошел туда в тот день, я бы не встретился с ним. 4- Если бы я послушал эту тему вовремя урока, то смог бы сейчас сделать эти задания. 5- Если бы я позавтракал, то сейчас бы не был таким голодным. 6- Лучше бы я не занимал у него. 7- Лучше бы ты не знакомил меня с ним. 8- Если бы мы со вчерашнего дня начали готовить еду, то сейчас бы так не мучились. 9- Лучше бы я не разрешал Осману ехать на тот прием. 10- Если бы мы не переехали с того города, то не смогли бы иметь сегодняшний бизнес. 11- Если бы он вовремя пошел к врачу, то болезнь не развилась бы настолько. 12- Если бы он замолчал вовремя спора, то ссора не усилилась бы настолько. 13- Если бы он не ел столько шоколада, то его зубы не испортились бы настолько. 14- Если бы вы спросили его в самом начале, то столько бы не мучились. 15- Если бы он оплатил квитанции вовремя, то ему не пришел бы штраф.
- 80.1.** 1-O taşıyorsa, eriyorsa, kaşiyorsa, inci yorsa, uyuyorsa, büyüyorsa, soğuyorsa, çürüyorsa. 2-ağlıyorsa, karşıyorsa, avlıyorsa, açkılyorsa, tuzlyorsa, zorlyorsa, suçlyorsa, topluyorsa. 3-deniyorsa, temizliyorsa, terliyorsa, istiyorsa, yüklüyorsa, önlüyorsa, süslüyorsa, ödüyorsa. 4-alıyorsa, kırıyor, atıyor, sıkıyor, veriyor, giriyor, geliyor, siliyorsa, kovuyor, duyuorsa, koşuyorsa, susuyorsa, gülüyorsa, çözüyorsa, düşünüyorsa, dövüyorsa. 5-gidiyorsa, ediyorsa, hissediyorsa, seyrediyorsa, reddedyorsa, zannediyorsa. 6-yiyorsa, diyor.
- 80.2.** Ben bakıyorsam, sen bakıyorsan, o bakıyorsa, biz bakıyorsak, siz bakıyorsanız, onlar bakıyorlarsa; ben gidiyorsam, sen gidiyorsan, o gidiyorsa, biz gidiyorsak, siz gidiyorsanız, onlar gidiyorlarsa; ben oynuyorsam, sen oynuyorsan, o oynuyorsa, biz oynuyorsak, siz oynuyorsanız, onlar oynuyorlarsa; ben söylüyorsam, sen söylüyorsan, o söylüyorsa, biz söylüyorsak, siz söylüyorsunuz, onlar söylüyorlarsa.

- 80.3.** 1-Biliyorsan gel sen yap. 2-Eğer uyuyorsa rahatsız etme. 3-Uzağı göremiyorsan gözlük kullanmalısın. 4-Eğer ödevlerini yapmıyorsa ailesine haber verelim. 5-Eğer ağaç meyve vermiyorsa keselim. 6-Eğer bebek durmadan ağlıyorsa bir yeri ağrıyor demektir. 7-Eğer kullanıyorsan eski bilgisayarı Haydar'a verelim. 8-Hatırlıyorsan ben sana geri dönecek demiştin. 9-Eğer seni birileri buna zorluyorsa söyle bize. 10-Konuşurken gözlerini kaçırıyorsa yalan söylüyor demektir. 11-Bu pul çok güzelmiş. Eğer biriktiriyorsan alabilirsin. 12-Eğer suyu eskisi gibi temizlemiyorsa filtreyi değiştirmek lazım. 13-Eğer çok sık terliyorsan bir doktora görün. 14-İstemiyorsa yapmasın. Biz kimseyi zorlamıyoruz. 15-Eğer yemeğini kendisi yiyemiyorsa birinin yardım etmesi lazım. 16-Eğer sen almıyorsan Nihat'a veriyorum.
- 80.4.** O taşımıyorsa, erimiyorsa, uyumuyorsa, büyümüyorsa, ağlamıyorsa, karşılamıyorsa, tuzlamıyorsa, zorlamıyorsa, terlemiyorsa, istemiyorsa, yüklemiyorsa, önlemiyorsa, almıyorsa, kırmıyorsa, atmıyorsa, sıkıyorsa, vermiyorsa, girmiyorsa, kovmuyorsa, duymuyorsa, gülmüyorsa, çözmüyorsa, gitmiyorsa, etmiyorsa, hissetmiyorsa, seyretmiyorsa, yemiyorsa, demiyorsa.
- 80.5.** Ben yapmıyorsam, sen yapmıyorsan, o yapmıyorsa, biz yapmıyorsak, siz yapmıyorsanız, onlar yapmıyorlarsa; ben gelmiyorsam, sen gelmiyorsan, o gelmiyorsa, biz gelmiyorsak, siz gelmiyorsanız, onlar gelmiyorlarsa; ben okumuyorsam, sen okumuyorsan, o okumuyorsa, biz okumıyorsak, siz okumuyorsanız, onlar okumuyorlarsa; ben yüzmüyorsam, sen yüzmüyorsan, o yüzmüyorsa, biz yüzmüyorsak, siz yüzmüyorsunuz, onlar yüzmüyorlarsa.
- 80.6.** O taşıyorsa mı?, eriyorsa mı?, uyuyorsa mı?, büyüyorsa mı?, ağlıyorsa mı?, karşılıyorsa mı?, tuzluyorsa mı?, zorluyorsa mı?, terliyorsa mı?, istiyorsa mı?, yüklüyorsa mı?, önlüyorsa mı?, alıyorsa mı?, kırıyor mı?, atıyorsa mı?, sıkıyorsa mı?, veriyorsa mı?, giriyorsa mı?, kovuyorsa mı?, duyuyorsa mı?, gülmüyorsa mı?, çözüyorsa mı?, gidiyorsa mı?, ediyorsa mı?, hissediyorsa mı?, seyrediyorsa mı?, yiyorsa mı?, diyorsa mı?.
- 80.7.** Ben alıyorsam mı? sen alıyorsan mı? o alıyorsa mı? biz alıyorsak mı? siz alıyorsanız mı? onlar alıyorlarsa mı? Ben geziyorsam mı? sen geziyorsan mı? o geziyorsa mı? biz geziyorsak mı? siz geziyorsunuz mı? onlar geziyorlarsa mı? Ben uyuyorsam mı? sen uyuyorsan mı? o uyuyorsa mı? biz uyuyorsak mı? siz uyuyorsanız mı? onlar uyuyorlarsa mı? Ben yürüyorsam mı? sen yürüyorsan mı? o yürüyorsa mı? biz yürüyorsak mı? siz yürüyorsunuz mı? onlar yürüyorlarsa mı?
- 80.8.** O taşımıyorsa mı?, erimiyorsa mı?, uyumuyorsa mı?, büyümüyorsa mı?, ağlamıyorsa mı?, karşılamıyorsa mı?, tuzlamıyorsa mı?, zorlamıyorsa mı?, terlemiyorsa mı?, istemiyorsa mı?, yüklemiyorsa mı?, önlemiyorsa mı?, almıyorsa mı?, kırmıyorsa mı?, atmıyorsa mı?, sıkıyorsa mı?, vermiyorsa mı?, girmiyorsa mı?, kovmuyorsa mı?, duymuyorsa mı?, gülmüyorsa mı?, çözmüyorsa mı?, gitmiyorsa mı?, etmiyorsa mı?, hissetmiyorsa mı?, seyretmiyorsa mı?, yemiyorsa mı?, demiyorsa mı?
- 80.9.** Ben kalmıyorsam mı? sen kalmıyorsan mı? o kalmıyorsa mı? biz kalmıyorsak mı? siz kalmıyorsanız mı? onlar kalmıyorlarsa mı? Ben beklemiyorsam mı? sen beklemiyorsan mı? o beklemiyorsa mı? biz beklemiyorsak mı? siz beklemiyorsanız mı? onlar beklemiyorlarsa mı? Ben oturmuyorsam mı? sen oturmuyorsan mı? o oturmuyorsa mı? biz oturmuyorsak mı? siz oturmüyorsunuz mı? onlar oturmüyorlarsa mı? Ben görmüyorsam mı? sen görmüyorsan mı? o görmüyorsa mı? biz görmüyorsak mı? siz görmüyorsunuz mı? onlar görmüyorlarsa mı?
- 80.10.** 1-Eğer telefona cevap vermiyorsa sen de babasına meşguldür. 2-Eğer Salih gülmüyorsa bir problemi vardır. 3-Eğer bana inanmıyorsan Sevda'ya sor. 4-Büyük adam olmak istiyorsan çok çalışmalısın. 5-Eğer konuşulanları anlıyorsan bu da büyük bir başarı. 6-Eğer sigarayı kendi bırakamıyorsan o zaman tedavi görmesi lazım. 7-Eğer konuşmuyorlarsa yine küsmüşlerdir. 8-Eğer senin oyuncağını alıp vermiyorsa sen de babasına söyle. 9-Eğer kovuyorsanız giderim. Bir daha da gelmem. 10-Bu soruları bu kadar hızlı çözebiliyorsa çok zeki olmalı. 11-Teklifimizi kabul ediyorsa gelsin, hemen anlaşmayı imzalayalım. 12-Kendini iyi hissetmiyorsa eve gitsin. 13-Televizyonu seyretmiyorsanız kapatın. Boşuna çalışmasın. 14-Eğer yiyemiyorsan zorlama, bırak. 15-Yanılmıyorsam en son Galatasaray şampiyon olmuştü. 16-Bilmiyorsan sus, karışma.
- 80.11.** 1- Если мама зовет, ты должен идти. 2- Если это в рабочем состоянии, то нет необходимости покупать новое 3- Если ты не можешь ответить на первый вопрос,

- переходи ко второму. 4-Если ты хочешь, сегодня ночью давай останемся здесь. Поедем завтра. 5- Если мороженное не тает сразу, значит оно качественное. 6- Если ты оплачиваешь еду, тогда пойдем. 7- Если его семья не разрешает, давайте не вмешиваться. 8- Что мы можем сделать, если он сам не следит за своим здоровьем. 9- Если он не знает английский, его не возьмут на ту работу. 10- Если тебе жжет, не ешь это. 11-Если ты немного думаешь о своем будущем, ты найдешь хорошую работу. 12- Если ты не пользуешься, тогда отдай мне свою старую сумку. 13- Ты можешь снять свитер, если не замерз. 14- Если я не ошибаюсь, я дал 250 лир. 15-Если идет дождь, мы не пойдем.
- 81.1.** 1-O satacaksa, yakacaksa, alacaksa, atacaksa, kıracaksa, sıkacaksa, karışacaksa, bıacaksa, koyacaksa, solacaksa, kovacaksa, koşacaksa, duracaksa, vuracaksa; 2-ağlayacaksa, anlayacaksan, taşıyacaksan, kaşıyacaksan, uyuyacaksan, soğuyacaksan; 3-vereceksen, geleceksen, seveceksen, gezeceksen, gireceksen, sileceksen, bileceksen, bineceksen, dökeceksen, dövceksen, göreceksen, çözeceksen, güleceksen, düşeceksen; 4-deneyeceksen, temizleyeceksen, eriyeceksen, inciyeceksen, büyüyeceksen, çürüyeceksen; 5-gideceksen, edeceksen, hissedeceksen, seyredeceksen, reddedeceksen, zannedeceksen; 6-yiyeceksen, diyeceksen.
- 81.2.** Ben anlayacaksam, sen anlayacaksan, o anlayacaksan, biz anlayacaksak, siz anlayacaksınız, onlar anlayacaklarsa; Ben seveceksem, sen seveceksen, o seveceksen, biz sevecekssek, siz seveceksiniz, onlar seveceklerse; Ben bulacaksam, sen bulacaksan, o bulacaksan, biz bulacaksak, siz bulacaksınız, onlar bulacaklarsa; Ben yürüyeceksem, sen yürüyeceksen, o yürüyeceksen, biz yürüyecekssek, siz yürüyeceksiniz, onlar yürüyeceklerse.
- 81.3.** 1-Eğer arabayı satmayacaksan şimdilik benim garajı kullanabilir. 2-Mülakatlara katılacaksan İngilizce de öğrenmesi lazım. 3-Erzurum'a gideceksen kışlık kıyafetlerinin hepsini götürürsün. 4-Eğer yeni araba alacaksan bu sefer otomatik vitesli alsın. 5-Eğer dergileri atacaksan biz alalım. 6-Ali borç para istiyor. Eğer gününde ödeyeceksen verelim. 7-Suat da gelmek istiyor. Hiçbir şey karışmayacaksan gelebilir. 8-Seni hiç anlamıyorum. Kullanmayacaksın niye aldın? 9-Eğer orada kalmayacaksan yanına kıyafet almaya gerek yok. 10-Çok ilginç bir filme benziyor. Seyredeceksen alabilirsin. 11-Eğer uyuyacaksan odana geç, yerine yat. 12-Eğer üşümeceksen kazak giymeyebilirsin. 13-Bir daha binmeyeceksen bisikleti Ercan'a hediye edelim. 14-Eğer gideceksem benim de bilet almam lazım. 15-Eğer tarihi yerleri gezemeyeceksek niye gidiyoruz?
- 81.4.** O almayacaksan, atmayacaksan, kırmayacaksan, sıkmayacaksan, koymayacaksan, durmayacaksan, ağlamayacaksan, anlamayacaksan, taşımayacaksan, kaşımayacaksan, uyumayacaksan, soğumayacaksan, vermeyeceksen, gelmeyeceksen, girmeyeceksen, silmeyeceksen, dökmeyeceksen, gülmeyeceksen, denemeyeceksen, temizlemeyeceksen, erimeyeceksen, incimeyeceksen, büyümeceksen, çürümeceksen, gitmeyeceksen, etmeyeceksen, yemeyeceksen, demeyeceksen.
- 81.5.** Ben yazmayacaksam, sen yazmayacaksan, o yazmayacaksan, biz yazmayacaksak, siz yazmayacaksınız, onlar yazmayacaklarsa; Ben bilmeyeceksem, sen bilmeyeceksen, o bilmeyeceksen, biz bilmeyecekssek, siz bilmeyeceksiniz, onlar bilmeyeceklerse; Ben okumayacaksam, sen okumayacaksan, o okumayacaksan, biz okumayacaksak, siz okumayacaksınız, onlar okumayacaklarsa; Ben görmeyeceksem, sen görmeyeceksen, o görmeyeceksen, biz görmeyecekssek, siz görmeyeceksiniz, onlar görmeyeceklerse.
- 81.6.** O alacaksam mı? atacaksam mı? kıracaksam mı? sıkacaksam mı? koyacaksam mı? duracaksam mı? ağlayacaksam mı? anlayacaksam mı? taşıyacaksam mı? kaşıyacaksam mı? uyuyacaksam mı? soğuyacaksam mı? vereceksen mi? geleceksen mi? gireceksen mi? sileceksen mi? dökeceksen mi? güleceksen mi? deneyeceksen mi? temizleyeceksen mi? eriyeceksen mi? inciyeceksen mi? büyüyeceksen mi? çürüyeceksen mi? gideceksen mi? edeceksen mi? yiyeceksen mi? diyeceksen mi?
- 81.7.** Ben yapacaksam mı? sen yapacaksam mı? yapacaksam mı? biz yapacaksak mı? siz yapacaksınız mı? onlar yapacaklarsa mı? Ben gezeceksem mi? sen gezeceksen mi? o gezeceksen mi? biz gezecekssek mi? siz gezeceksiniz mi? onlar gezeceklerse mi? Ben okuyacaksam mı? sen okuyacaksam mı? o okuyacaksam mı? biz okuyacaksak mı? siz okuyacaksınız mı? onlar okuyacaklarsa mı? Ben yürüyeceksem mi? sen yürüyeceksen mi? o yürüyeceksen mi? biz yürüyecekssek mi? siz yürüyeceksiniz mi? onlar yürüyeceklerse mi?

- 81.8.** O almayacaksa mı? atmayacaksa mı? kırmayacaksa mı? sıkmayacaksa mı? koymayacaksa mı? durmayacaksa mı? ağlamayacaksa mı? anlamayacaksa mı? taşımayacaksa mı? kaşımayacaksa mı? uyumayacaksa mı? soğumayacaksa mı? vermeyecekse mi? gelmeyecekse mi? girmeyecekse mi? silmeyecekse mi? dökmeyecekse mi? gülmeyecekse mi? denemeyecekse mi? temizlemeyecekse mi? erimeyecekse mi? incimeyecekse mi? büyümeyecekse mi? çürümeyecekse mi? gitmeyecekse mi? etmeyecekse mi? yemeyecekse mi? demeyecekse mi?
- 81.9.** Ben almayacaksam mı? sen almayacaksan mı? o almayacaksa mı? biz almayacaksak mı? siz almayacaksanız mı? onlar almayacaklarsa mı? Ben silmeyeceksem mi? sen silmeyecekse mi? o silmeyecekse mi? biz silmeyeceksek mi? siz silmeyecekseniz mi? onlar silmeyeceklerse mi? Ben uyumayacaksam mı? sen uyumayacaksan mı? o uyumayacaksa mı? biz uyumayacaksak mı? siz uyumayacaksanız mı? onlar uyumayacaklarsa mı? Ben büyüyeceksem mi? sen büyüyecekse mi? o büyüyecekse mi? biz büyüyeceksek mi? siz büyüyecekse mi? onlar büyüyeceklerse mi?
- 81.10.** 1-Akşam gelmeyeceksen yemek yapmayayım. 2-Eğer burada okuyacaksan alabilirsin. 3-Bu elbiseyi giymeyeceksen satın alma. 4-Eğer gelecekseniz önceden haber verin. 5-Davete katılmayacaksan söyle ben de gitmeyeyim. 6-Eğer arabayı satacaksa biz alalım. 7-Erken kalkacaksan saatini kurmayı unutma. 8-Beni götürmeyeceksen sen de gidemezsin. 9-Sana inanmayacaksa ona anlatma. 10-Yine onu suçlayacaksan hiç söze başlama. 11-Emre'nin ziyaretine gideceksen seninle gelebilirim. 12-Eğer böyle kızacaksan sana hiç birşey anlatmam. 13-Yunus gelmeyecekse boşuna beklemeyelim. 14-Bulaşıkları şimdi yıkayacaksan yardım edeyim. 15-Derse girmeyeceksen öğrene haber ver.
- 81.11.** 1- Если ты не будешь смотреть телевизор, не включай его просто так. 2- Если ты там не будешь готовиться к урокам, не ходи. 3- Если ты будешь есть фрукты, скажи, купим. 4- Если ты будешь выходить на улицу, зайти в магазин тоже. 5- Если ты не будешь звать Шаших, Айсель тоже не зови. 6-Если ты ей собираешься все рассказать, то будь готов к её реакции. 7- Если ты будешь вставать рано утром, то ложись пораньше. 8- Если ты будешь одевать эту рубашку, я давай я поглажу. 9- Если мы пойдем, надо купить подарок. 10- Если ты не способен сделать эту работу, вообще не начинай тогда. 11-Если ты не собираешься учиться, устройся на работу. 12- Если вы планируете инвестировать, то сейчас подходящее время. 13- Если ты будешь продавать свою машину, скажи, мы найдем покупателя. 14-Если ты будешь есть, я накрою стол. 15- Если он будет работать за эту зарплату, пусть приходит. 16- Если не растаит до того как отнесем домой, давай купим.
- 82.1.** 1-O ağlarsa, taşırrsa, uyrursa, derse, erirse, büyürse; 2-satarsa, yakarsa, kırsarsa, sıkarsa, koyarsa, solarsa, durursa, vurursa; 3-keserse, yeterse, girerse, silerse, dökerse, döverse, gülerse, düşerse; 4-kullanırsa, dağıtırsa, doyurursa, gösterirse, bildirirse, öksürürse; 5-alırsa, kalırsa, sanırsa, varırsa, gelirse, verirse, bilirse, olursa, görürse, ölürsa, bulursa, durursa, vurursa, denirse; 6-giderse, ederse, hissederse, seyrederse, reddederse, zannederse.
- 82.2.** Ben anlarsam, sen anlarsan, o anlarsa, biz anlarsak, siz anlarsanız, onlar anlarsa; Ben seversem, sen seversen, o severse, biz seversek, siz severseniz, onlar severlerse; Ben bulursam, sen bulursan, o bulursa, biz bulursak, siz bulursanız, onlar bulurlarsa; ben yürürsem, sen yürürsen, o yürürse, biz yürürsek, siz yürürseniz, onlar yürürlerse.
- 82.3.** 1-Gürültü yaparsanız bebek kalkar. 2-Yağmur yağarsa pikniğe gidemeyiz. 3-Bu hafta iyileşemezsem yarışmaya katılamam. 4-Bu kitabı bitirirsem sınavı veririm. 5-Cep telefonuyla çok konuşursan hastalanabilirsin. 6-Babam bunu duyarsa bana çok kızar. 7-Bu yıl mezun olabilirdim babam bana araba alacak. 8-Konya'ya giderseniz Mevlana festivallerine mutlaka katılın. 9-Bu kadar yavaş yazarsanız bebek kalkar. 10-Erken yatarsan erken kalkarsın. 11-Eğer bebek vaktinden önce kalkarsa ağlamaya başlar. 12-Yemekleri buzdolabına koymazsan bozulur. 13-Eğer yemek yemezsen büyümezsin. 14-Eğer arabayı şimdi satarsan çok zarar edersin. 15-Eğer vazoyu kırarsan annen sana çok kızar. 16-Eğer buraya koyarsan düşer, kırılır.
- 82.4.** O ağlamazsa, uyumazsa, büyümezse, demezse, satmazsa, kırmazsa, koymazsa, durmazsa, kesmezse, yetmezse, girmezse, silmezse, dökmemezse, dövmezse, gülmemezse, düşmezse, kul-

- lanmazsa, dağıtmazsa, doyurmazsa, göstermezse, bildirmezse, öksürmezse, almazsase, gelmezse, görmezse, olmazsa, gitmezse, etmezse.
- 82.5.** Ben yazmazsam, sen yazmazsan, o yazmazsa, biz yazmazsak, siz yazmazsanız, onlar yazmazlarsa; Ben bilmezsem, sen bilmezsen, o bilmezse, biz bilmezsek, siz bilmezseniz, onlar bilmezlerse; Ben okumazsam, sen okumazsan, o okumazsa, biz okumazsak, siz okumazsanız, onlar okumazlarsa; Ben görmezsem, sen görmezsen, o görmezse, biz görmezsek, siz görmezseniz, onlar görmezlerse.
- 82.6.** O ağlarsa mı? uyursa mı? büyürse mi? derse mi? satarsa mı? kırarsa mı? koyarsa mı? durursa mı? keserse mi? yeterse mi? girerse mi? silerse mi? dökerse mi? döverse mi? gülerse mi? düşerse mi? kullanırsa mı? dağıtırsa mı? doyurursa mı? gösterirse mi? bildirirse mi? öksürürse mi? alırsa mı? gelirse mi? görürse mi? olursa mı? giderse mi? ederse mi?
- 82.7.** Ben yaparsam mı? sen yaparsan mı? o yaparsa mı? biz yaparsak mı? siz yaparsanız mı? onlar yaparlarsa mı? Ben gezersem mi? sen gezeren mi? o gezerse mi? biz gezersek mi? siz gezereniz mi? onlar gezerlerse mi? Ben okursak mı? sen okursan mı? o okursa mı? biz okursak mı? siz okursanız mı? onlar okurlarsa mı? Ben yürürsem mi? sen yürürsen mi? o yürürse mi? biz yürürsek mi? siz yürürseniz mi? onlar yürürlerse mi?
- 82.8.** O ağlamazsa mı? uyumazsa mı? büyümezse mi? demezse mi? satmazsa mı? kırmazsa mı? koymazsa mı? durmazsa mı? kesmezse mi? yetmezse mi? girmezse mi? silmezse mi? dökmüzse mi? dövmezse mi? gülmüzse mi? düşmezse mi? kullanmazsa mı? dağıtmazsa mı? doyurmazsa mı? göstermezse mi? bildirmezse mi? öksürmezse mi? almazsa mı? gelmezse mi? görmezse mi? olmazsa mı? gitmezse mi? etmezse mi?
- 82.9.** Ben almazsam mı? sen almazsan mı? o almazsa mı? biz almazsak mı? siz almazsanız mı? onlar almazlarsa mı? Ben silmezsem mi? sen silmezsen mi? o silmezse mi? biz silmezsek mi? siz silmezseniz mi? onlar silmezlerse mi? Ben uyumazsam mı? sen uyumazsan mı? o uyumazsa mı? biz uyumazsak mı? siz uyumazsanız mı? onlar uyumazlarsa mı? Ben büyümezsem mi? sen büyümezsen mi? o büyümezse mi? biz büyümezsek mi? siz büyümezseniz mi? onlar büyümezlerse mi?
- 82.10.** 1-Bir gün daha işe gitmezsen atılacaksın. 2-Ahsen böyle bir şey yaparsa bir daha onunla konuşmam. 3-Patronum izin verirse tatile çıkacağım. 4-Bu sınavı geçersen ehliyet alacağım. 5-Dışarı montsuz çıkarsan hasta olursun. 6-Düzenli ders çalışmazsan sınıfı geçemezsin. 7-Erken yatmazsam erken kalkamam. 8-Kırmızı ışıkta durmazsan polisler ceza keser. 9-Dikkat et, çok doldurursan dökülür. 10-Kardeşinle kavga edersen ben de seninle oynamam. 11-El kremi kullanırsan hemen geçer. 12-Annenin sözünü dinlemezsen o da çok üzülür. 13-Sağlıklı beslenmezsen hasta olursunuz. 14-Salih'i görürsen selam söyle. 15-Trafik kurallarına dikkat etmezsen kaza yaparsın. 16-Otobüse binersen işe geç kalırım.
- 82.11.** 1- Если ты проголодался, в холодильнике есть еда. Разогрей и поешь. 2- Если ты будешь близко смотреть телевизор, у тебя испортятся глаза. 3- Если нажмешь на эту кнопку, включится. 4- Если мы сядем в такси, быстрее приедем. 5- Если папа не разрешит мне, я не смогу пойти. 6- Если пульт сломается, то телевизор работать не будет. 7- если ты не закончишь домашнее задание, на улицу не пойдешь. 8- Если сейчас отправишься в путь, к вечеру будешь там. 9- Если ты поставишь пакет на землю, он испачкается. 10- Если ты на днях не оплатишь счета, тебя оштрафуют. 11- Если твоя мама увидит что ты делаешь, она очень разозлится на тебя. 12- Если ты будешь ждать под дождем, то промокнешь и заболеешь. 13- Если вы поторопитесь, то успеете. 14- Если мы выиграем этот матч, мы станем чемпионами. 15- Если ему не понравится, мы поменяем.
- 83.1.** 1-O satmışsa, yakmışsa, almışsa, atmışsa, ağlamışsa, anlamışsa, kırmışsa, sıkmışsa, karışmışsa, bıkılmışsa, taşımışsa, kaşımışsa, tanımışsa, ağrımışsa; 2-koymuşsa, solmuşsa, kovmuşsa, koşmuşsa, durmuşsa, vurmuşsa, susmuşsa, uçmuşsa, uyumuşsa, soğumuşsa, oturmuşsa, okumuşsa; 3-vermişse, gelmişse, sevmişse, gezmişse, denemişse, temizlemişse, girmişse, silmişse, bilmişse, binmişse, erimişse, incimişse, eskimişse, ekşimişse; 4-dökmüşse, dövmüşse, görmüşse, çözmüşse, gülmüşse, düşmüşse, sürmüşse, küsmüşse, büyümüşse, çürümüşse, yürürmüşse, üşümüşse.

- 83.2.** Ben anlamıyşsam, sen anlamıyşsan, o anlamıyşsa, biz anlamıyşsak, siz anlamıyşsanız, onlar anlamıyşlarsa; Ben gelmişsem, sen gelmişsen, o gelmişse, biz gelmişsek, siz gelmişseniz, onlar gelmişlerse; Ben okumuşsam, sen okumuşsan, o okumuşsa, biz okumuşsak, siz okumuşsanız, onlar okumuşlarsa. Ben görmüşsem, sen görmüşsen, o görmüşse, biz görmüşsek, siz görmüşseniz, onlar görmüşlerse.
- 83.3.** 1-Eğer satmışsa yapacak bir şey yok. 2-Eğer atmamışsa o bana verir. 3-Eğer biletleri almışsa geri veremeyiz. 4-Emre eğer yemeğini yemişse beş dakika yanıma gelsin. 5-Eğer konuşulanları anlamamışsa Türkçe bilmiyor demektir. 6-Eğer o kırmışsa o zaman parayı o ödeyecek. 7-Eğer Tamer anlamamışsa diğerleri hiç anlayamazlar. 8-Çocuklar yorulmuş. Tamam, yorulmuşlarsa biraz dinlensinler. 9-Eğer yemekler bozulmamışsa yemek yapmaya gerek yok. 10-Eğer gerçekten o çalışmışsa okuldan atabilirler. 11-Eğer yalan söylemişse onu affetmezler. 12-Yemeğini bitirmemişse ona çikolata yok. 13-Eğer gençler anlaşmışlarsa bize onları deseklemek kalıyor. 14-Eğer çok iyi hazırlanmamışsa sınavı veremez. 15-Eğer palton eskimişse yenisini alalım.
- 83.4.** O satmamışsa, yakmamışsa, ağlamamışsa, anlamamışsa, kırmamışsa, sıkmamışsa, taşımamışsa, kaşımamışsa, kovmamışsa, koşmamışsa, durmamışsa, vurmamışsa, uyumamışsa, soğumamışsa, sevmemişse, gezmemişse, girmemişse, silmemişse, eskimemişse, ekşimemişse, dökmemişse, dövmemişse, gülmemişse, düşmemişse, büyümemişse, çürümemişse, yürümemişse, üşümemişse.
- 83.5.** Ben yapmamışsam, sen yapmamışsan, o yapmamışsa, biz yapmamışsak, siz yapmamışsanız, onlar yapmamışlarsa; Ben gitmemişsem, sen gitmemişsen, o gitmemişse, biz gitmemişsek, siz gitmemişseniz, onlar gitmemişlerse; Ben okumamışsam, sen okumamışsan, o okumamışsa, biz okumamışsak, siz okumamışsanız, onlar okumamışlarsa; Ben görmemişsem, sen görmemişsen, o görmemişse, biz görmemişsek, siz görmemişseniz, onlar görmemişlerse.
- 83.6.** O satmışsa mı? yakmışsa mı? ağlamışsa mı? anlamışsa mı? kırmışsa mı? sıkmışsa mı? taşımışsa mı? kaşımışsa mı? kovmuşsa mı? koşmuşsa mı? durmuşsa mı? vurmuşsa mı? uyumuşsa mı? soğumuşsa mı? sevmişse mi? gezmışse mi? girmişse mi? silmişse mi? eskimemişse mi? ekşimemişse mi? dökmüşse mü? dövmüşse mi? gülmüşse mi? düşmüşse mi? büyümüştü mü? çürümüştü mü? yürümüştü mü? üşümüştü mü?
- 83.7.** Ben yazmışsam mı sen yazmışsan mı? o yazmışsa mı? biz yazmışsak mı? siz yazmışsanız mı? onlar yazmışlarsa mı? Ben bilmişse mi? sen bilmişsen mi? o bilmişse mi? biz bilmişsek mi? siz bilmişseniz mi? onlar bilmişlerse mi? Ben koşmuşsam mı? sen koşmuşsan mı? o koşmuşsa mı? biz koşmuşsak mı? siz koşmuşsanız mı? onlar koşmuşlarsa mı? Ben yürümüşsem mi? sen yürümüşsen mi? o yürümüşse mi? biz yürümüşsek mi? siz yürümüşseniz mi? onlar yürümüşlerse mi?
- 83.8.** O satmamışsa mı? yakmamışsa mı? ağlamamışsa mı? anlamamışsa mı? kırmamışsa mı? sıkmamışsa mı? taşımamışsa mı? kaşımamışsa mı? kovmamışsa mı? koşmamışsa mı? durmamışsa mı? vurmamışsa mı? uyumamışsa mı? soğumamışsa mı? sevmemişse mi? gezmemişse mi? girmemişse mi? silmemişse mi? eskimemişse mi? ekşimemişse mi? dökmemişse mi? dövmemişse mi? gülmemişse mi? düşmemişse mi? büyümemişse mi? çürümemişse mi? yürümemişse mi? üşümemişse mi?
- 83.9.** Ben almamışsam mı? sen almamışsan mı? o almamışsa mı? biz almamışsak mı? siz almamışsanız mı? onlar almamışlarsa mı? Ben silmemişsem mi? sen silmemişsen mi? o silmemişse mi? biz silmemişsek mi? siz silmemişseniz mi? onlar silmemişlerse mi? Ben oturmamışsam mı? sen oturmamışsan mı? o oturmamışsa mı? biz oturmamışsak mı? siz oturmamışsanız mı? onlar oturmamışlarsa mı? Ben üzülmemişsem mi? sen üzülmemişsen mi? o üzülmemişse mi? biz üzülmemişsek mi? siz üzülmemişseniz mi? onlar üzülmemişlerse mi?
- 83.10.** 1-İşlerini bitirmişse bizimle gelebilir. 2-Bunu Recep söylemişse bir daha onula konuşmam. 3-Nur ev ödevlerini yapmamışsa gezmeye gidemez. 4-Yavuz sınavları verememişse biz hiç veremeyiz. 5-Burak bilet bulmuşsa bu gece gelebilir. 6-Serap işini sevmemişse başarılı olmaz. 7-Bu davate Ayşe'yi çağırılmıyşlarsa çok kırılabilir. 8-Sevde'ye arkadaşları isediği saati hediye almışlarsa çok sevinecek. 9-Zehra eğer memleketine varmışsa neden hala beni aramadı. 10-Dilek iş yerinde yemek yememişse aç gelir. 11-Eğer sıkı giyinmemişse üşütebilir. 12-

- 84.8.** O almadıysa mı? ağlamadıysa mı? kırmadıysa mı? taşımadıysa mı? vermediyse mi? temizlemediyse mi? girmediyse mi? erimediysen mi? koymadıysa mı? solmadıysa mı? sunmadıysa mı? uyumadıysa mı? çözmediyse mi? dövmeydiyse mi? yüzmediyse mi? büyümediyse mi? satmadıysa mı? yakmadıysa mı? karışmadıysa mı? çıkmadıysa mı? kesmediyse mi? çekmediyse mi? pişmediyse mi? uçmadıysa mı? koşmadıysa mı? kopmadıysa mı? dökmeydiyse mi? ölçmediyse mi?
- 84.9.** Ben almadıysam mı? sen almadıysan mı? o almadıysa mı? biz almadıysak mı? siz almadıysanız mı? onlar almadıysalar mı? Ben silmediysen mi? sen silmediysen mi? o silmediyse mi? biz silmediyse mi? siz silmediyseniz mi? onlar silmediyseler mi? Ben oturmadıysam mı? sen oturmadıysan mı? o oturmadıysa mı? biz oturmadıysak mı? siz oturmadıysanız mı? onlar oturmadıysalar mı? Ben üzülmeydiysen mi? sen üzülmeydiysen mi? o üzülmeydiyse mi? biz üzülmeydiyse mi? siz üzülmeydiyseniz mi? onlar üzülmeydiyseler mi?
- 84.10.** 1-Eğer beğendiysen alabilirsin. 2-Ömer eğer faturaları ödemediyse ceza gelir. 3-Selin'i evde yalnız bıraktıysanız korkabilir. 4-Eğer camı Dilaver kırdıysa parasını da ödesin. 5-Ender beni aradıysa ulaşamamıştır. 6-Sevda eğer otobüse bindiyse trafikte takılmıştır. 7-Ortalıktaki eşyalarını topladıysa odası düzenlidir. 8-Eğer borçlarını bitirdiyse kesin tatile gider. 9-Salataya limon sıkıysanız ben yemem. 10-Şenay olanları öğrendiyse her an buraya gelebilir. 11-Kamil söz verdiyse yapar. 12-Eğer acıktıysan birşeyler hazırlayabilirim. 13-Yemeği buzdolabına koymadıysan bozulur. 14-Parasını ödediysen iki gün içinde getirirler. 15-Eğer kısık ateşe koyduysan hiçbir şey olmaz.
- 84.11.** 1- Если ты не закончил домашнее задание, на улицу не пойдешь. 2- Если Эсра вернулась из-за границы, давайте прямо сейчас навестим. 3- Если тебя до сих пор не выгнали с работы, благодари Бога. 4- Если ему скучно дома, давайте выйдем на улицу. 5- Если тебе не понравилась эта еда, давай я что-нибудь другое приготовлю. 6- Если ты до сих пор не извинился перед Хусейном, ты очень не прилично поступил. 7- Если ты не сказал маме, что пришел сюда, она может волноваться. 8- Если ты дочитал книгу, можешь мне тоже дать? 9- Если ты очень хорошо не подготовился к этому экзамену, не жди хорошего результата. 10- Если ты хорошо не полил те цветы, они засохнут. 11- Если хлеб зачерствел, не выкидывай. Давай птицам отдадим. 12-Если это слово сказал ты, то поступил ты очень не прилично.13- Если вы не поняли, давайте я еще раз объясню. 14- Если тебе не удобно на стуле, пересядь в кресло.15- Если вы проголодались, мы можем прямо сейчас поесть. 16- Пойдем, если ты закончил работу.
- 85.1.** 1-O satabilir, yakabilir, alabilir, atabilir, kırabilir, sıkabilir, karışabilir, bıkmabilir, koyabilir, solabilir, kovabilir, koşabilir, durabilir, vurabilir; 2-ağlayabilir, anlayabilir, taşıyabilir, kaşıyabilir, uyuyabilir, soğuyabilir; 3-verebilir, gelebilir, sevebilir, gezebilir, girebilir, silebilir, bilebilir, binebilir, dönebilir, dövebilir, görebilir, çözebilir, gülebilir, düşebilir; 4-deneyebilir, temizleyebilir, eriyebilir, inciyebilir, büyüyebilir, çürüyebilir; 5-gidebilir, edebilir, hissedebilir, seyredebilir, reddedebilir, zannedebilir; 6-yiyebilir, diyebilir.
- 85.2.** Ben anlayabilirim, sen anlayabilirsin, o anlayabilir, biz anlayabiliriz, siz anlayabilirsiniz, onlar anlayabilirler; Ben sevebilirim, sen sevebilirsin, o sevebilir, biz sevebiliriz, siz sevebilirsiniz, onlar sevebilirler; Ben bulabilirim, sen bulabilirsin, o bulabilir, biz bulabiliriz, siz bulabilirsiniz, onlar bulabilirler; Ben yürüyebilirim, sen yürüyebilirsin, o yürüyebilir, biz yürüyebiliriz, siz yürüyebilirsiniz, onlar yürüyebilirler.
- 85.3.** 1-Ben elli kiloyu tek elimle kaldırabilirim. 2-Bu kitabı yarım saatte okuyabilirim. 3-Sen bu soruyu çözebilir misin? 4-İsa buradan atlayabilir. 5-Harun bu ağaca çıkabilir. 6-İkinci dönem cumartesi dersimiz olabilir. 7-Pazar günü konsere gidebiliriz. 8-Abim bu yaz tatilde bize gelebilir. 9-Toplantıyı haftaya erteleyebilirler. 10-Cuma günü çok meşgul olabilirim. 11-Toplantıya ben de katılabilir miyim? 12-İbrahim de bizimle gelebilir mi? 13-Sözlüğünü ödünç alabilir miyim? 14-Bugün biraz erken çıkabilir miyiz? 15-Buraya oturabilir miyim?
- 85.4.** O alamaz, atamaz, kıramaz, sıkamaz, koyamaz, duramaz, ağlayamaz, anlayamaz, taşıyamaz, kaşıyamaz, uyuyamaz, soğuyamaz, veremez, gelemes, giremez, silemez, dökemez, gülemes, deneyemez, temizleyemez, eriyemez, inciyemez, büyüyemez, çürüyemez gidemez, edemez, yiyemez, diyemez.

- 85.5.** Ben yazamam, sen yazamazsın, o yazamaz, biz yazamayız, siz yazamazsınız, onlar yazamazlar; Ben bilemem, sen bilemezsin, o bilemez, biz bilemeyiz, siz bilemezsiniz, onlar bilemezler; Ben okuyamam, sen okuyamazsın, o okuyamaz, biz okuyamayız, siz okuyamazsınız, onlar okuyamazlar; Ben göremem, sen göremezsin, o göremez, biz göremeyiz, siz göremezsiniz, onlar göremezler.
- 85.6.** O alabilir mi? atabilir mi? kırabilir mi? sıkabilir mi? koyabilir mi? durabilir mi? ağlayabilir mi? anlayabilir mi? taşıyabilir mi? kaşiyabilir mi? uyuyabilir mi? soğuyabilir mi? verebilir mi? gelebilir mi? girebilir mi? silebilir mi? dökebilir mi? gülebilir mi? deneyebilir mi? temizleyebilir mi? eriyebilir mi? inciyebilir mi? büyüebilir mi? çürüyebilir mi? gidebilir mi? edebilir mi? yiyebilir mi? diyebilir mi?
- 85.7.** Ben yapabilir miyim? sen yapabilir misin? o yapabilir mi? biz yapabilir miyiz? siz yapabilir misiniz? onlar yapabilirler mi? Ben gezebilir miyim? sen gezebilir misin? o gezebilir mi? biz gezebilir miyiz? siz gezebilir misiniz? onlar gezebilirler mi? Ben okuyabilir miyim? sen okuyabilir misin? o okuyabilir? biz okuyabilir miyiz? siz okuyabilir misiniz? onlar okuyabilirler mi? Ben yürüyebilir miyim? sen yürüyebilir misin? o yürüyebilir mi? biz yürüyebilir miyiz? siz yürüyebilir misiniz? onlar yürüyebilirler mi?
- 85.8.** O alamaz mı? atamaz mı? kıramaz mı? sıkamaz mı? koyamaz mı? duramaz mı? ağlayamaz mı? anlayamaz mı? taşıyamaz mı? kaşiyamaz mı? uyuyamaz mı? soğuyamaz mı? veremez mi? gelemez mi? giremez mi? silemez mi? dökemez mi? gülemez mi? deneyemez mi? temizleyemez mi? eriyemez mi? inciyemez mi? büyüemez mi? çürüyeemez mi? gidemez mi? edemez mi? yiyemez mi? diyemez mi?
- 85.9.** Ben alamaz mıyım? sen alamaz mısın? o alamaz mı? biz alamaz mıyız? siz alamaz mısınız? onlar alamazlar mı? Ben silemez miyim? sen silemez misin? o silemez mi? biz silemez miyiz? siz silemez misiniz? onlar silemezler mi? Ben uyuyamaz mıyım? sen uyuyamaz mısın? o uyuyamaz mı? biz uyuyamaz mıyız? siz uyuyamaz mısınız? onlar uyuyamazlar mı? Ben büyüyemez miyim? sen büyüyemez misin? o büyüyemez mi? biz büyüyemez miyiz? siz büyüyemez misiniz? onlar büyüyemezler mi?
- 85.10.** 1-Benim resmimi çizebilir misin? 2-Ben senin kalemini bulabilirim. 3-Cengiz bu işi becerebilir mi? 4-Siz bu yarışmayı kazanabilirsiniz. 5-Sen bu metni Rusça'ya tercüme edebilir misin? 6-Arif'i ancak sen ikna edebilirsin. 7-Abim bu yaş pastayı tek başına yiyebilir. 8-O, sizin gibi dans edebilir mi? 9-Araba göle düşmüş. Sence onu çıkarabilirler mi? 10-Yoğurt yerine kaymak kullanabiliriz.
- 85.11.** 1-Ben gece horlayabilirim. 2-Sen unutabilirsin, abine ver. 3-Bu gece geç gelebiliriz. 4-Okullar tatil olabilir. 5-Bu yıl çok soğuk olabilir. 6-Henüz karar vermedim. Ama siz evde kalabilirsiniz. 7-Yarın pikniğe gidebiliriz. 8-Sınavda bu soru çıkabilir. 9-Sabahleyin toplantısı vardı. Bugün gelmeyebilir.
- 85.12.** 1-Size özel bir soru sorabilir miyim? 2-Çantalarımızı burada bırakabilir miyiz? 3-Dışarı çok soğuk. Biraz burada bekliyebilir miyiz? 4-Bugün biraz erken çıkabilir miyim? 5-Arkadaşlarım bu gece bizde kalabilirler mi? 6-Ben de onlarla tiyatroya gidebilir miyim? 7-Biraz daha tatlı alabilir miyim? 8-Şu kitapları Zeliha'ya verebilir misin? 9-İşten sonra markete uğrayabilir misin?
- 85.13.** 1- Акиф может покрасить весь дом за два дня. 2- Моему брату 2 года и он умеет считать до ста. 3- Зеки одним глотком может выпить 2 литра воды. 4- Это очень умная собака. За 10 минут может найти различные вещи. 5- Эмре может поймать эту машину. 6- Как глубоко вы можете нырять? 7- Отсюда можешь попасть в цель? 8- Ты можешь проплыть от этого берега к тому берегу? 9- В минус 30 градусов ты можешь выходить в море? 10- Ты можешь перетасать эти мешки на спине?
- 85.14.** 1- Я могу сегодня лечь рано. 2- Без разрешения не уходи. Папа может разозлиться. 3- Полиция может задать вам кучу вопросов. 4- В этом озере даже можете поймать десяти килограммовую рыбу. 5- Завтра может пойти дождь. 6- На этих каникулах мы можем поехать в Улудаг. 7- Ты тоже можешь принять участие в соревнованиях. 8- Мы с можем с тобой прийти к взаимопониманию. 9- Мы можем отправить кого-нибудь из вас в Анкару на два дня.

- 85.15.** 1- В этот раз могу подстричь волосы очень коротко? 2- Вы сможете закончить заказы до вторника? 3- Ты сегодня сможешь спросить директора? 4- Я могу воспользоваться твоим компьютером? 5- Мы можем с Эрканом выйти на улицу? 6- Алло, я могу поговорить с Тарканом? 7- Мы можем написать название книг? 8- Мы можем немного поговорить с тобой? 9- Мы можем начинать?
- 85.16.** 1-Ben Çince konuşamam. 2-İlyas Selman'ı yenemez. 3-Kadir otobüs kullanamaz. 4-Sen bu dili öğrenemezsin. 5-Siz benim el yazımı okuyamazsınız. 6-Bu havada uçaklar da kalkamaz. 7-Sen onları yakalayamazsın. 8-Levent piyano çalamaz. 9-Birol doktor olamaz. 10-Ben karanlıkta uyuyamam.
- 85.17.** 1-Sabah o saatte kalkamayabilirim. 2-Cumartesi günü çocukları parka götürmeyebilirim. 3-Bu haftasonu size gelemez. 4-Senin bendeki kitaplarını yarın getiremeyebilirim. 5-Bu ödevi akşama kadar bitiremeyebilirim. 6-Ben bu balonu baban gibi şişiremeyebilirim. 7-Çok meşgul olacağım. Galip'e uğrayamayabilirim. 8-Hava yağmurlu. Yarın pikniğe gidemeyebiliriz. 9-Kısa sürede iyileşemeyebilir.
- 85.18.** 1-Ben yarın gelmeyebilir miyim? 2-Okullar tatil olmayabilir. 3- Pazar günü bizimle gelmeyebilir. 4- Ufuk bu kravatı beğenmeyebilir. 5- Hepinize izin veremeyebilirler. 6-Havalar uzun süre ısınmayabilir. 7- Seni içeri almayabilirler. 8- Arzu acı yemeyebilir. 9- İlhan beni davet etmeyebilir.
- 85.19.** 1- Саид не сможет выучить этот стих. 2- Я не могу вставать по утрам рано. 3- Мы не можем доверять Реджепу. 4- Я не могу научить тебя русскому языку. 5- Я не могу выйти на улицу в такую погоду. 6- Якуп болен. Он не может пойти с вами. 7- Сейчас Вы с ним не сможете познакомиться. 8- Здесь очень высоко. Я отсюда не могу прыгать. 9- В это время мы не можем найти открытый магазин. 10- Я не могу тебе дать эту рубашку.
- 85.20.** 1- Он может не доставить к завтрашнему дню заказы. 2- Дурмуш может не найти его адрес. 3- Я могу не съест всю эту еду. 4- После этого я больше могу не ходить. 5- Ты можешь не поведешь мою машину. 6- В самом начале он может меня не узнать. 7- В этом году на каникулах он может не поехать домой. 8- Полиция может не поймать вора. 9- Феридун в этом году может не закончить университет.
- 85.21.** 1- Шевкет только что пришел. Он может не познакомиться с Умит. 2- Он больше может не захотеть тебя видеть. 3- Он может не назначить нам встречу. 4- После экзамена он может нам не разрешить. 5- В этом месяце квартирант может не освободить дом. 6- Он может не согласиться на наше предложение. 7- Завтра вы можете не одевать галстук. 8- Халит очень крепко спит. Может нас не услышать. 9- Я могу сегодня вечером не ложиться рано?
- 85.22.** Ben anlayabiliyorum, sen anlayabiliyorsun, o anlayabiliyor, biz anlayabiliyoruz, siz anlayabiliyorsunuz, onlar anlayabiliyorlar; Ben dinlemiyorum, sen dinlemiyorsun, o dinlemiyor, biz dinlemiyoruz, siz dinlemiyorsunuz, onlar dinlemiyorlar; Ben ağlayabiliyorum mu? sen ağlayabiliyor musun? o ağlayabiliyor mu? biz ağlayabiliyoruz mu? sen ağlayabiliyor musunuz? onlar ağlayabiliyorlar mı? Ben söyleyemiyorum mu? sen söyleyemiyor musun? o söyleyemiyor mu? biz söyleyemiyor muyuz? siz söyleyemiyor musunuz? onlar söyleyemiyorlar mı?
- 85.23.** 1-Ben babamın yazısını okuyamıyorum. 2-Ben uzaktan göremiyorum. 3-Ben de patlıcan yiyemiyorum. 4-Sen Arapça yazabiliyorsun ama kardeşin yazamıyor. 5-Ben utanıyorum, herşeyi istemiyorum. 6-Bazı şeyleri ona söyleyemiyorum. 7-Bu aralar çok meşgulüm. Seninle hiç konuşmuyoruz. 8-Yemeğini artık kendisi yiyebiliyor. 9-Sabahları erken kalkamıyorum. 10-O günleri hiç unutuyorum. 11-Hafta içi kahvaltı yapamıyorum.
- 85.24.** Ben arayabileceğim, sen arayabileceksin, o arayabilecek, biz arayabileceğiz, siz arayabileceksiniz, onlar arayabilecekler; Ben yiyemeyeceğim, sen yiyemeyeceksin, o yiyemeyecek, biz yiyemeyeceğiz, siz yiyemeyeceksiniz, onlar yiyemeyecekler; Ben yapabilecek miyim? sen yapabilecek misin? o yapabilecek mi? biz yapabilecek miyiz? siz yapabilecek misiniz? onlar yapabilecekler mi? Ben sevemeyecek miyim? sen sevemeyecek misin? o sevemeyecek mi? biz sevemeyecek miyiz? siz sevemeyecek misiniz? onlar sevemeyecekler mi?

- 85.25.** 1-Ben bu yemeği yiyemeyeceğim. 2-Onun bu sözlerine daha fazla dayanamayacağım. 3-Erken yat. Yoksa sabah kalkamayacaksın. 4-Bundan sonra kopya çekemeyeceksiniz. 5-Uzun bir süre birbirimizi göreemeyeceğiz. 6-Bir daha beni kandıramayacaklar. 7-Artık ben de futbol oynayabileceğim. 8-Oraya vaktinde varamayacağız. 9-Bu toplantının yüzüne yarınki konsere de gidemeyeceğiz. 10-Biz seninle bir daha görüsemeyecek miyiz? 11-Ben bu akşam dışarı çıkamayacak mıyım?
- 85.26.** Ben alabildim, sen alabildin, o alabildi, biz alabildik, siz alabildiniz, onlar alabildiler; Ben gelemedim, sen gelemedin, o gelemedi, biz gelemedik, siz gelemediniz, onlar gelemediler; Ben bakabildim mi? sen bakabildin mi? o bakabildi mi? biz bakabildik mi? siz bakabildiniz mi? onlar bakabildiler mi? Ben bitiremedim mi? sen bitiremedin mi? o bitiremedi mi? biz bitiremedik mi? siz bitiremediniz mi? onlar bitiremediler mi?
- 85.27.** 1-Ben de o soruyu çözebilirdim. 2-Biraz erken haber verebilirdiniz. 3-Bunu sana daha önce söyleyemezdik. 4-Sence ben yarışmayı kazanabilir miydim? 5-Sen o yarışmayı kazanamazdın. 6-Biraz daha oturabilirdik. 7-Allah korusun, elini kesebilirsin! 8-Jale'yi orada yalnız bırakamazdım. 9-Sen onu ikna edebilir miydin? 10-O arabayı daha pahalıya satamazdın. 11-Niçin attınız? Ben o oyuncuğı tamir edebilirdim.
- 85.28.** Ben anlayabilmişim, sen anlayabilmişsin, o anlayabilmiş, biz anlayabilmişiz, siz anlayabilmişsiniz, onlar anlayabilmişler; Ben bekleyememişim, sen bekleyememişsin, o bekleyememiş, biz bekleyememişiz, siz bekleyememişsiniz, onlar bekleyememişler; Ben uyuyabilmiş miyim? sen uyuyabilmiş misin? o uyuyabilmiş mi? biz uyuyabilmiş miyiz? siz uyuyabilmiş misiniz? onlar uyuyabilmişler mi?
- 85.29.** 1-Annem yarın bize gelebilirmiş. 2-Salı günü çok işi varmış. Bize uğrayamazmış. 3-Sor bakalım, yarın çocukları okula götürebilir miymiş? 4-Yeni bir iş bulmuş. Buradan taşınabilirmiş. 5-Elleri yaraymış. Bulaşıkları yıkayamazmış. 6-Yarın sınavı varmış. O yüzden bugün bize yardım edemezmiş. 7-Hiç boş vakti yokmuş. Bu yüzden sana İtalyanca öğretememiş. 8-Bilgisayarını kimseye veremezmiş. 9-Çok hassasmış. Her an bozulabilirmiş. 10-Bize söyleyemezmiş. Arkadaşına söz vermiş.
- 86.1.** 1-satıvermek, yakıvermek, alıvermek, atıvermek, ağlayıvermek, anlayıvermek, kırıvermek, sıkıvermek, karışıvermek, bıkıvermek, tanıyıvermek, ağrıyıvermek, 2-koyuvermek, soluvermek, kovuvermek, koşuvermek, duruvermek, vuruvermek, susuvermek, uçuvermek, uyuyuvermek, soğuyuvermek, oturuvermek, okuyuvermek, 3-verivermek, gelivermek, sevirivermek, gezirivermek, deneyivermek, temizleyivermek, girivermek, silivermek, bilivermek, binivermek, eriyivermek, inciyivermek, eskiyivermek, ekşiyivermek, 4-döküvermek, dövüvermek, görüvermek, çözüvermek, gülüvermek, düşüvermek, sürüvermek, küsüvermek, büyüyüvermek, çürüyüvermek, yürüyüvermek, üşüyüvermek, 5-gidivermek, seyredivermek.
- 86.2.** Ben anlayıveriyorum, sen anlayıveriyorsun, o anlayıveriyorsun, biz anlayıveriyoruz, siz anlayıveriyorsunuz, onlar anlayıveriyorlar; Ben bekleyıveriyorum, sen bekleyıveriyorsun, o bekleyıveriyor, biz bekleyıveriyoruz, siz bekleyıveriyorsunuz, onlar bekleyıveriyorlar.
- 86.3.** Ben anlatıvereceğim, sen anlatıvereceksin, o anlatıverecek, biz anlatıvereceğiz, siz anlatıvereceksiniz, onlar anlatıverecekler; Ben bilıvereceğim, sen bilıvereceksin, o bilıverecek, biz bilıvereceğiz, siz bilıvereceksiniz, onlar bilıverecekler.
- 86.4.** Ben alıveririm, sen alıverirsin, o alıverir, biz alıveririz, siz alıverirsiniz, onlar alıverirler; Ben bulıveririm, sen bulıverirsin, o bulıverir, biz bulıveririz, siz bulıverirsiniz, onlar bulıverirler.
- 86.5.** Ben yapıverdim, sen yapıverdin, o yapıverdi, biz yapıverdik, siz yapıverdiniz, onlar yapıverdiler; Ben geziriverdim, sen geziriverdin, o geziriverdi, biz geziriverdik, siz geziriverdiniz, onlar geziriverdiler.
- 86.6.** Ben tanıyıvermişim, sen tanıyıvermişsin, o tanıyıvermiş, biz tanıyıvermişiz, siz tanıyıvermişsiniz, onlar tanıyıvermişler; Ben dinleyivermişim, sen dinleyivermişsin, o dinleyivermiş, biz dinleyivermişiz, siz dinleyivermişsiniz, onlar dinleyivermişler.
- 86.7.** Sen ağlayıver, o ağlayıversin, siz ağlayıverin, onlar ağlayıversinler; Sen yürüyüver, o yürüyüversin, siz yürüyüversin, onlar yürüyüversinler.

- 86.8.** Ben alıvermiyorum, sen alıvermiyorsun, o alıvermiyor, biz alıvermiyoruz, siz alıvermiyorsunuz, onlar alıvermiyorlar; Ben gelivermeyeceğim, sen gelivermeyeceksin, o gelivermeyecek, biz gelivermeyeceğiz, siz gelivermeyeceksiniz, onlar gelivermeyecekler; Ben bakıvermem, sen bakıvermezsin, o bakıvermez, biz bakıvermeyiz, siz bakıvermezsiniz, onlar bakıvermezler; Ben bitirivermedim, sen bitirivermedin, o bitirivermedi, biz bitirivermedik, siz bitirivermediniz, onlar bitirivermediler; Ben uyuyuvermemişim, sen uyuyuvermemişsin, o uyuyuvermemiş, biz uyuyuvermemişiz, siz uyuyuvermemişsiniz, onlar uyuyuvermemişler; Sen yürüyüverme, o yürüyüvermesin, siz yürüyüvermeyin, onlar yürüyüvermesinler.
- 86.9.** 1-Yerleri siliverin. 2-Şu kitapları dolaba koyuver. 3-Yemekten sonra bunları amcana götürürüversin. 4-Bütün soruları yarım saatte çözürüvermiş. 5-Bilgisayarım bozuldu. Dayım beş dakikada yapıverdi. 6-Bize marketten iki tane ekme alıverir misin? 7-O gün bize yarım saatini ayırıvermedi. 8-Bazen beni dinlemeyiveriyor. 9-Sen de o kravatı takmayıver. 10-Çantamı biraz tutuver. 11-Adresi orada birine soruver. 12-Siz şu formu dolduriverin. 13-Onlar da bir daha oraya gitmeyiversinler. 14-Orada tam saat bekledik. Bize bir çay ikram edivermedi. 15-Arkadaşlara söyleyiverirsin yarın İzmir'e gideceğim. 16-Yarın Kemalettin'i havalimanına götürürüversiniz.
- 86.10.** 1- Спроси-ка, принесли ли они новые книги? 2- Ты тоже не звони ему больше. 3- Протрети двери, вытри пыль с мебели. 4- Утром он не встретил нас на автовокзале. 5- Завтра зайдешь-ка к Дженет. 6- Во вторник отведешь-ка Ведат в школу. 7- Она ни разу не приготовила утром даже завтрак. 8- Он не погладил ни одной рубашки. 9-Иногда так резко заболевает. 10- Вы поженились уже 2 месяца назад. 11- После того дня он ни разу меня не обнял. 12- Уже как два года он ни разу не позвонил своей семье. 13- Пусть Бюлент не приходит домой сегодня ночью. 14- Никто не слышит, скажи-ка на ушко. 15- Вытрешь-ка со стола после еды?
- 87.1.** Yapılmak - быть сделанным, dövülmek - быть побитым, kırılmak - сломаться, gövülmek - быть видимым, yenilmek - быть съеденным, eğilmek - согнуться, kesilmek - быть порезанным, yatılmak - ложиться, bozulmak - испортиться, satılmak - продаваться, atılmak - быть выброшенным, verilme - быть отданным, yazılmak - быть написанным, basılmak - быть затоптанным, soyulmak - быть почищенным, vurılmak - быть побитым, sevilme - быть любимым, çözülmek - быть решенным, dökülmek - быть разлитым, övülmek - быть похваленным, giyilmek - быть одетым, gezilmek - быть пройденным, tutulmak - попасть, sıkılmak - быть выжатым, binilmek - кататься, çizilmek - быть расчерченным, gidilmek - ходить, kapatılmak - быть закрытым, duyulmak - быть слышным.
- 87.2.** Başlanmak - начинаться, ıslanmak - промокнуть, beklemek - быть жданным, oynanmak - быть сыгранным, ütülenmek - быть поглаженным, doğranmak - быть нарезанным, bilinmek - быть ясным, dolanmak - гулять, ayarlanmak - быть отрегулированным, suçlanmak - быть обвиненным, denenmek - быть испробованным, azarlanmak - быть отруганным, düzenlenmek - быть организованным, sevinmek - радоваться, hatırlanmak - быть не забытым, hesaplanmak - быть посчитанным, izlenmek - быть просмотренным, karlanmak - быть завернутым, karalanmak - быть зачеркнутым, karşılanmak - быть встреченным, katlanmak - быть сложенным, ödenmek - быть оплаченным, kutlanmak - быть поздравленным, yakalanmak - быть пойманным, planlanma - быть спланированным, hazırlanmak - быть приготовленным, sallanmak - качаются, sürünmek - быть намазанным, taşınmak - быть перенесенным, bağlanmak - быть привязанным, dinlenmek - быть выслушанным, yararlanmak - пораниться, harcanmak - быть потраченным.
- 87.3.** Silinmek - стираться, bilinmek - быть ясным, alınmak - быть купленным, bulunmak - быть найденным, gelinmek - приходиться, delinmek - продырявиться, çalınmak - быть украденным, bölünmek - быть разделенным, kalınmak - останавливаться, gülünmek - быть высмеянным, olunmak - быть, dalınmak - нырять, salınmak - быть отпущенным, uo-lunmak - убиваться, ölünmek - скончаться.
- 87.4.** 1- Этот дворец был построен в 1578 году. 2- Стекло в зале разбито. 3- Наш телевизор опять сломался. 4- Рубашка, которую я хотел купить, продана. 5- Эта книга написана в

- 1852 году 6- Наша фирма основалась год назад. 7- Моя сумка была украдена вчера. 8- Вода в стакане налита до краев. 9- Здесь не курят. 10- Сейчас это слово употребляется везде. 11- Его пиджак порван. 12- Пакет порвался, все рассыпалось на пол. 13- Лимон выдавлен в салат? 14- Он не садится в автобусы, это очень опасно. 15- На мебели лак поцарапан.
- 87.5.** 1-Yan dairedede konuşulanlar burada duyuluyor. 2-Yerler ıslaktı. Çoraplarım ıslanmış. 3-Sana da birşey söylenmiyor. 4-Bu oyun iki kişiyle oynanmaz. 5-Senin yeni aldığın gömlek hiç ütülenmiyor. 6-Patatesler temizlenmiş, doğranmış. Herşey hazır. 7-Herşey önceden planlanmıştır. 8-Ayhan hırsızlıkla suçlanıyor. 9-Unutulmamak, hatırlanmak çok güzel birşey. 10-Beş dakikada yerler karla kaplandı. 11-Başbakan büyük bir törenle karşılandı. 12-Gömlekler katlanmaz, askıya asılır. 13-Faturaların hiçbiri ödenmemiş. 14-Zafer bayramı büyük bir törenle kutlandı. 15-Nihayet hırsızlar yakalanmışlar. 16-Depremde bütün binalar sallandı.
- 87.6.** 1- Военные не ползают по земле по-пластунски. 2- Мы переезжаем на этой неделе. 3- Сабри тоже поранился ногой. 4- Овощи должны свариться заранее. 5- Они убрали некоторые имена из списка. 6- На этой неделе Дениз не был принят в команду. 7- Полы вымыты. Осталось вытереть пыль с мебели 8- Здесь подметалось? Как будто грязно. 9- Моя сумка нашлась два дня назад. 10- Из-за него класс поделен на две части. 11- Стекло моих очков разбито было вчера. 12- Мусор снова не выброшен. 13- Эта еда испортилась, она не съедобная. 14- Галатасарай на этой неделе опять проиграла. 15- Вчера отключили воду.
- 88.1.** Sevilmek – обрадоваться, açılmak – раскрыться, yazılmak – записываться, katılmak – участвовать, sıkılmak – скучать, eğilmek – согнуться, kurulmak – основаться, dökülmek – литься, tutunmak – держаться, görünmek – виднеться, övünmek – гордиться, giyinmek – одеваться, soyunmak – раздеваться, gezinmek – прогуливаться, dövünmek – убиваться, bulunmak – находиться, alınmak – обижаться, silinmek – вытираться, yıkanmak – мыться, kaçınmak – чесаться, dilenmek – попрошайничать, aranmak – искать у себя, tıkanmak – подавиться, taranmak – причесываться, boyanmak – краситься, korunmak – защищаться, söylenmek – ворчать, süslenmek – наряжаться, mırıldanmak – бормотать, sürünmek – намазываться.
- 88.2.** Açılmak – açılmak, eğilmek – eğilmek, kurulmak – kurulmak, atılmak – atılmak, yazılmak – yazılmak, dökülmek – dökülmek, ayrılmak – ayrılmak, sıkılmak – sıkılmak, katılmak – katılmak.
- 88.3.** 1- У него совсем нет друзей. Он не может поделиться ни с кем. 2- Я записался на новые курсы. 3- Вчера на конференции мне было очень скучно. 4- Рюстэм разошелся с супругой. 5- Сегодня я буду присутствовать на важном собрании. 6- Чтобы забрать ручку, Юнус бросился вперед. 7- Он смотрел телевизор рассевшись в кресле.
- 88.4.** 1- Замок сломался. Дверь не открывается. 2- Это письмо написано тебе. 3- Белье не выжалось хорошо. 4- Во всех школах для этого выделен специальный угол. 5- Суп пересолен. 6- Угура опять выгнали с работы. 7- Часы заведены на шесть.
- 88.5.** Sevilmek – sevinmek, görünmek – görünmek, dövme – dövünmek, övünmek – övünmek, giyilmek – giyinmek, gezilmek – gezinmek, tutulmak – tutunmak, soyulmak – soyunmak, bakılmak – bakılmak, geçilmek – geçinmek, çekilmek – çekinmek, kaçılmak – kaçınmak, gerilmek – gerinmek, sürülmek – sürünmek.
- 88.6.** 1- Я очень обрадовался, когда увидел Тургуту. 2- Я очень быстро оделся. 3- Сначала он посмотрел по сторонам, потом вошел вовнутрь. 4- Все очень дорого. Нам тяжело прожить. 5- Не стесняйся, заходи. Чужих нет.
- 88.7.** 1- Индийское кино здесь очень популярно. 2- Брюки не носят с кроссовками. 3- В последние дни за стаканом вообще не ухаживали. 4- На красный свет не переходят. 5- Этот фильм вышел 25 лет назад.
- 88.8.** 1-Osman kimsese açılmaz. Çok içine kapanık biridir. 2-Herşeye öyle atılır. Biraz ağır ol. 3-Karate kursuna yazılmak istiyor. 4-Ben yarınki toplantıya katılamayacağım. 5-Ferit evden ayrılmış. Bir arkadaşıyla kalıyor. 6-O bu tür konuşmalardan sıkılır. 7-Dün sınavda öğrencilerin hepsi döküldü. 8-Ben kimsenin önünde eğilmem. 9-Bu habere çok sevdim. 10-Şu demire

- tutun, yoksa düşersin. 11-Hamdi nerelerde? Bugünlerde hiç görünmüyor. 12-Babam her zaman benimle övünürüm. 13-Annem de çok yavaş giyinir. 14-Gece çok geç geldi. Soyunmadan yatmış. 15-Çok sinirli. Odanın içinde geziniyor. 16-Böyle bir fırsatı kaçırdığı için çok dövünüyor.
- 88.9.** 1- Выйди на улицу, погуляй. Развейся. Чистый воздух пойдет на пользу. 2- Я находился во Франции с 1985 по 88 год. 3- Его очень обидело то что ты сказал. 4- Он хорошенько вытерся полотенцем. 5- Я только вчера вечером помылся. 6- Последнюю неделю у него чешется правый глаз. 7- Такая молодая женщина не стесняется попрошайничать. 8- Он целых 30 минут искал мелочь. 9-Он подавился, из-за того что запихнул в рот большой кусок хлеба. 10-Целый час перед зеркалом она расчесывалась и прихорашивалась. 11-Мы должны беречь себя от таких болезней. 12-Он очень ворчал, когда ты опоздал. 13-Он всегда что-то бубнит себе под нос. 14-А я спрятался за дверь. 15-Мы тоже, когда служили, много ползали по-пластунски
- 89.1.** Yazışmak – переписываться, görüşmek - видется, selamlaşmak - здороваться, dövüşmek - драться, vuruşmak - биться, atışmak - ругаться, bakışmak - переглядываться, kucaklaşmak - обниматься, çekişmek - ссориться, buluşmak - встречаться, anlaşmak - договариваться, çarışmak - сталкиваться, itişmek - толкаться, küşüşmek - обижаться, karşılaşmak - встречаться, tanışmak - знакомиться, bozuşmak - рассориться, ödeşmek - быть квитыми, uenişmek - сыграть в ничью, kaçışmak - разбежаться, bölüşmek - делиться, gülüşmek - смеяться, ağlaşmak - плакать, koşuşmak - бегать, uçuşmak - летать, bekleşmek - ждать, ötüşmek - чирикать, bağışmak - кричать, doluşmak - толпиться, kesişmek - пересекаться.
- 89.2.** 1-Ben Leyla'yla devamlı yazıyorum. 2-Dün dersten sonra Şevket'le biraz atıştık. 3-Uzun süre bakiştik. En sonunda ben onu tanıdım. 4-Üniversitenin önünde iki taksi çarpışmış. 5-Ben de onunla tanışmak istiyordum. 6-Otobüs çok kalabalıktı. Herkes itişiyordu. 7-İdris'le bilek güreşi yaptık fakat yenişemedik. 8-Ona öyle söylediğim için sonra babam bana çekişti. 9-Pazar günü sinemada buluştuk. 10-Ben onunla görüştüm. Yarın sana uğrayacak. 11-Dün Cevdet'le Vedat okulda dövüşmüşler. 12-Sen bana 50 lira borçluydın. Böylece ödeştik. 13-Öğrenciler koridorda koşuyorlar. 14-Birden herkes odama doluştı. 15-Kalan parayı aramızda bölüştük. 16-Dün yolda karşılaştık.
- 89.3.** 1- Два друга переписывались примерно два года. 2- Папа с мамой долгое время переглядывались. 3- Позавчера мы опять поругались с братом. 4- Три ученика, бегая по коридору, столкнулись. 5- Наконец-то мы познакомились с папой Булента. 6- Чтобы попасть внутрь, люди толкались. 7- Тогда встретимся на автобусной остановке. 8- Мы тоже не виделись много лет. 9- Вчера соседские дети опять подрались. 10- Позавчера ты тоже меня ударил. Теперь мы квиты. 11- Во вторник на рынке мы случайно встретились с Нихат. 12- Дети поделили игрушки между собой. 13- В коридоре ученики подняли гам. 14- Две команды сыграли в ничью. 15- С ночи до утра мы делились друг с другом горем.
- 89.4.** 1- воевать 2- мириться 3- разговаривать. 4- соревноваться.
- 89.5.** 1-İki ülke beş yıl savaştı. 2-Bu konuyu yarın konuşuruz. 3-Üç gün sonra barıştık. 4-Bu turnuvada 18 takım yarıştı.
- 89.6.** 1- Иран и Ирак годами зря воюют. 2- Вчера он вообще со мной не разговаривал. 3- Камилль хочет с тобой помириться. 4- Девочки соревнуются с мальчиками.
- 89.7.** 1-İçeri girdi, benden başka herkesle tokalaştı. 2-Orada bulunan herkesle bayramlaştık. 3-Buluşunca önce sıkı sıkı kucaklaştık. 4-Apartmanın girişinde selamlaştık. 5-Giderken herkesle vedalaştı.
- 89.8.** 1-Zayıf doğan bebekler çok çabuk geliyor. 2-Parmağım kapıya sıkıştı. 3-İflas ettikten sonra birçok işe girişti. 4-Benim geç gelmeme alıştı. 5-Trene son anda yetiştim.
- 90.1.** Bildirmek – сообщать, yazdırmak - писать*, buldurmak - найти*, güldürmek - смешить, uaptırmak - делать*, susturmak - молчать*, küstürmek - обижать, öldürmek - убить, yedirmek - кормить, açtırmak - открыть*, astırmak - вешать*, yaktırmak - жечь*, döndürmek - вращать, sordurmak - спросить*, saydırmak - считать*, indirmek - слезть*, alıştırma -

- привыкать*, baktırmak - смотреть*, barıştırmak - мирить, bıktırmak - надоедать, dondurmak - заморозить, çalıştırmak - заводить, dokundurmak - трогать*, dolaştırmak - выгуливать, gezdirmek - прогуливать кого-либо, durdurmak - останавливать, giydirmek - одевать кого-либо, inandırmak - убедить, kızdırmak - злить, tanıştırmak - знакомить.
- 90.2.** Uyutmak – усыплять, okutmak - читать*, aratmak - искать*, bağırtmak - кричать*, çağırtmak - звать*, üşütmek - простудить, kızartmak - жарить, yürütmek - ходить*, söyletmek - говорить*, acıtmak - делать больно, uzatmak - протягивать, düzeltmek - исправлять, yükseltmek - повышать, azaltmak - уменьшать, sürtmek - тереть, anlatmak - рассказывать, ağlatmak - плакать*, soğutmak - охлаждать, ağrıtmak - делать больно, büyütmek - воспитывать, dinletmek - слушать*, düzenlemek - организовать*, hatırlatmak - напоминать, hazırlatmak - готовить*, istetmek - хотеть*, kaplatmak - завернуть*, kaynatmak - варить, ounatmak - играть*, parçalamak - рубить на куски*, parlatmak - блестеть*, temizletmek - чистить*, toplamak - собирать*, fırçalamak - чистить*.
- 90.3.** Yatırmak – укладывать, uçurmak - летать*, geçirmek - провозать, içirmek - пить*, duyurmak - сообщить, doyurmak - кормить, düşürmek - уронить, korumak - сорвать, çıkarmak - достать, kaçırnak - угонять, pişirmek - готовить, bitirmek - заканчивать, batırmak - топить, şaşırmak - удивить, doğurmak - рожать, taşırnak - переливать через край, şişirmek - надувать, kızarmak - краснеть.
- 90.4.** 1-Getirmek – принести, 2-götürmek - уносить, 3-kaldırmak - поднимать, 4-göstermek - показывать.
- 90.5.** Ulaştırmak - добраться*, yutturmak - обдурить, korkutmak - пугать, damlatmak - закапывать, ürkütmek - напугать, göçürmek - сносить.
- 90.6.** 1-Dün çok soğuktu. Biraz üşütmüşüm. 2-Annem odada. Kardeşimi uyutuyor. 3-Annem bize köfte kızarttı. 4-Kardeşini ağlatma. Ne istiyorsa ver. 5-Geçen gece abim beni çok korkuttu. 6-Suyu boşuna akıtma. Ellerini yıkayınca hemen kapat. 7-Boşuna uğraşma, sen beni kandıramazsın! 8-Trafik polisi bizi durdurmadı. 9-Aslan, geyik yavrusunu öldürdü. 10-Metin çok komik birisi. Dün bizi çok güldürdü. 11-Öğretmen öğrencileri susturdu. 12-Ömür geçen hafta treni kaçırmış. 13-Elmas, çocukları erken yatırmış. 14-Amerikalılar üç Japon gemisini batırmişlar. 15-Ablam çok güzel yemekler pişirmiş. 16-Ben de ödevimi yeni bitirdim. 17-Dün arkadaşlarla uçurttu. 18-Annem kardeşimi doyuruyor. 19-Yolda giderken cüzdanımı düşürdüm. 20-Reyhan bahçedeki çiçekleri koparmış. 21-Tarik bize çikolata getirmiş. 22-Babam bizi hayvanat bahçesine götürdü. 23-Beni saat yedide kaldırım. 24-Bana küçüklük resmini gösterdi. 25-Dilekçeyi Yasin'e yazdırmış. 26-Olayı polise bildirdiniz mi? 27-Bu sarayı II.Mehmet yaptırmış. 28-Bu sefer saçlarını çok kısa kestirmişsin. 29-Lokantada bize yer ayırtmış. 30-Elimi çok acıttın. 31-Şu kalemi bana uzatır mısın? 32-Cuma günü odayı düzelttik. 33-Öğretmen bugün yeni bir konu anlattı. 34-Yarın bana hatırlatır mısın, Orhan'ı aramam lazım.
- 90.7.** 1- Он сказал, что его брата заставили делать домашнее задание. 2- Вчера в классе он всех рассмешил. 3- Террористы убили двух милиционеров. 4- Моя сестра кормит своего ребенка. 5- Водитель высадил нас не в том месте. 6- Я помирил Фуат с Атиф. 7- Мне надоело такое поведение этого мужчины. 8- Утром он не смог завести машину. 9- По вечерам я выгуливаю собаку. 10- Директор показал нам фабрику. 11- Моя мама одевает брата. 12- Слова Мустафы очень меня разозлили. 13- Мой брат познакомил меня со своими друзьями. 14- Твои слова заставили ее стыдиться. 15- Эта собака не дает нам спать. Лаит без остановки. 16- Ваш учитель слегка простудился. Он на этой неделе не придет. 17- Ты не прожарил курицу хорошо. 18- Моя мама держит младшего брата за руку и ведет его. 19-Он наступил мне на ногу. Очень больно сделал. 20- Он исправил его ошибки. 21- Никому это не рассказывай. 22-Мои родители вырастили нас с большим трудом. 23- Если ты хочешь, я немного дам послушать тебе музыку. 24- Почему ты мне не напомнил о том, что сегодня собрание? 25- Сначала закипятите воду. Потом добавьте зелень. 26- Он опять не дал мне поиграть с его игрушками. 27- Она натерла мебель до блеска. 28- Проведите мебель под столом. 29- Оповестите об этом всех учеников. 30- Она уронила стакан на пол. 31- Он оторвал пуговицу на моей

- рубашке. 32- Она достала большую книгу из своей сумки. 33- Давайте я закончу свою работу и мы пойдем. 34- Я очень удивился, когда увидел его.
- 91.1.** Bozulmak – edilgen, Sevilmek – dönüşlü, Tanışmak – işteş, Bitirmek – ettirgen, Öldürtmek – ettirgen, Kırılmak – edilgen, Açılmak (insan) – dönüşlü, Buluşmak – işteş, Okutmak – ettirgen, Anlaşmak – işteş, Övünmek – dönüşlü, Yapılmak – edilgen, Bildirmek – ettirgen, Giyinmek – dönüşlü, Atılmak – işteş, İslanmak – edilgen, Geçinmek – dönüşlü, Çarpışmak – işteş, Avlanmak – edilgen, Buldurmak – ettirgen, Ödeşmek – işteş, Vurulmak – edilgen, Aratmak – ettirgen, Çekinmek – dönüşlü, Kesilmek – edilgen, İçirmek – ettirgen, Sürünmek – dönüşlü, İtişmek – işteş.
- 91.2.** 1- писать – записываться – переписываться - писать*, 2- чистить - быть очищенным - раздеваться - чистить*, 3- бить - быть побитым – убиваться - биться, 4- видеть - быть видимым – виднеться - видеться 5- держать – попасть – держаться - закрепить, 6- смотреть - быть под присмотром – смотреть по сторонам – преглядываться.
- 92.1.** Satma, okuma, verme, gelme, dökme, dövme, büyüme, çürüme, uyuma, soğuma, alma, atma, ağlama, anlama, kırma, sıkma, karışma, bikma, tanıma, ağrıma, koyma, solma, kovma, koşma, durma, vurma.
- 92.2.** 1- чтение 2- письмо 3- аудирование 4- речь 5- ожидание 6- отдых 7- ходьба 8- прогулка 9- молчание 10- подъем
- 92.3.** 1-çizme, 2-bindirme, 3-indirme, 4-açma, 5-kapama, 6-kurtarma, 7-anma, 8-anlaşma, 9-araştırma, 10-araştırma.
- 92.4.** 1- булочка 2- кружева 3- упражнение 4- организация 5- виноградная лоза 6- тушенка 7- ситец 8- мотыга 9- деление 10- телохранитель 11- встреча 12- голубцы 13- умножение 14- подводка 15- вычитание 16- умножение 17- справочная 18- воздушный змей 19- долга 20- соревнование 21- мороженное 22- татуировка 23- обивка 24- чебурек
- 92.5.** 1- За последние годы в экономике был большой прогресс. 2- Они устроили очень красивую торжественную встречу премьер-министру. 3- У вас есть автомойка? 4- Мы продаем Огнетушительные приборы. 5- Ты прочитал инструкцию к этому? 6- Министр финансов не сделал заявлений по этому поводу. 7- Эта встреча для меня очень важна. 8- Это очень серьезное обвинение.
- 92.6.** 1-Misafirleri bekleme salonuna aldım. 2-Bu yolda sollama yapılmaz. 3-Bu makinenin açma kapama düğmesi nerede? 4-Dün metroda bir patlama olmuş. 5-Türkiye’de evlenme yaşı kaç? 6-Yarın dinleme dersimiz var. 7-Bu konuda bir değerlendirme yapmamız lazım. 8-Bu yıl turist sayısında azalma oldu.
- 93.1.** 1- понимание 2- открытие 3- показуха 4- шов 5- падение 6- вылет 7- продажа 8- взгляд (на вещи, на происходящее) 9- прилет 10- драка 11- взгляд 12- выход 13- проход 14- отправление
- 93.2.** 1-kapanış, 2-uçuş, 3-açılış, 4-varış, 5-görüş, 6-vuruş, 7-alış, 8-atış, 9-kaçış, 10-giriş.
- 93.3.** 1- Мне вообще не понравилось как Эркэн прочитал стихотворение. 2- Посмотри на походку того мужчины. 3- Меня побеспокоил взгляд Орхана. 4- Я приглашаю тебя на открытие нашего нового магазина. 5-После работы увидимся.
- 93.4.** 1-Sen trenin geliş saatini biliyor musun? 2-Bu ne biçim gülüş! 3-Kardeşine biraz anlayışlı davranmalısın. 4-Görünüşünden belli. Çocuk çok hasta. 5-Her sabah güneşin doğuşunu seyrediyorum.
- 94.1.** 1-Sen top oynamak istiyorsun. 2-Ben ders çalışmak istiyorum. 3-Sen film izlemek istiyorsun. 4-Biz dışarıda yemek istiyoruz. 5-Onlar uçağa binmek istiyorlar.
- 94.2.** 1-seyretmek, 2-içmek, 3-okumak, 4-gitmek, 5-temizlemek.
- 94.3.** 1- Завтра мы хотим с друзьями пойти на пикник. 2- Я не хочу с ним больше видеться. 3- Ты сам захотел сюда прийти. 4- Почему ты не хочешь прислушаться к маме? 5- Я не хочу занимать ему в долг.
- 94.4.** 1-Oyuncaklarını kardeşile paylaşmak istemiyor. 2-Ben onu davet ettim ama o gelmek istemedi. 3-Haftasonları erken yatmak istemiyor. 4-Bir derdi var ama konuşmak istemiyor.
- 95.1.** Ben satranç oynamayı biliyorum. Ben televizyon seyretmeyi düşünüyorum. Ben yüzme-yi öğreniyorum. Ben çok yemek yemeyi bıraktım.

- 95.2. Oynamayı, çalmayı, okumayı, evlenmeyi, gitmeyi.
- 95.3. 1- Я тоже не умею кататься на коньках. 2- Айгюн согласилась пойти в кино с нами. 3-Ты предложил посмотреть фильм? 4- В этом году мы думаем поехать в Америку. 5- Акын не любит говорить просто так.
- 95.4. 1-Ben de kaymayı denedim ama beceremedim. 2-Doktorlar da spor yapmayı tavsiye ediyorlar. 3-Alper bir günde paten yapmayı öğrendi. 4-Bu çubuklarla yemek yemeyi beceremiyorum. 5-Sana böyle basketbol oynamayı kim öğretti.
- 96.1. Ben sigarayı bırakmaya karar verdim. Saat beşte kitap okuyorum. Abim ekmeğe almaya gitti. Ben Türkçe öğrenmeye çalışıyorum.
- 96.2. İçmeye, kalkmaya, konuşmaya, çözmeye, götürmeye.
- 96.3. 1- Альпаслан начал говорить в год. 2- После этого я решил туда не ходить. 3- Завтра с друзьями мы пойдем плавать. 4- Я пытаюсь закончить домашнее задание. 5- Я тоже пришел тебе помочь.
- 96.4. 1-Yabancı birinin yanında yemek yemeye utanıyorum. 2-Sigarayı bırakmaya karar verdim. 3-Ben her zaman ona yardım etmeye çalışıyorum. 4-Dün Aylin'in bebeğini görmeye gittik. 5-Sol eliyle yemeye alışmış.
- 97.1. Ben televizyon seyretmekten nefret ediyorum. Ben cumartesi işe gitmekten bıktım. Ben sabahları yürümekten zevk alıyorum. Ben bunu ona söylemekten korkuyorum.
- 97.2. Evlenmekten, yemekten, değiştirmekten, anlatmaktan, bulamamaktan.
- 97.3. 1- Мне не нравится говорить за спиной у людей. 2- Я ненавижу раскрывать семейный секреты. 3- Я устал выполнять одну и ту же работу. 4- Я полочую удовольствие от проведении времени с детьми. 5- Он изгагает встречи глазами со мной.
- 97.4. 1-Ben de uçağa binmekten çok korkuyorum. 2-Böylece oraya gitmekten kurtulduk. 3-Yarınki konferansa katılmaktan vazgeçtim. 4-Yemekten önce birşeyler atıştırmaktan hoşlanmıyorum. 5-Bir şeyi iki defa söylemekten nefret ederim.
- 98.1. 1-Yarın patrone zam istemeyi düşünüyorum. 2-Asuman işten ayrılmaya karar vermiş. 3-Ben de yüzmeyi bilmiyorum. 4-İnsanları bekletmekten hoşlanmam. 5-Ağzımdaki yaradan dolayı yemek yemek zorlanıyorum. 6-Annemi üzmemeye çalışıyorum. 7-Dün seni beklemekten yorulduk. 8-Sen o teklifi reddetmekle yanlış yaptın. 9-Ben yemek yapmaktan hiç anlamam. 10-Maç seyretmeyi hiç sevmem. 11-O zaman oynamaya devam edebiliriz. 12-Onu işe almakla hata ettim. 13-Atilla arabasını satmaktan vazgeçmiş. 14-Arzu'yu çağırmaı unuttuk. 15-Onu şikayet etmekle hiçbir şey elde edemezsin. 16-Pazar günü pikniğe gitmeyi düşünüyörüz. 17-Biz evlenmeye karar verdik. 18-Ameliyattan sonra yürümekte zorlanıyor. 19-Artık yemek yapmaktan hoşlanmıyorum. 20-Günde bir saat çalışmayla bu işi bitiremezsin. 21-Aynur Ayşegül'ü çağırmaı gitti. 22-Kürsüye çıktı, hayat hikayesini anlatmaya başladı. 23-Bizde onun yazısını okumakta güçlük çekiyoruz. 24-Sabahları otobüs beklemekten bıktım. 25-Aksamları sahilde dolaşmayı çok severim. 26-Ben de sana bunu anlatmaya çalışıyorum. 27-Sen bu dili öğrenmekle çok doğru yaptın. 28-Aziz arabasını satmaktan vazgeçmiş. 29-Bugün annemi aramayı unuttum. 30-Sen büyüklerinle böyle konuşmaya utanmıyor musun? 31-Yine senin kitabını getirmeyi unuttum. 32-Ben de akşam seni aramayı düşünüyordum.
- 99.1. Babam benim ders çalışmamı, senin ders çalışmanı, onun ders çalışmasını, bizim ders çalışmamızı, sizin ders çalışmamızı, onların ders çalışmalarını istiyor.
- 99.2. Babam benim daha çok yemek yememi, senin yemeni, onun yemesini, bizim yememizi, sizin yemenizi, onların yemelerini istiyor.
- 99.3. Babam benim sigara içmememi, senin içmemeni, onun içmemesini, bizim içmememi, sizin içmemenizi istiyor.
- 99.4. Bahadır benim yardım etmemi rica etti. Doktor benim sigarayı bırakmamı tavsiye etti. Annem bulaşıkları senin yıkamamı söyledi. Arkadaşım benim tatile çıkmamı önerdi. Ben misafirlerin gitmelerini bekledim.
- 99.5. Yardım etmemi, etmesini, değiştirmemi, vermememi, bırakmamızı.
- 99.6. 1- Я не хочу, чтобы мои дети учились в той школе. 2- Мы ждем возвращения брата из армии. 3- Я предлагаю, чтобы вы нашли нового секретаря. 4- Я сказал тебе, чтобы ты

- отдал книги Бетюль. 5- Он попросил, чтобы я забрал билеты из офиса. 6- Риэлторы посоветовали нам купить дом в этом районе.
- 99.7.** 1-Ben sana oraya gitmemeni söyledim. 2-Bora benim onu işe almamı istemiyor. 3-İşten sonra okuldan çocukları almamı rica etti. 4-Ben de filmin bitmesini bekliyorum. 5-Doktorum bol bol sebze yememi tavsiye etti. 6-Ben dolapla masanın yerini değiştirmenizi öneririm.
- 100.1.** Babam benim dışarı çıkmama, senin dışarı çıkmana, onun dışarı çıkmasına, bizim dışarı çıkmamıza, sizin dışarı çıkmanıza, onların dışarı çıkmalarına izin verdi.
- 100.2.** Babam benim az yemek yememe, senin yemene, onun yemesine, bizim yememize, sizin yemenize, onların yememelerine alıştı.
- 100.3.** Babam benim kahvaltı yapmama, senin yapmamana, onun yapmamasına, bizim yapmamamıza, sizin yapmamamıza, onların yapmamalarına çok kızıyor.
- 100.4.** Ben senin erken gelmene şalırdım. Öğretmen benim geç kalmama kızdı. Bülent benim müdür olmama engel oldu. Cafer benim yarışmayı kazanmama yardım etti. Ben onun yemek seçmesine alıştım.
- 100.5.** Gezmesine, gitmeme, geçmesine, vermeme, konuşmasına.
- 100.6.** 1- Ее семья против того, чтобы она вышла замуж за меня. 2- Следите, чтобы ребенок не замерз. 3- Студенты привыкли, что я много задаю на дом. 4- Я очень разозлился, что Джансу нас не пригласил. 5- Я очень удивился, что Джемиль выиграл в соревнованиях. 6- Вы мешаєте объяснять мне урок.
- 100.7.** 1-Mahkeme gencin serbest bırakılmasına karar vermiş. 2-Annem kardeşimi kucağıma almama izin vermiyor. 3-Öğretmen kopya çekmemize çok kızıyor. 4-Ben Coşkun'un sınavı geçmemesine çok şaşırıdım. 5-Annem bizim yemek seçmemize bir türlü alışamadı. 6-Yaşlı adamın karşidan karşıya geçmesine yardım ettik.
- 101.1.** Babam benim geç yatmandan, senin yatmandan, onun yatmasından, bizim yatmamızdan, sizin yatmanızdan, onların yatmalarından hiç hoşlanmıyor.
- 101.2.** Babam benim gece eve geç gelmemden, senin gelmemden, onun gelmesinden, bizim gelmemizden, sizin gelmenizden, onların gelmelerinden hoşlanmıyor.
- 101.3.** Babam benim sözümde durmamamdan, senin durmamamdan, onun durmamasından, bizim durmamamızdan, sizin durmamamızdan, onların durmamalarından nefret ediyor.
- 101.4.** Annem benim yemek seçmemden nefret ediyor. Ben kardeşimin eşyalarını karıştırmamamdan bıktım. Ben abimin bunları duymasından korkuyorum. O bizim evde olmayışımızdan (olmamamızdan) faydalanmış (O bizim yokluğumuzdan faydalanmış). Ben senin Ali'yle arkadaşlık yapmandan hoşlanmıyorum.
- 101.5.** Durmamalarından, anlamlarından, karışmasından, dinlemelerinden, çalışmamlarından.
- 101.6.** 1- Я ненавижу, что он издевается над нами. 2- Мне не нравится, что Дерья часто к нам ходит. 3. Я боюсь, что Дильбер все узнает. 4- Он жалуется, что его соседи шумят. 5- Я устал от того, что он беспокоит нас каждую минуту. 6- Она осильно жалуется, что я поздно прихожу домой.
- 101.7.** 1-Birilerinin izinsiz eşyalarını almalarından nefret ederim. 2-Beni müdüre şikayet etmesinden bıktım. 3-Doğan'ın kendini övmesinden hoşlanmıyorum. 4-Teklifimizi kabul etmesinden korkuyorum. 5-Onun sigara içmesinden ben de memnun değilim. 6-Harçlığının yetmemesinden yakınıyor.
- 102.1.** 1-Doğan'ı çağırmanız iyi olmuş. 2-Yarışmayı kaybetmemizin tek sebebi sensin. 3-Amcam oğlunun doktor olmasıyla övünüyor. 4-Bence doktora görünmende fayda var. 5-Onun bana söz hakkı vermemesinden nefret ediyorum. 6-Ben onun herşeye karışmasına alıştım artık. 7-Duygu'nun bir daha bize gelmesini istemiyorum. 8-Takımın bu yıl şampiyon olması herkesi çok sevindi. 9-Ebru'nun okuldan ayrılmasının nedenini biliyor musun? 10-Ece'nin işten çıkarılmasıyla bunun ne ilgisi olabilir? 11-Sizi burada beklememde bir sakınca var mı? 12-Ben sizin kavga etmenizden bıktım artık. 13-Benim ona bağırmama alınmış. 14-Öğretmen bütün kitabı tercüme etmemizi istiyor. 15-Onun bu kadar kızgın olmasının bir sebebi olmalı. 16-Sizin odayı temizlemenizi bekliyorum. 17-Bu olayın senin geç kalmanla bir ilgisi yok. 18-Ben ona bir daha yapmamasını söylemişim. 19-Hastalığının ciddi olmasından korkuyorum. 20-Annem arkadaşlarımızın bu gece bizde kalmalarına izin verdi. 21-Bir de Ekrem'e sormanızda

- faıda var. O bu konuda uzman. 22-Ben onun izinsiz hareket etmesine alıştım. 23-Burada boş boş beklemenin bir manası yok. 24-Elif'in herşeyi eleştirmesine çok kızıyorum. 25-Patronum bir yıl daha burada çalışmamı istiyor. 26-Bana böyle dik dik bakmasından hiç hoşlanmıyorum. 27-Babam bisikletimi tamir etmeye yardım etti. 28-Emel'in herşeye gülmesi beni çok kızdırıyor. 29-Gonca'nın bunu duymasını istemiyorum. 30-Onun bu yarışmayı kazanması imkansız. 31-Sınava hazırlanmama abim çok yardımcı oldu.
- 103.1.** Babam benim geç yattığımı, senin yattığını, onun yattığını, bizim yattığımızı, sizin yattığınızı, onların yattıklarını biliyor.
- 103.2.** Babam benim gece eve geç geldiğimi, senin geldiğini, onun geldiğini, bizim geldiğimizi, sizin geldiğinizi, onların geldiklerini biliyor.
- 103.3.** Babam benim onu tanımadığımı, senin tanımadığını, onun tanımadığını, bizim tanımadığımızı, sizin tanımadığınızı, onların tanımadıklarını düşünüyör.
- 103.4.** Ben onun evlendiğini duydum. Ben onun çaldığını gördüm. Babam Ali'nin geldiğini söyledi. Ben senin geldiğini fark etmedim. Ben senin orada çalıştığını unuttum.
- 103.5.** Geldiğini, söylediğini, aldığını, konuştuğunu, barıştıklarını.
- 103.6.** 1- Он знает, что в воскресенье мы идем в кино. 2- Он спросил, когда я пришел. 3- Ты слышал, что Эмина уволили с работы? 4- Я вообще не видел, что они спросили. 5- Эмрах сказал мне, что собрание отменили. 6- Я потом понял, что он не может хорошо слышать. 7- Я думал, что учитель позвал нас.
- 103.7.** 1-Cami Emre'nin kırdığı çok geç anladık. 2-Sana ne aldığını biliyor musun? 3-Seninle ne konuştuğumuzu sordu. 4-Engin'in yarışmayı kaybettiğini duydum. 5-Enes'in odaya girdiğini gördünüz mü? 6-Cami benim kırdığını düşünüyör.
- 104.1.** Babam benim erken yattığıma, senin yattığına, onun yattığına, bizim yattığıma, sizin yattığınıza, onların yattıklarına inanmıyor.
- 104.2.** Babam benim gece eve erken geldiğime, senin geldiğine, onun geldiğine, bizim geldiğimize, sizin geldiğinize, onların geldiklerine inanmıyor.
- 104.3.** Babam benim sigara içmediğime, senin içmediğine, onun içmediğine, bizim içmediğimize, sizin içmediğinize, onların içmediklerine inanmıyor.
- 104.4.** Ben senin gelmediğine üzüldüm. Ben onun abul ettiğine çok sevindim. Ben oraya gittiğime pişman oldum. Ben Enver'in çaldığına inanmıyorum. Ben bunu duyduğuma sevindim.
- 104.5.** Ayrıldığına, temizlediğime, gitmediğimize, geldiğinize, ettiğime.
- 104.6.** 1- Он не верит, что мне 40 лет. 2- Я не верю, что он решит эту задачу. 3- Я очень рад, что увидел вас. 4- Я очень расстроился, из-за того что он проиграл в соревнованиях. 5- Я пожалел о том, что пригласил Эрджан. 6- Мы очень рады, что избавились от аренды
- 104.7.** 1-Telefonunuzun çaldığına üzüldüm. 2-Mahkeme onun suçlu olduğuna karar verdi. 3-Ben de onun suçsuz olduğuna inanmıyorum. 4-Sınavı geçemediğine çok üzüldüm. 5-Sonra bu soruyu sorduğuma pişman oldum. 6-Ecevit'in iş bulduğuna sevindim.
- 105.1.** Babam benim uyuduğundan, senin uyuduğundan, onun uyuduğundan, bizim uyuduğumuzdan, sizin uyuduğunuzdan, onların uyuduklarından emindi.
- 105.2.** Babam benim eve geç geldiğimden, senin geldiğinden, onun geldiğinden, bizim geldiğimizden, sizin geldiğinizden, onların geldiklerinden emindi.
- 105.3.** Babam benim sigara içmediğimden, senin içmediğinden, onun içmediğinden, bizim içmediğimizden, sizin içmediğinizden, onların içmediklerinden emindi.
- 105.4.** Benim onun gittiğinden haberim yok. Ben onun her şeye karışmasından bıktım. Ben beni onun şikayet ettiğinden şüpheleniyorum. Ben onun kabul edeceğinden emin değilim. Senin onun iştenden ayrıldığından haberin var mı?
- 105.5.** Aldığından, söylemediğimden, kapattığından, bulunduğundan, gelmediğinden.
- 105.6.** 1- Я уверен, что ученики не готовятся к экзамену. 2- Он сомневается, что стекло разбил Эрдем. 3- Мне не сообщили, что они женятся. 4- Я не уверен, что она помирится с Эрдинч. 5- Я уверен, что Эрдоган видел нас там. 6- Наверно ты не в курсе, что сменился директор.

- 105.7.** 1-Benim, onun seninle çalıştığından haberim yoktu. 2-Erhan'ın 40 yaşında olduğundan eminim. 3-Onun adresi bilmediğinden emin misin? 4-Bankayı onun soyduğundan şüpheleniyorlar. 5-Onların kavgalı olduklarından haberim yoktu. 6-Erol'un her şeyi bildiğinden eminim.
- 106.1.** 1-Yeni bir araba aldığıma inanmıyor. 2-Oraya nasıl çıktığını ben de anlamadım. 3-Gizem'in bu konuyu bildiğini sanmıyorum. 4-Ersin'in taburcu olduğuna çok sevdim. 5-Ben arkadaşlarımla buluşmaya gidiyorum. 6-Gülsüm şirketinizin zor günler yaşadığından bahsetti. 7-Gökay'ın iki aydır işsiz gezdiğini biliyor musun? 8-Senin heyecanlı olduğun belli oluyordu. 9-Senin salata yemediğini unuttum. 10-Kavgayı Gürbüz'ün başlattığından eminim. 11-Onun bizi aldattığına inanmıyorum. 12-Ben onun orada geceleyeceğini sanmıyorum. 13-Merkez bankasının soyulduğunu duydun mu? 14-Sen Gülten'in kaza yaptığını biliyor muydun? 15-Ben Gökhan'ın Cumartesi günleri çalıştığını zannetmiyorum. 16-Güler'in hasta olduğundan haberim yoktu. 17-Sizin Gülay'la barıştığınıza çok sevdim. 18-Ben onların kavgaya ettiklerini hiç görmedim. 19-Gökçay'a sırrımı aştığıma çok pişman oldum. 20-Ben senin ne söylemek istediğini anlamıyorum. 21-İşten çıkarıldığına çok üzülüm. 22-Telefonun çaldığını hiç duymadım. 23-Biz onun herkesle anlaşmadığını biliyoruz. 24-Onun iki yıl Berlin'de çalıştığını öğrendin. 25-Ben onun gizli gizli görüştüğlerinden eminim. 26-Ben ilk başta onun kopya çektiğini anlamadım. 27-Gürsoy'un bu kadar zayıfladığına inanmıyorum. 28-Ben senin Gürrol'un kardeşi olduğunu bilmiyordum. 29-Ona Gül'ün evlendiğini ben söyledim. 30-Ahmet, Gülnaz'ın kendi işini açtığından bahsetmişti. 31-Ben onun böyle birşey söylediğini zannetmiyorum. 32-Ben onun hiçbir zaman ders çalıştığını görmedim.
- 107.1.** Babam benim geç yatacağımı, senin geç yatacağımı, onun geç yatacağını, bizim geç yatacağımızı, sizin geç yatacağınızı, onların geç yatacaklarını biliyor.
- 107.2.** Babam benim gece eve geç geleceğimi, senin geleceğini, onun geleceğini, bizim geleceğimizi, sizin geleceğinizi, onların geleceklerini biliyor.
- 107.3.** Babam benim onu beğenmeyeceğimi, senin beğenmeyeceğini, onun beğenmeyeceğini, bizim beğenmeyeceğimizi, sizin beğenmeyeceğinizi, onların beğenmeyeceklerini düşünüyör.
- 107.4.** Ben onların gelmeyeceklerini tahmin ettim. Ben onun mutlu olacağını düşündüm. Ben senin kendi iş yerini açacağını duydum. Ben Esat'ın hediyemi beğeneceğini umuyorum. Ben yarın toplantı olacağını söyledim.
- 107.5.** Soracağımızı, vereceğinizi, geleceğinizi, inanacağımı, sevineceğini.
- 107.6.** 1- Ты знаешь, что Эсна уедит завтра в Стамбул 2- Я полагал, что ты не уедешь. 3 Я понял, что он нам не поможет. 4- Я слышал, что Эшреф будет участвовать в соревнованиях. 5- Мы надеемся, что Эврэн сдаст экзамен. 6- Я догадался, что она выйдет замуж.
- 107.7.** 1-Ben senin yarın evde olmayacağını unuttum. 2-Ben Fahri'nin teklifimizi kabul etmeyeceğini hissettim. 3-Arabayı satacağımı ben de daha yeni öğrendim. 4-Biz de onun Faruk'u affedeceğini düşündük. 5-Fatih benim işten ayrılacağını biliyordu. 6- Ben sana akşam geç geleceğimi söyledim.
- 108.1.** Babam benim erken yatacağıma, senin yatacağına, onun yatacağına, bizim yatacağımıza, sizin yatacağımıza, onların yatacaklarına inanmıyor.
- 108.2.** Babam benim gece eve erken geleceğime, senin geleceğine, onun geleceğine, bizim geleceğimize, sizin geleceğinize, onların geleceklerine inanmıyor.
- 108.3.** Babam benim sigara içmeyeceğime, senin içmeyeceğine, onun içmeyeceğine, bizim içmeyeceğimize, sizin içmeyeceğinize, onların içmeyeceklerine inanmıyor.
- 108.4.** Ben onun bu gece bizde kalacağına sevdim. Biz onun yarışmaya devam edemeyeceğine üzülüm. Ben zayıflayacağıma söz verdim. O bundan sonra kumar oynamayacağına yemin etti. Biz onların bu okulu kapatacaklarına şaşırık.
- 108.5.** Yarmayacağına, edeceğine, çalışacağına, taşınacaklarına, bakacağına.
- 108.6.** 1- Я пообещал, что больше так не поступлю. 2- Я тоже очень удивился, что Фатма закрывает фирму. 3- Мне очень жаль, что мы больше не сможем увидеться. 4- Я так рад, что вы тоже придете на вечеринку. 5- Я верю, что мой сын будет хорошим врачом. 6- Помнишь, ты пообещал, что никому не скажешь.

- 108.7.** 1-Büyükanne mi görecekime çok seviyorum. 2- Fazıl'ın buradan ayrılacağına çok şaşır-dım. 3-Müdür beyin bize izin vereceğine inanmıyorum. 4-Bir daha sigara içmeyeceğine ye-min etti. 5-Öğretmenimizin bizi bırakacağına çok üzülüyorum. 6-Sizin de bir çocuğunuz ola-cığına çok sevindim.
- 109.1.** Babam benim erken yatacağımdan, senin erken yatacağından, onun erken yatacağından, bizim erken yatacağıımızdan, sizin erken yatacağıımızdan, onların erken yatacaklarından emin-di.
- 109.2.** Babambenim gece eve erken geleceğimden, senin geleceğinden, onun geleceğinden, bizim geleceğimizden, sizin geleceğinizden, onların geleceklerinden emindim.
- 109.3.** Babam benim sigara içmeyeceğimden, senin içmeyeceğinden, onun içmeyeceğinden, bizim içmeyeceğimizden, sizin içmeyeceğinizden, onların içmeyeceklerinden emindim.
- 109.4.** Ben Gamze'nin bizi kandıracağından korkuyorum. Ben onun bizi şikayet etmeyeceğinden emin değilim. Ben onun borcunu ödeyeceğinden şüpheliyim. Senin Gaye'nin taşınacağından haberin var mı? Biz Gazi'nin üniversiteyi bitiremeyeceğinden korkuyorum.
- 109.5.** Gideceğinden, inanmayacağından, edemeyeceğinizden, kazanacağından, evleneceğinden.
- 109.6.** 1- Я боюсь, что он поймет меня не правильно. 2- Ты не говорил, что Ферди тоже будет там. 3- Я переживаю, что Ферхат не сможет сдать экзамен. 4- Я сомневаюсь, что он сдержит свое слово. 5- Я в курсе, что будут организованы дополнительные рейсы. 6- Я не уверен, что самолет взлетит вовремя.
- 109.7.** 1-Onların bu gece burada kalacaklarından haberin var mı? 2-Onu bile almayacaklarından korkuyorum. 3-Ben onun ünlü bir yazar olacağından emindim. 4-Yolu bulamayacağından en-dişeleniyorum. 5-Onun bu soruyu çözeceğinden şüphem yok. 6-Feride'nin bu hediyeyi beğeneceğinden emin misin?
- 110.1.** 1-Ben yemeği senin hazırlayacağını zannettim. 2-Biz senin orada çok başarılı olacağına inanıyoruz. 3-Ben onun bu filmi beğeneceğini sanmıyorum. 4-Ben senin sınavı geçemeyeceğini tahmin ediyordum. 5-O günleri göremeyeceğime üzülüyorum. 6-Ben senin de orada ola-cığı sonradan öğrendim. 7-Onun bir gün başarılı bir insan olacağına inanmıyorum. 8-Ben ilk başta onun borç isteyeceğini anlamadım. 9-Ben Hacer'in borcunu ödemeyeceğinden emimim. 10-Olimpiyatların bu yıl Kanada'da olacağını herkes biliyor. 11-Haldun'un benimle barışmak istemeyeceğinden korkuyorum. 12-Sizin iş yerinin kapatılacağını duydum. 13-Bir daha dedi-kodu yapmayacağına söz verdi. 14-Bizi içeri alacaklarını zannetmiyorum. 15-Birilerinin bizi karşılayacağını umarım. 16-Ben onun böyle bir soru soracağını beklemiyordum. 17-Ben Hal-dun'un onunla geçinemeyeceğini hemen anladım. 18-Ben Halis'in bize yardımcı olacağından şüpheliyim. 19-Bu işi en iyi senin yapacağından eminiz. 20-Ben Halit'in bu işi beceremeyeceğini biliyordum. 21-O benim böyle şeylere kızmayacağını biliyor. 22-Böyle bir fırsatı kaçı-racağına üzülüyor. 23-Çocuk çok hasta. Şurubun fayda edeceğini sanmıyorum. 24-Ben kısa zamanda onun buraya alacağından emimim. 25-Ben onun dolabı kilitleyeceğini biliyordum. 26-Ben Halil'in bizi aldatacağına inanmıyorum. 27-Buraya büyük bir alışveriş merkezi açıla-cığını duydum. 28-Onların bizi bekleyeceklerini zannetmiyorum. 29-O, toplantıya katılma-yacağını söylemişti. 30-Ben Haluk'un bu kadar çok kızacağını düşünmemiştim. 31-Sonra bizi unutmayacağını umarım. 32-Başkalarına söylemeyeceğinden emin değilim.
- 111.1.** 1-Ben size onun çok sert biri olduğunu söylemişim. 2-Ben onun oraya Hande ile görüş-meye gittiğini sandım. 3-Ben onun, odasını kullanmamıza izin vermeyeceğini biliyordum. 4-Ben senin gezmeye gitmene izin verdiğimi hatırlamıyorum. 5-Ahmet'in kaza geçirdiğini duymadığından emimim. 6-Neden bu hikayeyi tercüme edemeyeceğimizi düşünüyorsunuz? 7-Ben onlara nasıl yapmaları gerektiğini anlattım. 8-Ben her zaman senin Arapça okumayı bil-diğini unutuyorum. 9-Bu kadar kısa sürede yileşeceğini zannetmiyorum. 10-Ben onun, senin müdür olmana engel olduğuna inanmıyorum. 11-O bana, arabasını satmayı dü-şünmediğini söyledi. 12-Sen benim gitmemi mi istiyorsun? 13-Benim Harun'la görüştüğümü bildiğini sanmıyorum. 14-Ben senin, öğrencilerin kopya çekmelerine izin verdiğini duydum. 15-Seninle görüşmeyi kabul edeceğini zannetmiyorum. 16-Onun topallamasından yarışmayı tamamlamayacağını anladım. 17-Biz de Hamit'in üniversiteyi bırakacağını yeni öğrendik. 18-Bizim için özel bir oda ayıracaklarını söylediler. 19-Ben senin bir daha sigara içmeyece-

- ğinden emin olmak istiyorum. 20-Hamdi'nin annesi çikolata yemesine izin vermiyor. 21-Erken geleceğinizi önceden bildirmeniz gerekirdi. 22-Herkes onun çok cimri biri olduğunu düşünüyor. 23-Ailesine kış tatilinde İstanbul'a gezmeye gideceğini söylememiş. 24-Ben bu hediyeyi Haydar'a vereceğinizi zannettim. 25-Ben onların bu konuyu bilmediklerinden eminim. 26-Birbirimizi daha yakından tanımaya çalışıyoruz. 27-Ben annemin odayı temizlememi söylediğini hatırlamıyorum. 28-Ben sizin beni yalnız bırakmayacağınızı biliyordum. 29-Orada neyle karşılaşacağını bildiğini sanmıyorum. 30-Ben sensiz kitabı bitiremeyeceğimizi anladım. 31-bir saat onun hazırlanmasını bekledik. 32-Ben onun, teklifinizi kabul etmediğini duydum.
- 112.1.** Benim Hayri'nin askere gidip gitmediğinden haberim yok. Onun suçlu olup olmadığına mahkeme karar verecek. Doktorlar Hilal'in kanser olup olmadığını araştırıyorlar. Ben onun toplantıya katılıp katılmayacağını bilmiyorum.
- 112.2.** Kilitliylep kilitlenmediğini, uyup uymadığını, yiyip yemediğini, görüşüp görüşmediğini, edip etmeyeceğine.
- 112.3.** 1- Я не знаю, закончил он или нет. 2- Я спросил ее, видела она Али или нет. 3- Мы должны выяснить, узнал ее Хюсейн или нет. 4- Я не помню, смотрел я этот фильм раньше или не смотрел. 5- Я не в курсе, встретился Ибрахим с ней или нет.
- 112.4.** 1-Salataya tuz atıp atmadığını unuttum. 2-İdris'in ödevlerini yapıp yapmadığını kontrol et. 3-İhsan'ın arabasını satıp satmadığından haberin var mı? 4-İlker'e telefon et, yarın bizimle gelip gelmeyeceğini öğren. 5-Hediyemi beğenip beğenmediğini anlamadım.
- 113.1.** 1-çalışan, 2-yiyen, 3-koşan, 4-çalan, 5-dinleyen, 6-yapan, 7-uçan, 8-duran, 9-gelen, 10-okuyan.
- 113.2.** Şu kitap okuyan çocuk çok akıllı. Şu konuşan adam İpek'in babası. Bizi sollayan araba kırmızıydı. Saat yedide kalkan uçak henüz inmedi. Kalan yemekleri dolaba koy.
- 113.3.** 1- Я благодарю всех, кто подготовил программу. 2- Тяжело работать с людьми, которые очень быстро раздражаются. 3- Где сейчас живет твой брат, который женился в прошлом году? 4- Выздоровливающие наши больные, выписываются через два дня. 5- Все кто начинал с тобой вместе выпустились.
- 113.4.** 1-Bu cümleyi doğru tercüme edene 5 vereceğim. 2-Bu ayda doğan insanlar çok cömert olmuştur. 3-Sigara içen insanlar daha çabuk yaşlanıyor. 4-İçinizde İsa'yı tanyan var mı? 5-Yanan bina tarihi bir eserdir.
- 114.1.** 1-getirdiğim, 2-aldığın, 3-okuduğu, 4-yazdığımız, 5-yaşadığınız, 6-bildikleri, 7-taktığım, 8-kullandığın, 9-diktiği, 10-tanıdığımız.
- 114.2.** İrfan benim sakladığım paraları bulmuş. Ben senin dün giydiğin gömleği çok beğendim. Senin bana gösterdiğin resim çok güzeldi. Kestiğimiz ağaçları buraya koyacağız. Ben sizin sildiğiniz masayı bir daha sildim.
- 114.3.** 1- Немного спустя, рыбу, которую мы поймали, отдали пожилой тетушке. 2- Им очень понравились снятые тобой фотографии. 3- Давай встретимся завтра в пять, на месте, где встречались 2 дня назад. 4- Очень хорошо приготовилось то, что пожарила Айше.
- 114.4.** 1-Benim sorduğum soruların hepsini bildi. 2-Sizin yaptırdığınız etiketleri yırtmış. 3-En son seyrettiğimiz film 8 dalda ödül almış. 4-Yeni çıkan şarkıların hepsini biliyor. 5-Bu benim en sevdiğim şarkı.
- 115.1.** 1-getireceğim, 2-alacağın, 3-okuyacağın, 4-yazacağımız, 5-yaşayacağınız, 6-öğrenecekler, 7-takacağın, 8-kullanacağın, 9-dikeceği, 10-güveneceğimiz.
- 115.2.** Yarın öğrencilere soracağım soruları hazırlıyorum. Postaya vereceğimiz davetiyeleri buraya koy. Alışveriş yapacağımız markete geldik. Bizim kalacağımız odalar tek kişilik. Ben evleneceğim kişinin zengin olmasını istemiyorum.
- 115.3.** 1- Отложи те рубашки, которые не будешь носить. Отдадим нуждающимся. 2- На работе, куда его возьму, он минимум должен знать 2 языка. 3- Туннель, где сейчас мы будем гулять, был построен в 1895 году. 4- Обратите внимание, чтобы все продукты, которыми вы будете пользоваться, были свежими. 5- Машина, которую я буду покупать, должна быть с автоматической коробкой передач.

- 115.4.** 1-Derdimi paylaşabileceğim hiçbir arkadaşım yok. 2-Yanıma alacağım eşyalarımı bu valize koyacağım. 3-Soracağınız soruları bir kağıda yazıp bana verin. 4-Yapacağınız yardımlar çocukların eğitimi için harcanacak.
- 116.1.** Ödevlerini yapmıştı. Kahvaltısını yapmıştı. Bakıp geri vereceğim. Bütün eşyalarını toplayıp dolaba koymuş. Şu evrakları bırakıp geleceğim.
- 116.2.** 1- Выйдя с урока, мы пошли в кино. 2- Посмотрев на фотографии, она заплакала. 3- Подписав заявление, отдал его мне. 4- Взяв еду, он пошел в комнату. 5- Он уехал сев в такси. 6- Мы играли на гитаре и пели песни. 7- Помыв руки, он сел за стол. 8- Засучив рукава, он начал есть. 9- Хорошенько помыв овощи, ты их варишь.
- 116.3.** 1-Erikleri yiyip çekirdekleri yere atıyor. 2-Pencereyi açıp kalemi dışarı attı. 3-Kapıyı üstümüze kilitleyip gitti. 4-Her gün annesini arayıp para istiyordu. 5-Markete uğrayıp bir şeyler aldık. 6-Bulaşıkları yıkayıp gelecek. 7-Beş dakika bekleyin, paltomu alıp geliyorum. 8-Formu doldurup oradaki memura verdim. 9-Arabayı evin önüne park edip beşinci kata çıktık.
- 117.1.** Sabah kahvaltı yapmadan evden çıktım. Daha dilekçemi okumadan hayır dedi. Ben sözümlü bitirmeden beni dışarı çıkardılar. Ali bana borcunu ödemedi gitti. Balığı kızartmadan çiğ yiyorlar.
- 117.2.** 1- Вчера вечером не помыв посуду, я лег спать. 2- Исмаил уснул, не надев пижаму. 3- Оказывается, мы вчера легли спать, не закрыв дверь. 4- Он выиграл на соревнованиях совсем не подготовившись. 5- Целый день мы работали, не отдыхая. 6- Каган надел рубашку, не погладив ее. 7- Он пришел, не спросив у мамы разрешения. 8- Он вышел на улицу не сделав домашнее задание. 9- Он ушел на работу но одев галстук.
- 117.3.** 1-Adam hiç durmadan konuşuyordu. 2-Develer hiç su içmeden kırk gün yaşayabilirler. 3-Evden televizyonu kapatmadan çıktım. 4-Jale'yle vedalaşmadan ayrıldık. 5-Eve uğramadan ilk önce senin yanına geldim. 6-Yeni bilgisayarımı bir kere bile kullanmadan Kamil'e hediye ettim. 7-Bana haber vermeden eve misafir davet etmiş. 8-Elini yüzünü yıkamadan sofraya oturdu. 9-Dedem ilacını içmeden dışarı çıktı.
- 118.1.** Yemeğini bitirmeden hiçbir yere gidemezsin. Ellerini yıkamadan sofraya oturma. Atkını ve şapkanı almadan dışarı çıkma. Yarışmanın sonucunu öğrenmeden gelme. Belgeyi iyice okumadan imzalamama.
- 118.2.** 1- Не выпив молоко по вечерам, не уснет 2- Не сделав домашнее задание, телевизор смотреть не будешь. 3- Я не разрешаю тебе играть, пока не уберешь комнату. 4- Не спросив родителей, я ничего не могу сказать. 5- Не собрав необходимые документы, ты не можешь обратиться. 6- Не брав частные уроки, ты не сможешь научиться играть на гитаре. 7- Я не ем фрукты, не помыв их три раза. 8- Не приняв лекарства, ты не поправишься. 9- Нельзя идти к нему на день рождения, не купив подарок.
- 118.3.** 1-Bulmacasını çözmeden gazeteyi sana veremem. 2-Gözlerimle görmeden inanmam. 3-Paramı almadan hiç bir yere gitmem. 4-Annemden izin almadan gelemem. 5-Kimliğini göstermeden içeri giremezsin. 6-Krem sürmeden ellerin iyileşmez. 7-Onunla konuşmadan gerçeği öğrenemeyiz. 8-Bazı meyveler soymadan yenilmez. 9-Yeşil ışık yanmadan karşıdan karşıya geçemeyiz.
- 119.1.** Ağlayarak odadan çıktı. Bu çocuk bağıarak konuşuyor. Konuyu kitaba bakarak anlatıyor. Bu kelimeleri yazarak öğrenirsin. Burada bekleyerek zaman kaybediyorsun.
- 119.2.** 1- Ты не сможешь похудеть, сидя на диете. 2- Ты не поправишься лежа, ты должен пойти к врачу. 3- Эту проблему ты сможешь решить, только поговорив с ним. 4- Я пью воду сидя. 5- Папа зашел в комнату улыбаясь. 6- Только много трудясь, ты сможешь быть успешным. 7- Я очень извиняюсь, но я нарочно не делал. 8- Не понимая, ты не читаешь книгу. 9- Он зарабатывает себе на жизнь попрошайничая.
- 119.3.** 1-Bazı insanlar muzı kızartarak yiyorlar. 2-Ben de müzik dinleyerek dinleniyorum. 3-Kayahan kekeleyerek konuşuyor. 4-Yatarak kitap okunmaz. 5-Küçük çocuk topallayarak yürüyordu. 6-Ağzını şapırdatarak yemek yeme. 7-Istemeyerek sıramı ona verdim. 8-Koşarak yanına geldi, boynuma sarıldı. 9-İkimizde üzülerek oradan ayrıldık.

- 119.4.** Ağlaya ağlaya odadan çıktı. Bu çocuk bağıra bağıra konuşuyor. Gözümün içine baka baka yalan söylüyor. Bu kelimeleri yaza yaza öğrenirsin. Seni anlata anlata bitiremedi. Çocuk koşu koşu eve gitti. Olanları güle güle anlattı.
- 119.5.** 1- Он так сильно чесал, что образовалась рана. 2- Просто лежа, ты не поправишься. Сходи к врачу. 3- Я переглядел столько рубашек, но так и не смог закончить. 4- Все что я говорю, он делает охая и ахая. 5- Бедного мужчину так пинали, что пришлось госпитализировать. 6- Еда была очень горячая, мы постоянно дули на нее. 7- Я привел его сюда умоляя. 8- Из-за того что я постоянно апладировал певцу, болят руки. 9- Маленький мальчик ходил хромая.
- 119.6.** 1-Koşa koşa yanıma geldi, boynuma sarıldı. 2-Dilencilik yapa yapa zengin oldu. 3-Sora sora adresi bulduk. 4-Gide gide bir köye vardık. 5-Ben bu şiiri dinleye dinleye ezberledim. 6-Sabahtan beri yaza yaza parmaklarım ağrıdı. 7-Benim kıyafetlerimi giye giye eskittin. 8-Her zaman aynı lokantaya gide gide garsonla arkadaş olduk. 9-Biz de Kerem'le yolda konuşa konuşa yürüyorduk. 10-Bütün şarkıları dinleye dinleye ezberlemiş.
- 120.1.** Sofraya oturmadan önce ellerini yıka. İçeri girmeden önce kapıyı çal. Dışarı çıkmadan önce termometreye bakıyorum. Yatmadan önce ilaçlarımı içiyorum. Kitap okumaya başlamadan önce gözlüğü mü takıyorum.
- 120.2.** 1- Прежде чем уходить, можешь отнести эти документы Кемалю. 2- До того как мы не пришли сюда, мы виделись с Кенаном. 3- Прежде чем взять, ты должен был спросить. 4- Прежде чем продавать машину, мне надо пройти тех.осмотр. 5-До того как с ним познакомиться, я тоже думал как ты. 6- Прежде чем сесть в автобус, я поел. 7- До того как принять это лекарство, мне было очень больно. 8- Прежде чем уехать, он подарил мне все книги. 9- Перед тем как купить подарок мы собрали деньги между собой.
- 120.3.** 1-Yola çıkmadan önce haber verin ben sizi karşılayayım. 2-Kazım'la tanışmadan önce hiç operaya gitmemiştim. 3-Buraya taşınmadan önce iki yıl İzmir'de yaşadık. 4-Yeni aldığımız bir kıyafeti giymeden önce yıkamalıyız. 5-Evden çıkmadan önce bütün pencereleri kapattım. 6-Asıl konuya geçmeden önce bir şey sormak istiyorum. 7-Bir evrağı imzalamadan önce iyice oku. 8-Sen bunu borçlanmadan önce düşünmeliydin.
- 121.1.** Araba alana kadar yürüyerek gidip geleceğiz. Boya kuruyana kadar buraya girmeyin. Misafirler gelene kadar yemeklere dokunmayın.baban işini bitirene kadar onu rahatsız etme. Ben gidip gelene kadar odayı toplayın.
- 121.2.** 1- Пока меня не выписали из больницы, он дежурил около меня. 2- Ты должен мешать суп, пока он не загустеет. 3- До тех пор, пока хорошенько не поджариться, стой у плиты. 4- Пока лето пришло, мы уже замерзли от холода. 5-Он не покидал нас, пока мы не сели в автобус. 6- До тех пор, пока фирма не разорилась, я следил за ее бухгалтерией. 7- Я ждал в магазине, пока не закончился дождь. 8- Мы разговаривали там, до тех пор, пока поезд не тронулся.
- 121.3.** 1-Biz başlayana kadar sen gider gelirsin. 2-Ben bulaşıkları yıkayana kadar salonda tek başına oynadı. 3-Sen ödevlerini bitirene kadar ben de sofrayı hazırlarım. 4-Sen beni affedene kadar hiçbir yere gitmiyorum. 5-Sen valizi toplayana kadar ben traş olurum. 6-Ben çocuğu giydirene kadar sen de çöpleri at. 7-Ben üstümü giyene kadar arabaya binmiş gitmiş. 8-Ben film bitene kadar gelirim.
- 122.1.** Domates doğrarken elimi kestim. Antreman yaparken belimi incittim. Dolabı taşırken gömleğimi kirlettim. Odayı toplarken masanın altında para buldum. Eve giderken yolda Ali'yi gördüm.
- 122.2.** 1- Я не слушаю музыку, когда он делает уроки. 2- Когда я вожу машину, я надеваю очки. 3- Кёксал когда ест, постоянно говорит. 4- Когда я выхожу на улицу, я беру с собой зонтик. 5- Я люблю что-нибудь уплетать, когда смотрю телевизор. 6- Я, когда завтракаю, читаю газету. 7- Каждый вечер, когда я ложусь спать, я чищу зубы. 8- Я даже зимой, когда хожу, потею. 9- Когда обгоняешь машину, смотри и вперед, и в зеркало.

- 122.3.** 1-Marketten çıkarken Kubilay'la karşılaştık. 2-Biz olimpiyada hazırlanırken günde 5 saat çalışıyorduk. 3-Babam da her zaman yemek yaparken şarkı söyler. 4-Tam evden çıkarken aklıma geldi. 5-Biz oradan ayrılırken çok ağladı. 6-Ben konuşurken benim sözümü kesme. 7-Merdivenlerden inerken düştüm. 8-Gelirken üç ekme al. 9-Tıraş olurken yüzümü kestim.
- 123.1.** Ben geldiğim, sen geldiğin, o geldiği, biz geldiğimiz, siz geldiğiniz, onlar geldikleri zaman Ahmet uyuyordu.
- 123.2.** Ben uyandığım, sen uyandığın o uyandığı, biz uyandığımız, siz uyuyduğunuz, onlar uyandıkları zaman Ahmet evde değildi.
- 123.3.** Ben gelmediğim, sen gelmediğin, o gelmediği, biz gelmediğimiz, siz gelmediğiniz, onlar gelmedikleri zaman annem çok üzülüyor.
- 123.4.** İlk aldığım zaman çok iyi çalışıyordu. O doğduğu zaman kolunda büyük bir ben vardı. Bu konuyu o geldiği zaman konuşuruz. Bebek erken kalktığı zaman çok nazlanıyor. Ben onu gördüğüm zaman söylerim.
- 123.5.** 1- Когда я пришел, дома никого не было. 2- К нему надо не приближаться, когда он нервный. 3- Когда я злой, я ни с кем не разговариваю. 4- Меня не было здесь, когда они поругались. 5- Когда старший брат женился, мне было всего 10 лет. 6- Все прячутся по местам, когда он кричит. 7- Я выгляжу моложе, когда сбрываю усы. 8- Когда мама это услышит, она очень расстроится. 9- По утрам, когда я встаю, у меня кружится голова.
- 123.6.** 1-Kaza olduğu zaman ben yurt dışındaydım. 2-Gömleğini yıkadım. Kuruduğu zaman giyersin. 3-Ekmeği marketten aldığım zama çok sıcaktı. 4-Aileni özlediğin zaman iki gün gider, ziyaret edersin. 5-Kahvaltı yapmadığım zaman çok sinirli olurum. 6-Uyandığım zaman yanımda kimse yoktu. 7-Annem her akşam aramadığım zaman küsüyor. 8-Ben seni aradığım zaman sen neredeydin? 9-Ben sana söylediğim zaman galiba sen anlamadın. 10-Misafirler geldiği zaman ben mutfaktaydım.
- 124.1.** Ben gideceğim, sen gideceğin, o gideceği, biz gideceğimiz, siz gideceğiniz, onlar gidecekleri zaman Ahmet geldi.
- 124.2.** Ben konuşacağım, sen konuşacağın, o konuşacağı, biz konuşacağımız, siz konuşacağınız, onlar konuşacakları zaman mikrafon bozuldu.
- 124.3.** Ben gitmeyeceğim, sen gitmeyeceğin, o gitmeyeceği, biz gitmeyeceğimiz, siz gitmeyeceğiniz, onlar gitmeyecekleri zaman Ahmet'e haber veriyorum.
- 124.4.** Tam televizyonu açacağım zaman elektrikler gitti. O kahvaltı yapacağı zaman erken kalkar. Öğretmen sınav yapacağı zaman önceden haber verir. Türkiye'yi arayacağın zaman önce bu kodu çeviriyorsun. Arabayayı çalıştıracığın zaman yağını kontrol et.
- 124.5.** 1- Сообщи мне, когда соберешься выходить. 2- Когда захочешь обогнать машину, посмотри и вперед, и в зеркало. 3- Как только я собрался уходить, пришел Али 4- Предупреди, когда соберешься переезжать, мы придем, поможем. 5- Позовите меня тоже, когда соберетесь смотреть этот фильм. 6- Как только я собрался выйти на улицу, зазвонил телефон. 7- Когда захочешь включить, нажми сюда. 8- Я схватил его за руку, когда он чуть не упал. 9- Когда соберешься спать, скажи. Мы погасим свет. 10- Когда соберешься помыть руки, закрой рану.
- 124.6.** 1-Kitap okuyacağın zaman ışığı açarsın. 2-Alış verişe çıkacağı zaman beni de çağırır. 3-Bu konuyu anlatacağın zaman bu kitaba bakarsın. 4-Şiş kebab yiyeceğiniz zaman buraya gelin. 5-Odayı ilaçlayacağın zaman çocukları dışarı çıkarın. 6-Masayı sileceğin zaman bilgisayarı yere koyarsın. 7-CD'ye bir şey kaydedeceğin zaman bu programı kullanırsınız. 8-Tam uçağa bineceğim zaman aklıma geldi. 9-Şiir yazacağım zaman buraya gelirim. 10-Ben çağırdığım zaman hemen geleceksin.
- 125.1.** Gazeteyi okuyunca yerine koyarsın. Maaşımı alınca ben ısmarlarım. Olayı duyunca hemen geldim. Beni görünce ağlamaya başladı. Çikolata verince çok mutlu oldu.
- 125.2.** 1- Ты поймешь меня лучше, когда прочтешь это письмо. 2- Когда ты закричал, я тоже испугался. 3- Я очень заволновался, когда неожиданно увидел его перед собой. 4- Когда погладишь рубашки, положишь их в шкаф. 5- Зайди ко мне, когда закончится работа. 6- Когда я поем шоколад, у меня чешется тело. 7- Когда он меня ударил, я

- ударил его тоже. 8- Когда приготовите еду, позовете меня. 9- Когда поменяли обои, комната стала очень красивой. 10- Узнав, что он заболел, я сразу пришел.
- 125.3.** 1-Sahnedeyebeyecanlanınca ne konuşacağımı unuttum. 2-Latif sinirlenince kontrolünü kaybediyor. 3-Arabaya binince çanta aklıma geldi. 4-Sen iyileşince hep beraber pikniğe gideriz. 5-Telefonda benim sesimi duyunca çok ağladı. 6-Çalışmaya başlayınca beni anlarsın. 7-Yaz gelince buralar çok güzel olur. 8-Havalar ısınınca karlar erimeye başladı. 9-Yanlışı yaptığını anlayınca hemen gelip özür diledi.
- 126.1.** Beni görür görmez kaçtı. Yemeğini yer yemez dışarı çıktı. Annesi odadan çıkar çıkmaz çocuk ağlamaya başladı. Dersler biter bitmez eve gitti. Haberi duyar duymaz geldim.
- 126.2.** 1- Как только он обогнал машину, у него отказали тормоза. 2- Как только она собрала чемодан, она ушла. 3- Как только собака залаяла, вор сбежал. 4- Подожди немного. Как только работа закончится, мы пойдем. 5- Как только я приду домой, я тебе позвоню. 6- Как только ты поправишься, мы пойдем на матч. 7- Как только педагог вышел из класса, все начали кричать. 8- Как только она меня увидела, обняла.
- 126.3.** 1-Herkes fotoğrafı görür görmez gülmeye başladı. 2-Ankara'ya gelir gelmez hemen onu aradım. 3-Arabadan iner inmez bayıldı. 4-Maaşımı alır almaz ilk önce sana olan borcumu ödeyeceğim. 5-Okullar kapanır kapanmaz İstanbul'a tatile gidiyoruz. 6-Ben içeri girer girmez kokuyu duydum. 7-Bu arabayı satar satmaz yenisini alacağım. 8-Soyguncular siren sesini duyar duymaz olay yerinden kaçtılar. 9-Dün çok yorulmuştum. Yatar yatmaz uyumuşum.
- 127.1.** İstanbul'a gittiğinden beri hiç aramadı. Geldiğinden beri odasından çıkmadı. Köpeği öldüğünden beri kimseyle konuşmuyorum. Müdür olduğundan beri bize uğramıyor. Ben askerden geldiğimden beri burada çalışıyorum.
- 127.2.** 1- С тех пор, как ты ушла, ребенок плачет. 2- Вы ругаетесь с тех пор, как я пришел на работу. 3- С тех пор, как я начал работать, я никогда не брал в долг. 4- С тех пор, как мы поменяли окна, мы не мерзли зимой. 5- С тех пор, как я купил принтер, я ни разу его не использовал. 6- Они не разговаривают друг с другом с тех пор, как развелись. 7- С тех пор, как он переехал отсюда, он вообще не звонил. 8- Я ищу работу с тех пор как выпустился.
- 127.3.** 1-Bu ilacı kullanmaya başladığımdan beri kilo alıyorum. 2-Beni müdür beye şikayet ettiğinden beri onunla konuşmuyorum. 3-Sigarayı bıraktığımdan beri hiç öksürmüyorum. 4-Evimiz yandığından beri kirada yaşıyoruz. 5-Buraya geldiğimden beri bir kere bile Kızıl Meydan'a gitmedim. 6-Sabah kalktığından beri parka gezmeye gitmek istiyorum. 7-O belgeseli seyrettiğimizden beri sucuk yemiyoruz. 8-Bizi aldattığından beri ona güvenmiyorum.
- 128.1.** Onun günlüğünü okudukça onu daha iyi tanıyorum. Spor yaptıkça zayıflıyorum. Soru çözdükçe konuyu daha iyi anlıyorum. Telefonla konuştuğum başım ağrıyor. Enflasyon yükseldikçe her şey pahalı oluyor.
- 128.2.** 1- Слушая эту песню, я становлюсь счастливым. 2- Я больше начинал пугаться, когда лаяла собака. 3- В тот день, когда я проголодалась, боль увеличилась. 4- Когда он просил в долг, тогда я ему и давал. 5- Когда мне становится скучно, я прихожу в этот ресторан. 6- Я начинал сильнее плакать, когда мама кричала на меня. 7- Число покупателей увеличилось, когда цены упали. 8- У меня увеличивался страх, когда я приближался к самолету. 9- Я вспоминал тот день, каждый раз, когда видел его.
- 128.3.** 1-Dedem de yaşlandıkça hafızasını kaybetmeye başladı. 2-Eve yaklaştıkça heyecanım artıyordu. 3-O gece misafir horladıkça ben daha çok korkuyordum. 4-Ben yedikçe o tabağımı dolduruyordu. 5-Bu çiçeği suladıkça büyüyor. 6-Zavallı çocuk bekledikçe terliyordu. 7-Havalar soğudukça ağaçların yaprakları dökülüyordu. 8-Yemek piştikçe koku her tarafa dağılıyordu. 9-Annem diyet yaptıkça zayıflıyordu.
- 129.1.** Kitabı beş defa okuduğum halde anlamadım. Üç tabak yemek yediğim halde doymadım. Gece çok geç geldiğim halde babam kızmadı. Akşam erken yattığım halde sabah erken kalkamadım. Çok çalıştığım halde sınavı veremedim.
- 129.2.** 1- Хотя я ем мало, я каждый день набираю по килограмму. 2- Хотя я и выпил лекарство, головная боль не прошла. 3- Хотя я и рассказывал одну и ту же тему 3 раза, ты все равно не понял. 4- Хотя он и не вообще не бежит, все равно потеет. 5- Я не

- proglodoladys do vechera, hotya i ne zavtrakal. 6- Ya ocheny ustal, hotya i ne rabotal segodnya voobshche. 7- Ya chuvstvuyu sebya boдро, hotya i ne spal 2 dnya. 8- Ceny ne stali nize, ne smotrya na to, что v etom godu upala inflyatsiya . 9- Mashina ne ustanovilas, hotya krasnyy svet zagorelya.
- 129.3.** 1-Dedem yaşly olduğu halde çalışmaya devam ediyor. 2-Dün bana söz verdiği halde bugün gelmedi. 3-Arabası olduğu halde işe otobüsle gidiyor. 4-Benim hasta olduğumu duyduğu halde ziyaretime gelmedi. 5-Bugün hava çok soğuk. Paltomu giydiğim halde üşüyorum. 6-Havalar soğuduğu halde tişörtle geziyor. 7-Gözlük kullandığım halde uzağı göremiyorum. 8-Ben onu uyardığım halde beni dinlemedi.
- 130.1.** Ben rica etmeme, sen rica etmene, o rica etmesine, biz rica etmemize, siz rica etmenize, onlar rica etmelerine rağmen Ahmet kabul etmedi.
- 130.2.** Ben sormama, sen sormana, o sormasına, biz sormamıza, siz sormanıza, onlar sormalarına rağmen cevap vermedi.
- 130.3.** Ben konuşmamama, sen konuşmamana, o konuşmamasına, biz konuşmamamıza, siz konuşmamamıza, onlar konuşmamalarına rağmen öğretmen dışarı çıkardı.
- 130.4.** Kitabı beş defa okumama rağmen anlamadım. Üç tabak yemek yememe rağmen doymadım. Gece çok geç gelmeme rağmen babam kızmadı. Akşam erken yatmama rağmen sabah erken kalkamadım. Çok çalıştığım halde sınavı veremedim.
- 130.5.** 1- Не смотря на то, что я ем очень мало, каждый день набираю по килограмму. 2- Не смотря на то, что я приняла лекарство, головная боль не прошла. 3- Не смотря на то, что я объяснил одну и ту же тему три раза, он опять понял. 4- Не смотря на то, что он вообще не бежит, он сразу потеет. 5- Я не хочу есть до вечера, не смотря на то, что не завтракаю. 6- Не смотря на то, что я сегодня совсем не работал, я очень устал. 7- Не смотря на то, что я не спал 2 дня, я чувствую себя бодро. 8- Не смотря на то, что инфляция упала, цены нize не стали. 9- Не смотря на то, что горел красный свет, машина не остановилась. 10- Не смотря на то, что я завел будильник, я не смог встать.
- 130.6.** 1-Dedem yaşly olmasına rağmen çalışmaya devam ediyor. 2-Dün bana söz vermesine rağmen bugün gelmedi. 3-Arabası olmasına rağmen işe otobüsle gidiyor. 4-Benim hasta olduğumu duymasına rağmen ziyaritime gelmedi. 5-Bugün hava çok soğuk. Paltomu giymeme rağmen üşüyorum. 6-Havalar soğumasına rağmen tişörtle geziyor. 7-Gözlük kullanmama rağmen uzağı göremiyorum. 8-Ben onu uyardımama rağmen beni dinlemedi. 9-Yağmur yağmasına rağmen dışarı çıktık. 10-şubat ayında olmamıza rağmen sıcaklık +20 derece.
- 131.1.** Yemeği yedikten sonra yattım. Ödevlerimi bitirdikten sonra dışarı çıktım. Gemiden indikten sonra taksiye bindik. Kitabı okuduktan sonra Ali'ye verdim. Dişlerimi fırcaladıktan sonra hiçbir şey yemiyorum.
- 131.2.** 1- После того, как он переехал в Стамбул, мы не виделись. 2- После того, как он приехал из села, он очень серьезно заболел. 3- После того, как он окончил университет, он начал работать с отцом. 4- Говорят, что самолет упал через полчаса после того, как взлетел. 5- После того, как я купил машину, я вообще не садился в автобус. 6- После того, как пронумеруешь книги, положи их на полку. 7- Я буду стирать рубашки. Поглажу, после того, как высохнут. 8- После того как он женился, он очень поправился. 9- После того, как я уволился с фабрики, я открыл свое дело.
- 131.3.** 1-Davetiyeleeri yazdıktan sonra postaya vereceğiz. 2-Yerleri sildikten sonra eşyaları yerleştirebiliriz. 3-Kapıyı kilitledikten sonra anahtarı paspasın altına koyuyorum. 4-Ev yandıktan sonra uzun süre kirada yaşadık. 5-Abisi yurtdışına gittikten sonra çok içine kapandı. 6-Hastaneden çıktıktan sonra köyüne gitti. 7-İflas ettikten sonra çok zorluklar çekti. 8-Boşandıktan sonra bir daha evlenmedi.
- 132.1.** Ali ders çalışacağı yerde futbol oynuyor. Erol kitap okuyacağına parkta geziyor. Serkan erken yatacağı yerde geç saatlere kadar oturuyor. Veli sınavı hazırlanacağı yerde roman okuyor. Suat eski borcunu ödeyeceği yerde yeni borç istiyor.
- 132.2.** 1- Вместо того, чтобы послить салат, ты послить суп. 2- Вместо того, чтобы сесть в 45-ый автобус, ты сел в 54-ый. 3- Вместо того, чтобы вырвать гнилой зуб, он вырвал здоровый. 4- Вместо того, чтобы одеться тепло, он гуляет в футболке. 5- Вместо того,

- чтобы копить деньги, он тратит их на все. 6- Вместо того, чтобы сказать мне спасибо, он накричал и поругал меня. 7- Погода вместо того, чтобы потеплеть, каждый день холодает. 8- Наступило лето. Овощи вместо того, чтобы дешеветь, дорожают. 9- Вместо того, чтобы приносить доходы, наша фирма приносит убытки.
- 132.3.** 1-Bizim takım bu yıl şampiyon olacağı yerde en sonuncu oldu. 2-Kardeşlerine yardım edeceği yerde bir daha bana gelmeyin demiş. 3-Giderken “hoşça kalın” diyeceği yerde “güle güle” diyor. 4-Programa takım elbiseyle geleceği yerde eşofmanlarla gelmiş. 5-Bu soruyu öğretilene soracağı yerde bana soruyorsun. 6-Ali’yle arkadaşlık edeceğin yerde Veli’yle arkadaşlık ediyorsun. 7-Onları buraya davet edeceğin yerde biz oraya gidiyoruz. 8-Ödevlerini yapacağı yerde müzik dinliyor.
- 133.1.** Ahmet’i görmek için Ankara’ya gittim. Sınava hazırlanmak için kitap aldım. İngilizce öğrenmek için kursa gideceğim. Maçları seyretmek için özel anten aldım. Traş olmak için yeni bir makine aldım.
- 133.2.** 1- Чтобы поесть турецкой еды, мы ходим в этот ресторан. 2- Чтобы подготовиться к завтрашнему дню, мы зашли в магазин. 3- Он открыл окно, чтобы посмотреть на улицу. 4- Он копит деньги, чтобы купить машину. 5- Полиция начала расследование, чтобы поймать вора. 6- Он прикинулся больным, чтобы не ходить в школу. 7- Ходите по краю, чтобы не затоптать газон. 8- Он поехал на вокзал, чтобы встретить гостей. 9- Чтобы отвести маму в больницу, он спросил разрешения.
- 133.3.** 1-Bu gömleği bulmak için gezmediğim mağaza kalmadı. 2-Yarışı kazanmak için hile yapmış. 3-Bu daireyi alabilmek için babamdan borç aldım. 4-Ofisi süslemek için çok para harcadı. 5-Üşümek için paltomu giydim. 6-Geç kalmamak için bir saat erken geldim. 7-Onunla karşılaşmamak için pikniğe bile gitmedim. 8-Gülmek için kendimi zor tuttum. 9-Bana borç vermemek için yalan söyledi.
- 134.1.** Senin sınavları vermen için özel bir öğretmen tuttuk. Onun araba alması için ben borç verdim. Kimse duymaması için alçak sesle konuşuyorduk. Onun İngilizce öğrenmesi için onu Amerika’ya gönderdik. Ben onun üniversiteyi bırakmaması için çok yalvardım.
- 134.2.** 1- Чтобы это крем не закончился быстро, я пользуюсь им по чуть-чуть. 2- Я спрятал, чтобы мама не увидела. 3- Я дал ему 50 лир, чтобы он сделал покупки. 4- Чтобы дети не трогали, я поставил на шкаф. 5- Я запер его снаружи, чтобы он не вышел на улицу. 6- Мне надо сдать экзамен по английскому, чтобы меня приняли на эту работу. 7- Чтобы участвовать в соревнованиях, ему необходимо сбросить 20 кг. 8- Он угрожает мне, чтобы я не сказал правду. 9- Мы вызвали мастера, чтобы он настроил спутниковую антенну.
- 134.3.** 1-Sabah o saatte kalkabilmesi için akşam çok erken yatmalı. 2-Öğrencilerin tanışıp kaynaşması için bir piknik düzenleyelim. 3-Arabaların burada sollama yapmaması için bu işareti koymuşlar. 4-Kimsenin beni görmemesi için oraya gece gidiyorum. 5-Adresleri yazması için davetiyeleri Erkan’a verdim. 6-Binaya yabancı birinin girmemesi kapıya güvenlik koymuşlar. 7-Bozulmamaları için meyveleri dolaba koydum. 8-Hastalanmamaları için çocukları dışarı çıkarmıyorum. 9-Doktorlar bir an önce iyileşmesi için herşeyi yapıyorlar.
- 135.1.** Çok yağmur yağdığı için gelemedim. Gece geç yattığım için işe geç kaldım. Bizi görmediği için bize selam vermedi. Ödevini yapmadığı için bir verdim. Kahvaltı yapmadığım için başım ağrıyor.
- 135.2.** 1- В этом семестре я не смогу сдавать экзамены, так уже два месяца я не хожу в школу. 2- Мама сильно меня поругала из-за того, что я не положил свои вещи на место. 3- Он очень похудел, так как в последнее время много работал. 4- Из-за того, что у него нет опыта, его не взяли на работу. 5- Он не смог встать утром, из-за того. Что не завел часы с вечера. 6- Из-за того, что я забыл учебник дома, учитель меня сильно поругал. 7- Машина постоянно ломается, из-за того, что она старая. 8- Я не смог погладить рубашки, из-за того что у меня нет утюга.
- 135.3.** 1-Saat geç olduğu için yemek yemekten vaz geçtik. 2-Bahçedeki ağaçları sulamak için hortum aldım. 3-Zayıflamak için devamlı rejim yapıyor. 4-Taksi şoförü içkili olduğu için arabanın kontrolünü kaybetmiş. 5-Dün çok yorulduğum için akşam erken yattım. 6-Diploması

- olmadığı için hiçbir yere işe almıyorlar. 7-Yeni bir daire aldığımız için çok borçlandık. 8-Sahnedeyi heyecanlandığı için şiiri unuttu. 9-Sabah çok trafik olduğu için işe geç kaldım.
- 136.1.** Akşama misafirler geleceği için hazırlık yapıyorum. O dedesini göreceği için çok seviniyorum. Yemeğe para vermeyeceğimiz için 50 lira bize yeter. Bu işi iki saate bitiremeyeceğimiz için yarına bırakalım. Halit bize borç vermeyeceği için sana geldik.
- 136.2.** 1-Вы можете приехать к нам, так как родители не придут до конца месяца. 2- Нам нет смысла ехать туда, так как нас не впускают внутрь. 3- Давайте напишем по-русски, потому что по-турецки он не поймет. 4- Мы сейчас должны отнести на почту, потому что раньше, чем за две недели не дойдет. 5- Из-за того, что он не сможет рассказать эту тему, ее дали мне. 6-Потому что он не будет присутствовать на собрании, я тоже не иду. 7- Я не говорю ему правду, потому что он мне не поверит. 8- Я не могу вас встретить, так как в то время буду на работе.
- 136.3.** 1-Bizimle görüşmeyi baltayla ktemeyeceği için ona mektup yazdık. 2-Ankara'dan İstanbul'a geçeceğim için sana uğrayamam. 3-İki mayısta ben burada olmayacağı için sen kendin gidersin. 4-Bir haftada iyileşmeyeceği için yarışmaya katılamaz. 5-Beşten sonra trafik azalacağı için yarım saate oraya varırız. 6-On martta sınava gireceği için sabah akşam ders çalışıyor. 7-Biz onunla sonra görüşeceğimiz için detayları şimdi konuşalım. 8-Buradan taşınacağı için dükkanını da kapatıyor. 9-Yarışmaya katılamayacağı için çok üzülüyor.
- 137.1.** 1) 1-В школу он ездит на автобусе. 2- Я люблю писать карандашом. 3- Он подрался с Ахметом. 4- Рис не едят вилкой.
2) 1-Kocaman ağacı baltayla kesmeye çalışıyor. 2-Konsere abisiyle geldi. 3-Hepimiz büyük bir heyecanla sonucu bekliyorduk. 4-Babam benimle gurur duyuyor.
- 137.2.** 1) 1-Я не смогу как ты. 2- Мой старший брат плавает как рыба. 3- Пахнет как роза. 4- Мальчик прыгает как заяц
2) 1-Sizin ev otel gibi. Her zaman dolu. 2-Kitap gibi dergi yapmışlar. 3-Bütün yarışmacılara anahtarlık gibi bir şey hediye ettiler. 4-Kurt gibi acıktım.
- 137.3.** 1) 1- Мы беседовали до утра. 2- Я иду до центральной улицы.
2) 1-Mayısa kadar bu işi bitirmem lazım. 2-Okuldan eve kadar koştuk.
- 137.4.** 1) 1- Я сделаю для тебя все. 2- Студентам дают билет со скидкой.
2) 1-Eski kitaplar için yeni bir dolap alacağım. 2-Misafirler için hazırlık yapmamız lazım.
- 137.5.** 1) 1- По-моему, это платье вообще не красивое. 2- По данным газет: виноват водитель.
2) 1-Ders programına göre ikinci ders matematik. 2-Antrenöre göre Salih'in bu yıl gitmesi gerekiyor.
- 137.6.** 1) 1-Все были там, кроме тебя. Мой старший брат ничего не ест, кроме фруктов.
2) 1-Bu işi Erol'dan başka kimse yapamaz. 2-O, ana dilinden başka dil bilmez.
- 137.7.** 1) 1-Не смотря на то, что шел дождь, мы продолжали гулять. 2- Потеплело. Но, не смотря на это, он не снимает пальто.
2) 1-Onun o kötü yazısına rağmen günlüğü okumayı becerdik. 2-İhtiyar, yaşına rağmen delikanlı gibi hareket ediyordu.
- 137.8.** 1) 1- У меня от холода потрескались руки. 2- Он проиграл в соревнованиях. Из-за этого он очень грустный.
2) 1-Senin yüzünden bizi içeri almadılar. 2-Trafikten dolayı geç kaldık.
- 137.9.** 1) 1- Он смотрит телевизор с утра. 2- Я не видел его с 12-ти лет.
2) 1-Küçüklüğümden beri çayı şekersiz içerim. 2-Şubattan beri bu fabrikada çalışıyorum.
- 137.10.** 1) 1-Перед едой я не ем фрукты. 2- Мы немного поговорили перед собранием.
2) 1-Kemal benden önce gelmiş. 2-Maçtan önce lokantaya gittik.
- 137.11.** 1) 1- После обеда мы пойдем в кинотеатр. 2- После уроков я зашел в библиотеку.
2) 1-Kahvaltudan sonra pazara gidelim. 2-Konserden sonra eve geldik.
- 138.1.** 1- и, с, но. 2- а, только, лишь. 3- или, или, даже. 4- тоже, а, и еще. 5- к тому же, даже, кроме того. 6- может быть, однако, к сожалению. 7- хотя бы, хотя бы, хотя бы. 8- темнее менее, однако, потому что. 9- коль уж, а то, подобно тому, как. 10- короче,

- значит, по правде говоря. 11- тогда, то есть, тогда. 12- значит, оказывается, даже. 13- интересно, наверно, по всей вероятности. 14- зато, хотя бы, особенно. 15- особенно, на самом деле, как ни. 16- главное, если, если. 17- как будто, как будто, будто бы. 18- и вот как раз, в противном случае, в противном случае. 19- таим образом, из-за того что.
- 138.2.** 1-Ya benimle geleceksin ya da evde kalacaksın. 2-Ali hem ödevini yapmıyor hem de derste konuşuyor. 3-Ne beni dinliyor ne de annesini. 4-Bazen hiç konuşmuyor bazen de hiç susmuyor. 5-Ahmet olsun Ali olsun çok terbiyelidirler. 6-Gerek Ali gerek ben onun için herşeyi yapıyoruz. 7-İster dondurma isterse yaş pasta ye. 8-Ha beyaz ya yeşil benim için hiç fark etmez. 9-Kimi konuşmayı kimi susmayı sever.
- 138.3.** 1-Интересно, он не понимает о чем мы разговариваем? 2- Я тем более не смогу прийти.3- Он опаздывает особенно по пятницам. 4- Я пришел бы, но завтра у меня очень важная встреча. 5- Давайте перенесем на следующую неделю или отменим. 6- Огуз проиграл в соревнованиях, даже занял последнее место. 7- Яхья хотя бы делает домашнее задание. 8- Я не смог сдать экзамен. А на самом деле, я готовился к экзамену очень хорошо.9- Больше не бей брата. А-то скажу твоему папе. 10- Значит и деньги украл он? 11- Завтра пойду к врачу. То есть завтра меня не будет. 12- Наверно, он планирует уволиться. 13- Хотя бы позвали Бурака, он помог бы вам. 14- Если завтра я не приду, то ты проведешь собрание. 15- У него сломалась машина. Он кричит на меня. Как будто я виноват.
- 138.4.** 1-Sen yeter ki teklifimi kabul et. Ben herşeye razıyım. 2-Yarın üniversitede konferans var. Dolayısıyla dersler olmayacak. 3-Bu soruyu sen bile çözemezsin. 4-Yeni bir araba almış. Hem de BMW. 5-Kemal çok akıllı çocuktur. Ne yazık ki okulu bıraktı. 6-Hüseyin et yemez. Çünkü o vejeteryan. 7-Açıkçası ben Serap'a hiç güvenmiyorum. 8-Belki Tahsin bize borç verir. 9-Herhalde bizi tanımadı. 10-Bu konular çok önemli. Bilhassa birleşik zamanlar. 11-Eğer yağmur yağarsa gidemeyiz. 12-Çok param yok fakat çok dostum var. 13-Ali ödevlerini yapmıyor. Üstelik derste de konuşuyor. 14-Cem beni kandırdı. Oysa ben ona çok güveniyordum. 15-Madem yapmayacaktın niçin söz verdin? 16-Kıscası ben bir daha oraya gitmem.
- 139.1.** 1-о, ааа. 2- ой,не дай Бог, ах. 3- ох, о! 4- ну и, ну ладно. 5- эй, вот беда. 6- кстати, ах вот оно что. 7- ну вот, где. 8- как скажешь, удивительно. 9- эй, значит так. 10- эй, гоп. 11- вот те на, ооо. 12-ох, ах. 13- фу, не в моем случае. 14- тьфу, тьфу. 15- уф, увы. 16- ой, да.17- браво, эй. 18-не-ет, не может быть. 19- нет-нет, ну и. 20- молодец, браво. 21- конечно, простите что? 22- да, нет. 23- ну-ка, хорошо. 24- жаль, урааа.
- 139.2.** 1-Aferin, ödevini çok güzel yapmışsın. 2-Yaşasın, yarın dedemlere gidiyoruz. 3-Hayret, Berk te sınavı verememiş. 4-Hani sen bizimle gelmeyecektin?
- 139.3.** 1- Ни в коем случае не трогайте картины руками. 2- Не дай Бог, осторожно не урони. 3- Ааа, дядя пришел. 4- Хорошо, как скажешь. Мне все равно. 5- Тьфу, я не туда поставил. 6- Ах, ты наступил мне на ногу. 7- О! Сейчас правильно. 8- Да нет, наверно ты не правильно понял. Он так не может так сказать. 9- И-и, потом что произошло? 10- Ох, устал...Может, сделаем перерыв. 11- Уф, надоела мне эта работа. Постоянно одно и то же. 12- Тьфу, опять опоздали. 13- Ого-о, компьютеры опять подешевели. 14- Нет, я такого ничего не говорил.15- Нет-нет, этот мальчик никогда не поумнеет.
- 139.4.** 1-Yazık, o kadar emek boşa gitti. 2-Eyvah, yemeği ocaкта unuttum. 3-Haаа, onun için bizim yanımıza gelmedi. 4-Hayret, hiç geç kalmadı. Bir şey mi oldu acaba? 5-Peki biz nereye gideceğiz? 6-A, benim sevdiğim şarkı çıktı. 7-Hoppala, bu nereden çıktı? 8-Hani bugün sinemaya gidecektik? 9-Yuh sana! Bu kadar kolay bir soruyu çözemedin. 10-A-Yarışı Deniz kazanmış. B-Hadi ya! Bravo çocuga. 11-Aha, bu bilgisayar da bozuldu. 12-Bu aramızda kal-sın. Sakin kimseye söyleme. 13-Aаа, telefonu evde unutmuşum. 14-Ooo, yeni telefon almış-sın. 15-Hah, ben de tam bunu arıyordum. 16-Öff, bugün hava çok sıcak.
- 140.1.** 1-Pazar günü piknikte kimse bana yardım etmedi. 2-Hasan ne konuşuyor ne yemek yiyor. 3-Kadir, Ali bir de ben burada kalıyoruz. 4-Benle o yemek yemedik. 5-Sen ve Selim mi gidiyorsunuz? 6-Siz de onlar da Davut'a yalan söylemişsiniz. 7-Köpekler sabaha kadar havladı. 8-Bizim kediler salonda oynuyor. 9-Buzdolabındaki bütün domatesler çürümüş. 10-Evdeki bütün çiçekler kurumuş. 11-Heyecandan ellerim titriyor 12-Artık kulaklarım çok iyi duymuyor.

13-Hava o kadar sıcaktı ki bütün ormanlar yanıyordu. 14-Sınıfların hepsi yeniden boyandı. 15-Bugün hiç işim yok. 16-İki hafta önce çok param vardı. 17-Birçok öğrencim beni aradı. 18-O gün çok işim vardı. 19-Birden maskeli üç adam içeri girdi. 20-Beş öğrenci sınavı veremedi.

КНИГИ АВТОРА

- 1-Турецко-русский словарь (по учебнику) «К турецкому языку», 1997.
- 2-Турецко-румынско-русский словарь (по учебнику) «К турецкому языку», 1998 .
- 3-Краткий словарь «Турецкий с русского». М., 2004.
- 4-Сборник текстов (по учебнику) «К турецкому языку», пособие по переводу, СПб., 2004.
- 5-Управление глаголов в турецком языке: Учебник грамматики. М., 2005.
- 6-Глагольные формы в турецком языке: Учебник грамматики. М.: Издательство ЛКИ/URSS, 2005.
- 7-Турецкий язык для повседневного общения: Пособие по переводу. М.: Издательство ЛКИ/URSS, 2005.
- 8-Турецкая литература: Биографии самых известных поэтов и писателей, направления их творчества и примеры произведений (хрестоматия на турецком языке). М.: Издательство ЛКИ/URSS, 2008.
- 9-Грамматика турецкого языка. В 3 т. М.: Издательство ЛКИ/URSS, 2008.
- 10-Словарь турецких глаголов & управление глаголов в турецком языке: Учебник грамматики. М.: Издательство ЛКИ/URSS, 2009.
- 11-Глагольные формы в турецком языке: Причастия, деепричастия, отглагольные имена, инфинитивы, составные глаголы, «нереальные» наклонения глаголов, союзы, послелоги, частицы: Учебник грамматики. Изд. 2-е, испр. и доп. – М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009.

eyupgenis@inbox.ru